

B·A·R

II
31189

DOCUMENTE BĂRLĂDENE

VOLUMUL I

**Cărți Domnești de scutiri, acte de proprietate,
inscripții și însemnări,
adunate dela Bisericele din orașul Bârlad**

Cu două planuri în facsimile

de

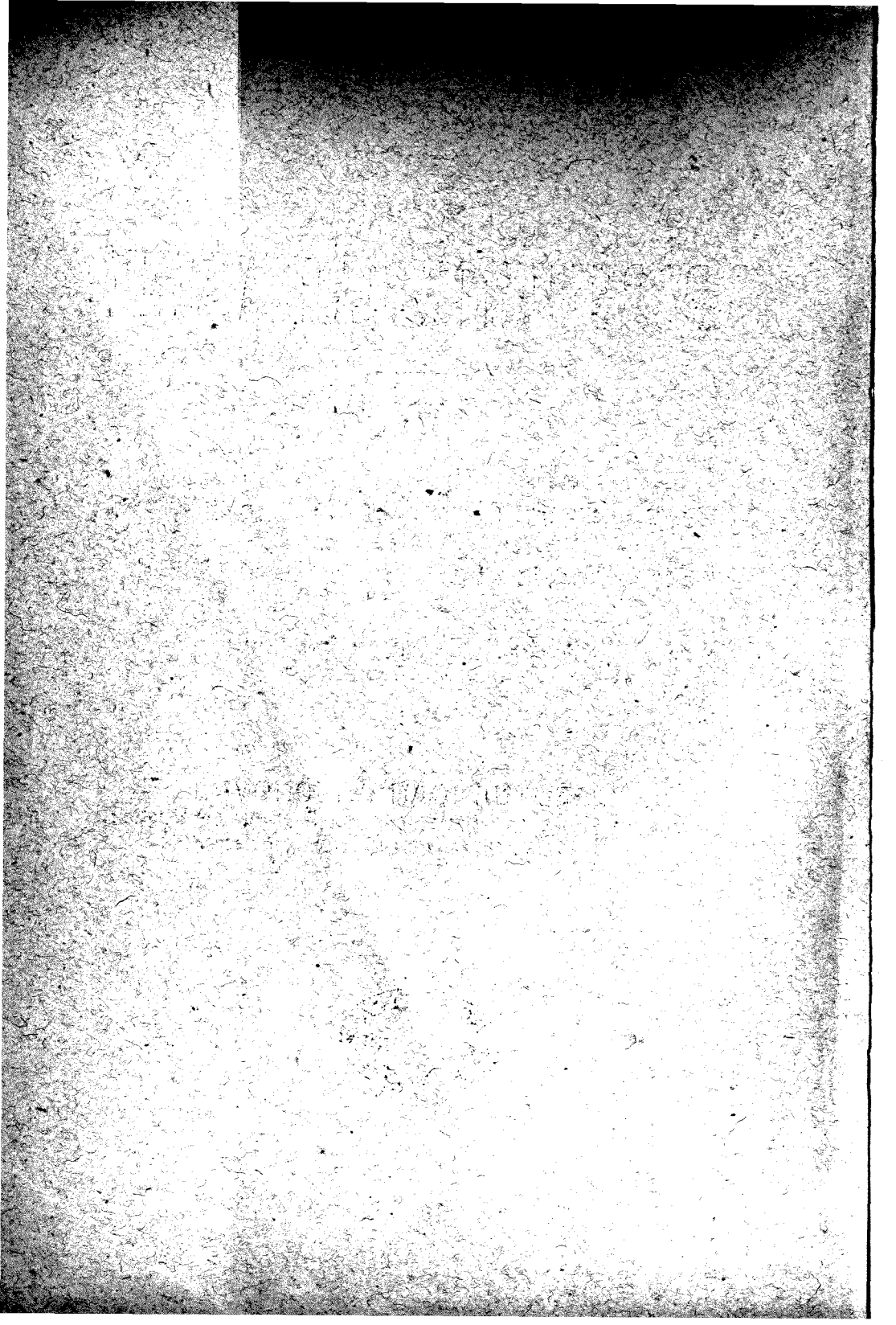
PREOTUL IOAN ANTONOVICI

**Econom-Stavrofor. Licențiat în Teologie. Profesor de Religione.
Membru în Consistoriul Superior Bisericesc.**

BĂRLAD

TIPOGRAFIA NECULAI P. PEIU

1911

DOCUMENTE BÂRLĂDENE

VOLUMUL I

Cărți Domnești de scutiri, acte de proprietate,
înscrispții și însemnări,
adunate dela Bisericile din orașul Bârlad

Cu două planuri în facsimile

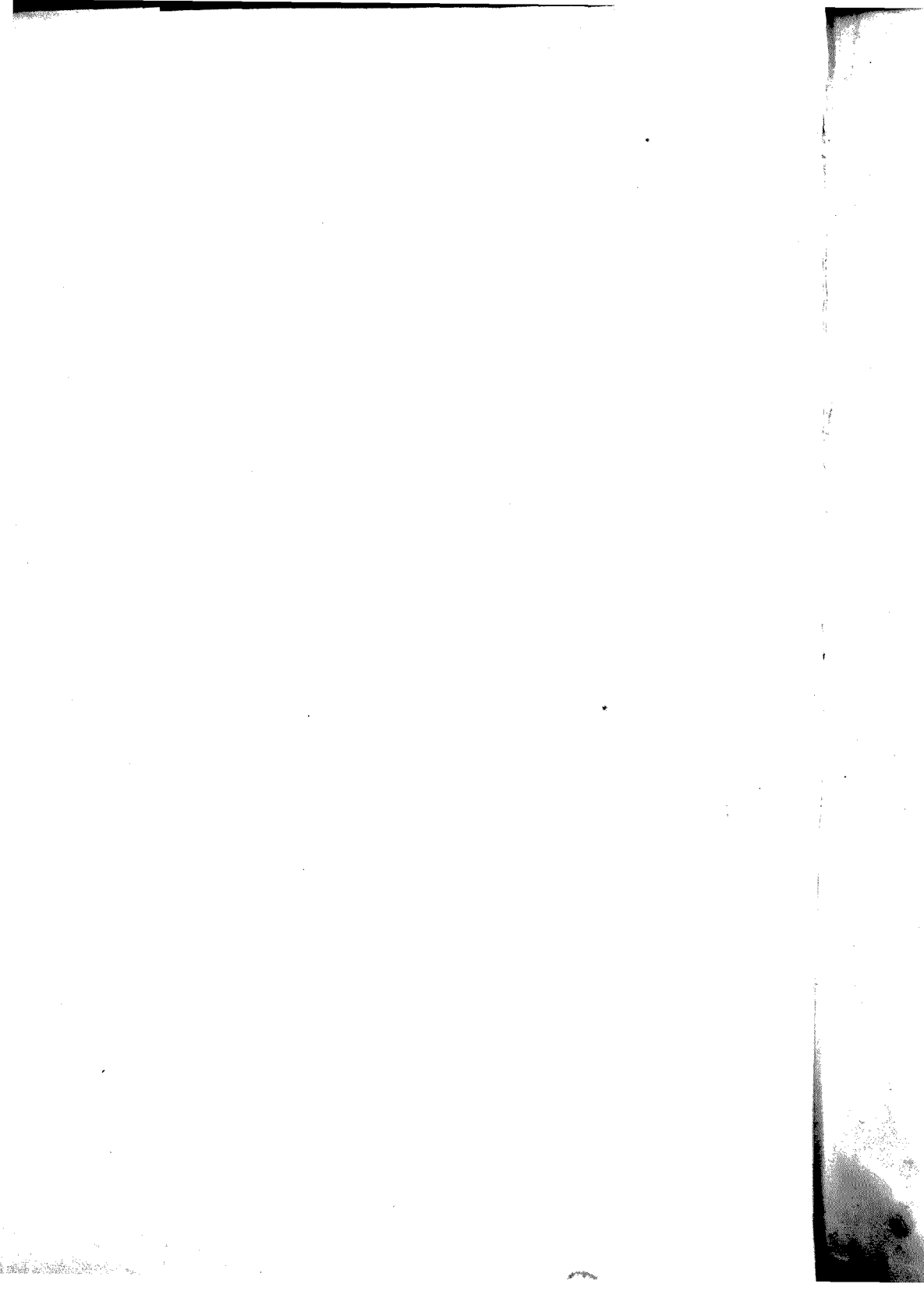
de

PREOTUL IOAN ANTONOVICI

Econom-Stavrofor. Licențiat în Teologie. Profesor de Religione.
Membru în Consistoriul Superior Bisericesc.

BÂRLAD
TIPOGRAFIA NECULĂI P. PEIU
1911

PREFAȚA

Ocupându-mă, acum câți-va ani, cu cercetări asupra Școalelor din Bârlad, anume ale acelor care-și datoresc înființarea inițiativei particulare ¹⁾, avuiu atunci prilejul ca să dau peste mai multe documente locale și totodată să se nască în mine dorința de a scrie Istoria orașului Bârlad. Mai înainte însă de a face aceasta, luat-am hotărârea de a publică în trei volume, în curs de câți-va ani, toate hrisoavele și zapisele aflate, cum și pe acele ce eventual, până la sfârșit, voi mai află.

De rândul acesta dau la iveală actele de proprietate ale Bisericilor din Bârlad, cu inscripțiunile de pe obiectele sfinte și cu însemnările qdunate de prin cărțile vechi. Toate aceste mărturii istorice pe timpul cât se întind, dela 1700 încoaci, cuprind date de mare preț nu numai pentru trecutul sfințelor Lăcașuri, dar și pentru trecutul orașului. În deosebi, însemnările de prin cărți, grupate la un loc, alcătuiesc niște mici cronice locale.

În volumul II voi publică Documentele Casei Obștiei, și în al III pe acele găsite pe la diferite persoane particulare, care au sau au avut proprietăți în lăuntru sau în împrejurimele orașului Bârlad.

La sfârșitul volumului de față am alăturat în facsimile: O închipuire de hartă din anul 1813, în care se arată întinderea locului pe care se află Biserica sfântului Ilie, cu clopotnița, școala și chiliile sale; și un plan al orașului Bârlad, partea cât a ars în anul 1851 Aprilie 17. Cel întâi aflat între hărțile Bisericii sf. Ilie, iar cel de al doilea la Academia Română.

Terminând, din adâncul sufletului aduc mulțămiriile mele tuturor onoratelor persoane cari au binevoit a mă sprijini pentru a putea scoate de sub tipar această publicațiune.

Preotul I. Antonovici.

Bârlad, 26 Septemvrie 1911.

1). Ca rezultat al acelor cercetări am scris despre «Frații Gheorghie și Neculai Roșca Codrianu, fondatorii Liceului și ai Școalei secundare—profesionale de fete», Bârlad, 1908, Tipografia Gh. V. Munteanu.

Norme de transcripțiuni.

А=â

Л=ă și â

А=î, la începutul cuvintelor

Ѣ=ea

И și А=ia, ea

Ю=iu

И și І sau Ъ=i

Ч=ci, ce

П=ț

Ш=ș

Щ=șt

Г=gh

Г=ge, gi

Ж=j.

Punctuațiunea s'a modificat, pentru ca Documentele să se poată ceti mai cu înlesnire. La transcripție s'a pus *d* ori de câte-ori cirilicul ѣ a fost găsit întrebuințat în loc de i.

Cuvintele nedescifrabile sunt însemnate prin puncte. Iscăliturile cu propriul condeiu s'au imprimat cu cursive.

DOCUMENTE BÂRLĂDENE

1. Cărțile domnești de scutiri și actele de proprietate ale bisericii Domneasca.

I

1712 (7220) Ianuarie 18. *Nicolae Vodă Mavrocordat, motivat fiind de pierderea cărților de milă, întâmplată în vara anului 1711, cu prilejul arderii târgului Bârlad de către Tătari, scutește pe 2 preoți și 2 diaconi de dajde împărătească, dajde domnească, deseatină de stupi, goștină de oi și de mascuri, pogonăritul de vii, și de alte dări și angării; asemenea și 2 țarcovnici și 2 poslușnici—de toate dările și angăriile; și întărește preoților să aibă a-și lua venitul, după obiceiul, la ziua târgului: 4 bani de vită, 2 potronici de cal, 2 bani de toată dugheana, și câte 2 ocă de fiecare car de pește.*

Ion Nicolae Alexandru voevod bojiu milost. gospodar zemli Moldavscoi. Adecă au venit înainte Domnii mele rugătorii noștrii preoții și diaconii dela bisearica cea Domnească din târgu den Bârlad, care iaste zidită de răposatul Vasilie Vodă, jăluind pentru cărți de milă ce-au avut pă obiceiul dela alți Domni de demult, le-au perit cărțile astă-vară pă răscoale, când au prădat Tătara țeara de gios, la zilele lui Dumitrașco Cantimir Vodă: că s'au hainit și au arsu de tot și târgul Bârladului și sfintele bisearici și totul.

Pentru aceeaia Domniia mea m'am milostivit și le-am înnoit carte păcum au avut obiceiul de milă și dela alți răposati Domni bătrâni, ca să fie în pace de dajde împărătească și de dajde domnească, și de toate dările și angheriile precât ar hi pre alți preoți în țeara Domnii mele; asijderile și

pentru *deseatina de stupi și goștina de oi și de mascuri, pre câte bucate vor avè 2 preoți și 2 diaconi, să aibă scuteală pe obiceaiu, precum (se) scutesc și alți preoți domnești de prin tralte târguri, de pre la alte bisearici domnești ; așijderea și pentru doi țarcovnici și 2 poslușnici ce vor fi aceștei sfintei bisearici, iarăși să fie în pace de toate dările și angheriile, nici târgoveții la nimic de dânșii să nu să ameastece, fără decât ei să fie de poslușanie la sfânta bisearică, păcum iaste obiceaiul lor; așijderea le-am întărit Domniia mea ca să aibă preoții a-și luă și venitul lor *după obiceaiu* la zioa târgului : 4 bani de vită, 2 bani cela ce vinde și 2 bani dela cela ce a cumpărat ; și de cal 2 pot(ronici), 1 pot dela vânzător și 1 pot dela cumpărător ; și câte doi bani de toată dughiana și de carul de peaște 2 ocă de peaște ; și dintr'altel după obiceaiu. Pentru aceaia d-voastră boiari și toți slujitorii și *olăcarii*, și *podvodarii*, și *conăcarii*, și *mezilgiu*, și *vornicii de Bârlad*, și *șoltuzul cu pârğarii*, văzând carte noastră iar voi toți să le dați bună pace, întru nimic val să nu le faceți, nici bucatele lor pentru târgoveți sau pentru alți țărani, să nu le trageți, caci ei sânt rugători la sfânta bisearică, ca să nu li se stingă pomana și mila acelor luminați Domni ce-au fost mai înnainte de Noi; că cine s'ar ispiti a le face val cât de puțin păste cartea Domnii meale, de mare certare va fi. Așijderea să fie în pace și de pogonărit de vii. Aceasta scriem. Gen. 18.7220.*

Tvorago Gptva. Axentie uricar.

NOTE. Transcris după manuscrisul No. 237, fol. 404—5, dela Academia Română. Publicat de d-l Iorga, pe scurt, în Stud. și Doc., VI, p. 417.

Despre arderea Bârladului în 1711 de către Tătari, aflăm și din o altă carte a lui Neculai Voda Mavrocordat, dată la 1712 Maiu 18, în care-i vorba de judecata urmată între Ion Paladi și frații Gavril și Toader Costachi, pentru niște mori ce le aveau din jos de târgul Bârladului, în dreptul satului Cetățuia și, în care carte, între altele se spune : «Deci, când au fost după răscoale, acmu ce au venit Moscalii în țară, și dând Tatarii în pradă au ars târgul Bârladului, cum și fe aiurea în țara de gios» ; și ceva mai departe, reproducându-se spusele lui Gavril Banul, fostul vornic la Frunțișeni, continuă astfel : «Lovind Tatar'i la tabăra lor, și fiindu-le preotul lor (a Frunțișenilor) la țarină cu alți oameni la acea vreme, dupăce s'au dus Tatarii au eșit el și cu alții afară la câmp, ca să-i cerce să vază peritșis de nu mai vin? și i-au căutat deasupra Bârladului (pe Dealu-mare) și nu i-au

află, iară târgu Bârladului cră ars peste tot...; după aceia iarăş dede samă acel Ciavril Banul, că au mai eşit la câmp să mai cerce de acel preot şi de alţi oameni, şi au găsit pe popă tăet bucăţele...» (Din o Condică inedită, doc. 62, a d-lui I. Em. Paladi, mare proprietar şi fost deputat, intitulată: «Adunare de toate scrisorile», întocmită în an. 1767).

Dojde împărătească,—dare în folosul Impărăţiei turceşti; *dajde gos-foi sau domnească*,—în folosul Domnului ţării; *descatină de stupi*,—dijmă sau zeciuială din stupi; *goştină (gorştină) de oi şi de mascuri*,—dijmă de oi şi mascuri, care la început se luă pentru turmele ce se păşteau prin munţii domneşti (*gora*—munte) şi mai pe urmă din orice localităţi; *ţârcovnici*,—dascalii; *posluşnici*, servitori, mai ales pe la vile şi prisăcile episcopilor, mânăstirilor, bisericilor şi boerilor, pentru care se aduceau în deobşte oameni de peste hotar, ne supuşi la bir cu locuitorii ţării; *olăcarii*,—vestitorii sau curierii, cari duceau în grabă pe cai iuţi: ştiri, porunci şi scrisori în interesele ţării şi a împărăţiei turceşti; *mezilgii, menzilgii* (mezil—poştă), căpitanii sau oamenii poştei, cari luau cai dela locuitori pentru căruţele de poştă, ce se întrebuiţau spre a transporta pe slujbaşii domneşti şi împărăteşti (turci) şi bagajele lor; *podvodarii*,—slujitori cari rădicau pe locuitori cu care cu boi şi căruţe cu cai pentru cărăturile sau transporturile proviziilor ce erau de trebuinţă curţii domneşti, precum: fân, vin, sare, ghiaţă, etc.; *conăcarii (conac—popas, gazdă)*, acii cari îngrijau de conace sau gazde pentru încuarterarea slujbaşilor domneşti şi împărăteşti (turci), sau a acelora pentru care li s'ar fi poruncit să aibă o asemenea grijă; *vornicii de Bârlad*,—cei 2 dregători cari înlocuiau pe Marele Vornic al ţării de jos în treburile vorniciei, dânsul dator fiind a stă în capitala ţării pe lângă Vodă; *şoltusul cu ţârcarii*,—primarul cu consilierii comunali.

(A se vede: *Melhisudec*, Cronica Huşului, pag. 30—80, 124 şi 143; şi Revista pentru Ist. Arh. şi Filologie de sub Direcţia lui Gr. G. Tocilescu an. II, pag. 679. şi an. III, 206 şi 217).

II.

1733 (7241) Maiu 25. *Constantin Vodă Mavrocordat scrie tuturor celor ce umblă cu orice fel de slujbă a domniei la ținutul Tutovii, ca să dea pace la 2 preoți și 2 diaconi de dajde domnească, desetină de stupi, goştină de mascuri și de oi, și de alte dări și angării, cum și la 2 țârcovnici și 2 posluşnici de toate dările și angăriile, și târgoveții la nimic cu dânsii să nu-i amestice. Le mai întărește preoților ca să aibă venitul la ziua târgului dela vitele ce s'ar vinde, și câte 2 bani de toată dugheana dela neguțitori, și de carul de pește câte 2 ocă, scutindu-i și de pogonării.*

Ion Constandin Nicolae Voevod bojiu milost.

gpdar zemii Moldavscoi. Scriem Domniia mea la boiarii și la toți slujitorii, carei veți umblă ori cu ce fel de slujbă a Domnii mele la ținutul Tutovii și la târgul Bârladului; facem știre tuturor pentru rugătorii noștri : doi preoți și doi diaconi dela sfânta biserică domnească den târgu den Bârlad, ce-i zidită de răposatul Domn Vasilie Vodă ; daca ve-ți vedea carte Domnii mele, să aveți a le dă pace de dajde domnească și de alte dări și angarii de toate câte ar fi pre alți preoți în țara Domnii mele, nimăruî nimic să nu deă ; așijderea și pentru deseatina de stupi și de goștina de mascuri și de oi, vor scuti pe obiceiai, precum scutesc și alți preoți după la bisericile domnești ; așijderea și pentru doi țârcovnici și doi poslușnici acei sfinte bisericici, ce vor hi de poslușanie, iarăși să fie în pace de toate dările și angariile, — nici târgoveții deacolo den târg la nimic cu dânșii să nu se amestece, făr-decât ei să fie de poslușanie la sfânta bisericică, dupăcum iaste obiceiul lor ; așijderea le-am întărit Domniia mea acestor preoți, ca să aibă a-și luă venitul lor după obiceiaiu la zioa târgului : 4 bani de vita ce s'ar vinde, 2 bani să deă vânzătorul și 2 bani să dea cumpărătorul ; și 2 pot (ronici) de cal, 1 pot să deă vânzătorului, 1 pot cumpărătorul ; și câte 2 bani de toată dughiana după la negușitori ; și de carul de peaște 2 ocă de peaște, și dentraltle de toate pe obiceiaiu, precum le scriu testamenturile și dela alți Domnice-au fost mai înainte de Noi, de milă și de întărituri ; așijderea și pentru pegerăritul de vie încă să aibă pace acei preoți și diaconi ; nici bucatele lor pentru alții să nu li să tragă. Pentru aceia dumnevoastră boiari și slujitori, și olăcari, podvodari, conăcari, mezilgii, și vornici de Bârlad, și tu șoltuze cu pârgarii, toți să aveți a le da bună pace, întru nimica de dânșii să nu vă atingeți ; căci Domniia mea m'am milostivit și le-am înnoit și le-am întărit, mila ce-au avut, ca să fie în pace de toate aceste câte scriu mai sus ; iar cine le ar face cât de pușin val peste carte Domnii mele, unii ca acia vor fi de mare certare dela Domniia mea.

Aceasta scriem. 7241 Mai 25.

NOTĂ. Transcris după acelaș manuscris, ca și documentul precedent, fol. 405. Amintit de dl Iorga în aceleași Stud. și Doc., VI, p. 417.

1737 (7245) Februarie 4. *Grigorie Ghica Voevod dă preoților bisericii Domneasca o carte de apărare de dajdea gospod și de poclonul vlădicescu.*

† **Ion Grigorie Ghica voevoda bojielii mlstiiu gspdar zemli Moldavscoi.** Dat-am carte Domnii mele preuților dela biserica gspd, din târgu din Bârlad, să fie volnici cu carte Domnii mele a să apără dispre slugele sfinții sale părintelui Episcopului de Roman, carei vor îmblă strângând dajde pe preuți, ca să dea bună pace acestor preuți ce vor fi la biserica gsd, și de dajde gsd și de poclonul vlădicescu; pentru căci așa am socotit Domniia mea, că să cade acești preuți și posluși, să nu fie supărați niciodată, nici cu dajde gsd, nici cu pocloane. Și carte aceasta dela mâna lor să nu se ia, să le fie pururea de apărare, și nime să nu ste în potruva cărții Domniei mele.

(L. P. D.) It. 7245, Fevr. 4.

NOTĂ. Dajdea vlădicescă sau poclonul episcopiei, după Dimitrie Cantimir, eră de 200 aspri sau bani și o piele de vulpe ori de jder (Descr. Mold. p. 147, citat de d-l Iorga în Istor. Bis. Românești, I, p. 77). De plata poclonului vlădicesc scuteau pe unii preoți nu numai Domnii ci și însăși Episcopii respectivi, și nu numai preoți dela orașe, dar și dela sate. Posed în original o astfel de carte autografă, din 7 Decembrie 1771, dela Leon Episcopul Romanului, în care, acesta, zice: «Pentru un preot dela biserica ot satul Măscurei din ținutul Tutovii, fiind acea bisărică cu puțin popor pentru chivirnisala ce de indetul și ctitorul acei biserici, d-lui med (elnice-rul) Lupul Bujonalul (Bujoranul) fiind neputincios a-l ajuta pe preot, s'au dat această carte dela noi preotului acei bisărici, ca să nu fie supărat la *bunii pocloanilor noastre.*

Molifta ta protopoape, și voi slugile noastre, ce veți strânge pocloanele, întru nimica să nu-l supărați pe acesta preot, și carte (aceasta de scuteală) dela el să nu o luați.»

1741 (7249) Maiu 15. *Grigorie Ghica Voevod în paternicește pe Costantin Roset vel vornic (al Țării de jos) și pe cine va pune acesta vornic la târgul Bârladului, a căută și a cercă gloabe, șugubine, morți de om,—venitul vorniciei, în ținuturile: Tutova, Tecuciu, Putna, Covurluiu și Fălciu,—rânduind dela cine*

și în ce chip să se iee unele gloabe de vornici, iar altele de potropopii respectivi.

Noi Grigorie Ghica Voevod bojiu milost. gpodar zemli Moldauschii. Dat-am cartea Domnii mele cinstit și credincios boiarului nostru dumnealui Constandin Roset vel vornic și pă cine va pune dumnealui vornici la târgul Bâr-ladului, să fie volnici cu cartea Domnii mele a căută și a cercă gloabe, șugubine, morți de om, venitul vorniciei, ținutul Tutovei, a Tecuciului, a Putnii, Covurluiul, Fălciul. Și ori unde ar află sau pân târguri sau pân sate domnești, boerești, călugărești, feate, mueri văduve a fătă, să aibă a le luă gloabă : de fată mare 20 de lei, de mueri 12 lei, dela cei ce le vor fi făcut,—iar dela fămei numai ciobotele câte 2 ughi pă obicei. Inșă—într'acest chip poruncim să urmeaze, dupăcum scriem mai jos : pentru preuți, diaconi, țârcovnicii călugări, feciorii de popă, nămeșii lor, oamenii bisericești, de se vor întâmplă vreunii dintr'acești să facă pe cinevă a fătă din mirenci, fieștecare dintr'acește să aibă a-i globi potropopul care a fi, iar vornicii vor luă 2 ughi ciobotele dela fămei fiind mireancă ; iar de se va întâmplă despre parte fămeiască să fie a fătă ori preteasă, sau diaconasă, sau țârcovnice, sau fată de popă, sau călugăriță, fiind făcut de vr'un mirean, sau neam, ginere de popă fiind mirean, să nu fie de oameni bisericești, să ia globa pântecelui oamenii dumnealui vornicului, pentru că bărbatul iaste obicei de dau gloaba pântecelui, iar fămeia va certa-o potropopul și va luă ciobotele pe obicei ; de va fi din oamenii bisericești fămeia, pentru rudenii, pentru cuscii, cumetrii, sânge amestecat, de s'a tâmplă a fătă, să ia vornicii globa pântecelui, iar potropopul va luă ciobotele, și să-i cearte și să-i judece pe pravilă pentru sânge amestecat ; iar de se va tâmplă vr'o greșală fără pânțece, să nu fie a fătă, de acești ce-or fi sânge amestecat, iar potropopul să-i judece cu pravila și să-i globească. Pentru morți de om, negăsindu-se ucigașul, să plătească 12 sate după împrejur mort (moartea) de om pe obicei și ciobote să dea; iar prinzându-se tâlhariul ucigaș să ia ciobotele oamenii lui vel vornicu, și pă tâlhar să-l dea pă mâna lui vel

armaş. Aşijderea pentru târgeveţi den Bârlad şi ocolul târgului, de fapte reale, de furtaşaguri, de bătaii, de greşeli ce-or fi, cine ar face, ori din Moldoveani, sau Armeni, sau Jădovi, cine ar fi pă greşelile ce ar aveă, vornicii de Bârlad să-i judece, să-i globească pă fieştecare dupăcum îi va fi vina; aşijdere să aibă a luă şi venitul vornicii den târgu, din cară cu peaşte, 2 potronici, 2 ocă de p-aşte; de ôute de vin, de cofă de orică iar câte 2 pt, 2 ocă de băutură; şi alte venituri ce-ar fi, să aibă a luă şi a urmă la toate pe obiceaiu; alt nime să nu se amestece. Aceasta poruncim. 15 Mai let 7249.

Transcris după manuscrisul No. 237 dela Academia Română, fol. 404. Il pun între doc. bis. Catedrale Domneasca. pentrucă în el îi vorba de atribuţiuni date protoşepului, care în multe rânduri la Bârlad, a fost dintre preoţi acestei biserici.

În urma unei cărţi domneşti dela Scarlat Grigorie Ghica voevod, din 1758 (7266) Martie 27, s'a luat autorităţii bisericeşti dreptul de a globi pe cei vinovaţi. «Prin aceasta. zice mult regretatul Ep. Melhisede, s'a făcut bine; căci în puterea aceluui drit se vor fi făcut multe abuzuri. La căutarea pricinilor bisericeşti, nu trebuie să fie motive materiale ci numai morale». (Cronica Huşilor, pag. 265).

Prin *gloabă* se înţelege cred o amendă sau pedeapsă pentru vină, iar prin *ciobote*—o taxă sau plată pentru osteneală.

V

1754 (262) Maiu 15. *Mateiu Ghica Voevod scuteşte pe 2 preoţi şi 2 diaconi de dări şi le întăreşte foloasele avute la ziua târgului, scutindu-i şi de pzonărit pentru câte po-goane de vie dânsii ar aveă; în aceaş timp scuteşte şi 2 fârcovnici şi 2 pşlşunici de toate dăjdiile şi angarûile.*

† **Ion Mateiu Ghica Vvoda bojieiu mlşf. gpdar zemli Moldavscoi.** Scriem Domnie mea la boeri şi la toţi slujitorii, cari viţi înblă ori cu ce fel de slujbi a Domnie mele la şi(nu) tul Tutovii şi la târgu Bârladului; facem ştiri tuturoră pentru rugătorii noştri, doi preuţi şi 2 diaconi, ôila sfânta bisărică gpd, din târgu din Bârladu, dacă viţi vedeă carte Domnie mele, să aveţi a le dă pace di dăjdie gpd i vlădicească şi di alte dăjdi şi angărâi di teati câte ar fi pe alţi preuţi în ţara Domnie meli, îi nemărnia nimică să nu de. Aşijdirea şi pentru desetina de stupi şi goştina de mascuri şi

de oi, vor scuti pe obicei, precum scutescu și alți preuți di pre la bisăricele domnești. Așjidire și pentru 2 țircovnici și 2 poslușnici a sfintii bisărici gd, ce vor fi de poslușanie, iarăși să fie în pace de toate dăjdiile și angăriile; nici târgoveții, di acolo din târgu, la nimică cu dânșii să nu-i amestice, fără decât să fie de poslușanie sfintii bisărici gd, dupăcum esti obiceiul lor. Așjidirea le-am întăritu Domnia mea mila acestor preuți ca să aibă a-și lua și vinitul lor după obicei, la zăoa târgului: 4 bani di vită, ce să vinde, 2 bani să dè vânzătoriu și 2 bani să dè cumpărătoriu; și 2 pot. de cal, un pot. să dè vânzătoriu și un pot. să dè cumpărătoriu; și câte 2 bani de toată dugheana dela neguțitori; și de carul de pește, câte 2 ocă de pești;—și dintralte din toate după obicei, precum le scriu testamenturile și dela alți Domni. Așjidirea și pentru pogonăritul de vie încă să aibă pace pe câte pogoane vor aveà preuți și diaconii, măcar că Domnie mea am făcut milă diopști di am rădicatu pogonăritul dila toată țara, hotărând ca să nu fie în toată Domnia noastră, cât a fi voia lui Dumnezeu ca să fim cu Domnia țării aceștia; nici bucatile lor, pentru alții să nu se ia. Pentru aceia deci, boieri, slujitori, olăcari, podvodari, conăcari, mezâlgii și vornicii de Bârladu, și tu șoltuză cu pângarii toți, să aveți a le dă pace, pentru nimică de dânșii să nu vă atingeți, că Domnia mea le-am întărit mila aceasta; iară cine va face mai multă supărare, unii ca acia vor fi de certare. Aceasta porocim.

(L. P. D.)

7262 Mai 15.

Procit. vel logofăt.

(In dos) S'au trecut la condică. Ion

VI.

1755. (7263) Fevruarie 4. Ion zet (ginere) lui Zabanoschi cu soția sa, Maranda, și cu fiica lor, Ioana, vând preotului domnesc, Ion sân Toader Sivii, și preotesei sale, Mariei, trei case și o pivniță între case, în târgul Bârladului, drept 200 lei; în acelaș timp cumpărătorii lasă ca, după moarte, să fie

aceste acarete a bisericei domnești, spre a lor pomenire cum și a aceloră dela cari le-au cumpărat.

Adică eu Ion zet Zabanoschii și eu Maranda, soțul meu, și cu Iona, fiica noastră, făcut-am acest adevărat zapis la mâna preotului Ion sâ'n Toader Sâvii, preut domnesc, și a preotesei molitvii sali, Marii, precum să știe că noi de nimeni săliți, nici asupriți, ci di a noastră bună-voe am vându(t) a noastră dreaptă ocină și moșie, trii casă o pivniți între casă, cari sânt dela părinții nștri, în târgu în Bârlad: în făța târgului, în gios, spre amezi-zi, până în casa preotului (?) Buvnilă Costandin; iar spre răsărit până în locul lui Crăstei Țifârdan; la (a)pus până în locul lui Doiboi; iar în sus, spre amezi-noapte, până în uliți. Și le-am vândut drept două suti de lei; iar preutul Ion, împreună cu preoteasa me (sic) Marie, după moarte lor le-au dat danie sfintii bisearicii domnești, care este hramul sfintii Adormiri a Precistii, să fie preutului pomană, și preotesii, și a tot neamu dela car(i) a vândut preotului casăle aceste. Iar de s'ar ispiti cineva din nemul preotului Ion sau a preoteasăi mele (sic) Marii, sau din neamul acestora ce ce-au vândut casăle, să fie blăstămați (de) Domnul Dumnezeu și de Maica Precista,—pârâși să le fie sfânta bisearică la înfricoșatul Județ. Și, când am vândut noi preotului casăle, s'au tâmplat mulți oameni bătrâni și preuți, și am dat și scrisorile cele vechi și diețile ce am avut noi dela părinții noștrii. Iar și cându au dat preutul danie casăle sfintii bisearici, iara și mulți oameni bătrâni și preuți, cari mai gios s'or iscăli, și vameși și mortăsiți, și vameși și vornici, care ne-am tâmplat și ne-am și iscălit.

It. 7263 Meț. Fevr. 4

Eu Ion zet ● Zabanoschii am vândut. Eu Maranda ● soț dinpreună cu fiica me Iona ●

Erei Manole protopop, m'am tâmplat. Vasili Cost. martur. Constantin Cozma, martur. Costandacni post. ● am iscălit. Preutul Lupul. Eu priutul Dimofti. Eu preutu Vasile Praja. Eu Dămian, nepot, zet popii lui Hrițcu. Eu Irodiac. Nichita. Eu Ștefan Tătaru, staroste de sorunari (?), martur.

Și eu preutul Tănasa Buciumaş am scris zăpisiul cu zisa dumilor-sale Ion și Marandii. *Vasil(e) Buzănschie.*

(Adaos făcut mai jos)

Și eu preutul Ion sân Toder Sâvii din Bârlad, preut domnesc, dinpreună cu preoteasa-mi Marie, fata Gafiții, le-am dat cu a noastră voe sfintii bisearici domnești din Bârlad, ori cine i-ar orânduî Dumnezău din preuții să aibă a ni pomeni; iar preuții să-și țină vinitul dela aceste dughene pe an, să pomeniască aceste nume: *Irei Ioan, Papadia Marie, Toder, Anița, Dumitrașcu, Gafița*, i cead ih (și fiii lor).

Erei Ion sin Toader Siva.

Marie preoteasa.

NOTĂ. După actul original, ce are deasupra, pe învălitoare, următoarea vechiă notă: »Zăpisiul lui Ion Zabanoțchi și a Marandii, ce-au cumpărat preutul Ion dughene și le-au dat bisericeî domnești.»

Adaosul făcut, prin care preutul Toader Siva dăruiește dughenele cumpărate, îi scris cu aceeași mână și desigur în acelaș timp cu actul de vânzare--cumpărare, de mai sus; semnătura însă este a preotului dăruitor, care își semnează și pe preoteasă.

VII

1758 (7267) Decembrie 26. *Costantin Băcalu, ginerile lui Cristian Olarul, împreună cu soția sa, Tofana, și cu copiii lor, vând preutului Ion Hrițcu, preotesii și copiilor acestora, o dugheană, în Bârlad, pe ulița cea mare, ce vine dela podu gospod și merge spre biserica gospod, în preț de 120 lei.*

Adecă eu Costandin Băcalu, zet lui Cristian Olarul ot Bârladu, împreună și cu femeia mea, Tofana, și cu copiii miei, făcut-am adevărat zăpisiul nostru la mâna dumilor-sale preotu Ion Hrițcu, i a preotesii, i a copiilor, precum să știe că am vândut o dugheană a noastră în târgu în Bârladu, pe ulița cea mare, ce vine dela podul gosp(od) și merge la deal spre bisearica gosp(od). Care se hotărăște despre soare-răsare cu locul preotului Ion Hrițcu, și despre soare-apune să hotărăște cu locul lui Hriței, zet lui Ion Doiboi. Care această dugheană este făcută cu dre(a)ptă munca noastră, și locul dughenii ne este dat de târgoveții de Bârlad, împreună și cu alți boeri ispravnici, ce-au fost din locul gospod, dupăcum

arată și scrisorile vechi ce le-am dat la mâna dumnilor-sale, stânjâni 7 i trei palme, fruntea locului, și lungul 6 stânjâni 1 palmă. Și tocmiala ne-au fost, prețul dughenei cu locul ei drept o sută și două zăci lei, bani gata ; și văzându noi, plata deplină în mâinele noastre, am vândut de a noastră bună-voe. de nimeni siliți nici asupriți.

Și, când am vândut această dugheană, am întrebat toate neamurile și rudeniile mele, și răzășii dupe împregiuru și nimine nu s'au aflat ca să-m cumpere ; deci, luând plata deplin în mâinile noastre, am vândut-u-o dumnilor-sale, să fie ocină și moșie în vecii, să stăpânească cu pace împreună cu giupâneasa d-sale și cu copii, și cu nepoții, ne clântiți; iar de ar aveă a-l supără pe d-lui pentru dugheana aceasta oricātu de puțin, să aibu eu a răspunde la toate pricinile ei. Și pentru credința ne-am și iscălit mai gios, ca să fie de mare credință. Lt. 7267 Dech. 26.

Costantin Bacalu și Tofana.

† *Erei Andrei Brăescul protopop.*

Erei Manole proin protopop ot bi(se)rica gospod.

Erei Vasile Praja.

Eu Ion Doiboi și fâmee me Mărie, răzeș, am pus degetul ☉.

Eu Hriza zet lui Ion Doiboi, am priimit cu voe me ☉ răzeș.

Erei Costantin ot biserica gd. Toader Bole căpitan Lupul..... Toader Jomir biv vel stol, m'am tâmplat. Vasilachi stol. (Ne descifr.) (Ne descifrabil) Gavril Tudori. Vasile Gălcă. Dămiiian Blănar.

VIII

1759 (7267) Ianuarie 25. *Ioan Teodor Voevod scrie slujitorilor implinitori ai poruncilor domnești dela Ținutul Tutovii și târgul Bârladului, ca să deie pace la 2 preoți și 2 diaconi de dajde domnească și vlădicească, și să le scutească câte 50 stupi de desetină și câte 50 oi de goștină, cum și la 2 țărcovnici și 2 poslușnici să le deie pnce de toate dările și angăriile. Așijderea întărește preoților și foloase la ziua târgului și dintr'atele de toate după obicei, scutindu-i și de pogonărit.*

† **Cu mila lui Dumnezeu Noi Ioan Teodor VVoda Domn țărai Moldovii.** Scriem Domnie me la boerii și la toți slujătorii, carii viți umblă ori cu ce feliu de slujbă a Domniei mele la ținutul Tutovii și la târgu Bârladului; facem știre tuturor pentru rugătorii noștrii, doi preoți și doi diaconi, ce sânt la bisărica Domnească, din târgu din Bârlad; dacă viți vidè carte Domniei mele, să le dați pace de dajde domnească și vlădicească, și de alte dări și angherâi de toate câte ar fi pe alți preoți în țara Domniei mele, iai nimărui nimic să nu de; așijdere și desetină de stupi să aibă a-i scuti, până la cinci zeci stupi de om; și la vremea goștinii de oi până la cinci zeci de oi să se scutiască *pre obicei*, precum scutescu și alți preoți gp1. Așijdere și pentru doi țărcovnici și doi poslușnici a sfintii bisărici, ce vor fi de poslușanie, iarăși să fie în pace de toate dările și angherăile, nici târgoveții de Bârlad la nimic cu dânșii să nu-i amestece, ce să fie de poslușanie sfintii bisărici, dupăcum este obiceiul lor. Așijdere le-am întărit și Domnie me mila acestor preoți, după cărți ce ni-au arătat și dela alți luminați Domni, ca să aibă a luă venitul lor, după obicei, la zia (ziua) târgului, câte 4 bani de vita ce se va vinde,—însă 2 bani să dè vânzătorul și 2 bani cumpărătorul; și 2 potronici de cal, un potronec să ia dela cumpărătoriu și un potronec dela vânzătoriu; și câte 2 bani să ia de toată dugheana dela negușitori; și dela carul cu pește să ia câte două oacă de pești, și dintraltele din toate după obicei, dupăcum le scrie testamenturile dela toți fericii Domni. Așijderea și pentru pogonăritul de vii să aibă pace, pe câte po-goane ar avè preuții și diaconii, măcar că pogonăritul s'au ertat de tot, dar, de s'ar și întâmplă vreodată să fie, iai tot să aibă pace. Și nime bucatile lor pentru alții să nu le ia. Și să aibă pace de olac și de conace, și dispre ispravnicul de târgu și de cătră târgoveți, și de șoltuzul și de pângari. Și cum poruncim așè să se urmeză. Și desătina de stupi ce-or avè mai mulți decât arătăm mai sus, să plătească boerești; într'alt chip să nu fie.

Vălt. 7267 Ghen. 25.

Ion Ioan Voevoda.

(L. P. D.)

S'au trecut (în condică). Dumitrașe 3 logofăt proci.

IX.

1762 (7270), fără lună și zi. Grigorie Ioan Voevod scutește pe 2 preoți și 2 diaconi de dajdea domnească și vlădicească, 50 stupi de desetină, 50 oi de goștiră,—iar de vor avea mai mulți stupi să plătească boerște; asemenea 2 țarcovnici și 2 poslușnici,—dându-se acestor de al doilea de vel visternici și pecetluituri roșii, să fie în pace de toate dările și angăriile; întărește apoi preoților și venitul dela ziua târgului, scutindu-i și de pogonărit.

† **Cu mila lui Dumnezeu Noi Grigorie Ioan Voevod, Domn țărâi Moldovii.** Facem știre cu acest hrisov a Domnii mele tuturor cui să cade a ști, că iată au venit înaintea Domnii-me rugătorii noștrii preuții și diaconii ce suntu la biserica domnească, din târgu, din Bârladu, și ni-au arătat hrisoave, atâta dela Domnia sa Scarlat Grigorie Ghica Vvod și dela alți luminați Domni, ce-au fostu mai înaintea de Noi, cât și dela Prea Înălțat părintele Domnii me ale Măria Sa Ioan Teodor Voivoda. Domniia mea însuși având a ne arăta următor a celor din nainte noastră luminați Domni, n'am trecut cu videarea obiceiul de milă ce-au avut, și asemenea hotărâm printracestu hrisov a Domnii-me pentru doi preuți și doi diaconi să fie în pace de dajdea odmească și vlădicească și de alte dări și angărâi de toate ori și câte ar fi în țara Domnii mele, iai nimărui nimică să nu dea. Așijderea și deasetina de stupi să aibă a scuti de om câte cincii zăci de stupi; și la vremea goștinii, câte cincii zăci oi de goștini pre obiceiul, precum scutescu și alți preuți domnești. Așijderea și pentru doi țarcovnici și doi poslușnici a sfintei bisearici, ce vor fi de poslușania, care poslușnici să fie cercetați de dumnalui vel vist, dându-le și pecetluituri roșii pe feașile și chipurile. Și așa să fie în pace de toate dările și angherăile; nici târgoveții de Bârladu la nimică dănșii să nu-i amestice, ce să fie numai de poslușania sfintii bisearici. Și deșatina de stupi ce ar avea mai mulți decât arătăm mai sus, vor plăti boiareaste. Așijderea li-am întărit Domnia mea mila acestor preuți, ca să aibă a lua vinitul lor după obiceiul la zua (ziua) târgului

câte 4 bani de vită ce să va vinde, însă 2 bani să dea vânzătorii și 2 bani cumpărătorii; și 2 potroneci de cal, un potronec să ia dela cumpărător și un potronec dela vânzătoriu. Și câte 2 bani să ia de toată dugheana dela neguțitori; și de carul cu peaște să ia câte doo oacă de peaște; și dintr'alele din toate să ia, după obicei, dupăcum le scriu testamenturile dela toți feariciții Domni. Așijdirea și pentru pogonăritul de vii să aibă pace pre câte pogoane ar aveă preuții și diaconii, măcar că pogonăritul s'au ertat de tot,—dar, de s'ar și întâmplă vreo dată să fie, iai tot să aibă pace. Și nime bucatele lor pentru alții să nu le ia. Și să aibă pace de olac și de conace, și despre ispravnicul de târgu și de căt(re) târgoveți, și de șoltuzul și de pângari. Și cum poroncim așa să se urmeze. Și pohtim și pre alți luminați Domni, carii de Dumnezău vor (fi) orânduți în urma noastră cu Domniia aceștii țări, din fiii și neamul nostru sau dintralt neam, să nu străce această pușină milă ce am făcut Domniia mea cu preuții dela această sfântă biserică gpd, ce mai vârtos să dea și să întăriască, pentru a Domniilor sale vecinica pomenirea. Scrisu-s'au hrisovul acesta în Eși cu mâna lui Simion Burgheale.

Lt 7270.

(L. S. D.)

Ion Grigorie Ioan VVoda

Costd. Greceanu logofăt, procit.
S'au trecut la condica Divanului.

X.

1775 Iulie 29. *Ioniță Praja, fecior Lupului Praja, fiind om holteiu (neinsurat), dănuște bisericii domnești un loc de dughaenă, în Bârlad, care loc s'a numit mai înainte Crășma Pascului.*

Adică eu Ioniță Praje sin Lupul Praje, de aici din târgul Bârladului, scriu și adeverez cu această încredințată scrisoare a me precum m'am socotit eu singur întru sine-mi, fiind om cu capul holteiu, neavând cununie în viața me, și pentru ca să fie pomană pentru sufletui meu și a părinților.

aici de Bârladu, cu zisa lui Ioniță Prajii sin Lupul, și am și
 iscălit.
Enachi Nica căpit.

NOTĂ. Dosariul în care se află acest act este intitulat de epitropia «bis, Domneasca așa : «Dughenele No. 102 și 102, strada Ștefan cel Mare, «al cărui loc sub el s'au p'ătit de sf. biserică, după docom. Epitrop. târgu-
 «lui No. 459, din 4 Februarie 1817, soma de stânjini 37».

Tot în acest dosariu se mai află 2 acte : 1) O învoială din 1845 Decembrie 10, făcută înaintea Protopopului de Tutova, Econom Constantin (Vrabi) și între Epitropia bisericii Domneasca și neguțitorul Frumuzache Fendulea,—dându-se acestui din urmă 5 palme din locul bisericii, cu dreptul ca pe viitor chiriașii locului bisericii să poată eși pe din dos pe locul dughenelor lui Fendulea ; 2) O altă învoială din 1872 Aprilie 11, făcută între aceleași părți, prin care se modifică învoiala din 1845, dându-se bisericii alte avantaje,—în locul a acelei de atunci, cum : permiterea de a-și lipi acareturile de zidul dughenei lui Fendulea, facerea unei reterade și pavarea huidiții.

XI.

1779 Februarie 20. *Constantin Dimitrie Muruz Voevod întărește ca 2 preuți și 1 diacon să fie scutiți de dajde domnească și vlădicească și de alte dări și angării ce ar fi pe alți preoți ; apoi la vremea desetinei să li se scutească câte 50 stupi, la a goștin'i câte 50 de oi, și la a vădrăritului câte 600 vedre vin peste tot.*

† **Cu mila lui Dumnezeu Noi Costandin Dimitrie Muruz VVoda Domn țării Moldaviei.** Facem știre cu acest hrisov al Domnii mele, că, viind înaintea noastră rugătorii noștri preoții i diiaconii dela biserică gpod, din târgul Bârladului, unde iaste hramul Adormirii Prea Svintei Stăpânii noastre Născatoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Marii, arătatu-ne-au hrisoave de miluire ce au avut svânta biserică aceasta dela alți luminați Domni de mai înainte. Și, rugându-se ca și Domnie mea să miluim și să întărim, n'am trecut cu vedere rugămintele lor, ce, printrăcest hrisov al Domnii mele milostivindu-ne, întărim și hotărâm : *Ca doi preoți și un diiacon a aceștei biserici să fie în pace de dajde domnească și vlădicească, și de alte dări și angării de toate oricâte ar fi pe alții, aceștia întru nimica să nu fie supărați ; așijdere la vreme disetinei să aibă a scuti de om câte cinci zeaci stupi, și la goștină câte cinci zeaci*

oi de omu ; cum și la vreme vădrăritului încă să scutiască piste tot șase sute vedre vinu de vădrărit. Și, ca să fie mila aceasta statornică, am poruncit Domnie me să să pue și la ponturile acestor slujbe, când se vor striga la *cochii vechi*.

Deci poruncim Domnie mea d-voastr(e) boeri slujbași și alții, ce ve-ți fi cu aceste de mai sus arătate slujbe, văzând hrisovul acesta cu toții să urmați pre deplin cum să arată mai sus, și nime peste poronca noastră să nu cuteze a le face supărare măcar cât de puțin.

Și poftim Domnie me și pe alți luminați Domni pe care sfântul Dumnezeu va orându-i în urma noastră cu Domnie acestii țări, să nu surpe miluire aceasta, ce mai vartos se adaogă și să întărească pentru al Domniilor sale vecinică pomenire. 1779 Fev. 20.

(L. P. D.)

Ion Constandin VVod.

Vel logof. procit.

(In dosul hrisovului) S'au trecut la condica Divanului de Ioan Necolai, condicar.

XII

1792 Septemvrie 1. *Alexandru C. Moruz Voevod scutește biserica pentru una sută stupi i sfini de desetină, una sută oi de goștină și șease sute vedre vin de vădrărit, pe 2 preoți și 1 diacon de dajde domnească și vlădicească și de alte dări și angării, ce ar fi pe alți preoți și diaconi.*

Noi Alexandru Constandin Moruz VVod boj. milosf. gsd. z. Moldavuscoi. Să face știre cu acest hrisov al Domnii mele pentru biserica gspd, din târgul Bârladului, unde să prăznuești hramul Adormirii Prea Svintii Stăpâniș noastre de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarii Marii, că, viind preoții deacolo și arătându-ne hrisovul de miluire ce are această svântă biserică de la cielanți Domni de mai înainte, s'au rugat ca să li să întărească și de către Domnie mea acea miluire. Deci, Domnie me, dupăcum pentru alte svinte Dumnezăești lăcașuri cu cele ce s'au socotit s'au agiutorat, asemenea și pentru biserica aceasta, și iată prin hrisovul acesta hotărâm că, la slujbile Visteriei, să aibă a scuti aceste

bucate, adică : una sută stupi i sfini de desetină și una sută oi de goștină și șase sute vedri vin de vădrărit, pe aceste bucate, fiind drepte a pomenitii biserici, nici un ban să nu plătiască, nici să se supere ; așijdere și pentru doi preoți și un diacon, a aceștii bisărici, să fie în pace de dajdea domnească și vlădicească, cum și de alte dări și angării ce vor fi pe alți preoți i diiaconi,—aceștia întru nimică supărați să nu fie. Drept aceia poroncim Domnie mea slujbașilor desăt-nici, vădrari și goștinari, i altor zapcii, cu toții să aveți a urmă întocma precum să poruncește prin hrisovul acesta.

Poftim dar Domnie mea și pe alți frați luminați Domni, pe care svântul Dumnezău îi va orânduî în urma noastră cu Domnia aceștii țări, su nu străce această milă, cea mai vârtos să adaogă și să întăriască pentru a Domniilor sale vecinică pomenire.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la Scaunul Domnii mele, în orașul Eșii, întru cea dintăi Domnie a noastră la Moldavia.

La anul 1792 Sept. 1.

(L. P. D.)

Alexandru Constandin VVd.

Vel log. procit.

Ghiorghie . . . 3 logofăt.

(In desul hrisovului) S'au trecut la condica Visteriei.

Constandin Burcă pit.

XIII

1795 Iulie 3. *At Alexandru Ioan Calimah Voevod hotărăște ca 2 preoți și 1 diacon să fie în pace de dajde vlădicească, cum și de toate alte dări și angării, ce ar fi asupra altor preoți, scutind de tot omul și câte 50 stupi i sfini de desetină, 50 oi de goștină, și peste tot 600 vedre vin, din drepte viile lor, ce vor avè la ținutul Tutovii.*

Cu mila lui Dumnezău Noi Alexandru Ioan Calimah VVod, Domn fărăi Moldaviei. Să faci știre cu acest hrisov al Domniei meli pentru rugătorii noștri preoți i diiaconi dela bisărica gpod, din târgul Bârladului, unde să prăznuște Adormire Prea Svintii Născătoarii de Dumnezău,

carei, prin jaloaba ce au dat cătră Domnie me, rugându-să că, după hrisoavele de milă ce au avut dela alți luminați Domni, ce au fost mai înainte de Noi, să li să întăriască și de către Domnie me aceli miluiri. A căroră ru(gă)minte ne trecând Domnie me cu videre, iată, făcând milă, li s'au dat acest al nostru Domnesc hrisov, prin care hotărâm: ca doi preuți și un diacon, ce vor fi slujitori la această bisărică, să fie în pace de dajdie vlădicească, cum și de toati alti dări și angării, ori câte vor fi asupra altor preuți, ei întru nimică supărați să nu fie. Așijdere și la slujbili vistieriei să aibă a scuti de tot omul aceste bucate, adică: câti cinci zăci stupi i sfini de desătină, și câti cinci zăci oi de goștină, și la slujbă vădrăritului să scutiască piste tot șase sute vedri vin de vădrărit, ce vor face din drepti viile lor, ce vor ave la ținutul Tutovii, pe aceste bucate să nu plătiască ni-măruie nici un ban.

Drept aceia poroncim Domnie me slujbașilor deșătnici i goștinari i vădrari, cum și altor slujbași, ce viți fi orânduți cu orice slujbi și poronci de îndeplinire, cu toții să urmați întocma precum să cuprinde prin hrisovul acesta.

Poftim Domnie me pe alți frați luminați Domni, pe carii Svântul Dumnezeu îi va orânduî în urma noastră cu Domnie aceștii țări, să nu surpe această miluire, ce mai vârtos să adaogă și să întărească, pentru al Domniilor sale vecinică pomenire.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la Scaunul Domniei mele, în orașul Eșii, intru cea dintăi Domnie a noastră la Moldavie, în anul dintăi. La let 1795 Iulie 3.

Noi Alexandru Calimah Vvod

Vel vist, procit.

S'au trecut la condica Visteriei.
Constandin Burcă clucer.

XIV

1795 Septemvrie 4. Căpitanul Alecsă vinde lui lordachi să Eftenii „o casă cu chimnița (pivnița) și cu locul ei, ce este la căsăpii“, drept 110 lei. Pe acest loc îl aveă cum-parat dela Ioniță Rezmaneră, —dând acum vânzătorul în

mâna cumpărătorului și toate zapisele cele vechi. (Semnați) *Alecsă căp. Manthos Dimitriu, martiro* (cu litere grecești) *Vasile Iașanu post. martur.* Eu Constantin Brânză, martur. (Alte 2 semnături nedescifrabile.)

(După o însemnare din aceeași zi)

În putere dreptului de protimisire, cumpătorul, Iordachi sâin Iftenii, trece casa ca vânzătoare către giupâneasa *Safta Săcăroi*,—semnând, acum, pe lângă vânzător și cei câți-va martori arățați mai sus, și: *Stoica abageru martur.*

XV

1796 Septemvrie 15. *Iacov (Stamati), Mitropolitul Moldovei, sloboade o carte de blăstăm, cu care să se serviască Maria, fiica sardariului Dediul Codreanu, la alegerea și dezbaterea din împresurare a moșiei Frunțișanii din jud. Tutova.*

Iacov cu mila lui Dumnezeu Arhiepiscop și Mitropolit Moldovei. Facem știre prin această carte de blăstăm, precum ne-au arătat Marie, fiica sârjarului Dediul Codrianu, pentru moșie Fruteșanii ce o are la ținutul Tutovei, că să împresoară de cătră alți megieși și împregiurași, de acolo, și vrând acum ca să o aleagă și să o dezbată din împresurare, spre descoperire dreptății și a adevărului au luat dela noi această carte de blăstăm asupra tuturor acelor oricarii vor fi fiind, pentru vechile hotară și alte semne despărțitoare, pe unde și la ce loc s'au urmat din vechi driapta lor stăpânire. De nu vor arăta, ci lăcomindu-să la strâmbătate cu nedreptate de vor tăgădui, sau, părținind vreunii părți, vor mărturisi strâmbu, (de) unii ca aciaa iată zicem: să fie blăstămați de Domnul Dumnezeu și de Precurata a sa Maică, de slăviții 12 Apostoli și de 318 svinți părinți dela săborul Nicheii; în viața lor procop-sală să nu vadă, ostenele și sudorile lor să fie spre pierzare; herul, petrile să putrezască și să să răsâpască iar trupurile lor, după moarte, să stē întregi și ne dezlegate; și de cătră Arh'eria noastră încă să fie blăstămați; iar de vor urmă dreptății, mărturisând adevărul în frica lui Dumnezău, să fie ertați și blagosloviți, amin.

1796 sept. 15

Iacov Mitropolit Moldovii

NOTĂ. Maria, fiica lui Dediu Codreanu, a fost măritată mai întâi cu Ilie Carp și apoi cu spatarul Panaite Cazanir; dânsa a murit în 1810, fără copii, rămânând Frunțișeni ca moștenire fratelui său, Ion Codreanu (A se vedea lucrarea mea: «Frații Gh. și N. R Codreanu.» pag. XI și XII, Bărlad, 1908, G. V. Munteanu).

XVI

1801 Aprilie 6. Ștefan postelnicul hotarnic și Constantin Cârjeu mazil, fiind însărcinați de boerii ispravnici, hotărâsc moșia lui Barbălată din hotarul Galbini, județul Tecuciu.

HOTARNICĂ

partea lui Barbălată of Galbini.

Facem știri cu această mărturii a noastră că, aducându-ni preotu Gheorghii, i diiaconu Toder Râpă, i Ion Mogâlde, i Vasăle Mogâlde, i Toderașcu Trifan, i poroșnicul Coste Mehălachi, un cinstit răvăș a dumisali boerilor ispravnici, scriindu-ni ca să mergem la moșia Galbini;—și mergând la numita moșie, am poroncit di s'au strânsu toți răzășii și înprejurașii moșii Galbinii, ci să numești acê parte de moșii bătrânu Dumitru Gaftiș; și strângându-să toți răzășii și înrebându-i prin carte di blăstăm: acestu bătrânu, Dumitru Gaftiș, în câte părți se împarti? ei ne-au arătat ca să împarti în doo părți, care la jumătati di parti o trage Toderașcu Trifan cu neamul lui; și la o jumătate di parti o trage preutul Gheorghii Făică i Lupu Barbălată, i Ion Mogâlde, i diiacon Toder Râpă, i Macsân Rusu, și cu neamul lor. Și după dreptatea părților lor, așa s'au învoit înaintea noastră neamul lui Barbălată și cu Toderașcu Trifan: și după a lor bună învoială, întâi am (fă)cut stânjân di 8 palmi și funii di 20 stânjâni; întâi am mersu din zarea dealului dispri răsărit, undi esti o peatră hotar vechiu, între Vicoleni și între Galbini, și din piatră în sus am început a trage; întâi s'au dat patru stânjâni i o palmă poroșnicului Coste Mehălachi, ci o are cumpăratură cu zăpis, însă trei stânjeani i o palmă di'a un Vasăle Hudrei, i un stânjân parte lui Ștefan i Neculaiu Mogâlde, după dreptate ce i s'au ales i s'au pus peatră hotar; și di acole în sus s'au dat 66 stânjâni preutului Gheorghii Făică, i Lupului Merăuță, i diiaconului Toder Râpă, i lui Ion

Mogâlde, i lui Vasăle brat lui, ci să trag din bătrănu Dumitru Gaftiș, și i s'au pas piatră hotar ; și di acole tot în sus s'au dat 70 stânjâni partea lui Toderașcu Trifan cu neamul lui, și s'au pus piatră hotar ; și de acolo am mersu la șăsul Zeletinului, la mijlocul moșii, și iarăș am început a trage din piatra din gios în sus, și s'au dat 4 stânjâni poroșnicului Coste Mehălachi, și s'au pus piatră hotar ; și di acole tot în sus s'au mai dat 58 stânjâni, parte preotului Gheorghii, i Lupului Mereuță, i diiacontului Toder Râpă și cu neamul lor, și s'au pus piatră hotar ; și di acole tot în sus s'au mai dat 62 stânjâni, partea lui Toderașcu Trifan cu neamul lui, și s'au pus piatră hotar ; și di acole drept în zare dealului dispri apus, undi esti hotar vechiu, și di acole am început a trage în gios, cari s'au dat 70 stânjâni, parte lui Toderașcu Trifan cu neamul lui, și s'au pus piatră hotar ; și di acole tot în gios s'au mai dat 66 stânjâni, parte neamului lui Dumitru Barbălată, și s'au pus piatră hotar ; și di acole tot în gios s'au dat 14 stânjâni, una palmă, parte poroșnicului Coste Mehălachi, și s'au pus piatră hotar. Și până acole s'au încheet toată moșia bătrănelui Dumitru Gaftiș, 141 stânjâni și 4 palmi. Osăbit mai înștiințăm pentru zăci pogoni pol, ci au vândut neamul Bărbăleteștilor, din drept hliza ci i s'au venit lui Toderașcu Trifan, acum la hotărât ; au rămas neamul Bărbăleteștilor, ca să-i de lui Toderașcu Trifan 10 pogoni pol loc pentru loc, însă patru pogoni vii lucrătoare și 6 pogoni pol curături. Și pentru o casă ci au venit pi hotaru lui Toderașcu Trifan, ne-am învoit noi răzășii să fii în paci di *dijmă*. Și spre încredințare, după a lor bună învoială, am dat și noi această mărturie hotarnică la mâna răzășilor, ca să stăpânească cu paci.

181 (1801) Ap. 16.

Ștefan . . . post. hotarnic

Costandin Cârjeu mazil

Toderașcu Trifan. Anița Bostănoi. Mariia diiaconița. Lupu Merăuță. Preotu Gheorghii răzăș. Macsân Rusu răzăș. Gheorghii răzăș. Ion Croitoriu răzăș. Iona Apostului. Tinica răzăș. Savin monah răzăș. Eu diiaconu Toder răzăș. Ioniță Bar-

bălată. Vasăle Mogâlde. Ion Moșâlde răzăș. Ion Gavrălaș răzăș. Merăuță răzăș.

XVII

1803 Iulie 25. *Alexandru Moruz Voevod scatește biserica pentru drepte bucatele sale, 200 stupi i sfini de desetină, 200 oi de goștină și 800 vedre vin de vâdrărit; pe 2 preuți și 1 diacon — de dajde domnească și vlădicească, cum și de alte dări și angării ce ar fi pe alți preuți și diaconi; așijderea și 5 liudi, oameni streini, ce și-ar aduce biserica de peste hotar, să fie scutiți și apărați de tot birul și de alte dări și angării.*

Cu mila lui Dumnezeu Ion Alexandru Constantin Moruz Vvoda, Domn țării Moldaviei. Să face știre cu acest hrisov al Domnii mele pentru bisărică gpod, din târgul Bârladului, undi să prăznuește hramul Adormire Pre Sîntei Stăpânii noastre de Dumnezeu Născătoare și pururea Fecioarei Mariei, că viind preoții de acolo și arătându-ne hrisoavele de miluire ci ari această sfântă biserică dela cei mai dinainte luminați Domni, s'au rugat atât ca să li să întăriască și de cătră Domnia me ace miluire, cât și ca să li să și mai sporiască cu ceia ce se va socoti. Deci, Domnia me, dupăcum pentru alte sfinte Dumnezăești lăcașuri cu celi ce s'au socotit s'au agiutorat, asemenea și pentru biserica aceasta n'am lăsat'o neagiutorată, ci prin hrisovul acesta, hotărâm ca la slujbile Visteriei să aibă a scuti aceste bucate, adică: două sute stupi i sfini de desetină și două sute oi de goștină, și opt sute vedri vin de vâtdărit,—pe aceste bucate, fiind drepte a pomenitei bisărici, nici un ban să nu plătiască nici să să supere. Așijdire și pentru doi preoți și un diiacon, a aceștii bisărici, să fie în pace de dajde domnească și vlădicească, cum și de alte dări și angării, ce vor fi pe alți preoți i diiaconi, aceștie întru nimică supărați să nu fie. Osebit și pentru *cinci liudi* oameni streini ce-și va putē găsi și aduce de acum înaintea dintr'alte țări de piste hotar, cari, fiind adeveriți prin mărturie dregătorilor de margine că sânt streini și că n'au fost niciodată birnici într'acest pământ, să fie scutiți și apărați de tot birul Visteriei și de toate alte dări și angării, ori câte vor fi asupra

altor lăcuitori ai țării aceștie, ei cât de puțin intru nimică să nu fie supărați, rămânând să fie numai pentru slujba bisăricii.

Drept aceia poroncim Domnie me d-voastre dregători ai ținuturilor i slujbașilor desătnci, i goștinari și vădrari și altor zapcii, cu toții să aveți a urmă întocma precum să poroncești prin hrisovul acesta.

Poftim dar Domnie me și pe alți frați luminați Domni, pe cari sfântul Dumnezeu îi va orânduî în urma noastră la Domnia aceștii țări, să nu strice această milă, ce mai vârtos să adaogă și să întăriască pentru a Domniilor sale vecinică pomenire.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la Scaunul Domniei mele în orașul Eșii, întru a doua Domnie a Noastră la Moldavie, în anul dintăi.

La anul 1803 Iulie 25.

Alexandru Constandin Muruz VVod

(L. P. D.)

Vel logafăt, procit.

S'au trecut la condica visteriei.

Cost. Veisa, medelnicer

XVIII

1804 Iunie 10. *Șerban Blănarul, având un loc de casă lângă puțul Nacului, la marginea drumului ce trece pe lângă biserica gospod, îl dăruiește acestei bisărici, spre a fi pomenit împreună cu tot reamul.*

Adecă eu Șerban Blănariul, din târgul Bârladului, scriu și mărturisăsc cu această adivărată a me diiată, precum să să știi că di nimine sâlit nici asuprit, ci de a mea bună voi am dat un locu di casă sfintei bisărici Domnești, unde să prăznuiască hramu Adormirii Măicii Preacurati, care locu este dat și miî di bătrânii târgoveți, ce am tras cu cârșii la toati havaeliile împărâtești și demnești. Și locul aceștii casă este lângă Puțul Nacului,—fața locului dispi răsărit este patru stânjâni gospod, și spre apus pân în drumul ce merge pe lângă bisărica gospod,—pe acestu locu l'am dat dreptă ccință și moșii sfintei bisărici. Și părinții ce să vor afla slujitor

la această sfântă bisărică, să aibă a pomeni numile părin-
 țelor, împreună cu tot neamul, făcând și pomelnicu de vii
 și de morți. Și nimine din feciorii și nepoții i strănepoții
 miei să nu aibă a faci cât de puțin supăr sfintei bisărici,
 fiindcă de a me bună-voi am dat. Și această diiată s'au
 scris în casa sfinții sale părintelui protopop Ion Dămiiian,
 întâmplându-să și alți oameni, preuți și mireni bătrâni și
 tineri, pre cari rugându-i s'au iscălit și de marturi, punând
 ei numile și degitili în loc de peceți, ne știind carte să iscă-
 liască. 1804 luni 10.

☉ Eu Șarban Blănariu adiverez.

*Erei Ioan Praja n'am tâmplat. Vasile Iașanu postelnic-
 Iordachi Iftimiu. (Ne descifrabil).*

XIX

1806 Fevruarie 1. *Alexandru Constantin Muruz Voevod in-
 voește bisericii Domneasca ca, pentru lucratul viilor și alte trebu-
 inți ale ei, să-și aducă 8 oameni streini de peste hotar, cari să
 nu fi avut vreo-dată amestic la bir cu locuitorii țării, și cari oa-
 meni, aducându-se prin spatarul Mihalache Cerchez, să fie supt
 povățuirea protopopului Ioan (Dămian).*

**Ion Alexandru Constandin Moruz VVod cu mila lui
 D-zău Domn țării Moldaviei.** Fiindcă acest lăcaș Dumneză-
 esc, biserica Domnească din târgul Bârladului, unde să cinstești
 și să prăznuești hramul Adornirei Pre Svintii de Dumnezău
 Născătoare, ne având nici un acaret sau cât de puțin venit,
 ca să poată întimpină trebuincioasele cheltueli a bisăricii,
 și aflându-să în toată vreme în mare lipsă, s'au găsit acum
 unii din poporâni, carei, având răvnă a-i face agiutorii ce
 li-au fost prin putință, au dat danie bisăricii opt po-
 goane vie dela ținutul acela al Tutovei; și, fiindcă
 bisărică nu are chip a le putè lucrà, ca să nu rămăe
 lipsită și de acest agiutor, stricându-să și părăginându-să
 viile, i să dă și de cătră Domnie me această carti, prin
 care hotărâm: că, pentru lucru viilor și alt agiutor al bisă-
 ricii, să aibă a scuti opt ludiu, oameni streini, ce va putè
 găsi și aduce de piste hotar, care să nu fi avut nici într'o
 vreme vre un amestic de bir cu lăcuitorii țării. Cu a căroră

oameni, căutare și aducere, cerând să să însărcineze d-lui spat(arul) Mihalache Cerchez, ca unul ce ar fi și ctitor la bisărică, poroncim Domnia me d-voastre dregători de pe la margini ca ori unde va găsi acești oameni, să fie slobod a-i lua și a-i duce la ținutul Tutovii, dându-i și răvaș d-sale sau omului ce va avè triimis spre încredințare că sânt cu adevărat streini. Și, ducându-i la Tutova ca să-i rășazi, ori la viile bisăricii, ori în târgul Bârladului, poroncim Domnia me d-voastre ispravnici: întru nimică să nu-i supărați, nici la bir, nici cu alte havalele, ce vor fi asupra altor lăcuitori birnici, ce să rămâe numai pentru slujba și agiutorul bisăricii, dându-i supt povățuirea *Protopopului Ioan*, carele iaste purtător de grajă bisăricii. Poroncim Domnie me și altor zapcii, ce veți fi orânduți cu orice slujbe și poronci, de cătră toți să să urmeze întocmă, precum mai sus să arată, ne supărându-să acești opt oameni întru nimică. 1806 Fevr. 1.

(L. P. D.)

S'au trecut la condica.

Ianacachi Gane ot vist.

XX

1807 Noemvrie 19. Șapte răzăși de moșia Galbenii, ținutul Tecuciului, hărăzesc bisericei Domneasca 75 stânjini de moșie, răscumpărați dela căpitanul Coste Mihălachi cu dreptul de protimisis, în 68 lei.

Eu Lupul Merăuți, i Macsân, și Ioniți Barbălată, i preutul Toader, i Vasili Mogâlde, i Ioan Mogâlde, i Ioan Gavrilaş, răzăși de moșie Galbinii, ținutul Tecuciului, știut să faci că pentru o parte de moșii, din trupul aceștii moșii Galbinii, adică șapți zăci și cinci stânjâni, ce au fostu vândutu Necolaiu și Ștefan Mogâlde, i Vesili Hudreș, căpitanului Coste Mihălachi în 68 lei,—după giudecata ci am avut ni s'au hotărât după dreptate și cu protimisis a răscumpără noi această parte de moșii, dând acei 68 lei înapoi căpitan(ului) Cos'e, precum carte de giudecată dela ispravnicie Tecuciului din let 1805 Noemvrie 28 pe largu arată. Acmu dar, de a noastră bună voi socotindu-ne spre pomnire sufletilor noastre, am

făcut dăniile acești șapte zăci și cinci stânjâni sfintii biserici gpod din târgul Bârladului, unde să cinstești și să prăznuiești hramul Adormirii Maicei Domnului, care de acmu și în veci să aibă a străpâni această moșii de cătră sfânta biserică,— dându și toate zăpisăle și carte de giudecată în mâna purtătorilor de grijă a sfintii biserici, cu a căroră putere în veci să o stăpânească sfânta biserică. Și spre mai adevărată credință ne-am iscălit, rugând și cinstita isprăvnicie Tutovii de au incredințat dănie aceasta. 1807 Noembrie 19.

Erei Toader ot Nătești.

● Eu Macsân Rusal ne știind carte am pus degitile.

● Eu Lupul Bă(r)b(ă)iată ne știindu carte am pus degitul.

● Eu Sâghi (Savin) călugăru ne știindu ca(r)te am pus degitul.

Toader Anăstasă martur.

Dela Isprăvnicie Tutovii

Viind și înainte noastră și arătând că de a lor bună voi au făcut această dănie, s'au incredințat și cu ale noastre iscălituri. 1807 Noembrie 20.

(Nediscifrabil).

Văzând și noi această dănie urmată de cătră răzășii noștrii sfintii bisărici gpod din târgu Bârladului, în coprindere mai sus arătată, din hotarul moșii Galbinii, ce s'au răscumpărat dela poroșnicu Coste, fiind și noi următori întru aceasta, am afirosit și părțile noastre ce avem întru această răscumpărătură sfintii bisărici, în spre pomenire vecinică a părinților și a tot neamul nostru, care să o stăpânească în veci nestrămutat. Și pentru mai mare credință ne-am iscălit.

1815 Mart 27.

Eu duiaconul Ion Făică adiverez. Eu Ion Moghilde polcovnic adiverez.

Dela Isprăvnicie Tutovii

Viind înainte noastră Ioan Mogâlde polcovnic împreună cu cielași mai sus iscăliți, și arătându că, cu bună voce și primire lor, au incredințat și li dănie ce au făcut'o ne-

murile și răzășii lor sfinții bisărici, la anu 1807 Noemvrie 29 cu iscăliturile lor, s'au încredințat și de cătră noi.

1815 Mart 27.

(Două semnături nedescifrabile)

XXI

1813 Iunie 26. *Scarlat Alexandru Calimah voevod, amintind de cutremurul din 1802, care a stricat biserica Domneasca, precum și de privilegiul dat acestei biserici de Alexandru Moruz Voevod în a doua sa Domnie (1802—1806), adecă ca numai această bisărică să aibă a ține și a vinde dohot și păcură în târgul Bârladului pe timp de 5 ani, și ca folosul ce va eși să se întrebuițeze atât în lucrul zidirii bisericii, cât și în cheltuiala Școalei elinești ce să află la această biserică,—reinoește acel privilegiu hotărând a-l ave în veci, și adaoge a scuti biserica de dajde pentru 200 stupi și sfini de desetină, 200 oi de goștină, 800 vedre vin de vâdrărit, cum și 2 preoți și 1 diacon de dajde domnească și vlădicească ; osebit biserica să-și mai poată aduce încă 5 oameni streini.*

Cu mila lui D-zeu Noi Scarlat Alexandru Calimah Domn țării Moldaviei. Să face știre prin acest hrisov al Dōnnii mele pentru bisărica gospod, din târgul Bârladului, că prin jalba ce au dat preoții, dela această bisărică, ni-au arătat că această biserică lipsită fiind de alt agiutor, au avut dela toți luminații Domni cei mai din nainté oareșcare cuprindere de milă cu care s'au agiutat în trebuințele sale; apoi mai în anii trecuți, din pricina cutremu(ru)lui ce au fost, stricându-să și risipindu-să de istov bisărica, încât au fost trebuință ca să o oboare cu totul și să o zădiască de iznoavă din temelie, după jaloba ce au dat preoții cătră luminatul Domn fratele nostru, Alexandru Muruz VVd, ca să fie înlesnită cu ceia ce s'ar socoti cătră aceasta, și împreună arătându-se mijlocitor și duhovnicescul nostru părinte Preaosfinție sa Kirio Kir Veniamin, Mitropolitul țării, cu îndemnare duhovnicească și cu rugăciune cătră Domnia sa spre a-i să face oareșcare agiutor întru aceasta ; Domnie sa, socotind, i-au dat prin carte gospod vânzarea dohotului și a păcurii pe cinci ani, ca să fie a sa ; hotărând că într'această vreme

numai bisărica să aibă a țină și a vinde dohot și păcură în târgul Bârladului, și folosul, ce va eși, să să întrebuinteze **atât în lucrul zidirii bisăricii, cât și în cheltuiala școalei elinești ce să află la această bisărică.** După care arătari de jalobă au făcut cerire cu rugăciune ca să i să învoiască și de către Domnie mea ; și, văzându din hrisoavele ce ni-au arătat miluirile ce au avut această bisărică, nu am trecut cu vederea rugăminte ce ni-au făcut, ce iată, prin acest hrisov al Domnii mele, asămine întărim și hotărăm : ca la slujbile Visteriei să aibă a scuti 200 stupi i sfini de desătină ; 200 oi de goștină ; și 800 vedre vin de vădrărit, din drepte viile sale ce va avè ; pe aceste bucate fiind drepte ale sale, întru nimică nu are să fie supărată. Așijderea și 2 preoți și 1 diiacon dela această bisărică să fie nesupărați de dăjea domnească i vlădicească, și de toate alte dări. Osebit și 5 liudi, oameni streini, ce-și va aduce de acum înainte de peste hotar, fără bir și fără nici un amestic cu lăcuiorii aceștii țări, luând adeverița dregătorilor marginii pe unde îi va treci, cu arătare de numeli lor și din ce partea i-au adus și în ce vreme, și aducându-o la Visterie spre încredințare că sânt streini, precum să arată, ca să fie cunoscuți acești oameni, sa fie apărați și scutiți de tot birul Visteriiei, și de orice alte dări și havaleli vor fi asupra altor lăcuiori,—ca să rămăe pentru slujba bisăricii.

Deosăbit facem Domnie mea milă numitii bisărici și-i dăm și orânda dohotului și a păcurii, din târgul Bârladului, care, precum au (fost) avute până acum, hotărăm Domnie mea ca să o aibă și de aice înainte pentru toldeauna privilegiu statornic și ne strămutat, spre a fi de agiutoriul bisăricii și înlesnirea stărei sale ; și nimeni alții să nu fie volnici a aduce și a vinde păcură sau dohot de acum înainte, în numitu târgu, fără a să învoi cu bisărica, urmându-să aceiași rânduială care să păzește și la alte târguri, unde este dată vânzarea acestor lucruri prin hrisoavele luminațiilor Domni de mai înainte.

Poftim dar Domnia mea și pe alți frați luminați Domni, cari, din pronia Dumnezeiască, se vor orânduî la Domnia

acestei țări, nu numai să nu strice acest agiutor de milă, ci mai vârtos să adăogă și să întărească pentru a Domniilor sale laudă și vecinică pomenire.

Scrisu-s'au hrisovul acesta la Scaonul Domniei mele în orașul Eșii, întru a doua Domnie a noastră la Moldavia, în anul dintâi. La lit. 1813 Iunie 26.

Ioan Scarlat Alexandru Calimah VVod.

(L. P. D.)

..... vel vist procit

S'au trecut în condica Visteriei de hrisoave.

Costand. Veisa.

XXII

1817 Februarie 4. Epitropia târgului Bârladului adeverește că pentru 403 stânjeni ce are biserica gospod, loc cuprins cu binale și stârp, au plătit părintele Iconom Ioan Damian 765 lei.

Epitropii târgului Bârladului

(Introducerea ca în toate documentele date de Epitropii Casei Obștiei, după care urmează :) Deci pentru patru sute cępt stânjeni ce are biserica gospod, loc cuprinsu cu binale și stârp, au și plătit șapte sute șasă zăci și cinci lei, sfinție sa părintele Ioan Damian Iconomu, la analoghia banilor ce s'au socotit pentru emăș și che'tuele urmate, adică :

Lei stânjeni

120	69	—Rateșu dela Spataru Constandin Sturza din gios de casa lui Grigori băcalu, ce-au fost a d-sali lui Dămian.
60	37	—Crășma din ulița mare
46	35	—Locu cu o casă, din gios de casa Pârtoaii
97	54	—Crășma dela podul Cananăului.
44	34	—Un loc stârp între rateșu Botencii și între Costandin Spănu zăt Angheluți Tăbăcaru.
63	36	—Locu casăi ce șădi Grigori Babă lângă Dima băcalu.
185	103	—Hanu dela spatar. Mihalachi Cerchez.
150	40	—Patru dugheni la poarta bisărcii, loc din ograda bisărcii.

765 408 fac (urmează încheerea obșnuită).

Pavăl Duca. Sandu Bou. Ioan Gheorghiu.

No. 459.

(L. P. T. B.)

XXIII

1819 Iunie 20. Carte de blăstăm scoasă de stolnicul Ioan Codreanu de la Veniamin Mitropolitul Moldovei, asupra satelor: Slobozia, Vârlezenii, Grăjdenii, Frunțișanii și Delurenii,—pentru ca locuitorii acestora să mărturisiască adevărul, când vor fi întrebați despre hotarele și marginile moșiilor Frunțișanii și Dealu-mare, sau despre alte semne despărțitoare de moșiile de prin prejur.

Veniamin cu mila lui D-zeu Arhiepiscop și Mitropolit Moldaviei. După jalba ce-au dat Innălțimei Sale, la 12 a curgătoarei luni, d-lui stolnicul Ioan Codreanu, luând poruncitoare carte gospod către d-lui spatarul Ioan Jora, ca să meargă la moșiile sale, Frunțișanii și Dealu-mare, ce le are la ținut. Tutovei, lângă târgul Bârladului, și prin cartea de blăstăm să dovedească cele drepte și adevărate despărțiri a moșiilor d-sale stolnicului despre moșiile megieșite, drept aceasta, spre descoperirea dreptății și a adevărului, să dă această a Noastră Arhierească carte de blăstăm asupra tuturor locuitorilor, carei s'au aflat din învechimi și carii să află acum locuind atât prin satele moșiilor ce sânt alăturate, adică Slobozia, Vârlezenii, Grăjdenii, Frunțeșanii și Delurenii, să murturisească ori carei vor fi știind pentru cele vechi margini și hotară a Frunțișănilor și Dealu-mare, sau alte semne despărțitoare de moșiile impregiurate, adecă pintre Vârlez și Dealu-mare, i pintre Popeni și Frunțișani, i pintre Grăjdeni și Frunțișani, i pintre moșia Cetățuia a d-sale vornicului Constantin Palade,—pe unde și la ce loc s'au urmat din vechi dreapta stăpânire, atât hotarul moșiilor Frunțișanii și Dealu-mare; căci, ori carei ne vrând a arăta adevărul în frica lui Dumnezeu și lăcomindu-să la nedreaptă apucătură, vor tăgădui cât de puțin știința ce vor avè, s'au isterisându-să, ori pizmuind și părținind vre unii părți, vor mărturisi strâmbul,—pentru toți unii ca acia zicem : De viața lor, de ostenele lor, de sudorile lor, de chivirniselile lor și de dobitoacele lor, parte să nu aibă, ci ca fumul și ca praful cel din drum ce-l spulberă vântul de prea fața pământului, toate să le fie lor întru pierzare și peire, de toate ale lor cele văzute ca de a-

vere preptului Iov diavolul să-i stingă; oftând și tremurând, târându-să pe pământ, ca Cain să rămăe în toată viața lor, moștenind lângă acestea și bubile lui Gheizi; fămeile lor să rămăia văduve, copiii lor săraci, cerșitori, și lipsiți de tot felul de procopsele, și ingrabă giudecata lui Dumnezeu să-i agiungă la cele văzute de ochii lor; ca și ei sănguri să-și viia în cunoștință mărturisind și nevrând adevărul și pocăindu-să, și cei ce vor vedea să ia pildă a să feri de nedreptate și a nu să supune blestămurilor; iar carei vor mărturisi tot adevărul în frica lui Dumnezeu să fie ertați și blagosloviți, Amin.

1819 Iunii 20.

No. 1216.

Veniamin Mitropolit Moldaviei

NOTĂ. Se găsește această carte între hârtiile bis. Domneasca, rămasă desigur dela protopop. Ioan Damian, care, între anii 1819 și 1820, fusese rugat de Isprăvnicie a ascultă și sf. sa verbal pe martorii aduși pentru hotarele moșilor Codreanului, dupăcum se poate vedea din următoarea înștiințare: «Prin țidua cinst. Isprăvnicii, fiind față Onosie Strătilă și Gheorghie Strătilă, împreună cu o mărturie ce o dau d-lui stolnicului Codreanu, pentru științele ce au de hotarale dispărțitoare din vechiu între moșie Fruteșanii și moșie Grăjdenii, precum au auzit și ei dela părinții săi, și dela alți bătrâni ai lor, i-am catahisit să arăte adevărul: de este dată cu cuget curat această mărturie, precum au auzit din bătrâni și nu este cu vre-o părtinire; și au arătat că mărturie ce au dat este dreaptă și adevărată și cu cuget curat dată. Și n'am lipsit a înștiința cinstita Isprăvnicie. *Ioan Iconom*» (Doc Casei Roșca-Codreanu din Bârlad, inedite, vol. II, fila 130).

XXIV

1819 Noembrie 16. *Marghioala Racoviță* dăruiește trei dughene bisericii Domneasca, pentru pomenirea părinților săi, a spatarului Gheorghie Costandachi și a spătăresei Zmarandei Costandachi. Pentru trei dugheni ce li-au avut cumpărați răposaii părinții noștri dela un Stoian Blănariul, în târgu Bârladului, pe ulița jidovemei, după diiata ci ne lasă răposata maica noastră, le dă danie sîntei mănăstire Domneasca din târgu Bârladului, spre pomenire dumilor-sale răposaiilor, anume: spat. Gheorghie Costandachi și spătăresei Zmarandei Costandachi. Și s'au dat această adevărință la mâna sfinții sale părintelui Ioan iconomul din târgu Bârladului,

că de astăzi înainte să fie deplin stăpân pe dânsese; iar scrisorile pentru dugheni să vor trimite mai pe urmă. Și pentru mai adevărata credința urmează a me iscălitură.

(1)819 Neomvr. 16.

Marghioala Racoviță (Ne descifrabil).

NOTĂ. Din dosarul cu «Documentele dughenilor No. 244, din piața sf. Prooroc Ilie, acăror loc de sub ele s'au plătit de sf. biserică, conform doc. casei propriet. orașului No. 459, din 4 Febr. 1817, cuprinzând som^a de 35 stânjini domnești».

XXV

1823 Iunie 9. *Ioan Sandu Sturza Voevod întărește privilegiile bisericii Domneasca și slujitorilor ei, întocmai cum fusăse date de Alexandru Calimah Voevod.*

Cu mila lui Dumnezeu Noi Ioan Sandu Sturza Voevod Domn țării Moldaviei Să faci știre prin acest hrisov al Domiei mele pentru bisărisa gpd, din târgul Bârladului, că prin jalba ce au dat preoții dila această bisărică, ni-au arătat că această bisărică lipsită fiind de alt ajutor, au avut dila toți luminații Domni cei mai dinainte oareșcare cuprindere de milă, cu care s'au agiutat în trebuințele sale. Apoi, mai în anii trecuți, din pricina cutremurului ci au fost, stricându-să și răsăpindu-să de istov bisărica, încât au fost trebuință ca să o oboare cu totul și să o zidiască de iznoavă din temelie, după jaloba ci au dat peuții cătră luminatul Domn Alexandru Muruz VVod, ca să fie înlesnită cu ceia ci s'ar socoti cătră aceasta,—și împreună arătându-să mijlocitor și duhovnicescul nostru părinte Preosfinție sa Kirio Kir Veniaminu, Mitropolitul țării, cu îndemnare duhovnicească și cu rugăciune cătră Domnia sa, spre a i să face oareșcare ajutor întru aceasta. Domnia sa, socotind, i-au dat prin carte gpd vânzare dohotului și a păcurii pe cinci ani, ca să fie a sa,—hotărând ca într'această vremi numai bisărica să aibă a țânè și a vinde dohot și păcură în târgul Bârladului, și folosul ci va eși să se întrebuițazi atât în lucrul zidirii, cât și în cheltuiala școlii ce să află la această bisărică;—și că, mai în urmă, de cătră luminatul Domn Scarlat Alex-

ne văzut și ne cunoscut, pentru că nu mai D-zeu cunoaște și știe toate ; drept aceia eu jos iscălitul, Iconomul Ioan Ghi-neă, slujitoriu bisericii cu hramul sfinților marilor mucenici Haralambie și Mina din politia Bârladului, ținutul Tutovei, Principatele-Unite Române, am socotit, mai înainte până a nu mă cuprinde sfârșitul vieții și până-mi sunt mințile întregi și sănătoase, să fac testament și să-mi rânduesc însumi după a mea voință și dorință cum să se urmeze cu puțina mea avere, ce o am astăzi, după sevârșirea mea din viață. Mai întâi mă rog lui D-zeu ca unui milostiv să-mi erte mulțimea păcatelor mele cele ce am făcut ca un om întru această lume ; mă rog tuturor oamenilor cei ce voi fi greșit să mă erte și de mine încă să fie ertați câți îmi vor fi greșit și de orice rău îmi vor fi făcut.

II-lea Rânduesc cum să se urmeze, după sevârșirea mea din viață, cu înmormântarea mea, cu grijele și pomeile cele obișnuite până la împlinire de șapte ani, și cu împărțala micii mele averi, precum în jos se arată, adică :

LE I

4520 Adică patru mii cinci sute două zeci lei, acești bani să se cheltuiască la înmormântarea mea ci are a fi la biserica numită mai sus, sînții mucenici Haralambie și Mină, închipul următor, adică :

300 Adică trei sute lei să se dea pe șease zeci testemele bune de precu câte cinci lei unul, iar basmalele de matasă, câte vor trebui, se vor găsi de agiuns în dulapul cel negru din casa cea mare.

180 Adică una sută opt zeci lei să se dea pe alte șease zeci testemele cu precu în trei lei unul.

600 Adică șease sute lei să se dea pe un stof bun alb ce are a se pune împrejurul năsăliei și care să rămăe numitei biserici

792 Adică șapte sute nouă zeci și doi lei să se dea pe trei zeci și trei oă lumănări ciară galbănă, socotit câte 24 lei oca, care lumănări să fie intru acest chip : 8 lumănări să fie de o jumătate oca una, ce au a se împărți așa : patru lumănări să se dea la patru părinți

proestoși dintre care unul să fie și duhovnicul meu, și patru lumânări să se pue la patru colțuri a năseliei; la câte opt aceste lumânări să se lege câte o basma de matasă; asemenea să se pue basmale de matasă și la lumânările tuturor preoților, diaconilor și la trei dascalii dela biserica sfinților mucenici Haralambie și Mină; șease zeci lumânări se fie câte o litră una, aceste să se pue la testemelele cele mai bune ce sunt de preciful cinci lei și să se dee preoților și diaconilor; șese zeci lumânări se fie de cinci zăci dramuri una și puindu-se la testemelele cele cu preciful de trei lei, să se dee dascalilor; care tot din aceste tesmele și lumânări să se pue la prapuri și fanare; iar șeasă ocă și jumătate lumânări să fie de înpodobit biserica și de împărțit la norod.

- 500 Adică cinci sute lei să se facă două sute sorocoveți nemțești, și la fie care testemel la preoți, diaconi, să se lege doi sorocoveți și la dascalii, la fiecare, câte unul, la întâiul proestos ce va sluji la prohodul meu să-i lege în basmava de matasă patru spre zece sorocoveți și la dohovnicul meu șase sorocoveți.
- 96 Adică nouă zeci și șease lei să se dee la două-spre-zece biserici pentru tragerea clopotelor, de fie care biserică câte opt lei.
- 100 Adică una sută lei să se cheltuiască pe un rând vestimente hasă simplă, pentru înbrăcarea mea peste antereu ce voi fi îmbracat.
- 30 Adică trei zeci lei să se plătiască preoților acelor care mă vor unge cu untul de lemn și mă vor îmbracă cu vestimentele.
- 350 Adică trei sute cinci zăci lei, acești bani să se cheltuiască cu facerea capitilor, a colivei, a pomenilor, ce au a fi la înmormântarea mea și facerea secriului.
- 140 Adică una sută patru zeci lei să se cheltuiască cu facerea mormântului ce are a fi de cărămidă și deasupra mormântului să se pue peatra ce o am pregătită și sapată, ce este în grădina bisericii, rămânând a se plăti

andru Calimah VVođ, prin hrisov i s'au dat această miluire bisăricii ca să o aibă de veci. După care arătari de jalobă au făcut cerire cu rugăciune ca să i se învoiască și de cătră Domnia mea milile ce au avut,—întărindu-să și orânda vânzării dohotului și a păcurii, ca să o aibă și de acum înainte.

Drept aceia, cercetând Domnia mea și văzând, din hrisoavele ce s'au arătat miluirile ci au avut această bisărică, nu am trecut cu vedere rugăminte ci ni-au făcut, ci iată, prin acest hrisov al Domnii mele, asemine întărim și hotărâm ca, la slujbile Visteriei, să aibă a scuti: 200 stupi i sfini de desătină; 200 oi de goștină; și 800 vedri vin de vădrărit, din drepti viile sale ce va avé; pe aceste bucate, fiind dredte ale sale, întru nimică nu are să fie supărată. Așjdere și doi preoți i un diiacon dela această bisărică să fie ne supărați de dajde Domnească, vlădicească, și de toate alti dări. Osebit și: (loc alb) liudi, oameni străini, ce-și va aduci de acum înainte de peste hotar, fără nici un amestic cu lăcuiitorii aceștii țări,—carii adeveriți fiind prin mărturia dregătorilor mărginii că sânt străini și fără nici un amestic de bir cu locuitorii țării aceștia, să fie apărați și scutiți de tot birul Visteriei și de orice alti dări și havaleli vor fi asupra altor lăcuiitori,—aceștia să fie ne supărați la nimică, ca să rămâia pentru slujba bisăricii. Deosebit facem Domnia me milă numitii bisărici și întărind ca orânda dohotului și a păcurii, din târgul Bârladului, precum a avut'o până acum, hotărâm ca să o aibă și de aice înainte pentru totdeauna privilehiu statornic și nestrămutat,—spre a fi de agiutoriu bisăricii și înlesnire stărei sale; și nimene alții să nu fie volnici a aduce și a vinde păcură sau dohot în numitul târg, fără a să învoi ca bisărica, urmându-să aceiași rânduială care să păzești și la alte târguri, unde iaste dată vânzare acestor lucruri prin hrisoavele luminaților Domni de mai înainte.

Poftim dar Domniea mea și pe alți frați luminați Domni, carii din pronia Dumnezăiască să vor orându-i la Domnia aceștii țări, nu numai să nu strâce acest agiutor de

milă, ci mai vârtos să întăriască cu adăogire celor prin putință pentru a Domniilor sale laudă și vecinică pomenire.

S'au scris hrisovul acesta la Scaonul Domniei mele în orașul Eșii, întru cea dintâi Domnia noastră la Moldavia, în anul întâi.

La let 1823 Iunie 9.

Noi Ioan Sturza Voevod

(L. P. D.)

Petrachi Sturza vel vist, procit.

S'au trecut în condica vist. de hrisoave

Costad. Veisa pah.

XXVI

1827 Fevr. 1. *Epitropii bisericii Domneasca, jăluindu-se Domnului că neamul Duculesc ar fi scos hrisov pentru ca orânda dohotului și a păcurii să fie a bisericii Vovidenia până se va găti și-și va plăti datorile, îl roagă ca acest privilegiu, dat de veci bisericii gospod, să nu se strice, și aceasta încă și pentru cuvintele că biserica are nevoie de a fi învălită de iznoavă și ține scoală de învață psaltichie copii de pomană, fără nici o plată de bani.*

Prea Înălțate Doamne,

Jăluim Înălțimii tale că la anu trecut, 1824 Noemvrie 1, Iconomul Ioan Dămian, cel mai întâi unul din ctitorii bisericii gpd, de aice din târgul Bârladului, cu scrisoare ne-au lăsat pe noi epitropi și purtători de grijă aceștei biserici gpd, undi ni-au încredințat și luminatile hrisoave dila luminații Domni de mai înainte, precum și a Înălțimii tali, după venirea în strămoșescul scaun, de privileghiuri ce are biserica aceasta gpd, prin care luminate hrisoave, pe lângă alte miluiri, i să faci dar și orânda dohotului și a păcurii din acest târg, de veci. Acum după jaloaba ce au dat neamul Duculesc, epitropii bisericii Vovidenia, au adus luminate poronci gpd, ca această miluire a bisericii gpd, precum și a giugăritului, ar fi vremelnici, iar nu date de veci prin luminatile hrisoave, și că s'au dat bisericii Vovidenia acest irat a dohotului și a păcurii până când să va găti biserica Vovidenia, și să va plăti de toate dato-

riile. Milostive Doamne, Noi ne rugăm Înălțimei Tale, ca să te milostivești asupra acestei biserici, ca să nu se strice acest privilegiu, după luminatile hrisoave ce are, mai ales că acum neapărat cere trebuința ca să o învălim din iznoavă, fiindcă plouă într'ânsa, și alte chipuri nu avem cu ce să o acoperim, dacă i se va luă și acest puțin venit ce-l are cu luminatile hrisoave. Și, pe lângă aceste, biserica aceasta gpd ține și școală de învăță psaltichie și copii de pomană, fără nici o plată de bani. Și va rămânere mare pomenire Înălțimii tali. Ai Înălțimii tali pre plecați slugi.

(Semnați)) *Toader Corodeanu stolnic* i *Toma Brașovanul* epitropi bisericii gpd, din târgul Bârladului. (Pe contra pagină) D-ta vel vist. pune la cale. 1827 Febr. 1.

No. 1256

Sturza vt. logof.

NOTĂ După o veche copie.

XXVII

1927 Martie 18. *Visteria însărcinează pe Ispravnicia Tutovii să cerceteze jalba dată la Vodă de către epitropii bis. Domneasca și se vadă cuprinsul cărților ce biserica Vovidenia ar ave pentru orândă dohotului și a păcurii, cum și sub ce feliu de înprejurări s'au slobozit.*

VISTERIA

Cătră Cinstita Ispravnicie ținutului Tutovii.

Să trimite d-voastre copie di pi jaloba ci au dat cătră Măria sa Vodă epitropii bisăricii gpod, din târgul Bârladului, din care pre largu veți înțelegi arătare ci fac pentru miluirea ci prin hrisoave Domnești ari această biserică, de a fi orândă dohotului și a păcurei, din acel târg, numai a aceștii bisărici; și că această orândă a dohotului și a păcurei, precum și giugăritul târgului, s'ar fi dat acum bisericci Vovidenii, din acelaș târg, după osebite cărți gospod. Deci, fiindcă, după cercetarea ce s'au făcut, orândă aceasta a dohotului și a păcurei s'au găsit cu adevărat dată bisăricii gpd după luminatile hrisoave Domnești, dila Domnii de mai înainte, și dila însuși Măria sa Vodă, care hrisoave să găsesc și în condica Visteriei trecute, iar în protiva acestor

hrisoave nu s'au găsit în condică vre o carte slobozită, ca să să iae acest venit și să să dea bisericei Vovidenii (mai vartos pentru venitul giugăritului aceluî târg, ci iaste a târgoveților, fiind și târgul i moșia târgului a târgoveților),— Visteria nu știe cum s'ar fi slobozit acest feliu de cărți; gospod, ci arată jăluitoarii, în potriva hrisoavelor pomenite. Pentru aceia dar, să scrie d-voastre ca să cercetați cu deamăruntul cuprinderea acelor cărți, ci ari biserica Vovidenia, supt ce feliu de împregiurări s'au slobozit și, trimetând întocma copie di pi aceali cărți gp1, să înștiințați pre largu, spre a să faci căzuta lucrare și punere la cali.

..... vt. vist. 1827 Mart 18

NOTĂ După o veche copie.

XXVIII

1830 Iunie 5. *Iconomul Constandin (Cocul), Protopopul Bârladului, aducând la cunoștința Mitropolitului Venianim că slugerul Vasile Chirul și pitarul Ilie Vârgolici voesc a luă iratu' dohotului și al păcurii dela biserica gospod și a-l dă bisericii Vovidenia, il roagă de a mijloci să na se știrbască drepturile bisericii gospod.*

Inalt Preosfințite Stăpâne,

Fiindcă bisărica gospod, de aici din târgul Bârladului, ci se cinstește cu hramul Adormirii Maicii Domnului, prin mila și mijlocire Preosfinții voastri s'au făcut miluiri dela Preluminații Domni cu hrisoave de miluiri, cari hrisoave să alăturcează Preosfinții Voastri pentru iratu dohotului și păcurii, spre a fi de ajutor a ace-tui sfânt lăcaș; acum de doi ani, sculându-să un sluger Vasăli Chirul și un pitar Ilie Vârgolici, voesc a luă iratul sfintei bisărici și pe supt cumpăt a-l vinde cu publicații dela sâne făcută, și banii îi primesc cu numi că-i întrebuițază la bisărica cu hramu Intrare în bisărică, tot din acest târgu, cari hrisoave înfătoșându-le dumnelor boerilor ispravnici și arătându-le că vor iar să vânză iratul sf. bisărici și pe anul acesta, tot cu numele bisăricii Intrare în bisărică, mai adăogând a zăci că acest irat este a târgului, iar nu a bisăricii gospod; și sf. bisărică au

rămas fără ogradă și fără chilio și struncinată de cutremur, și alt agiutor nu ari de nicăiure, spre a întimpină cele de nevoe și trebuincioasă, la acest sf. Iacaș. Și vecinică pomenire va rămâne Preaosfinții Voastre.

1830 Iunie 5.

(Iscălit) *Costandin Iconom Prot. Bârladului.*

NOTĂ. După o veche copie.

XXIX

Iași, 1830 Iunie 9. *Mitropolitul Veniamin poștește pe Divanul împlinitor al Cnejei Moldaviei, ca să iee în băgare de seamă cele ce se arată prin raportul Protopopului Constantin, din Bârlad, cu priviri la asuprairea ce se face bisericii gospod și deci să se facă dreptate bisericii.*

Cătră Cînstitul Divan împlinitor al Cnejei Moldaviei. Si va pliroforisă Cînstitul Divan din alăturatul raport a Iconomului Costandin, din târgul Bârlad, pentru asupraire ce să faci bisăricii gospod, la cari să cînstești hramul Adormirei Maicii Domnului, din acel târgu, de către sulgeriul Vasili Chirul și pitarul Ilie Vărgolici; că această biserică are acest irat miluire dela lumații Domni, iarăș să va pliroforisă Cînstitul Divan din hrisoavele ce va înfătoșă aducatoriul aceștia. Poftesc dar ca să să iae în bagari de samă dreptățile bisăricii și să i să întorcă acest venit iarăș în al ei folos, precum l'au avut și mai înainte, și (pe) cari pomeniții cu ră credință îl stăpănesc.

(Iscălit) *Veniamin Mitropolit Moldaviei.*

NOTA. După o veche copie.

XXX

Iași, 1830 Iunie 14. *Divanul împlinitor al Cnejei Moldaviei scrie către Comisia 3-a reveduitoare ca, luând în băgare de seamă documenturile, să pună la cale cele jăluite de Protopopul Bârladului la Mitropolitul în privința asuprairii bisericii gospod din partea slugerului Vasile Chirul și pitarului Ilie Vărgolici*

Divanul împlinitor al cnejei Moldaviei, No. 13520, 1830 Iunie 14, Iași.

Cătră Cînstita Comisii al 3-le reveduitoare în Cnejie.

Din alăturatle aici copii, atât de pi jaloba Protopopului de Bârlad cătră Innaht Preosfinție sa părintele Mitropo-

lit, cât și de pi adresul Inalt Preosfinției sale cătră acest Divan, va luă lămuriri ace cinstită comisii de asupra ce ar fi pătîind bisărica gospod din Bârlad, la care să cînstești hramul Adormirii Maicii Domnului, despre siugerul Vasăli Chirul și pitarul Iliei Vârgolici. De aceasta cu căzuta cînste adresarisând pricina în cercetarea acei comisii, pe temeiu instrucțiilor ce ari, poștești Divanul să binevoiască ca, întru înfătoșare amânduror părților, luând în bagari de samă documenturile ce vor avè și o parte și alta, precum va găsi cu dreptul să pui la cali, bine void a faci cunscut și Divanului de aceasta.

(Două semnături ne descifrabile)

D-lui spat. Alecul Sturza, d-lui banul Sion și d-lui medelnicerul Costandia Panaite, vor bine-voi a cercetă cu scumpătate pricina și a face știut Comisăii și înprejurările ei și socotința dumilor sale.

(*Ne descifr.*) *hatm. Balș spatar. E. Merememovici*
Săm. casăi răsurilor,
Vasile Drăghici sârdar

XXXI

1831 Martie 31. *Comisia 3-a reveduitoare aduce la cunoștința Divanului că biserica gospod are dreptate, și că a făcut cunoscut Isprăvniciei de Tutova ca să nu îngăduie instrăinarea venitului păcurei dela sfânta biserică.*

Comisie 3-le reveduitoarea No. 639, 1831 Mart 31, Tutova.

Cătră Divanul înplinitor al Cnejeii Moldaviei.

Cu cînști pîrimindu-să la această comisie oțnoșinie cînstitului Divan cu No. 13520, din 830 Iunie 14, înpreună și cu alăturatili copii di pi jalba Protopopului de Bârlad, i a adresului Inalt Preosfințitului Mitropolit; prin aceasta iarăși cu cînști să faci cunoscut cînstitului Divan că Comisie, îndată ce i s'au fost înfătoșat pomenita oțnoșenii în cuprindere ei, au și pășit cu lucrare cuviincioasă, și, după cercetare, încuviințându-să dreptățile bisăricii Domnești, de aice din Bârlad, la care să cînstești hramul Adormirii Maicii Domnului, cu hrisoavile fericțiilor întru pomeniri Domni ne putându-se oborâ,—căci și vreme, în cătă s'a aflat stăpânire sîntii

bisărici, sfințesc hrisoavile, s'au hotărât cinstiții Isprăvnicii de acest ținut ca să nu îngădui înstrăinare venitului păcurii de la sfânta bisărică ; iar când d-lor târgoveții nu să vor mulțami, atunci sfinție sa Iconomul și Potropopol ținutului, spre îndestulare să va înfătoșă cu hârtie cercetării la stăpâniri. Pentru cari, spre a fi știut și cinstițului Divan de această lucrari, prin aceasta cu cinste i să faci cunoscut.

Balș spatar. Procuror, *Merememovici.*

Secretar comisii, *Nastasiu*

NOTĂ. După actul original.

XXXII

1832 Septemvrie 18. *Costachi Die ban afierosește bisericii gospod o icoană, Maica Domnului, ferecată cu argint și poleită cu aur, dimpreună și cu alte câteva lucruri de valoare, și care icoană o aveă numitul dela cumnatul său, Aga Costachi Parlapan.*

Dania ci fac di a mea bunăvoe.

Carile mai giosu voiu iscăli cu a mea iscălitură, fac știut prin acest al meu înscris : că însuși cu a me bunăvoință afierosescu o sfântă Icoană, Maica Domnului, ferecată cu argint, poleită cu aur ; care sfântă Icoană au fost rămasă supt a me epitropie dela să(vâr)șitul din viață aga Costachi Parlapan, cumnat al meu, unde și de însuși răposatul au fost afierosată ca, la oricari bisărică să vă îngropă trupul său, acolo să rămăe sfânta Icoană spre vecinica pomenire. Pentru aceasta dară, văzând și eu că i-au fost bun scopul, o am dat de veci sfintei bisărici gospd de aici, din orașul Bârlad, ci să prăznuești hramul Adormirii Maicii Domnului, unde i să odihnește și trupul răposatului. Pentru care zic : că oricare din neamul nostru să nu aibă nici o pretenție de a mai ceri sau a mai strămută această sfântă icoană dela pomenita biserică. Și această hârtie va rămâne spre vecinică pomenire între celelalte hârtii ale sfintei bisărici. Și spre siguranța aceștie danii urmează a me iscălitură.

1832 Septemvrie 18.

Costachi Die ban.

Față am fost și eu la luare acestei sfinte icoane mai sus pamenite. *Ioan Gheuca* (pisalt?).

(Adaos cu mâna dănuitoare).

Cari lucruri să află cari in gios să arată.

A	
1	Olandeji.
1	Candilă de argint.
1	Lift de aur.
7	Ineli.
1
1
33	Rubeluți.
2	Poftali

XXXIII

1833 Maiu 15. *Maria, fiica Zoiții Săcăroai, vinde un loc stârp ce-l are pe vatra vechi a târgului, lui Manolachi Ivanovici, în mărime de 26 stj. proști și cu preț de 575 lei.*

Eu, ce mai gios numită, încredințazu prin acest zapis al meu la mâna d-sale Kir Manolachi Ivanovici, precum știut să fie că, prin bună alcătuire ce am săvârșit, am vândut d-sale un loc sterpu, ce-l am eu în dosul dughenilor pe *vatra vechi*, în număr de două-zăci și șase stânjâni proști, cu săvârșit preț drept 575 lei,—cari bani i-am primit toți diplin. Pentru cari loc am și hârtii vechi, din let 1795, săpt. 4, și document scos dela cinstita case supt No. 104, cari le-am dat toate în mâna d-sale; locul este siguripsit și plătit de toate dările și analoghiile ce au fost asupra-i. Și pentru ca de acum innainte să fii d-lui stăpânu de veci pi arătatul mai sus loc, am dat d-sale acest zapis, întru cari, ni știind carte, mi-am pus numile și degitul în loc de iscălitură, rugând și pe cinstită casa epitropiiei di au încredințat.

1833 Maiu 15.

● Eu Maria fiica Zoiței Săcăroai, vânzătoare, adeverez.

Și mie soțul iscălitii mai sus vânzătoare, fiindu-mi cu bună primire făcută această vânzare, am iscălit. *Costachi Popoiu vornic porții.*

Și Eu Chiriechiei.....băcalu, am fost fați la această vâznari, și am iscălit prin punire de deget, ne știind carte.

(urmează încredințare Epitropii moșiei orașului Bârlad, sub No. 112, din 15 Maiu 1833, prin punerea sigiliului și semnăturile : P. Dobranici, Eftimiu M. și Hg. Chiriac Calciu ; iar la condică au trecut Costandin Gheorghiu).

XXXIV

1842 August 28. Negușitorii : Tanasă Chiriac (căldăra-
rul), Ivanciu Boiul, și Haim jidovul, și Izdrail jidovul, iau cu bez-
măm pe 40 ani, un loc al bisericei gospod, pe care aceasta ila veă
dăruit de spatarul Mihalachi Cerchez, cu obligație ca numiții
negușitori să plătească câte 400 lei (vechi) pe an. In caz când
nu vor urmă cu plata în mod regulat, pe lângă reziliarea
contractului, să aibă a perde orice bină vor aveă clădită pe
acel loc. In înscris negușitorii mai declară : „Se însemnează și
aceasta că în prejma locului acestue mai fiind și alte du-
gheni a altor negușitori, noi suntem datori a-i înlesni și pe
acia spre a nu li să închide porțile, plătind și ei analoghie
de bezman cătră noi, și noi cătră biserică ; iar acelor ce nu
s'ar învoi a plăti analoghie de bezman, noi sântem în drep-
tate a le închide porțile, ca să nu fii slobozi a umblă pe
locul bisăricii.

NOTĂ. Actul îi încredințat și de Protoieria de Tutova cu No. 63,
din 28 August 1842, prin semnătura Protop. Constantin (Vrabie) Iconom,
și punerea peceții Protopopiei.

In condițiunile arătate mai sus, în anul 1849 Mai 13 s'au mai luat
și un rest de 7 stj. 4 palme din locul dăruit de spatarul Cerchez, de alți 2
negușitori, Neculai Băgătoiu și Toder Tone, pe 33 ani și cu începere dela
28 August acel an. Și acest act îi întărit de Protopopul Constantin (Vra-
bie) Iconom cu No. 108, prin semnătura sa și punerea peceții Protopopiei.

XXXV

1843 Noemvrie 23. Parascheva, văduva răposatului
Eni, din târgul Bârladului, primind dela epitropul Ioan Liga
180 lei, trece în stăpânirea bisericii Domneasca căsuța ce o

avea făcută „pe locul din ograda numitei biserici“, în scopul „pentru ca să dezgrop ciolanile mortului meu bărbat“.

Actul se scrie de *Ioan Ghinea preot* și să întărește în aceeași zi sub No. 191, de Protoiereul *Constantin (Vrabie) Iconom*, prin a sa semnătură și punerea pecetii.

XXXVI

1845 Maiu 6. *Șatrarul Manolachi Ivanovici trece în de veci vânzare către Manolachi și Ioan Drăgănescu, în preț de 925 lei, locul cumpărat dela Zoița Săcăroae, în mărime de 26 stj. proști, pe vatra veche a târgului.*

Zapis de vecinică vânzari

Prin cari gios iscălitul șatrar, Manolachi Ivanovici, fac știut prin aceasta din parte me ci dau la mâna lui Manolachi și Ioan, fii răp(osatului) căpitan Ioniță Drăgănescu că, prin bună alcătuirii și tocmală ci am săvâșit cu dânșii, le-am vândut un loc stârp di pi vatra vechi a târgului Bârlad, în sumă de douzăci și șasă *stânjani proști*; pe cari loc îl am cumpărat dela Mariia, fiica Zoiții Săcăroai și soțul ei D. pitar Costachi Popovici, cu zapis din 1833 Maiu 15, întărit și de Epitropiia moșii târgului la acelaș an supt No. 112; mărginit, acest loc, în suma stânjânilor arătați, atât cu actul din 1795 săpt. 4, precum și cu documentul Epitropiei din 833 Apr. 16, cu No. 104, în preț drept 925 lei, adică nou suti douzăci și cinci lei, pi cari bani i-am și primit acum dela dânșii toți deplin după tocmală; căroara le-am teslimarisât și nomărul a trii bucăți documenturi, ci le-am păstrat și eu până acum asupra acestui loc. Și dar, de astăzi și în veci, atât numiții cumpărători dela mine, Manolachi și Ioan, vor stăpâni pacinic și nestrămutat, precum și umașii lor, pentru care urmează a me iscălitură, poftind totodată și pi osăbitti feți, ci s'au întâmplat la săvârșire aceștii vânzări, a iscăli de marturi.

1845 Maiu 6.

Manolachi șatrar

Lordachi Popa paharnic martur, am fost fați la această vânzare. Medelnicer Buhnilă. N. Alecsă p(itar) martur. Ion Dimitriu. Dumitrachi Arghir. (Alte 4 semnături nediscifrabile).

1898 Iulie 3. *Epitropia bisericii Domneasca cumpără o dugheană cu locul ei dela Hristache Ioan, în strada Ștefan cel Mare, cu preț de 11,000 lei.*

Act de veșnică vânzare

Intre subsemnații H. Buzescu Econom, Gavril Mihălcescu și Th. Gățulescu, în calitate de Epitropi bisericii Domneasca din urbea Bârlad pe de o parte, și d-l Hristache Ioan comerciant din Bârlad pe de altă parte, a intervenit următoarea convențiune:

Eu subsemnatul Hristache Ioan declar prin aceasta, că dugheana mea cu locul ei, din acest oraș Bârlad, strada Ștefan cel Mare, desp. III, No. 33, megieșită la apus cu imobilile proprietatea: a bisericii Domneasca; a lui W. Dulberg; a lui Flacs și a lui I. Abeles; la răsărit cu imobilul d-lui Gh. D. Criste; la mează zi tot cu imobilul d-lui Gh. D. Criste; în întindere ca lungime și lățime cum se arată în actul meu de proprietate, autentificat de Trib. de Tutova sub No. 2263, din an. 1869 Iunie 13,—am vândut de veci bisericii Domneasca din Bârlad, liberă de orice sarcină și fără să-mi rezerv vreun drept asupra ei, cu preț de 11,000 lei, adică unsprezece mii lei, cari bani am primit la facerea acestui act.

Deodată cu transcrierea acestui act voiu mai dà Epitropiei bisericii Domneasca și următoarele acte costătătoare a proprietății mele pe această dugheană:

1-o Act de veșnică vânzare, autentificat de Trib. de Tutova sub No. 2160, din 1869 Iunie 3 zile, prin care sus numita dugheană trece în proprietatea d-lui Dimitrie Vasiliu.

2-o Act de veșnică vânzare autentificat de Tribunalul de Tutova sub No. 2263 din 1869 Iunie în 13 zile, prin care sus numita dugheană trece în proprietatea subsemnatului Hristache Ioan.

Epitropia bisericii Domneasca va intra în deplina stăpânire a acestei dugheni, ce-i vând, imediat ce-i voiu remite acest act de veșnică vânzare. Subsemnatul Hristache Ioan

ca vânzător mă oblig către biserica Domneasca ca cumpărătoare a imobilului sus arătat, de a o face să se bucure în liniște de imobilul ce l'a cumpărat și de a o apăra de orice tulburări și evicțiuni; în care caz toate cheltuelile necesitate pentru aceasta mă vor privi pe mine.

Subsemnații Epitropi bisericii Domneasca din Bârlad, declarăm prin aceasta că cumpărăm pentru zisa biserică Domnească dugheana d-lui Hristache Ioan sus arătata, liberă de orice sarcine pentru suma de 11,000 lei, adică unsprezece mii lei, cari bani i-am plătit la săvârșire acestui act.

Drept care am format prezentul act subscris de noi părțile contranctante, urmând a fi autentificat și transcris la Tribunalul Tutova conform legei.

Făcut astăzi 2 Iulie 1898 la Bârlad.

(Semnați) Epitropi: *H. Buzăscu Econom, G. Mihălcescu, Th Găfulescu.*

Vânzător: *Hristachi Ioan.*

Scris și redactat de mine: *V. Simionov.*

(Urmează Procesul-Verbal No. 1172 din 3 Iulie 1898, prin care Trib. de Tutova, prin jud. instr. T. Grigoriu, asistat de Gh. Plesnilă grefier, dă autentificare actului de mai sus).

2. — Documentele bisericii sfântului Dimitrie.

I

1777 Martie 16. *Mai mulți neguțitori bătrâni și tineri, din târgul Bârladului, urmând poruncii Domnului Grigorie Alexandru Ghica spre a cerceta de se află în Bârlad niște loc domnesc fără de pricină cu stăpânirea cuiva, găsește 5 jum. stj. pe ulița veche, ce merge spre ocolul făcut nou la movilă, pe care îl dau bisericii sf. Dimitrie.*

Adică noi târgoveții de Bârlad bătrâni și tineri, cari mai gios ne-am iscălit, dat-am aceasta adevărată scrisoare a noastră la mâna preușilor oricarii s'or întâmplă a sluji la sfânta biserică, ce să prăznuiești sfântul marele mrcenic Dimitrie, aice în târgul Bârladului, precum să să știe că din porunca Mării Sale lui Vod(ă) și prin știre dumnalor boerii

ispravnici, orânduindu-ne ca să cercetăm de se află niște-care loc domnesc fără de pricină cu stăpânire cuiva; noi cercetându s'au aflat cinci pol stânjâni, însă pe ulița vechi, care merge în gios spre ocolul ce s'au făcut acum nou la movilă, dingios de drumul ce merge după casa Zabanoschioaei și a lui Pantazi,—însă din vale de ulițe despre ră-sărit și înapoi di uliță spre răsărit, zeci stânjâni;—care a-cest loc, din poruncă și cu voe noastră, l'am dat ca să fie vecinică pomenire la sfânta biserică pentru sufletele răposăți-lor părinților noștri, și pentru sufletele noastre,—să aibă a-l stăpâni orice preuți ar sluji la sfânta biserică, și să facă orice le-ar trebui pe acestu loc. Care pentru aceasta după porunca ce ne-au venit de cătră Pre Innălțatul și luminatul Domnul nostru Grigorie Alexandru Ghica Voevod, și prin știre d-lui pah. Constandin Pălade, i a d-lui Jic. Mihalachi Cerchez, fiindu ispravnici ținutului, am dat și dela noi a-cestă scrisoare, cumcă acestu loc n'are nici o pricină des-pre nimene. Și dupăcum știm am și întăritu cu iscăliturile noastre, iar carii n'am știut carte am pus degitile.

Let. 1777 Mart 16.

Eu Niculiță Cimbala om bătrân târgovăț am pus degetul. ● Eu Ștefan Siva vornic ot târgu am pus degetul. ● Eu Gavril Rațe om bătrân din târgu am pus degetul. ● Eu Darie Ciobotar am pus degetul. ●

Vasile Cocul.

Eu Lupul Bode blănar am pus degetul. ● Eu Toader Chiper om bătrân am pus degetul. ● Eu Vasile sin Necu-liță Cimbala am pus degetul. ●

NOTĂ. Pe foaia de deasupra se află următoarea însemnare : «Zapi-sul Crășmii din târg dela uliță».

Constatăm că *Ocolul de vite*, de lângă movila pe care se află astăzi biserica sf. Voevozi, s'a înființat in anul 1777.

II

1786 Martie 24. *Alexandru Ioan Mavrocordat, motivat de cererea preoților Ioan și Manolalac'i, scrie ispravnicilor de Tutova ca să aleagă locurile de dugheni și partea de moșie dela Fântâneli, proprietatea bisericii sf. Dimitrie.*

Noi Alexandru Ioan Mavrocordat VVoda bojiu milosf. gpdar z. Maldauscoi. Credincioși boerii Domnii mele, d-lor Lupul Bâlș biv vel serdar, Gheorghie Costandarchi biv vel stolnic, ispravnici de ținutul Tutovii, sănătate. Să face știre d-vostre că prin jaoba ce au dat Domnii mele preotul Ioan și preotul Manolache dela biserica sfântului Dimitrie din târgul Bârladului, dela acel ținut, au arătat că sfânta biserică ar fi având câteva locuri de dugheni în târgul Bârladului, date danie cu scrisori de ctitorii bisericii, cum și o parte de moșie în Fântânelile din bătrânul Bene, tot la acel ținut, iarăși dată danie de ctitorii bisăricii,—și, ne fiind stăpânite, atât locurile aceli de dugheni, cum și parte ace de moșie, au cerut ca după dovezi scrisori să să aliagă și să să stălpască cu pietre hotară de cătră megieșii de pe împrejur. Deci, iată scriem d-voastre, întâi să cercetați, atât pentru locurile acele de dugheni din târgul Bârladului, cât și pentru ace parte de moșie, de sint cu adivărat date danie cu scrisori de ctitorii sîntei bisărici, și aflându-se jaoba numiților preoți adivărată și nefiind nici un fel de pricină la mijloc, atunci să rânduți din mazilii acelui ținut pe cine veți socoti ca să meargă la stare acelor locuri de dugheni i parte de moșie; unde, adunând pe toți răzășii di pe împrejur cu scrisorile lor, după scrisori dovezi ce va fi având sfânta biserică, se aleagă atât locuri cât și ace parte de moșie de cătră megieșii di pe împrejur, stălpindu-le și cu pietre hotară, și cu măsuri în stânjâni, atât în lungu pe amândoă marginile i pe la capete, cât și în curmeziș prin mijloc. După care hotărâtură ce vor face rânduții mazili, să de și mărturii hotarnice pe fiește care loc și parte ace de moșie, cu arătarea stânjânilor în lungu și în lat, și pietrele hotară și alte sămni pe la locurile ce s'au pus și acum s'au deosebit unul de cătră altul, și de cătră megieșii di pe împrejur, iscălite de rânduții mazili, de toți răzășii și megieșii di pe împrejur și alții carii se vor întâmpla la hotărât; pe cari mărturii hotarnice cercetându-le și d-voastră, și fiind făcute cu bună dreptate și cu priimire tuturor răzășilor și a megieșilor, să le adiverțiți și cu ale d-voastre iscălituri; iar cât la

hotărât va naște pricină la vre unul dintraceli locuri sau parte ace de moșie, atunci acelor de pricină cu pietre hotară să nu se stâlpscă, ci precum va fi pricina se dați mărturie cu arătare pricinii la partea ce se va cădea, făcând și hartă asemine de stare fiește-cărue loc, iscălită de d-voastre și cu zi de soroc, după vreme lucrului, viind amândoa părțile aice, se li se dè hotărâre dupăcum a fi cu dreptul. Aceasta scriem.

1786 Mart 24.

NOTA. Pe partea de deasupra, a acestei porunci Domnești, în afară de pecetea Domnească întipărită în ceară roșie, se află următoarea adresă: „Credincioși boerii Domnii mele, d-lui Lupul Balș biv vel serdar i Gheorghie Costandache biv vel stolnic, ispravnici de ținutul Tutovii, dătise zdrăviem“.

«De hotărât. Pi preuții dela biserica svântului Dimitrie din Bârlad»

„Procit. vel logof.“

„S'au trecut la condică“

Andrei condicar

III

1799 August 22. *Listă de scrisorile pentru locurile ce biserica sf. Dimitrie le are în târgul Bârladului, cum și pentru părțile de moșie ce le are pe afară.*

TUTOVA.

Târgul Bârladului

Precum să se triacă la condică bisăricii sfântului mucenic Dimitrii toate scrisorile pentru locurile ce li ari aici în târgul Bârladului, și de părți de moșie ce li are pe afară.

1799 Avgust 22.

Pentru locul de danie dela Preofu Grozav, de lângă biserica Vovidenia.

1. Hotarnica vornic. Angheluți Agărici și altor bătrâni târgoveți, din anul 1774 April 10.

2. Hotarnica rândușilor de cinstita ispravnicie cu cercetare în doă rânduri, din anii 1795 Iulie 6 și din 1799 August 21.

Pentru locul dela Căsăpie, danie dela răposatui protopop Manolachi Boul.

1. Zăpisul târgoveșilor Bârlădeni pe numili lui Sandul, fecier sârbului Ciobotar, din 1727 Săpt. 13.

2. Hotarnica rânduiților de cinst. isprăvnicie pentru măsura și arătare locului, din 1799 August 20.

Pentru locul crăcimii din ulița ce merge asupra movilii, danie dela bătrânii târgoveți.

1. Zapisul bătrânilor târgoveți, danie sfântului Dimitrii, cu arătare de suma stânjânilor și pe larg cu cine să megieșește, din 1777 Mart 16.

Pentru locurile de dugheni, dintre locul răposatului vornic Lupu Costachi și dintre locu Marii fiica protopopului Gheorghii, cu pivniți și cârcimă.

1. Zapisul lui Crâste Ștrianga bărbier cu pecetea târgului Bârlad, din anul 7207 (1698) Octomvrie 25.

2. Zapisul lui Necolai Boul pentru un loc de dughiană, ci-au dat dâni sfântului Dimitrii, din anul 7264 (1755) Săpt. 1.

3. Zapisul lui Manolachi Boul și soția sa Iliuca cu care au vândut 4 pol stjâni loc lui Iosăp Jidovu, dela care au răscumpărat preotul Gheorghii Brăescul, din 7270 (1762) Mart 15.

4. Zapis de dâni pe 2 stânjâni, 2 palmi, dela preotul Gheorghii Brăescul protopop, din răscumpărătura dela Iosăp Jidovul, din 1776 Ghenar 28.

5. Răvașu lui Manoli, ficior Mariii, fata protopopului Gheorghii Brăescu, prin care dă voe maicăi sale să vândă locul său cu pivniți și cu casă, din 1793 Iulie 14.

6. Zapisul Mariii, fata preotului Gheorghii Brăescu protopop de schimbul ce au făcut, dându-și locu ei pe din gios alături cu locul vornicului Lupul Costachi, și luând 50 lei pentru pivnița ce făcuse pe locu bisărici, din 1793 Noemvrie 19.

Diverse alte acte

1. Carte gospod poroncitoare către cinstita isprăvnicii, pentru parte de moșie dela Fântânele, ci o are bisărica danie din 1786 Mart 24.

1. Un Zapis de danie dela Dumitra Boaia, fiica lui Crâste Bulichi, pentru părțile de moșie din hotaru Hușilor ot gura Tutovii, din 7270 Mart 1.

1. Un zapis de danie dela Ioan Cârji diiac, fecior Marii și Mariia sor Dumitrii Boaia și fată lui Cârste Bulichi, pentru părți de moșie din hotaru Hușii ot gura Tutovii, carile zapis ari să-l triimată dela Galați și apoi să va treci la condică cu veleatu și luna lui.

Toate aceste scrisori li-am lăsat la mâna d-lui giupânului Ioniți Popa și a preoților dela sfiti Dimitrii, ca să le triacă la condica bisăricii, cu întocma precum scrie fieșticarili scrisoare, ne lăsând lipsi măcar una din slovi, și ace condică să se incredințazi și cu iscăliturile cinst. ispranici.

Ioan Cârji diiac

IV

1800 Aprile 14. *Vasile Bărcan cu soția și copii săi își vinde toată via din podgoria Priponeștilor lui Sandul Bou, din Bârlad, cu suma de 122 lei 50 bani.*

Adică eu Vasile Bărcan din satul Priponeștii, împreună cu soție mea, Paraschiva, și cu feciorii mei, Iftimi i Ion și lancul, dat-am adivărat zapisul nostru d-lui giupânului Sandul Bou, să se știe că de a noastră bună voe am vândut d sale toată vie ce o avem *in podgorie* Priponeștilor, ce este alături cu a d-sali, cu loc cu tot, atât baștină cât și cumpărătură, adică trei pogoane fără pol *hiler* lucrătoare i giu-mătate pogon stărp cu o poiată; însă cu această tocmală: pe vie lucrătoare să-mi de d-lui câte patru zăci lei de un pogon, iar pe locu stărp câte opt lei de pogon,—care fac peste tot una sută douăzeci lei, 90 bani; și într'această tocmală întră și pomii ce sânt în vie și pe loc stărp, cum și patru căzi, i un călcător, i o deji, și un ciubăr, i o pâlni. Și acum înainte am luat treizăci lei, iar cei lalți bani toți să mi-i de d-lui la măsurătoare viii și s'or treci în dosul acestui zapis. Deci de acum înainte d-lui, i feciorii d-lui, nepoți și strănepoți, să stăpânească în veci neclățiți, ca pe o driaptă ocină și cumpărătură ce am vândut cu bună voe noastră; iar când despre cinevă ar eși cât de mică pricină, ori pentru locul viei, sau ori pentru ce altă, noi să avem a răspunde. Și la facere acestui zapis s'au întâmplat și alți

oameni cinstiți ; iar noi pentru mai adevărată credința am iscălit însuși, îndatoriți să fim a dà și zapisile vechi ce avem pe aceste vii. 1800 Apr. 14.

Vasile Bărcan. ● Parașchiva, Iftemi, Ion, Encu, de bunăvoie noastră am vândut. *Erei Manole Brăescul.*

(și alte 4 semnături nedescifrabile).

NOTĂ. Pe contra pagină a actului se vorbește de numărarea prețului, cum se spune mai sus.

V

1812 Ianuarie 21. *Casandra cu soțul ei, Ion Mihălachi, și Maria cu soțul ei, Constantin Râpă, vând un pogon de vie cu loc cu tot, din Priponești, lui Sandu Bou, cu tocmală 50 lei.*

Adică eu Căsandra dinpreună cu soțul meu Ion Mihălachi, fata lui Pătrașcu Gâful, și eu Maria, fata Antonâi, din împreună cu soțu meu Constantin Râpă, nepoată di fată lui Pătrașcu Gâfu, dat-am adivărat zapisul nostru la mina dumisali giupânului Sandu Bou, știut să fii că am vândut un pogon di vii cu loc cu tot, însă vii paragină, și vie esti în sat ot Priponești, lângă vie dumisali, ci să măjăeșești cu dunalui (dumnealui) despre soare-răsare,—cu tocmală drept 50, adică cenzeci lei. Care acest pogon di vie l'a avem și noi dat di zestre dila părintili nostru Pătrașcu Gâfu ; și acestu pogon precum să arată să aibă dumnalui a-l stăpâni di astăzi innainte, atât dumnalui cât și fii d-sali, nepoți și strănepoți, în veci. Și întrebând pi toati nemurile noastre, n'au vrut nimine ca să cumpire, pi care ne-u dat și mărturie la mâna noastră ca să vindem noi. Și pentru mai adivarată credinți ne-m pus numile și degitile. 1812 Ghenari 21.

● Eu Casandra, fata lui Pătrașcu Gâful, vânzătoare.

● Eu Ion Mihălachi, soțul Căsandrii, pi cari mai gios ne-m pus degetul și numile.

● Eu Mărie, fata Antonâi, nepoată lui Pătrașcu Gâful, vânzătoare.

● Eu Costantin, soțu Mariei, am (pus) numele și degetile.

Și am scris eu *Vasili* cu zâsa lor și (sânt) martur.

VI

1812 Fevruarie 16. *Gheorghie Pătrașcu vinde lui Sandu Bou o jumătate pogon și un hiler de vie paragină și o hirtă de loc stârp, în preț de 50 lei pogonul.*

Adică eu Gheorghii Pătrașcu, cari mai gios mă voi iscăli, dat-am adivărat și pre încredințat zăpisul meu la mâna dumisale cuconului Sandul Bou, precum să să știi că am vândut dumisale giământate de pogon și un *hiler* de vie paragină, și o *hirtă* di loc stârp, pre care vie am vândut cu loc cu tot în preț de 50 lei pogonul. Și am vândut di bună voe me, di nimine sălit sau pentru vre un *cusur* de datorii. Deci dumnealui are a stăpâni, cum si feciorii dumisale, așîdere și nepoții d-sale, și pân la cel mai mic a dumisale, cu pace și ne supărat; și eu sau soțul meu, sau feciorii mei, sau nepoții mei, să nu aibă voi, sau alt neam di al meu, ca să scoale pentru ca să o răscumpere, fiind dată de bună voe tuturor. Și pentru mai adivărată credință m'am iscălit însuși cu mâna me, cât și pre soție me și pre sora me. 1812 Fevruarie 16.

☉ Eu Gheorghie Pătrașcu vâ(n)zătoru, am iscălit.

☿ Eu Paraschiva, soțul meu, am iscălit.

☽ Eu A(n)tonei sor lui Gheorghie Pătrașcu, am iscălit și am pus și degetul.

(O notă) 35 lei 20 părare am luat pi trei firtie vie părașină cu locu.

Și eu dascațul Ion sân Marin Ciobotaru am scris acest zăpis cu voe amândorora părților și sânt martur.

VII

1823 Iulie 15. Vâlcul Sârbul bacal ia cu bezmăn un loc a sf. Dimitrie, situat „din gios de biserică între Constan-din Fteodosiu și între căpitan Donciu“, cu câte 30 lei pe an, pe care loc să-și facă o bină.

VIII

1823 Septemvrie 27. Grigore Toma băcal ia cu bezmăn un loc a bis. sf. Dimitrie „între dughiana Stancului și între Neculai Mocanu“, cu câte 30 lei pe an, pe care loc să-și facă o bină.

1823 Septembrie 27. *Epitropii bisericii sf. Dimitrie vând băcalului Grigore Toma o dughiană, iar locul de sub ea i-l dă cu bezmăn câte 30 lei pe fiecare an.*

Știut să fii că, având bisărica sfântului marilui mucenic Dimitrie di aice din târgul Bârladului o dugheniță făcută de Ion Dimofti și dată dâniei sfintii bisărici, pe locul bisăricii, și ne având biserica nici un folos dela dânsa, pentru ca să nu vii în ce de sfârșit netrebnicie, ne-am învoit cu d-lui Grigore Toma bacal și i-am vândut dughiana în două sute lei, bani pe care i-au răspuns bisericii toți deplin acum la facerea aceștii scrisori; și locul de supt dughiană, ci este drept a bisericii, i s'au dat cu bezmăn ca să plătiască câte trei zeci lei pe tot anul, și la începutul a fieștecăruie an să dea banii bezmănelui înaintea, după cari să aibă a-l stăpâni în veci. Iar când d-lui n'ar urmî cu plata bezmănelui la începutul fieștecăruie an, atunci plătindu-i-să de cătră biserică benaoa ce va avè pe acest loc, și să-l lipsască din stăpânire, după zăpisul ce au dat și d-lui bisericii. Și pentru ca să fii știut tocmala ce are cu bisărica, i s'au dat această adevărînță

823 Sept. 27.

Ioan Liga caminar.

Iordachi.

1826 Iulie 18. *Cătoria, Epitropii și Slujitorii bisericii sf. Dimitrie, din Bârlad, aducând la cunoștința Domnului țării începerea zidirii din temelie a acestei biserici, năzuesc la mila Mării Sale ca să dăruiască sfântului lăcaș spre ajutor venitul giugăritului și a cotului, cum dă luse un asemenea ajutor și pentru zidirea bisericii sf. Spiridon, tot din acest târg.*

Preț Innălțati Doamne,

Bisărica sfântului Dimitrie din târgul Bârladului, fiind cu totul picată și slabă, încât ne fiind (in) stari di a să mai sluji sfânta Leturghii într'insa, și chîpu numai cu agiutoriuł poporenilor de a să zidi din temelie precum cu agiutoriuł lui Dumnezeu s'au început, ni fiind, năzuim la mila Innălțimii voastri să să răversă asupra acestui sfânt lăcaș, și spre

ăgiutoriu să i să dăruiască venitul giugăretului și a cotului, din acest târgu, spre săvârșire gătirii sfântului lăcaș, precum iarăși din milostivirea Innălțimii voastre, au fost dat spre agiutoriu sfântului Spiridon, tot din acest târgu, cari acum cu agiutoriu Măntuitorului să și săvârșăști sfânta Leturghii, ni lip-sindu-i nimică. Și, pentru această milostivire ci o ceri sfântul lăcaș, va rămânè nimuritoare și vecinică, ne ștersă pomeniri Innălțâmii voastre.

La a Innălțimii voastre milă, pre plecați.

Toți ctitorii, epitropi și elujitori a sfântului lăcaș, prăznuitoi sv. Dimitrii din târgu Bârladului.

(Pe contra pagină, sus :) D-lui vel vist. cercetând și dacă aceste iraturi nu vor fi date cuiva, să ne facă cunoscut. 1826 Iulie 18. No. 25.

(Ne descifrabil)

(Pe pagina ultimă a foei a doua, sus :) D. logofătul Visteriei va cercetă și îmi va face cunoscut.

XI

1826 Iulie 24. *Vel visternicul scrie către Ispravnicii finutului Tutovii că Epitropii bisericii sf. Dimitrie, din Bârlad, în scopul de a face meremetul acestei biserici au cerut la Măria Sa Vodă să li se dee venitul giugăretului și a cotului târgului Bârlad precum mai fusăse dat și pentru zidirea bisericii sf. Spiridon, și deci dămnealor Ispravnicii, cercetând în ce chip și de către cine s'au dat acest irat, și de este cu mulțămirea obștiei de a se mai da, să pună la cale înlesnirea cerșută până va lua sfârșit meremetul .*

VISTERIE

Cătră cinsfita isprăvnicie finutului Tutovii

Ctitorii și epitropii sf. biserici din târgul Bârladului, a sf. Dimitrie, prin jaloaba cătră Mărie Sa Vodă au făcut arătare că acest sf. lăcaș învechindu-să acum cu totul încât nici Sfânta Liturghie mai nu ar fi cu puțință să să săvârșască, ar avè trebuință negreșit de meremet, făcând rugă-minte că, spre înlesnire și agiutor în cheltuelile unui meremet

ci trebui la această bisărică, să se dei bisăricii venitul giugăritului și a cotelui, din acel târg, precum acest venit s'ar fi dat și în agiutorul zidirii bisericii sf. Spiridon de acolo (care acum au luat tot sfârșitul lucrului). Drept aceia să triimiti d-voastre și jaloaba numițălor, din care mai pre largu vă veți plioroforisi, și să scrie d-voastre ca să cercetați prin d-lor episcopii târgului : ce venit iaste acela și cum în ce chip au fost dat bisericii sf. Spiridon, și de cătră cine, precum și dacă iaste prin mulțămirea obștiei a să da acest irat bisericii, spre înlesnire la zidirea ei sau meremetisirea, dupăcum s'au zis mai sus ; și dacă biserica aceasta a sf. Dimitrii să va găsi vrednică de un agiutor ca acesta, și episcopii să vor uni cătră aceasta (precum nici iaste îndoială, fiind un lucru iarăși de obște folositor), veți pune la cali spre a să faci înlesnirea cerșută ca să o aibă pără ce va luă sfârșit meremetul ; iar de va mijloci vre o pricină din partea obștiei și a Episcopilor târgului, veți triimete d-voastre înștiințare la Visterie, arătătoare pre largu cum au urmat în anii trecuți slobozirea venitului acestuia cătră ceialtă bisărica a sf. Spiridon.

.....*Vel vist.* 1826 Iulii 24.

NOTĂ. Pe partea de deasupra a actului, în afară de pecetea imprimată cu ceară roșie «vel vist, 1821,» îi trecută și adresa : «Visteria cătră cinst. isprăvnicie ținut. Tutovii, pentru bis. sf. Dimitrie.»

XII

1830 Octomvrie 26. Grigorie Toma ia cu bezmăn un loc a bis. sf. Dimitrie „din gios de ograda bisăricii dispre mează-zi,“ cu tocmală câte 50 lei pe tot anul ; „și ne dând banii la începutul anului, atunce să fiu lipsit de pe locul acesta, și episcopii ce vor fi atunce îmi v. r plăti benao, după prețuire ce vor face dregătorii ținutului ce vor fi afunți.“ Actul să dă episcopului bisericii, primind și numitul neguțitor un alt act dela episcop, cu aceeași dată,—semnat de „*Constantin (Cocu) Iconom Protopop Bârladului*“.

XIII

1831 Martie 18. *Adeverința Iconomului Costantin (Cocu)*

pentru trei documente a moșiei Hușii ot gura Tutovii, proprietatea bisericii sf .Dimitrie.

Trei scrisori documenturi pentru moșia Hușii ot gura Tutovii, ce este afierosită la besearica sf. Dimitrie din Bârlad, li-am priimit ca să le înfățoșez la giudecată, în pricina ce urmează pentru această moșie cu megieșii. Și va stă a- ceastă a me adeverință în hârțiile bisericii.

1831 Mart 18.

Costantin (Cocu) Iconom.

XIV

1831 Aprilie 23. Ivan Sârbul ciobotar încredințază prin al său zapis ce-l dă Iconomului Constantin Cocul epitropul bis. sf. Dimitrie că a luat cu bezmăn un loc „din gios de biserică din trupu ogrăzii bisăricii,“ cu tocmală câte 20 lei pe an, pe care să-și țină o bină.

XV

1831 Aprilie 23. Manole ciobotar încredințază prin zapisul ce-l dă părintelui Iconom C. Cocu, epitropul bis. sf. Dimitrie, că a luat cu bezmăn un loc „din gios de biserică, din trupul ogrăzii bisăricii“, cu tocmală 25 lei pe an, pe care să-și aibă o bină,

XVI

1831 Decembrie 2. *Gheorghie Bou, fecior răposatului Sandu Bou, dăruiește bisăricii sf. Dimitrie 5 pogoane vie și jumătate hiler loc în podgoria Priponeștilor.*

Gios iscălitul sardar Gheorghii Bou fac știut prin a- ceasta, că răposatul tatăl meu, Sandul Bou, s'au aflat multă vremi epitrop bisăricii sfântului Dimitrie din târgul Bârladului, până la anul 1820 August, când s'au și săvârșit, și au rămas socotelile bisăricii ne încheiate. Și că, pentru o pricină ca aceasta, neputându-să bin(e) dosluși cu câtă sumă au rămas răposatul tatăl meu datoriu sfintii bisărici, afară di ceia ci s'au mai dat după săvârșire sa de cătră d-lui banu Ioan Oatul, sumă de șapte suti zeci lei, din banii ce ari a

dă, pentru celi rămasă în mâna sa, care se arată în osebit izvod, ce să găsești la noi supt a d-sali iscălitură; așa dar, pentru ușurarea sufletului părintelui meu de sarcina uneii așa datorii, și spre a fi ne știarsă pomenire părinților mei și a tot niamul nostru dela sfântul jârvelnic ca niște cliitori și epitropi ci au fost, am dăruit de veci cătră această sfântă biserică cinci pogoane și pol hileriu loc, unde au fost viile tatălui meu. Și care loc și vie esti în podgorie Priponeștilor, dela ținutul Tutovei, driaptă cumpărătură a părintelui meu, după zapisile ce sânt și care acum totodată li-am și dat împreună cu aceste în mane(le) dumilor sale epitropilor, spre vecinică stăpânire a acestui sfânt lăcaș asupra acestui loc, fiind puternice dumilorsale epitropilor cu această dâni a face orice ar socoti mai de folos pentru bisărică, a-i vinde adică sau a-l ținè. De aceasta și urmează a me iscălitură.

1831 Dech. 2.

Gheorghii Bou sard.

NOTĂ. In 1845 Dech. 14, giudecătoria ținutului Tutovii, la stăruința epitropiei bisăricii sf. Dimitrie, prin cererea sa din 26 Noemvrie 1845,—cu adreea No. 5025 însărcinează pe paharnic Ioan Vișan ca să meargă la Priponești și să aleagă pogoanele de vie, proprietate a bis. sf. Dimitrie, pe care le avè dela Sandul Bou,—prin actul de mai sus dat de feciorul său Gheorghii Bou. (După adresa originală a judecătoriei și după copia de cerire a e pitropiei, ambele păstrate între hârtiile bis. sf. Dimitrie).

XVII

Roman, 1832 Iulie 27. *Meletie Episcopul Romanului, luând cunoștință despre înoirea bisericii sf. Dimitrie, trimete poporânilor arhierescă blagoslovenie și părintesc indemn ca într'o unire să ajute fiecare spre a se aduce întru ispravă acest plăcut lui D-zeu lucru.*

Ărhierescă blagoslovenie triimifim dumilorvoastre.

Precum dela d-voastre asemenea și dela Protoiereul dintr'acel oraș, Bârladu, ni-am înștiințat că aveți dorință spre înnoirea bisericii sv. Dimitrie de acolo, și dar, blagoslovindu-vă gânditoriu pentru această suiletească râvnă ce aveți, părintește vă indemn ca într'o unire să agiutați fieștecare

după puțină, spre a să aduce întru ispravă acest plăcut lui D-zeu lucru, dela carele dorim a vi să durui prin rugăciunile sf. Dimitrie cele spre indoita fericire.

Al d-voastre în Hst. Părinte sufl.

Meletie Episcop Romanului.

Roman, 1832 Iulii 27.

NOTĂ Pe partea de deasupra a actului stă scris această adresă: «Cinstiți a noastrăi sufletestei fii, dumilorsale poporânilor neguțitori și alții dela bis. sf. Dimitrie din orașul Bârlad, cu blagoslovenie».

XVIII

1833 Aprilie 16. *Epitropia moșiei târgului Bârladului, adevărităd că, pentru 26 stânjâni proști, a prinit suma de 16 lei, întărește veșnica stăpânire asupra locului pe care se află un bordeiu și pe care l'a avut Zoița Săcăroaea.*

Epitropia moșii târgului Bârladului.

(Inceputul obișnuit) Deci pentru 26 stânjâni proști loc măsurat împregiur, cu un bordeiu, ce au avut Zoița Săcăroaea pe vatra veche, între locu stârp a răposatului Eni Hagi Dima la căsăpie și între locu bisăricii sfântului Dimitrie.

Stânjâni proști.

6	Fața despre răsărit, pi lângă hudițe
7	Innapoi margine despre
6	Fundul pe despre
7	Margine despre

26 Fac de giur-împregiur, pentru care au și plătit șasășprezece lei prin d-l Gheorghe Alexiandriu, la banii analoghiei, socotiți pentru emăș și cheltuelile urmate. Și pentru ca să fie știut banii ci au dat, locul cuprins, și, spre întărirea vecinicii stăpâniri asupra acestui loc, i s'au dat această scrisoari întărită cu pecete târgului și încredințată cu a noastre iscălituri.

1833 April 16.

Panainte Dobranici. Eftimie M. Hg. Kiriac Calciul.

(L. P. M. T. B.) Trecut, *Constantin Gheorghiu.*

No. 104.

XIX

1835 Oct. 26. Constantin Vulpe cizmariu încredințază prin zapis că a luat cu bezmăn un loc di două dugheni „despre răsărit din trupul ogrăzii bisăricii“, cu tocmeală câte 60 lei pe an.

Cu aceeași dată și Iconomul C. Cocu dă un act pentru acelaș locru la mâna numitului cizmariu.

XX

1835 Oct. 26. Costandin Rață cizmar și Ion Căzacu chitar încredințază prin zapisul ce-l dau la mâna episcopilor bis. sf. Dimitrie, că au luat cu bezman un loc „despre răsărit, în colțul de miază-zi, din trupul ogrăzii bisericii,“ câte 50 lei pe an,—pe care să-și țină o bină.

XXI

1836 Oct. 26. Gheorghie sân Ștefan cizmariul, ia cu bezmăn un loc „din gios de bis. din trupul ogrăzii bisericii,“ câte 40 lei pe an.

XXII

1838 Februarie 19. Ion sân Toader Moisi dă un zapis la mâna ctitorilor bis. sf. Dimitrie, prin care adeverează că ia cu bezmăn un loc „lângă poarta bisericii, dispre apus, unde au mai fost un șopron a tatălui meu,“ cu câte 20 lei pe an.—Actul, în afară de bezmănar, se contra semnează și de: *Stoiciu Ilie* și un alt nume nedescifrabil.

XXIII

1838 Maiu 29. *Gheorghie Ștefanovici dăruște bisericii sf. Dimitrie o dugheană ce o făcuse pe locul acestei biserici, ca să fie pomenit în veci.*

Dăniis bisăricii sfântului Mariului mucenic Dimitrii din orașul Bârladului.

Eu cel mai gios iscălit prin punere degituui meu în loc di peceti, iată că eu de a me bună-voe fac dughe(a)na me, care este făcută de mine tot pi locul sfântului marilui mucenic Dimitrii, din acel oraș, ca să fie dăniis bisăricii pentru

sufletul meu, ca să fiu pomenit în vec, fiindcă Dumnezeu îmi știi sfârșitul vieții mele. Care, de acum înaintea, are toată voia sfânta bisărică de a stăpâni în bună paci di cătră mine cât și di cătră altăi ori și cine, ca pe un acaret ci esti făcutu însuși din sudoarea me, ne mai având trebuință (drept) nici neamurile mele, fără decât numai sfânta bisărică ; carili și pi urmă sculându-să cinevă cu preoprotimisis pentru dughе(a)nă, rămâne a-și căută cu mine, rămâind dughе(a)na în stăpânirea sîntii bisărici. 1838 Maiu 29.

☉ Eu Gheorghii Ștefanovici, adeverez. (Nedescifrabil).

Eu Ghiorghî sân Ștefan Oltenescu m'am întâmplat față.

NOTĂ. Pe partea de deasupra actului are însemnarea următoare :
«Danie lui Gheorghî Ștefanovici cizmar pentru binaoa di pi locul bisăricii».

XXIV

1841 Martie 22. Epitropia bis. sf. Dimitrie aduce la cunoștința Isprăvniciei Tutovii că săvârșitul din viață Diaconul Manoli Bostaca au rămas dator bisăricii cu 600 lei (vechi) : 200 lei, capite, datorie a tătâni-său, a preotului Ioan Bostaca, cu zăpisul încă din 1809 Apr. 10 ; 200 lei, dobânda acestora, cap la cap ; 200 lei, ce Diaconu i-au afierosit la facire bisăricii și nu i-au dat.

Și fiindcă lada cu lucrurile răposatului se găsește în bisărică, poștește pe (Isprăvnicie) ca această ladă să stee tot în bisărică, până când ea se va despăgubi,—fiindcă după toată legea biserica să protimisăște a se despăgubi din rămasele morților datornici.

XXV

1845 Septemvrie 12. Invoiala de schimb dintre frații Manolachi și Ioan, fiii răposatului Căpitan Ioniță Drăgănescu din Bârlad, și dintre Epitropii bisericii sf. Dimitrie, prin care cei dintâi, în locul unei dughene ce maica lor Ancuța cu diata din 1838 Martie 13, dăruisă sf. Dimitrie,—dăruesc acum în schimb un loc stărp, *) tot în Bârlad, în marime de 26

*) Fără a-i arată, în acest act, situația, ci numai persoana dela cine și dânsii îl cumpărase.

stjâni proști. Această învoială de schimb pe lângă că este încredințată de Episcopul Veniamin (Roset) al Romanului la 14 Sept. 1845, este încredințată și de judecătoria ținutului Tutovii cu No. 4432 din 18 Oct. 1845.

XXVI

1845 Noembrie 17. *Scrisoarea Iconomului C. Vrabie către Iconomul Ioan, din Botoșani, prin care îl roagă să-i răspundă de unde și în ce chip se pot lua cei 200 galbeni, lăsați prin testament de Antohi Bou, deacolo, parte ca donație, parte pentru suma cu care părintele său, Sandu Bou, a rămas dator bisericii sf. Dimitrie, din Bârlad.*

Cu ce în Hristos frățescă dragoste mă închin sf. V. Părinte Iconoame,

Trecutul din viață Sandu Bou, părintele răposatului medelnicer Antohi Bou, când se află în viață au fost episcop bisăricii sfântului Dimitrii de aici din târgul Bârlad, după a căruie treceri din viață pe la anul 1823, viind răposatul medelnicer au căutat socotelili între casa părintelui său și între bisărică; dar n'au putut stă până să le săvârșiască ci au lăsat din partea sa pe răposatul ban Ioan Oatu, cu cari împreună săvârșind episcopii de atunci socotelili, numai pecăt s'au putut desluși, au scos pe Sandu Bou dator bisăricii cu 2331 lei 30 parale, din care au și răspuns ban Oatu 710 lei, ce avè a da Boului din banii cumpărării unei casă de aice și a niște vite, și au rămas dator Boul bisăricii cu 1621 lei 30 parale. Pe la trecutul an 1841, d-lui paharnicului Ștefănachii Scânteii ca ctitor a bisăricii întâlnind pe răposatul med. Antohi Boul, i-au vorovit despre această datorii a părintelui său, și au adus știință că răposatul med. au făgăduit cătră d-lui a dispăgubi pe biserică, atât de capite cât și de dobândă, și a mai afiorosi însă și din partea sa cu prilejul venirii sale aice, spre disgruparea și pomenirea părinților săi, cari să găsească îngropați la această bisărică, însă, pără a nu împlini această făgăduință, s'au săvârșit din viață. Acum am luat oarișcari știință că la săvârșirea sa ar fi lăsat a să dă din averea sa bisăricii a-

ceștie un condeiu di 200 galbini, de care dacă va fi așa neapărat trebui să fi știind și sf. Voastră; vă rog dar să aveți bunătate a cercetă și a afla de undi și cum se pot luă acești bani, și să mă înștiințați cu întoarcere aducătorului scrisorii aceștie, ca împreună cu episcopii de acum să punem în râni duială cerire lor. Pentru care veți avè și sf. Voastră vecinică ctitorie la acest sf. lăcaș, ce are nevoie de asemenea agiutor, iar eu pentru totdeauna voi rămânè dator poruncilor S. V., ca unul ci mă cinstesc însemnându-mă, al Sf. V. in Hristos frati și plecată slugă.

(Semnat) *Constantin Vrabie Iconom.*

NOTĂ. După o copie ce să păstează între hârtiile bis. sf. Dimitrie.

XXVII

Iași, 1845 Noemyrie 29. *Iconomul Ioan din Botoșani, aflându-se în Iași, făgăduiește că, întorcându-se acasă, se va interesa să observe diata răposatului Antohi Bou și să se înțeleagă cu cucoana acestuia asupra celor 200 galbeni, de care îi vorbește Iconomul Vrabie.*

Cu frățasca în Hristos dragoste mă închin sfințai tale Cinstite Părinte Kir Costantini !

Cu toată cinstea priimind frățască scrisoarea sfințai tali din 17 a lunii aceștia, aice în Iași, unde cu trebuință mă aflu venit la Mitropolie, și unde și trimisul sfinței voastră, aflând dela rohatca eșirii spre Botoșani că mă gășesc în capitalie, nu s'au mai trudit spre Botoșani (că cu adevărat *degeaba* ar fi umblat) m'au găsit aice. Deci asupra celor propusă mie de sfințaiia voastră (înțelegând pre larg pricina) cu cinste vă răspund : că pân ce n-oi merge acasă la Botoșani nu voi putè sluji nimica în *predmètul* cerșut, iară cu mila Domnului Ceriului mergând acasă sănătos mă voi sirgui în tot chipul a află, și vă făgăduesc că ce voi află vă voi înștiința pre larg, atât dela cucoana răposatului medelnicer Bou, cât și din diata răposatului, de pe care știu bine că am copie și pare-mi-să că-i trecut ceva în diată pentru ace bisărică. Apoi, oricum ar fi și așa află, eu vă voi

înștiință prin ocazionu ce să va găsi din aceli părți la hanul lui Evangheli din Iași. După care apoi mă însemnez și sânt al sfinții V. frate în Hristos și slugă.

Ioan Iconom

1845 Noemvrie 29.

din Iași.

XXVIII

Botoșani, 1845 Decemvrie 20. *Iconomul Ioan înștiințază pe Iconomul C. Vrabie că în adevăr răposatul Antohi Bou a lăsat bisericii sf. Dimitrie 200 galbeni și că cucoana Mărioara va veni la Bârlad, în vara viitoare, spre a plăti această sumă.*

Cu frățască dragoste mă închin sfinții Voastre, Părinte Iconoami Kirio Costanfini,

Așa precum prin a sfinții-Voastre cinstită scrisoare din 17 Noemvrie trecut mi-ați propus pentru banii 1621 lei și 30 parale ce răposatul Sandul Bou au rămas a da bisericii sfântului Dimitrie de acolo din Bârlad, precum și dacă răposatul medelnicer Antohi Bou de aice, fiul celui mai sus zis, au afierosit ceva (când eră în viață) pomenitei biserici (precum ați fi luat știință) și să vă înștiințez. Eu v'am răspuns la ace scrisoare dela Eși (pentru că atunce mă găsam acolo), dar numai de priimirea ei și cu făgăduiță că, mergând la Botoșani, voi înștiința cu desăvârșire de adevăr; deci, viind și întrebând chiar de dumneii c. c. (cucoana) Mărioara, ce-i soție răposatului medelnicer, au spus că iaste lăsat de răposatul prin diiată cu adevărat a să da pomenitei biserici 200 galbeni, cu care crede că s'a exoflisi și datoria de 1621 lei. Las că și în copia dieții ce-i la mini (a răposatului) gășesc trecut 200 galbeni a să da la beserica sfântului Dimitrie din Bârlad, dar și dumneii n'au tăgăduit; însă iaste vadeluită dumneii prin diiată ca pân în patru ani să îplinească câte răposatul rânduește; și dar dumneii au făgăduit că în vara viitoare negreșit va merge acolo ca să îplinească datoria cu carea o au însărcinat soțul dumneii. Eu, după o creștinească datorie și poftirea ce mi-ați făcut, cu cinste vă

aduc la știință, fiind al sfinții-Voastre frate în Hristos și slugă plecată.

Ioan Iconom
Botoșani.

1845 Dech. 20

XXIX

1847. Aprilie 9. *Căminarul Ioan Liga, informându-să că Antohi Bou, feciorul lui Sandu Bou, prin diata lăsată în mâna soției sale, Mărioara, a hărăzit bisericii sf. Dimitrie 200 galbeni pentru datoria părintelui său, scrie Iconomului Ioan, din Botoșeni, ca să vorbască cu soția răposatului și să iee înțelegere de chipul cum s'ar pute mai nimerit a se primi acei bani.*

În corespondența urmată între S. V. și între părintele Iconomul Const. Vrabii, de aice den târgul Bârladului, încunoștințați prin răspunsul S. V. din 20 Decemvrie a anului 1845 că d-neii c. c. (cucoana) Mărioara Bou au făgăduit a veni aici, la Bârlad, spre a-și împlini datoria cu cari o au însărcinat boeriul d-neii, răposatul medelnicer Antohi Bou, pentru sufletii părinților săi, și spre a răspunde și 200 galbeni lăsați, prin deata răposatului, bisăricii sfântului Dimitrie pentru datoria părintelui său. Să înțelege însă că d-neii c. c. nu s'au putut înlesni să vie în vara trecută precum au făgăduit, și fiindcă bisărica ari neapărată trebuință de bani, în lipsa părintelui Iconomu Costandin Vrabii, eu, ca unul ce mă găsesc epitrop bisăricii, rog pe S. V. ca pentru hatârul sfântului Dimitrie, precum atunce ați priimit ostenele a cerceta a vorovi cu d-neii c. c. și a răspunde, să faceți bunătate și acum a vorovi cu d-neii și dacă nu ari înlesnire nici acum a veni aici pentru a d-neii însăcinări pusă de răposatul boeriul d-neii să avem răspunsul S. V., ca să triimetim înadinsu cu hârții formalnică în căutare și primire banilor, cari sânt drepti bani bisericești. Vă rog, cinstite Părinte Iconoame, nu vă supărați pentru ce deadreptul îndrăzneală fără a vă ave cunoștința, căci nevoia bisăricii și hotârul sfântului Dimitrie m'au îndemnat a ceti bine corespondența S. V. cu părintele Iconomul Vrabii, din cari m'am încredințat că sufletul S. V. este plin de bunătați, de adevăr, și de iubire de cele sfinte.

1847 Apr. 9.

(iscălit) *Ioan Liga Caminar,*

NOTĂ. După o copie ce să păstrează între hârțiile bis. sf. Dimitrie, scrisă de mâna caminar. I. Liga, care în 1847 eră epitrop acestei biserici.

XXX

Botoșani, 1847. Iunie 4. *Iconomul Ioan răspunde căminarului Ioan Liga că, în toamna viitoare, însăși cucoana Mărioara Bouaia, venind la Bârlad, pe lângă dezgroparea morților va face și împlinirea datoriei către biserică.*

Cu plăcăciune mă închin dumitale C. C. Ioane,

Priimind a dumitale cinstită scrisoare, din 9 April, și înțelegând pre larg cele în ea cuprinsă, cu cinste răspund: că voința d-neii c. c. Mărioarei Bouaiei iaste tot aceea ce și în trecutul an au fost, încredințând acum, atât cătră mine cât și cătră neguțtorul aducătoriu scrisorii d-tale,—că în toamna viitoare d-neii sângură va merge acolo spre rădicarea pomierii și a dizgropării morților ce ari acolo, când va face și împlinirea datoriei cătră beserică, aceea ce de cătră răposatul boeriu d-sali prin diiată s'au lăsat.

Eu ne lipsind pe d-ta a încunoștiința și a mă însemnă precum și sânt a dumitele duhovnicesc smerit rugător și plecată slugă.

1847 Iunie 4 zile

Ioan Iconom

Botoșanii

(P. S.) Binevoid mă rog a nu vă supără de întârzierea răspunsului, căci înregiurări au fost.

NOTĂ. Pe partea de deasupra a foiei a două, ce a servit de învă. litoare, se află adresa: «Cinstită mâna d-sali C. C. Ioan Liga vel caminar cu plăcăciune, la Bârlad.»

XXXI

1849 Septemvrie 11. *Stoici Ilie băcalu vinde trei dugheni lui Costantin Macarie băcalu, în 2000 lei, nu însă și locul de sub ele, care este a bisericii sf. Dimitrie, și pentru care trebuie a plăti bezmăn câte 108 lei pe an.*

Eu Stoici Ilie băcal încredințez printr'acest zapis la mâna dumisale giupânului Costandin Macarie băcal, știut să fie că am vândut d-sale trei dugheni a mele ce le am pe locul bisăricii sfântului Dimitrii, din sus de bisărică, în colțul despre răsărit, și umblă cu bezmăn una sută și opt lei; și la tot începutul anului are să-și dei bezmănu. Și eu le-am

vândut cu tocmală hotărâtă cu doo mii lei,—și banii me-am priimit toți *pe șân* la facere zapisului; și d-lui să aibă a stăpâni în pace, atât d-lui, cum și urmașii d-sale. Și eu am vândut benao, dar nu locul, că locul este a bisăricii. Și sculându-să cinevă asupra d-sale să le întoarcă, eu să am a răspunde toată cheltuiala. Și, pentru că le-am vândut de veci d-sale, am pus pecete me în loc de iscălitură, neștiind carte. 1849 Săpt. 11. (L. P.) (Stoiuci Ilie).

Eu Costantin Vulpi am fost față. (o semnătură nedescefr.)

Epitropie bisăricii sfântului Dimitrii

Binaoa aceasta, fiind dreaptă a vânzătorului, o va stăpâni cumpărătorul, plătind bezmănul până când locul va fi trebuitoriu bisăricii, și atunce ori să va învoi cu bisărica sau își va rădică binaoa. 1849 Săpt. 11. *Ioan Liga ban Iordachi* au scris zapisul cu zăsa amândoror părților.

XXXII

1874 Fevruarie 5. *Gheorghie Vulpe vinde două dughene bisericii sf. Dimitrie, ce erau construite pe locul acestei biserici, în preț de 440 galbeni.*

Act de eternă vânzare.

Prin care subscrisul Gheorghie Vulpe, fiul defunctului Constandin Vulpe, declar prin prezentul act că doue dughene cu toate atenansele sale construite pe locul bisericii sfântului Dimitrie, din acest oraș, în puterea dreptului meu de succesiune le-am trecut în eternă vânzare a zisei biserici a sfântului Dimitrie, reprezentată prin d-l epitrop, în puterea dreptului ce și d-l epitrop are de a le cumpără, în urma estimațiunii făcută de trib. local, și aceasta atât după cererea mea cât și autorizațiunea Onor. Minister de Interne,—cu preț de 440, adică patru sute patru zeci galbeni, bani care, acum la formarea prezentului act, i-am primit toți deplin în manule mele. Și această vânzare fiindcă o fac liberă de orice sarcini și a cării stăpânire garantez atât cu cât și d-l Panaite Goiu, cu care împreună solidar subscriu aice, și cu care ne dispnzem de beneficiul acordat de legi pentru

răscumpărare ; iar titlul vechiu al stăpânirii noastre pe aceste dugheni, fiind pe locu zisei biserici, și care este zapisul d lui epitrop din 1835 Oct. 26, l-am predat tot acum d-s. epitropului, ne mai având nici o valoare în ceia ce privește stăpânirea mea. Și despre toate cele ce precedem, am format prezentul act, și pentru a avè forma de autenticitate l'am scris și cerut transcrierea lui în condicile respective ale trib. de județ, predându-l ds. epitropului pentru recunoaștere în viitor de eternă proprietate pe aceste acărete a bisericii sf. Dimitrie din acest oraș. 1874 Fevruarie 5.

G. Vulpe.

(Urmează autentificarea Trib. Tutova, prin Procesul-Verbal No. 919 din 8 Fevruarie 1874, subscris de V. Mitre, președinte, și I. Antonescu, membru, cum și de greșierul G. Marinescu, și întărit cu sigiliul respectiv ; transcrierea s'a făcut la No. 39 din condica pe 1874 ;—iar la finele actului declară și M. Vulpe, fratele lui Gh. Vulpe, că consimte la vânzare și se dispensează de orice beneficiu acordat de legi pentru răscumpărare).

XXXIII

1885 Decembrie 20. *Sava Savin vinde Epitropiei bisericii sf. Dimitrie un loc cu dugheana și atenansele de pe el, situat în strada Principală, cu preț de 8100 lei noi.*

Act de vânzare—cumpărare

Între subsemnații Nicolae Manoliu, Economul George Pohrib, Epitropii bisericii sf. Dimitrie, din com. Urbei Bârlad, și Sava Savin, domiciliat în comuna Bârlad, s'au făcut următorul act de vânzare—cumpărare.

1) Noi Epitropii bisericii sf. Dimitrie, în virtutea votului consiliului comunal, dat în ședința sa dela 5 August 1885, aprobat de comitetul permanent al județului Tutova la 1 Oct. 1885, și care s'au confirmat de Majestatea Sa Regele cu Înaltul Decret No. 2701, publicat în Monitorul Oficial No. 188, acest an, declarăm prin prezentul act că am cumpărat dela d-l Sava Savin pentru biserica sf. Dimitrie locul cu dugheana și toate atenansele ce sunt construite pe el,

din urba Bârlad, strada Principală, ce o are cumpărată și d-sa prin mezat cu ordonanța de adjudecare a Tribunalului de Tutova No. 6, din 27 Octomvrie 1872, după stăpânirea actuală.

2) Acest loc cu dugheana și cu toate atenansele de pe el l-am cumpărat în preț de 8100 opt mii una sută lei noi, plătit în argint sau hârtii ipotecare, pe care-i vom număra : 4500, acum la facerea acestui act și 3600 cel mult până la 1 Aprilie anul viitor 1886, din cifra anume prevăzută în budgetul bisericii pe exercițiul 1885—86, și pentru care primire va urmă mandate conform legei de comptabilitate publică.

3) Eu Sava Savin declar că am vândut epitropiei bisericii sf. Dimitrie locul cu dușheana și cu atenansele după el, din urbea Bârlad, strada Principală, ce l-am cumpărat cu ordonanța de adjudecare a Trib. de Tutova No. 6, în preț de 8100 lei, și că biserica va intra în proprietate chiar de astăzi, respectând contractul de închiriere a actualului locatar până la 23 Aprilie viitor, când expiră.

4) Prețul vânzării acestui imobil în sumă de 8100 lei mi s'au numărat : 4500, acum, și 3600 lei până la 1 Aprilie viitorul an 1886, în argint sau bilete ipotecare, când voi eliberă recipisa mea epitropiei pentru a fi eliberată de această plată.

5) Eu vânzătorul voiu fi răspunzător de orice evicțiuni cătră epitropia Bis. sf. Dimitrie.

6) Chiria imobilului ce vând o voiu primi-o eu până la 23 Aprilie, de oarece semestrul sfântului Dimitrie e dejă trecut.

7) Documentele de proprietate fiind ordonanța Tribunalului mai sus menționată, o am încredințat epitropiei bisericii, având suficientă garanție despre răspunderea cu exactitate a restului de 3600 lei.

Făcut astăzi 20 Decembrie 1885 în comuna urbei Bârlad.
(Semnați Epitropi) : Gh. Pohrib Iconom. M. Manoliu.

Vânzător : S. Savin

(Urmează autentificarea Trib. Tutova prin Pocesul Verb.

No. 5389 din 21 Dec. 1885, cum și ordonanța de transcriere prin Proc. Verb. No. 5390, din aceeași zi, semnate ambele de Sc. Popescu și N. Bădu, cum și de pentru Gref. N. Bercea, actul transcris fiind-se sub No. 715 vol. III, 21 Dec. 1885).

NOTĂ. Din ord. de adj. No. 6, din 7 Aug. 1872, se vede că imobilul de mai sus, trecut în propr. d-lui S. Savin, fusese a defunctului Z. Caracaș.

3.—Documentele bisericii Vovidenia.

I

1754 (7262) Maiu 9. *Ursul, fostul staroste de cizmari, împreună cu fiii săi, vinde o casă la mahalaua Silitrîi lui popa Ion, feciorul lui Toader Siva.*

Adică eu Ursul ce-am fostu staroste de cizmari, ficior lui Nistor, împreună cu ficiorul me(u) Rusa și fiică-me Gașița, făcut-am zăpisul meu la mâna molitfii sale preutului Ion snâ Toader Siva și a preutesei Marii, pecum am vândutu-i casa me la *mahala(ua) Silitrîi* în preuțu cincî zăci de lei: care casă am făcut'o eu, și cu zăpis de danie care l'am dat (în) mâna preutului Ion, și cu grajdu și ogradă și locul pivineței câtu-i ograda. Și me-au dat banii deplin toți pecum me-au fostu tocmala, și noi i am dat acest zăpis să-i fie lui în loc de uric, și să-i fie pomană lui și preutesei și a ficiorilor lui și a nepoți ș'a strenepoți, să fie moșie în veci neclătit. Ș'am întrebat și pe alți răzeși ai mei și n'au vrut nime să cumpere. Și, cându am făcut acestu zăpis, au fost și alți oameni buni, carii s'au iscălit, și noi, pentru credință, as de tele (am pus degetele). let. 7262 Mai 9.

Ursul ● ce am fost staroste de cizmari. Rusa ● snâ staroste. Gașița ● fata Ursului. *Eu preotu Vasile Praja m'am tâmplat. Eu Neculai Diaconu, Staroste ● Toader Praja. Stahie Ilicel. Todosie. Costantin Bungean. Costantin Doiboi. Și eu preutul Lupul am fost față la tocmală ș'am scris zăpisul snâ simzenii (?) Păvălașco Bungean. ● Ion Bungean. ● Eu Barbul zăt Țăfărdan martur. Și eu preotu Tănasaș Buc'umaș m'am tâmplat.*

NOTĂ. După zăpisul original.

1767 Iunie 1. *Constantin, feciorul preutului Panfile, vinde hătmanului Vasile Razu două dughene cu o pivniță și un loc stărp, din târgul Bârladului, cu 150 lei.*

† Adică eu Constandin sin popei lui Panfile ot târgul Bârladului, făcut-am acest încredințat zapis al meu, la cinstită mâna dumisali giupânului Vasile Razul hatman, precum să știe că eu de a me bunăvoe de nime silit nici asupra am vândut dumisale a me dreaptă ocină și moșie: două dughene cu pivniță și cu loc stărp, cât să află înapoi cum arată mai gios stânjâni(i), care dughene sint aice în târgul Bârladului, la uliță, în rândul dughenilor jidovești. Și le-am vândut dumisale într'o sută și ci ci zăci de lei, bani gata, și locul este în frunte,—patru stânjini din casa Cerbului jădovului până în casa frățânemeu, preutului Panaite, și în lungu —cinci sprăzeci stânjâni adică înapoi, dupăcum stăpânesc și jidovii și frații mei. Deci, văzând și eu plată deplină în mâinile mele bani gata, i-am dat și eu acest zapis al meu, ca să-i fie d-sale driaptă ocină și moșie, și cinstiții giupânesei d-sale, și coconilor și nepoților, strănepoților d-sale în veci. Și, când am vândut eu aceste dughene, am întrebat pe frații mei și toate neamurile mele, și nime nu au fost cumpărător, și s'au iscălit mai gios; și tâmplându-să și alți oameni străini și negușitori și preuți și orășeni la aciastă vânzare, toți s'au iscălit. Și pentru ca să fie mai încredințat zapisul meu am mers și înaintea dumisale postelnicului Antiohie Carage și a altor boeri, ce s'au întâmplat; și de acum să aibă d-lui hatmanul Razu a-ș face și întăritură Ispisoc Domnesc, după zapisul meu acesta, și pentru credința am iscălit. Lt. 1767 Iunie 1

† *Eu Costantin sin popa Panfile am vândut împreună cu soțul meu Maria. † Eu preutu Panaite m'am iscălit fiind cu voe me. † Erei Manole proîn protopop. † Erei Costantin protopop. † Erei Gheorghie Brăescu. † Erei Ioan sin pop(a) Angheluță. † Erei Ioan sin popa Manoli.*

Eu Chiriac bacal m'am tâmplat. *Eu Ionețu zet Magdei.*
Eu Stavăr Pantazi m'am întâmplat.vitori pah. mart.

Făcându-să această tocmală înainte noastră am iscălit și noi: *Antiohie Carage post(elnic). Toder Bole căpit. Șefan Duca căpitan.* (Alte 2 semnături nedescifrabile)

NOTĂ. După zăpisul original, scris pe o coală hârtie riglată, din care s'a perdut foaia a doua, fiind neintrebuințată. Pe la 1753 preutul Manole a sfințit ca protopop biserica dela Cârțibași, făcută de preutul Ștefan Bostaca. (Lucrarea mea, *Istoria com. Bogdana* 1906, pag. 358).

III

1767 Iulie 1. *Constantin, feciorul preutului Pamflie, vinde lui Manolache Brânză două dughene cu pivniță și un loc stârp cât se află în dosul lor, în târgul Bârladului, cu 150 lei.*

Adică eu Constantin sin popii lui Pamfile de aice de târgul Bârladului, dat-am acestu încredințat zăpis al meu, la mâna dumisale lui Manolache Brânză, precum să să știe că eu de nime silit nici asuprit, ci de a mea bună voe, am vândut a me dreaptă ocină și moșia, doao dughene cu pivniță, și loc stârp cât să află înapoi, cum arată mai gios stânjini(i), care dughene sint aice în târgul Bârladului, la uliță, în rândul dughenilor jidovești, parte din sus, și li-am vândut dumisale, mai sus numitului cu preț—150—lei adică una sută și cinci zăci de lei, bani gata, și locul dughenilor este în frunte, patru stânjini din casa Cerbului jidovului, până în casa frățânimeu preutului Panaite și înapoi —cinci spre zăci stânjini, dupăcum stăpânește și frații mei. Deci, văzând și eu plată în manule mele ban(i) gata, i-am și dat dila mâna me acest încredințat zăpis la mâna dumisale ca să-i fiia dreaptă ocină și moșia, și nevestei dumisale, și copiilor, nepoților, strănepoților, în veci. Și când am vândut eu aceste dughene am întreat pe frații mei și toate neamurile mele, și nime nu s'a aflat să cumpere, și s'au și iscălit mai gios, și încă am iscălit ca să-i fie de bun(ă) credință.

Ît. 1767 Iulia 1.

† Eu Co(s)tantin sin popii Panhile am vândut împreună cu Mari(a) soțu meu. † Erei Constantin proin protopop. † Erei Manolache Boul protopop. Alisandru Ranete.

† Dimitrie sin Mihalache Blănar ot Bârlad. † Eu preot Vasile Praja m'a(m) tâmplat. † Erei Costa(n)tin Bostan.

† *Erei Panaite. † Erei Ion Manoi(e) m'am tâmplat. Eu Arsenie Mandre m'am tâmplat la acest zapis. Irodiacon Șărbăn Eșan. † Erei Ion sin pop(a) Dînoște m'am tâmplat.*

Toader Duca martur. Ștefan Duca martur. (O semnătură în grecește nedescifrabilă).

NOTA. Cuvintele : *și loc stăru cât se află înapoi*,—însemnează locul din dosul dughenilor, aceste fiind în frunte sau având fața în lînia uliței sau stradei.

IV

1770 Aprilie 25. *Alexandra Țăfărdăneasa dă ca danie nepotului său Toader Vidră patru stînjini de loc ce îi aveâ moștenire dela părinți în orașul Bărladului.*

† Adică eu Alexandra Țăfărdăneasa care mai jos me-am pus degetul ca să să crează, dat-am adevărat zapisul meu la mâna nepotului meu Toader Vidră, precum să să știe că din locul ce mi-au lăsat dela părinții miei i-am dat și lui patru stînjini de loc. Carele loc este între pivnița ginerilui nostru D. Găvrilă Dinga și pe din gios este iar locul părinților miei, carele pe acest loc să aibă a-și face case și altele ce ar vre pe acest loc, și să știe oricine și moșiile atît a numitului meu nepot și nepoate și copiilor dumilor sale în veci neclintit; și alți nepoți di ai lui ce mai am să n'aibă a-l supără cât de puțin. Și când am făcut acest zapis au fost mulți oameni buni și de cinste, pentru credință mi-am pus degetul ca să să crezâ 1770 April 25.

● Eu Alexandra Țăfărdăneasa mătușă lui am dat cu voia mē. Acest loc—și danie este.

Eu Neculiță Cimbala sânt martur. Eu Ioniță Mandre sânt martur. Eu Vasile Vidră am fost față. Eu Pricopi martur. Eu Ioniță Buidacu martur. Eu Toader Cabaol martur.

Acest zapis am scris cu zâsa babii Alexandrii.

Constantin logofăt

NOTĂ. Un *tonaye Țăfărdan* trăia în Bărlad pe la an. 1638 April 24 (Uricarul, XXI, pag. 256).

V

(Fără dată, către 1770). *Mai mulți târgoveți dăruesc.*

bisericii Vovidenia un loc, 3 și jum. stânjini fața, 6 și jum. stânjini înnapoi, spre apa Bârladului, spre a-și face pe el orice va voi.

Adecă noi târgoveți din târgu Bârladului, bătrâni și tineri, care mai gios n(e)-am pus degetile ca să se crază, dat-am adivărată scrisoare noastră, pentrucă am dat o bucăță de loc sfintii bisărici, unde să prăznuești hramu Intriri în bisărică a Pre-sfinti Născătoare de Dumnezeu și Purure Fecioare Marii. Și locu este : în față tri(i) stânjâni pol și înnapoi, spre apa Bârladului, 6 pol ; dar locul este întri locul *binatii* (?) Cimbali și întri locu lui Țâfârdan. Și am dat acestu locu în locu gospod, ca să-ș facă pi loc sfânta bisărică or ce-ar vre, pe acel locu. Și pentru credința am pus și degetile ca să să crază.

Eu Niculiți Cimbala am pus degitul ca să să crază ●
 Eu Gheorghii Proca am pus degitul ● ca să să crază. Eu Vasile Vidră am pus degitul ● ca să să crază. Eu Toadir Vidră am pus degitul ● Eu Leon am pus degitul ● Eu Crăste Curile am pus degitul ● Eu Vasile Neculița am pus degitul ● Eu Ion Țâfârdan am pus degitul ● Eu Lupu Bode am pus degitul. ● Eu Neculai Ciup(itul) am pus degitul ●

VI

1772 Iunie 7. *Alegerea și hotărârea a două locuri de peste podul gospod, dăruite bisericii de Ștefănică Duca și Vasile Pârcălabul ispravnic.*

Din porunca d-sale pah. lordache Lambrino, ispr. de ținutul Tutovei, fiind noi rânduți ca să alegem și să hotărâm două locuri ce le are biserica Vovidenia în Podeni, la capul podului gospod, carele locuri sunt date danie de Ștefănică Duca și de Vasile pârcalab ispravnicul. Noi, după poruncă, am mers la numitele locuri, și după dovezi și scrisori, după cum am aflat, am măsurat locurile din dugheana Preotului Ioniță a Cojocăriței și spre pod, fața locului,—și am găsit 13 stânjeni, iar alătura cu drumul cel mare și în jos am măsurat și găsit 17 stânjeni, în care s'au însemnat locurile ne având despre nimine nici o supărare. Și după cât am aflat starea

locurilor, înștiințăm pe d-sa ; iar cea după urmă (hotărâre) rămâne la înțelepciunea dumnevoastre. 1772 Iunie 7.

Plecați slugi d-voastre,

Constantin Căpitanul.

(Două iscălituri cu litere grecești nedescifrabile)

NOTĂ. După o copie adevărită în an. 1887 Aug. 28 de epitropia de atunci a bisericii Vovidenia. N'am găsit actul original. Podul Gospod—se înțelege podul cel mare de lemn, ce este în mijlocul orașului peste râul Bârlad. Dela acest pod și-a luat numele și mahalaua Podeniî din partea de răsărit a orașului Bârlad. Drumul cel mare,—drumul de pe strada Dunărea ce merge pe dinaintea bisericii sf. Neculai Eșanu și apucă spre bariera Trestiana și de aici înainte, pe drumul vechiu, peste capătul de sud a Dealului Mare, în valea Trestieniî, Grăjdeni, etc., disfacându-se apoi de la un loc, într'un drum ce duce peste Prut și în altul spre Galați.

VII

1764 Iunie 28. *Zapis de vânzare și de schimb între Maria Rosetoaea băneasa, din Iași, și Dumitru Otmache, neguțitor din Bârlad.*

Adiveresc eu Maria Rosetoae băneasa, cu această încredințată a mea scrisoare la mâna d-lui Dumitru Otmache neguțitoriul, precum să știe că având eu trebuință de casă care să-mi fie pentru odihna vieței mele, am făcut tocmeală cu d-lui și mi-a vândut casele sale ce are aicea în Eși, care sunt în mahalaua St-lor Părinți Aftanasie și Chiril, la ulița Muntenimej, însă cu această tocmeală : pe schimb și pe bani gata. Și schimb am dat d-sale o pivniță cu casa ei și două dughene cu tot locul lor, cât le ține ograda, ce le am în târg în Bârlad, iar bani gata i-am dat 2250 lei, adică două mii două sute și cinci zeci lei. Și după zapis de vânzare și de schimb ce am luat și eu dela d-lui Dumitru Otmache, pe casele sale, asemenea zapis am dat și eu la mâna d-sale, ca să aibă a stăpâni pivnița cu casa ei și dughenele cu tot locul lor, fără nici o pricină. Care această scrisoare ce am dat eu la mâna d-lui Dumitru Otmache, m'am rugat și dumilor sale veliților boeri ai Divanului de au întărit și cu a dumilor sale iscălituri. Și eu încă cu însu-mi. mâna mea m'am iscălit și mi-am pus și pecetea. 1774 Iunie 28.

Maria Rusetoae băniasa (L. S.)

Și înaintea noastră amândouă părțile de schimbătura ce s'au învoit de au făcut, și bani gata ce au mai dat pe case, am iscălit.

A. Balș logofăt. Arghiri post(elnic).
(alte 4 iscălituri nedescifrabile).

Acest Zapis de schimb și de vânzare s'au scris de mine Iordache vl(ori) logofăt, cu cuvântarea d-sale bănesei Mariei,

VIII

1775 Februarie 16. Alisandra Țifărdăneasa donează bisericii Vovidenia un loc de casă, în târgul Bârladului, în întindere de 3 stânjini liniari în față și 6 stânjini liniari în dos.

Eu Alisandra Țifărdăneas(a), soț răposatului Barbului. di aici din târgul Bârladului, scriu și mărtu(risesc) cu această încredințat(ă) scrisore a me, pentrucă, după moartea soțului meu, m'am socotit singură cu minte me încă fiind sănătoas(ă) și în minte, am dat danii sfintii biserici, unde să prăznuești hramul Intrării în Biserică a Prea sfintii și purure Fecioarii Marii, un loc de casă: 3 stânjini în față și șese stânjini înapoi, din locul lui Țifărdan dispre soare răsare, dupăcum Duhul Sfântu m'au îndemnat de am dat dâni sfintii biserici acel loc ci scrii mai sus. Am întărit și dâni cu această scrisore a me ca să fii poman(ă) la sfînta biseri(că) di mai sus numit(ă), pentru sufletul meu și a răposatului soțului meu și a tot nemul nostru. Iar de s'ar sculă ciniva din nemul nostru ca să strici această dâni, unul ca aceala se fii ne ertat de mini și de Dumnezeu și pricopsal(ă) se n'aibă nici ertare în veci, și am iscălit.
1775 Fevruar 16.

Eu Alisandra Țifărdănes(a) am dat această dâni ● Eu Vasili Vidră, nepot Țifărdănesei, am iscălit și am pus și degetul ● Eu Gheorghie Armanul, nepot, am pus degetul ● Eu Preotul Vasile Praja duhovnic am iscălit. Erei Panaite. Eu Toader Vidră am pus degetul ● Eu Neculița Cimbala m'am tâ(m)plat. Eu Costa(ntin) Rați m'am tâ(m)plat. Eu Ion Bou bătrân am pus degetul ● Eu Lazor Vidră am pus degetul ● Eu Ștefan Siva m'am tâ(m)plat. Eu Dima Curilă m'am tâ(m)plat. Eu Leon m'am tâmplat.

1777 Martie 1. *Toader Vidră se imprumută cu 60 lei dela fostul protopop Gheorghie Brăescu, pe timp de un an și cu dobândă din zece doisprezece (20 la sută).*

Adi(că) eu Toader Vidră, ot târgul Bârladului, dat-am adevărat zapisul meu la mâna sfinții sale părintelui Gheorghie Brăescu proin protopop, tij din Bârlad, precum să să știe că, având eu trebuință de bani, m'am rugat la sfinție sa și mi-au făcut bine cu 60 lei, adică șasă zeci de lei, de acum până intru un an, însă banii cu dobândă din zeci doisprezeci. Deci, venindu vadeoa, să nu am voe sau cuvântu a zici ca să innoescu zapisul pân la altă vadê, ce atunci la zioa însemnată să-i am a dă sfinții sale toți banii cu mulțămită, făr de nici o pricină. Iar tâmplându-să a merge la giudecătă, câtă cheltuială sau plinială s'ar face să fie tot despre mine. Și pentru crezare am pus degetul. Let. 7285 Mart 1.

● Eu Toader Vidră plat(nic) am pus degetul.

Eu Gheorghie Enache m'am tâmplat și sint martur. Eu Gheorghie Grosul tij martur. Eu Constandin zet Grosul tij martur. Eu Toader sin Babii martur. *Și eu Constantin Petin dascal am scris cu zisa lui și sint martur.*

(O însemnare) Și s'au mai scăzut din șasă zeci lei, din a(ces)t zapis. doozăci și cinci lei, și au rămas ca să-mi mai dè ceilanți bani ci arat(ă) zapisul, cu dobânda lor.

(A D A O S)

Adică eu Toader Vidră dat-am adevărat scrisoare me la mâna lui Gheorghie sin popei lui Gheorghie Brăescu, precum să să știe că, apucându-mă cu omu gospod pentru zapisul acesta de 60 lei, adică de șese zeci de lei, și eu, ne având nici o facere pentru banii aceștia, încă m'am rugat dumisale ca să mă mai aștepte pân la sfete Dimitre, să am a-i că banii cu mulțămită și fără nici o pricină. Iar întâmplându-să ca să să mai ostenească cu omu gospod, câte ciobote și îneluiaală (împlineală) s'ar face să fie toate despre mine. Și pentru credința mi-am pus și degetul

● Eu Toader Vidră platnic. 7287 Agost 19.

NOTĂ. Din adaosul făcut, sub zapis, rezultă că în an 1779 (7287) fostul protopop Brăescu nu mai trăia, probabil că murise în an. 1778.

1777 August 1. *Prețeluirea în 125 lei a lemnului întrebuințat de Staicu Sârbul la facerea a trei dughene și a unei pitării pe locul proprietate a răposatului Vasile Duca.*

Din porunca dumisali zinnițerului (jignicerului) Mihalachi, ispravnicu de Tutova, ne-au rânduit ca să prețuim trei dugheni și o pitării, carile făcuse un Staicu Sârbul pe un loc adică 8 stânzini, ce l-au fostu dat răposatul Vasile Duca cu vade păr la cinci ani. Și acu, împlânindu-să vadeo la let 1777 Avgust 1, s'au prețuit acele lemnu toti acelor dugheni, ce sântu mai sus arătate drept 125 lei, adică o sută și doozeci și cinci lei, cu totu edecul dughenilor, ci s'au aflat acu față. Inșă această așăzari s'au făcut cu Anton Sârbul, fiindu pus în dugheni de Staicu Sârbul, în locul lui. Și după această așăzare ci am socotit noii, ne făcându-se hatâr nici la o parti nici la alta, să de dumnalui giupânul Ștefan Duca o sută și doozeci și cinci lei, ci sântu mai sus arătați, lui Anton Sârbul, adecă pe acestu lemn ci s'au prețuit de noii, pe trii dugheni și o pitării. Și dumnalui giupânul Ștefan Duca să aibă de astăzi înainti a stăpâni dughenili și cu moșiie sa după d(re)ptu ci este, fiind volnic a le dă orcui eră hi voie (i-ar fi voe) dumisali. Și pentru mai adivărată crădința am dat și noii această mărturii a noastră la mâna dumisali giupâului(i) Ștefan Duca cari mai zos (jos) ne-(a)m iscălit anumi. Let 1777 Av 1

Constantin staroste de negustori am fostu. Eu Irimie Eșanu negustor am fostu.(două semnături nedescifrabile).

(A D A O S)

Fiindcă dup(ă) șase luni mai bine au arătat acest Anton Sârbul cum că nu este priimit (mulțămît) cu această socoteală ce este mai sus arătat(ă), de acești ce sint rânduiți de d-lui jâcn(icerul) Mibălache, cari sânt și iscăliți,—de iznoavă și-au mai cerut dreptat(e) și la d-lui cluc(erul) Grigoraș Costache, fiind ispravnic la acest țanut al Tutovii, și d-lui orânduindu-ne pe noi ca să cercetăm de iznoav(ă) această picină, de este făcută cu vr'un interes. Deci noi dup(ă)

poruncă am mersu la acele dughene și foarte cu amărunt socotindu cât s'au văzut cu ochii acu, iar ce au fost atunci nu știm, și așe am socotit că mai mult sânt încărcate decât drept. Numai socotindu pentru cei răposați am lăsat și noi mai bine să fii încărcate dughenele tot cum sânt, care adeveriți am și iscălit și noi în frica lui Dumnezeu; iar ce de pe urmă rămâne la buna înțelepciune dumisale.

1778 Fevr. 16.

Mănoache Boul Prot(opop). Ion..... (o semnătură nedescifrabilă).

Și văzând și eu învoiala care s'au învoit înaintea acestor al doilea rânduiți luători de samă pentru pricina aceasta a li dughenilor și am iscălit. G. Kostache cluceriu.

NOTE. *Preotul Manolache Boul* se află ca protopop și pe la an. 1767. Dânsul, după cum știu dintr'o hotarnică (inediță), din an. 1780 August 1, a fost ginere Catrinei Cluceroae, și aceasta—fiică lui Anton Mogâlde, egumenul mănăstirei Florești (din jud. Tutova). Din Diata făcută de acest călugăr în an. 1757 Aprilie 1, și pe care o dă «*la mâna lui Manolache Boul*» (spunând că-i este genere), pare că acesta nu eră la acea dată încă preot.

Anton Mogâlde se trăgea după mamă din neamul Cupăreștilor și a fost preot în satul Popeștii de pe Tutova, de unde, după ce i-a murit preoteasa, s'a dus pe la an. 1725 la mănăstirea Floreștii, unde s'a călugărit și în curând se vede că a ajuns și egumen. Aceasta rezultă din Diata sa, din 1757, unde ne spune că «sunt 32 de ani, de când țiu sfânta mănăstire». Ca egumen a făcut multe îmbunătățiri la Florești.

XI

1779 Noemvrie 5. *Vasile, feciorul lui Ursache, vinde un loc de casă situat dinsus de podul gospod, în dreptul altarului bisericii Vovidenia, lui preotul Ioniță, în 10 lei.*

Adică eu Vasile, fecior lui Ursache din târgul Bârladului, dat-am adivărat zapisu meu la mâna sfinții sale, precum să știe că di nimini silnit nici asuprit, ci di a me bună voi, am vândut un loc de casă, care loc îmi este și mie dela moșul meu Ursacne, drept 10 lei adică zici lei bani (gata). Și di acum înaintea să aibă sfinția sa a stăpâni locul acesta, ce este din sus de pod(ul) g(os)p(od), în dreptul oltarului bisericii Precistii, pe malul Bârladului, ca pre o ocină și moșie ci este, ne având nici o supărare dispri nimeni.

Și când am făcut acestu zapis au fost toți târgoveții bătrâni, și pentru credință am pus digitul ca să să crează. 1779 Noemvrie 5.

Eu Vasile sân Ursache am vândut pl(a)t(nic).

Eu Vornicu Niculiță Cimbala martur. Eu Ioniță Pârțul martur. Eu Anton Grigoriță martur. Eu Roman Grigoriță martur. Eu Ion Țâfârdan martur. Eu Constandin Rață martur. Eu Vasili Vidră martur. Eu Vasile Dăcoa (Duca?) martur. *Eu preutu Vasile Praja m'am tâmplat. Constantin Rați. Gheoeghie Zini(ca) martur. Eu Gheorghî Enache m'am tâmplat. Eu M(i)-h(a)l(a)ke.....*

NOTE. *Podul gospod*—podul cel mare de lemn ce este peste râul Bârladului; numit așa pentru că să fi fost făcut, într'un rând, de un domnitor. *Biserica Precistii*,—Vovidenia.

XII

1781 Martie 1. *Andrei Grigoraș vinde lui Vasili Vidră un loc în 30 lei.*

Adică eu Andrei Grigoraș împreună cu soțul meu Maria și cu toți ficiorii miei, cari mai gios ne-am pus digitile, ca să să crează, dat-am adivărat zapisul nostru la mâna fratelui nostru Vasili Vidră și a fimii sali Paraschiva, precum să să ște că de nimini siliți nici asupriți, ci di de a noastră bună voe am vândut a nostru drept loc ce-l avem di baștină: adică din pivnița lui Vasili Vidră curmeziș 9 stânjini, și spre soare-răsare, alături cu Gheorghî Ianachi, 12 stânjini—drept 30 lii. Dici și noi văzând plata diplin în în mâinile noastre, am vândut-o dumnilor di mai sus numiților ca să li fie ocină și moșie în veci neclătită; atât dumnilor, cât și ficiorilor săi și nepoților în veci neclătită. Și când am vândut această moșie, am întrebat pi toati neamurile noastre și nu s'au aflat nimini cumpărător. Și când am făcut acest zapis, s'au întâmplat mulți oamini di cinsti, cari mai gios au iscălit. Și pentru mai adivărată credință am pus digitile ca să să crează,

1781 Mart. 1.

● Eu Andrei Grigoraș am vândut cu toți ficiorii miei.

● Eu Maria soț lui am vândut. ● Eu Costandin sân

lui am vândut. ● Eu Panaint sân lui am vândut. Eu vornicu Niculiță Cimbala martur. Eu Ioniță Pârțul martur. Eu Pavâl Tataru martur. Eu Ioniță Sârbul martur.

Costandin Pârțul logofăt.

XIII

1783 Iunie 18. *Isac, feciorul Leibei jidovul, vindz lui Nistor un loc de pivniță.*

Adică eu Isac, feciorul Leibei jid(ovul), din târgul Bârladului, dat-am adivărat zapisul meu la mâna d-lui jupânului Nistor, precum să să știe că având eu un loc de pivniță dila tatăl meu Leiba, care și el l'au cumpărat dila un Gheorghie Tufă. Și acest loc de pivniță iaste dinnainte pivniții d-lui răposatului vornic Manolachi Bogdan, și pe dinsus și pe dispre apus se hotărăști cu locul lui ȚifârJan. și dispre răsărit cu locul lui Gheorghie Cimbalii. Acest loc i l-am vândut d-sale drept treizăci lei bani, și banii mi-au dat deplin, deci d-lui să aibă a stăpâni locul cu pace. Și când s'au făcut acest zapis s'au tâmplat mulți oameni cari mai jos s'au iscălit, și eu, pentru credința, am iscălit jidovești. 1783 Iunie 18.

Isac feciorul Leibii (cu litere jidovești).

Am scris cu voia lui Isac. *Eu Vasili Pelin diac.*

NOTE. Diacul Vasile Pelin a scris în 1794 o listă de documente a moșiei Suceveni (*Istoria com. Bogdana*, pag. 135).

XIV

1790 Octomvrie 26. *Preoții: Matei Brăescu și Ioniță (Cojocarul), adeveresc că Gheorghie Scandaluolu și cu Eni frațele său, au luat cu bezmăn 2 locuri ale bisericii Vovidenia,— pentru care să plătească câte 40 lei pe an.*

Adică noi preoții ot biserica Vovidenii Precistii, ot târgul Bârladului, carii mai gios ne vom iscăli, dat-am zapisul nostru la mâna dumisale jupânului Gheorghie Scandaloului la mâna dumisale jupânului Eni brat lui, precum să să știe că am luat două locuri de dugheni cu bezmăn. Care locuri de dugheni sînt date dâniî sfintii biserici, unul de Ștefănică Duca și unul de Vasile părcălabu, brat lui. Cari locuri sint peste apa Bârladului la capul podului, ci se hotărăște cu preutu Ioniță Cojocarul despre ră-

sărit și despre apus, alături cu *dramul cel mare ci mergi în jos*; și fața locului esti 12 stânjini, și înapoi esti 17 stânjini. Și acele locuri s'au dat dumilor-sale cu bezmăn, să aibă a da câte 40 lei pe tot anul, pre cari bani să aibă a-i da toți la începutul anului. Și așa să aibă a-l stăpâni du.mnelor, și copiii din copiii dumilorsale, și nimini să nu fii volnic ca să-i scoață; și să aibă a-l stăpâni cu pace, cu prețul de mai sus arătat. Și noi spre încredințare ne-m iscălit. 1790 Octomvrie 26.

Erei Mateiu Breiascul. Eu preutul Ioniți am iscălit șam din păreli e pre casii (și am din păretele prispei casei) *5 palmi di luc* (loc). *Manole Bacal-bașa eram față*. Eu Sandu *ot feredeu* am fostu la această tocmală. Eu Chiriac băcal eram față. *Și eu am fost față la acestu zapis și m'am iscălit. Toader Dascal. Costandachi dascal ot Vovidenii am scris.*

NOTĂ. Din semnătura preotului Ioniță reese că, în acel loc, avea și el 5 palme necuprinse cu gard. Cuvintele *ot feredeu* ne spun că în Bârlad pe la 1790 eră un feredeu sau bae.

XV

1791 Noemvrie 1. *Ilie, ginerile lui Chiricuță, vinde giupânului Zanet un loc de dugheană, în târgul Bârladului, drept 20 lei.*

Adică eu Ilie zet Chiricuță, împreună cu soțul meu Todosie, a (m) vându(t) noi aice o moșie anumi Horgeștii, vânzând'o d-sale pitarului Vasile și cu schimbu dându-mi d-lui un loc de dugheană în târgu în Bârlad, și acu l'am vândut d-sale giupânului Zanet drept 20 di lei, adică doozeci lei. Și banii aceștie i-am luoat pentru cumnatu-meu Todir, fiind-că este bolnav, și am dat acest zapis al nostru la mâna d-sale giupânu Zanet să a(i)bă d-lui a (s)tăpâni în pace. Și pentru mai mari credința am iscălit. Velet, 1791 Noemvrie 1.

Eu Ilie m'am iscălit și am vândut împreună cu Todosiea. Dumitru Groza. Eu Neculai Brăescul am scris cu zisa lor.

XVI

1792 Iunie 10. *Măsurarea și hotărârea a două locuri de peste pod, date danie bisericii Vovidenia de frații Ștefănică și Vasile Duca.*

Din porunca dumisale pah(arnicului) Iordache Lambrenou, isp(ravnicul) de ținutul Tutovei, fiind noi rânduți ca să alegim și să hotărâm 2 locuri ce le are biserica Vovidenia în *Podeni*, la capul podului gospod, carele locuri sunt date daniel de Ștefănică Duca și de Vasile pârcălabu, brat lui, noi după poruncă am mers la numitele locuri și după dovezi și scrisori, dupăcum am aflat, am măsurat locurile : din dughiana priotului Ioniță (a) Cojocăriții și spre pod față locului, și am găsit 11 stânjâni ; iar alături cu *drumul cel mare* și în gios am măsurat și am găsit 17 stânjâni, în carele s'au însemnat locurile ne având dispri nimini nici o supărare. Și dupăcum am aflat starea locurilor înștiințăm pe dum-neta ; iar cea dupe urmă rămâne la înțelepciunea d-tali. Plecati slugili d-tali. 1792 Iunie 10.

Costandin Căpitan (două semnături cu litere grecești ne descifrabile).

NOTĂ. *Podeni* se numește mahalaua din partea de răsărit a orașului Bârlad. Numele și l'a luat desigur dela podul cel mare peste care, din partea de apus, se trece într'acolo.

XVII

1798 Ianuarie 1. *Ivan Chitarul și Tănasă Grecul iau cu bezmân locurile din păscărie, obligându-se a plăti câte 18 lei pe an.*

Adică noi, cari mai gios ne vom iscăli, făcut-am adivărat și încredințat Zapisul nostru la mâna sfințai sale părintelui Manoli ci să află slujitor la biserica Pre Sfintei Stăpâni noastre de Dumnezeu Născătoare, ce să prăznuiești praznicul Intrării în Biserică ; precum să se știe că am luat un loc cu bezmân din locurile bisăricii, pe cari loc(uri) se află beneua lui Tănasă Grecul i a lui Ivan Chitarul, și pe acel loc să avem noi a plăti bezmanul câte opt-spre-zăci lei pe tot anul ; și banii să avem a-i da întru acestaș chip, anume : la începutul anului 9 lei și la giumătate de an iar 9 lei.

Și noi tot așa să avem a urma dupăcum arată mai sus zapisul, ne având a supără mai mult acela loc ; și hotărârele locului arată dupăcum arată hotarnica. Și pentru

mai adivarată credință am pus degetul, ne știind carte. 1793 Ghenar I.

Eu Ivan plat(nic). Eu Tănasă Grecul plat(nic) Ἐγώ.....
 δάσκαλος μαρτύρ *Erei Grigore proin prot(opo)p. am festu față.*
Erei Gavrilă Brăescu am fostu față. (Nedescifr.) martur.

NOTĂ. Locurile de care e vorba, în acest zapis, sînt acele ce peste pod, din păscărie, pe care chiriașii își aveau deja o bină, de unde se vede că dânsii mai ținuse cu chirie acele locuri și mai înainte.

XVIII

1799 Februarie 16. *Paraschiva, soția răposatului Vasile Vidră, dăruște bisericii Vovidenia un loc de dughiană.*

Adică eu Paraschiva, soț răposatului Vasile Vidră, încredințaz cu această scrisoare a me întru cinstită mâna sfințiilor sali părinților sfintei bisărici ot Vovidenia, precum să știe că am dat un loc de dughiană sfintei bisărici, care loc este în ulița ce merge în gios dinspre soari-rasăre, ci să hotărăște pe din gios cu locu cuconului Costachi Iamandi, și pe din sus cu locu lui Sămion Croitoriu. Cari loc ni este și noo dat cu zapis di Bărlădeni din locu g(os)pod din leat 1775 Marti 5. Și am dat și zapisu ci-l aveam dila Bărlădeni în mâna părinților. Cari loc est față în uliță trei stânjeni; înapoi șase stânjeni, dupăcum arată zapisu. Cari loc a fost dat cu bezmăn lui Gheorghe Megheciu di Lazor fraatele răpousatului Vasile Vidră câte 20 lei pi an, și au făcut și dughiană pe dânsu, cari dughiană acum o stăpânești ficioru lui Gheorghe Meghiciu. Și fiindcă după împărțială ce ni s'au făcut înainte Preosfințisali părintelui Veniamin, Episcop Romanului, au rămas Lazor di n'are nici o treabă cu aceste locuri, dupăcum împărțala Preosfinției sali arată. Și am mai dat un loc sfintei bisărici ci-l avem cumpăratură din dosu dughenei dela Andreiu Grigoraș cu zapisu din let 1781 Martie 1, care loc este doisprezăci stânjani lungu și nouă curmezișu. Cari locuri le-am dat de a me bună voe fiindcă și răposatul hotărăse ca să le dei tot sfintei biserică, să fie pomană pentru sufletele noastre și a părinților noștri, Și părinții sfintei biserică să fi datori a pomeni la sfintele leturghii ca pe niști noi ctitori, și să aibă a stăpâni biserică cu

paci în veci neclătită. Și la facere aceștei danii au fost și alți oameni cinstiți, cari mai gios să vor iscăli. Și pentru mai adevărată credință am pus degetul în loc de peceti, ne știind carte. 1799 Fev. 16.

☉ Eu Paraschiva soț răposatului Vasile Vidră am dat. *Costandin..... Toader Apostu. Costandin Perieșianu căpitan am iscălit.*

☉ Leon Pintelei am fost față. ☉ Eu Gheorghie Proca martur. *Manoil erei ot sfeți Dumitri am fost față. Ioan cre(i) ot sfe)te Dumitri am fostu față. Ioniță Săhăidăcariu martur. Erei În Praja.*

XIX

1830 Ianuarie 13. *Constantin Alexandru Ipsilant Voevod scrie ispravnicilor de Tutova ca, având în vedere jalba dată de preotul Manoli, să hotărască niște locuri ale bisericii Vovidenia.*

Noi Costantin Alexandru Ipsilant Voevod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Cinstiți credincioși boerii Domnii meli, dumnevoastră isp(ravnici) de ținutu Tutovii, sănătate. Dintr'această jalobă a preotului Manoli dela biserica Vovidenia din Bârlad veți înțelege arătare ce faci că iocurile ci le-ar fi având numita bisărică acolo în Bârlad de danie, s'ar fi împresurând de cătră megieși și au cerșut ca prin cercetare să să hotărască. Pentru care scriem dumnevoastă, să mergeți unul din dumnevoastră la starea acelor locuri și, adunând pe toți megieșii de față, să faceți cercetare atât din scrisorile megieșilor cât și a bisăricii; și, ce împresurare se va cunoaști ca să pricinuești la locurile acele a bisericii, să îndreptați, puind și pietre hotară pe la locurile cuviincioasă; după care să dați bisericii și mărturie hotarnică în măsuri și în semi-iscălită și de toți megieșii pe obicei. Iar născând vre o pricină, acolo pietre să nu să pue, ce cu mărturie și hartă prin zi de soroc vor veni la Divan. 1800 Ghen. 18.

XX

1800 Decembrie 9. *Iinca, preuteasa preotului Costantin Balaban, vinde preotului Manole dela biserica Ducăi 4 sianjini*

de loc cu 35 lei; apoi, acest preot, îi vinde bisericii Vovidenia.

Eu, cari mai gios am pus degitul, dat-am adevărat zapisul mieu la mâna sfinții sali părintilui Manole dela bisărica Dacăi precum să se știi că, avându eu patru stânjini de locu rămas dela părinți, având-o părinții mei iar cumpărat dela un Toader Vidră, i'am vândut de bună-voia me părintilui Manoli cu trii zăci și cinci de lei. La cari de astăzi innaiate să aibă sfinția sa a-l stăpâni cu bună paci, atât sfinția sa cum și ficiorii sfinții sali, nepoții, strănepoții sfinții sali, în veci, de nimene supărați întru nimica. Și, luându și eu deplina bani gata în mâna me, am dat acestu zapes la mâna sfinții sali, și am și iscălit. 1800 Dechv. 9.

✠ Eu linca preuteasa preutului Costandin Bălăban, fata preutului Gheorghie Brăescul, am vândut de bună-voia me.

Eu am scris cu zisa mamei și am iscălit. Toader.....

(A D A O S)

Banii ce să arată printraces zapis mi i-au întors sfânta biserică Vovidenia și acește patru stânjini de locu rămân ai bisăricei că să stăpânească în vece.

Eu preutu Manole a(m) primit.

NOTA. *Biserică Dacăi*,—Vovidenia, ce e făcută de familia Duca.

XXI

1801 Iunie 16. *Preotul Ioniță Cojocariul vinde două case lui Toader Jomirul cu 250 lei; iar la 1805, rudele sculându-se cu judecată, cumpărătorul a mai dat și acestora 140 lei.*

Prin această scrisoare a me, cel mai gios iscălit, încredințaz la mâna lui Toader Jomirul precum să se știe că având eu două casă cu odăile lor și cu pivniță, în târgul Bârladului, la capul podului despre răsărit, pe moșia dumisale cucoanei Catrinii Spătătescăi Sturzeala, care casă să megieșesc despre răsărit cu crășma lui Ioniță Răzmiriță, iar pe dispre apus cu crășma lui Tănasă Capsămonul, ci o ține cu bezmân dela biserică Vovidenii, ci au fost dată sfinții bisăricei de d-lui pârăcalabu Vasăli Duca; iar despre amiază-zi să megieșăște cu Ivan Ciuchitul, și pe despre miază-noapte

cu drumul ci merge delu pod la răsărit. Pe care loc măsurându-l s'au găsit fața locului despre miază-noapte șapte pol stânjâni, iar pe dispre amiază-zi, dosul despre Ivan Ciuchitul, șasă stânjâni; iar lungu, spre amiază-zi și spre miază-noapte, douăzeci pol stânjâni. Pe care le-am vândut dumisali ca preț de două sute cinci zăci de lei, care bani i-am luat deplin în mâinile mele. Și fiindcă eu am întrebat pe megieșii de pe împrejur și nici unul nu mi-au răspuns prețul de sus arătat, d-lui să aibă a stăpâni cu pace, atât d-lui cât și ficiorii d-sali, nepoți și strănepoți, în veci. Și la facere acestui zapis s'au întâmplat mulți oameni cinstiți, bătrâni și tineri, cari mai gios să vor iscăli cu numi de marturi. Și pentru credința am iscălit însuș cu mâna me. 1801 Iunie 16.

Eu Preutul Ioniți am vândut. Neculai Ioan Bunda. Eu Vasăle Dumitru, nepotul preotului Ioniță Blănaru, am vândut. Eu Iancul brat vânzătoru. Și acest zapis l'am scris cu zăsa numitului de sus..... și martur. Eu Gheorghe Covrigel am fost față la această iscălitură a nepoților.

(Adaos făcut de vânzător) Erăși sculându-să cineva din nimurile meli să fii suptu blăstăm(ul) Maicii Domnului.

(Alt adaos) Fiindcă vânzare aceasta ce să făcură di moșul nostru, preutul Ioniță Cojocariul, numitului cumpărătoriu di sus pomenit, dupăcum pre largu să vedi vânzare prin zapis; și acum la an. 1805 Iunie 26, cu protimisâs de rudenii, trăgând (în) giudecată la cinstita Isprăvnicie, ca să o răscumpărăm, dându-mi-să dreptate și de cătră giudecată; apoi noi, pe urmă sfātuindu-ne, ne-m socotit și stând la învoială cu moșu Toader Jomir cumpărătoriu, ne-u mai dat piste prețul tocmelii din zapis, arătat, încă 140 lei, adecă una sută patruzăci lei. Pe care bani luându-i în mâna noastră, îi întărim și noi această vânzari și cu iscaliturile noastre, cu cari să aibă di acum înainti a stăpâni în paci și nesupărat de nimine. Iar dacă vreunii din niamurili noastri s'ar mai scu'ă ca să-l superi, noi să fim îndatoriți a răspundi, d-lui să nu fie supărat. Și pentru credința ne-m pus numili și degitul. 1805 Iulie 26.

● Eu Ioniță Vârlan, nepot di sor preutulul Ioniță, adeverez.

● Eu Gavri(li)ță sân Gheorghii a Enăchioi, nepot de nepoată, adeverez.

● Eu Ion Vârlan, adeverez. *Eu Vasile Iașanu postelnicel, martur. Vasile Popa pitar, marturu. Iancul Eșanu față.*

Isprăvnicia Tufovei

Viind înaintea ispravniciei)...Enăchioai, am arăt(at).... ca asa ce au fost Cojocariu cari învoială ce au făcut și de noi s'au întărit.....

NOTĂ. Foaea din urmă a zapisului fiind ruptă, nu se pot ceti din întăritura isprăvnicii decât vorbile arătate.

XXII

(Probabil 1806). *Preotul Ioniță (Cojocarul), din călugărie Ieromonahul Elisei, dăruște bisericii Vovidenia două case ale sale de pe malul Bârladului.*

De vreme ce întâmplare iaste ne văzută și însuși ingerilor necunoscută, pentru că numai la Dumnezeu suntu toate cunoscute, drept aceia eu preotul Ioniță, din târgul Bârladului, dela bisărica sfântului Neculai, am socotit mai înaintea până a nu mă cuprinde sfârșitul și până îm(i) sint mințile întregi și sănătoasă; am socotit si-m(i) fac diiată și si-m(i) dovidesc toate gândurile: am o bucată de loc din gios de locul lui Gheorghie Cimbală, și lui (ii) iasti dat de soacră-sa Păscăloai, iar al meu loc iaste drept altariul bisăricii Vovidenii, pe malul Bârladului, cu doă casă pe acel loc de mai sus arătat; și am socotit cui să le dau și la ce mână să rămâi, care acum le-am dat Maicii Domnului, la sfânta bisărică, unde să cinstește și să prăznuește Intrare în Bisărică, și unde-m sânt părinții mii îngropați; și preoteasa mea Safta și fiică-me Dumitra. Și oricine din neamurile mele să n'aibă puteri cât de puțin a supăra sfânta bisărică; iar cât voi fi eu în viață să aibu eu a stăpâni și a luă acel venit de pe acele doă casă să-m fie pentru s'învirnisala bătrâneților mele; iar ginerile meu Dumitru să nu supere bisărica întru nimică, că eu i-am dat la logodnă doă *chiv-*

niță cu dooa bordei, și s'au prăpădit, însă eu n'am fost vinovat să-i fac casă, iară eu i-am făcut o crășmă cu odae ei și o chitărie cu odae ei și cu tot idicul ei; și am făcut pe locul bordeiului o rachirii la gura chivniții, care am cheltuit eu cu toate aceste, ci sânt mai sus arătate și sint date lui, 1200 lei. Și pentru mai adevărată credință am și iscălit.

Eu Ermonah Ilese, popa Ioniți ot târgu Bârladului.

NOTĂ. Aceasta-i prima diată ce-și face preotul Ioniță, pe care a înmânat-o, spre păstrare, unui monah Miftodi, dupăcum însuși spuue în diata ce face din nou în anul 1809 Martie 5.

Aceasta primă diată n'are dată; dar, fiindcă e făcută cu trei ani înainte de cea de a două, din 1809, i-am dat ca dată 1806.

Preotul Ioniță a mai făcut și o a treia diată tot în înțelesul celor două dintâi, și care poartă data 1809 Iunie 10, și este întărită și de Isprăvnicia Tutovei.

XXIII

1809 Martie 5. *Preotul Ioniță (Cojocariul), iar din călugărie Ieromonahul Elisei, dăruiește bisericii Vovidenia 2 case ale sale din malul Bârladului, spre pomenirea sa și a familiei sale.*

Adică eu preotul Ioniți, din târgu Bârladului, dela biserica sfântului Erarhu Neculaiu, dat-amu zapisul meu la mâna dumilorșale titorilor dela sfânta biserică care să numești și să prăznuiești Intrarea în Biserică, adică Vovidenia, precumu ca să si știe că amu doo casi pi locu bisericii, pe malul Bârladului, și socotindu-mă eu le-amu datu danie bisericii să fie pentru pomenire morților mei, fiindu și părinții și priotesa și fiică-me acole sintu îngropați. De câtu să rămăe alte nemuri streini, am socotit să rămăe bisericii. Măcar că într'o casă ședi Nechita și emu (i-am) luat 45 lei pe 3 ani și emu (i-am) datu scrisori la mână, apucându-mi-si cu vicleşugu, dar să nu si ție în samă. Er el si șadă pe acei bani trii ani, și dela plinira acelor trei ani să rămăe biserica stăpănu pe amandoo casile că sintu încredințate și danie date sânti bisericii. Mai este o danie dată la părintele Miftodi di trii ani tot dată sfintii bisericii și pentru mine cât voi fi în viață să-mi porte griji din chirie casilor câte trii

zeci di lei pi an ca să-mi fie de chevernisala bătrâneților meli. Și pentru mai adevărată credința am iscălit. 1809 Marti 5.

Ermonah Elisei, adică popa Ioniți Bărlădeanu, am da, Sofronie Ieromonah, nacealnic ot Lipova. Monah Visarion, fața și martur. Preotu Toderu am scris cu zisa preotului.

A făcut și pomelnicu

Morji

Ermonah Elisei, Nede, Iuliana monahia, Safta, Dumitra, Zoița, Ilinca, Dima și tot nemul.

Am scris cu mâna me, Ermonah Elisei.

Meletie monah, am fost de fața.

NOTĂ. Ieromonahul Elisei pare a-și fi ales ca loc de odihnă, pentru restul zilelor, mănăstirea Lipova, ce eră pe la 1809 în județul Tutova, iar dela 1833, cu rotunzirea circumscripțiilor administrative, în județul Vasluiu. În pomelnicul, ce-și scrie cu mâna sa, se pune însu-și în fruntea listei celor morți,—de unde se vede că dânsul își prevedea sfârșitul apropiat.

XXIV

1809 Iunie 10. *Ieromonahul Elisei dăruiește bisericii Vovideniei 2 case făcute pe locul acestei bisericăi, ca să-i fie pomană.*

Știut să fie că, viind la vrâsta bătrânețelor și ne având altă după ostenele meli ca să rămâi în urmă pomenire de cât doă casă, ci sânt câte cu doă odăi, ce le-am făcut eu cu cheltuiala și osteneala me, pe locul sfintei biserici Vovedenii, m'am socotit și de a me bună-voință le-am făcut dâniile numite de sus sfintei biserici, ca să fie pomenire sufletului părințelor și a frațelor mei și a soții mele preutesăi Saftai și a fiilor mei, și mie în urmă după săvârșire me. Și nimine să nu fie volnic a strică danie me, căci zicu pentru unii ca acee ce să vor ispiți ca să strici afirosăre ce am făcut pentru pomenire sufletelor noastre: să fie supt blestemul Domnului nostru Isus Hristos și a Prea curatei Maicei Sali și a tuturor sfinților părinți. Iar sfânta biserică, unde să prăznuește hramul Intrării în Biserică, să aibă a le slăpâni în veci cu pace neclătită. Și pentru mai adevărată credință m'am iscălit însuși eu cu a me mână, rugând și pe alți

boieri și neguțitori, oameni de cinste, de au iscălit marturi câți s'au întâmplat la facere acestui zapis. 1809 Iuni 10.

Ermonah Elisei am dat di a me bună-voe. La facere acestui zapis, fiind și eu față, am iscălit: Iancu Jora pahar. Alecu Costachi (?). Ioniță Popa, martur. Față fiind la facere aceștei diefi am încredințat'o și cu a me is(călitură) : Ioan Prot(opop). Și eu am scris cu zisa și voe părintelui de mai sus iscălit : Nicolai Epuri.

Isprăvnicia ființului Tufovei

Viind și înaintea noastră numitul Ermonah și arătând că de a sa bună-voe au făcut danie aceasta, s'au încredințat și de noi. *Ioan Stolnic* (ne descifrabil). 1809 Iunie 14.

(O însemnare) Aceasta danie ce-au dat socrul nostru, preotul Ioniță, am datu și eu cu bună voe dinpreună cu fii mei, Dumitru, Vasile și Iancu.

(Altă însemnare) La această învoială ce-au făcut giupân Dimitri cu biserica Voviden(iei), la let 1810 Martie 19 zile, m'am întâmplat și eu față. *Costandin preot Coco.*

NOTĂ. Din ultima însemnare, a preotului C. Coco, se vede că cel ce face prima însemnare, fără a o iscăli, se numește Dumitru și că acesta a fost ginere preotului Ioniță.

XXV

1810 Septemvrie 19. *Velică Brânză se imprumută la Costin Pangrate cu 300 lei, punându-i amanet o dugheană de lângă mungerie și un loc de dugheană din ulița cea veche.*

Adică eu Velică Brânză dat-am adevărat și încredințat zapisu meu la mâna d-sale cuconului Costin Pangrate precum să se știe că, la trebuința de bani ce am avut, m'am rugat d-sali de mi-au făcut bine cu trei sute de lei, cu dobândă din zăce doi spre pe an,—cu vade de giunărate de an. Și am dat în potrița acestor bani amanet o dugheană ce o am a me lângă *mungerie*, și un loc de o dugheană cu loc de pivniță în *ulița cea veche*. Și am dat și toate zapisale locurilor și a dugheanei că, când la vadă nu vor fi banii cu dobânda lor, să rămâe de istov a dumisale, și eu să nu am

a răspunde nici un cuvânt. Și pentru mai adevărată credință am pus degitu. 1810 Săpt. 19.

● Eu Velică Brânză plat(nic).

lordache, am scris zăpisul cu zăsa numitului de sus.

(O însemnare) *Trei sute lei am priimit din zăpisul acesta, iar dobânda am ertat'o pe șapți ani. 1817 Maiu 2.*

Costin cluceriu.

XXVI

1815 Ianuarie 22. *Alegerea și hotărârea a 2 stânjini de loc cuveniți Catrinei, sororii lui Velică Brânză, de alți 2 stânjini de loc cuveniți acestui din urmă.*

Târgul Bărlad

Din poronca cinstitei isprăvniciei Tutovii, fiind noi rânduți ca să mergim și să dispărțim doi stânjini de loc și să-l și hotărâm a clironomilor vătav(ului) Enachi, ce-au ținut pe Catrina, sora lui Velică Brânză, din patru stânjini de loc ci le rămăsăse dela părinții lor, acestor doi frați, ne împărțiți între dâșșii,—pe cari stânjini de loc, numitul Velică Brânză, îi supusăse supt amanet la d-lui cluceriu Costin Pangrate pe lângă doi stânjini de loc ai săi pusăse amanet și pe cei lalți 2 stânjini a surorii sale Catrinei, fiind toate scrisorile în mâna sa. Care stânjini de loc sânt în *ulița vechi*, între dugheneli răposatului Ioaniță Poapa și între dughenili răposatului Ioan Antohie. Deci noi, după poruncă, am mersu la fața locului și, strângând pe toți megieșii și înpregiurașii acestu loc de prin prejur, și apoi noi am făcut stânjin de opt palmi cu palma de om de mijloc; am măsurat întâi fața locului dispre *ulița vechi* și am găsit patru stânjini fața și dându-i în două au rămas doi stânjini a clironomilor Catrinii, sora lui Velică Brânză, în partea despre apus, și lângă dughenili răposatului Ioan Antohie, ci s'au zis mai sus; iară doi stânjini a lui Velică Brânză au rămas în parte despre răsărit pe lângă dughenili răposatului Ioniță Poapa. Și măsurând și înapoi, din margine uliții vechi în sus pe lângă locul lui Ion Antohie, margine pe dispre apus, am găsit cinci spre zăci stânjini, după cuprindere zăpisilor vechi; și măsur

rând și margine pe din sus, fundul locului, iarăș am găsit 4 stânjini și, despărțindu-i iarăș în două, adică 2 stânjini clironomilor Catrinei și 2 stânjini lui Velică Brânză,—dându-se clironomilor Catrinii acei 2 stânjini, tot despre apus, pe lângă locul răposatului Ioan Antohie, și 2 stânjini a lui Velică despre răsărit, tot pe lângă locu răposatului Ioniță Poapa. Și așa s'au încheet măsoariște acestui loc, și de alegire, și despărțire, și hotărâre ce s'au făcut acestui loc. Ne fiind nici o pricină despre alți megieși și împregiurași, s'au pus și petri hotară despărțitoare acestor doi stânjini de giur-împregiur. Și spre îndreptare am dat și noi această mărturie hotarnică la mâna clironomilor Catrinii, sora lui Velică Brânză, ca să-i fie de îndreptare. 1815 Ghenar. 22

Toader Corodeanu vameș. Costachi Agărâci.

● Eu Dumitra fata lui Ion Antohi, răzeș cu acestu loc dispre apus, am pus degetul.

Dela Is(prăvnicia) Tutovii

*Cercetându-se și de cătră noi hotarnica aceasta și nefiind nici o pricină, s'au încredințat și de către noi. 1815 Ghenar 23
..... Spatar*

NOTĂ. Palma cu care s'a măsurat, fiind arătată pe marginea actualui original prin niște linii trase cu creștală, are lungimea de 24 c. m.

XXVII

1815 Martie 12. *Zanet Zarafoul dăruiește bisericii Vovidenia un loc de pivniță ce-l avea pe vatra târgului, pe loc gospod, ca să-i fie pomană.*

Zanet Zarafoulu biv vel pitar încredințază cu această scrisoari a me pentru un loc de pivniță ce am aice în târgu Bârladului, pe vatra târgului pe loc gospod, la poarta bisăricii Vovidenia, care loc și eu îl am cumpărat dela Ilii Chiricuți la Iet 1791 Noemvrie 1, și Ilii Chiricuță l'au avut luoat în schimbu dela răpousat pitar Vasili Nistor. Care loc fiind alături cu țintirimul sfintii bisericii Vovidenii, unde să cinstești și să prăznuiești hramul Intrării în Biserică, cu bună-voia și primire me l'am dat danii sfintii bisăricii, spre pomenire su-

fletilor noastre, cari de acum innainti să aibă a stăpâni sfânta bisărică cu bună paci tot locul ca pe o dreaptă ocină și moșii. Și pentru mai adevărată credință am iscălit cu însuși mâna me grecești, dându și toati scrisorile vechi ce am avut pe acest locu. 1815 Mart 12.

Ζανετ Σαραφόλος πιτάρ

Costachi Cerchez căminar, martur. (două semnături nediscifrabile).

. . . . *Iamandi, martur. Costin clucer, martur.*

Dela Isprăvnicia Tutovii

Viind și innainte noastră dumnalui pitar Zanet și arătându-ni că daniia aceasta ce au făcut cătră svânta bisărică este cu bună-voia și primire dumisali, s'au încredințat și de cătră noi. 1815 Mart 12.

(Ne descifrabil).

XXVIII

1817 Maiu 2. *Casandra, soția răposatului Velică Brânză, vinde episcopilor bisericii Vovidenia doi stânjâni de loc cu 400 lei, pentru a se plăti dz o datorie a bărbatului său la clucerin Constantin Pangratz.*

Adică eu Casandra, soția săvârșitului Velică Brânză, di aice din târgul Bârladului, care mai gios am pus numile și degitul, împreună cu urmașii mei, dat-am adivărat și încredințat zapisul meu la mâna d-lor ctitorilor di sfânta mănăstire Vovidenii precum să să știe că, având doi stânjâni loc di dugheni alătore cu ograda sfiatii bisărici, prin bună tocmală m'am învoit cu d-lor și i-am vândut diveci, cu tocmală patru sute lei, bani pi carili i-am și priimit întru mânele meli. Cu care bani mă aflam datoare la d-lui cluceriu Costandia Pangrate, la care să face și dobânda acestor bani doă sute zăci lei și d-lui mi-au iartat mii, dându-i sfintii mănăstiri Vovidenii danii. Care stânjâni, doi stânjâni gospod sânt curmezișul și cinci spră zăci lungul, ci se începi din fața uliții vechi și merg în sus păr unde să împlinesc, — pe cari și zapisăle locului acestuia, cele vechi, le-am dat la d-lor, ca să rămăia în veci moșia sfintii bisărici. Și la fa-

cirea acestui zăpis s'au întâmplat multe obrază cinstite, pe care au și iscălit marturi. Și pentru mai mare credință, dându acest zăpis, am pus numile și degitul. 1817 Maiu 2.

☉ Eu Casandra soția lui Velic Brânză împreună cu copiii mei adiverez.

Eu Mile Brânză am fost față și sânt martur.

Eu Nicolai Andrei martur. *Gostandin preot (Coco), am fost față. Toma Vasiliu am fostu față. Față fiind și eu la facire acestui zăpis am iscălit martur (ne discifrabil).*

Epitropii Casăi Opștiei

Vânzare aceasta fiind săvârșită prin știre Casăi Opștiei s'au încredințat și cu ale noastre iscălituri și pecete târgului. 1817 Maiu 4.

Iancu ban. Pavăl Duca sluger. Sandu Bocu ...Gheorghiu.
(Ne discifrabil). Vasile Chenciu.

(L. P. T. B.)

XXIX

1817 Iunie 22. *Actul prin care se constată că biserica Vovidenia a plătit la epitropia moșiei târgului Bârlad suma de 31 lei, analoghia ce s'au sacotit pentru 34 stânjâni loc în ulița veche, alături cu foasta cafine a lui Ioniță Popa, și deci i se întărește vecinica stăpânire asupra acestui loc.*

Epitropii târgului Bârladului

După alcătuire ci s'au făcut pentru plata moșiei din înpregiurul târgului Bârladului, ci s'au cumpărat de veci dela dumneii Profirița Micliasca, soție d-sali spatarului Neculai Dimachi, cu una sută opt zăci mii lei de cătră toată opștie târgului Bârladului, opștiasca mulțămire fiind ca toată soma banilor acestora să să analoghisască, o parte asupra emășului trebuitoriu pentru vitele lăcuiitorilor târgului, cari emăș să rămâe opștesc, și o parte de bani să să analoghisască asupra moșiei, ce prisosăște la câmp pentru hrană, cari moșie în stânjâni să să înpartă pe toți locuitorii târgului,—și, pe câți stânjâni va plăti fiiște-cini, să rămâe vecinic stăpânitoriu. Și, fiindcă întru această alcătuire s'au socotit chi-

prili cele mai lesnitoare spre împlinire banilor cu ușurința celor săraci, s'au hotărât ca plata emășului și a cheltuelilor urmați în pricina giudecăților ce-au avut opștie cu stăpânitorii cei mai dinainte a moșiei, să să analoghisască asupra lăcuinților, acareturi și locuri slobode, ce are fiești-cine în cuprînsul târgului, după măsoariște ci s'au făcut locurilor în-pregiur. *In cari analoghii s'au cuprinsu și lăcuitorii ci să afă cu binali și lăcuință pi drept locu târgului ci să numește vatra vechi*, ca unii ce cu toții di opști sânt părtași la emășu lăsat pentru trebuința opștiască; și la plata stânjinilor de moșie dila câmp, iarăș cu toții să fie părtași, fără să fie vre o dată siliți a dă dejmă cineva pi stânjinii ci va plăti fiește-cine din câmp. Deci, pentru triizăci și patru stânjani loc ce are biserica Vovidenia cumpărat în ulița veche, alătore cu ca-fineoa lui Ioniță Popa, ce au fost mai înainte, și cu locul ogrăzii bisăricei, au și plătit trii zăci și unul lei la analoghie ce s'au socotit pentru emăș și cheltuelile urmate. Și, pentru ca să fie știut banii ce-au dat pe locul ce ari cuprinsu, spre întărire veșnicii stăpâniri asupra acestui loc, s'au dat această scrisoari întărită cu pecete târgului și încredințată cu a noastri iscălituri. 1817 luni 22.

. . . . Agă.

Gheorghiu. Toader Corodeanu vameș. Vasile Chenciu.

(L. P. T. B.)

No. 508—trecut.

XXX

1817 Septembrie 7. *Costantin Anăstasiei vinde giupă-nului Gheorghie un loc în mahalaua din gios, pe vatra târgului, cu 1950 lei, pe care și dânsul îl cumpărase dela Donciu, ficiorul lui Ivan Dobrovici.*

Costandin Anăstasâi, mai gios iscălitul, încredințaz prin această scrisoari a me ce dau d-sali giupă-nului Gheorghii, precum știut să fii că, prin bună-tocmală și invoiri ce am făcut amândoi, i-am vândut d-sali de veci un loc, aice în în târgul Bârladului, *în mahalaoa din gios pe vatra târgului pe carili loc și eu îl am cumpărat dela un Donciu sânt Ivan*

Dobrovici cu zăpis din let 1806 Marti 12. Și tocimala ni-au fost 1950, adică una mii noă sute cinci-zăci lei, pe carili bani i-am și priimit toți deplin acum înainte, după tocmală. Și am dat d-sali și toate zăpisăli i alti scrisori ce am pe acest loc. Deci, de astăzi înainte și în veci, atât d-lui cât și fiii, nepoții și strănepoții d-sali, să aibă a stăpâni acest loc după cuprindire scrisorilor ce am dat d-sali, ne supărat de nimine niciodinioară,—fiindcă, ca un drept lucru al meu ce au fost, l'am vândut d-sale. Și, pentru ce vecinică a d-sali stăpâniri pe acest loc, urmează a me iscălitură. 1817 Săpt. 7

Costandin Anăstăsai vânzătoriu.

Ioniță Langa (?), răzăș, cu voea me. Bratoi Stoica, răzăș, cu voe me. Eu Mihălachi Grecul ne știdă cartii am poftit pe d-lui Kir Bratoi di mau iscălit. Ἀναστάσης Γεωργίου. Petre Dobrovici. Poftit fiind de numitul vânzător, am scris eu zăpisul acesta și sânt martur, Gheorghî Digiratu.

XXXI

1819 Ianuarie 20. *Hagi Chiriac, în schimbul unzi lui-dișe, ce eră a bisericii Vovidenia de eșit în uliță, dă acestei biserici 1400 lei cu care în puterea dreptului de protimisis răs-cumpără dela Neculi Mungiu un loc de dugheană, ce eră lângă țântirimul bisericii.*

Eu Hagi Chiriec încredințaz cu această scrisoari a me ctitorilor sfintii bisărici Vovideniii, precum știut să fii că Zmaranda, soția lui Costandin Miticiu, fiica lui Gligoraș Șlicariu, având o dugheană cu locul ei zăstri în *ulița vechi, care merge la răsărit și la apus pi lângă bisărica Vovideniia*, și scoțându-o la vânzări cu bună voia atât a soții sali, cât și a părintelui său, au și vândut'o lui Neculi mungiu în 1400 adică una mii patru suti lei, prin zăpis la 1818 August 7. în care zăpis a vânzării esti iscălit, atât soția sa, Constandin Miticiu, cât și tatal său, Grigoraș Șlicariu. Și fiind dugheana aceasta lângă țântirimul bisăricii și bisărica să protimisă ca să o cumperi, dar ni având chipu ca să o cumperi, și ca să nu se înstreinezi de locul aceștii dugheni, fiind lângă țântirimul sfintii bisărici, m'am alcătuit cu d-lor ctitorii și

am dat eu acești bani sfintii bisărici de au răscumpărat dughiana cu locul ei dela Neculi mungiu. Și mii, în potriua acestor bani, mi-au dat ctitorii sfintii bisărici o huidiță, cari eră a bisăricii de eșit în uliță, întri dughenili dumneii slugereșei Casandrii Burchii și întri dughiana me. A cărue mărimi locu a hudiiții iasti curmezâș, în fața uliții, la răsărit și apus, un stânjân și trii palmi gpod; iar lungul, în sus și în gios, din fața uliții până în ograda bisăricii, noă stânjâni. Iar locu dughenii răscumpărate dela Neculi mungiu doi stânjâni gpod și o palmă curmezâș, în fața uliții, la răsărit și apus; iar lungul, în sus și în gios, tot noă stânjâni. Și dar, fiind întru mulțămire de imbe părțali alcătuire și schimbul, aciasta să va urmă în veci ni clintit, stăpânind sfânta bisărică locul dughenii mai sus arătat, și eu locul huidiiții, ci s'au dat. Și spre credința urmează a me iscălitură și peceti, rugând și alti obrazi strejini de au încredințat de marturi. Și asămine scrisoari mi s'au dat și mii, iscalită de d-lor ctitorii sfintii bisărici. 1819 Ghenar 20.

X. Κυρίακος Πέτρος. Μαρτύρ

Eu Ioncio Ștefa(n), martur. Eu Dina, nepot Hagi Chiriac, adiverez. H. Chiriac Calciul adiverez.

XXXII

1821 Martie 29. *Costantin, feciorul Mitului, vinde bisăricii Vovidenia doi stânjini loc cu 250 lei (vechi).*

Adică eu Costandin fecior Mitului Profor, din târgul Bârladului, care mai gios mă voi iscăli însuș su mâna me, dat-am adivarat și încredințat zapisul meu la mâna d-lui pah(arnicului) Pavel Duca, epîtropul sfintii bisărici Vovedenia, precum știut să fie că eu, având un loc de dughiană, aice în târgu Bârladului, lângă numita sfântă bisărică, la ulițe, între dughiana lui Nistor Popa și între dughiana lui Panaite franzolagiu, pe cari loc îl am de pe maică-me Catrina, ce și ea l'au avut zăstre dela părinții ei, care loc fiind în sumă de patru stânjâni, și doi stânjâni trăgând și luând matușă me, Casandra Veliceață, pe care i-au avut dela bărbatul ei Velică Brânzi, și vânzându-i mai înainte

sfintii bisărici mai sus pomenite,—doi stânjâni ce au rămas ai miei, dintr'acel loc, de a me bună voi i învoială și toc-mală ce am făcut cu d-lui, i-am vândut sfintii bisărici cu preț 250 lei, adică două sute cinci zăci lei, pe cari i-am și priimit toți deplin în mâni meli. Și de acum înainte sfânta bisărică să aibă a stăpâni acest loc în bună paci, despre nimine supărat, ca pe un drept loc al sfintii bisărici. Și acest loc, fiind plătit de mini la *Obștia târgului*, după documentul ce am din 1815 luli 29 supt No. 199, nu am dat documentul sfintii bisărici; căci, acel document, îl am cuprinsu și pe alte locuri, ce mai am în târgu Bâriadului. Iar două scrisori ce mai am pe acest loc, una din let 1815 Ghenar 22, iscălită de vameșu Toader Corodianu și de Costachi Agărici, încredințată și de d-lui spătar Ioan Jora, ispravnic dintr'ace vreme, și un răvaș tot dela d-lui din 815 Ghenar 16, către *protopopul Ioan Dămianu*, și cu înștiințare protopopului în dos, aceste scrisori le-am dat sfintii bisărici împreună cu locul. Și pentru mai adivărată credința am iscălit însuș cu mâna me, iscăbind și alții cari s'au întâmplat față, de marturi. 1821 Martie 29.

Eu Costantenu sânu Metu am vândut di voie me.

Mitu Profir, părintili vânzătorului, adiverez. Cu zisa și primire vânzătorului am scris eu, Jordan Popăscul.

Și noi, întâmplându-ni fați la darea acestui zăpis, sintem marturi: G. Cuzu spatâr, martur; Costandin medelnicer, martur; Ilie Vărgolici, martur.

Isprăvnicie Tutovii

Viind și înainte noastră și arătându că vânzare aceasta esti cu bună-voi și că s'au priimitu și toți banii, s'au încredințat de către noi. 1821 Mart 30.

Ioaniță Oprișan ban. Costachi Cerchez căminar.

XXXIII

1823 Aprilie 1. *Invoiala făcută între Pavel Duca, episcopul bisericii Vovidenia, și între Neculiță sân Tânase Păcurariul, ca acesta și frații lui cât vor trăi să stăpânească locul bisericii de peste Bârlad, la capul podului, pe care erau 3*

dughene, plătind bezman pe fie-care an numai câte 60 lei (vechi)

Pavăl Duca biv vel ban, epitropul sfintii bisărici Vovidenia Precistii, știut fac prin acest zăpis ci dau la mâna lui Neculiți sâh Tănasâi Păcurariul, că având el dela părinți găsât un loc cu dughiană pisti Bârlad, la capul podului, pi cari loc de dughiană nici o scrisoari alta nu au avut decât un zăpis dela Gheorghii Scandalolu că au cumpărat părintele său Tănasâi benaoa aceia (numai zicând),—iar pentru loc arată că nu ari triabă cu dânsul. Și, în urma acelu zăpis, apoi să vedi acum găsindu-se în scrisorile sfintii bisărici că parintile său s'au învoit cu un preot, cari sluță la bisărică în vreme aceia, pentru bezmanu locului câte noă lei pe an. După cari învoială s'au găsât și câti-va țiduli că au plătit tatăl său, iar dila o vreme, di când s'au găsit trecuți noă ani, n'au mai plătit nimică. Găsindu-se acum în scrisorile sfintii bisărici și scrisoare de giudecată ci au avut niamul meu Duculescu cu acel vânzătoriu cătră tatul său, în cari să vedi și sfârșită giudecata și dată hătărâre, că bisărica să plătiască aceia ci s'au hotărât atunce 250 lei adică două suti cinci zăci lei, și să-ș iai dughenili, să nu mai aibă trebuință Scandalolu, a căruia și scrisoare ci avè dila bisărică di învoială pentru bezman se găsește acum în scrisorile sfintii bisărici. Acum am vrut eu ca un epitrop, după aflare scrisorilor arătați, să puiu stăpâniri pi dughiană, după cuprindire scrisorilor, și să întorc cheltuiala câtă se va găsl cu cali.

Pentru cari pricină înfătoșându-ne innainte giudecătōriului rânduit, prin cercetare ci ni s'au făcut, au cunōscut și el că dreptul așa urmează. Și stând ni-am învoit cu dânsul adică să stăpâniască el locul arătat mai sus cu dughenile ci să află acum făcuti pi dânsul, cari sânt trii dugheni; pâră la sfârșitul viații sale; și să dei pe fiști-cari an câti 60 lei, adică șasă-zăci lei, urmând cu dare banilor așa: la începutul anului giumătati di bani, și la giumătati di an să isto-vască datul banilor, cari începutul di an să faci acum, 1823 April 1,—iar la sfârșitul viații sali să rămâi dughenili di sus arătați di veci a sfintii bisărici. Cari vor fi datori cliro-

nomii săi a li faci teslim sfintii bisărici în stari precum astăzi se află, cari prin diosebită scrisoari di cercetari, ci se arată că s'au făcut la fața locului de stare dughenilor, se vede.

Și deci dar, după această di bună-voinți a me învoială ci am făcut, după cari și eu am luat asemenea dila Niculiți sâni Tănasăi, se va urmă a i se lăsă arătatele dugheni cu bezmanul ci să îndatorește, câti 60 lei pe an până la sfârșitul vieții sale, după cari vor rămâne dughenili sfintii bisărici de veci. Iar până atunce, afară de bezmanul arătat, să nu fii supărat numitul di cătră nimine, nici să-l poată nimine a-l dă afară din acesti dugheni. 1823 April 1.

Pavăl Duce ban, adiverez. Gheorghe Buzdugan, martur. Ite Vârgelici, martur.

Și, fiindcă el mai ari patru frați și surori anumi: Bălașa, Stăma, Iliană și Coste, pentru aceia dar alcătuire aceasta di mai sus, va fi atât păra la moarte sa cât și păra la moarte fratelui i surorilor sale ; iar, după moarte lor, apoi vor rămâne binalile a sfintii bisărici, precum mai sus se arată, întocmai precum astăzi se află. 1823 April 1.

Pavăl Duce ban, adiverez.

La această alcătuiri întâmplându-mă di față și eu și, arătând că cu buna priimiri s'au făcut, m'am iscălit și eu martur. *Mihai Iamandi postelnic. Ioan Iamandi spatâr, martur. Ioan preot, martur.*

Isprăvnicia Tutovii.

Viind fați și înainte isprăvnicii și arătând că alcătuire și învoiala aceasta esti făcută cu bună-voia și priimire imbe părțili, s'au încredințat și de cătră noi. 1823 April 7.

Alecu Sturza spatâr.

NOTĂ. Pe lângă originalul de pe care am transcris acest document, se mai află și o copie ce poartă la urmă o adeverire a Epitropiei orașului Bârlad în cuprinderea următoare : «Copia aceasta poslăduindu-se din cuvânt în cuvânt și, fiind întocmai cu originalul, se încredințaze. 1833 Iulie 17.

Ioan Liga Comr. P. Dobranici. S. Costandin Gheorghiu.

XXXIV

1824 Martie 25. *Alexandra Agbășă se obligă ca pe 3 și jumătate stânjini loc, pe care bisărică Vovidenia îi avea la ulița veche, să facă o bină și s'o stăpâniască 20 de ani, dând și bezmân câte 60 lei (vechi) pe an; iar după plinirea termenului să se prețeluiască binăua și plătindu-i-se aceasta de epitropi să rămde a bisericii.*

Condraht.

Ce dau d-lui boeriuului Pavel Duca biv. vel. ban, prin care se face știut că având d-lui cumpărați patru stânjani loc în ulița veche, adică doi stânjani curmezisul, cumpărați cu patru sute lei, la anul 1817 Mart 2, dela Casandra soția lui Velică Brânză, în fața uliții, și doi stânjani tot curmezisul, alături, cumpărați cu două sute și cinci zeci lei, la anul 1821 Mart 29, dila Costandin sin Mitul; iar lungime acestor locuri iaste, din fața uliții și în sus, în număr de cinci spre zece stânjani gospod, precum ar fi glăsuind zapisăle și scri-sorile vechi. Și, fiindcă aceste locuri sint alături cu pinterimul sfintei besărici Vovidenia dispria apus, s'au găsit de cuviință a fi a besăricii, pi cari d-lui li-au și dat, și biserica va răspunde d-lui în potriua banilor ce-au dat, în cumpără-toare acestor locuri, din alte locuri ce mai ari. Și, spre a nu șidè locurile stărpe și fără nici un folos, m'am alcătuut cu d-lui boeriu, ca un epitrop și ctitor ce iaste din parte sfintei besărici, dându-mi cu bezmen trei stânjani și giământate de loc, iar giământate stânjân să rămâi pentru *hudiță*, să am a face pe acest loc bină de cărămidă sau și de peatră, și să o stă-pânesc două zeci de ani. Inșă pe tot anul să fiu îndatorit a dă bezmen sfintei besărici câte șasă zeci lei, la începutul fiești-căruiia an, care să încep dela 1823 Oct: 26. Și la în-plinire de două zăce ani, prețeluinđu-se binăoa și plătind-o sfânta besărică, să rămâi cu locul ei a bisăricii.

Și pentru de a să păzi întocma și ne strămutată a-ceastă alcătuire, făcută cu imbe părțile primire, am dat acest contraht la mâna d-lui boeriuului, încredințat cu a me iscălitură și ali altor obraze străine ce s'au întâmplat față,

primind și dela d-lui asemenea cu iscălitura d-sali. 1824
Mart 25.

Alexandru Agbașă, adiverez. Gheorghii Oprișan pah, martur. Costandin medelnicer, martur. (Ne descifrabil) martur.

Isprăvnicie Tutovii

Viindu și înainte acestei isprăvnicii și arătându că cu bună
voi și priinire amândura părților s'au făcut scrisoare aceasta,
s'au încredințat și de cătră noi. 1824 Mart 25.

Ianacachi Lambrino spatar.

(Insemnări)

- 60 lei am dat pi anu întâi ci să împlinește la 1824 Oct 26.
183 lei, adică o sută optzăci și trei lei ce au dat *răposatul*
prin *preotul Theodor* și *preotu Iordachi* în lucru *bisericii*
prin trei țiduli anul 1827.
357 adică trei suti cinci zăci și șapți lei s'au dat acum
de clironmii răposatului Iani Hagi Hristu rămășița bez-
menului.
540 pi anii trecuți, dupăcum arată pren condrat. 1833
April 28.
60 Șease zeci lei am primit bezman pentru un an (în *grocește*).
120 adică una sută două zăci lei au dat Kir Eni Hagi
Hristu pe doi ani bezmanu *boltii*, dila 1834 până 1836
Oct 26.

(Adaos de invoială)

Indeplinindu-se termenul de două zăci ani a Contractu-
lui acestue, cari de cătră soacră-me Soltana, soție răposa-
tului Alexandru Agbașă, s'au dat zestri fiicii sale Tarsăța,
soția me, m'am alcătuit din nou cu dumnealor epitropii și
ctitorii svintei bisărici, că benaoa boltă, ce esti făcută de
cătră socrul meu pe acest locu, să o mai stăpânesc încă
doă-zăci ani, și să plătesc bezman pe fiiști-cari an câte una
sută trei-zeci lei, la începutul anului. Și la împlinirea aces-
tor două zeci ani să se prețeluiască benaoa și să o plătiască
bisărica întocmai precum glăsuești Contractul acesta a so-
crlui meu; cu aceasta că, ne urmând eu cu plata bezma-

nului pe fiști cari an, să cad în catigorie §—1517 din Con-dica țivilă. Și pentru credință am iscălit. Anul 1843 Oct. 26. Ioan Haği Hristu (cu lit. grecești). Soltana Agbașa Tarsâta Hristu (născută Agbașa). *Costachi Alesandru am fost martur.*

La facire aceștii alcătuirii am fost față și fiind în folo-sul besăricii am iscălit.

Protoereu ținutului Tutovii, Costandin Vrabii Iconom.

NOTĂ. Un exemplar de contract, in senzul acestuia, este dat și de Pavel Duca lui Kır Alecsandru Mangalianul (Agbașa). Se vede că acesta, sau strămoșii lui, erau veniți aici dela Mangalia. Nu mai transcriu și acest contract, întrucât în el nu este vorba decât de același lucru.

XXXV

1825 Septembrie 2. *Epitropia moșiei târgului Bârlad, adevărind că neguțitorul Tănasa Căldărariu a cumpărat un loc prin soltan mezat dela casa răposatului boeriu aga Petrache Negre, ce plătise partea cuvenită la analoghia pentru emă și cheltuețele urmate, îi întărește dreptul de stăpânire asupra acelu loc.*

(Introducerea cunoscută, după care urmează :) Deci, pentru 20 stânjâni și 2 palme, adică două zeci stânjâni și două palme ppod loc, măsurat înpregiur, ce au avut casa răposatului boeriu Petrache Negre di *vatra veche*, în dosul *ulișii veche*, despre amiază-zi—înșă :

stânjâni palme

5	1	parte despre răsărit, alături cu locul lu Drăgan Căldărariu.
5	1	parte despre apus, alături cu un loc slobod a obștii.
5	—	parte despre miază-noapte, alături cu locul vâtavului Ștefan.
5	—	parte despre amiază-zi alături cu locu răpo-satului <i>protopop Manolachi Boul.</i>

20 2 Fac, care loc, prin soltan-mezat, au trecut în vân-zare la neguțitoriu Tănase Căldărariu, pentru care au și plătit casa răposatului boeriu aga Petrachi Negre, 57 adică cinci

zăci și șapte lei, la banii analoghiei ci s'au socotit pentru emăș și cheltuețele urmate,—însă :

L E I

30 capite

27 dobânzi.

Și pentru ca să fie știut banii ci au dat și locul ci au avut, spre întărire veșniciei stăpâniri asupra acestui loc, s'au dat această scrisoare neguțitorului Tănăsă Căldărariu, întărită cu pecete târgului și încredințată cu a noastre iscălituri.
1825 Săpt. 2.

Toader Corodeanu stolnic. (Nedescifrabil) Ioan Oheorghiu.

(L. P. T.) No. 745.

XXXVI

1825 Septembrie 4. *Act prin care se întărește cumpătura a 1 și giurătate stânjin gospod, loc fără stăpân, cumpărat dela Casa Opștiei de către Tănăsă Căldărariu cu preț de 140 lei (vechi).*

Epitropia moșiei fârgului Bârladului

În putere Hrisovului di privileghiu ci are acest târg dila fericitul întru pomenire Domn Scarlat Calimah VVd, că locurile ci să vor găsi fără stăpân să se vândă de istov, drept aceia un asămîne loc fiind între hanul dumneii stolnicesei Tarsița Botianu și între locul vătavului Ștefan i locul răposatului boer aga Petrache Negre, ci esti în dosul locului numitului vătav, care loc acum prin soltan-mezat au trecut în vânzare la neguțitorul Tănăsă Căldărariu,—carile, spre a-și mări această cumpărătură, s'au arătat mușteriu și, prin tocmală săvârșită, din locu ci s'au zis mai sus că este fără stăpân, i s'au vândut un stânjin și giurătate gospod din locul cumpărat dila casa răposatului aga Petrache Negre, și spre apus spre hanul numitei stolnicesei, adecă până în locul ci s'au găsit di cuviință a se lăsa pentru huidiță, cu preț 140 adecă una sută patru zăci lei, pre cari bani s'au și numărat toți deplin în Casa Opștiei. Iar măsurându-se înpregiur, acest un stânjin pol ci s'au vândut, sânt trii spre zăci stânjani și două palmi gospod, însă :

stânjâni palme.

5	1	pe dispre răsărit, alături cu locul cumpărat dila casa răposat. boer aga Petrache Negre.
5	1	dispre apus, alături cu locul ci s'au lăsat pentru huidiță.
1	4	parte dispre miază-noapte, pe lângă locul pomenitului vătav Ștefan.
1	4	pe dispre amiază-zi, alături cu locu răposatului protopop Manolachi Bou.

 13 3

Deci de-acum înainte va stăpâni numitul acest loc ca pre o dreaptă ocină și moșie a d-sale, atât d-lui cât și urmașii d-lui ni strămutat în veci. Și spre încredințare urmează iscăliturile și punere peceții târgului. 1825 Săpt. 4.

Toader Corodeanu stolnic. (Nedescifrabil). Ioan Gheorghiu.

(L. P. T.)

XXXVII

1827 Noembrie 1. Adevărea epitropiū moșii târgului Bârlad că, Ioan, feciorul lui Ștefan băcalu, săponariu, pentru 20 stânjâni loc măsurat înprejur, a plătit 50 lei banii analoghiei cumpărătorei moșiei.

Epitropia moșii târgului Bârladului

(Introduc. ca la Doc. XXIX pag. 94, după care urmează :)

Deci pentru 20 adică două zăci stânjâni gospod loc măsurat împregiur ci are Ioan sîn Ștefan băcalu, săponariu, cliromie dela răposata maica-sa, Dina, pe vatra târgului în dosul uliții veche, despre apus de poarta neșugătorului Drăgan Căldărariu, — însă :

stânjâni palme

3	6	fața la drum în spre apus
6	4	înapoi margine despre miază-noapte pe lângă zăplaju lui Tănasă Căldărariu
3	2	fundul locului despre răsărit
6	4	margine dingios despre amiază-zi.

 20

— Fac, pentru cari au și plătit 50 lei, capite și dobândă, la banii analoghiei cumpărăturii moșiei. Și pentru ca să fie știut banii ci au dat și locul cuprins, spre întărire veșniciei stăpâniri asupra acestui loc, i s'au dat această scrisoare întărită cu pecete târgului și încredințată cu a noastre iscălituri. 1827 Noem. 1.

Vasile clucer. Petre Dobrovici. Mihalachi Teodor.

(L. P. T.)

Trecut, *Corodeanu Stolnic.*

No. 1041.

NOTĂ. După însemnarea ce se află în dosul acestui document se vede că proprietarul locului îl vinde lui Dragan Căldărariu în 350 lei vechi, în ziua de 4 Noemvrie 1827; și vânzarea aceasta este întărită de Casa Obștiei cu No. 73, din 9 Noemvrie, acelaș an.

XXXVIII

1828 Iunie 26. *Epitropia moșiei târgului Bârladului întărește lui Gheorghie Dragomir stăpânirea pe 83 stj. și 1 palmă gospod, loc măsurat înpregiur, situat în mahalaua din gios.*

(Introducerea cunoscută, după care urmează :) Deci pentru 73 stânjini gospod loc măsurat înpregiur ci au avut d-lui Costandin Prapucicu la mahalaoa din gios de *Cacaina*, pe vatra veche, alături pe din gios de casăle dumisale neguțitoriului Ioniși Langa și pi din sus cu lăcuința d-sale neguțitoriului Toader Stoica, cari acest loc au trecut în vânzare la d-lui neguțitoriu Gheorghie Dragomir, pe care au și plătit 165 lei, însă :

LEI

130 capite la d-lui Gheorghie Alexândriu, 1815.

35 dobânda acestor bani, 1817 Fevr. 10.

Și pentru ca să fie știut banii ci au dat la cumpărătura moșii târgului Bârlad și locul cuprins, spre întărire veșniciei stăpâniri asupra acestui loc, d-sale neguțitoriului Gheorghie Dragomir i s'au dat această scrisori întărită cu pecete târgului și încredințată cu ale noastre iscălituri. 1828 Iulie 26.

(L. P. T.) *Petre Dobrovici. Mihălachi Teodor.*

NOTĂ. Din însemnarea oficială cu No. 1537 din 12 Maiu 1856, ce este făcută pe contra pagină a acestui act, se vede că, măsurându-se locul

din nou, s'a găsit un sporiu de 10 stj. și 1 palmă gospod împregiur. În-țreagă această sumă de 83 stj. și 1 palmă gospod—se determină prin me-greșii: la răsărit, locul sărdăresei Iliana Miticiu; la miază-noapte, locul slugeriului Bratoiu Stoicovici; la apus, locul lui Ioachim Manoliu zet șetrariului G. Dragomir; iar la miază-zi, locul răposat. Iftemie Mihai.

XXXIX

1838 Decembrie 14. *Opis de hârțile atingătoare de locurile aferosite sfintei biserici Vovidenia din târgul Bârladului.*

1. Șapte bucăți documenturi atingătoare de doaă case cu locurile lor, aferosite sfintei biserici Vovidenia de *Nechita*, cari, în urmă, luând shima monahicească, s'au numit Elisăi monahul.

2. Patru bucăți documenturi atingătoare de locurile dănuite tot acestei biserici în ograda ei de Ștefan Dinoaei.

3. Trei docum. atingătoare de locul dănuit aceștei biserici, la *poarta ei din sus*, de pitar Zanet ci-i zic și Zaraful.

4. Patru docum. atingătoare de doaă locuri ce dănueste tot aceștei biserici șatr. Grigori sânt Lupul căpitan, lângă căsăpia lui Milea Brânză.

5. Unsprezece bucăți doc. atingătoare de locul ce este bolta lui Alexandru Agbașă.

6. Șease docum. atingătoare pentru locul dela Anghelachi bacalu ce-l are cumpărat dela Șolde.

7. Patru docum. atingătoare de locul dela Sandul Rășcanu din jos de căsăpia ȋidovască.

8. Doaă doc. atingăt. de un loc dănuire bisericii dela Paraschiva Vidroae, unde este hanul bisericii făcut de Dumitrachi Duca.

9. Patru docum. atingăt. de locul dela capul podului ci este dat cu bezmân pe care sânt trei dughene.

10. Un zapis a lui Hagi Chiriac din let 1819 Oct. 19.

11. Copie particularnică de pe hotărârea giudecăt. Hotinului pentru a patra parte din moșia Jorojna din-a-stânga Prutului, dănuită bisericii de răposatul Dumitrachi Duca, cu No. 602.

12. Zapisul lui Vasile sânt Ursachi din let 1779 Noembrie 5, prin care dăruește bisericii un loc din dosul oltariului pe malul Bârladului.

13. Copie de pe porunca Divanului apilativ al țării de gios sub No. 748 din let 1835 Mart 21, întărită de giudecăt. ținut. Tutovii sub No. 5455 la 12 Iulie 1837 și întărită și de Divanul apilativ a țării de gios sub No. 3113 April 11 anul 1837, și asemenea întărită și de Impărătescul consulat al Rosiei sub No. 1560 din 12 Aug. 1837.

Aceste hârtii le-am primit eu în stăpânire me gios iscălitul fiu Duculesc, și după toată dreptate ca un ctitor și epitrop al sfântului lăcaș Vovidenia din târgul Bârladului; care hârtii le-am primit dela moșul meu pitarul Ilie Vârgolici, ce și el le-au avut în păstrare dela răposarea părintelui meu banul Pavel Duca, care au fost adevărat ctitor-epitrop și ostenitoriu intru zidirea acestui sfânt lăcaș. Și dar și eu, după datoria ce am ca un fiu ce sânt a răposatului părintelui meu, banul Duca, doresc a-mi jertfi osteneli pentru acest sfânt lăcaș a neamului nostru Duculescu.

1838 Dec. 14

(Iscălit) *Dimitrachi Duca.*

Vasluiu

(Urmează adevărarea Ispravniciei de Vasluiu cu No. 3923 din 6 Iunie 1840, prin care se arată că copia acestui opis este întocmai cu opisul original, potrivit cererei ce i s'a făcut de Pavel Ioan, din târgul Bârladului.

Semnat pentru ispravnic, *Leitinant Crupenschi.*

(L. P. T. V.)

XL

1840 Iulie 20. *Diata lui Hagi Chiriac Petre.*

Prin cari gios însămnat prin viu graiul meu las pe nepotul meu, Hagi Chiriac Calciul, diplin purtătoriu di grijii în parti-mi pentru toati grijili trebuincioasă după a me săvârșiri până la împlinirea di trii ani, din multă puțină avere a me pe care o însămnez în dos, și a se urmă întocmai după cum mai gios li orânduiesc fișticare anumi,—adică :

LEI

500 Să se dee la Sfântul Mormânt.

500 Să se dee la zugrăvirea catapitezei sv. bisărici Vovidenii.

- 500 Să se împărtaşcă în sărindare pe la sv. bisărici di aice din târg. precum și la Mănăs(tiri) di pi afară.
- 1500 Să se dei nepoatei Tudoriții, împreună și hanu ci am peste pod
- 1500 Să se dei nepoatei Ecaterinii, împreună și dugheana ci am peste pod alătura cu hanu.
- 200 Să se dei sv. bisărici sfânt. Ierarh Nicolai Tuchilă.
- 200 Să se dei bisăricii sfânt. Ierarh Nicolai Eșanu.
- 500 Să se dei nepoatei Curtezăi.
- 400 Să se dei la copiii nepotului Marciiu.
- 1000 Să se dei maicăi Magdalini.

6800.

Locu ci am cumpărat dila părintili Vasilie și un stânjin trii palmi schimb cu svt. bisărică Vovideniia, după cuprinderea documenturilor, pe cari au și făcut nepotu hagiubinali, il las lui după săvârșire me, împreună și zăci stânjâni în câmp. Pentru cari rămâni datoriu a răspundi maicăi Magdalini, cât va fi în viață, pi fișticari an câte 250 lei; și la săvârșirea maicăi, până la împlinire a 3 ani, esti tot nepotu hagiu datoriu cu purtările di grijii, așa precum să vor cuveni, întrebuintând din miia de lei mai sus însemnat, cari va stă la mâna lui, iar la niagiungeri datoria esti a împlini dila sini. Bani ci vor mai prisos, precum și lucruri, vor rămâne a se întrebuintă în cheltuelile îngropărei meli și grijiri până la trii ani; iar, ne agiungând, va îndeplini nepotu hagiu dila sini. Dila Costachi Mihail și Costachi Popa am priimit chiria dughenilor până la sfântul Dimitrii viitor, anul 1840. Și hanul l'am dat cu chirii pi un an di zili începator di acum 840 Iulie 2, după cuprinderea înscrisului ci au la mână Penu Mihail și Lioni Neculau, cu tocmală câte 300 lei pi an. Arătari că tot capitalul meu esti acista mai gios însemnat,—adică :

LEI.

3600 am la han dați cu dobândă lui Penu și Lioni Neculau, adică 3000 lei capital și 300 lei faci dobânda legiuită, 300 lei chiria, cari costisăști 3600 lei

4135 pâr. 20 am bani gata în lada me.

7,735,20

Și pentru ca să se păzască aceasta întocmai și a nu îndrăzni nimine din neamuri a strămută nici un lucru după cuprinderea mai sus, am rugat pe cinstita Protopopii împreună și alți feți cinstite di au adiverit. 1840 Iulie 20.

Hagi Chiriac Petre am dăruit aceste locuri di mai sus numite. Eu Iconomul Manoil Dohovnicul am fost față la facire acestei dieți. Toader Bahrimu preot am fostu față. Sachetariul Teodor Berce am fostu față la facere aceștii dieți. Lionti Neculau am fostu față. Neculai Dimitriu am fostu față (Ne descifrabil).

S'a scris di mine cu zisa numitului, *Costachi Mihail*.

Protopopia ținutului Tutovii

Iscălitul din dos, negușitorul Hagi Chiriac Petru, viind și arătând că această diiată au făcut'o cu bună-priimirea sa, fiind întru toată minte, după rugămintea ci au făcut să incredintază cu iscălitura convenită și punere peceții Protopopii.

Prot. ținut. Tutovii, Costandin (Vrabie) Iconom.

(L. P. P.)

No. 69.

1840 Iulie 22 zile.

XLI

1843 Martie 16. Vasile Teodor, pentru locul a trei dughene de peste podul mari, făcute pe locul bisericii Vovidenia se învoește cu epitropii acestei biserici ca se plătească bezman câte 90 lei pe an, pe timpul cât va trăi soția sa, Stama, care moștenește dela frați acele clădiri; cu condițiune însă ca bezmanul să se plătească regulat, altfel dughenele vor rămâne a bisericii.

Adică eu Vasăli Teodor, cari mai gios îmi voi pune numile și degitul, incredințez prin acesta dumilor sali epitropilor bisăricii cu hramul Intrare în Biserică, de aice din târgul Bârladului, fac știut că mortul meu cumnat, Neculiți sânt Tănasă Păcurariu, a căruj sor, Stama, o am eu legiuită soție, cu înscrisul epitropilor a aceștii bisărici, încă dela 1823 April 1, având luate cu bezman locul a trii dugheni de piste *podu-mari* pe viața sa și a altor patru frați, din care, toți săvâr-

șindu-se, au tras dreptățile lor soție me, Stama, cu stăpânire binalelor de pe locul bisăricii până la săvârșire și a ei. Și apoi în glăsuire înscrisului de mai înainte să rămâe în stăpânire bisericii locul cu binalile precum le-am priimit atunce.

Așa dar ne urmând eu cu plata bezmanului și rădicând dumniilor epitropii de acum proțas, prin ținutala giudecătorie, că după pravilă să fiu depărtat din stăpânire locului și a binalilor ca un neurmător cu plata la Mărcul-bisăricesc; privind d-lor la înpovorata familie a me și milostivindu-se s'au tras dela fața giudecății și mi-au mai învoit stăpânire după chipul următor:

1. Deși eu plătesc câte 60 lei pe an, iar acum să plătesc pe fiește-care an câte 90 lei.

2. Anul să se înceapă dela 23 April 1843, și banii să-i dau pe giurătați la începutul anului fiește-cărue și istov la 26 Octomvrie zioa svântului Dimitrii.

3. Stăpânire îmi va urmă numai pe viața Stamii soții meli, iar după săvârșire ei rămâne în stăpânire bisăricii cu binalile dinpreună cum le-am primit atunce fără să pretindesesc vreo plată pentru binali.

După chipul următor învoindu-mă d-lor epitropii, voi stăpâni pacinic arătatele trii dugheni cât în viață va fi soție me Stama numai,—dacă și eu voi urmă cu plata bezmanului în vadellile ci mi s'au pus; iar de nu apoi să fiu depărtat după rostire § 1517 din Condica țivilă. Și dar spre întemeere a acestui înscris al meu scriindu-mi-se numile am pus degitul. 1843 Martie 16.

● Eu Vasăli Teodor adiverez. Am fost fați și sântem marturi: *Vasile Agachi serdar; Vasile Colescu serdar, martur; Vasile Constantinciu.*

S'au scris de minz cu buna sa primire și sânt martur, Grigori Hristu.

XLII

1846. Decembrie 5. Testamentul Hagiicăi Teodora Drăgan.

In numili Sfintii Treimi, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, Cerescului Împărat, carili din a Sa bogată milă înzăstrându-ne mai întâi cu viați și făcându-ni chironomi presti toati ali sale făpturi și ne-au poroncit numai a nu li răsâpi numai noă, ci din ele a împărtași și pi alții din acei ci vor avè lipsi lăsându-ni formi și legături atât bisericești cât și politicești: căroră și eu gios iscălita vrând a urmă, la gios însâmnata zi, adunându-mi toati simțirili mele la un loc și sfātuindu-mă în sinimi, mi-am adus aminte că viața omului esti cunoscută și văzută, iar ceasul sfârșitului ne știut și ne înțeles. Pentru aceia mai întâi făgăduesc eu Domnului Domnezeu sufletul meu, iar trupul—pământului din carili s'au luat. Apoi, privind la înpregiurările întâmplati mai nainti altora, rude și prietini, și cugetând că și în urma sfârșitului meu pot să se urmezi oaricari prigoniri din cari să se poată pricinui pi dioparti vrajbă întri urmași, iar pi di alta ne odihnă sufletului meu, de aceia spre potolire tuturor celor di asămine am socotit că, fiindcă din toată avere me avută mainainti, lucruri mișcătoare și nemișcătoare, înzăstrând odată pi toți fiei mei cu ceia ci li s'au cuvinit la a lor căsătorie, iar după săvârșire soțului meu (și părintili lor) din viați, mai rădicându-se ei cu judecată, au mai luat fișticari din nou părți, dupăcum să văd prin foili împărțirii ci păstrează fișticari cu întăritura Aghenției austriecești. Din cari a me împărțiri, având mai sigură o *moară di vânt* aici pi moșia târgului și cu document pi formă a Casăi de Epitropie pi această moară acum de a me bună-voe, ne fiind silită nici povățuită de nimenè, și când mai vârtos mă găsesec în întreaga minte, și cu viu graiul gurii mele și slobodă fiind de tot felul di viclesug, o dăruesc fiului meu Neculaiu,—pe care (moară), dela data aceștiia, o va avè în a lui stăpânire ca pre un drept lucrul lui: asupra căriia nici una din surorili sali să nu fie slobodi a-l depărtă sau a o protimisă. Pe lângă cari mai având dănuși zăci stânjâni pământ di hrană în moșia acestui târg, Bârlad, di răposatul moșul nostru Hagi Kiriac, și din cari avem a ni împărtași trei frați, și anumi: eu Teodora Hagiica, sora me Catrina și fratile meu, Hagi

Kiriac Calciu. Din acești zăci stânjini dănuți, o a triia parte cuvinită mie o dăruesc tot fiului meu Neculaiu. Așjidire 1354 lei ce-i văd trecuți prin alegire împărțită mie di Aghenție, cu condiție ca eu să-i priimesc dila fiul meu Neculai pentru parte de vie cuvenită mie, adiveresc cu viu graiul gurii meli că i-am priimit dela Neculai și i-am întrebuintat undi mi-au cerut trebuința. Iar, în potriva tuturor acestor dănuiti il îndatoresc a mă înmormântă după obiceiul creștinesc și a-mi purtă griji după sufleteștili rândueli la vreme cuviincioasi. Iar osăbitili mărunțișuri ci să văd regularisiti mie tot prin ace foae di împărțiri, cari, ne fiind lucruri de vre un însămnat cost, li las în despoziția fiului meu Neculai: și din ialii il îndatoresc a dă di pomană pi aceli ci s'ar socoti, și din cari va mai împărțăși și pi surorili sali, pe Marie, pe Neguța și pi Călina, cădi (câte) cu zăci lei ca din avere me, fiindcă mai mult nu mă ajunge putere de a li mai da; și aceli ci vor mai prisosi li va clironomisi tot Neculai fără să fie slobodi surorili a-l jâgni cu vreun fel de acolisări. Iar hanul dila capul *podului mari* pi cari-l am danie dela moșul meu Hagi Kiriicac, pe această il dănuesc și eu nepoșilor mei Gheorghie și Panaite, fii ai surorii meli Catrinii, spre pomenire me: ca să le fie ca o dreaptă averi a lor în cari ei să vor împacă frățești și fără jignire unuia de cătră altul.

Și așa, în numili Sfintei Treime, în a Căruia am și început, sfârșind această di pi urmă a me hotărări, am chie-mat la a ei înființari pi dumnilor gios iscălitili feți de negușitori cinstiți și de părinții bisăricii poporului meu, cu hramu Intrării în Bisărică, dela cari mai întâi mi-am cerut sufletească ertari și eu zic Dumnezeu să-i erti; și apoi i-am rugat di au întărit *Testamentul* meu cu ali sali iscălituri. Și totodată am poștit și pi sfinția sa părintili Iconomul Neculai Igescul, protoereul ținutului, și l'am rugat a întări aceasta cu a sa iscălitură și punire peceții bisăricii poporului meu. Iar eu am rugat pi scriitoriu di mi-au scris numili și am pus degitul pi sămnul sfintii Cruci. 1846 Dechemvrie 5 zile.

† **Eu Teodora Hagi Drăgan** *adiverez.*

Fiind poftiți di iscălită prin această diiată și arătându-ni că di a sa bunăvoe afirosăști celi cuprinsă prin ea, fiului său Neculai și nepoților săi Gheorghii și Panaiti, fii ai surorii sale Catrinii, am iscălit de marturi.

Αγλου Ιωαννου μαρτυρο. *Manolachi Barbu martor.* (Nedescifrabil).

K. Dobrovici martur. Vasili Ioan martur.

Fiind chemați de dumneei hagiica Teodora, undi totdeodată să gășec și dumneelor iscăliții mai sus negușitori, și arătându-ne cu viu graiul gurii sale cumcă de a să bunăvoe dă celi cuprinsă prin această diiată fiului său Neculai și nepoților săi Gheorghii și Panaiti, am iscălit și am pus și pecete bisăricii după formă.

Teodor Bahrin săchilar. Vasăli Corodeanu sachelar.

(L. P. B. V.) No. 3

Protopopia ținutului Tufovii

Fiind poftit de dumneii Hagiica Teodora, unde totodată fiind și dumnalor negușitorii di mai sus iscăliți, și în viul glasul ei ne silită de nimene, de a sa bună voe au dat fiului ei, Neculai, și nepoților săi, Gheorghii și Panaiti, aceste cuprinse prin diiată, pentru cari s'au întărit și de cătră mine cu iscălitura cuvenită și cu punire peceții Protopopiei.

Protopop Neculai Igescu Iconom.

(L. P. P.)

Poftit fiind de dumneii Hagiica Teodora și, în ființa iscăliților marturi, am scris această diiată și, fiind cu bună-priimiri, am iscălit.

Ierodiaconu Robu

NOTĂ. Constatăm că sigilul Protopopiei este acelaș pe care il pune și protopopul Vrăbie în 1840 Iulie 22, pe Diata lui Hagi Chiriac Petre.

XLIII

1855 Decembrie 16. *Șatrariul Gheorghie Dragomir vinde un loc cu niște case gineriului său Ioan Tacu.*

Supt scrisul șatrar, Gheorghii Dragomir, prin acesta facu cunoscut d-sale ginerilui meu Ioan Tacu că casăle

mele din orașu Bârladului de pe vatra târgului vechi, în mahalaoa de gios, din împreună și toate heiurili clădite pe locul lor, ci-i mărginit în mărime de 73 adecă șapte zeci și trei stânjâni domnești mășurați înpregiur, mărturisăți prin documentu Epitropiei moșiei târgului Bârladului din 1828 Iunie 26, supt No. 1127, adevăritor de plata locului în prileju cumpărării moșiei acestui târg de zeci, pe care loc și eu îl am cumpărat delă Costandin Anastasâi cu act din 1817 Sept. 7. Acest loc cu casă și toate heiurili clădite pe dânsul, dreaptă averi a me, l'am vândut de zeci dumisale ginerilui în preț de 400 adică patru sute galbeni blangi, pe cari bani i am și priimit toți deplin în manele mele. Și de astăzi și în veci veșnicul stăpânitor să fie d-lui și urmașii săi, făcând orice va vroi cu eli. Pentru acărue neștrămutată stăpâniri am iscălit însuși, când totodată i-am predat și documentile atingătoare de proprietate casălor cu locu lor. Anul 1855 Decb. 16 zile.

G. Dragomir.

Poftiți fiind de d-lui iscălitul mai sus, adevăritor de mărturi.

Grigore Hristu clucer, Gheorghie Grigoriu, sardar, Gheorghie Vasiliu.

(Urmează legalizarea judecăt. de Tutova, semnată de (judecătorii) T. Giușcă și Mihai Ștefănescu, Director C. Menciau și șef. N. Bujoranu sluger, — sub No. 2560, secția III, 14 Mai 1856; de asemenea și întărirea definitivă a vânzării de aceeași judecătorie cu No. 8 din 23 Mai 1857, semnată de Președintele C. Donici spatar, și de Iancu Scânteii paharnic, Director C. Menciau și șeful mesei Ioan Antonescu pitar).

XLIV

1858 Octomvrie 21. *Ioan Tacu și cu soția sa, Soltana, vând casele cu tot locul lor, ce le aveau în târgu Bârladului, lui Neculaiu Drăgănescu șătrariu, în preț de 450 galbeni zimți.*

Prin care subscrisul dv. Ioan Tacu făcu cunoscut, că casele mele din orașu Bârlad, de pe vatra târgului vechiu, în mahalaoa de gios, împreună cu toate heiurile clădite pe locul lor, mărginit în mărime de opt zăci și trei stânjâni și o palmă gospod, mășurați înpregiur, mărturisăți prin documentul Epitropiei acestui târgu din anul 1828 Iunie 26 zile, cu

sporiul de zăci stânjani și o palmă, găsiți la măsoariște făcută și adevărată în dosul citatului act de Epitropia zăsuului târg la 12 Maiu 1856, supt No. 1537, doviditoare de plata întregimii locului, pe care casă și locu și eu le am cumpărate de socrul meu șatrariul Gheorghi Dragomir cu actul din anul 1855 Dechemvrie 16 zăli, publicat prin Buletinul Oficial supt No. 67, din 19 Avgust 1856, și intabulat stătornic de ținutala judecătorie la 23 Maiu 1857 supt No. 8. Aceste casă și locu, pe temeiuil suscitailor acte, după tocmală săvârșită de bună voia me și a soției mele, Sultana, le-am trecut în vecinică vânzare cătră d-lui sardariul Neculaiu Drăgănescu, în preț de patru sute cinci zăci galbini zimți, pe care bani i-am și primit acum. Și dăr, d-lui și urmașii d-lui vecinicu vor ave absolută stăpânire asupra citatelor casă și locu, pe temeiuil acestui act și acelor de mai innainte, mărginite în No. de patru bucăți, pe cările totodată le-am și tradat d-lui sardariului, pentru care urmează a me și a soției mele iscălitură; rugând, prin deosăbită jalobă, pe Epitropia târgului de a-l înzăstra cu formalitățile cerute de legi. 1858 Oct. 21 zile.

Ioan Tacu. Soltana Tacu.

Față perlejându-mă și eu la săvârșare acestei vânzări, poftit de d-lor fețali învoite, am iscălit de martur. *T. Neculau.*

Față fiind la săvârșirea acesteia vânzări, și poftit fiind de d-lui vânzătoriu, am scris acest act.

Iordachi Tacu sluger.

(Urmează legalizarea semnăturilor soților Tacu de cătră Epitropia moșiei târgului Bărlad, sub No. 1537 din Ghenarie 1859, prin punerea sigiliului și iscăliturilor următorilor Epitropi: C. Nanu, Ștefan Gâlcă, Petrachi Pășcanu și Vasile Teodoru; iar ca scriitor, D. Menciul. Actul vânzării se întărește însă definitiv sub No. 17 la 14 Febr. 1864, prin punerea sigilului și a semnăturilor următoare: Iancu Epuri, Gh. Dudescu, Mifea Dinovici și S. Ioan, și secretar, I. Bușilă).

XLV

1868 Maiu 2. Epitropul bisericii, Neculaiu Filibiliu, th-

trând în înțelegere cu curgătorii din Alexandru Achașă, cumpără în preț de 260 galbeni binaua ce eră făcută de acesta pe locul bisericii, în partea de apus, încă din anul 1824.

Alexandru Achașă, contractând cu banul Pavăl Duca, episcopul sfintii biserici Vovidenia, din orașu Bârladu, prin actul din 25 Martie 1824, au luat cu embatic un locu a sfintii biserici, despre apus, în mărime de trii stânjani și jumătate, cu condițiune ca să facă bină pe el, s'o stăpânească douăzeci de ani, începători dela 1823 Octomvrie 26, plătind bisericii câte șizeci lei pe fiecare an;—și la împlinirea a douăzeci de ani să rămăe binaoa a bisericii, plătindu-se prețul ei lui Achașă după prețeluirea ce se va face. După care contractare, făcându-se bină pe acel loc, s'a stăpânit de Achașă până la săvârșirea sa din viață. Săvârșindu-se din viață Alecsandru Achașă, în cursul acelui termin de douăzeci de ani, această bină s'a dat de zestre de cătră soția sa, numită Soltana, fiicei sale Tarsița (ce a avut'o din însoțire, cu Achașă), la căsătoria ei cu Iani Hagi Hristea; și acesta apoi, cu dreptu de zestre,—a stăpânit'o atât până la împlinirea terminului de douăzeci de ani, adică până 26 Octomvrie 1843, cât și de atuncea înainte: fiindcă acest loc, l'au mai luat cu embatic și Eni Hagi Hristea dela Epitropia bisericii încă pe alți douăzeci de ani, începători dela 6 Octombri 1843, tot cu aceleși condițiuni,—cu deosebire numai ca să plătiască una sută trei zeci lei embatic pe an, dupăcum se arată prin actul din 1843 Octomvrie 26.

Soția lui Eni Hagi Hristea, numită Tarsița, proprietara binăii cu dritu de zestre, săvârșindu-se din viață în acest interval, această bină s'a stăpânit tot de Iani Hagi Hristea ca părinte și firesc Epitrop copiilor rămași din viețuire cu soția sa. La anul 1861, săvârșindu-se din viață și Eni Hagi Hristea, a lăsat testament cu data din 12 Decemvrie 1861, legalizat de Tribunalul de Covurlui sub No. 26, la 31 Ianuarie 1862, prin care, între alte dispozițiuni ce face, lasă această bină fiilor săi ce-i are din însoțire cu soția sa, Tarsița, anume: Gheorghe, Nicolae, Alecsandru, Hristachi și Elena,—dupăcum și de drept li se cuvine, ca singuri ii fii și moștenitori averei

mumiei lor, Tarsița. Și fiindcă și acest din urmă termin, de două zăci de ani al embaticului, au expirat la 26 Octomvrie 1863, subscrisul Telemac Vasiliadi, soțul Elenei mai sus numită, fiica defunctului Eni Hagi Hristea și a soției sale Tarsița, și procuratoarele ei, cu procura legalizată de Primăria comunei Oancea sub No. 1238, la 1 Noemvrie 1867, atât cu dritul ei personal ca moștenitoare averii mamei ei, Tarsița, cât și ca reprezentantul a doi frați a ei, anume Gheorghe și Nicolae, după procura din 24 Noemvrie 1867, legalizată de Tribunalul de Covurluiu sub No. 4355, la 24 Octomvrie 1867, fiind aceștia și emancipați cu acturile ce păstrează din partea Tribunalului de Tutova sub No. 6604 și 6605, din 30 Iunie 1865. Iar încât pentru cei lanți doi fii, anume Alexandru și Hristache, ce sânt sub epitropia, și acărora epitrop este unul din frați, anume Gheorghie, după actul de epitropie din partea Tribunalului de Tutova sub No. 6007, din 30 Iunie 1865. Subscrisul ca procuratore și numitului epitrop, cu procura legalizată de Tribunalul de Covurluiu la 20 Noemvrie 1867, sub No. 4388, având în vedere că *prețeluirea zișii binale, dupăcum cuprinde actul de embatic, s'a făcut la anul 1863 August 4, după actul de prețeluire ce se află în protopopie, de pe când averile bisericesti erau sub controlul epitropiei, și din aceea prețeluire au rezultat suma de 260 două sute șese zeci galbeni prețu binalii cu toate heiurile ei, și cu care preț sunt multănit.*

Astăzi, stând în înțelegere cu d-l Neculaiu Filibiliu, epitropu sfintii biserici Vovidenia, am priimit dela d-lui deplin suma arătată de 260 două sute șese zeci galbeni, prețul binalii cu heiurile ei, și cu a lor legiuit procent pe patru ani și jumătate, adecă dela 26 Octomvrie 1863, pe când s'au împlinit al doile termin, de două zeci ani, și pără la 26 Aprilie anul curent, care cuprinde în totul suma de 13,949 lei, trei spre zece mii nouă sute patru zeci și nouă lei, cursu vechiu a pieții Bârlad. Pentru care în virtutea procurilor mai sus menționate, dau acest act prin care declar că arătata bină și cu toate heiurile ei, este și rămâne proprietate a sfintii biserici Vovidenia, din acest oraș Bârlad, pentru eter-

nitare. Și se va dispoza de acum înainte dupăcum interesele bisericii vor cere, trădând tot acum și No. de acte ce fac parte în acest caz. Și spre a avè acest act toată puterea am rugat și pe Tribunalul acestui județ Tutova de la legalizat.

T. Vasiliadi

Anul 1868 luna Mai 2 zile
orașul Bârlad.

(Urmează adeverirea grefei Trib. Tutova din 6 Iunie 1868).

4.—Documentele bisericii Sf. Ilie.

1

1775 Iunie 3. Măsurarea și hotărârea unui loc de casă a lui Costantin, ginerile lui Ioniță Grosul.

Din porunca d-lui cucuzului Petrache Vameșu, ispravnicul Tutovii, am hotărât un loc de casă a lui Costandin zăt Grosului, ce-au avut din baștină dela socru său Ioniță Grosul, de cătră locul lui Neculai Gașpar, ce-i are dat dănie dela bătrâni țârgoveși, din locul țârgului, adică din locul g(os)p(od). Și s'au găsit a lui Costandin Grosului cinci stânjini în frunte la uliță, din locul lui Neculai Gașpar până în drumul ce merge alături cu Costin Chiper spre apus; iar din fruntea locului, înapoi, până în locul Crăstii, zăt lui Bălăban, trii spre-zece stânjini; iar din dos, desupra (despre) Crăste Bălăban, șapte stânjini, din drumul ce merge printre Andrei Părțul și pintre Gașpar spre Gavril Condragiul; măcar că eră mai mult, dar s'au lăsat drumul larg; și din drumul acesta până în locul preutului Panait zăt Bunda, acești 7 stânjini care locu s'au stâlpit cu pietri în toate cornurile. Și dupăcum am socotit în frica lui Dumnezeu, am dat și această scrisoare la mâna lui Costandin zăt Grosul ca să-i fie îndreptare. Și am iscălit. 1775 Iunie 3.

Enache Nica căpitan. Costandin căpitan. Neculiță Cimbala. Gheorghie a Zinicăi. Ștefan Siva vornic. Stancul Vraighie. Ștefan brat Bunda. Darie Ciobotar. Ioan a Dahlenii. Lupul Bode.

După hotărârea numiților bătrâni am iscălit, Petrache Vameșu ispravnic.

II

1781 Martie 9. *Mai mulți târgoveți, din Bârlad, dau o mărturie la mâna lui Costantin, ginerele lui Ioniță Grosu, pentru o casă cu locul ei,—pe care acest din urmă o avea de baștină.*

Adiverim noi târgoveții, tineri și bătrâni, din târgul Bârladului, cari mai gios ne-am pus degetili ca să se crează, dat-am adivărată mărturia noastră la mâna lui Costandin zăt Ioniță Grosu, din târgul Bârladului, precum să știe că, având Ioniță Grosu o față, au dat'o după acest Costandin, și fiind om scăpătat, și ne având altă zestre ca să-i de numitului ginere, i-au dat o casă și cu tot locul ei, ce au avut'o și Ioniță Grosu *baștină dila moșii lui*. Numitul ginerile lui ca pe o dreaptă ocină și moșie o stăpânește, dupăcum au stăpănit'o și numitul socru său pără acum, de carili iaste hotărâtă și stâlpiță cu pietre hotarâ di patru părți iarăși de noi cu poronca d-sale vameșului Petrache, ce au fost ispravnic aici la ținutul Tutovei. Și după cum știm acest loc că iaste baștină a lui Ioniță Grosu, socrul lui Costandin, și iaste dat zestre gineri-său, mărturisim în frica lui Dumnezeu. Și pentru mai adivărată credință ne-am pus degetili ca să se crează.
1781 Martie 9.

● Eu vornicul Niculiță mărturisesc cu sufletul meu.
● Eu Andrei Grigorașoi (Grigorășoaei) mărturisesc cu sufletul meu.
● Eu Gheorghie Proca mărturisesc cu sufletul meu.
● Eu Văsăli Vidră mărt. cu sufletul meu. ● Eu Ștefan Siva mărt. cu sufletul meu. ● Eu Darii ciobotar mărt. cu sufl. meu. ● Eu Vasile sãn Neculiții mărt. cu sufl. meu. ● Eu Ioniță Todosă mărt. cu sufl. meu. ● Eu Gheorghie Enache mărt. cu sufl. meu. ● Eu Ioniță Părțul mărt. cu sufl. meu. *Costandin logofăt am scris mărturia cu zisa lor și sânt martor.*

III

1781 Decembrie 27. *Vasile Chiper dăruește un loc pentru sufletul său lui Constantin, ginerile lui Constantin Grosu. Adică eu Vasile Chiper dat-am zapisul meu la mâna*

lui Constantin zet Grosu, precum să se știe că, având o bucățică de loc alături cu a lui Costanti(n) Grosu, i-am dat-o danie pentru sufletul meu, să mă pomenească, lui Constantin și Păunii și fiilor d-sale și nepoților d-sale, ca să-i fie dreaptă ocină și moșie în veci neclătit. Iar cine s'ar scula din neamul meu ca să o e (ia) sau să o răscumpere, să fie blestămat de Domnu Dumnezeu și de a sa Precurată Maică și de toți sfinții. Și eu i-am dat-o de a me bună-voe. Și la acest zapis s'au întâmplat mulți(i) oameni tineri și bătrâni. Și pentru mai mare credință mem pus degetul în locu de pecete, ca să se creză. 1781 Dech. 27.

● Eu Vasile Chiper am dat de a me bună-voe.

Eu Neculaiu Gașpar am fost față. Eu Anton pitar am fost față. Eu Stanciul negustor am fostu față. Eu Dima negustor am fostu față.

Eu Manolachi Diacon am scris zapitul cu zisa lui Vasile Chiper.

IV

1784 Iunie 5. *Alegerea și hotărârea unui loc a lui Gheorghie Zinica.*

Din poronca d-lui banului Manolachi Conachi is(pravnic) de ținutul Tutovii, fiind noi orânduți ca să hăutărâm (hotărâm) un loc ce are Gheorghie Zânica baștină dela moșii lui, după poruncă am mers la locul ce se numește mai gios (și) l'am ales, fața locului trei stânjini; fața din ograda lui Costandin, zet Grosul, spre apus, până în perețele casăi preotului Panaite și în sus, lungul, șapte stânjâni; căruia locu i s'a pus și semne, dupăcum au arătat și bătrânii târgoveți și au mărturisit și 2 mazili, anume Ioniță Pleșu și Lupu brat (lui). Și așa s'au ales locul cu frica lui Dumnezeu, ne făcând hatâr. Și, dupăcum am aflat, înștiințăm pe d-ta; iar ce după urmă rămâne la bună înțelepciune d-tale. 1784 Iuni 5.

Ai dumitale plecați slugi.

Erei Grigore prot(opop). Constantin Perieșanu căpitan. Ne-

culiță Cimbala. Gheorghe Proca. Ștefan Savin. Leon Pentelei și toți târgoveții.

NOTĂ. Semnăturile, lipsind în original din pricină că-i rupt, le-am transcris de pe o vechiă copie.

V

1790 Septemvrie 8. *Neculai Gașpar vinde un loc de casă, la mahala, lui Dimitrie Antohe, în 25 lei.*

Adecă eu Neculaiu Gașpar dat-am adevărat zapisul meu la mâna lui Dimitrie Antohe, precum să se știe că i-am vândut un locu di casă, la mahala, drepti stânjeni 8, fața spre soare-răsare, și 8 în dos, adecă în toate părțile totu ucupă. Și tocma la ni-au fost drepti bani 25 lei, adecă două zeci și cincii lei. Să aibă a stăpâni d-lui cu tot niamul lui, moșie spre moșie, nepoți de nepoți să stăpâniască cu pace. Și la tocmeala aceasta s'au întâmplat mulți, cari mai gios să vor iscăli. Și pentru credință am pus și degetul înaintea acestor mai gios iscăliți marturi. 1790 Septemvrie 8.

● Eu Gașpar Neculai adeverescu puindu-mi și degetul.

Eu Vasile Vidră, martur, am fost față. Eu Leon Pentelei, martur, am fost față. Eu Vasile Ursache, martur, am fost față. Eu Ianache Moreru (Morariu), martur, am fost față. Eu Neculai Leonu, martur, am fost față. Eu Vasile Cocu, am fost față. Eu Manolachi Gașpar. Eu Costantin Gașpar. Eu Ștefan Gașpar.

Eu Gheorghii Bonda am scris cu zisa lor.

VI

1791 Ianuarie 1. *Preoții bisericii sfântului Necolae, din Podeni, dau un loc cu 15 lei pe an bezmân lui Tanasă Grecu, pe tot timpul cât va trăi acesta.*

Adică noi preoții dela biserica sfântului Ierah Necolae din Podeni, cari mai gios ne vom iscăli, dat-am adevărat și încredințat zapisul nostru la mâna dumisale giupânului Tănasă Grecu, precum să se știe că i-am dat un loc ca să-ș facă casă, pivniță, ogradă și orici i-a fi voia de han. Cari loc să numești a preotului Ion Hrișcu, dat bisericii sfântului

Necolae, (pe) cari și noi l'am dat dumisale de mai sus numit cu bezmăn câte 15 lei pe an. Și dumnalui să stăpânească pî viața dumisalè, și nimi să nu fie volnic din preoții și epitropii bisericii a-l supără cât de puțin. Și pentru mai adivărată credința n-em (ne-am) iscălit. 1791 Ghenar 1

Erei Ionuți 'Blănar. Erei Costandin Zămău, am dat. Erei Lupu Iosăp, am dat. Eu Todorachi Blănar Eșan. Eu Lion Pintelie martur. Eu Vasile Vidră martur.

Iar pentru barm, să se de giuământate la începutul anului și giuământate la giuământate de an.

VII

1791 Iulie 27. *Mai mulți târgoveți dăruesc poroșnicul ui Vasile Iașanu un loc în târgul Bârladului, din locu gospod, pentru oarișcare facere de bine ce le-au făcut.*

Adică noi o samă bătrâni și tineri de aice din târgu Bârladului, carile mai jos ne vom pune numile și degitele, adiverem cu acest zăpis al nostru la mâna dumisale poroșnicul) Vasăle Iașan(u), precum să se știi că di bună voia noastră, di nimine săliți, nem (ne-am) socotitu din bunăvoiața noastră și am dat dumnealui un locu aice în târgul Bârladului, din locu gospod, cari locu iaste fără de nici o pricină. Inșă locu să hotărește : despre amezi-zi, locul mănăstirei lui Adam ; și din susu mergi păără unde să îplinești cinci stânjâni gospod, păără unde să hotărește cu alții; iar dispre răsărit să începe din margine drumului ce merge în jos zici stânjâni, iarăș pân în margine drumului ce mergi spre apus. Cari pe acestu locu, fiind fără de nici o pricină, l'am dat dumisale pentru orișcare faciri de bini ce neu (ne-au) făcut pân acumu, ca să fie d-sale drept ocină și moșii în veci, să stăpânească cu paci, atât d-lui cât și giupănesa d-lui, i fiii și nepoții d-lui. Iar cându s'ar întâmplă a eși vre o pricină pentru locu acesta, noi să avem a răspunde ; iar d-lui să aibă a stăpâni cu paci, și să aibă a-și faci pe locu orice i-ar fi voia. Și pentru mai adivărată credința nem (ne-am) pus degitile fiesticari pe numile său. Și la facire acestui zăpis s'au întâmplatu și alți neguțitori de cinste, cari s'au și iscălit. 1791 Iule 27.

● Eu Gheorghii Pr(o)ca adiverez. ● Eu Vasăle Vidră adiverez. ● Eu Once Rați, tij. ● Eu Neculai Toțolică, tij. ● Eu Gligori Coranga, tij. ● Eu Mihaiu Iapuri, tij. ● Eu Cole Antohi, tij. ● Eu Necula sâ'n Cătin, tij. ● Eu Neculai Gașpar, tij. ● Eu Dumitrachi Trandafir, tij. ● Eu Vasăle sâ'n Cătin, tij. ● Eu Toadir Bou bătrânu, tij. ● Eu Ioniți Todosă, tij. ● Eu Șandul Perju, tij. ● Eu Lupu Chi-periu, tij. ● Eu vor(nicu) Toderășcu Roman, tij.

Μαυροζ Αημερολου.

(Nedescrifiabil).

Și noi toți Bârlădenii împreună am dat de bună voia noastră.

(O însemnare)

Acestu loc ce să cuprindi în zapisu acesta, cari loc îmi iaste și mij dâniî dela bătrâniî târgoveți, ce sânt iscăliți în nuuntru, și acum și eu, socotindu-mă de bun(ă) voia me, l-am dat danii sfintii bisărici, ce să prăznuște hramul sfântului proroc Ilie, pentru pomenire părinților și al noștri la sfântu jertfelnic în veci. Și pentru credința m'am iscălit în-su-mi cu mâna me. 1794 Mart 5.

Vasăle Iașanu post(elnic), am dat de bună voia me.

Costandin Iașanu căpit(an) martur.

VIII

1794 Maiu 8. *Antohi, feciorul diaconului Apostol, împreună cu soția sa, Ilinca, dăruesc bisericii sf. Ilie un loc, în mahalaua despre malu Bârladului, pentru lărgirea ogrăzii ei.*

Adică eu Antohi sâ'n diiaconu Apostol, împreună cu soțul meu, Ilinca, adevărim printrăcestu zapis al nostru la mâna dumilor sali iapitropilor sfintii bisărici, ce să prăznuiaști hramu sfântului proroc Ilii, precum să se știe că având și noi o bucățică di loc zăstre, dila socrul meu, Ghiorghii Ianachi, în mahalaoa despre malu Bârladului, undi s'au socotit di iapitropi di s'au și făcut sfânta bisărică, și având și noi acea bucățică di loc ca patru stânjâni în lung și trei în curmeziș, aproape de sfânta bisărică, nem (ne-am) socotit și nem sfătuit cu soțul meu și l'am dat danii sfintii bisărici pentru lărgime ogrăzii, ca să fii spre pomenire sufletilor soțrului meu și a noastri. Iar alti nemuri sau cumnați a

noștri să nu aibă trebă, fiindcă și lor și tuturor li s'au lăsat câte un loc ca să li să dè. Iar când pe urmă să va întâmplă vre o pricină, eu să am a răspunde, sfânta bisărică să nu fii supărată, căci mii altu loc sau altă zăstri nu mi s'au mai dat, fără numai atâta. Și pentru credința mem pus degetu, ne știind carti. 1794 Maiu 8.

- Eu Antohi șân diiaconu Apostol, am dat cu voia me.
- Eu Ilinca soț lui, am dat cu voia me.
- Eu Sandu Pârțul, martur.
- Eu Neculaiu Gașpar, martur.
- Eu Leon Penteleiu, martur.

(O însemnare)

Fiindcă după această danii ce-au făcut cumnatu nostru Antohi șân diiaconu la sfânta bisărică a sfântului proroc Ilii și noi ne priimindu-o, pentru că cu datoriili morților să gășesc datorii de 45 lei și cu grîile încă să mai făcuse cătăva cheltuiială, nu ne dă mâna ca să-l lăsăm a fi acea danie adivărată, pentru că cumnatul nostru Antohi n'a plătit parte sa de datorii. Și acum prin giudecată fiind rânduți, din porunca dummelor sale boerilor ispravnici, la negustorii caril mai gios să vor iscăli de marturi, cari negustorii stând la învoială, nem socotit și noi și l'am lăsat tot la sfântu Iliie, ca să fii ne strămutat în veci precum au fost dat. Și spre cheltuiiala datoriilor părintești ce ajunge pe cumnatul nostru Antohi, au plătit sfânta biserică, după hotărârea negustorilor, 12 lei 26 parale, cari bani i-am luat în manile noastră. Și de acum noi cu acel loc nu mai avem trebă nici cuvânt de răspuns, dar nici cumnatu nostru Antohi la alte locuri, ce vai(mai) avem dela socru și părintile nostru, să nu aibă trebă, nici a mai cèri dila noi nimic niciodată, ce să rămâi spre cheltuiialile grîjilor ce am făcut. Și spre credința nem pus și noi degitili. 1801 April 3.

- Eu Neculaiu Hușanu am dat di voia me.
 - Eu Angheluț, cumnat lor, am dat cu voia me.
- Și s'au iscălit și alți.

Μανυός Δημητρίου, μαρτυρο. Ștefan Cucu, Costandin Iașanu
căpit(an), Vasăle Iașanu post(elnic), sânt martur și am și
scris zăpisu.

IX

1794 Septemvrie 3. *Gheorghe Zinica și fiul său, Neculai, vând lui Costantin Grosu 4 stânjâni de loc în preț de 13 lei.*

Adecă eu Gheorghei Zânica și cu feiul meu, Neculai, car(i) mai geos ni vom puni și degetele, dat-am adevărat și încredețat zapesu nostru, care de nimene săliți, nice asupriți ce de a noastră bună voe am vândut patru stânjâni de loc, lui Costandeu Grosu, car(e) loc esti dindosu lui Costandin Grosului. Dispre apus se hotărește cu locu preutulul Panaite, și despre răsărit se hotărește cu Costandin. Și locu este hotărât de alți omeni bătrâni, care hotarnică esti di fațe, și arată în hotarnică: patru stânjâni fața dispre ulițe și înapoi cence stânjâni spre Coman. Pe care loc am vândut d-lui drept 13 lei, adecă trei spre zece lei, și bani am luat deplen în mainele noastre. Și d-lui să aibă a stăpâni cu pace, giupăneasa dumisale, și feciorii dumisale, nepoții lor, strănepoții lor. Și de s'a întâmpla ca să (se) scoale cineva din neamu nostru ca să întoarcă, să nu fie voln(i)cu. Și la acestu zapes s'au tâmplat și alți oameni bătrân(i), cari mai geos s'au și iscălit, și d-lui să aibă a stăpâni în veci ne clătît. Și pentru credința ne-am și iscălit și nem pus degetile, ne șteind carte, cu numele nostru, ca să se ștei.

1794 Săpt. 3.

☉ Eu Gheorghe Zânica am vândut de bună voe și am pus degetu.

☉ Eu Neculai Zânica, sãn lui Gheorghe, am vândut de bună voe me.

☉ Eu Vasilache Mandre am fostu fațe.

☉ Eu Ion Nechita am fost de fațe.

☉ Eu Tederășcu Roman am fost fațe.

Și eu Sandu Nica căpit(an) am scris cu zisa lor zapisu acesta și sântu martur.

X

1795 Decemvrie 8. *Cartea de judecată prin care Antonie, Episcopul Romanului, arată în ce chip s'a curmat pricina*

cu protopopul Ioan Chirul, în privința neîncrederii ivite asupra acestui din urmă, care fusese însărcinat de breasla blănarilor și de alți negustori cu toată treaba facerii bisericii sf. Ilie.

Înștiințăm prin această carte de giudecată, că din bună râvnă fiind îndemnați briasla blănarilor și alți negustori din târgul Bârladului, având și pe protopopul Ioan Chirul priimit între dâșii, au început să facă o biserică acolo, în târgu Bârlad, întru slava lui Dumnezeu și întru cinste sfântului proroc Ilie. Și dându-se toată treaba facerii de biserică asupra protopop(ului) Ioan Chirul, și începând a se lucra biserică pân la un loc, apoi născându-se multe pricini de neunire și de necredințe între ceialanți ctitori cu numitul protopop, și neputându-se învoi nicum, nici a se încrede ei între dâșii, atâta s'a întărit neunire lor cât fiind înaintea noastră doi dintrâșii, anume Costandin Șlicariul și Vasile Oul, cu scrisoare de jaloabă și din parte celoralanți ctitori și cerând toți într'un glas : ca ori protopopul Ioan Chirul să le întoarcă lor cheltuiala ce-au făcut pân acum cu biserică și ei să se lipsască de ace pomenire, ori să întoarcă ei cheltuiala numitului protopop și să-l lipsască din mijloc. Deci, la această strigare și cerire a lor, fiind defațată cu dâșii înaintea noastră și protopopul Ioan Chirul, și văzând atâta strigare asupra lui, s'au priimit și el să rămâe lucrul după cerire lor. Pentru care, văzând și noi că nu se poate întralt chip fără numai să lipsască dintre dâșii protopopul Ioan Chirul și facere bisericii să rămâe asupra celoralanți ctitori, fiindcă dela dâșii s'au început sfatul și triaba acestui lucru, am rânduit de s'au făcut socoteală între dâșii : de câți bani au cheltuit protopopul Ioan Chirul la facere bisericii, în câtă vreme au fost treaba în mâna lui, și de câți bani au priimit acest protopop dela ctitori și dela alți creștini pentru facere bisericii. Și după ce cu amăruntul cercetare ce s'au făcut între dâșii, fiind amândoa pârțile față, s'au încredințat cumcă protopopul Ioan Chirul au cheltuit, la facere bisericii, patru sute șasă zăci lei, trei zăci și opt parale ; iar agiutorul ce i-au intrat în mână dela ctitori și dela alți creștini, asupra acestei trebi, au cuprins doao sute doao zăci și cinci lei,

și doao zăci și cinci de parale. Deci, după această dreaptă socoteală ce s'au făcut între dânșii, cu bună priimire de unbe (*ambe*) părțile, au rămas ca să întoarcă ceelanți ctitori protopopului Ioan Chirul doao sute trei zăci și cinci de lei, trei spre zăci parale. La care se îndatorește de cătră noi pe acești doi ctitori, anume pe Constandin Șlicariul și Vasile Oul, ca îndată ce vor agiungi în Bârlad, fără nici o întârzieri să facă banii acești 235 lei 13 parale, și să-i de în mâna protopopului Ioan Chirul, ca să lipsasă tot cuvântul de prigonire dintre dânșii. Și de acolo innainte, scoțând pe potopul Ioan din mijloc, briasla blănarilor și ceialanți ctitori să rămâe liniștiți și tot sub acel Dumnezeuesc năstav întăriți, ca să săvârșască biserica cu toată buna cuviință pentru a lor vecinică pomenire. Iar pentru alte deosebite pricini ce mai rămân asupra protopopului Ioan Chirul, adecă pentru un cal și o cadelniță, care cal, după ce l'au luat, au și murit; și pentru niști vin ce-ar fi strâns el supt nume de milostenie; și pentru locul pe care s'au făcut această biserică și numiții ctitori arată că stăpânii acelu loc li-ar fi dat hotărâre ca locul să fie afierosire bisericii, iar protopopul Ioan Chirul zice că acel loc l'ar fi luat el cu schimbu, dând dintralte locuri alte părți de moșie a sale pentru dânșul.—pentru aceste pricini ce s'au zis într'acest chip au rămas această dată: cadelnița îndată ce mergi protopopul Ioan Chirul acasă să o de în mâna ctitorilor, ca un lucru ce esti defațat; pentru cal s'a rândui din parte noastră de s'a face cercetare de ce preț au fost calul și, după cum s'a socoti cu dreptul, va plăti protopopul Ioan Chirul pe cal, căci datoria lui eră, îndată ce i-au venit calul la mână, să-l vândă și banii să-i pună la treabă, iar nu să-l ție tainuit de cătră ceialanți ctitori atâta vreme și la ce de pe urmă să-l trimată la Odai să erneză cu alte vite, unde au și perit.

Pentru vinu ce-a fi strâns protopopul Ioan Chirul, supt nume de milostenie, s'au hotărât de cătră noi a lui să fie, și de cătră ctitori mai multă supărare să n'abă la acest pont.

Pentru locul pe care s'au făcut această biserică vom trimite de s'a face cercetare, și după aceia vom da și ho-

tărăre, dupăcum va fi cu cale.

Și s'au dat această carte de judecată a noastră la mâna citorilor, ca să le fii știut tuturor în ce chip li s'au curmat pricina cu protopopul Ioan Chirul. 1795 Dechemvrie 8.

Antonii Episcop Romanschii.

XI

1795 Decemvrie 23. *Adeverința protopopului Ioan Chirul prin care arată că, în urma judecăței avute, potrivit poruncii Episcopului de Roman, a primit dela breasla blănarilor 235 lei.*

Din poror:ca Preosfințitului Stăpân ci-au fostu, ca să-m de d-lor briasla blănarilor 235 adecă doo sute trii zăce cinci lei, cu 40 lei a d-sale giupânului Mateiu și cu zece lei a lui Vasile Milciu, dat-au toți deplin în manele mele. Și pentru aceasta am datu sinetu în mânilē d-lor. 1795 Dech. 23.

Erei Ioan protopop.

XII

1796 Aprilie 23. *Constantin Grosul cu soția sa, Păuna, și cu feciorul său, Alistar, dau un loc pe ulița din gios lui Gheorghe sân Vasile Morariu cu 25 lei pe an și cu învoire de a-și face pe el o dugheană.*

Adică eu Costandin Grosul împreună cu soțul meu, Păuna, și cu feciorul meu, Alistar, încredințăm cu acest zapis al nostru la mâna d-sali giupânului Ghiorghi sân Vasali Morariu, precum să se știe că i-am dat un loc de dugheană pe *ulița din gios*, între Dima bacal(u) și între Ion brahar(u): fața locului doi stânjâni domnești, iar innapoi trii-spre zăci stânjâni iar domnești. Și tocmala ne-au fost câti doizăci și cinci de lii pi anu, pe cari am luat acum innainte: șapți zăci și cinci di lii pi trii ani. Și le-am dat d-lui cu această tocmală: încât a trăi d-lui și fiii d-lui, să nu fii volnic nimini a-l scoati di pi loc; și d-lui să aibă a-ș faci bină cum i-a fi voia; iar când ar scoate binaoa vânzătoare să fii eu volnic ori feciorul miu a-i întoarci d-lui toată cheltuiala și să o eu (iau) la stăpânire me. Și pentru mai adivarată credință am pus degitile în loc di pecete, ne știind carti. 1796 Apr. 23.

● Eu Costandin Grosul am dat zapisul miu.

- Eu Păuna, soțul lui Costandin, am dat zăpăsul meu.
- Eu Alistar, sânelor, am dat zăpăsul meu.
- Eu Nastasia, feica lui Costandin *).
- Eu Gheorghei Zenica am fost fațe.
- Eu Ionu Pe(n)telei.
- Eu Vasăle Pășcanul.

Și eu Sandul Neca am iscălit.

Și am scris cu zisa lor și am iscălit, Ioniță.....

*) Poate a lui Cost. Grosul din altă căsătorie.

XIII

1797 Octomvrie 26. *Constantin Grosul cu soția și copiii săi dau un loc cu bezmân, 32 lei pe an, lui Iancul sânelor Morarul, pe care să-și facă dughene și să le stăpânească cât a trăi el și copiii lui și cu dreptul de a le pute vinde și la alt cineva, nu însă și locul de sub ele.*

Adecă eu Costanden Grosul, dinpreună cu soțul meu, Păuna, și cu copiii noștri anume, Alestar, și cu feica noastră, Nastasăe, de aici din târgu Bârladului, adevărim cu această scrisoare a noastră la mâna d-lui giupânului Iancul sânelor Morarul, precum să știi că am dat un loc ca să-și facă dughene, cari loc este tot într'un părete cu fratele d-lui, giupânul Gheorghei. Însă fața locului este trei stânjini, iar înapoi tot dupăcum umblă și cealantă: Și tocmai am avut cu d-lui câți 32, adecă trei zăci și doi de lei, bezmânul pe anu. Și d-lui să-și facă dugheni dupăcum i-ar plăce cu toată cheltuiala, și să aibă a stăpâne cât a trăi d-lui cât și copiii d-lui. Iar cându a vre d-lui să-și vâ(n)ză beneoa, volnic să fie a o vinde orcu ar vre, eu amestecu să n'aibu la beneoa d-lui;—dar dându-mi mei mâna, atunce alței n'or pute să între peste meni. Și d-lui să aibă a stăpâne cu pace, fără de nece o pricină. Și cându am făcut această scrisoare, s'au tâmplat și alți oameni și neguțetori împregiuraș(i). Și pentru încredințare mai bună ne-am pus degetile noastre, ne șteindu carte, și numele.

1797 Oct. 26.

● Eu Costandin zăt Grosul am pus degetul me(u) și numele cu voe me.

- Eu Păuna, soțu lui Gosta(n)tin, am pus degetul.
- Eu Alestar, sân lui Costa(n)ti(n), am pus degetul.
- Eu Nastasăe, feică lui Costandin, am pus degetul.
- Eu Cheorghei Zeneca am fostu fațe.
- Eu Leon Pe(n)telei am fostu fați.
- Eu Vlad Blănar m'am tâmplat.
- Eu Vasăle Blănaru Pășca(n)
- Eu Dima Băcalu am fostu fațe.

Și eu Sandu Neca am scris zăpisiul cu zisa amândoror părșile.

XIV

1798 Martie 2. Alestar, feciorul lui Costanțin Grosul, vinde un loc de dughene pe ulița ce merge dela podul mare în gios, lui Gheorghie Gălățanul, fecior lui Vasile Morariul, și lui Iancu, fratele lui Gheorghie, drept 450 lei.

Adecă eu Alestar sân Costandin Grosul, di aice den târgul Bârladului, cari mai gios mă voi și iscăli, dat-am adevărat și încredințat zăpisiul meu la mâna dumelor sale giupânului Gheorghie Gălățanul sân Vasăli Morarul și d-lui giupânului Iancu, brat lui Gheorghiei, precum să (se) ștei că avându eu un loc de dugheani aice în târgul Bârladului pe *uleța ce merge dela podu în gios*, parte despre apus, alături cu locul preutesăi Ilenca, fata preutului Gheorghiei Brăescu, dinsus, iar din gios până în *ulița ce merge printre Dima: băcalul*, cari locu cuprinde : fața, dispre *ulița ce mari*, cence stânjâni gospod ; iar înapoi, până în locu lui Comanu, triisprezece stânjâni ; iar dindos, dispre Crăste Coman, largul locului, șapte stânjâni, dupăcum arată zăpisiul vechiu. Pe cari loc l-am vândut d-lor mai sus numeși dreptu patru sute și cinzeci de lei, cari bani am luat delea în mâinile mele, cari de nimene sălet nice asuprit, ce de a me bună voe am vândut d-sale deraptă ocină și moșie părințască baștină. Și, când am vândut această moșie, am întrebat pi toate nemurile mele și nu s'au aflat nimene ca să răspundă la această somă de bani. Iar d-lor să aibă a stăpâni cu pace, ca pe o dreaptă ocină și moșii, d-lor cum și

ficiorii d-saie, și nepoții lor, strănepoți, ne clătiti în veți (veci). Iar cându s'ar tâmpla de s'ar sculă cineva din neamul meu, ca să se scoale să întoarcă pe locu să nu fei volnecu, pentru că au fostu întrebați mai înainte de mine, și ori la ce giudecată s'ar face să nu le șă fie în samă. Și la această vânzare s'au tâmplat și alți oameni buni și neguțetori, cari mai gios s'au și iscălit. Și pentru încredințare *am și iscălit cu mâna me.* 1798 Mart 2.

Eu Alistar fciior lui Grosul am vândut de a me bună voia.

● Eu Leon Pentelei am fostu fațe.

● Eu Ilei Moisë am fostu fațe.

Eu Costantin Popica Șlicarul am fost față.

● Eu Păun Hriste am fostu fațe.

● Eu Vlas(ă Blăna(r) am fostu fațe.

● Eu Neculaiu Blănariu Teodor.

● Eu Ion Ursan.

● Eu Despa femeia lui Ursan.

● Eu Măriuța Chircolesă.

Vasile P....,

Și eu Sandul Nica am scris cu zisa lui Alestar și am iscălit, Sandu Nica.

XV

1798 Martie 2. *Gheorghe Gălățanul și cu fratele său, Iancu, se imprumută cu 100 lei dela Alestar, feciorul lui Costantin Grosul.*

Adecă noi anume Gheorghei Galațanul și frate-meu, Iancu, cari mai gios ni vom iscăli, dat-am zapisul nostru la mâna d-lui Alestaru sân Costandin Grosul, precum să știe că ne-au imprumutat cu 100 lei, adecă una sută lei de acum și până la Zioa Crucei; iar, de nu a fi cu puțințe, să nu fim supărați, numai la Sfete Dumetru să nu fei sminteală, căci, trecându piste yadeoa di mai pi urmă, atunce să avem a plăti noi toate cheltuiala și împliniala ce s'ar face; și la zeo însemnată să dăm banei cu mulțămită. Și pentru credința am pus degetile și numele noastre. 1798 Mart 2.

● Eu Gheorghei Gălățanu împreună cu frate-meu, Iancu, platnic.

Și eu Sandu Neca am scris zăpisiul acesta.

Eu Leon Pentelei martur.

Eu Costantin Popica Șlicarul am fost față.

● Eu Păun Hriste am fost față.

● Eu Vlas(ă) Blănar(u) am fostu față.

(O însemnare)

Această sută de lei, ce se cuprinde în acest zăpisi ca să-i de Gheorghe Gălățanu cu frate-său, lancul, lui Alestar sân Costandin Grosul, s'au luat de noi, cei mai gios iscăliți, înainte cinstitei isprăvniciei, după putere cărții Gospod pentru un loc la uliți ce l'au vândut Alistar lui Gheorghe și lancul Gălățanu, în plata cheltuelii ce s'au făcut cu târgul Bârlad; căci că acel loc, un stânjân și doi palme, fiind alăturat cu locu lui Costandin Grosu, tatuf lui Alistar, n'au vândut Alistar numai locul tătăne-său, patru stânjâni ce sânt, ce au vândut cinci stânjâni și doi palme, cu acel un stânjân și doi palme, locul mai sus arătat, care a fost a târgului,

1800 Mart 12.

Μαυροζ Δημητριου. Sandu Bou. Ioniță Popa. Vasile Popa.

NOTĂ. Prin plata cheltuelei ce s'au făcut cu târgul Bârlad, trebuie a se înțelege cheltuețile făcute cu procesele ce târgoveții au avut cu proprietarii moșiei ce încunjura orașul, moșie ce s'a răscumpărat la 1815.

Locul..... care au fost a târgului, se înțelege un loc din vatra veche a târgului Bârlad, ne ocupat de nime.

XVI

1798 Martie 17. *Un răvaș al Isprăvniciei de Tutova prin care invită pe 4 târgoveși spre a fi întrebași pentru pricina locului ce a cumpărat lancul Gălățanu dela Costantin Grosu.*

Dumnealui Măteiu Mărat, i d-lui Costantin Eșanu, i d-lui Sandulu Bou, i d-lui Costantin Brânză, fiindcă aveți să răspundeți pentru pricina locului ce-au cu(m)părat lancu Galațanu dela Costantin Grosu, îndată ce veți auzi răvașul acesta să vă sculați să viniți aici ca să răspundeți la cele ce veți fi întrebași.

(17)98 Marte 17.

(Ne descifrați!).

1800 Iunie 9. *Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, la stăruința breslei blănarilor, învoește bisericii sf. Ilie ca aducându-și 4 oameni streini de peste hotar fără de bir în visterie, să fie aceștia ertați și scutiți de orice dări și havalele.*

Noi Constandin Alexandru Ipsi ant VVod cu mila lei Dumnezeu Domn țării Moldovii. Să faci știre cu această carte a Domnii meli pentru bisărica sfântului proroc Ilie din târgul Bârladului că, dând jalobă către Domnie mea briasla blănarilor, dela acelaș târgu, ce se află epitropi asupra bisăricii, au arătat cumcă numita bisărică iast; lipsită de multe trebuincioasă și, ne având cât de puțin agiutor de slujbă de către vre o parte, li iaste cu anevolia a faci lucrurile ce trebuesc. Și au făcut rugămintea ca să miluim bisărica această cu câți-va oameni streini ce se vor socoti să fii de agiutoriul și slujba bisăricii,—după care jalobă, ce ni-au dat, făcându-să cercetare și adevărindu-ne că numita bisărică s'au făcut prin agiutoriul breslei blănarilor de acolo, cum și acum iarăș iai(ei) îi poartă de grijă pentru celi trebuincioase, nu li-am trecut cu vedere rugămintea, ci milostindu ne iată, prin această carte a Domnii meli, hotărâm : ca patru liudi, oameni streini ce vor găsi de piste hotar fără de bir în visteriia și făr de nici un amestic de dare cu alți lăcuitori ai țării, fiind adeveriți și prin mărturiia dregătorilor de marg'ni că sânt streini făr de bir aduși acnu de peste hotăr, din cari mărturii sunt încredințași dumnealor Ispravnicii ținutului Tutovii că sânt streini, să fia ertați și scutiți de tot birul visteriei și de alte dări și havaleli ce vor fi asupra altor lăcuitori, lăsându-se să fiia numai pentru slujba bisăricii și făcutul celor trebuincioase la bisărică, iar nu ca să se slujască cu dânșii vreunii din blănari. Dăci, poroncim Domnie mea și dumnilor voastre Ispravnici de ținutul Tutovii și altor zapcii ce veți fi orânduți cu slujbele Domnii meli, văzind carte aceasta a Dcn. nii meli, cu toții să aveți a urmă întocma dupăcum mai sus să hotărăși. 1800 Iunie 9.

(L. S. D.)

Prccitoh

*S'au trecut la Con dica Visterii
Costandin Veisa.*

XVIII

1801 Iunie 27. *Iancu Gălățanu dă 3 lei la cheltuiala târgului pentru judecațile avute cu stăpânitorii moșiei încun-giurătoare.*

Trei lei au dat Iancul Gălățanu pi locul ci are din-dosul dughenilor, cumpărat tot dela Grosu, din gios de fân-tâna Perjoaiei, la cheltuiala târgului, răvaș de samă

Vasile Eșanu post(elnic). 1801 Iunie 27.

XIX

1807 Martie 31. *Anăstasă, feciorul lui Grigoraș Casapu, vinde un loc de casă părintelui Constantin in preț de 24 lei.*

Adiveresc eu, Anăstasă sân Grigoraș Căsapu, cu acest zapis al meu la cinstită mâna părintelui Costandin, de aice din târgul Bârladului, precum să se știi că având un loc di casă al părinților mii l'am vândut sfinții sale drept 24 lii, adică doaă zăci și patru lii, bani curași, ce i-am luat in mână. Iară părintile să aibă a stăpâni în zilele sfinții sale și a fiilor sfinții sale. Iară sculându-să vreunile din nemurile mele să nu aibă voi a-l întoarce. Și pentru mai adivărata credință ni-am pus numeie și degitili. 1807 Mart 31.

● Eu Nastasă am vândut.

● Eu Nedelcu, văr d-lui Nastasă, am vândut.

● Eu Manoli am vândut.

● Eu Tinâia am vândut, sor d-sale.

... Μανολης μαρτυρο

Eu Vasile Ouleț am fostu fați la această vânzare.

Eu starostili Păun Hriste am iscălit di bună voe me.

XX

1810 Ianuarie 1. *Catrina, fata lui Neculai Gașpar, dă-ruște un loc bisericii sf. Ilie spre a fi pomenită la sfântul jertfelnic.*

Eu Catrina, fata lui Neculaiu Gașparu, din târgul Bârladului, care mai gios îmi voiu pune numili și degetul, în-credințaz cu această a me scrisoare de dăni la mâna epi-tropului bisăricii sfântului prooroc Ilie, ci esti într'acest oraș, precum să să știi că, făcându-se această sfântă bisărică

de ctitori *in mahală, la podul din gios*, pe locul mănăstirii lui Adam, și având și eu un loc di zăstri dila tatăl meu, care, după râvna ce am avut asupra sfintii bisărici, ne având altă nimică ci să dau bisăricii, am dat acel loc dăanii sfintii bisărici, ca să fiu și eu pominită la svânt(ul) jărtăvnic (jărtfelnic), dinpreună cu cieleanți ctitori, să-l stăpâniască bisărica de veci cu bună paci dispri mini și dispri toate niamurili meli. Iar sculându-se cinevă din niamurili meli ca să strici danie me să fii nertatți de mini și de milosti(vul) Dumnezău, Impăratul Hristos, și di Precurata Sa Maică și Purure Feciora Maria, și blăstămați de toate săboarăle, și di trii sutți opt spră zăci sfinți pări(n)ți din Nechie; iar sfânta bisărică să stăpâ(niască) danie ce am dat cu bună paci, fiind dată cu bună priimire me. Și pentru mai adivarată credința am pus numili și degitu în loc di peceti. 1810 Ghenar 1.

● Eu Catrina sâh Neculaiu Gașpar, am pus degitu în loc di piceate.

Această danie am scris'o cu zisa numitii Catrinii și am incredințat. *Gheorghii Diacu.*

XXI

1810 Maiu 15. *Paraschiva Vidroaea, prin actul ce dă la mâna epitropului Vasile (Oulet), dăruiește un loc bisericii sf. Ilie, pentru pomenirea sa și a bărbatului său.*

Adică eu, Parascheva Vidroai, dat-am adivărat și încredințat zapisul meu la mâna dumisale epitropului Vasili, a a sfântului proroc Ilăi, pentru ca să știu că, având eu o bucățică di loc di grădină dila bărbatu-meu rămas, carile locu esti în ograda bisăricii sfântului proroc Ilăi, care loc eră ca 16 stânjini în lungu, iar în curmeziș eră ca opt stânjini: și dispri soare-răsari să hotărăști cu locu lui Neculaiu Gașpar; iar dispri apus să hotărăști cu un loc a lui Gheorghii Enache; iar dispri ameazi să hotărăște cu *părăul carile curgi di ploi*; și având și eu râvnă ca să dau și eu bisăricii ceva și, ne având ci să dau, am dat această bucățică di locu ca să fii pominit și răposatul meu bărbat, și să fiu și eu pominită împreună cu cieleanți ctitori. Iar sculându-să cinevă ca să o întoarcă danie me, *adică din neamurile bărbatului meu sau din*

neamurile mele, blăstămat să fii di Domnul Is. Hr. și di Precista, și di trii sute optspre-zăci sfinți părinți. Și pentru mai adivarată credinți me-am pus degitul meu în loc di peceti.

1810 Maiu 15.

● Eu Paraschiva Vidroi adiverez într'acesta zapis.

Și când s'au făcut aceasta s'au întâmplat și alți oameni fați, cari mai gios să vor iscăli.

● Eu Ioana, sora Paraschivei, am fostu fați.

Eu preot Theodor la iscălițurile aceste am fostu fați.

Eu Iordachi dascal sfântului proroc Ilie am scris cu priimire d-sale.

NOTĂ. *Părul carile curgi di ploi, este părul Beșleagăi, care azi formează canalul de scurgere din piața sf. Ilie spre malu Bârladului. Prootul Teodor a semnat și pe donatoare, dupăcum se vede din felicul scrisoarei.*

XXII

1812 Noemvrie 27. *Epitropii bisericii Sf. Ilie roagă pe Măria Sa Vodă să nu incuviințeze cererea femeii lui Ioniță Dușcă de a-și întoarce binaoa, în care numitul, invoit fiind de a-și face acea bină pe locul și în apropiere de biserică, îndrăznise a deschide crâșmă, spre sminteala lumii care venia la sfintele slujbe.*

Pre Innălțati Doamne,

Jăluim Innălțimii Tale că noi epitropii bisăricii proorocului Ilie, dela târgu Bârladului, mai în trecuții ani am fost dat 4 stânjini din locul bisăricii unui Ioniță Dușcă cu bezmân și cu zapis: ca binaoa pe acel loc în viața sa să o stăpâniască, plătind bezmân bisăricii, iar după moarte sa să rămăe a bisericii. Așa dar numitul Ioniță, încă bine acele binale ce-a pornit a le face n'au apucat a le găti și cu alijverșurile ce vroe a întoarce în coastele bisăricii, pe unde iară treacățul norodului la casa rugii, era smintială. I cu sfatul ctitorilor i a altor poporâni dila ace bisărică, noi epitropii am dat jalobă la cinștitul Divan, la 1810 Iunie () și, eșindu în giudecată aice la Divan s'au hotărât ca să-i întoarcem cheltuiala ceia ce să va dovedi c'ar fi cheltuit el cu facire acelor binale; încă și cheltuiala cari va fi făcut, umblându prin giudecăți. Cu care carte fiindu rânduți la d-lor boerii ispravnici, din

aceia vreme, s'au triimes prefeluitori, care toate cele făcute di acel Ioniți s'au socotit drept lei; bez bezmân pi doi ani, că nu-l plătise la bisărică. Și plătindu-i biserica banii, ispravnicii l'au și dat afară din stăpânire și s'au dat binalele în stăpânire bisăricii, care apoi, nu multă vreme trecând, s'au întâmplat de au și murit Ioniți Dușcă, și clironoomi copii nu i-au rămas decât numai fimeia. Acum femeie lui, prin povățuire altora, s'au îndemnat a porni jalobe cătră Înălțime Tăcu cerire ca să întoarcă banii acia ce atunci ar fi dat epitropii barbatului ei, mai vârtos că are și carte ace dila Divan, la mâna sa, (care) cu ce iconomii au intrat dila d-lor ispravnicii la mâna ei nu putem ști. Pe lângă aceasta, binalele atunce au fost într'o stare, iar acum cu o osebită cheltuială s'au întocmit în stare bună; și pentru că este o bisărică săracă și supuse supt datorii, pentru oareșcare folos acele binale s'au dat cu chirie ca să-și poată bisărică ce à întâmpină datoriile, ar socoti dar că dreptate ar agiută-o de a-și lua binalile iarăș înapoi să le stăpâniască. Pentru ceasta, bisărica cu epitropii ne rugăm Înălțimii Tale ca să faci milă cu această sfântă bisărică a nu se lipsi de puținul folos care-l ia de pe acele binale, fiind pe locu bisăricii și binalile i s'au plătit odată, și că această cerire ce o face este cu povățuire altora și pentru a acelora interes, iar nu dispre a fimeii în-trebuințare. Și precum va fi mila Înălțimii Tale.

(Aici este un rezumat al Robii Mării Tali
petiției).

*Epitropii bisăricii sfântului prooroc
Ilie din târgul Bârladului.*

(Rezoluția :) Mergeți la D-lui vel logofăt.

Sturza vel logofăt 1812 Noemv. 27

Noi Scarlat Alexandru Calimah Vvod cu mila lui Dumnezeu Domn fării, Moldaviei.

Credincioși boiarii Domnii meli, dumneavoastră ispravnici ținutului Tutovii, sănătate. Veți înțelegi, din jaloba aceasta, arătarea și cererea ce fac jăluitorii. Deci cât pentru ace bină ce-au făcut săvârșitul Ioniți Dușcă pe locul bisăricii proorocului Ilii acolo, în Bârlad, și pentru ca să lipsască vânzare

de vin și altfel de băutură din coastele bisăricii, cu hotărâre Divanului la 1810 lunie, după prețeluire dela fața locului ce s'au făcut acei binali, epitropii bisăricii i-au plătit banii și au rămas ace bină la stăpânirea bisăricii. Pârâtei soții a lui Dușcă nu-i rămâne cuvânt ca să întoarcă ea acum acei bani epitropilor și să i se de ace bină la stăpânire ei, ci ace bină o va stăpâni bisărica fără de nici o supărare mai mult despre pârâta sau despre alții. Iar pentru ca să lipsască vânzare băuturii ce au arătat pârâta prin osebită jaloba sa, că acum ar fi pus însuși epitropii acolo în coastele bisăricii, d-voastre veți cercetă și, fiind precum au arătat pârâta că epitropii ar fi dat și zăpis că nu vor pune acolo băuturi a să vindi, atunce să nu-i îngăduiți a vinde băutură acolo, ci să-i îndatoriți după zăpisul lor să urmeze întocma.

Și, dupăcum veți dovedi și veți pune la cali, să triimiți înștiințare. 1812 Dechemvrie 3.

(L. P. D.)

Procit, vel logofăt
Trecut (la condică).

XXIII

1813 Martie 10. *Scarlat Alexandru Calimah Voevod înnoește scutirea de dări, dată bisericeii sf. Ilie, pentru 4 oameni streini ce și-ar aduce de peste hotar în trebuințele sale.*

Noi Scarlat Alexandru Calimah VVoda cu mila lui Dumnezău Domn țării Moldavii. Să faci știre cu aciastă carte a Domnii meli pentru bisărica sfântului marelui proroc Ilie, din târgul Bârladului, că, dând jalobă cătră Domnie mea epitropii bisăricii deacolo, au arătat că această numită bisărică ci iaste zidită prin agiutoriu breslii blănarilor, să află lipsită de multe trebuincioase, și spre oareș-care agiutor de slujbă având carte gospod dela Domnie Sa Costandin Alexandru Ipsilant VVoda, ca patru liudi streini ce-și va aduci de piste hotar, fără de bir, să fii scutiți, au făcut rugămintă ca să fii miluită și de cătră Domnie mea cu ace puțină milă. După care jalobă, ce ni-au

dat, făcându-se cercetare și adevărându-*ne* că această bisărică fiind făcută prin agiutorul breslei blănarilor, tot iai îi poartă de grijă pentru cele trebuincioase și acum, și văzându-se și din carte gospod ce ni-au arătat că au avut cuprindere de milă ce mai sus să arată, nu li-am trecut cu vedere rugăminte, ci milostivindu-ne iată prin această carte a Domnii meli asemine îi întărim și hotărăm: ca patru liudi, oameni streini, ce vor găsi de piste Dunăre sau din alte părți streine și piste hotar, fără de bir în visterii și fără de nici un amestic de dare cu alți lăcuitori ai țării, fiind adeveriți și prin mărturiia dregătorilor de margine că sint streini fără de bir, aduși de acum înainte de piste hotar, din cari marturii să se încredințezi d-lor ispravnicii de ținutul Tuțovii că sint streini, să fie ertați de tot birul visteriei și de alte dări și havaleli ce vor fi asupra altor lăcuitori, lăsându-(i) să fiia numai pentru slujba bisăricii și făcutul celor trebuincioase la bisărică, iar nu ca să se slujască cu dânșii vreunii din blănari. Deci poroncim Domnie mea și d-voastre ispravnici de ținutul Tutovii și altor zapcii ce veți fi orânduți cu slujbile Domnii meli, acolo la ținutul acela, văzând carte aceasta a Domnii meli cu toții să aveți a urma dupăcum mai sus să hotărâști.

(L. P. D.)

Vel vist. 1813 Mart 10.

S'au trecut la condica visteriei. *Constandin Veisa medelnicer.*

XXIV

1813 Octomvrie II. *Isprăvnicia Tutovii, la stăruința episcopului Vasile Ouleț, însărcinează o comisiune care să măsoare și să stâlpească locurile de danie ce le are biserica sf. Ilie.*

Isprăvnicia Tutovii.

Cătră dumealor: Sandul Bou, Pascal Gane și Iorga Gâlcă, Vasili Ouleț episcopul bisăricii svântului Iliș, de aice ni-au făcut arătarea că bisărica are înpregiurul ei câte-va locuri pe vatra târgului, care locuri ar fi de danie cu zapis, și unili fără zapis,—și au făcut ceriri ca toati locurile acele

să le hotărăscă și să li aiiagă deoparte dispre alți megieși. Pentru aceia vi se scrii ca să mergiți acolo la stare locului, unde să află locurile acele și să strângeți la un loc și pe megieșii acelor locuri și, după scrisori ce va avè numitul episcop, să măsuțați fiiști-cari loc cu stânjinul după obicei; și, di nu va naști nici o pricină nici la un loc, să li stâlpiți și cu pietre hotară pe la toate locurile ce va ceri trebuința și să dați și mărturii hotarnică pe larg arătătoare de suma stânjinilor a fiiști-căruia loc. Iar la care loc va naști vre o pricină, pietre hotară să nu să pui, ce numai sămne să să facă și pe pricinulorii aceia cu mărturii înscris de curgire pricinii și hartă inchipuitoare de stare locului, împreună cu episcopii și cu scrisori dovezi ce vor avè, să-i triimetiți aice la isprăvnicii, ca să se cercetezi și să se pui la cali, după cum va fi mai drept.

(Două semnături nedescifrabile) 1813 Oct. 11.

(O însemnare)

După poroncă alegând toate locurile bisăricii, după cuprindere hotarnicea ce s'au dat la mâna episcopilor, cari esti încredințată și de cinstita Isprăvnicie, făcând și hartă inchipuitoari di cuprindere locului întocma, s'au pus și chietri hotară în patru colțuri a locului, adică: doaă chietri din gios dispri amiază-ză, una dispri apus, în colțul dughemilor, și una dispri răsăritu în colțul zaplazului dispri preutul Costanden Grosu; iar doaă chietre s'au pus dinsus, unde, să cuprindă, după hartă, și locu lui Angheluți sânt Gheorghe Ianachi, pe cari în urmă l'au vândut lui *Manole Chiru episcop bisăricii*. Și într'această chip, ne fiind pricină, rămâni a stăpâni bisărica toate locurile după cuprindere hotarnicea și a hărții. 1814 Mart 2.

Pascal Gane. Iorga Gălca.

XXV

1813 Octomvrie 25. *Mărturia hotarnică, puntru locurile bisericii sf. Ilie, dată de rânduitul Isprăvniciei, Pascal Gane vornicul de poartă.*

Sfânta bisărică la cari să cinstești și să prăznuiești

hramul sfântului prooroc Ilie, aici, în târgul Bârladului avându locurile sali, unili supt cuprînsul ogrăzii și alti(le) dinafară, alăturate cu ograda, li-au stăpânit în paci păra acum, de când sânt trecuți ani la mijoc, fără de nici o supărari. Insa acum, voind epitropii sfintii bisărici ca să-și hotărască toati aceli locuri de danii, după care hotărătura să-și poată faci și dresi domnești, au mersu la d-lor dregătorii ținutului Tutovii, undi, făcând această cereri, d-lor dregătorii prin răvaș ni-au rânduît pe noi ca să hotărâm locurile bisăricii după scrisori și dovezi ci ni vor arăta epitropii. Deci noi, după poroncă, mergând la stare numitilor locuri, am cerut dela epitropi să ni arăti scrisorile bisăricii pe locurile ci are; d lor ni-au arătat scrisorile aceste, adică: doă scrisori, una din 1790 Avgust 8, și una din 1810 Ghenar 1, dila Neculaiu Gașpar și fiica lui Catrina, ci-și dau locurile dănie bisăricii, i alti două scrisori, tot într'o hârtii, una din 1794 Maiu 8, și una din 1810 April 3, dila Antohi zăt Gheorghii Enachi cu fi-meia lui Ilinca, și dila cumnații lui, Angheluți și Neculaiu, ci incredințazi danie lui Antohi pe un loc cătră bisărică; i o scrisoari din 7262 Maiu 9, dila Ursul ce-au fostu starosti di cizmari, ci să dă danii cu un loc bisăricii; i o scrisoari din 1791 Ghenar 1, a preuțalor lor și a cititorilor bisăricii sfântului Nicolae, ci dau dănie un loc bisăricii sfântului Ilie; i o scrisoare din 1791 Iuli 27, dănie a Bârlădenilor pe un loc cătră Vasăli Eșanul, pe cari loc și Vasăli Eșanul, în urmă, îl faci dănie bisăricii; și o scrisoari din 1810 Maiu 15, dila Paraschiva Vidroai, ci dă un loc danii bisăricii, bez locul sfintii mănăstiri a lui Adam, și alti locuri ci să mai găsesc supt ograda bisăricii; însă pi acesti locuri scrisori de danii; nu ni-au arătat epitropii, dar stăpânire bisăricii supt cuvân de danii au fost și esti următoare de atâți ani și păra acum fără de nici o supărari. Deci, atât după scrisorili ci s'au arătat mai sus, cât și după următoari stăpânire bisăricii, vrând noi a ști cât loc poati avè biserica în toati părțili, am făcut stânjân de opt palmi, om de mijloc, și am început a măsura; întâi lungul locului, din colțul din sus, dîspre răsărit, ci să alătorează cu locul lui Angheluți sânt Gheorghii Enachi și în

gios pe margine drumului și pe lângă zaplajii bisăricii păr în colțul casăi preutului Costandin Grosul, au eșit trei zăci și trii stânjâni; apoi, di acolo măsurând și în curmezășu locului spre apus, pe lângă zaplajii și alături cu *gârga (gârla) Beșliagăi*, ci esti pe dispre amiazi-zi, au eșit trei zăci și șapte stânjâni, undi, la acel colțu di ogradă, stăpânești bisărica și niști beniali dinafară de ogradă, și dispre apus, fiind făcuti tot pe locul bisăricii de un Ioniți Dușcă și bisărica în urmă li-au răscumpărat, după scrisorili ci are dela mâna acelu Dușcă; măsurând și lungul locului pe dispre apus alături cu zaplajii bisăricii, și pe lângă drum, și spre miază-noapte păără iarăș în locul lui Angheluți sân Gheorghî Enachi, di undi am început a mășura întâi pe dispre răsărit, au eșit cinzăci stânjâni, *mai lărgindu-să locurile din învechimi intr'această linie*; măsurând și fundul locului dispre miază-noapți, pe lângă locul lui Angheluți sân Gheorghî Enachi, din drumul dispre apus până în drumul dispre răsărit, au eșit numai zăci stânjâni, căci aici să mai strâmtoriazi locul după fireștile hotară, fiind drumurili ci s'au zâș mai sus; însă la acest capăt mai ari bisărica doi stânjâni drept poartă, afară din ogradă, păără în locul lui Angheluți sân Gheorghî Enachi. Deci, cu acești mășuri încungiurându-si locul bisăricii din înpregiur—înpregiur, undi ne eșind nici o princină de cătră nimine, s'au dat această mărturie hotarnică la mână epitropilor bisăricii sfântului Ilie.

1813 Octomvri 25.

Eu Angheluți sân Gheorghî Ianachi răzaș adiverez

Costandin Ghene răzaș, preot s(f)tei bisărici sfântului proroc Ilie.

Vânzând și noi că esti cu priimire și mulțămire răzășilor ce sânt megiiăș cu locurili svintii bisărici și ne mai rămânând mai mult cuvânt de înpresurari, ne-am iscălit și noi rânduiji.

Pascal Gane, vornic de poartă.

Dela Isprăvnicie fânufului Tufovii.

Cercetându-să și de cătră noi această mărturii hotarni-

că, cuprinzătoare pe locurile bisăricii sfântului prooroc Iliei, di aice (din) târgu Bârladului și găsându-să cu bună rânduială făcută, asupra cărie ne eșind pricini dispre megiași și impregiurași, s'au încredințat și cu ali noastre iscălituri.

1814 Ghenari 20.

(Nedescifrabil).

XXVI

(Probabil 1813). *Isvod de 4 scrisori (documente) pentru dugheni amănetate la Pascal Gane vornicul de poartă.*

Știut să fii de câți scrisori sânt supt cuvânt de amanet pentru dugheani la dumnelui Pascal Gane, vornic de poartă, anumi dupăcum arată în gios :

O scrisoare din 1775 Iunie 3, cu cari să hotărăști locul dughenilor, fiind încredințată ace scrisoare și de *Petrachi Vameșu*, fiind în vreme aceia *ispravnicu* ; al doile scrisoare, iarăș de alegire acelui loc, din 1784 Iunie 5, care esti făcută de un Costandin Periașanu căpit(an) și de alții, fiind rânduiți de răposatul banul *Manolachi Conachi*, fiind în vreme aceia *ispravnic* ; al trile scrisoari, cuprinzătoare iarăș pe tot locul, din 1798 Mart 2 ; al patrule scrisoari, din 1800 Mart 12, iscălită de un *Mangu Dimitriu* i de *Sandul Bou*, *Ioniță Popa* și *Vasăli Popa*, în cari scrisoari arată că au priimit una sută de lei după zapisu din dosu acei scrisori, *in cheltuelele ce au avut târgoveții în giudecăți.*

XXVII

1813 Decembrie 10. *Angheluță bărghierul, fecior lui Gheorghie Enachi, dinpreună cu soția sa, Safta, vinde un loc, drept poarta bisericii sf. Ilie, lui Manole Chire blănariu cu 250 lei.*

Adică eu Angheluți bărghierul, fecior lui Gheorghie Enachi, de aice din târgul Bârladului, dinpreună și cu soție me, Safta, făcut-am adivărat și încredințat zapisul meu la mâna dumisali neguștorului Manole Chire blănariu, tot di aice din târgu, precum știut să fie că, având eu un loc aice în vatra târgului, chironomii dila tatăl meu, Gheorghie Enachi, carili loc esti drept poarta bisăricii sfântului prooroc Ilie, din sus, și cu dipartare de doi stânjâni ci-are bisărica afară din poartă, esti și în harta locurilor bisă-

ricii arătată și stare locului meu. Deci, fiindcă mărime locului meu în lung și în curmezăș esti așa, adică lungul începându-si din gios, din locul bisăricii, și în sus spre Verga Dascalu noă stânjâni, și curmezișul, dispre locul bisăricii, opt stânjâni, iar capătul locului din sus, dispre Verga Dascalu, numai trii stânjâni, fiind între răspntiili a doă drumuri ci urmiază pi acolo. Cari loc di a me bunăvoia, ni silit, nici asuprit di nimine, l'am vândut dumisali numitului mai sus, cu preț doă suti cinci zăci lei, pe cari bani și dila mezat mi s'au dat, precum țadula mezatului ci am dat'o dumisali adiveriază. Și fiindcă acel iscălit în mezat acum lipsă esti, di când sânt luni trecuti la mijloc, au priimit d-lui a-mi dă banii, ci-mi didesă acela, și eu i-am dat locul ; pe cari bani priimindu-i toți deplin în mâinili meli, va stăpâni și d-lui, cum și urmașii d-sali, locul ci au cumpărat dila mini în veci cu paci și fără de nici o supărare, ca pe o driaptă ocină și moșii a dumisali. Cărue spre mai mari credință i-am dat zăpisul acesta, în cari, ne știind carte, am pus degitul atât eu cât și soție me, Safta. 1813 Dechembrie 10.

● Eu Angheluți, sân Gheorghii Enachi, am vândut.

● Eu Safta, soție lui, am vândut.

● Eu Dumitrachi Sava am fost fați la această vânzare.

● Eu Andreicu Râ... martur.

● Eu Alecsandru Zgaroi am fost fați la vânzari.

Tâmplându-mă și eu față la această vânzari a numiților am iscălit. Pascal Gane.

Și eu Vișan Bode, cumnat vânzătorilor, scriind zăpisul, sânt martur.

Și la facire acestui zăpis am fost fați. Gavril Necoară.

Dila Isprăvnicie fânului Tutovii.

Viind și înaintea aceștii Isprăvnicii numitul vânzătoriu, Angheluți sân Gheorghii Enachi, și prin viu graiu arătând că cu bună voia și priimire lui au săvârșit vânzarea aceasta a locului său cătră numitul cumpărătoriu, Manoli Chire Blănar, și că banii după tocmală și i-au priimit toți deplin, s'au încredințat și di cătră noi. 1814 Ghenar 20.

lordachi (Giurgea)

XXVIII

1817 Februarie 15. *Silvestru, Arhimandritul și Stărușul mănăstirii Neamțului și Secului, scrie protoșopului de Bârlad că scrisoarea de afierosire, trimisă acolo de ctitorii bisericii sf. Ilie, s'a perdut, și deci, prin aceasta, o declară răsuflată, mai ales și pentru cuvântul că acea afierosire, ne fiind cu voia tuturor ctitorilor și episcopilor, nu fusese admisă de sfânta mănăstire.*

Cu d(u)hovnicească dragoste mă închin sfinții tale,

Mai întâiu rugăm pe milostivul Dumnezeu ca să învrednicească pe sî-ta a petrece curgirea sfântului post cu tot doritul folos și cu mîntuire sufletească. Iar al doile, viind sînția sa părintele Luca d(u)hovnicul la mănăstire mea-u (mi-au) arătat cum că ai fi cerând sî-ta o scrisoare ce au fost trimis la mănăstire dumaealor ctitorii porocului Ilie din Bârlad, de afierosire la sfânta mănăstire de atîta vreme. Apoi, fiindcă acea afierosire n'au fost cu priimirea tuturor ctitorilor și episcopilor, au rămas ne priimită la sfânta mănăstire și, așa dar, și acele scrisori de afierosire au rămas răsuflate. Și căutându-să nu s'au aflat, stricându-să s'au zăhăindu-să undevă. Deci, spre odihna episcopilor, iată anerisăscu pe acele scrisori cu scrisoarea aceasta, ca ori când să vor află acele scrisori să fie ca niște hârtii albe, fără de nici o putere aici la sî. mănăstire. Și sînt al sî-tali cătră Dumnezeu rugător cu tot soborul. 1817 Fer. 15.

Silvestru Arhimandrit și Stăruș S. M. Neamțului și Secului.

NOTĂ. Pe o coală hârtie întreagă, avînd deasupra scrise următoarea adresă: «Cinst. sînții Sale Părintelui Protopopului de Bârlad cu d(u)hovnicească dragoste,—Bârlad». Pe sigilul imprimat în cenră roșie, se citesc literele: M N—I S (Mănăstirea Neamțului i (și) Secului).

XXIX

1818 Aprilie 30. *Ana, fiica răposatului preot Constantin Ghine și a preotesei Saștei, împreună cu soțul ei pot parucii Sămion Triacovici, declară că, față de zestrea și ajutoarele repetate ce i s'au dat de familie, nu va mai avea alte pretenții nici-odată.*

Adecă eu Ana, fiica săvârșitului preot Costandin Ghine și a Saftiei prentesăi, împreună și cu soțul meu pot parucic Sămion Triacovici, care mai gios ni vom adiveri și prin iscălituri, dat-am această adivărată și încredințată scrisoare a noastră, di veci învoială, la mâna numitei și adivăratei meli maice, și a fratilui meu ci este mai mare, preotului Vasili, ca să se știi și să fii de crezut: că eu ca una ce sânt născută din drepte trupurili și păcateli arătașilor mai sus părinți, păzit-au urmare creștinei meli cu toată râvna și dragoste părințască, îndistulându-mă cu toate celi trebuincioase pără când m'au adus în stare a toată cunoștința și la bini și la rău; când la aceeași vreme prefăcându-se stăpânirei Moldaviei cătră pre puternicie împărășii Roșiei, viind oștile armiei și aice în târgu Bârladu, undi picând la un cfatir în mahalaoa noastră și numitu meu soț parocic, prin iconomicoasă mijlociri și chipuri ci am urmat și o parte și alta, m'am și alăturat în dragoste, biruindu-mă patima tineretilor fără să giudec și să socotesc cinste numișilor mei părinți. Cu carele împreună am și fugit, umblând multă vreme prin țara Muntenească și fără să fim cununati, pără când întâmplare au adus de am căzut iarăș la părinți, undi viind priimită n'am fost, ca una ci am fost călcătoare și ne supusă cuvintelor părințăști. Așa dar, în sfârșit, fiind mijlocitori mulți epochimuri după rugămintili noastre, milostivindu-se beșii părinți și, crezând că sânt cununată, ne-au ertat, dându-mi și zestre cuviincioasă după stare și putința lor, cu care atunci am fost rămas mulțămiși; cari lucruri a zăstriei, fiind socotite în bani, au cuprins șeasă sute cinspre zăci lei două zăci parale, bez di alte cheltueli ci au mai urmat cătră noi părinți, bani și alteli, pentru care, la neagiunsul lor, s'au și împrumutat di ni-au împlinit cerire. Apoi, în urmă, primind și legiuita cununie cu numitul meu soț, iarăș căzând la casa părințască ca unii ci nu avem nici o facere, prăpădind tot ce am avut, ni s'au mai dat, di cătră numita maica-me, lucruri cuprinzătoare în sumă de bani di patru sute cin-zăci și opt lei, trei-zăci parale, care cuprind piste tot 1074 lei 10 parale, bez di alte lucruri, după diosebit izvod, iarăș socotit

în bani 111 lei, ce am primit în curgătoru an. La neleginită și fără nici un cuvânt pretenție noastră ci am cugetat, arătându-ni nimulțămîți cu cee ce am luat, precum mai sus se cuprinde, di iznoavă am făcut apucare casăi, adecă betei ticăloasă și slabă di bătrâneți maicii mele, cum și numitului meu mai mare frate, ca să mai trag zăstre prin putere cinstiței isprăvnicii de Tutovva, și rânduindu-ni cu răvaș la svinție sa parintili Ioan Damian Iconom și alte ipochimenure cinstiți, după toată cercetare prin dohovnicii ce s'au urmat, nici o dreptate ni-au găsit, precum înștiințare ci fac cătră cinstita isprăvnicie citată, din trecutul an 1817 Noemvrie 10, prelarg arată.

Așa dar noi și piste aceasta urmând înpotrivire și fără vreun cuvânt a dreptății, prin arătare ce am făcut înaintei stăpănire, am printinderisât giudecată și în Domnescul Divan; de unde, la cercetare ci ni s'au făcut, am rămas urniți cu carte boerilor divaniști a cinstitului Departament iarăș în cercetarea cinstitei isprăvnicii a Tutovii și prin carte de blăstăm, pentru care zăcem cu rugăminți să ne erte Milostivul Dumnezeu, după necuvioase urmările noastre. Cu care carte viind nu puțini cercetări, făcându-se sâneti fără a toate rămasăli părințăști, nici o dreptate ni s'au găsit, ca unii ce am luat mai mult decât cee ce ni s'au căzut; cu toate că după urmărele mele cele făr de cuviinți ce am meteheresât, călcând cinste părințască, însu-mi mă giudec că nu mi s'ar fi căzut a trage nici o a patra parte. La cerire și prelinție noastră ce am mai urmat și piste aceste, rânduindu ne-au cinstita isprăvnicie și în cercetare a căți-va cinstiți și aleși negustori, cari și acie întrând după carte de blăstăm în toată cercetare, îndatorind pe numita me maică de au priimit'o spre a arată adevăr de toati rămasăli dela săvârșitu meu părinti. Mărturisit-au ca o bătrână adivăr că mai mult decât 500 lei, la moartea lui, n'au rămas; care deabè au putut întâmpinà grijile obicinuite a unui mort pără la o vreme și, pren cât în urmă nu s'au agiuns, au muncit și cu mânili. Pentru frătii meu, preotu Vasăli, iarăș au arătat că, la însurăciune sa, nu numai că nu i-au dat din casă nimica, dar

nici înbrăzăminte ace de cuviinți du(pă) stare și cinste lui nu i-au dat; decât numai o bucățică de loc, o a patra parte din locu părintesc, mai alăturând i cu cumpărare dela alții altă bucățică di loc, pe care și-au făcut oareșce binali, plătindu-l de havaet și la Casa Obștii în cumpărătura moșii târgului Bârlad; pe care loc după dreptate, ca unu ce n'au tras cât mini parte, rămâni să-l stăpâniască în veci nesupărat de cătră mini și urmașii noștrii. Asămine și maicei meli cercetându-i-se toată avere, di cătră numiții negustori, nu s'au găsit mai mult decât o *ladă* veche mică, i *chilotă* ¹⁾ de pânzi, de așternut, i un *iorgan* ²⁾ di învălit vechiu, i o *perină mică*, i un *topor stricat*, i un *molitevnic*, i un *patraher*, și *căsuța veche părintască*, care, cu toată voe noastră, rămâne în parte maicii meli, ca să să odihniască încât (ii) va urmă viața; și săvârșindu-se din viați, iarăși rămâne pentru grijile obicinuite a sufletului său, fără să fii și la aceasta supărat di cătră noi, cel ce va purtă grijile după moarte, cât de puțin, ci în veci să rămâi stăpânitor. După toate aceste vei (vii) și adevărate cercetări urmate printr'atâte poronci și carte de blăstăm, i cunoscându-mă însuși că nu am nici o dreptate în goana pretenției mele și a numitului soț; văzând numita me maică și fratele meu afanisâre noastră cu multeli cheltueli ce am urmat, și fără cuviinți, iarăș milostivindu-se ni-au agiutat cu doă sute cinzeci lei spre oareșcare folos și agiutor a nostru.

Pentru acie de acum innainti și înveci paci au rămas între noi, fără să să mai supere maică-me sau fratele meu di cătră noi nici o dinioară, sau de urmașii noștrii, atât la casa părintască, cât și la cuprindere atot locul baștină și cumpărătură. Și spre încredințare, ca să să păzască întocma cele mai sus grăite într'această scrisoare, am iscălit, rugând și pe toate zabeturili din târgu Bârlad di au încredințat. 1818 Apr. 30.

● Ana. *Semion Triacovici*. Στέφανο Πεζοπουλίου.

Sandu Bou (Nedescifrabil) Hagi Jordachi Eftimiu martor. Vusili..... sluger am fostu fată. Ioan Gheorghif martor. Costache Ioan. Iorga Gâlcă. Ap. Gheorghiu martor.

1) salte. 2) oghial, plapomă.

Dass gegenwärtiger Vergleich mit genehmigung aller Verträge (?) geschehe, wird von Seite des Bestellten des Russ Consulats bestätigt. — Că presenta invoială se face cu respectare tuturor stipulațiilor, se certifică din partea reprezentantului consulatului imperial rusesc.

Burlad 1 May 818.

Samuel Engelleiter

(L. P. V. C.)

Isprăvnicia Tufovii

Amândoaă părțile au venit față și-au arătat că această invoială este, cu bună priimirea amândoror părților, și s'au adeverit și de cătră noi.

Iamandi spatat.

1818 Mai 1.

NOTA. Pecetea vice-consulului este întipărită cu ceară roșie, având pe ea «K. K. Agenzie (ș)tarostei in Burlad».

XXX

1823 Septembrie 25. *Epitropia târgului Bârladului în-tărește lui Ioniță, feciorul lui Ioan Petcul, stăpânirea a trei zeci stânjini loc măsurat împrejur, în mahalaua Podenii, între teasc și între Moscu bacalu.*

Epitropii târgului Bârlad.

(Introducerea cunoscută, după care urmează :) Deci pentru trei zeci stânjini loc măsurat împrejur ci au avut Ioan Buliga cuprinși în *malalaoa Podenii*, între teasc ¹⁾ și între Moscu bacalu,—căruia dela cumpărătoarea moșiei, făcându-i-se cerire de cătră strângătorii de bani, i-au tot prelungit, și acum, în epitropia noastră, iarăși di iznoavă fiind apucat, au dat răspuns că nu-i trebuiesc și ca să-i dă casa cui va voi. Și găsând Casa muștereu să răspunzi banii, numitul Buliga au oprit pe acel cumpărătoriu, aducând el pi Ioniți sin Ioan Petcul, rudenie a sa, carile au și plătit doao-

1) Teascu acesta era pentru ceară (a familiei Geneti, dintre cari unii au fost tabacari), așezat peste Bârlad dela moara cu aburi de astăzi a răpoat. Bălan, pe unde se află acum casele d-lui V. Dana, așa mi s'apune d-l A. V. Ionescu, care-i acum in etate de 80 ani, fost Primar etc.

zăci și patru lei cu dobânda legiuită pe șapte ani,—dăruind și lui Ioan Buliga zăce lei.

Drept aceea, spre a fi știut banii ci-au dat și locu ci are cuprins, spre întărire vecinicii stăpâniri, i s'au dat această scrisoare, întărită cu pecete târgului și încredințată cu a noastre iscălituri. 1823 Săpt. 25

(L. P. T. B.) *Gheorghî Oprișan pah. Ioan Moza caminar.*
 Ioan Gheorghiu.

XXXI

1825 August 31. *Epitropia moșii târgului Bârladului întărește stăpânirea bisericii sf. Ilie pe 110 stânjini și 6 palme gospod, loc măsurat împrejur, ce sânt cuprinși cu ograda, împreună cu odăile și benaua din colțul dela vale, despre gârla Beșleagăi, pentru care s'au plătit 150 lei la banii anologhiei pentru emăș și cheltuelile urmate.*

Epitropia moșii târgului Bârladului

(Introducerea cunoșcută, după care urmează :) Deci pentru una sută zăce stânjini și șase palme gospod, loc măsurat împrejur, ce are biserica sfântului Prooroc Ilie, cuprinși cu ograda, împreună cu odaile și benaua ce este în colțul de la vaii, dispre gârla Beșleagăi, cu fața spre apus, pe vatra veche,—însă :

stânjini palme

31	2	Parte despre răsărit de(la) colțul din sus, de lângă locul lui Angheluți sânt Gheorghie Enache și pe lângă drum, până în locul casăi răposatului preot Costandin Grosu, măsurat pe dinafară.
34	-	Fundul locului despre ameze-zi, din drumul dela răsărit și pără în margine drumului dela apus, până în dreptul <i>picăturii benalii</i> pomenite mai sus, măsururat pe din lăuntru.
39	-	Lungul locului pe dispre apus, din colțul benalii ce s'au zis, și pe lângă drum,

până iarăş în locul lui Angheluţi sânt Gheorghe Enache, însă cu un stânjân ci să coteşte din colţul din sus a pominitii benale şi până în zăplajii ogrăzii.

6 4

Fundul locului despre meazi-noapte, alături cu locul pomenitului mai sus, Angheluţă sânt Gheorghe Enachi, şi între drumuri. fac, pentru care odăi am şi plătit una

sută cinci zăci lei, la banii analoghiii ce s'au socotit pentru emaş şi cheftuelife urmate. Inşă :

LEI

100 Adecă una sută lei *chiria odăii cei mari, a numitei biserici, în care s'au căutat triaba obştii într'un an de zile ;*

50 Adecă cinci zăci lei ce-au numărat acum ; iar pentru dobânda acestor cinci zăci lei, s'au găsit de cuviinţă a să luă supt cuvânt *că nici a unii bisărici odăile, nu se văd puse la analoghie.* Şi pentru ca să fie ştiut banii ce au dat şi locul ce are cuprins, spre întărirea vecinicii stăpâniri, sau dat această scrisoare sfintei bisărici, întărită cu pecetea târgului şi încredinţată cu a noastre iscălituri. 1825 Avgust 31.

(L. P. T. B.) Ioan Corodenu stolnic.

XXXII

1829 Iunie 12. *Zoiţa, soră cu Giurge Gălăţanu şi soţie de al doilea a lui Dinu Blănariu, face danie nepotului său, Vasile Corodeanu, toată averea sa câtă are, din casă şi locul de trei dughene în uliţa mare, cu condiţiune ca să fie îngrijită cât va trăi şi pomenită după a ei moarte.*

Eu gios iscălita fac ştiut pi (prin) acestu înscrisu al meu ce dau (la) mâna nepotului meu, Vasile Coroden, de aici, din târgul Bârladului, precum ştiut să fie că-i dau parte me, altu nime n'am mai aproape decât numa(i) pe nepotul meu, Vasile, în care fac danie : ca trată averea mea cât am din casă precum şi locu de trii dugheni în *huliţa mare*, alături cu dumnelui Ioniţă Langa şi între dumnelui Dima bacalu i în faţă, iar în dosu lângă Panainte Antonu ; în care,

în viață cătu voi trăi, are a-mi purtă de grijă pentru toate cele trebuincioase, precum și la moartea mea are a-mi purtă de grijă tot dumnelui, cât și fiii săi. În care de bună voe, ne silită de nimine, ci de a me bună voe, rogu și (pe) alte fețe de au iscălit, și cu legat ca nimine n'are voe a se atinge de rămasurile mele, f(ă)ră numai nepotul meu, Vasile, este deplin între a mele rămasuri, atotu din casă, cât și locul dughenelor, *precum glăsuniaște documinturile lăsate în lăzi la bisărica sfântului Ilie*, în care am rugat pe dumnelui de au scris cu a noastră primire. 1829 Iunie 12.

● Eu Zoița, sor lui Giurge Gălățanu ● Eu Dima Blă-nariu, soț al doile, martur ● Eu Neculai Ninu, față. ● Eu Dimitritre Borșu, față. ● Eu Dumitrachi Brânză, față ● Eu Petre Sârbu, am fost față.

Preotu Dinu am fost față. Vasile Strat preot față. Vasile Topa preut față. Și eu am scris cu bună primire lor. Gavril Tănasă. Și această danie fiind adevărată s'au incredințat și de cătră mine gios iscălitul. 1829 Iunie 13. *Preot Vasile (?) fost față, slujitor la sfântul Dimitrie.*

XXXIII

1830 Noemvrie 26. *Epitropia moșii târgului Bărladului întărește stăpânirea preotului Vasile, fecior preotului Costantin Grosul, asupra a 52 stânjini gospod, loc măsurat înprejur, cuprinși cu locuința sa, alături cu zaplajii sfântului Ilie, pentru care a plătit 94 lei la banii analoghiei cumpărării moșii târgului.*

Epitropia moșii târgului Bărladului.

(Introducerea cunoscută, după care urmează :) Deci pentru 52, adică cinci zăci și doi stânjini gospod, loc măsurat înpregiur, ce au avut cuprins cu lăcuința sa preotul Costandin Grosul în *vatra veche*, alături cu zaplajii sfântului Proroc Ilie, pentru care au și plătit 94 lei, adică nouă zăci și patru lei, la banii analoghii cumpărării moșii târgului Bărladului. Și pentru ca să fie știut banii ce au dat și locul cuprins, spre întărirea vecinicii stăpâniri asupra acestui loc, i s'au dat această scrisoare, întărită cu a târgului pecete

și incredințată cu ale noastre iscălituri. 1830 Noemvrie 26.

(L. P. T. B.) Vasile Mihalache

NOTĂ. Pe partea de deasupra a acestui act se află : No. 4, 1830 Noemvrie 26.

XXXIV

1831 Octomvrie 14. *Manolache Zahariul adeverește că a închiriat o crâșmă a bisericii sf. Ilie lui Coste Sârbul pe 4 ani, care crâșmă îi eră bisăricii danie dela Manole Chire și se află așezată din sus de ea.*

Știut să faci că pentru o crâșmă ce are răposatul Manole Chire din sus de bisărica sfântului proroc Ilie, pe care la săvârșirea lui au făcut'o danie bisăricii, dela anul 1831 Oct. 14, pre această crâșmă, fiind eu epitrop din partea săvârșitului, am dat'o cu chirie dumisale Costii Sârbu în cuprindere de patru (ani), însă un an i s'au lăsat pentru mirimet și pe trei ani să plătiască câte opt zăci lei pe neștecare an ; care am și primit una sută patru zăci și patru lei ; iar noă zăci și șase are să mi-i răspundă la zioa sfintei Cru(cii) a acestui 1833 Săpt. 14, după sinetul ce mi-au dat, în care, spre a fi deplin stăpânitoriu pără la numita vadè, fără a-l supără nimine, urmează a me iscălitură. 1831 Oct. 14.

Manolachi Zahariul, ipitropul

Acest zapis l'am scris cu bună priimirea numiților și am iscălit. *Iordachi Dascal.*

XXXV

1831 Noemvrie 10. *Preotul Ioan Ghine și cu mama sa, Safta preoteasa, vând o casă cu locul ei bisericii sf. Ilie, în preț de 1400 lei, care casă se află în vatra târgului, alături cu zaplajii bisericii.*

Adică eu, care mai gios mă voi iscăli, dinpreună cu bunica mea, facim știut pren această scrisoare a noastră la mâna dumilorsale epitropilor bisăricii sfântului proroc Ilie, că, având noi o casă cu locul ei în vatra târgului, alături cu zaplajii sfântului proroc Ilie, locul casei este în cuprindere de 52, adică cinci zăci și doi stânjâni, după cuprin-

derea documentului casăi obștiei, din No. 1190, după măso-riște ce s'au făcut locurilor înpregiur. Pre această casă cu locul ei, scoțându-o de vânzare, ne silîți nici asuprași fiind de cătră nimine, ci de a noastră bună voe, prin bună învoială și tocmală o vândusem d-sale neguștorului Gavril Răchitosul, cu preț drept 1400, adică una mie patru sute lei; dar fiindcă sfânta bisărică cu protimisăs ce are, fiind alăturate, sculându-se d-lor (epitropii) mi-au răspuns toți banii deplin în mâinele noastre, și dar și noi împreună cu această scrisoare i-am dat documentul, împreună și zăpisiul locului vechiu și alte două hârtii, cuprinzătoare de învoială de cătră niamurile noastre, spre siguranție că nu mai are nimine nici un amestic la acest loc, fiindcă și pre toate niamurile întrebând nici nu s'au ivit de cumpărători. Deci, de acum innainte, va avè putere sfânta bisărică a sfântului proroc Ilie, împreună cu d-lor epitropii, să stăpâniască ne clățiți. Și spre a fi știut de veci această vânzare ce am făcut, spre întărire vecinicii stăpâniri urmează a noastre iscălituri.

1831 Noemvrie 10.

Ioan Ghine preot, sau preotul Vasile Ghine, adiverez am vândut.

● Eu Safta preoteasa, soț preotului Costantin Ghine, adiverez am vândut.

Andrei Gheorghiuță am fost față și am iscălit că nu-s mușteriu.

Acest contract de vânzare, ce au făcut numiții de sus prin bună învoire, am scris și am iscălit de martur.

Iordachi Dascal sfântului proroc Ilie.

XXXVI

1832 Februarie 19. *Ștefan, feciorul lui Manole Chirul, dăruște bisericii sf. Ilie un loc de 18 stânjini, ce este alăturat cu ograda ei.*

D A N I E

Un loc cu No. de stânjâni optsprezăci, ce este cuprinsu în documentul No. 34, iscălit de d-lui caminar Costachi Cercez și de d-lui slugerul Vasăli Chirul, ce este alăturat cu

locul ogrăzii bisăricii sfântului prooroc Ilie, din târgul Bârladului, încă în viață fiind părintele meu Manoli Chirul, prin viu glas și în ființi di oameni, l'au făcut danie sfintii bisărici; și eu urmașul, spre vecinica pomenire a părinților mei, cu a me iscălitură dau și întăresc pentru pașnica stăpânire în veci, ca pe o dreaptă ocină și moșie ce s'au dat sfintei bisărici dela părintele meu. 1832 Fevruarie 19.

Ștefan sân Manoli Chirul.

Și eu, poftit fiind de iscălitul mai sus Ștefan, am scris.
Arghir Ioanu clucer.

În fața noastră făcându-se înscrisul acesta de către fiul trecutului din viață, Manoli Chirul, adeverim.

Manolachie Zahariul, epitropul.

Vasili Epuri stolnic. Toma Vasiliu am fost față.

Λάμπρου Γεωργίου ζμουν παρόν (Lambrou Gheorghiu, fost față).

XXXVII

1838 Aprilie 15. *Zoița Galafanca cu soțul său, Dinul, dănuiesc bisericii sf. Ilie niște locuri de dughene cu condițiune ca epitropi să cheltuiască cu a lor îngropate și la biserică să fie pomeniți după moarte.*

D I I A T Ă

Gios iscălită încredințez prin acest înscris ce dau la mâna dumnealor sale epitropilor bisăricii sfântului prooroc Ilie, din acest oraș, a târgului Bârladului, d-sale Toma Vasiliu i Ianachi Dimitriu și Dumitrachi Arghiri, pre(n) care știut să fie că în vremi au picat frații mei aice întru acest oraș numit, trei frați și cu mine al patruțe sor,—așă, statornicindu-se aice și-au făcut și benale; după viață (s'au) săvârșit câte-trei frații, necăsătoriți fiindu de a le rămânè clironomi, și am rămas numai eu sângură sor clironoamă, cu bărbatul de al doilea cununată, ne având nici noi fii în urma noastră; întru care am și stăpânit benalile amândoi, pe care am avut și zestre o benă, dată dela frați, dar, la orderea târgului, au ars și a meli benale, și au rămas numai locurile; carile văzându-ni atâta de lipsită și săracă, împreună cu bărbatul meu, am năzuit la mila bisăricii și la numiții epitropi

de ne-au dat o chilie în ograda bisăricii de am șăzut, unde și cu bani ne-au împrumutat, cari și astăzi sântem datori bisăricii. Pentru aceasta, fiind(că) și săvârșiții mei frați sânt cătitori la acest sfânt lăcaș, am socotit acum că de a me bună voe, ne silită de nimine nici asuprită, *le ,ac danie locurile dughenelor mele sfintei bisărici, pentru pomenire sufletului meu, atât și a fraților mei*, să fie sfânta bisărică stăpână pre acesti locuri, ca pe o driaptă ocină și moșie, fără a o supără cineva cătui de puțin, nici a se acolisî cinevă cu nume de neam; iar când se va acolisî cinevă de neam, după săvârșirea mea, să fie blăstămat de soborul sfinților părinți, căci noi am fost oameni streini, veniți aice, și nu avem pe nimene neamuri nici clironomi.

Dar apoi, d-lor episcopii bisăricii, după săvârșirea a vre unui din noi, datori să fie a cheltui cu îngroparea, atât cu grijile precum să cade după legea creștinească, iar (pentru acela) care va rămânè—să fie datori dumnealor a-l lăsa să șadă întru o chilie a bisăricii până la săvârșitul vieții lui, fără a pretindirisi măcar un ban chirie, și, după săvârșirea amândorora, precum am zis, să fie datori (dânșii) a cheltui pentru îngropare, atât și pentru grijă. Și pentru de a se păzi această danie ce o fac sfintei bisărici întocmai, precum glăsuiesc prin aceasta, am rugat pre scriitor de mi-au iscălit numele prin punerea degetului meu, unde fiindu și alte fețe cinstite de au iscălit de marturi. 1838 April 15.

● Eu Zoița Gălățanca am dat de bună voe.

● Eu Dinul, soțul săvârșitei Zoiții, am dat de voe.

V. Pârlog Sachelarie am fost fați la această facere și este cu bună voe.

Față fiindu și eu la această danie am iscălit. *Toma Vasiliu.*

Ianacachi Dumitriu.

Fiind cu bună primire a tuturor părților de sus numite, am scris această diată și am iscălit de martur. *Iordachi Dascal.*

Profoiereul ținutului Tutovii

Iscălitul mai sus, Dinul Focșeneanul, viind înaintea

me, au arătat că această diată au dat'o soție lui Zoița încă la anul 838, când eră e (ea) în viață, hărăzând locurile ei, ce le are în acest oraș Bârlad, sfintei bisărici cu hramul sfântului proroc Ilie,—după rugămintea prin jălobă ce au făcut, se încredințază, puindu-se și pecetea protopopiei.

Prot. ținut. Tutovei—*Costandin Iconom.*

(L. P. Prot.)

NOTĂ. Arderea binalelor s'a întâmplat cu prilejul focului dela 1826, când a ars biserica Vovdenia. Locurile de care-i vorba în această diată, sunt acele de sub clădirea bis. sf. Ilie, din colțul ce-l formează întâlnirea dintre str. Strănhă și str. Paloda, de astăzi. Pe aceste locuri s'au clădit cele 7 dughene de căsăpii ale amintitei biserici, între anii 1885—86.

XXXVIII

1830 Octombrie 21. *Judecătoria ținutului Tutovii, făcând cunoscut țelalului târgului Bârlad că epitropii bisericii sf. Ilie au căpătat invoirea Episcopului de Roman pentru a vinde prin mezat o casă cu locul ei, îi scrie ca ne conțin în termen de 40 zile să publice aceasta pe toate ulișile și prin mahalalele târgului în zilele de iarmaroc și în celelalte, spre știința tuturor celor ce vor voi să fi mușterii.*

Judecătoria ținutului Tutovii către țelalul târgului Bârlad

În urmarea jălobii ei s'au priimit la această judecătorie din partea epitropilor bisăricii svt. proroc Ilie, din acest târg, cu cerire că, în temeiul voei ei au câștigat dela Episcopul Eparhiot prin rezoluția din 17 Noembrie, anul trecut 1837, puse pe jăloba ei au dat ei dispre asemenea, să se pue în lucrare vinderea diveci prin mezat a unei case cu locul ei, ce are bisărica în acest târg, spre plata datoriei ei să găsește supusă, de când au făcut un han cu venitul mai folositor pentru bisărică. Cerându-să dela ei mai întâi titlurile proprietății ei au pi această casă, le-au și înfășoșat în No. de 5 bucăți, și, după luarea aminte ce li s'au făcut, s'au văzut că este driaptă proprietatea a svt. bisărici, arătându-se lămurit prin documentul epitropiei moșiei târgului din 1830

Noemvrie 26, că locul aceştii case este de jur împrejur sumă de 52 stânjani ; asemenea, făcându-se cercetare prin *poliția oraşului* și de calitatea ei, s'au văzut că este aceasta, adică : *casa cu două odăi și tindă, pereți făcuși de nule, și învâlită cu stuh, i alte case părăduite cu două odăi, din care una este fără pereți și cu pivniță dedesupt, stricată, i acoperământul de asupra cu scânduri, iarăș stricat și cu 14 pomi aguzi, di mijloc.*

Drept aceia, în temeiul titlurilor înfătoșate și a voeji date de Episcopul Eparhiot, prin zisa mai sus rezoluție, ci totodată pe lângă jaloaba lor, o au alăturat aceștei judecătorii, potrivit § al 7-le, din anexa a doua pentru lițitații, să scrie d-tale că, în termen de 40 zile, niconținut să publicari-seși prin toate ulițele și mahalale acestui târg, atât în zilele de iarmaroace, cât și în celelalte, spre știința tuturor celor ci vor voi a fi mușterei ca să cumpere aceste case cu locul lor, și de prețul ci va da fiești-care să însemnezi sub această țidulă ; iar la împlinirea termenului să vii la judecătorie atât cu țidula de mezat, cât și cu toți mușterei ci vor fi iscăliți prin ea, spre a se da sfârșit mezatului.

(Ne descifrabil). *Ianandi. V. Donici stolnic.*

No. 5390 I. Ștefănescu. Director, I. Neculce
1839 Octomvrie 21.

NOTĂ. Mezatul s'a ținut la 18 Noembrie 1839, rămânând asupra lui *Neculai Stoian* în 2600 lei, cu mulțumirea epitropilor, d-lor : *Dimitrie Arghiri, Enachi Dimitriu și Haralamb Haği Anghel*, mezat aprobat de tribunal cu No. 6599, din 29 Noemvrie 1839. Casele cu locul lor, de care tratează actul de mai sus, se aflau acolo unde-s acum casele dăruite bisericiei sf. Ilie de răposata Ecaterina Velea Ioan.

XXXIX

1839 Noemvrie 23. Epitropii bisericii sj. Ilie, în urma mezatului ținut, trec în deveci vânzare o casă cu locul ei către *Neculai Stoian* în preț de 2600 lei.

Zapis de vecinică vânzare

Noi gios iscăliții, epitropii bisăricii svt. prooroc Ilie din târgul Bârladului, încredințăm prin acest zapis ce dăm d-lui *Neculaiu Stoian*, precum știut să fie că având bisărica în

acest târg o casă cu locul ei, cumpărătură dela preotul Ioan Ghine și prizvitera Safta, soția răposatului preot Costandin Ghine, în *măhălaoa Mijlocului*, în mărime de cinci zăci și doi stânjani, măsurat de jur-înprejur, după documentul episcopiei moșiei acestui târg, din 1830 Noemvrie 26, ci este alătore pe dinsus cu ograda aceștii bisărici, iar pe dingios să megieșește cu d-lui neguștoriu Chiriac Dobroviciu, precum și dispre răsărit cu d-lui sluger Vasili Chirul ; care, ne fiind nici di un folos bisăricii și pentru a scăpa de supt datorie ci se găsește supusă dela rādicarea unii alte binale din nou, ci s'au găsit spre mai bun folos și agiutor a bisăricii, după voe slobozită de Preosfinția sa Episcopul Eparhiot, scoțându-să a să vinde di veci prin mezat, la strigarea ci s'au urmat în presudstvvia giudecătoriei ținutului Tutovii, la 18 a aceș-tei luni Noemvrie, următoriu an 1839, cu cel mai di pi urmă preț di doă mii șasă suti lei s'au harecilit asupra d-lui Neculai Stoian ; cu cari preț fiind mulțămiiți, noi episcopii am și priimit diplin toți arātații bani dela d-lui ; și di acum înainte și în veci rămāni diplin stāpānitoriu pe arā-tata casă cu locul ei, atāt d-lui cāt și urmașii d-lui din neam în neam. Cāruia, împreună cu acest zāpis i-am dat și toati documenturile vechi și noă ci au avut bisărica pi a- ceastā casă cu locul ei, ci s'au trecut acum în vecinicā vânzare d-sale Neculaiu Stoian. Anul 1839 Noemvrie 23.

Haralampie Hagi Anghel. Ianachi Dimitriu. Toma Vasiliu. Dumitrachi Arghiri. Pofitit fiind de iscāliții mai sus, am scris eu acest zāpis și am iscālit di martur. *Ioan Ștefānescu.*

(Urmează autentificārea giudecătorii ținutului Tutova sub No. 6600, din 29 Noemvrie 1839, prin semnăturile membrilor și punerea peceții).

XL

1841 Martie 15. *Raportul comisiunii însărcinată de Ispravnicie prin care se constatā cā în adevār Zoița Gālāțanu făcuse o danie lui Vasile Corodeanu și cā acesta, după izvodul de cheltueli prezentat, îngrijise de dānsa dela 1829 și până la 1840 Septemvrie 25.*

Cătră cinstita isprăv(nicie) de finut. Tutovii, delagios iscăliții raport. Cu poronca sub No. 1113, ni sã puni însãrcinari, dupã jaloba ce au dat Vasãli Corodeanu, ca sã cercetãm pentru o dãnii ci ar fi avãnd datã di o mãtușã a sa, Zoița, sorã lui Giurge—Gãlãțanu, atãt și asupra alti cheltueli ; urmãtori fiind poroncii am mers la fața locului și aducãnd pe acei iscãliți în dãnii di marturi, în ființa și a lui Dinu Blãnaru, al doile bãrbat Zoiții, au arãtat iscãliții innaintea noastrã, în frica lui Dumnezeu, cã în viiãtã fiind i-au fãcut mãtușã, jãluitarului, acea dãnii ; precum și pentru alti cheltueli, dupã izvodul ci ni-au înfãțoșat jãluitarul, ni-au arãtat cã *în vremea molipsirii și a holerii, dila anu 1829 pãrã la anul 1840, la Septemvrie 25, le-au purtat di grijã jãluitarul cu cele trebuincioase, cheltuind unde erã scoși afarã la câmpu, di molipsiri, precum și la holerã, înfãțoșãndu-ne jãluitarul marturi cã cu adivãrat esti acest izvod de cheltueli pentru aceste copii întocmai esti—dupã raportul dumnilor sale orãnduiților, Gheorghie Burne și polcovnicul Paraschiv Malahii și cãpitanu lordachi comisarul.* 1841 Mart 15.

În lipsã, *Polcovnicu Gheorghie Burne. Polcovnicu Paraschiv Malahii. Cãpitanu lordachi comisarul.*

NOTĂ. Dupã o copie veche.—În izvodul de cheltuale, ce nu l'am mai transcris, este trecut : «în vremea molipsirii la anul 1829 Iunie 14» ; de asemenea și : «la anul 1831, în holerã».

XLI

1841 Decemvrie 13. *Scrisoarea prin care Epitropia Casei Obștiei adeverește cã Zoița Galațanca, incã din 1816 Maiu 1 a plãtit suma de 150 lei pentru locul a trei dughene din ulița mare, în mãrime de 39 stj. 7 palme, mãsurat inprejur, si deci i se întãrește veșnica stãpãnire asupra acestui loc.*

(Începutul cunoscut, dupã care urmeazã :) Deci pentru 39 stj. 7 palme, locul a trei dugheni, ce are pe ulița mare Zoița Gãlãțanca, megieșite dinsus cu locul dughenii preutesãi lincãi (dãnuit bisãricii svtului Iie) și dingios cu huidița despre Zoița Gãlãțanca și sardaru Eni Gheorghiu,—și fața, la rãsãrit, spre ulița, au și plinit 150 lei, dupã țidula rapos.

Gheorghie Alecsândriu, din 1816 Maiu 1 ; iar întru toate laturile sânt :

<u>stânjâni</u>	<u>palme</u>	
5	3	fața.
12	6	lungime pe o parte
9	—	fundul
12	6	al 2-le lungime
<hr/> 39	<hr/> 7	adecă trei zeci și nouă stânjâni și șapte

palme, pentru a căria vecinică stăpânire s'au dat această scrisoare adeverită cu ale noastre iscălituri și punerea pecetii târgului.

(Nedescifrabil.) *C. Donici stolnic. Bratoiu Stoicovici. Chiriac Dobrovici. Salcean Costandin.*

(L. P. T. B.) *Secretar, Grigore Hriste.*

NOTĂ. Locul, de care-i vorba în acest act, este acela de sub dughele de zid ale bisericii sf. Ilie, din colțul dintre str. Paloda și strada Strâmbă.

Constatăm că pe la 1841 str. Paloda de astăzi se numia *Ulița mare*.

XLII

1843 Februarie 10. *Gheorghie Chiciuc vinde lui Gheorghie Buliga un loc de 30 stânjâni, măsurăți înprejur, situat între teasc și între Moscu băcalul, în preț de 370 lei.*

Contract de vecinică vânzare

Cu formalnic document a cinstirii Epitropii din 1823 Săpt. 25, având în a me stăpânire un loc cumpărat dela d. nepotul Ioniță Petcu, suma de trei zăci stânjâni măsurăți înpregiur, cari loc este între *teasc* și între Moscul băcal,—și fiindcă din acea vreme până acum nu mi-au cerut trebuința a rădică vre o benă pi el, și că nici acum um vre un folos de el, și, în sfârșit, ne mai trebuindu-mi, însu-mi de a me bună voe l'am trecut în de veci vânzare cătră d-lui neguțitoru Gheorghie Buliga, cu preț de trei sute șapte zăci lei, fără să fiu silit sau asuprit de cătră cinevă, pe cari mi-am și primit banii în ființa gios iscăliților. Și de aici d. cât și urmașii d-lui au a stăpâni în veci, ne supărați de cătră nime din neamurile meli ; asupra căria pi viitorime di s'ar

ivi cinevã din neamuri cu vre un fel di protiimisãtoare hãrtii, sã nu se ãie în samã nici la un fel di instanãie giudecãto-reascã, fiindcã eu de a me bunã voie în deplinã simãtire ãi în stare sãnãtããii am sãvãrãit aceastã vãnzare. Pentru aceasta va rãmãnè nestrãmutatã în veci, spre a cãria siguranãie, ne ãtiind carte, am poftit pe scriitor de mi-au scris numili ãi eu am pus degitul, rugãnd ãi pi feãile ci s'au întãmplat faãi a iscãli, spre mai bun credit, dãndu-i ãi formalnicul document la mãnã. 1843 Fevr. 10.

● Eu Gheorghi Chiciuc adeveresc prin punerea degetului.

Preotul Gheorghi Lazor. Eu Rad. Mandre am fost faãã. Vasili Ciobãtaru am fost faãã.

Poftit fiind ãi eu de cãtrã amãndouã feãili, am scris ãi am iscãlit. *Ierodiacon Aliorescul.*

NOTĂ. Preotul Gh. Lazor a fost tatã pãr. Iconom Anton Lazãr, bãtrãnul de astãzi, dela bis. sf. Neculai (Tuchila.)

XLIII

1845 Aprilie 25. *Mãrturia a 6 persoane datã la mãnã lui Vasile Corodeanu prin care se constatã cã în adevãr Zoiãã Gãlããtanu ii danuise niãte locuri de dughene cu indatorire sã o ingrijascã cãt va trãi ãi, dupã moarte, sã-i facã toate pomenirile.*

Noi, cei mai gios iscãliãii, încredinããm prin aceasta a noastrã mãrturie ce o dãm d-sali Vasili Corodeanu, precum cã cu adevãrat ãtim cã daniia ce i s'au dat de cãtrã Zoiãã, sor lui Giurge Gãlããtanu, mãtuãã fiind a d-sali Corodeanu, încã dela anul 1829 Iunie 20, atuncea, în molipsire ciuneei, i-au purtat de grijã pãr la anul 1841, cãt au fost ãi în viaãã, precum ãi dupã moartea ei i-au fãcut toate grijile ãi pomenirile, dupã indatorirea ce au avut prin aceiaãi diatã. Dupã care apoi bãr-batul ei anume Dinu Blãnariul, ce au fost cu al doilea cununie, niãte locuri de dughene ce cuprind prin aceiaãi danie, dupã moartea mãtuãei d-sali Corodeanu, fiind drepte a ei ãi fãrã a avè cu numitul vre-o roadã, pi supt cumpãt acele dughene (?) dãnuite d-lui Corodeanului, le-au fãcut danie bisãricii sfãntului Ilie, aici, în târgul Bãrladului, lucru ce nu au putut dã danie fiind strein, iscãlit fiind ãi numitul în aceiaãi danie martur-

Și, fiind pricina întru acest-fel, i-am dat această mărturie : că acele locuri sânt drepte dănuite d-lui Corodeanului, de cătră mătușa sa, fiind drepte ale ei, iar nu a al doile ei bărbat, anume Dinu, ce, în urmă, în lipsa d-lui Corodeanului pe supt cumpăt (l)i-au dănuit pomeniti biserici. Așa știm și mărturisim, dându-i aceasta drept dovadă, fiind și gios iscălitul preot și duhovnic iscălit și în danie. 1845 Apr. 25

Vasile Strat preot, slujitor sf(ântu) Dumitru.

Eu Ioniți Artene mărturisesc. Eu Toader Dimitriu adeverez.

Eu Toader Mitre Br(ân)zi adeverez. Eu Dumitru Birisu adeverez. Am scris și eu, P. Ioaniu.

(Urmează legalizarea Poliției târgului Bârlad sub No. 399, din 9 Iunie 1845)

XLIV

1851 Ianuarie 18. *Vasile Corodeanu, în schimbul primirii a 370 lei dela Epitropia bisericii sf. Ilie, renunță la orice pretenții de clironomie asupra a 3 locuri de dughene din ulița mare, ce erau făcute danie acestei biserici de răposata mătușa sa, Zoia Gălățanca.*

INVOIALĂ

Supt iscălitul, prin punerea degetului, încredințez cu această invoială la mâna d-lorsale epitropilor bisăricii cu hramul sfântului prooroc Ilie, din acest oraș, că măcar deși am pornit reclamație prin judecătoria ținut. Tutovei asupra-le, pentru trei locuri de dughene în ulița mare, ce le pretindem cu dreptul de clironomie, rămasă dela răposata mătușa mea, Zoia Gălățanca, ce au avut'o întru însoțire Dinul Blănaru, cu care, cât în viață au trăit, n'au făcut nici un rod; dar așa precum, cum astăzi, când eram a ni înfătoșă la terminul însemnat de giudecatorie, stând și o parte și alta înaintea și altor fețe : ce câte ce s'au întâmplat defață, ca pentru un lucru ce-l pretind dela bisărică, ne-am învoit cu d-lor epitropii cu aceasta însă că, spre curmarea atot soiului de pretenții, să-mi numeri trei sute șapte zăci lei bani, pe cari acum la facerea aceștia i-am primit toți banii deplin în mâna mea; și biserica de astăzi înainte și în veci rămâni bună stăpână

pe arătatele locuri, fără a face eu vreodinioară mai multă pretenție sau urmașii mei, sau alte rudenii, ca unul ce afară de mine nu este în dreptate a face vre o cerire. Pentru care iscălesc prin punerea degetului, încredințându-le dumnilor sale epitropilor și toate acturile ce păstrez întru aceasta.

1851 Ghenarie 18.

● Eu Vasăle Corodeanu adiverez.

Protoieru țânțului, *Ioan Liga Iconom. Tudorachi Theohari, am fost față. Bratoiu epitrop. Nic. Dimitriu, am fost față. Andrei Gheorghită. Dimitrachi Menciu, față fiind și am și scris cu vroința amândorora. (Alte două semnături nedescifrabile).*

NOTĂ. Zoia Gălățanca în 1829 făcuse danie cele trei locuri de dughene nepotului său Vasile Corodeanu, iar peste zece ani, în 1839,—le-a dănuit bisericii sf. Ilie. Iată de ce s'a făcut astă invoială, necesară pentru curmarea ori cărei ne înțelegere între o parte și alta.

XLV

1851 August 12. *Epitropia moșii târgului Bârladului adeverește că a primit 110 lei dela Neculai Chetraru, pentru 62 stânjini ce-i are cuprinși cu locuința sa în mahalaua Cacaina de jos, și deci îi întărește veșnica stăpânire.*

Epitropia proprietății orașului Bârladului.

(Introducere obișnuită). Deci pentru șasă zăci și doi stânjâni gospod, măsurăți înprejur, ce au cuprins Neculaiu Chetraru cu lăcuința în mahalaua Cacaina de gios, cu sporiul de doisprezece stânjini, adecă :

<u>stânjini</u>	<u>Lei</u>	
50	62	locul cuprins la analoghie veche
12	48	sporiul cuprins din anul 1834, dați de alți epitropi
62	110	Adecă șasă zăci și doi stânjini, pe care i-au plătit în Casa Epitropiei cu una sută zăci lei (încheierea obișnuită).

XLVI

1852 Noembrie 3. *Preoții bisericii sfântului Ilie roagă pe Protoierie ca dispoziția luată cu împărțirea venitului anual dela*

biserică, să se aplice numai cu un cântăreț, iar celuilalt să i să plătească o leafă cât se va socoti de cuviință.

Preoții dela biserica sf. prooroc Ilie din târgul Bârladului.

Privind că de cătră această onorată Protopopie ni s'au poroncit că, din venitul anual a aceștei sfinte bisărici, să împărtășim cu de-opotrivă parte, precum luăm noi, și pe doi dascali ci să găsesc slujitori la această bisărică ; în urmarea căria poronci am și fost următori de am îndeplinit'o prin împărțire diopotrivă pe fie-care zi, potrivit câtimii vinitului ce să adună ; acum însă dela sosirea lunei curgătoare, Noemvrie, obștește este cunoscut că *cursul banilor, din prețul de mai înainte, s'au scăzut, încât și vinitul bisăricii s'au îngiosit, ne fiind în câtime de mai înainte,* și prin 'urmare noi tot urmând înțelesului poroncii date, cu care socotim a fi în obijduire, mai cu samă după timpul de față ; așa dar venim a încunoștința pe onorata Protopopie, rugând'o să bine-voiască a luă în privire împregiurările prescrisă și a regulă aplicația unei asemenea poronci numai încât să atinge împărțășire pe unul din dascali ce se va socoti ; iar pentru celalalt o rugăm să bine-voiască a încuviința plata de o leafă cât va găsi de cuviință, așa precum prin această dispoziție sântem cu toții mulțămiți.

1852 Noemvrie 3.

Scarlat Codreanu Iconom.

Sechilarii Vasilie Teodoru.

Ioan Stati sechelar.

XLVII

1854 Iunie 28. *Hriste Gheorghiu vinde lui Ioan Gheorghiu, în 2500 lei casele cu locul lor, foaste a răposatulu G. Buliga.*

Zapis de vecinică vânzare

Supt scrisul Hriste Gheorghiu prin acesta fac știut că casele cu locul lor ce am cumpărat dela mezat(ul) săvârșit în giudecătoria țânutului Tutovii, de veci, a răposatulu Gheorghe Buliga, după zapisul ce păstrezu, încredințat supt No. 4, din 20 Aprilie, curentul an, acum, prin bună învoială și toc

mală ce am săvârșit cu d-l Ioan Gheorghiu, le-am trecut zasă-le casă cu locul lor în deveci vânzare cătră d-lui cu prețu de două mii cinci sute lei. Pe care bani primindu-i toți deplin în mînuli meli, de astăzi înainte și în veci va fi d-lui Ioan Gheorghiu vecinic stăpân, ca un cumpărător cu bună credință.—căruiă totodată acum i-am predat d-lui și toate actele privitoare pe acest loc cu casă. Și, spre a-și avè acesta a lui tărie, am rugat pe giudecătoră de ținut de l'a încredințat pe formă. 1854 Iunie 28.

Hriste Gheorghiu.

(Urmează încredințarea giud. ținut. Tutovii sub No. 98, din 15 Ghenarie 1855, semnată de : *Iordache Gane spatar, Dănuleş sardar, Ștefăneșul Medelnic' r, Directorul Epure și sigiliul respectiv*).

XLVIII

1858 Iulie 5. *Testamentul lui Ioan Gheorghiu, în care, pe lângă cele ce hăzăzește soției sale, ospitalului, școalei publice și la diferite persoane, lasă și bisericii sf. Ilie un hambar cu patru ochiuri (pe malul Bârladului) în Podeni.*

Testament

Viața mea cercată în curs de 43 ani și învăluit de mai multe înprejurări, m'au lămurit că nimica nu poate fi statornic pe pământ decât singura facere de bine, care ne urmează atât aice în viață, cât și după trecerea din ea. Acum, văzându-mă că sânt bolnav și fiindcă-mi este mintea întreagă și în bunele simțiri, ne îndemnat de nimene, pe acest temeu am găsit de cuviință că parte din avere mea să rămâe soții mele, Marghioala, cu care am trăit în căsătorie 15 ani fără să avem vre un urmaș, iar parte să se întrebunțeze spre folosu și binele omenirii. Și dar, *În numele Sfintei Treimi, a Tatălui și a Fiului și al Sfântului Duh*, încunoștiitez prin aceasta a mea de pe urmă voință, că dacă Prea Puternicul Dumnezeu nu va voi a-mi lungi mai mult viață aice, toată averea mea mișcătoare și nemışcătoare decă :

1. Una casă cu locul și cu toate câte se găsesc într'însa, de aice din târgul Bârladului, o las nevastei mele, cu toate mobilele, îmbrăcăminte și pojiie gospodăriei.

2-le. O dugheană pe lângă casă cu tot edecul ei, precum și marfa ce să găsește într'însă, precum și 10 vase cu cercuri de fer.

3-le. Și de 400 galbeni juvaeruri, argintării și arămuri.

4-le. Și 300 galbeni în naht.

5-1. Și cinci zăci și șase stânjini cu vie pe ei, și livadă de *aguzi* precum și alți pomi, cu crămă, cu ciinci căzi cu cercuri de fer și cinci vase cu cercuri lemn, și toate câte să găsească într'însa, precum și o crâșmă ce este tot pe acești stânjini, ce-i am pe moșia târgului, la Crâng, le hărăzesc Ospitalului din acest târg Bârlad, spre pomenirea mea și a neamului meu.

1. Una moară de vânt noauă pe loc cu bezmân a moșiei târgului Bârlad, și o velniță cu două căldări mari de făcut rachiou, și toată pojiția ce este defață și este pentru trebuința velniții, și 100 de galbeni bani în naht, le hărăzesc școalei publice din acest târg Bârlad, spre pomenirea mea și a neamului meu.

1. *Bu hambar cu patru ochiuri ce-l am aice în târgul Bârladului, în mahalaua Podenii, îl hărăzesc bisericii sfântului prooroc Ilie din acest târg Bârlad.*

400 galbeni las pentru măritarea a 10 fete sărace, spre pomenirea mea și a neamului meu.

100 galbeni las pentru vărul meu, Gheroghie, cu fiul lui.

100 Galbeni las verei mele, Maria, cu fiii săi.

100 galbeni las lui Manoluchi ce m'au slujit.

50 galbeni las socrului meu, George Diniitriu.

25 galbeni las bisericii la Crângul-de-jos.

20 galbeni las cumnatei Parascheva.

20 galbeni las la doi băeți a lui văru Vasile Ioan.

20 galbeni las la două fete din casă, Căsandra și

Catinca.

10 galbeni la Iconomu Robu.

10 galbeni las neamurilor mele, câte se vor ivi peste aceste mai sus însemnați, precum veri al doilea sau nepoți de veri al doilea, să-și împărtaşcă câte cât li s'or cuveni fiește-căruia.

12 galbeni las la 12 biserici, de aice, sărindare.

350 galbeni las pentru înmărmântarea mea, precum și toate grijile până la șapte ani.

Toată această avere mai sus însemnată rămâne în mâna nevestei mele, dinpreună cu cumnatul meu, Costandachi Popovici, ale împărți la locurile însemnate, iar la îngreuere vor avè a da seamă înaintea dreptului Judecătoriu și a Maicei Preacurate; iar pe de altă parte oricine ar voi a oborâ prin oare-care chip Testamentul acesta, să fie neiertat de mine și de D-zeu, și de toți sfinții; iar pe de altă parte cu plecate mătâni am rugat și pe duhovnicescul meu părinte de l'au încredințat cu a sa iscălitură și punerea peceții bisericii. 1858 Iulie 5.

Ioan Gheorghiu.

Fiind acest Testament scris cu bună primire iscălitului, am iscălit și eu de martur. *Gh. Dobroviciu stolnic. Manolachi Corbu* am fost față. *Petrachi Ganciu. Gheorghe Angheluță pitar* am fost față. *Petrache Dobrovici* am fost față. *Vasile Teodoru* am fost față.

Poftit fiind de d-lui am scris și am iscălit de martur. *Costache Popovici.*

D-lui Chir Ioan Gheorghiu la mărturisire, între altele mi-au arătat și aceasta: că Testamentul de față este sub adevărata iscălitură a d-sale și făcut în ființa iscăliților, și în întregimea minții și în toate simțirile, fără să aibă vre o invitare de cinevâ, decât singură voința d-sale; pe temeiul căroră văzându-l și noi că este întreg la minte și cu toate simțirile deplin, adevărim cu a noastre iscălituri și punerea peceții parohiei.

Scarlat Iconom, duhovnic. Sachelar Vasile Teodor. Ioan State Sachelar. 1858 Iulie 5.

(L. P. B. Sf. Ilie)

Conform cu originalul. *P. Dobrovici.*

Judecătoria finutului Tutovii.

Copia aceasta colaționându-se din cuvânt în cuvânt, s'au găsit întocma cu originalul, pentru care se adeverește. Director, *Dudescu.*

Masa II, No. 5636, 22 Octomvrie 1858.

Principatele-Unite Române. Tribunalul Tutova

Copia aceasta colaționându-se și fiind conform cu originalul se adeverește. *V. Neculau. N. S. Dimitriu.* grefier,
V. Danu. B. E. No. 9950, 24 Dec. 1864.

Primăria Comunei Bârlad

Copia prezentă fiind identică cu cea aflată la dosarul No. 125/1864 pentru care se adeverește.

P. Primar, *Gr. Stămătescu.*

(L. P. C. B.)

Secretar, *M. Ștefănescu*

1895 Octomvrie 15.

NOTĂ. Copia aceasta de Testament se găsește între documentele bisericii sf. Ilie dela anul 1895, când eram paroh, cerută fiind de mine atunci dela Primărie.

Hambarul, de care-i vorba în Testament, a existat până pela 1885, pe malul râului Bârlad, strada calea Prutului, aproape de podul dela Buliga. Fiindcă eră vechiu și lemnul din el in mare parte putred, Epitropia bis st. Ilie, în acel an, l'a vândut la mezat. Locul este și astăzi ca proprietate a bis. sf. Ilie, însă îi gol și ne îngrădit.

XLIX

1861 Iulie 12. *Contractul maestrului de chetrari, Mihaiu Popoiu, prin care se arată condițiile în care s'a alcătuit cu epitropul bisericii sf. Ilie pentru a pregăti și a face din nou această biserică—din zidire și tencuire.*

C O N T R A C T

Subscrisul Mihaiu Popoiu, maestru de chetrari, prin acest contract al meu ci-l dau d-sali epitropului bisăricii cu hramul sfântului proroc Ilie, din această politie Bârlad, fac știut că m'am alcătuit cu d-lui a pregăti și a face din nou zisa bisărică din zidire și tencuire după condițiile gios însemnate, adică : 1-iu. Mă îndatoresc a încèpi lucrare în vara anului corent și a-l (is)prăvi tot lucrul petrăriei ce mai este a să face de acum înnainte, după planul arhitectului, ce este la d-lui epitropul, cu lucrătorii și salahorii mei ; îndatorindu-mă a pregăti atât zidirea cu tencuiala trupului bisăricii până la acoperemânt,

precum și a pridvorului dinainte bisăricii ; asămenea și a zidirei și tencuirei turnului, ce are a să face deasupra pridvorului, în înălțime după plan, în care turn are a să pune clopotile ; precum și cu facerea unui pridvoraș tot asămenea zidit și tencuit de mine.

2-lea. D-lui epitropul zisăi bisăricii să fie datoriu a pregăti tot materialul trebuitoriu, de calitatea cea mai bună, spre a să putē înainti lucrul în timp favorabil ; însă pentru anul prezent, fiindcă începerea lucrului este în timp târziu, să va îngrijă d-lui epitropul pentru material pe cât timpul va suferi lucrarea ; iar pentru anul viitoriu, 1862, d-lui epitropul să fie datoriu ca până în luna lui Martie, din acel an, să pregătească și să teslimarisiască tot materialul trebuitoriu de bună calitate, care să va cumpără de d-lui după ce mai întâi va fi observat de mine și dacă voi constată eu că merită la zâsa lucrare ; iar ne fiind asemenea material gata până la vremea însemnată, când eu mă îndatoresc a începi lucrarea, sau cel mult până la sfârșatul lunii lui Aprilie, apoi va rămâne pornirea lucrului pe anul 1863, și tot dela asămene timp.

3-le. Mă îndatoresc ca zidirea bisăricii, a pridvorului, a turnului și a pridvorașului dela Altariu, să fie lucrată întocmai după plan, având construcțiile cele mai solide, și să fiu răspunzătoriu la soliditatea cerută la asămene zidire ; cu adăogire că lucrul turnului prevăzut în plan deasupra Altariului, precum și aripile zidirei la fața bisăricii, spre piață, după învoire d-sali epitropului are a fi scăzut la lucrare, și bisărica în lăuntru să fie cu bagdadie, iară nu cu boltă.

4-le. Toată peatra trebuitoare pentru capitellurile prevăzute în plan, precum și pentru trei ușori de ușă ce sânt datoriu a le face, d-lui epitropul să fie datoriu a o aduce la bisărică ne greșit în iarna viitoare, ca să am timp a o ciopli și a o lucră după cum ceri trebuința, rămâind eu datoriu nu numai a o lucră, dar a mă și duce la locul unde va ceri trebuința a să scoate această peatră sau unde va fi cumpărată, ca să o observez și să o văd spre a fi în calitate bună.

5-le. Eu să fiu datoriu a lucră, atât zidirea cât și ten-

cuiala, după povățuirea și plăcerea d-sali *arhitectului de oraș. de cătră care este proiectat și planu*; zidirea să fie în var și năsip, și tencuiala cu var bun, năsip și ipsos.

6-le. Tot materialul trebuitoriu pentru scheli, adică căpriori, dulapi, scoabe, piroani și funii, să fie datoriu d-lui epitropul a le cumpără, și eu să fiu datoriu a lucra asemenea scheli cu oamenii și cheltuiala me; asemenea să fie pe conta me și toate celelalte măistrii a lucrului zidirei, adecă coveți, ciuberi, varniți, ciuri de sârmă, calupuri, arsul și pisatul ipsosului, precum și altele de asemenea, fără însă d-lui epitropul să fie datoriu a cumpără măcar un lucru din aceste; iar calupurile trebuitoare la facere chimeriurilor și la tencuire să fie d-lui epitropul a li face cu a sa cheltuială.

7-le. D-lui epitropul să fie datoriu a-mi da două chilii din ograda bisăricii pentru a ține în ele instrumentele meșterilor mei.

8-le. Materialul trebuitoriu, ce este îndatorit d-lui epitropul a-l da va fi acesta: piatră, cărămidă, var de zid, var bun de tencuială, ipsos, năsip și apă; asemenea d-lui epitropul să fie datoriu a face a sumă cărămidă rătundă, după modelul cerut de plan, pentru zidirea stâlpilor.

9-lea. Pentru tot lucrul arătat mai sus petrăresc ce are a să face de cătră mine cu petrarii și salahorii mei, fără să cheltuiască epitropie bisăricii un ban macar cu vre un lucrătoriu, să fie datoare această epitropie a numitei bisărici sfântul Ilie a-mi răspunde sau a-mi plăti 25,160 lei, adică două zăci și cinci mii una sută șasă zăci lei, în cursul politicesc și alta nimic; din care bani am primit acum înaintea, la facerea acestui contract, 3700 lei, adică trei mii și șapte sute lei; iar ceilalți bani să-i primesc rânduri,—rânduri, cum voiu merge și cu lucrul, rămâind a primi una sută galbeni când voiu isprăvi tot lucrul.

10. Hartie gratuală pentru facere contractelor să fiu eu dator a o plăti.

Cu aceste condiții în număr de zăci puncturi m'am alcătuit cu d-lui epitropul *Frumuzachi Moscu*, a pregăti facere din nou a numitei bisărici, numai în ceia ce să atinge de

petrărie iar nu și de dulgherie, teslărie și săpătorie a lem-năriilor.

Am făcut două asămîine contracte, acesta din partea me dat d-sale episcopului, și altul, din parte d-sale, dat mie,—amîndouă legalizate de Poliția de oraș.

Mihaiu Popoiu

1861 Iulie 12

(Urmează legalizarea Poliției orașului Bârlad sub No. 703, din 13 Iulie 1861, semnat I. Anastasiu (polițai), secretar Făl-ceanu, și pecetea respectivă).

NOTĂ. În anul 1866 s'a iscat proces între episcopul bis. sf. Ilie și calfa Mihaiu Popoiu «pentru desființare de contract și o sumă de bani» (despre care se vorbește într'o adresă a Prim. Preș. Curții de Apel din Iași cu No. 3227, din 31 Maiu 1866, și a Prim. Preș. Curții de Apel din Focșani cu No. 2568, din 8 Iunie 1866,—ambele către episcopul bis. sf. Ilie pâr. Icon. I. Ghinea). Nu știm cum s'a sfârșit această chestie.

L

1862 Septembrie 7. *Samă de toate veniturile și cheltuețile pentru construcția bisericii sf. Ilie, pe timpul dela 1859 —1862, Septembrie 7.*

S A M Ă

De toate socotelele bisericii cu hramul sfântului Proroc Ilie, din această poliție Bârlad, adică de toate veniturile și cheltuețele ce au urmat din trecutul an 1859, de când s'au început a se construi din nou, și până astăzi în 7 zile Septembrie, anul 1862, precum în gios anume se arată. Care Samă este dată Protoieriei despărțirii a doa a districtului Tutovii, de către mine subscrisul, Frumuzachi Moscul, episcopul numitei biserici, fiindcă prin mine au urmat toate cheltuețele acestei biserici până astăzi, și tot prin mine s'au adunat și veniturile, atât dela miluitori, cât și acele proprii a bisăricii.

A). Veniturile

LEI	Părale	Arătarea veniturilor
23,763		<p>Primiți dela d-lui fostul episcop Cole Vasiliul, adică :</p> <p style="text-align: center;"><u>Lei</u></p> <p>14,726, primiți în anul 1858, prin ră-posatul Gheorghe Goiul, pre-cum lămurit se arată la soco-teala prescrisă, din acel an, în condica veche a bisăricii.</p>

LEI	Parale	Arătarea veniturilor															
1228		<p>9,037, priimiți în anul 1860, precum iarăși se arată cu lămurire în zisa condică, la socoteala făcută din acelaș an.</p> <hr/> <p>23,763, fac.</p> <p>Primiți tot dela fostul episcop Cole Văsiliul, din suma de 2744 lei și 21 parale, ce numitul Cole au ramas datoriu bisericii, după socoteala prescrisă în condica veche, la anul 1860, Mart în 5 zile, care bani s'au primit dela Cole în chipul următoriu :</p> <p>444 lei sa'u primit în 12 galbeni. 784 " " în 28 mii cărămidă</p> <hr/> <p>1228 fac.</p>															
9971	20	<p>S'au primit din cassa Epitropiei moșiei târgului Bârlad, dăruțiți din dijma cărămizii, a anului 1857, care bani s'au primit în chipul următor :</p> <table data-bbox="383 1073 549 1205"> <thead> <tr> <th>Lei</th> <th>păr.</th> <th></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4985</td> <td>30</td> <td>Prin Cole Vasiliul</td> </tr> <tr> <td>4985</td> <td>30</td> <td>" răp. Ioan Gheorghiu</td> </tr> <tr> <td colspan="3"><hr/></td> </tr> <tr> <td>9971</td> <td>20</td> <td>fac.</td> </tr> </tbody> </table>	Lei	păr.		4985	30	Prin Cole Vasiliul	4985	30	" răp. Ioan Gheorghiu	<hr/>			9971	20	fac.
Lei	păr.																
4985	30	Prin Cole Vasiliul															
4985	30	" răp. Ioan Gheorghiu															
<hr/>																	
9971	20	fac.															
6045		<p>Priimiți iarăși din Cassa Epitropiei moșiei târgului Bârlad, dăruțiți bisericii din dijma cărămizii, a anului 1860.</p>															
1125		<p>Priimiți dela militori cu condică de milostinii, cu care s'au umblat prin târg, bani adunați prin răposatul Ioan Gheorghiu.</p>															
5515	22	<p>Adunați tot cu această condică prin târg, în urmă, după săvârșirea vieții lui Ioan Gheorghiu.</p>															

LEI	Parale	Arătarea veniturilor
2666	36	Adunați cu condica ce au umblat Sachelarul Ioan Stati.
2378	11	Adunați cu condica ce au umblat Sachelarul Vasile Teodoru.
926		Adunați cu condica de miluire ce au umblat Iconomul Scarlat Codreanu.
7733		S'au priimit dela sfinția sa Iconomul Ioan Ghinea Protoiereul, bani adunați de sfinția sa cu condica de miluire, și priimiți de subscrisul în chipul următor, adecă : <div style="text-align: center;"> <u>Lei</u> 4018 Priimiți la 10 Iunie 1862 3715 " " 7 Sept. 1862 <hr style="width: 10%; margin: 0 auto;"/> 7733 fac. </div>
370		Priimiți iarăși dela sfinție sa părintele Protoiereul, Ioan Ghinea, care bani nu sunt trecuți în condica de miluire.
2922		S'au adunat cu cutie cu care umblă prin târg moșneagul Vasilie, până astăzi la 7 zile Săpt. anul curgător 1862.
150	26	S'au primit pentru niște lumânări de ceară ce s'au vândut.
140		S'au primit pentru o materie adamască, ce se luase dela răposatul <i>Dumitrachi Blănarul</i> ¹⁾ , și s'au vândut la biserica Ovidenia.
2000		Luați cu împrumutare dela monahul Efrem dela schitul Bogdănița.
37		S'au primit pentru Antimisul bisericii ce s'au vândut la biserica Ovidenia.

1) Arghiri, tatăl răposat ei Ecaterina Velea Ioan.

LEI	Parale	Arătarea veniturilor
300		S'au priimit dela Geciul bulgariul, pentru chiria unei case a bisericii, ce iaste în capătul grădinii în partea din sus, pe timp de 3 ani, dela 23 Aprilie anul 1859 și până la 23 Aprilie anul 1862.
752		Primiți dela Sandul Bărghierul, chiria unui dughenițe a bisericii, ce iaste alătore cu a lui Vasilie Croitorul, pe timp de 3 ani, dela 26 April 1859 și până la 26 Oct. 1862.
2402		S'au priimit pentru închirierea hanului de la 26 Octomvrie 1859 și până la 26 April 1862.
625		Primiți dela d-lui Costandin Dimitriul, bezmănul locului bisericii dela șose, pe timp dela 26 Octomvrie 1859 și până la 23 April 1862.
680		S'au priimit pentru închirierea a trei chilli din ograda bisericii, pe timp dela 23 April 1860 și până la 26 Octomvrie 1862 ; însă închirierea chiliei, în care șede d-neii Stănuca Mituleasă, să îplinește la 23 Ap. 1863.
2226	12	S'au priimit pentru închirierea hambariului bisericii, pe timp dela 26 Octomvrie 1859 și până la 26 Octomvrie 1862.
73957	7	Priimiți toți deplin de subscrisul Frumuzachi Moscu, epitr. numitei biserici, pentru care adeverez cu însu-mi a me iscălitură. 1862 Septemvrie 7.

Frumuzachi Moscu.

B) Cheltuelile

Lei	Părale	a) Cărămida cumpărată și dela cine anume s'au cumpărat	Totimea sumei de cărămidă cum-paraia	Cărămida zidită din cea cumpărată	Cărămida ne zidită și ne luată dela vânzătorii
2929		S'au dat d-lui Ștefănachî Fulger, pentru cărămidă cu carat cu tot	90000	47000	43000
418		S'au dat d-lui Ioan Goroveiu pentru cărămidă.	11000	11000	
680		» » » Nicolae Țuțcăneanul	13600	13600	
111		» » » Radul Peul	2220	2220	
92		» » » Toader Forțu	2000	2000	
508		» » » Eftimie Filip	9600	9600	
433		» » » Arghirie Corodeanul	9300	9300	
920		» » » Frumuzachi Findule	20000	20000	
144		» » » Dumitrachi Albul	4000	4000	
5029		» » » Jidovului Marcul	107000	107000	
1806		» » » cucoanei Elenei Greceanu	40000	40000	
1140		» » » Dumitrachi Argintarul și lui Trifan Mo'siu.	31000	31000	
1080		» » » Mile Opre.	36000	13000	23000
1980		» » » Costachi Bichilei și lui Costantin Opre.	55000	55000	
1875		» » » Savin Gherman, Ioan Barbul și Enacachi Tabacariul.	62500	54000	8500
621	32	» » » Ioan Tachi.	14800	14800	
413		» » » Constantin Toader.	9000	9000	
515		» » » Ștefan Chitariul.	12400	12400	
244		» » » Dima Anton.	4700	4700	
940		» » » Batistă Focă.	19600	19600	
900		» » » Ioan Tachi pentru acea care s'au făcut rătundă.	20000	20000	
784		» » » Cole Vasiliul.	28000	28000	
23564	16	fac peste tot	601720	507220	94500
1800	30	Se scade pentru cărămida ce s'au vândut.		50000	
21763	26	S'au cheltuit până astăzi la 7 Sept. 1862 pe cărămida cumpărată în sumă de:	691720	457220	94500
b) Alte cheltuele					
13235		S'au dat pentru 40 coșuri peatră, ce s'au pus în temelie, cumpărată și cu coșul și cu carele din târg, socotită câte 331 lei coșul.			
330		S'au cumpărat 3300 ocă ipsos, ce să păstrează și acum la bisărică.			
2338	20	S'au dat pentru 12469 ocă var bun, ce s'au cumpărat câte 187 lei și 22 părale miea.			
12075	36	S'au dat pentru 653 chile var prost, socotit câte 18 lei 20 parale chila.			

LEI	Parale	Arătarea cheltuelilor
907	12	Pentru 1148 cară năsip ce s'au adus la biserică de s'au pus la zidire.
6922	16	Pentru 3812 oacă fer, ce s'au pus în legăturile zidului, la feresti și la praguri, socotit câte un leu 32 parale și doi bani oca, lucrat gata.
1282		Pentru 1155 dulapi de brad.
1880		Pe 800 scânduri de teiu, cumpărate prin răposatul Ioan Gheorghiu, care scânduri se găesc în păstrare la biserică.
284		Pentru lemnele aduse dela Mânzați, corzi de stejar și de teiu, precum și căpriori.
701	34	Cumpărarea lemnelor și a tuturor celor trebuitoare pentru facerea schelelor.
481		Pentru facerea șopronului din ograda bisăricii.
6735		<i>S'au plătit lui calfa Gheorghie Baciul, pentru lucrul zidăriei, ce a întrebuițat dela începutul bisăricii și până la scoaterea din pământ și pregătirea temeliei.</i>
1671	26	<i>S'au plătit chetrarilor și salahorilor, ce au lucrat fără calfă la zidirea păreților bisăricii, de două palme și mai bine dela temelie în sus, până s'au tocmit pe d-lui calfa Mihaiu Popoiul.</i>
9442		S'au dat d-salē calfa Mihaiu Popoiul, din suma de bani aratăată în contractul-său, prin care se îndatorește a pregăti biserica din lucrul zidăriei cu meșterii săi.
370		D-sali arhitectului politiei pentru planul bisăricii ce l'au făcut.

LEI	Parale	Ărătarea cheltueelor
185		Idem, un mic prezent în protiva ostene- lilor sale.
391	20	S'au cumpărat o iapă și două căruți pen- tru a servi la trebile bisăricii.
1850		S'au dat prin răpos. Ioan Gheorghiul dul- gherilor: Ioan Bălan, <i>Scarlat Braun</i> , lordachi Abăgerul, Ioan Dole și Toader Vinderiul, ca să lucreze la bisărică, și încă până astăzi, 7 Sept. 1862, n'au lucrat nimic, rămânând dulgherii datori a lucra pentru acești bani.
82845	36	Face peste tot cheltuelile ce au urmat cu zidirea bisericii până astăzi, la 7 Sept. 1862, pentru care adeverez cu însuși a me iscălitură. <i>Frumuzachi Moscu. 1862 Sept. 7.</i>

Adunare

L e i părale

82845 36 suma cheltuelilor:

73957 7 „ veniturilor.

8888 29 Rămâne biserica datoare, după aceasta so-
coteală, pentru care adeverez. 1862 Săpt. 7. zile.

Frumuzachi Moscu.

(Urmează semnăturile preoților și a mai multor poporeni
și ctitori a bisericii Sf. Ilie, cum și adevărarea Protoierie
despărțirii a doua a jud. Tutova sub No. 728, din 8 Oct.
1862, prin semnătura Protoiereului Iconom I. Ghinea, secretar.
Pr. Ionescu și punerea sigiliului respectiv).

NOTĂ. După Sama originală, scrisă de mâna păr. Protopop Icon.
I. Ghinea,—ce mi s'a dat de d-na Dumitra G. Mihălcescu, fiica lui Fr. Moscu.

1863 Aprilie 24. Listă făcută de Iconomul Ioan Ghinea pentru ofrandele în petre de Galați.

Lista de numărul petrelor de Galați, ce s'au adunat și se adună dela miluitori pentru bisărica sf. proroc Ilie, din această politie Bârlad, prin dumnealui ostenitoriul Ioan Beldie, care a luat asupra-i a umblă pe la creștini, pentru adunarea petrelor ce vor trebui.

Ioan Ghinea Iconom. 1863 Apr. 24.

60 petre au dăruit Ioan Beldie; 20 p. Ioan Șușnea; 2 p. E. Zăhărescu; 4 p. Toader Dole; 10 p. Ioan Crăciun; 5 p. Dumitrachi Calu; 10 p. . . . ; 5 p. K. Ionescu; 4 p. Vasile Grecu; 4 p. Ch. Tomescu; 3 p. Petre Dancului . . . ; 3 Gheorghie Vasile Neculai; 2 p. Gheorghii Vasili Iftimii . . . ; 14 lei Costantin Ioan; 4 p. Dumitrachi Hriste; 10 p. Gh. Rența sardar; 6 p. Gavrilciu Hagi; 2 p. s'au cumpărat de mine; 4 p. Neculaiu Toma; 1 p. Ion a Morăriței; 25 p. știe Domnu (!); 16 p. a dăruit părintele Vasile Baciuc; 14 lei părintele Gheorghie Baciuc pentru petre; 4 p. Ioan Vasiliu; 10 p. anonim; 2 p. Ștefan Dănilă; 5 p. Hagi Nicola Popovici; 6 p. Costandin Neculaiu; 57 lei 20 parale au dat Manolachi Hotun; 3 lei Gh. Ioan; 4 lei 24 parale Andreiu . . . ; 9 lei Dumitru Bărghieriu; 5 lei Dumitrachi a lui Anton Grecu; 2 p. Vasile Chirol; 14 lei Toader Marcu; 7 lei Gheorghe sin Corceovă; 6 lei Neculai Panaitiu; 2 lei 18 parale Gheorghe Gavrilciu; 2 lei 20 p. Necula Sterian David; 2 lei 18 p. Haralambu ; 10 lei Gheorghe Georgescu; 2 lei 20 p. Ianachi Vasiliu; 30 lei au dat Gheorghe Albu; 6 lei Vasile Gheorghiu; 1 leu 32 parale Ioan Bacalu; 5 lei Chir Dima Jivan; 6 lei a hărăzit sfântului proroc Ilie spre pomenirea a tot neamul, Scârlat Schinu; 10 lei pentru patru petri, M. Neculaiu; 5 lei pentru 2 petri, Petrachi Gheorghiu; 10 lei ; 5 lei chir Pavăl Căsapu; 10 lei Toader Costandin; 2 lei 20 p. I(oan) Popoviciu; 3 lei P. Vasiliu; 2 lei 18 parale, Dimitrie Teodoru; 3 lei 20 p. Anton ; 5 lei Gheorghe Fiodoru; 12 lei domnu (Emil) Bruhnăr (Brucner); 3 lei 20 p. A. Hovsepian; 14 lei ; 3 lei Ștefan Opârșanu; 4 lei V. Panaitiu; 3 lei ; 6 lei Iordachi Necu-

14 lei ; 12 lei ; I. Nechitovici ; 6 lei Vasile.... ; 14 lei Dimitri Neculi
6 lei Vasile Nastasiu ; 14 lei, frații Ferhat ; 12 lei Ghe. Răș-
canu ; 12 lei A. D. Rășcanu ; 9 lei Dimitrie Vasiliu ; 4 lei
8 p. Costandin Ioan ; 4 l. 32 p. V. Negrescu ; 1 leu 32 p. Lipo-
vanschi ; 3 lei 20 p. Manolachi Ioan ; 3 lei Mărioara Filibiu ;
1 leu 10 parale Ioan Alexandru ; 6 lei Dumitrachi ;
3 lei 20 parale Stati Popa (preotul Stati ?) 14 lei C. Necu-
lau ; 6 lei părintele Gheorghie

LII

1863 Decembrie 1. *Procesul-Verbal încheet de 54 po-
poreni ai bisericii sf. Ilie, prin care se constată alegerea ce au
făcut în persoana părintelui Protopop Ioan Ghenea, ca epitrop,
cu poftire de a îngriji de clădirea acestei biserici.*

Proces-Verbal

Anul 1863 Decembrie 1. Subscriși poporeni și ctitori,
precum și preoți a bisericii Sf. Ilie din această politie Bârlad,
invitați fiind de Protoieria acestui district, despărțirea a doua,
prin adresa No. 799, ca să alegem epitrop la numita bise-
rica, pe care voința noastră va fi, astăzi, convocându-ne la
un loc, *cu toți de unire am ales pe sfinție sa părintele Iconom
Ioan Ghinea Protoiereul, acel care l'am văzut în faptă că au
arătat mare zel și silință cu această biserică ; care prin a
sfinției sale osteneli și buni chibzuinți au adus'o până în stare
ce să găsește defață, adecă până când au învăli't'o, i au făcut
un turnișor și au început zidirea și a turnului celui mare, în
care au a fi puse clopotele, ajungând cu zidirea până la mij-
locul fereștilor turnului. Cunoscând bine cu toți că îndată ce
sfinție sa se va înlătură dela administrația bisericii, rămâne
biserica nefăcută, așa precum au stat câți-va ani în urmă în
părăsire,—și mai ales că miluitorii au mare opinie și crezământ
în sfinția sa. Și pentru ca să se cunoască că părintele Ico-
nomul Ioan Ghinea Protoiereul este ales, și noi, subscriși
epitropi numitei biserici sf. Ilie, am încheet acest Proces-
Verbal spre a se trimete Protopopiei cu osebită declarație
din partea d-sale d-lui Chiriac Dobrovici, în a căruia per-
soană au fost recomandată menționata adresă sub No. 799.*

(Iscăliți) Vasilie Colescul, Panaite Neculau, Chiriac Dobroviciu, Nestor Ioan, Dancul Simoan (băcal), Petre Jele, Andrei Gheorghiu, Hagi Stoian Neculau, Cole Vasiliu, Petrachi Dobroviciu, Petrachi Ioan, Pavel Mihail, Velea Ioan, Toader Andreiu, Costachi Dimitriul Roșul, Constandin Dimitriul, Alexandru Pricop, Chitei Nechita, Vasilie Teodoru, Neculai Neculaul, Gheorghie Constandin, cofitar, Nicolae Dimitriul, Gheorghie Dimitriul, Hagi Nicola Ștefan, Neculiță Neculau, Rađul Bonciul (Ceaun), Haralambie Hagi Anghel (blănar), Grigorie Arsenie, Petrachi Marcu (cojocar), Vasilie Niță (diaconul), Alexandru Neculaul (Mitrofan), Ioan Beldie, Toma Beldie, David Nechita, Neculai Altăngiu, Costandachi Popoviciu, Vasilie Uță (cojocar), Ioan Ciolan, Nicolae Stoian, Hagi Panaite Anghelachi, Toader Marcu, Efrim Tufă, Constandin Ioan, Costandin Șuşne, Alexandrul Cardaş, Ioniță Ioan, Vasilie Manolachi, Manolachi Șuşne, Nicolae Alecsie, Dimitrie Menciul, Iconomul Scarlat Codreanu, Sachelar Vasilie Teodoru, Ioan Stati Sachelar, Dascalu Nicolae Miron.

LIII

1863 Decembrie 21. *Arhiepiscopul Melhisedec, Locotenentul de Episcop al Hușilor, confirmă alegerea Iconomului Ioan Ghinea de epitrop a bisericii sf. Ilie, până la finirea în totul a lucrului acestei biserici.*

Principatele Unite Române.

Episcopia de Huși

Arhiepiscopul Melhisedec Locotenent Episcop.

Având în vedere procesul-verbal încheiat la 1 zi a curente de către ctitorii și poporenii bisericii sfântului Prooroc Ilie, din politie Berladul, prin care aleg de epitrop numitei biserici pe sfinție sa Iconomul Ioan Ghinea, actualul Protoieru secția II de Tutova, declarând totodată că îi au toată încrederea în persoana sa și totodată având și subscrisul o asemenea încredere în onestitatea și activitatea Prea Cucerniciei sale, îl recunoște în postul de Epitrop a bisericii sus numite, până la finirea în totul a lucrului acei biserici. Drept care să dă Precucerniciei Sale Iconomului Ioan Ghinea acest

Decret de Epitropie, cu poftire totodată de a fi și pe viitoriu tot cu acelaș zel pentru continuarea cu lucrul acei biserici, precum a fost și până acum.

(L. S. Sf. E.)

Arhiepiscopul Melhisedec.

Director, V. Mandinescu.

No. 1648.

1873 Decembrie 21.

Huși

NOTĂ. Acest Decret a fost însoțit de o adresă a Direcției Cancelariei sf. Episcopiei de Huși, prin care, între altele, se face cunoscut părintelui Ghinea : «Că totodată s'au scris și d-lui Frumuzachi Moscu că Episcopia ie de bună relația dată de P. C. V. cu No. 767, pentru liquidarea socotelor acei biserici, și dacă s'ar simți nedreptățit în ceva se reclame la autoritățile civile competente. Totodată s'au făcut invitație a vă trădă pe seamă zestrea bisericii ce se află în păstrarea sa».

LIV

1864, Ianuarie 20. *Apelul făcut de Iconomul Ioan Ghinea către Principele Mihail Sturza, spre a veni în ajutorul clădirei bisericești sf. Ilie.*

Bunule Principe,

Dacă în societățile omenesti să află mizeri și mizerii, nevoi și trebuinți, prevedința n'au lipsit a face să se nască și suflete generoase, bărbați marimonioși, a căroră inimi pietoase să reverse binefaceri peste omenirea nevoiașă. Și în adevăr, ce sânt acele monumente istorice, lăcașuri Dămnezești, ospitaluri, stabilimente publice,—dacă nu urme doveditoare ecsistenței unor așa bărbați, cari prin ale lor fapte pietoase au strălucit pe pământ ca lucefirii în concertul corpurilor cerești !

Unul din acești mari bărbați sânteți și Înălțimea Voastre; căci nu este un Român în inima căruia să nu fie întipărită imaginea persoanei Voastre ; nu este Român în sufletul căruia să nu fie înscrisă memoria faptelor ce ați lăsat în părinteasca Voastre Domnie.

De acest adevăr inspirați subscriși epitropi bisericii sfântului Ilie, din orașul Bărladului, îndrăznim a Vă expune

o faptă pietoasă ce ei au întrepris, și totodată a Vă ruga ca să binevoiți de a le întinde mâna voastre generoasă, spre a pute desăvârși fapta creștinească începută.

Inălțimea Voastre,

Biserica precitată, una din cele mai frecventate sfinte lăcașuri din comunitatea Bârladului, fiind de lemn și foarte veche, eră aproape de cădere ; siliți de necesitate și încorâjați de agiutoriiu promis de către binevoitorii creștini, subscrișii epi-tropi s'au apucat de întrepindere îndrăznească a rădică acest Dumnezeesc lăcaș de zidiu, după stilul nou și într'o mărime mai spăcioasă. Zicem îndrăznească, pentrucă am început lucrul fără a ave biserica vre un capital, decât numai speranța agiutoriiu sfântului proroc Ilie și a binevoitorilor hristiani. Cu toate aceste, am izbutit a innaintă lucrul până la a găti biserica din roș ; aice însă ajunși ne vedem amenințați a perde speranța de reușită, căci toate resursele ne sânt sacate, locuitorii orașului ne mai putându-ne dă agiutor din cauza mai multor întâmplări ce i-au lovit în interese. In asemenea stare de lucru, nu ne-au rămas, Bunule Principe, decât a apelă la simțimântul de generositate ce Vă caracteriză și cu devotamentul ce Vă păstrăm, a Vă rugă să întindeți marinosul Vostru agiutor intru desăvârșirea menționatului Dumnezeesc edificiu. Și pe lângă că veți spori prin această numărul binefacerilor, ce V'au plăcut a răspândi în patria Voastră natală, apoi Vă veți lăsa și o eternă pomenire în inimele tuturor lăcuitorilor Bârlădeni, carii dinpreună cu noi Vi să închină cu cel mai profund respect.

Ai Inălțimei Voastre, prea plecați și supuși servitori.

NOTĂ. După o copie scrisă de mâna păr. Iconom Ioan Ghinea. Nu știu dacă un asemenea apel a fost sau nu ascultat de Principele Mihai Sturza. Mai degrabă credem că nu ; pentru că altfel nu numai din spusele unora și ale altora s'ar adeveri, dar și în pomelnicul bisericii s'ar aminti. Părintele Econom Ioan Carp, întreat de mine, zice : că redactarea apelului ; acestuia s'ar fi făcut de Arhimandritul Arhipescu, care se găsiă pe atunci în treacăt pe aici, pe la Bârlad, — ne fiind păr. Ionică Ghinea familia rizat cu termini ce să văd în cuprinsul actului întrebuintăți.

LV

1864 Noembrie 15. Preoții și poporenii bisericii sf. Ilie

Inputernicesc pe Iconomul Ioan Ghinea ca, în interesul clădirii bisericii, să vândă un loc dela șosă din treacătul mare, lui Constantin Dimitriul.

Proces-Verbal

Anul unia mie opt sute șasă zăci și patru, luna Noiembrie în cinci spre zăci zile. Subscrișii, preoți, poporeni și ctitori bisericii cu hramul sfântului Proroc Ilie din această politie Bârlad, adunându-ne astăzi la un loc și consultându-ne dispre lipsa de mijloace ce urmează cu pregătirea numitei biserici, am luat în priivire următoarele : *Că această biserică văzându-o că merge deplin cu lucrul după toată soliditatea, la primavara viitoare cere neapărat trebuința a se tencui, atât pe dinafară cât și pe din lăuntru ; a se face stâlpii acei de prin prejurul bisericii ; a se aduce piatra ce este scoasă la satul Popeștii, pentru de a se face din ea ușorii ușilor și scările pridvorului bisericii, precum și toate cele din lăuntru mobilări ; și pregătirea definitivă cu toate ce sânt necesare pentru o biserică ca aceasta, care, până la pregătirea tuturora, mai trebuiește a se cheltui încă vr'o trei mii galbeni, peste acele patru mii galbeni ce s'au cheltuit dela începirea aceștii biserici și până astăzi.*

Ca să se poată ceva agiută la niște asemenea cheltueli, ce sânt necesari, am socotit în unire noi subscrișii, că poporeni și ca ctitori zisii biserici, să se vândă de veci un loc ce-l are biserică la șosă în treacătul mare, în partea despre apus, în megieșie alătore din sus cu locul lui Gheorghie Merariul, și din gios cu locul bisericii Adormire Maicii Domnului (Domneasca), din acest oraș Bârlad ; care loc este dat cu bezmăn pe termen de trei zăci ani, începători din trecutul an 1851 lunte 22 zile, către d-lui Matei Nechita blănariul, și d-lui l'au trecut către d-lui Constandin Dimitriul, cu alcătuire înscris că d-lui bezmăniariul să plătiască bisericii pe fiecare an, ca bezmăn, 250 lei, și la finitul de 30 ani biserică să fie datoare a plăti binalile ce vor fi făcute pe acel loc de d-lui Costandin Dimitriul, și apoi să rămână proprietă a ei.

Vânzarea acestui loc am socotit a să face pe consi-

derație că venitul anual nu poate fi mai mult decât 250 lei, luat pe el, și până la împlinirea de 30 ani mai sunt încă 17 ani, când și atunce biserica nu-l va pute avea în stăpânire, dacă nu va fi înlesnită a plăti dumisale bezmănariului binalele ce se vor găsi pe el.

Luând în considerație și aceasta, că mușteriu de a cumpără acest loc se găsește chiar însuși d-lui Costandin Dimitriu bezmănariu, cu bani în numărătoare chiar acum după tocmala ce se va face cu domnie sa, căci alți mușterii nu sã pot găsi în privirea condițiilor de alcătuire, citate mai sus.

Pentru care am încheet acest Proces-Verbal, dându-l în priimirea sfinției săle părintelui Iconomul Ioan Ghinea : ca, pe de o parte, să-l prezinte onorabilii Primării, să poată căpăta învoirea vânzării deveci a locului citat mai sus iar pe de alta, să se poată cunoaște numitul epitrop că este împuternicit și de noi subscrișii ; a mântui tocmala cu d-lui Costandin Dimitriu a vânzării deveci acestui loc ; a-i da înscrisul cuvenit cu toate documentele atingătoare de el ; a priimi banii după tocmală și a-i întrebuința în cheltuelile facerii bisericii așa precum avem cu toții toată încrederea de persoana sfinției sale.

(Semnați) *Scarlat Codreanu Iconom, Sachelariu Vasile Teodoru, K(iriac) Dobrovici, Ioan Beldie, Grigorie Arseni, Ion Șuşne, Neculai Neculau, N. Dimitriu, Velea Ioan, Dumitrachi Paruș, P. Chenciu, Neculai Iorcuță, Petrachi Marcu, Vasile . . . , Alecsandru Cardaș, Petrachi Dobrovici, N. M. Ivanovici, S. M. Ivanoschi, Dumitru Gheorghiu, Const. Șuşnea, Vasile Uță, Ioan Vidră, Cole Vasiliu, Eni Vasiliu, Harampie Hagi Anghel, Ion.... Costandachi . . . , Costachi Dimitriu Robu, Vasile Manolachi, Ilie sãn preotu Gavrilă Grozã țã, Alecsa Ioan, Sandu....bãrghieru, Neculai Oprișan, G. Simion, Nestor Ioan, Gheorghie Teodoru, Costandin a Tofanii, Alexandru Gheorghiu, Costin Hotun, Toader Ciolan, Gheorghie . . . , Nicolai sãn Hotun, Anghel Prutenu, Ioan Savin, Dumitrachi Prutenu, Petrachi Tufã, Gheorghie Buiucu (și alte vro 13 semnături nedescifrabile).*

1895 Noemvrie 4. *Ecaterina Velea Ioan donează bisericii sfântului Ilie casa sa în condițiunile arătate prin actul de mai jos.*

Act de donațiune.

Sub semnata Ecaterina Velea Ioan, domiciliată în urbea Bârlad, despărțirea III, conformându-mă dorinții ce aveă de-cedatul meu soț, Velea Ioan, pe când se află în viață, și, în dorința ce am și eu de a veni în ajutorul bisăricii parohiale cu hramul sfântul Ilie, din urbea Bârlad, mă grăbesc, din propia mea voință și din liberul meu conștimânt, a declară cele ce urmează :

1) Donez bisericii parohiale sf. Ilie casa mea sub No. 304, din urbea Bârlad, strada Orientul, în care locuiesc actualminte, cu tot locul și toate atenansele sale, aflate în îngrăditura actuală, și care casă cu locul ei, se mărginește la mează-noapte, cu curtea bisericii sf. Ilie ; la răsărit, cu strada Orientul ; iar la mează-zi și apus, cu canalul ce merge din piața sf. Ilie la râul Bârlad.

Prețul acestui imobil îl evaluez la suma de 6000 lei ; iar venitul său anual—la suma aproximativă de 700 lei.

2). Imi rezerv pentru mine dreptul a locui în această casă până la încetarea mea din viață, urmând ca biserica sf. Ilie să între în deplina ei stăpânire imediat după trecerea celor patru zeci de zile, dela ziua morții mele.

Pentru tot timpul cât voiu trăi și locui în această casă, sarcina bunei întrețineri, cum și asigurarea ei în contra incendiului mă va privi pe mine donătoarea.

3) Pun îndatorire Epitropiei bisericii sf. Ilie că, în fiecare an să reguleze a se oficia câte trei panihide, pentru pomenirea mea, a soțului meu, Velea, și a cumnatei mele, Iordana, și anume : la ziua sfintei mării muceniță Ecaterina (25 Noemvrie), a doua zi de sfântul marele Ierarh Vasilie (2 Ianuarie) și la ziua sf. Ioan (7 Ianuarie). Asemenea a se cumpără lumânări de ceară curată pentru biserică, la ziua sf. Vasilie, care este al doilea hram al bisericii sf. Ilie, și a

se face 2 mici prânzuri, pentru pomenirea noastră, la ziua sf. Ecaterina și a doua zi de sf. Vasilie.

Pentru aceste îndatoriri se va prevedea în fie-care an, de către epitropie, în budgetul de cheltueli a bisericii sf. Ilie, câte trei sute lei, care se vor întrebuița ast-fel: 96 lei pentru plata servitorilor bisericii la cele 3 panihide; 75 lei, cheltue-
lele necesare la panihide, pentru lumânări la preoți, colivă, etc; 29 lei, pentru prânzurile amintite; 100 lei, pentru cum-părarea de lumânări de ceară curată la ziua sf. Vasilie. Restul însă, cât va prisosi, peste suma arătată de 300 lei, din venitul imobilului ce donez bisericii sf. Ilie, prin actul de față, se va înscrie în budgetul de cheltueli al bisericii și se va consemna la Cassa de Depuneri, spre a servi în totdeauna numai la reparațiunile și îmbunătățirile interne și externe, ce se vor simți de trebuință a se face, din timp în timp, edifi-ciului bisericii sf. Ilie.

Sarcinele prevăzute mai sus, ca și spesele pentru înde-plinirea lor, se vor executa de către epitropi, bine înțeles, dela data când biserica va începe a beneficia de uzufructul anual al imobilului donat.

4) Toate documentele relative la proprietatea casei cu locul ei, ce donez bisericii sf. Ilie, prin actul de față, le vom înmâna epitropiei acestei biserici în momentul când ea va con-simți la acceptarea acestei donațiuni.

Făcut în orașul Bârlad, astăzi 4 Noemvrie 1895.

Ecaterina Velea Ioan

(Urmează autentificarea Trib. Tutova, prin Procesul-verbal No. 6099, din 13 Noemvrie 1895, semnat de membrul de șe-dință, Gh. C. Moscu, și de grefierul, Gh. Gh. Plesniță, și investit cu sigilul Tribunalului. Transcris la No. 1347 lit. I. repant).

NOTĂ. Actul îi redactat de mine, rugat fiind de donatoare, și numai în urmă a fost revăzut de avocatul C. Popescu Docan, când a fost scris pe timbru. Deși în el nu s'a prevăzut de donatoare la ce fel de persoane ar trebui să se închirieze imobilul, declar însă că răposata, având în vedere că imobilul se află aproape de biserică, ținea a nu se da decât la creștini ortodocși.

Pe locul casei de acum a fost altă dată o alta, proprietate tot a bis-

sf. Ilie, care casă s'a vândut de epitropi prin mezat în anul 1839 Noemvrie 23 (A se vede în urma doc. pag. 159), lui Neculai Stoian, între cari epitropi se află atunci și *Dumitrachi Arghiri* (blanariul), tatăl răposatei și donatoarii de acum, Ecaterina Velea Ioan. Aceasta spre știință.

LVII

1901 Iulie 23. Șeful Portăreilor de pe lângă Tribunalul Tutova, predă în proprietatea și posesiunea epitropiei bisericii sf. Ilie terenul (piața mică) în suprafață de 659 m. p. 95 c. m. p. dobândit în urma procesului ce a avut cu Primăria orașului Bârlad, înaintea Trib. Tutova la 10 Februarie 1899 și înaintea Curții de Apel Galați, la 24 Noemvrie 1899.

Proces-Verbal

No. 499

Anul 1901 Iulie în 23 zile.

În virtutea deciziei civile a Curții de Apel din Galați, secția I. sub No. 202, din 24 Noemvrie 1899, investită cu formula executorie No. 208/900, alăturată pe lângă cerirea adresată de Epitropia bisericii sf. Ilie, din orașul Bârlad, d-lui Președinte al Tribunalului Tutova, cu petițiunea registrată la No. 1562 din 23 Ianuarie anul 1901, prin care Primăria comunei urbei Bârlad este condamnată ca să delase în proprietatea și posesiunea Epitropiei bisericii sf. Ilie, din Bârlad, terenul în suprafață de 659, șeaze sute cinci zeci și nouă, metri patrați, 95, noă zeci și cinci centimetri patrați, prevăzut în schița de plan a inginerului arhitect Ștefan Peternelli din 12 Maiu 1898, în următoarele limite : în partea despre biserica sft. Ilie pe o întindere de trei zeci și doi metri liniari și două zeci centimetri ; despre piața sft. Ilie pe o întindere de 35, trei zeci și cinci metri liniari și zece centimetre, despre strada Orientului pe o întindere de trei zeci și unu metri liniari, nouă zeci centimetri ; iar în partea unde strada Piața Sfântului Ilie face unghi cu strada Orientului pe o întindere de șapte metre liniari și două zeci centimetre.

Subsemnatul, Neculai Vasiliu, capul portăreilor dupe lângă Tribunalul Județului Tutova, domiciliat în urbea Bârlad str. Tarigrad, în baza autorizațiunei dată nouă de onorabilul Tei-

bunal de Tutova prin jurnalul No. 580 din 23 Ianuarie a. c. pentru de a execută sus zisa deciziune și în urma expirării termenului somațiunii No. 466⁹⁰¹ făcută Primăriei comunei Bârlad conform art. 597 și urm. proc. c vilă.

Astă-zi, data mai sus indicată, ora 10¹/₂ dimineața, la stăruința Epitropiei bisericii sft. Ilie din orașul Bârlad disp. III. strada piața sft. Ilie, unde asistat fiind de d l C. Ioan sub-comisarul disp. III. a orașului Bârlad și de domnul O. Mesina inginer, am mers la imobilul al căruia predare urmează a se face, aicea am găsit prezenți pe d-nii Economul Ioan Antonoviciu și Gh. R. Constantinescu, Epitropii bisericii sft. Ilie, lipsind reprezentantele Primăriei comunei urbei Bârlad.

Noi, în virtutea sus menționatei deciziuni a Curței de apel din Galați, am declarat pe Primăria comunei urbei Bârlad expropiată din posesiunea terenului indicat mai sus și l'am predat în proprietatea și posesiunea Epitropiei bisericii sft. Ilie din orașul Bârlad, ce au fost reprezentată prin Economul I. Antonoviciu și Gh. R. Constantinescu.

Terenul predat zisei epitropii, dupe măsurile făcute de d-l inginer O. Mesina pe fața locului, a căria prezență am cerut'o noi pentru a ne înlesni la executarea menționatei decizii, se compune din :

Locul în suprafață de 659 șase sute cinci zeci și nouă metri patrați din orașul Bârlad cf. III., în următoarele limite : În partea despre biserica sft. Ilie pe o întindere de trei zeci și doi metri liniari și două zeci centimetri ; despre strada piața sf. Ilie pe o întindere de 35 trei zeci și cinci metri liniari și zece centimetri ; despre strada Orientului pe o întindere de trei zeci și unu metri liniari și nouă zeci centimetri ; iar în partea unde str. piața sf. Ilie face unghiul cu strada Orientului pe o întindere de șapte metri liniari și două zeci centimetri.

Pentru constatarea acestei operațiuni, precum și predarea imobilului de mai sus în proprietatea și posesiunea Epitropiei bisericii sft. Ilie, am încheiat prezentul proces-verbal, iscălit de noi, sub-comisar, inginer și de Epitropia bisericii sf. Ilie în trei exemplare, dintre care unul s'au dat epitropiei sf. Ilie pusă în stăpânire, unul se va înainta Primăriei comunei Bârlad

expropiată, iar cel al treilea se va înainta onorabilului Tribunal de Tutova spre cele legale.

Capul Portăreilor, *N. Vasiliu*

Sub-Comisar, *C. Ioan*

Inginer, *O. Mesina*

Epitropi } *Econ. I. Antonovici*
 } *Gh. Constantinescu-Râmniceanu*

NOTĂ. Asupra chestiunii cu procesul iscat între Epitropia bisericii sf. Ilie și Primăria Bârlad, pentru Piața mică, a se vede în arhiva respectivei biserici «Dosarul relativ la Piața mică și procesul de revindicare a acestei piețe, ce a urmat între Epitropia bisericii sf. Ilie și Primăria urbei Bârlad între anii 1892—1901».

Prin sentința N0, 202, din 24 Noemvrie 1899, Curtea de Apel din Galați a condamnat pe Primăria Bârlad a delasa în proprietatea și posesiunea bisericii sf. Ilie nu numai terenul de 659 m. p., dar a acordat Epitropiei și 220 lei daune și cheltuieli de judecată, menținând și cei 100 lei ce i se dăduse de Trib. Tutova prin hotărârea No. 62, din 10 Februarie 1899.

Înainte Trib. Tutova Epitropia a avut ca avocați pe d-nii Th. G. Emandi și V. Simionov, iar la Curtea de Apel pe d-l T. V. Ioan.

Documentele bisericii Sfântului Gheorghie.

I

1797 Martie 10. *Iftinca, femeia lui Petre Ocneanu, vinde protopopului Ioan Chirul, pentru biserica sf. Gheorghie, casa ce o avea lângă locul unde se proiectase a se face din nou această biserică, în preț de 30 lei și cu condiție ca protopopul s'o și pomenească cât va trăi, la sfânta biserică.*

Adecă eu Iftinca, femeia lui Petre Ocneanu, de aici din târgul Bârladului, dan adevărat zapisul meu la mâna sfinții sale părintelui protopop Ioan Chiru, precum să se știe că, avându eu o casă făcută de mâna me pe moșija d-neii spătăresii Ecaterinii Sturza, aproape unde cu voia tuturor s'au pus la cale a să face biserica sfântului mari mucenic Gheorghii, unde n'au fostu de suferit ca să trăesc eu într'acē casă, ci

să fii de șazut au un preotu ori să fii pentru treaba bisericii, am socotit și am dat'o cu toată inima sfinții sale drept trei zăci lei bani, și să mă și pomenească cât a trăi la sfânta biserică; însă numai beneaoa ce-am apucat a face, iar pentru loc să aibă a să învoi, pe cât trece pe a d-neii spătăresei Ecaterinii, cu dumneii, precum să învoesc și alți(i) ce șad pe acé moșii. Și pentru mai adevărată credința, ne știind carte, mi-am pus numile și degitul. 1797 Mart 10.

- Eu Iftinca femeia lui Petre Ocneanu adeverezu.
- Eu lordachi Sârbul am fost față.
- Eu Crâste Soponaru am fost față.
- Eu Petcul Sârbul am fost de față.

NOTĂ. Biserica Sf. Gheorghie este așezată cu vr'o 20—30 metri spre apus de unde a stat cândva biserica ungiurească, deci pe linia de mează-zi a vetrei vechi a târgului, de aceia vânzătoarea } zice că casa îi este «pe moșia d-neii spăt. Ecaterina, Sturza...» și că vinde numai binaoa..., iar pentru loc să aibă a să învoi, pe cât trece pe a d-neii spăt. Ecaterina, cu d-neii, precum să învoesc și alți(i) ce șad pe ace moșie.» Biserica nouă s'a făcut cu vre-o 7—8 metri spre mează-zi-răsărit, de unde a fost cea dintâi, cunoscut fiind locul aceștia prin urmele sf. Mese ce se mai văd până astăzi.

II

1810 Martie 26. *Cititorii primei biserici a sf. Gheorghie declară că, ne dându-le mâna a o face acum din nou, învoesc breslei abagerilor ca s'o facă cum vor voi, primindu-i pentru totdeauna pe aceștia și pe toți urmașii lor de cititori și purtători de grijă ai sfântului lăcaș.*

Fiindcă cu mila lui Dumnezeu am făcut noi cei mai gios iscăliți bisărica sfântului mucenic Gheorghie din târgul Bârlad, și acum, ne dându-ne mâna ca să o facem de iz-novă iarăș cu a noastră putere, s'au găsat breasla negustorilor abăgeri, pe cari i-am primit alăturiți ctitori că însăș noi, dându-le toată voia și putere ca să facă această sfântă biserică din nou, dupăcum vor voi și o facă voi le-am dat, dându-să și de cătră noi agiutor cu cât 'om putè. Și de astăzi înainte volnici să fie d-lor toată breasla abăgerească,

atât cei ci să află acum cu titorie, cât și fiii și tot neamul d-lor înșici a face și a pune la cale spre întemeiare orice li va fi voia, căci această primire au fost cu toată irima noastră. Și spre a fi siguranție dumilorsale le-m dat această scrisoare înaintea sfinții sale părintelui protopop, pe cari am păftit și pe sfinția sa pări(n)teli protopop de ne-u făcut această scrisoare în cari s'au și iscălit. 1810 Mart 26.

Vasile Popa adeverez. *Iancu Chirul sãn popa Chirul* adeverez. *Stoica Abăgeru* adeverez. Ὁ νομφέος Μάγδου βεβεόνο.

Hiliuți Popa sãn Popa Chirul adeverez. *Hagi Arghiri* adeverez.

Viind numiții ctitori au arătat că de a lor bună voi au închinat bisărica sfânt. mucenic Gheorghie d-lorsale breslei abăgerești, dupăcum mai sus să cuprinde, au poftit ca să să încredințezi și cu a noastră isc(ălitură), pe care, după a dumnilor-sale, am încredințat.

Ioan Dămian protopop.

NOTĂ. După actul original. Este și o copie făcută și adevărită în 1846 Apr. 30 de Gh. Hristu clucer.

III

1817 Octomyrie 16. *Visteria țării scrie Isprăvniceii de Tutova ca să se deie bisericeii sf. Gheorghie, ce se zidește din nou, 6 oameni străini, cari să fie ciocli la acea biserică, apărați de toate dările și havalelele.*

Dela Visterie

Cătră cinstita Isprăvnicia Tutovii

Din oamenii streini de piste hotar, fără nici un amestec de bir cu locuitorii țării, să se deie șasă oameni ca să fie ciocli la biserică Sf. Gheorghie ce se zidește din nou în târgul Bârladului, cari să rămăie în apărare de toate dările și havalelele, ca să fie pentru slujba ce s'au așăzat. Și de numile lor veți trimite înștiințare cătră Visterie, ca să să triacă în condică după rânduială.

. . . . Vel vist. 1817 Oct. 16.

IV

1823 Februarie 17. *Ioan Sandu Sturza Voevod invoește ctitorilor bisericii sf. Gheorghie ca să aducă, pentru trebile bi-*

sericii, 15 oameni streini de peste hotar, ne amestecați la bir cu locuitorii țării, și cari să fie scutiți de orice dări și havalele.

Noi Ioan Sandul Sturza VVda cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. După jaloaba ce au dat Domnii mele ctitorii bisăricii sf. Gheorghie din târgul Bârladului, rugându-să ca să fie miluită bisărica cu câțiva oameni străini scutiți de slujbă, spre agiutor în stărea cea strâmtorită și fără nici un agiutor în care să află, cercetând Domniia mea și încredințându-ne că starea aceștii bisărici este întru adevăr vrednică de milă, iată prin această carte a Domnii mele hotărâm: ca să aibă a scuti cinci-spre-zăci liudi oameni streini, aduși de peste hotar, fără bir și fără nici un amestic în pământul acesta; cari adeveriți fiind prin mărturie dregătorilor marginii că sânt străini, precum să hotărăște, să rămâi scutiți de birul Visteriei și de toate alte orice dări și havalele a țării.

Poroncim dar d-voastre dregători a ținutului și altor zapcii, de cătră toți să să urmeze întocma după hotărârea cărții aceștie a Domnii mele.

1823 Fevr. 17.

(L. P. D.)

Pr. Vet logofăt

S'au trecut în condica Vist.

Costandiu Veisa pah.

(Pe contra pagină:) După poruncă s'au cercetat.

Gheorghi Oprășan pah.

V

1823 Decembrie 12. *Ilinca, soția răposatului preot Costantin Bălăban și fiică răposatului protopop Gheorghie Brăescu, dăruște bisericii sf. Gheorghie o dugheană în ulița mare.*

Adică eu priotiasa Ilinca, soția răposatului preot Costandiu Balaban și fiică răposatului protopopului Gheorghii Brăescu, de aice din târgu Bârladului, precum fac știut prin această scrisoare de danii ce dau cătră ipitropiia bisăricii sfântului Mari mucenic Gheorghii, precum să să știi că avându eu o dugheană în ulița mare, alătore pe din gios d, dughenii: lui Ioniță Langa, care dugheană o am și eu cliromie dela părinții mei, și fiindcă mai denainte avându în

cuget ca să o dau sfintei biserici, dar acum căzând la neputință de boală gre, îndemnându-mă și ginerile meu postelnicu Constandin Bou, soț nepoatei mele *Maria, ce-i zăc Dumitra*, de a me bună voe o dau sfintei bisărici, ca să fii deveci atât spre pomenire me precum și atot niamu. Și fiindcă eu acum o fac *testemu* dughiana ipitropiia sfintei bisărici cu toate hârțile ce li am de cuprindere acelu loc a dughenei, pentru aceia să fei datoari ipetropiia a-mi dă câte 50 lei pe tot anu în câtă vremi voi fe ia veiață ; și la săvârșirea me să fei îndatoreți a-mi purtă de griji cu toate celi trebuincioasă, precum și până la trei ani să aibă a-mi faci toate grejile, și a mă dezgropă cu cheltuiala ipetropiei. Și spre toată credința a să păzi în veci am rugat pe însuși dohovnecu meu de mi-au scris numile și eu am pus degetu în loc de iscălitură, iscălind și sfințae sa de martur, precum și alți părinți preoți, și din alte obraze ce s'au întâmplat față.

1823 Dechemvrie 12.

● Eu Ilenca prezvitira adeverez.

Costandin preot duhovnic Tenii. Eu preot Ioan Bâgul am fost față ot sfântul Gheorghii. Eu Fiezdosii preot Bunbar ot sfântul Gheorghii târgul Bârladului. Eu Irodiecu Ștefan am fost față. Eu Nicola j dascal față. Vasile Vedrașc medelnicer martur. Nistor Hău'ică am fost față. Gherasim Vidră. Ion Ștefanachi polcovnic am fost față.

Insuși cu gura sa vorovindu-mi aceste cuprinse prin scrisoare dată sfintei bisărici, după încredințare am iscălit. *Pascal Gane stolnic.*

Si eu am scris daneia aceasta, fiind cu bună primere me am iscălit. *Constandin Bou postelnic.*

Postit fiind de preutesa Ilinca, fiica răpos. protop. Gheorghii Brăescu, ca să încredințez această danie pentru o dugheană ce au afierosit'o de veci sfântului Marelui mucenic Gheorghii, de aici din orașu Bârlad, după cerire am încredințat.

Ioan (Dămian) Iconom și protopop țânăului Tutovei.

1824 Fevr. 24.

NOTA. Pe partea de deasupra a indoituri actului se cetește : «I. o- cul dughenii dănuit bisericei sf. Gheorghie de Ilinca Balaban, astăzi ulița strâmbă».

VI

1843 Iunie 4. *Judecătoria finutului Tutovii, la jăluirea și stăruința Epitropilor bisericii sf. Gheorghie, Lupu Pavăl și Radu Mirciu, în pătřiva Anicăi Petrovici, soția lui Ioan Petrovici, fiul lui Petre Croitoriu, reprezentată prin fratele ei, Marinciu Drăghiciu (din Fălciu) ca vechil, au luat în tratație pretenția celor întâi asupra aceștei de pe urmă pentru un loc și cu binale pe el, din târgu Bărladu'ui,—pretindărisiți de bisărică.*

Epitropii au înfășoșat următoarele dovezi

1-ii. Din 1790 Iulie 12, Inscrisul lui Iordachi Sărbu ce-l dă la mâna preotului Ioan Chiru pentru un loc ;

2-le. Din 1804 August 8, zapisul lui Petre Croitoriu, care ia cu bezmăn tocul dela Epitropia bisăricii.

3-le. Din 1823 Iulie 11, poronca Isprăvniciei către Costatin Bou și Constantin Miticiu, ca să cerceteze pentru ne plata bezmănuui de cătră Petre Croitoriu.

4-le. Din 1823 Iulie 2, Zapisul numitului Petru Croitoriu, prin care se îndatorește a plăti 155 lei bezmănul a-cestui loc.

5-le. Din 1824 Aprilie 19, documentul Epitropiei târgului cuprinzător de acest loc.

6-le. Din 1830 Săpt. 2, poronca Isprăvn. ca să cerceteze neplata bezmănuui de cătră Petre Croitoriu.

Vechilul însă n'au înfășoșat din partea pârâtei nici o dovadă alta decât au dat un înscris cu niște propuneri că ar avè vechi stăpânire.

Față de aceste dovezi, Judecătoria hotărăște :

„Ca pretindătorii bisăricii, potrivit § § 1517 și 1518, din Conдика Politicească, să-și stăpânească în bună pace atât locu, precum și binalile ci vor fi pe el, ca unu ce nici Petre Croitoriu, nici urmașii lui n'au urmat cu plata bezmănuui la vremi sau a-l depozitarisi la vre o judecătoriaască stanții sau de a fi hierosu....“

(Semnați) Asășori, *sardar Toma Giușcă, slug. Costachi Săcară*

Director, Simion Bontăș. Stolnacealnic, Panainte Sirian.

NOTA. După o copie legalizată de Trib. Tutovii, în 1 Iulie 1843, semnată de C. Donici și V. Chiru, Director S. Băntăș și Stolnacialnicul Pan. Sirian.

VII

1845 Iunie 8. *Epitropia Casei Obștiei, adevărind primirea sumei de 50 lei la banii analoghiei cumpărăturii moșiei, întărește vecinica stăpânire a bisericii sf. Gheorghie asupra locului de 29 stânjini i palmă, din ulița mare, dănuți bisericii de preoteasa Ilinca Bălăbaneasa.*

Epitropia moșiei târgului Bârladului.

(Începutul obicnuit, după care urmează :). Deci pentru 29 stj. 1 palmă, ce are cuprinși cu locul dughenii preuteasa Ilinca Bălăbaneasa în *ulița mari*, pe vatra târgului vechi, între dugheana lui Ioniți Langa și între dugheana sor Giurgii, cari locu de cătră numita au trecut cu danii bisăricii sântului Marelui mucenic Gheorghie, pentru care au plătit 50 lei la banii analoghiei cumpărăturii moșiei, după adevărința din 1815 August 5 a răposatului Gheorghie Alecsandriu.

Iar granițele locului în toate lăturile, după tabla analoghiei urmată când s'au făcut măsoariște în anul 1815, sânt aceste :

<u>Stânjini</u>	<u>palme</u>	
2	4	fața
12	6	lungime pe o parte
1	1	fundu
12	6	al doilea lungime.

29 1 Și dar spre întărire vecinicii stăpâniri a sf. lăcaș, i s'au dat acestu actu supt iscăliturile noastre și punerea peceții târgului. 1845 Iunie 8.

..... Bratoiu Stoica sluger (L. P. T.)

No. 1521 Secretar, Grigori Hristu clucer.

VIII

1856 August 1. *Maistrul Mihaiu Popoiu se învoește cu Ioniță Tăinaș ca să zidească clopotnița bisericii sf. Gheorghie, în preț de 13,000 lei (vechi).*

Contract

ALCĂTUIRE

Prin carile eu gios iscălitul arăt că m'am alcătuit cu

dumnealui moșu Ioniță Titinaș, ca să zidesc clopotnița bisăricii sfântului marelui mucenic Gheorghii în următoarele condiții :

1-iu. Clopotnița ari a să zidi cu chetrarii mei, precum și salahorii trebuincioși.

2-le. Temelie clopotniții ari a fi adâncă cât va cere trebuința, în loc sănătos, grosime zidirei de gios ari a fi cvadrat de 15 stânjani, și înălțime adică din zidu ari a fi de șasă stânjini, și acoperemântul de 5 stânjini.

3-le. În clopotnița deasupra bolții apă îndatoresc a faci o căsuță cu două ferești, pentru șidere.

4-le. Dumnealui Titinașul esti dator a-mi da tot materialul trebuincios la această zidire ; asemenea și lemnul ce va cere trebuința pentru legăturile din zid, cât și la acoperemânt, am să-l lucrez cu lemnarii mei ; numai fierărie trebuincioasă ari a mi-o dà gata ca să o așez unde să va cuveni, precum și toată învălitura cu tiniche va fi din parte dumniului Titinașului.

5-le. La tencuiala din afară am a amestecă și ipsos, spre apărare de ploae, iară înăuntru se va tencui numai casa unde va fi de șăzat.

6-le. Tocmala am săvârșit pentru aceasta lucrare, cu toată a me mulțămire, ca să-mi numere 3,000 mii lei, adică trei-spre-zăci mii lei, iară altă nimica ; însă acum înaintea am primit una sută galbeni, adică lei 3700,—iară ceilalți bani mi-i va numără rânduri, după lucrare ce voia face.

7-le. Mă îndatoresc a faci lucrul bun, curat și frumos, după cunoștința ce am în asemenea zidire.

8-le. Și spre a să păzi această alcătuire din parte me ne strămutată o am întărit cu a me iscălitură.

Mihai Popoiu

Anul 1856 August 1.

Insemnări de primirea banilor.

Lei

1850—50 .gaibini tij am mai primit cincii zăci galbini,
Avgust 7 zile 1856 M. Popoiu.

1850—50 galbeni tij am mai primit 15 Ianuar 1857.
M. Popoiu

- 1110—30 galbini tij am mai priimit 17 Iulie 1857.
M. Popoiu.
740—20 galbini tij am mai priimit 15 Iulie. M. Popoiu.
370—10 galbini tij am mai priimit Sept. 8. M. Popoiu.
1110—30 galbini tij am mai priimit 5 Maiu. M. Popoiu.
370—10 gabini tij am mai priimit 26 Ma. iM. Popoiu.
370—10 galbini tij am mai primit 1 Iunie. M. Popoiu.

7770

3700—la facerea Contractului

11470 total.

NOTA. După datele ultimelor trei primiri de bani rezultă că clopotnița a fost gata în Iunie 1858, rămânând a i se face tencuiala pe din afară și a casei de locuință,—ceia ce s'a săvârșit toamna în 1900, cu cheltuiala ingineriului Negruț, care a început atunci planul cadastral al orașului. Poate tencuierii se datorește restul de plată către chețrari, după contract, dacă nu și morții lui Titinaș întâmplată în 1859. Aceasta se călugări pe patul de moarte prin părintele Protopop Vrăble, punându-i numele Ioanichie, și această călugărire s'a făcut chiar în ziua când s'a pus temeliala bis. actuale a sf. Ilie,—dupăcum mi-a spus pâr. Eeoanom I. Carp.

IX

1857 Octomvrie 28. *In scopul de a se pute înființa piața sf. Ilie, Casa Obștiei, în schimbul unui loc pe care biserică sf. Gheorghie îl avea aici, îi dă un altul din strada Principală.*

Act de Schimb

În urmarea Jurnalului încheet la 18 Iunie 1851 în Casa sfatului orășănesc, cu privilegiul venirii în acest oraș a esceleței sale D-lui Ministru lucrărilor publice, chibzuindu-se îndreptarea uliților, a șoselelor, din acest oraș, după planul regulat de către gheometru în adins, s'au găsit de cuvânt că (în afară de) piața aflată lângă biserică gospod pentru adunare de cară la zile de iarmaroc, să se mai destăineze încă o piață în fața bisericii sf. Ilie, care este iarăși în mijlocul orașului, spre a se înlesni adunarea carelor și a norodului la ziua de iarmaroc; aceste locuri însă fiind proprietăți a unora din boieri și negustori, între care este și biserică sf. Gheorghie, prin bună alcătuire și tocmală, ce am alcătuit noi Epiritropii

zisei biserici, am dat Epitropiei târgului Bârlad locul bisericii de veciu, pentru a rămăneă de piață, ce este împrejur în mărime de cinci-zăci și opt stânjeni No. 58 gospod, în po-triva căria Epitropia i-au dat bisericii schimb un alt loc iarăși de veciu, din locurile slobode obștești, ci este în colț cu linia soșelei lângă locul ds. sardarului Gheorghii Magăl-dea în mărime de cinci-zeci și doi stânjeni, patru palme dom-nești, în prejur. Și dar de astă-zi înainte, în temeiul cita-tului jurnal și altul încheet la 14 trecutei luni Iunie, anul curgător, tot de Obștia acestei Comunități, Epitropia acestui târg va fi înveci stăpânitoare pe locul acesta cei s'au dat, și Epitropia bisericii pe acel luat dela Epitropia acestui oraș, puindu-se documentul sub No. 2040 din 28 Aprile 1824. Spre care sfârșit, făcându-se două asemenea, s'au dat acesta Epi-tropii târgului sub iscăliturile noastre, Epitropii bisericii sf. Gheorghe.

1857 Octom. 28.

Bratoiu Stoicoviciu, Epitropul bisericii sf. Gheorghe.

NOTA. Se știe că la 17 Aprilie 1851 a ars o parte din orașul Bâr-lad, născându-se focul dela un stoleriu evreu, prin aprinderea surcelelor din atelier. Autoritățile, folosindu-se de acel prilej, au luat măsuri pentru a regulă ulițile orașului. Constatăm deci că tot atunci s'au luat dispozițiuni pentru a se înființa și piața sf. Ilie. Locul, de care-i vorba, în acest act, îi din sus de podul de peatră, în colțul de mează-zi, dintre strada Princi-pală și strada Dobranici,—loc pe care Epitropia bis. sf. Gheorghie l'a vândut acum câțiva ani.

X

1858 Maiu 25. *Haralamb Neculau declară că suma de 244 lei 10 parale, ce are a luă dela Petrachi Chiru, o hără-zește bisericii sf. Gheorghie.*

Pentru pretenție me supt iscălitul ce am a luă dela d-lui Petrachi Chiru somă di 244 lei 10 parale, le-m hărăzit bisăricii cu hramu sfântului Gheorghii, pentru care va primi bisărica arătații bani, și am iscălit. 1858 Mai 25.

Haralambu Neculau,

XI

1859 Ianuarie 1. *Listă de câte locuri (imobile)are biseri-ca sf. Gheorghie.*

Insemnari di câte locuri ari bisărica sfântului Marilui mucenic Gheorghii din această politii, cari sânt în păstrare me și am iscălit. *Sluger Bratoi Stoicovici, epitropu sfintii bisărici.*

1 Hanbar în ograda bisăricii cu trei dispărțituri.

1 Loc stărupu ce l'au dăruit Ilinca preoteasa lângă piața sf. Ilie.

1 Loc la șosă ce-i alătore cu locu sfintii sale Iconomu Constandin Vrabii, ce s'au făcut schimbu cu epitropii Casei Obștii pentru pieată și cu locu acesta dila șosă cei acum a bisăricii, este și 1 bordeu ce ședi un herar ce-i închiriet din 1858 Iulie 20.

4 Chilii a bisăricii.

NOTA. După insemnarea originală făcută de Epitropul Bratoi Stoicovici.

Documentele Bisericii Sf. Haralampie și Mina

I.

1825 Maiu 16. *Epitropii moșiei târgului Bârladului, adevind că Nasta, soția lui Sotir grecul, au plătit 210 lei la banii analoghiei pentru locul ce are cuprins, 116 stânjini, îi întărește veșnica stăpânire.*

Epitropii târgului Bârladului

(Introducere ca de obicei, după care urmează :) Deci pentru una sută șasă zăci stânjâni gpod loc măsurat înprejur, ci are cuprins Nasta, soția lui Sotir grecul, cu lăcuința sa în mahalaoa din gios di Căcaina, alătore cu locul lui Șărbăban Bălăban, au și plătit doă sute zăci lei la banii analoghii ci s'au socotit pentru emăș și cheltuelile urmate. Și pentru ca să fie știut banii ci au dat și locu ci are cuprins, spre întărire vecnicii stăpâniri asupra acestui loc i s'au dat această scrisoari, întărită cu pecetia târgului și încredințată cu a noastre iscălituri.

1825 Mai 16.

Toader Corodeanu stolnic. Ioan Gheorghiu.

(L. P. T.)

II

1829 Iulie 20. *Ion Manoli și soția sa, Anastasia, afi-erosec un loc cu o bină pentru a se face pe el o biserică intru cinstea sfinților mucenici Haralampie și Mină, spre pomenirea lor și a neamului lor.*

Din însuși bună-voința noastră, după sfătuire ce cu dragoste am priimit dela sfinția sa părintele sachilariu Teodosăi, slujitoriul bisăricii sfântului Marelui mucenic Gheorghie, din târgul Bărladului, ca unii ci am rămas fără de copii, ne având nici un razâm despre neamurile noastre, decât o casă cu locul ei în număr de 116 stânjini înpregiur, plătiți la analoghia târgului, unde ne petrecem viața pentru zile(le) câte vom avè; dar, fiindcă sfinția sa numitul sichilar s'au fâgăduit lui Dumnezeu ca ari să facă cu agitoriul creștinilor o svântă bisărică intru pomenire svinților Marilor mucenici Haralambic și Mina, având însă trebuință de loc, unde să se zidiască din nou ¹⁾, am afirosit acest loc tot, împreună cu binaoa, spre vecinica pomenire atât noă cât și neamului nostru, ca să fii pentru zidire acelui svânt lăcaș, fără să pritindirisim ceva noi sau oricini din neamurile noastre; atâta numai; cât vom trăi să nu ne dei afară din casă, și, până când se va săvârși svânta bisărică, di să va întâmplă a ne mută noi din viață, să aibă svinția sa părintele sichilar a ne griji cu ce va mai rămânè pre urma noastră, și să ne pome-nească la sfântul Gheorghie pără să va găti și aice sfânta bisărică, și atunce ca pre niște întâi ctitori să ne pui la svântul jertvelnic. Și spre vecinica știință urmează a noastre iscălituri.

1829 Iulie 20

Ion Manoli soțu Nasta(săi) adeverez.

Eu Anas(tas)ăia, soția lui Ion Manoli, ci am dat locu de bună voe me pări(n)telui Teodosă sachilari, ca să zâdiască beserică intru prăznuiri marilor mucenici Hara(lam)p și Menă, pentru pomenire noastră și a tuturor creștinilor.

Și eu am scris cu bună piimire amândora pățiilor și m'am iscălit de martur. *Ioan dascal.*

1). Trebuie a înțelege o biserică cu un hram nou, altul de cum se mai află în Bărlad, altfel s'ar fi făcut pe locul ce l'ar fi avut.

III.

1835 Maiu 23. *Judecătoria ținutului Tutovii, având în vedere cererea ne întemeiată a Nastasiei, soția dascalului Ioan Manoli, de a-și întoarce dania făcută în folosul bisericii sfinților mucenici Haralambie și Mină, hotărăște ca danie să rămâie în ființa ei și ca dânsa să-și stăpânească cât va trăi casa ce este pe acel loc împreună cu toți copacii aguzi.*

În numele Prea Înălțatului Domnului Mihail Grigoriu Sturza VVod, stăpânitoriu Principatului Moldaviei.

Anul 1835 Maiu 23 zile.

Judecătoria ținutului Tutovii.

Prin înfătoșare în presustfie sa a jăluitoarii Anastasiei, soție dascalului Ioan Manoli, și a pârâților di ea, epitropii bisericii cu hramul sfinților mucenici Haralambie și Mină, anume Andreiu Gheorghiu (ce i zăc și a Marolicăi) amândoi în persoană, a luat în cercetare Dela pornită di cătră ce întâiu și au aflat că ea jăluitoarea la anul 1833 Oct. 2, prin jălubă cătră Divanul respectiv, s'au tânguit că di cătră bărbatul său acest di acum, numit Ioan Manoli, ci esti cu al triile cununie, la anul 1829 fără vroința ei au dănuit locul și casa ci ea o are dila al doile bărbat, pi care s'au și zidit biserica sfinților mucenici, cerând a să îndatori pe epitropie a-i da alt locu în potrivă împreună cu toate *heiturile* precum au fost, plătindu-i și *aguzii* ci i-au tăet la zădire bisericii. A căria jălbă cu poronca acelu Divan din 11 Oct. 833 No. 1707 triimeșându-se judecătoriei spre legiuită lucrare, s'au făcut cuvenitele chemări epitropilor și jăluitoarei, după care înfătoșându-să astăzi și cerându-li-să dovezile cu opis, jăluitoarea au înfătoșat următoarele :

1-ii. 1820 Mart 5, isvodul di zăstri lămuritoriu averii dila cel întâi bărbat cu care au mers cătră cel al doile, cuprinzătoriu în bani somă di 2935 lei, cari în opis este trecut, iar în original nu l'au înfătoșat, arătând că ar fi perdat.

2-lea. 834 Iuli 22, răvașu gios iscălitului Prezădint acestui Tribunal cătră Ilie Tutolici și căpitanul Constandin Bălăban, ca să facă cercetare ce danie au dat sfintei bisărici, și

di este cu știința jăluitoarei, cât loc cuprindi bisărica și ce rămâne jăluitoarei.

3-lea. 834 Iuli 27, mărturia acestora cu arătari a stânjânilor cuprinși di sfânta bisărică. Aceste fiind dovezile jăluitoarei.

S'au cerut și dila epitrop asemenea, și au înfășoșat următoarele :

1-iu. 817 Apr., copie di pi izvodul di rămășiță, dat de medelnicerul Hiliuță Chirul cătră Casa Obștiei, moșie Târgului Bârladului, în care să vede rămășiță *Sotir Grecul, cumpărătoriu al acestui loc, cel al doile soțu a jăluitoarei*, cu 96 lei .

2-lea. Fără velet, Tabla analoghiei di măsořiște ci s'au făcut moșiei târgului la 815, în care s'au văzut însemnat că au plătit Sotiriu Grecu banii analoghiei pentru 116 stânjâni ci au cuprins în el.

3-lea. 825 Maiu 16, Documentul epitropiei moșiei târgului Bârlad pentru locul cuprins în mărime di 116 stânjâni înpregiur pe numile Anastasiei soția lui Sotiriu Grecu.

4-lea. Zapisul Nastasiei cu bărbatul său di acum, Ioan Manoli, prin care di bună voe lor dănueste tot locul în mărime di 116 stânjâni împreună cu binaoa di pi el, spre a să zădi biserica cu hramul sfinților mucenici Haralambii și Mina, întru pomenire lor și a niamurilor lor, fiindcă rod nu au.

Al 5-lea. 833 Noemvrie 26, Mărturia preoților dila bisărica sfinților Voivozi din târgu Bârlad, anume preutu Costandin duhovnic și preotul Ioan Gașpar, prin care arată că locul arătat, ea, Nastasăe, făcându-l întâiu danie bisăricii sfinț. Voivozi și în urmă, străcând aceeși danie, di bună voe ei l'au afierosât sfinților mucenici Haralambie și Mina. undi s'au și zădit sfânta biserică.

Aceste fiind dovezăle și a unei părți și a altie, giudecătorie, după luare aminte ci au făcut, văzând danie în întregimea ei, nu poate a încuviința reclamațiile jăluitoarii după patru ani trecuți, măcar deși ea arată că fără știre și vroința ei s'au făcut di cătră bărbatul său, acest de acum, însă după mărturia preuților dila bisărica cu hramul sfinților Voivozi, arătată la No. 5, a dovezilor epitropului, să vedi că ea

pentru că nu ari rod mai înainte au fost făcut arătatul loc sfinților Voivozi și în urmă spre zădirea din nou a sfintei bisărici cu hramul sfinților mucenici Haralambie și Mina, străcând aceeași danie, îl dănuște di al doile cu înscris sfinților mucenici, care că a înțelegi că de a ei bună voe au urmat, și a ei răclămație nu să înțălegi altă dicăt o invitare di nistcariva ; pentru aceasta dar giudecătoria

H O T Ă R Ă Ș T E :

Ca arătata danie să rămâe în sfințenie ei și ea, Nastasie, să-și stăpâniască casa ci esti pi acel locu împreună cu toți copacii *aguzi* ci sânt pi tot locul dănuit di ea, până la săvârșirea vieții sale, ne fiind volnică nici a vinde (a înstrăina de veci), nici a dărui din acel loc, măcar un pârmac și, după săvârșirea sa, să rămâe a sintii bisărici, întocmai după cuprindere hârtii danie dată de ea; fiindcă acel loc *după documenturi să vede că este cumpărat de bărbatul de al doile numit Sotiriu*, carele să fii spre pomenire atât a mortului cât și a ei, de vreme ce rod nu le-au rămas.

Intr'acest chip dându-să hotărârea, vor iscăli înpricinații vroința lor ; iar pentru că câtimea valorii proțăsului nu esti lămurită, la întâmplare când vre-o parte ar rămânè nemulțămিতă spre îndeplinirea Delii să va faci prețăluire locului și casăi, spre a sluji de câtime valorii, trecând Dela în apelație Divanului, dacă parte nemulțămিতă va apelarisi în vreme hotărâtă de două luni, socotite di la zâoa iscălirii sale nemulțămiri.

(Iscăliți) *Ioan Jora postelnic. Gheorghe Cerchez.*

Director, *Ioan Cărăcaș.*

Stolonacealnic, *Vidră.*

Anul 1835 luna Septembrie 9, am ascultat hotărârea aceasta și întru toată cuprindere ei am rămas mulțămিত.

(Iscălit) *Andrei Gheorghiu*, episcop bisăricii.

Anul 1835 luna Sept. 9, am ascultat hotărârea aceasta și întru toată cuprindere ei am rămas nemulțămিতă, pentru care voi apelarisi. (Iscălită) *Nastasîa soție dascalului Ioan Manoli*, ce să află dascal la ace biserică.

Giudecătoria ținutului Tutovii

Copiia aceasta după proslăduire ce i s'au făcut fiind

întocma cu originalul s'au încredințat cu iscăliturile cuvenite și pecete Tribunalului. 1835 Oct. 15 No. 4420.

Gheorghie Cerchez serdar.

Plitos serdar.

Director, Caracaș.

(L. P. J. T. T.)

De vreme ce după prețaluire urmată locului și casăi, proșesul s'au lămurit de una mie lei, apoi partea nemulțămită vroind a apelarisi, va dipozitarisi mai întâi cautiia legiuită două sute de lei, la această giudecătorie, și apoi îi va fi slobodă apelația în vade de două luni, socotite de astăzi, Marți, luna Octomvrie în cinci spre zăci zile, anul una mie opt sute trei zăci și cinci.

Cerchez serdar

Plitos serdar

Stolonacealnic, Vidră.

IV

1836 Noemvrie 14. *Văduva Nastasia neputând obține dela judecătoria ținutului Tutovii anersirea daniei și perzând dreptul de apelație, Mihai Sturza Voevod întărește hotărârea judecătoriei cum și încheierea Divanului Domnesc, rămânând închisă pentru totdeauna această pricină.*

Cu mila lui Dumnezeu Noi Mihail Grigoriu Sturza Vvod Domn țării Moldaviei. Divanul Domnesc prin anaforoa din 30 a trecutei luni Iulie, anul următor cu No. 1494, au adus la știința Domnii noastre că Divanul apilativ a țării di gios au pristavlisât acestui Domnesc Divan în rivizie Dela pricinii dintri Nastasiia văduva a dascalului Ioan Manoli, din târgul Bârladului, cu epitropia bisăricii sfinților mucenici Haralambie și Mină, din acelaș târg Bârladul, pentru un loc de casă, tot de acolo, ci s'au dănuit bisăricii de numita văduvă și acum voește a-și anersisi acè danie, căria Deli făcându-i-să luari aminti, s'au găsat că această pricină întru de față stăruire a amândoror părților s'au tratarisit de cătră giudecătoria ținutului Tutovii, și s'au hotărât prin jurnalul din 23 Mai, a anului trecut 1835, în dreptatea bisăricii; în care hotărâre jăluitoarea Nastasiia au iscălit nemulțămiri la 9 Sept. a aceluiaș an 1835, iar epitropiia mulțămiri;

apoi la 15 Octom., tot a aceluia an, i s'au dat numitei Nastasâi și copii depe zisa hotărâre, în dosul căriia i s'au însemnat termenul apelații, și că ua asemine ari a să scoți din aceiași zâ Oct. 15, și că mai întâi trebuie să pui cauție 200 lei, fiindcă pricina este de competență giudecătoriei. După cari jăluitoarea Nastasiia la 21 Decemvrie, adică după 7 zile în urma trecirii termenului de apelație, s'au înfătoșat la Divanul țării di gios cu jalobă de apel,; însă Divanul ne priimind acă jalobă, fiind pise termin, în aceiași zi, Decemvrie 21, au închiet jurnal pentru închidere dritului apelații. Deci, fiindcă după luare aminte ci s'au făcut, găsești și acest Domnesc Divan că numita Nastasie au perdut dritul apelații cu nedepunere cauții și darea jalobei de apelații în termenul legiuit, și după art. 374 din reglement, pricina aceasta este închisă în veci, — pentru aceasta au supus Divanul la știința Domnii noastre spre a să întări hotărâre giudecătoriei tânutului Tutovei, mai sus pomenită, din 23 Mai a anului trecut 1835. Drept aceia Domniea noastră în privire că văduva Anastasie au pierdut dritul apelații cu nepunire cauții și dare jaloibii de apelații în termin legiuit, după care rămâne pentru totdeauna și în veci închisă această pricină, prin acest hrisov cu a noastră iscălitură și pecete întărim pominita hotărâre a giudecătoriei Tutovvii, precumși incheerea Divanului Domnesc spre vecinică curmare a proțăsului, în temeiul art. 364, din organicescul reglement, urmând întru aceasta credința boerilor Domni, noastre, mădulări a Divanului Domnesc, iscăliți în anafora, d-lor: vornicul Ion Paladi, vornicul Iordachi Balș, vornicul lancul Cantacuzin, postelnicul Ioan Costachi și postelnicul Gheorghie Sturza. Pentru cari poroncim d-lui hatmanului Teodor Sturza, împlinitoriu îndatoririlor Marelui legosât al Dreptății, ca prin locul cuviincios să aducă întru împlinire arătata horărâre. Scrisu-s'au hrisovul acista la Scaunul Domnii în orașul Eșâi, în anul al trileia al Domnii noastre.

Anul 1836 luna Noemvrie 14 zile.

No. 164.

(L. P. D.)

Mihail Sturza VVd.

V

1839 Aprilie 10. *Judecătoria ținutului Tutovii, amintind de judecata urmată între episcopul bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină și între văduva Nastasia, soția dascalului Ioan Manoli, la stăruința episcopului câștigător de cauză însărcinează pe clucerul Vasile Chicoș cu aducerea întru împlinire a Hrisovului Gospod.*

D-sali Clucerului Vasile Chicoș

La această giudec. a ținut. Tutovii pe lângă jalba ci au dat neguțătoriu Andreiu Gheorghiu, episcop bisăricii sv. mucenici Haraiambie și Mină, di aice din târg, și alăturat și copiiia Hrisovului Gospod No. 164, în pricina di giudecată ci au avut numitul neguțător cu văduva Nastasia, soție dascalului Ioan Manoli, di aice, pentru un loc di casă, tot di aice, ci numita văduvă îl dănuisă sv. bisărici, și în urmă vroè a-și anirisă acè dănuiri ; prin care jalbă cere aducire întru împlinire acum luminatului Hrisov, și precum și respectivul Dv (Divan) a țării di gios prin predpisaniiia No. 5029 poroncește aceasta, și pentru că acum giudecătoria să găsești ne complectă, faci d-tali cereri ca să bine-vroești a priimi această însărcinare și a mergi la fața locului să și păsești cătră aducire întru împliniri a Hrisovului Gospod, potrivit hotărârii aceștii giudecătorii ci va înfățoșă d-tale episcopul ; iar de lucrare urmată lămurit să încunoștiințați pe Giudecătorie.

(Două semnături nedescifrabile).

No. 1961

Director (nedescifrabil).

1839 Apr. 10.

In cuprindire acestui adres, următoriu fiind, am dat în diplină stăpânire locul dănuit după hotărâre Domnescului Hrisov, după care urmare întocmai s'au înștiințat giudecătoria ținutală ; și adresa acestă s'au dat la mâna episcopului, d-lui Andreiu Gheorghiu, ca să-l aibă pi viitorime de document la sfântul lăcaș. 1839 Apr. 20.

Vasile Chicoș clucer.

VI

1839 Aprilie 20. *Clucerul Vasile Chicoș scrie jude-*

cătoriei fânutului Tutova că, următor însărcinării ce i s'a dat, a pus în stăpânire pe biserica sfinților mucenici asupra locului de casă și a grădinei, potrivit rostirii Domnescului Hrisov No. 164.

**Cătră Cinstita giudecătorie fânutulni Tutovii
Clucerul Vasili Chicoș.**

La însărcinare pusă mii de către cinstita giudecătorie prin adresa ei cu No. 1961, în urmare jaloibii ci au dat cătră dânsa d-lui neșuțtoriu Andreiu Gheorghiu, epitrop bisăricii sv. mucenici Haralambie și Mină din acest târg Bârlad, cu cerire di a să aJuci întru împlinire hotărâre Domnescului, Hrisov cu No. 164, pentru di a să da în stăpânire sv. lăcaș locul di casă și grădină, dănuir de văduva Anastasiia, soția dascalului Ioan Manoli, tot di aice, pe cari dănuire vroe a o anerisă,—următor fiind, am mers la fața locului și, după glăsuire copiii jurnalului acei giudecătorii, di hotărâre dată într'aceasta, și a Domnescului Hrisov, înfătoșat di cătră d-lui Andreiu Gheorghiu căștigător giudecății, am și pășit cătră întocmai lucrari, dând în stăpânire sv. lăcaș locul dănuir și grădina în măsurile lui, cuprinsă prin Documentul Opștii cu No. 722, și în glăsuire dâniiei Nastasăi pi suma di 116, adică una sută șai spre zăci stânjâni măsurăți înpregiur, pi cari locu să găsăști și sv. lăcaș. Pentru cari di lucrari ci am făcut nu lipsăsc a înștiință cinstita giudecătorie.
1839 Apr. 20.

(Iscălit) Vasile Ghicoș clucer.

(Urmează încredințarea giudecătoriei ce face acestei copii cu No. 2870, din 6 Maiu 1839 prin semnăturile a doi judecători, a directorului și a stolonacealnicului, și punerea peceții).

VII

1844 Apr ie 4. *Alecu Balaban face cunoscut epitropului bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mina, că răposata maica-sa, Elena, având dănuiră o bucată de loc, unde se află clădită această biserică, întărește hărăzirea maicii sale.*

I N S C R I S

Prin cari supt iscălitul Alecu Balaban, fiiul răposatului

sluger Șarban Balaban, prin acesta facu cunoscut dumisale Andrei Gheorghiu, epitropul ocârmuitoriu averii bisăricii din orașul Bârladului, unde să prăznuești hramul sfinților mucenici Haralambii și Mină, că răposata maica-me, Eleni, cu înscrisul său din 1830 Fevr. 20, trecut in condica bisăricii supt adevărire și a altor marturi, având dănuită svântului lăcaș o bucată de locu aice în târg (unde acum să găsești clădit svântul lăcaș) socotită în giumătati din 112 stânjini gospod înpregiur, cuveniți în partea sa, 56 adecă cinci-zăci și șasă stânjini,—după răoa îndemnari și sfătuiră a moșului meu, capitan Costandin Balaban, am rădicat protăș prin locurile giudecătorești, ca să stric această dănuiri ; iar apoi, viindu-mi în driapta cunoștință că aceasta au fost o soglasiri pornită numai din a vicleanului și voitorului di rău diiavol, drept aceasta socotin lu-o prisosnică reclamație me și deșteptându-mă pentru suileteasca și buna făptuire a maicii mele, și eu prin acesta întăresc hărăzire maicii mele, și în putere înscrisului maicii mele precum până acum, și de acum în nainti pacinică și ne strămutată în veci să fie stăpânire svântului lăcaș pe locul afierosât, stângându-mi tot feliu de pretenții.

Și spre întemeeri am iscălit însumi, rugând și pe cinstita giudecăterie ținutală de au incredințat. 1844 Apr. 4 zile.

Alecu Balaban inputernicesc. (Ne descifrabil) inputernicesc.
Toader Tașcă șatar.

M'am tâmplat fați și poftit fiind am făcut acest înscris, pentru cari iscălesc de martur. *Grigorie Hristu clucer.*

Giudecătoria ținut. Tutovii

Inscrisul acesta, pe temeiul ceririi ci prin jalobă au făcut dătătorial lui și, potrivit jurnalului încheet, să incredințază de Giudec. vremelnicești cu iscăliturile cuvenite și punire pecetii, publicarisându-să prin redacții în Prințipat curs de șasă luni, spre înștiințare legiuțiilor pretindători. *V. Kiru. G. Lambrino.*

(L. P.)

No. 3120 (2 semnături ne descifrabile)

1844 Iulie 8.

Giudecătoria ținut. Tutovii.

Fiindcă în termenul de șasă luni a publicarisirei urmată prin adaosul Foei Sătești din 13 August 844 supt No. 39 și 40, nu s'au găsit nici o preteții asupra acestui înscris, de aceia să încredințază înscrisul statornicit cu iscăliturile covenite și cu punere peceții Giudec. spre vecinica proprietă a d. episcopului pomenitei prin el bisărică, asupra locului dat cu acest înscris. *M. Costachi. M-zer Buhnild.*

(L. P.)

Pentru Director, *C. Dimitriu.*

No. 755

(O semnăt. ne descifrabilă).

1845 Fevr. 16.

VIII

1845 Iunie 17. *Clironomii răposatului căpitan Constantin Bălăban, din satul Bălăbăneștii, dănuesc un loc stărp bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină, situat lângă această biserică.*

Act de dănuire

Prin care gios iscăliții clironomii răposatului căpitan Costandin Bălăban, din satul Bălăbăneștii, și anume Catrina, soție răposatului, Marie, soție capitanului Dimitrachi Mașcă, și Parascheva, soție postelnicelului Ioan Bălăban, fiicele răposatului, și Neculai Bălăban, fratele răposatului,—facem știut că răposatul căpitan Costandin Bălăban având un loc stărbu în târgul Bârladului lângă beserica sfinților mucenici Haralambie și Mină, giunățate din locul răpostului Șarban Bălăban, frate cu răpos. căpitan Constandin Bălăban, care giunățatea acè a lui Șarban Bălăban s'au dănuit pomenitei biserici mai dinnainte de cătră soție lui Șerban, și răp. Constandin Bălăban, încă decând eră în viață, avu plecare a dănu și el acestu locu, parte sa, tot sfintei biserici, pe care loc (il dăruisă) cât au fostu în viață, ne dând bisericii nici un act.

Apoi noi toți clironomii, vrând a întări plecare și dănuire răposatului, după sfătuirie noastră a tututura ni-am și unitu cătră aceasta cu bună priimiri, fără să fim săliți sau asupriți de cătră cinevă, și prin acestu actu dănuim și noi

acestu locu sfintei beserici pomenite mai sus, pe care să-l stăpânească în veci, ne supărată de cătra niminea, trădând cătră episcopii acestei biserici și toate hârțile documenturi a a acestui loc ; cu aceasta însă ca slujitorii acestei sfinte beserici mai întâiu să slujască acum pentru sufletul răposatului cinci sărindare și zăci panahizi, plătind beserica oste-neala preoților, dându-le și cele trebuincioase ; asemenea și după trecerea mea a Catrinii, soție răposatului, din viață, să slujască iarăș cinci sărindare și zăci panahizi, tot cu a besericii cheltueli, și tot pentru sufletul răposatului beserica va da și osăbitu alte doă sărindare la doă beserici, din satul nostru Bălăbăneștii, la care una este îngropatu trupul răposatului ; și al doile peste tot anul pentru totdeauna să ne pomenească pe noi și pe toți acei însemnați în pomelnicile ce am dat.

Pentru care, spre a-și avè acestu actu a lui tărie pentru totdeauna în veci, am iscălit însuși cu mâinele noastre acei ce am știut carte, iar acei ce n'am știut, scriindu-ni-să numele de cătră acei mai de aproape ai noștrii, am pus degetele, poftind și pe alte feță, ce s'au întâmplat față la facerea acestui act, de au iscălitu de marturi ; și totodată prin jalobă am rugat și pe giudecătorie ținutală de au încredințat'o pe formă. 1845 luna Iunie 17.

● Eu Catrina, soție răposatului căpitan Costandin Balaban, am dănuit.

● Eu Marie, fiica răposatului Balaban, am dănuit.

● Eu Paraschiva, fiica răposatului Bălăban, am dănuit.
Neculai Bălăban am dănuit. Dumitrachi Mașcă am dănuit.
Ioan Bălăban postelnic am dănuit.
Scarlat Bălăban fați.

(Urmează încredințarea vremelnicești a Giudecăt. ținut. Tutovii cu No. 604, din 28 Fevr. 1846, prin semnătura judecătorilor, G. Lambrino și caminar Buhnîlă, director Gheorghi Zaharie, și a stolonacealnicului nedescifrabilă, - cum și prin punerea peceții, apoi și cu încredințarea statornică a Giudecătoriei No. 4723, din 4 Noemvrie 1846, prin semnătura a doi giudecători, a directorului, și stolonacealnicului, cum și prin punerea peceții).

1856 Martie 26. *Iconomul Ioan Ghinea roagă pe boerii din Iași să se milostivească a agiută la terminarea bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină din Bârlad.*

O bisărică cu hramul întru prăznuirea sfinților mucenici Haralampie și Mină, ce să face din nou de peatră și cărămidă în politie Bârlad, neputându-să săvârși cu deplinătate din pricina lipsirii cheltuelilor ce urmează, fiind biserica saracă, lipsită de bani, și fără nici un venit anual; și ne mai rămânând altă nădejde de unde să să poată adună capitalul trebuitoriu pentru niște asemenea cheltueli neaparat trebuitoare, iscălitul, fiind însărcinat din partea bisericii și totodată învoit, atât de părintele Mitropolitul precum și de părintele Episcop al Eparhiei Hușului, precum adeverează condica ce o am, cu adânc respect și smerenie vin a rugă pe înalta noblesă din această capitalie, ca să să milostivească și să să îndure a agiută un așa sfânt lăcaș sarac și lipsit de tot agiutoriu trebuitoriu. Ca prin asemenea să să poată prăgăti atât pe din lăuntru cât și pe dinafară, adecă a să face: un turn deasupra pridvorului, unde să să pue clopotele; a să tencui păreții ce sânt zidiți; a să face catapiteazma sapată de lemn și zugrăvită; a să cumpără un policandru, sfintele vase, cadelniță, candelă, sfeșnic, veșminte pentru preoții servitori, și toate cele care vor trebui în lăuntru, precum și ograda bisericii a să faci din nou. Și pre toți îndurătorii ce vor avè milă să agiute la cheltuelile ce trebuiesc, să vor prescrii în condica celor întâi ctitori spre vecinică și ne ștearsă pomenire. 1856 Martie 26.

Ioan Ghinea Iconom din politie Bârlad.

1867 Ianuarie 25. *Testamentul Protoiereului Ioan Ghinea, în care, între altele, arată și ce dănuște bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină.*

Testament

De vreme că ciasul sfârșitului vieței fie-cărui om este

zugravului Ioan, ca să sape întrânsa locurile ne îndeplinite. Fac cunoscut că acestui zugrav, Ioan, i-am plătit ca să fie dator, după sevârșirea mea din viață a-mi însemna numele meu de „Ioan preot“ în pomelnicu, cel de peatră ce este la sfântul jertfelnic.

- 532 Adică cinci sute trei zeci și doi lei să fie de cheluit pentru pregătirea mesei preoților, ostenitorilor, și altor oameni, pe cât le va ajunge.
- 240 Adică două sute patru zeci lei, să se dea două spre zece serindare la bisericile din această politie Bârlad, la fie care biserică două zeci lei.
- 400 Adică patru sute lei să se plătiască preoților dela două biserici, adică dela biserica sfinților mucenici Haralambie și Mină și dela biserica sfântului marelui mucenic Gheorghe, unde îmi sunt părinții mei îngropați, două sute de lei la unii și două sute de lei la alții, și pentru această plată preoții să fie datori a sluji sfânta leturghie patru zeci zile în șir, începute de la ziua înmormântării mele; și, în toate aceste patru zece zile, la fie-care biserică, după sevârșirea sfintei leturghii, să se slujiască și câte o panahidă pentru sufletul meu, întocmai precum scrie în filadă, negrăbinduse nicicum și nici să se facă sminteală în vre o zi.
- 180 Adică una sută opt zeci lei, acești bani să se cheltuiască pentru de a se face în aceste patru zeci zile, în toată ziua, câte două colivi mici îndulcite cu miere, având fie-care colivă câte un colăcel mic, o lumânărică, tămâe, o litră vin, și deosebit o altă lumânărică de pus la mormânt, socotit o colivă cu toate ale ei 90 parale, iar două colivi patru lei două zeci parale, iar piste tot, pentru patru zeci colivi la o biserică și patru zeci la alta, fac una sută opt zeci lei, 180. Aceste colivi toate și ducerea lor la biserică rămâne cumnata mea Marghioala datoare ale îndeplini fără sminteală în toată dimineața, ca să serviască la panahizile ce au a se face.
- 80 Adică opt zeci lei să se plătiască preoților dela amân-

două bisericile, sfinții Haralambie și Mină și sfântul Gheorghie, pentru ca să fie datori într'un an de zile în toate Sâmbetele a eși cu pomelnicile la mormânturi și a face ectenie pentru morții mei.

- 4520 Adică patru mii cinci sute două zeci lei fac peste tot.
- 150 Adică una sută cinci zeci lei, să se cheltuiască la pomnirea ce mi se va face de trei zile.
- 150 Adică una sută cinci zeci lei, la nouă zile.
- 150 Adică una sută cinci zeci lei, la două zeci zile.
- 200 Adică două sute lei, la patru zeci zile.
- 300 Adică trei sute lei, la un an de zile.
- 300 Adică trei sute lei, la jumătate de an.
- 300 Adică trei sute lei, la trei ani.
- 500 Adică cinci sute lei, la șapte ani, când tot atunci să se disgroape și ciolanele mele, iar până atunci să nu se disgroape.
- 500 Adică cinci sute lei, las băetului Scarlat Ioan, fiul cumnatului meu Ioan Popa, ce-mi este nepot și fin din botez.
- 500 Adică cinci sute lei, las băetului Ioan Racoviță, fiul dascalului Vasile Racoviță.
- 300 Adică trei sute lei, las lui Toader Captariu, ci m'au slujit mulți ani, însă acești bani îi dăruesc afară de hacul său ca să se cumpere doi mânzați să se hrănească cu dânșii.
- 100 Adică una sută lei, îi las ca să se dee la toți acei câți se vor arată în urma sevârșirei mele din viață cu titluri că îmi sunt rudeni și vor căută moștenire dela mine, ca să nu aibă vre unul cuvânt de a-mi strică testamentul acesta ce l'am făcut când am fost deplin sănătos și cu mintea întreagă, căci altă avere afară decât se vede prescrisă și împărțită prin acest testament nu mai am nici macar de un ban mai mult și nici sunt dator cuiva, fiind că foarte mult m'am păzit a nu fi dator nimăru cu nimic.
- 580 Adică cinci sute opt zece lei, acești bani îl las ca să se plătiască slugilor mele din ogradă, restul ce au a

mai luă după socotelile ce se păstrează în masa mea, pe anul din urmă, căci pe toți anii cei mai di nainte le-am plătit deplin.

700 Adică șapte sute lei, acești bani îi dăruiescu d-lor Executori acestui testament, cari au a fi d-lui Gheorghe Ionescu pisaltul dela biserica Domneasca și d-lui, Ioan Racoviță, fiul dascalului Vasile Racoviță; d-lui Gheorghe Ionescu va primi cinci sute lei și d-lui Ioan Racoviță două sute lei, și pe care îi rog foarte mult să primiască ca sarcină de a îndeplini toate legaturile prescrise în testamentul de față, imputerniciți fiind de mine întru aceasta și aducându-și aminte de sincerul prieteșug urmat între noi, să nu lase nimic ne îndeplinit din acele preseceise în acest testament și D-zeu care face răsplătire cerească tuturor făcătorilor de bine, le va răsplăti și d-lor sale așa, precum va ști mai bine, fiindcă cu toții avem a muri.

9250 Adică nouă mii două sute cinci zeci lei fac peste tot, pe care bani îi las legați 250 balbeni și pecetluiți într'o pungă de pânză în monedă de 250 galbeni, adică două sute cinci zeci galbeni și, după sevârșirea mea din viață, d-nii Executori ai testamentului din dată vor luă banii și se vor încredința în pastrarea d-lui Gheorghe Ionescu ca casier, luându-se de cătră d-l Racoviță dela d-l Ionescu adeverință de primirea banilor, și în unire amândoi îi vor întrebuiță întocmai după glăsuirea articolilor prescrise în acest testament; mai repetând încă o dată că tot capitalul meu în bani este numai atâta pe cât se cunoaște prescris în testamentul acesta, adică de două sute cinci zeci galbeni, iar mai mult nu am nici macar un ban.

După aceste, având în privire că eu sunt fără⁷ soție, fără fii, fără părinți trupești, fără surori și fără nepoți de frați, având în privire că din trecutul an 1831, de când am remas lipsit de soție și de copilul ce l'am avut, săvârșindu-se

din viață amândoi de cumplita boală a holerii, urmată în acel an în toată Europa, căutare la boalele ce am avut și privigherea casei și gospodăriei mele a fost numai de către cumnata mea Marghioala, soție rep. Ilie Dumitru Abăgeru, iar de către alții niminea; având în privire că numita mea cumnată, Margheoala Dumitriu, se găsește impovărată de o nepoată cu numele Marghiolița, fiică a repos. sale fiice Maria, și tot odată cu desevărsire saracă și lipsită de tot traiul veștii ei; având în privire ca să nu rămâi dator, după sevărsirea mea din viață, cu plata ce i se cuvine a respălăi ostenelele cumnatei mele, Marghioala, pentru slujbele ce au întrebuințat la casa mea și la boalele mele într'un așa timp îndelungat, fără să-i plătesc ceva, prin acest testament declar și otărăsc ca, după sevărsirea mea din viață, toate casele mele cu locul lor ce le am cumpărate dela cumnații mei, așa precum glăsuesc documentele ci păstrez, se rămâe în stăpânirea cumnatei mele, Marghioala, soția repos. Ilie Dumitru Abăgeriu, care, după sevărsirea mea din viață, din dată să le și ia în stăpânire cu toate documentele ce am de cumpărătură, rămâind liberă a le stăpâni și a le speculă ori precum va vroi în folosul său până la săvârșirea sa din viață, fără însă să fie volnică a le vinde de veciu; și după săvârșirea din viață a cumnatei mele, Margheoala, casele cu locul lor și cu toate documentele să rămâe proprietate a bisericii sf. mucenici Haralambie și Mina din această politie Bârlad, la care mă găsesc servitor, însă cu condițiile următoare:

Că biserica mai întâi să răspundă 200 adică două sute galbeni copilei Marghiolița, ce este nepoată de fată cumnatei mele Margheoala și mie fină de botez, pentru ca, din acești bani, 150 galbeni să fie ca zestre a sa, și cinci zeci galbeni să-i întrebuințeze cu grijile cumnatei mele Margheoala; și, după ce va răspunde biserica acești două sute galbeni, apoi se iei în stăpânire casele, și din dată ce le va lua în stă-

pânire, să le și vândă de veci prin formă de mezat, însă să se vândă numai la creștini și nicidecum la jidovi; și bani ce se vor lua pe dânsese, scăzându-se acei 200 galbeni aratați mai sus, cei lanți să se întrebuințeze cu reparația bisericii, dacă va cere trebuința sau cu facerea altor chilio în ograda bisericii, ca să șază servitorii bisericești în ele, fără să aibă dreptate Primăria sau altă autoritate o pune stăpânire pe asemenea bani, decât numai episcopul bisericii, carele să fie dator a da formal cont justificativ executorilor acestui testament pentru toți banii ce-i va cheltui acei luați din vânzarea casei. După săvârșirea din viață a cumnatei mele Marghioala, copila Marghiolița va stăpâni casele până când biserica îi va răspunde acei 200 galbeni, fără să plătiască vre o chirie sau să fie supărată de cătră cineva; și din dată ce să vor da banii, atuncea și numita Marghioliță din dată să-i dea casele cu toate documentele în stăpânirea bisericii, fără a se împotrivi cât de puțin.

Fiind că tot omul este muritor și nu știe nimeni ciasul și ziua când are se moară, dacă întâmplându-se să moară capila Marghiolița înaintea bunicei sale, adică înaintea cumnatei mele, Marghioala, atunci se remână clironomă asupra acelor 200 galbeni cumnata mea, Margheoala, ca să reguleze numita mai înainte de a să săvârși din viață pentru acești 200 galbeni, așa precum va vroi și va găsi de cuviință, fără să se amestice alții sub nici un drit; iar dacă s'ar întâmplă să moară o dată amândouă (de care se ferească D-zeu) bunica și nepoata, adică cumnată-me Margheoala, și copila, Marghiolița, atunci d-l Episcop al bisericii Sf. Haralambie și Mină se întrebuințeze acei 200 galbeni cu grijile cuvenite pentru amândouă repodate, dând cont justificativ d-lor Executori acestui testament.

Cumnata mea, Margheoala, după sevârșirea mea din viață, rămâne datoare a osteni la toate grijile numite până la șapte ani, potrivit celor prescrise în acest testament, care au a se face cu cheltuiala din banii ce las la D-nii Executori a testamentului, și tot odată a urmă cu colivele întoc-

mai precum am arătat mai sus necurmat 40 zile, începute dela sevârșirea mea din viața.

Pe lângă aceste de mai sus arăt și următoarele : că la poarta caselor mele este o bucată de loc stărp în mărime și de o potrivă cu locul ci au făcut crâșmă cumnata mea Ileana, soția repos. Neculai Bâgul și în urmă l'a trecut în deveciu vânzare surorii sale, Safta, soția repos. Iconom Ioan Nacul ; acest loc sterp, dela poarta caselor mele, au fost dat de cătră soacra mea și cumnații mei ca zestre unui băet cu numele Andrei, sevârșindu-se din viață în politica Galații; cumnații mei și moștenitorii acestui loc l'au trecut cătră mine în veșnică proprietate după înscrisul lor ce-l păstrez ; locul acesta numit mai sus, dela poarta casei mele, după sevârșirea mea din viață, îl las să rămâe veșnică proprietate a băetului Scarlat Ioan, fiul reposatului meu cumnat, Ioan Popa, ca pe unul ce-l am ca pe un fiu, în privire că este botezat și crescut de mine și executat la învățatura cărței iarăși de mine, dându-i-se în stăpânire acest loc de în dată ce mă voi sevârși din viață, dinpreună cu toate hârțile atingătoare de el, ca să facă ori ce va vroi cu el fără, se fie supărat la stăpânire de cătră vre una din cumnatele mele sau alții.

Aseminea și acei trei stânj. și jumătate pământ din țarina moșiei târgului ce am cumpărat cu casă, precum se arată în zapisile de cumpărătură, îi las dăni tot numitului băet Scarlat Ioan ca, după sevârșirea mea din viață, de îndată să-i și iee în stăpânire ; iar documentele pe acești stj. stă în pastrarea cumnatei mele Săftica.

Iar pentru mobilitatea și pojiție casei mele, precum vi-tele, straele mele, biblioteca mea de cărți, și pentru tot ce se va găsi după moartea mea, atât în lăuntru caselor mele cât și pe afară, să se urmeze în chipul următor: caii și trăsurile, dinpreună cu toate hamurile, ce se vor găsi, după sevârșirea mea din viață, să se vândă și banii ce se vor

luă să se împartă în patru părți, adică I parte să o iee cumnata mea, Margheoala, II parte să o iee copila Marghiolița, III parte să o iee d-l Ioan Racoviță, și IV parte să o iee băetu Scarlat Ioan; d-lui Ioan Racoviță îi mai las o salte, o perină de cap, două linguriți de bacfon pentru dulceți, patru cești de cafe cu farfurioarele lor, o chisă pentru dulceți și două pahară pentru apă; băetului Scarlat Ioan, pe lângă cele ce i-am lasat mai sus, îi mai las și ciasornicul meu cel mic de argint, ca să-l aibă de suvenir părintesc; în privire că acest copil se găsește sarac de părinți și de avere îi mai las un oghial, o salte și o perină de cap, precum și un antereu de a mele, care va fi mai bun, precum și două cațaveici, care vor fi mai bune, una blănită și alta disblănită, care toate aceste de mai sus arătate, precum și hârtiile atingătoare de locul ce-i dăruescu, d-nii Executori ai testamentului de îndata să le încredințeze în primirea băetului Scarlat Ioan, ca să și le păstreze el așa precum va ști, având speranță în mintea lui că nu le va perde; iar banii, cinci sute lei, să se de cu dobândă și cu garanție sigură până la venirea lui în legiuită vrâstă.

Din toate cărțiile mele, câte se vor găsi prin dulapuri și în casă, să se alegă toate câte vor fi bisericesti și să se dee la biserica Si. Haralambie și Mina, dinpreună cu crucea mea ce de argint ce o am dela părinții mei, iar cărțile ce nu vor fi bisericesti să se împartă în trei părți, o parte din ele să o ia d-l Ioan Racoviță, II-ua parte să o ia băetu Scarlat Ioan și a III-lea parte să o iee copila Marghiolița, nepoata cumnatei Margheoala, ce-mi este fiică de botez.

Din vitele cornorate ce se vor găsi în ograda mea, când mă voi sevârși din viață, o mânăzată sau un mânăzat să mi se dee peste groapă de pomană, după obiceiul vechiu, iar celelalte vite să rămâe în stăpânirea cumnatei mele, Margheoala, și a nepoatei sale, Marghiolița, ca să fie pentru hrana zilnică.

Stogurile cu fân sau păringul, câte se vor găsi la se-

vârșirea mea din viață, de îndată să se vândă în bani și cu acei bani ce se vor lua pe dânsule, d-nii Executori a testamentului să plătiască lui Vasilică Buhnea, ce-i sunt dator pentru înposesiere a 20 stj. pământ a d-sale și pe care i-am lucrat eu, socotit de fie care an câte trei gaibini, adică una sută un-spre-zece lei, așa precum i-am mai plătit și ne-am învoit, și anii plății vor fi dela data și aratarea țidulei d-sale, pe care le păstrez într'un plic pecetluit, și până la sevârșirea mea din viață.

Giubeaua ce mai bună caplanisită cu mătăserie, iar nu cu blană, ce se va găsi în straele mele, să se dee de pomană d-lui Gheorghe Ionescu pisaltul, pentru sufletul meu, pentru ca să facă din ea ce va voi.

O giube, un antereu, un patcap bun și chinga mea cea cu pafta de argint, să se dee de pomană cumnatului meu, părintele Mihalache Nistor, însă giubeaua să se dee aceia care va găsi de cuviință cumnata mea, Marghioala.

Iar cele lalte strae și lucruri câte se vor găsi, atât în casă, în lada ce o am în biserică, prin dulapuri, în poduri, în chimnițe, în zemnic și în toată cuprinderea ogrăzei mele, toate se remâe în stăpânirea și în despoziția cumnatei mele, Marghioala, ca să urmeze cu dânsule așa precum am povățuit'o și precum am îndatorit'o prin verbale cuvinte, fără însă să se amestice vre o autoritate civilă sau eclisiastică în despoziția ce fac dreptei mele averi, prin acest testament, cu vreo modificare sau schimbare din acele mai sus și mai jos însemnate, decât numai d-nii Executori ai testamentului sunt în dreptate a se amestecă și acei care au dreptul a se înpărtăși din legaturi, ca în unire cu toții să îndeplinască cu toată buna cuviință tot ce se cuprinde în testamentul de față.

Pentru toate hârțiile, ce se vor găsi în casa mea, prin dulapuri, în masă, și în lada mea din biserică, care ladă se rămâe earăși în stăpânirea cumnatei mele, Margheoala, fiind că pentru biserică am cumparat ladă mai bună, precum se

vede în Altariu, d-nii Executori ai testamentului sunt rugați ca în unire cu preoții și epitropul bisericii sf. mucenici, Haralambie și Mina să facă două opise duplicate lămuritoare pentru fie-care hârtii, și un opis din acele două subscriindu-se de d-nii Executori a testamentului, să se pună în lada bisericii, dinpreună și cu toate hârtiile pecetluite, de d-nii Executori ai testamentului ca să stea în păstrare acolo în ladă pentru totdeauna, în care hârtii și opis să se păstreze și testamentul acesta tot în lada bisericii, rămânând la d-nii Executori ai testamentului copie întocmai, după acest testament, pentru știința și regula d-lor sale; și celsa lalt al doilea opis fără hârtii, subscriindu-se de d-nii epitropi și preoții bisericii, va stă în păstrare d-lor Executori ai testamentului; iar hârtiile toate atingătoare de locurile caselor mele să nu se treacă în opise, ci să se dea îndată în primirea fețelor ce las prin testament.

Aseminea și documentele caselor cumnatei mele, Iconomița Safta Nacul, ce stau în păstrarea mea, să se dea cumnatei dindată după sevârșirea mea din viață.

Să se dea acele dipositare ce se vor găsi în lada mea, în păstrare fețelor a cui vor fi.

Aseminea și toate documentele bisericeii Sft. Ilie să se dea în primirea epitropului acei biserici.

Eu am două peceți: una de tumbac cu mănunchiul de lemn, și alta de argint pe care o port la ciasornic cu literile pe ele numele și pronumele meu. După sevârșirea mea din viață, d-nii Executori ai testamentului dindată, în ființa a cinci marturi, oameni cinstiți și vrednici de credință, să to-pască sau se nimiciască cu dese-vârșire amândouă acele peceți și încheind un prescript verbal cuprinzător despre nimicirea acelor peceți și subscriindu-l atât d-nii Executori a testamentului cât și martorii, îl va trece în opisul citat mai sus, care să stea în lada bisericeii dinpreună cu testamentul.

Fac cunoscut și aceasta că am mai făcut și al doilea testamen duplicat întocmai ca acesta, care acel al II testament are se stea în păstrarea cumnatei mele, Marghioala: dinpreună cu documentile casei, până la sevârșirea vieței sale, spre siguranța ei pentru legaturile ce-i las.

Pe lângă aceste toate mai arăt că biserica sf. mucenic, Haralambie și Mină are un capital de bani: în galbeni una sută trei zeci și cinci, iar în lei patru mii nouă sute nouă zeci și cinci, ce i-am luat prin judecătorie, după testamentul răpos. siuger Ștefen Dobranici; care acești bani sunt hărăziți de reposat, după îndemnul ce i-am făcut eu, când eră în viață, pentru de a se întrebuința numai cu facerea a patru chilii în ograda bisericei sf. mucenici Haralambie și Mină iar nicicum în alt-fel; și acele chilii să fie pentru de a șideă în ele numai servitorii bisericești fără se plătiască chirie și fără să se închirieze la acele fețe; acești bani, suma de 4995 lei, i-am asigurat fără dobândă în cheltuelile bisericei sf. prooroc Ilie, precum anume se vor prescrie în conturile veniturilor și a cheltuelilor urmate la această biserică sf. Ilie pe anul 1863 și 1864; însă în acele conturi nu se zice că arătații bani sunt a bisericei sf. mucenici Haralambie și Mina, ci se zice că ar fi luați cu împrumut dela o persoană cunoscută numai de mine.—Însă acei bani de 4995 lei cu asemenea zicere să se știe că sunt a bisericei sf. mucenici Haralambie și Mină, pentru de a se întrebuința în facerea chiliilor, după dorința dănuitorului și a mea.

Pe lângă cele de mai sus prescise mai arăt și aceasta, că părintele Iconomul Costandin Vrabie, luând în privire serviciul meu, timp de două zeci și cinci ani, pe care l'am sacrificat în cancelaria protoerii sf. sale zi și noapte, fără să-mi plătiască vre un salariu, mi-au hărăzit (însă fără să știu) una sută galbeni ca se mi-i dee condițional, sau când se va săvârși sf. sa din viață, sau când mă voi săvârși eu. Această sută de galbeni, după sevârșirea mea din viață, o dăruiesc bisericei sf. prooroc Ilie din politia Bârladul la care mă gădesc episcop. D-nii poporâni acestei biserici vor stărui cu esecutarea banilor în folosul bisericei, fiind

siguri. Mai lămuresc ca să se știe că banii câți vor rămâne necheltuiți din acei 250 galbeni până la patru zeci zile, după sevârșirea mea din viață, vor rămâne până la împlinirea de șapte ani în păstrarea d-lui Gheorghe Ionescu pisalt, luându-se dela d-lui înscris de primirea banilor, care înscris se va păstra în lada bisericii de cătră episcop cu consimțământul d-lui Ioan Racoviță, însă fără se plătiască vreo dobândă.

Șarampoii și scândurile ce sunt în ograda mea, pregătite spre a se face ograda împrejurul caselor mele, rămân în dispoziție camnatei mele, Marghioala, cu îndatorire ca această heresie să o întrebuințeze numai cu facerea gardurilor împrejur, iar nicidecum în altfelu, adică de a le vinde, să nu fie volnică.

La finitul acestui testament amintesc și pentru iubitul meu și întocmai ca un fiu Vasiliță Buhnia, cărui nu-i las alta decât îi las părinteasca bine-cuvântare, să-l norociască D-zeu, să-l păziască de ori ce supărări și neazuri, de vrăjmași văzuți și nevăzuți, și cât va fi în viață să fie sanătos și în deplină minte.

Și, pentru ca să fie temelnic acest testament, l'am scris însuși cu mâna mea și cu mâna mea l'am iscălit, puindu-mi și pecetea mea, rugând și pe duhovnicul meu de au adiverit de martur.

Anul una mie opt sute șasezeci și șapte, luna Ghenar în două zeci și cinci zile.

Ioan Ghinea Ionom

1867 Ghenar 25

(L. P.)

Bârlad

Rugat fiind de sf. sa părintele Ionomul Ioan Ghinea adaverese de martur, *Gheorghe Baciu sachelar și duhovnic sf. sale.*

Vasile Baciu sachelar.

(L. P.)

R O M Â N I A

Grafa Tribunalului Tofova

Copia presentă esaminându-se și fiind conform cu originalul testament, se adiverește spre a se elibera d-lui Ioan

Racoviță, conform cererii se au făcut împreună cu d-l G. Ionescu prin petița reg. la No. 77.

p. Grefier, *Triandafil*.

(L. P.)

Esaminat. *V. I. Ghenu*.

Conform cu originalul

Adjutor *I. Racoviță*.

Trecut pe condică de documente la No. 1/₃₉ testamentu original.

NOTĂ. După testamentul ce se află în arhiva Primăriei Com. Bârlad.

Documentele Bisericii sf. Neculai (Ișanu)

I

1780 Iunie 24. *Parfenie monah, fost ginere, în mirenie, lui Constantin Dima, arată că biserica făcută fiind la început de Dima cel bătrân, tatăl socrului său, și din întâmplarea vremilor arzând de Tătari, în puterea dreptului său de cătorie a învoit giupânului Ieremia Eșanu, soției acestuia Catrinii, și fiilor lor, Costantin căpitanu, Lupul, Iancul și Vasili, ca să o facă din nou, ajutând și dânsul pe cât i-a fost cu putință.*

Adecă eu Parfenie monah, ce în mirenie am luat soț pe Căsandra, fata lui Costandin Dima din târgul Bârladului, dat-am adivărată și încredințată serisoare de danie la mâna d-lui giupânului Irimie Eșanului și a d-neii giupănesei Catrinii, și a fiilor d-lor, Costandin căpitanu, Lupul, Iancul și Vasile. precum să știe că cumpărându Dima cel bătrân, tatul socrului meu, un loc din gios de crășma lui Vasile Dege-ratu, în Podeni, în (loc alb) lei dela (loc alb) Mătăsărița) au făcut biserică, și din întâmplare vremelor răzvrătite s'au arsu biserici de Tătari; și viindu d-lui giupănu Irimie Eșanu cu d-lui căpitanu Enachi Nica și cu preotul Ionți, și alți târgoveți, și au rugat să le dau voie să facă biserica iarăși la loc, să nu ste mahalaoa fără de biserică și numele Dimăștilor nepomenite, — și după ruga d-lor le-am dat voie să facă biserică; și din toți care au venit la mine numai giupănu Irimie, fiind plin de focul duhovnicescu și de năstăvire Dumnezeuiască, s'au apueat de biserică împreună cu fii sei și

au făcut biserica, înpodobind'o și în lăuntru cu toate cele trebuincioase ale sfintii biserici : icoane, veștimente și altele, dia a lor dare și puțință, și a altor pravoslavnici creștini, ce s'au pus ctitori ; cum și eu păcătosul cu cele ce mi-au fostu prin puțință am agiutat pe sfântul și Ierarhu Nicolae, ce să cinstești și prăznuiești la 6 zăle a lui Decemvrie, cu cele ce să arată în dosul scrisorii aceștie. Și fiindcă din noi ticăloșii au rămas numai o fată anume Mirica și au luat un bărbat plin de datorii, anume Chirul Brașoveanu, și văzându-i că n'au purtat de grijă să pomenească moși și strămoși și părinți la sfânta biserică, dupăcum pomenesc alți creștini, și or vinde și locu sfintii biserici și cele ce am dat și eu agiutor pentru mântuirea sufletelor a tot neamului nostru la biserică ; și văzându pe d-lui Irimie Eșanu și pe fiii d-lui că sântu cu frica lui Dumnezeu și împilați cu totul la rugă spre lăcașuri Dumnezăești, unde să săvârșăște jartva ce tainuită pentru mântuire de obștie, am dat danie dumnilor sale locul bisericii și toate cele date de mine agiutor bisericii, să stăpâniească d-lor în pace de cătră tot neamul meu ; și d-lor cu fiii fiilor săi, să aibă purtare de grijă, după pomelnicu ce am dat, să ne pomenească preoții ce vor fi la toate sfintele Leturghii ; și când, să nu dè Dumnezeu să să tâmpfe, vro prîimejdie de foc să arză biserica, iarăși d-lor să o facă, iar nu alții, și pomelnicul nostru de vii și de morși în veci să nu să răpue. Și pentru mai adevărată credință m'am iscălit însuși cu mâna mea, și s'au iscălit și alți oameni buni și de cinste. Aceasta adiverez. 1780 Iunie 24.

Parfenie monah am dat această danie.

2 icoane Domnul Hristos și Maica Precista cu perdilile lor.

1 aer la Inviere Domnului.

1 respetie (?).

1 linguriță argint.

II

1801 Decemvrie 30. *Alexandru Neculai Suțu voevod scrie boerilor Ștefan Sturza biv vel spatar și Constantin Sturza biv vel comis, cum și ispravnicilor de Tutova, ca să cerceteze*

jalba dată de Ioan, feciorul starostilui Costandin, pentru un loc de dugheană.

Noi Alexandru Neculaiu Sufu VVoda cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei. Cinstiți credincioși boerii Domniei mele: d-lui Ștefan Sturza biv vel spatâr, i d-lui Costandin Sturza biv vel comis, i d-voastre ispravnici de ținut. Tutovii, sănătate. Să triimite jaloba ce au dat cătră Domnie me Ioan sân starostilui Costandin dela acel ținut, din cari pe larg veți înțelege. Deci pentru un loc de dugheană ce ar fi având acolo dela tatăl său și fără dreptate acum s'ar fi stăpânind de cătră un Mihaiu tot dela acel ținut și, cerșind că prin giudecată să să dè supt stăpâniri, scriim d-voastre, înfățoșind pe amândoaă părțile, din scrisori ce să vor vidè și la o parti și alta, să faceți cercetari pre cu amăruntul și, dupăcum veți găsi cu cali și cu dreptate, prin mărturii de giudecată să le hotărâți; cu care de va rămâne vre o parti nemulțămită și s'ar tragi la Divan, din mărturie ce veți dà să să înțeleagă pricina. 1801 Decr. 30.

NOTĂ. Pe partea de deasupra a foii a doua, ce servă de învălițoare, în afară de sigilul Domniei imprimat în ează roșie, se află următoarea adresă: «Cinstiți credincioși boerii Domniei mele d-lor: Ștefan Sturza biv vel spatâr, i d-lui Costandin Sturza biv vel comis, i d-voastre ispravnici de ținut. Tutovii cu sănătate să se de. Ioan sân starostilui Constantin.» «S'au trecut. M. Condicar.» «Procit vel logofăt».

III

1802 Iulie 1. *Cinci târgoveți, rânduiți fiind prin fidulă de către boerii și ispravnicii însărcinați de Domnie, hotărâse lui Ion sân starostelui Constantin un loc de dugheană pe ulița nouă.*

Târgul Bârladului.

Din cinstita poronca dumilor sale spat. Ștefănachî Sturza i d-lui comisului Costandin Sturza și a dumnilor sale boerilor ispravnici de ținutul Tutovii, după luminată carte Mării. săli Alixandru Neculaiu Sufu Voivod, ce au adus la d-lor Ioan sân staroste Costandin ca să-i hotărâse un loc de dugheană aice în târgul Bârladului, și d-lor prin țadulă rânduinu-ni pe noi, după poroncă, adunându-ni la un loc, am

mărsu la fața locului pe ulița nouă, care loc îl ari dăni din locu târgului, dat de toți fruntașii târgoveți ce să află în vreme aceia, dupăcum pre largu să arată prin zapisul ce-i dau la mână numitului starosti, din let 1783 Aprilie 4. Și, făcând stânjan de opt palmi om de mijloc, am măsurat întâi fața locului în rândul despre mează-noapți, din talpa dughenii lui Moscu Debisi (?) trei stj. și 5 palme păra în talpa dughenii lui Ivan Hotun; și înapoi spre mează-noapțe, dupăcum mărgu acei doă dugheni ali megieșilor, cari loc gășându-să slobod, ne fiind cuprins de nimini nici cu o bină păra acum, după putere zapisului ce-l ari i se dă în stăpâniri prin sâmnili ce i s'au arătat mai sus; pe care loc l'au plătit și la cheltuiala târgului ce s'au făcut cu hotărâre moșâii, după analogu ce l'au agiuns, cu 29 lei și 8 pãrale; dar fiindcă acest loc, după întâmplare vremilor de rezmeriță ce au fost în anii trecuți, numitu-i staroste i s'au întâmplat moartii, și copilu, fiind fără de vrâstă, s'au dus la Eși la un cumnat al său anumi lordachi Măriache de au învățat meșteșugul blănăriei; în câtă vreami au șazut el la Eși, fiind locu rămas aice fără de nici o stăpânire, l'ar îi luat la stăpânire tot pe acest loc un Vasăli Neculiță, zicând că l'ar îi dat și lui mai pe urmă Bărlădenii dăni, dar noă zapis nu ne-au arătat, zicând că l'au vândut unui Ioan, Arman botezat dela Roman, dar nici acel Arman locu în stăpânire păra acum nu l'au avut, nici să știi undi esti, și nici la cheltuiala giudecăților târgului bani n'au dat, măcar că acestui Vasăli Neculiță, vânzătoriu locului, i s'au zâs de cătră noi ca să scrii ori însuși să să ducă la Arman să-l aducă aice cu zapisăli ce ari, să videm ce puteri au și dela cini îi sânt dani, puindu-i și vadê de trei săptămâni; și nici până acum piste trei luni ce au trecut nu l'au mai adus, și mai ales că în zapisul ce-l ari Ion sânt starostile Costandin dăni dela Bărlădeni este iscălit însuși Neculiță Cimbală, tatăl lui Vasăli Neculiță, ce vinde locu Armanului; apoi văzând pe tatul lui și cu toți fruntașii din vreme aceia iscăliți, zapisul lui Ioan sânt staroste văzându-să a fi bun, rămâni să-și stăpânească locu, iar Armanul de va avê ceva își va căuta cu vânzătoriu. Și la ho-

tărătura ce am făcut locului acestuia fiind și cu primumirea răzășălor, s'au iscălit și ei de răzășii, și, după poroncă, nu lipsem a înștiință; și la ce după urmă hotărâri rămâni la bună înfalepciunea dumne-voastră. 1802 Iuli 1.

Μωλιος Δημητρηου. Sandu Bou. Costandiu Iașanu căpitan.
Vasile Iașanu postelnic. Constantin Brânză.

IV

1811 Noemvrie 23. *Pascal Gane și Vișan Bode hotărâse un loc al Mariei, fata mortului Gavril Huidiul, ce-l are în vatra târgului Bârladului pe ulița Armenească.*

Maria, fata mortului Gavril Huidiul, prin arătare ei au făcut cinstiții Isprăvnicii Tutova, au cerut și țadulă cătră noi ca să-i alegem și să-i hotărâm un loc ce are aci în vatra târgului Bârladului, pe loc gospod, în ulița Armenească, lângă locul lui Grigoraș Balbuțanu, ce-i pi din sus, și dinspre apus fața șasă stânjâni; care loc a lui Grigoraș Balbuțanu acum este a bisăricii sf. Neculai, și în gios, spre amezii-zi, să lovește cu locu Cății, ce acum să stăpânește di un Costand. Șaștovanu i di Dimofți Croitoriu; iar spre răsărit din talpa (casei) Cății patru spre zăci stânjâni, pără în locu soerii lui Balbuțanu; și din sus își dă coastă tot cu locu lui Grigoraș Balbuțanu, ce este acum a bisăricii, cari și zapisul acesta a Mariei, pentru acest loc, iarăș de acel Grigoraș Balbuțanu este răscumpărat. Deci, aducând pi ipitropii sf. Neculai, le-am cerut ca să ni arăți ei scrisori au di stăpânire locului (lui) Grigoraș Balbuțanu, iai spre dovadă ne-au arătat o hotarnică din 1810 Săpt. 25, ce este făcută di mortul șatrar Gheorghii Portasă i di d-lui Sandu Bou, cum au hotărât doă trupuri di locu a protopopului Grigori, adică un loc cu o scrisoari din 1777 August 7, ce-i dau târgoviții dăni 4 stânjini di loc, fața în ulița Armenească dispre apus; și înapoi, spre răsăritu, iarăș 4 stânjâni; cari loc îl arată între locu unui Andon și între locu lui Balbuțanu; și diosă-bit îi mai dau 4 stj. loc, iarăș fața la ulița Armenească, cu altă scrisoari din 1778 Mai 14, ce-i dă o Căti ungureasca, iarăși 4 stj. Și așa rânduiții de mai înainte cu aceli amân-

doacă scrisori dau loc protopopului, din talpă binalei sf. Neculai în gios fața șasă stj. pără lângă o fântână, ce esti din gios, lăsând un stj. dispre fântână, din locu protopopului, și un stânjân sub binaoa sf. Neculai, din sus, ce-i făcută pi locu lui Grigoraș Balbuzanu; ne mai uitându-să rânduiții la un răvaș a Isprăvniciei din 1810 Săpt. 26, ce le-au adus Dumitrachi, barbatu Mariei, ca să-i aleagă și locu iai, unde il arată zapisul lângă locu lui Grigoraș Balbuzanu; și dau sfârșat hotărârei protopopului cu amândoaă aceli scrisori, ne mai cercetându-li di să cadă să de pe amândoaă aceli scrisori loc ori ba; iar cunoștința noastră într'acești chip au dat: ca protopopul să stăpâniască 4 stj. după serisoare de dăni ce-i dau întâi Bârlădenii, iar cu scrisoare ce-i dă în urmă Câti să nu poată pretindirisa și pe aceia diosăbit loc precum îi dau rânduiții, fiindcă amândoaă aceli scrisori tot într'un chip grăiase și tot pi acel loc; și Maria să stăpâniască cu zapisul iai 6 stj. față dispre apus, pe lângă locu lui Grigoraș pi din gios; și înapoi spre răsăritu 14 stj după putere zapisului ce ari; și alături cu acest loc, pi din gios, dispre ameză-zi, să stăpâniască și protopopul acei 4 stj. cu aceli amândoaă scrisori di dăni ce ari; și nimulțămindu-să protopopul într'acistaș chip ca să-i hotărâm locu numitii Marii, zicând că ari să să giudeci, n'am lipsât, după poruncă, a înștiință cinstita Isprăvnicie. 1811 Noemvrie 25.

Pascal Gane. Vișan Bode.

(Urmează aprobarea acestei mărturii hotarnice de către Isprăvnicia Tutovii, cu data 7 Dechemvrie 1811, prin semnăturife celor 2 Ispravnici: *Manolachi stolnic* și *Negre*).

V

1812 Iulie 5. *Dumitrachi Manoli și cu soția sa, Maria, fata morului Gavrilă Huidiu, dau zapisul lor epitropilor bisericii sf. Neculai, ce este în mahalaoa Podeni despre apus; prin care arată că, având un loc de casă pe locul gospod, vând 4 stânjini în preț de 680 lei, iar pe 2 stânjini îi dăruiesc bisericii.*

Adică eu, Dumitrachi Manoli, împreună cu soțul meu, Marie, fata mortului Gavrilă Huidiu, de aice din târgul

Bârladului, dăm acest adivărat și încredințat zăpis al nostru la mâna d-sali episcopilor sfintii bisărici a sfântului Erarhu Neculae, ci esti în mahalao Podenii *dispre apus*, precum să să știe că având noi un loc de casă pi locul gospod, 6 stânjâni fața *despre apus*, și 14 stânjâni înapoi, *dispre răsărit*, între locul sfântului Neculae pe din sus, ce-l are dila Grigoraș Balbuzanu, și între locul lui Costandinciul Sfiștovanu i Dimofte Croitoriu, pe din gios, ce au și ei dila un Câte, dupăcum pre largu arată hotarnica acestui loc din 1811 Noemvrie 25, fiind întărită și de ciastita Isprăvnicie Tutova. Care loc îl avem și noi dila Grigoraș Balbuzanu, neam soțului meu Marie, ci l-au fost răscumpărat dila un vamiș Dumitru, ci i-l zălogise un lancoș Hamzacu fimee lui Ursan, dupăcum pri largu arată zăpisul di răscumpărat din 7268 Fevr. 15; și noi di nimine săliți nici asuprași, ci de a noastră bună voe 4 stânjâni din față, parte pe din sus, ci să hotărâști cu locu sfintii bisărici, i-am vândut cu bună tocmală drept 680 lei, adică șasă sui opt zăci lei; iar 2 stânjâni, parte pe din gios, *dispre Costandin Sfiștovanu i Dimofte Croitoriu*, i-am dat danie tot sfintii bisărici. Și luând toți banii deplin în mânil noastre, am dat acest zăpis împreună și hotarnica locului i zăpisul vechiu, cum și 2 cărți gospod, una dila fericitul Domn Grigore Ghica Vodă, din 7249 Iulie 1, și una dila fericitul Domn Costandin Vodă, din 7250 Iulie 13, cari sânt tot pentru locu acesta.

Deci, ca pi un drept al nostru am vândut și am dat dânie sfintii bisărici, pe care să-l stăpâniască cu paci, atât *dispre noi cât și dispre neamurili noastre*, să nu aibă nici o supărare *dispre nimine*; iar când vre unii din neamurile noastre sau dispri înpregiurași s'ar rădică cu vre o pricină asupra locului, noi să avem a răspunde. Și pentru mai adivărata credința am iscălit, puind și degitul soțul meu, Marie.

1812 Iulie 5.

⊗ Eu Marie, soț lui Dumitrachi Manoli, față mortului Gavrilă Huidul, de bună voe me am vândut și am dat dânie sfântului Neculae.

Dumitrachi Manole, soțul Mariei, adiverz.

Și am scris cu zisa numiților vânzători.

(Ne descifrabil)

Față viind înaintea mea Marie, fiica răposatului Gavril Huidul, împreună cu legiuitorul său bărbat, Manole, și au arătat că de a lor bună voie au săvârșit vânzare și dănie locului acestuia către epitropia sfintii bisărici a sfântului Ierarhu Nicolai ce-i zice *la Eșăni*, aice în târgul Bârladului, peste pod, și că toți banii și-au luat dela Epitropi, am încredințat și cu a noastră iscălitură.

Ioan Damian Prof(opop)ot Bârlad.

VI

1856 Iulie 20. *Sărdăreasa Elena Alecsă declară că casele ce are a-și face în ograda bisericii sf. Neculai, pronumită Eșăni, vor rămâne după moartea ei în proprietatea acestei bisericci, cu îndatoriri de a i se lumina cu o candilă mormântul și a i se face ecteniile obișnuite pentru morți la zilele statornice pentru asămîne prin tipicurile bisericesti.*

I N S C R I S

Prin care subscrisa sărdăreasa Elena Alecsă fac știut că, urmând exemplului răposatului meu soț, spre a rămâne după moarte mea pomenire, m'am învoit cu epitropia bisericci cu hramul svântului Ierarh Nicolae, pronumită Eșăni, din târgu Bârladului, a-mi face în ograda zisei bisericci o locuință în mărginirea condițiilor ce urmează mai jos :

1-*iu.* Locuința mea ce să va compune de o casă cu două odăi și osăbite în ea, supt un acoperemânt, despărțituri, de o pivniță, de o bucătărie și alte asămîne neapărate pentru ademănarea mea, heiuri, a căroră construcție sânt slobodă a o face potrivit cu înlesnirile și trebuința mea ; toate aceste, după săvârșirea mea din viață, vor rămâne în deplina dispoziție și proprietatea bisericci, fără ca să poată ceri urmașii mei vre o despăgubire pentru ele.

2-*le.* Epitropia bisericci, în contra foloaselor ce poate avea din asemîne acareturi, să îndatorești după moartea mea, după regulile svintei noastre religii, a lumina cu o candilă mormântul meu și a să face icteniile obicinuite pentru morți la zilele statornice pentru asămîne prin tipicurile bisericesti.

3-*le.* Pe câtă vreme voi fi în viață, eu voi locui în

zisa casă și acareturile ei, fără ca epitropia bisericii să cei dela mine vre o chirie pentru casă sau bezmen pentru loc.

Pentru ca acest înscris să aibă tăria lui, adevărindu-l cu iscălitura me, am rugat pe duhovnicescul meu părinte, svinția sa Iconomul Teodor Bercea, de au iscălit de marturi, împreună și cu alte fețe. Totodată prin osăbită cătră Protopopiăa ținutului jalbă am rugat de s'au încredințat.

1856 Iulii 20.

Ilena Alecsă sârd.

Teodor Bercea Iconom și duhovnecu iscălitori dumisale sârdăresăi Elenei Alecsă.

Ioan Hristu. Panainte Angheluță. Nicolai Popovici.

(Ne descifrabil).

(Urmează încredințarea Protoieriei cu No. 386, din 14 Avgust 1856, semnătura Protoiereului C. Vrabie Iconom și punerea peceșii).

VII

1857 Maiu 9. *Suplica sârdăresei Elena Alecsă cătră Protopopia ținutului Tutovii, prin care, arătând că și-a făcut o locuință pe locul bisericii, cere desființarea unei căsuțe foarte vechi învâlțată cu stuh, în care șede prescornița, obligându-se a face, pentru locuința aceștia, alte încăpări, însă în cealaltă parte a ogrăzii bisericii.*

(Rezoluție) Dumnelui epitropul numite biserici va învoi facerea chiliei pentru prescorniță alături din gîos—îiindcă aduce un folos bisericii și bordeiul ce-l ari învâlțit cu stuh să să desființeze, potrivit cererii dumisale suplicantii.

Prot. ținut., *C. Vrabie Iconom.*

Onoratei Protopopii a ținutului Tutova

Sardareaasa Elena Alecsă.

Suplică.

În ograda bisericii svântului Nicolai, din acest oraș, pronumit Eșanu, unde eu cu învoirea acii onorabile Protopopii, după înscrisul ce păstrez dela epitropia bisericii mi-am făcut locuința, este o căsuță foarte veche acoperită cu stuh; această căsuță după ci cuprinde un loc unde ca să-mi fac

mai ademăntatică locuința me, aș pute înființa încă niște acareturi, care au a rămânè tot a bisăricii, apoi, în privirea calității și a poziției ei, mă amenință de foc. Mai mult, pentru înlăturarea aceștii primejdii care poate la întâmplare în-nicmici toate construcțiile din ograda bisericii, și pune chiar și însuși biserica în înriscări, cu costul meu m'am alcătuit cu *prescornița*, proprietărița căsuței, să-mi dei căsuța ace mie, spre a-mi sluji locul acela în alte trebuinți, și pentru șăderea ei m'am angajat a i face alte încăperi în locul acela ci tot în ograda bisericii face văduva Fălceanu. O vecină cu ograda bisericii are pretenție a nu face locuința *prescorniței* în apropiere cu niște încăperi din ograda ei, și această pretenție, deși în totul nerezonată, este sprijinită de d-lor episcopii, care să înrudescu cu numita, ci arată pentru asămine svârșit un loc neademăntatic, unde ca să fac locuința *prescorniței*, ar trebui să trec pe mormânturi. Rog dar cu tot cuvenitul respect pe onorabela protopopie să binevoiască a înlătură înprotivirea episcopilor dela antreprindere aceasta a me, care în toate privirile este folositoare bisericii, precum și însuși d-lor pre bine cunosc, dar nu vreu a refuză la caprițul și pretențiile rudei lor.

1857 Mai 9 zile.

Ilena Alecsă sărd.

VIII

1863 Februarie 24. *Documentul slobozit bisericii sf. Neculai Eșanu de cătră Epitropia proprietății orașului Bârlad, pentru locul de 24 stânjini, cinci palme, ce-l are la șosă, din jos de ulița Cojocărească.*

Epitropia proprietății orașului Bârlad

Dumnelui Costandachi Popoviciu, episcopul bisăricii sfântului Neculai Eșanu, din acestu orașu, prin înscrisul ci au dat la 16 Avgust anu trecut 862, înregistrat sub No. 655, au cerut că așa precum după mijlocirea ci au adresat aflații mai înainte epitropi a zisăi bisărici pără acum, nu s'au slobozitu actul cuvinitu pentru locul de două zăci și patru stânjani, cinci palmi, cari bisărica ari în acestu orașu la

șosă, din giosu de ulița cojocărească, să să dei acum un a-sămîne documentu, având bisărica trebuință a clădi și bină pi locu. In urmarea căriia cereri, avându-să în privire că, după tablile epitropiiei, acestu loc să cunoaști a bisăricii, plătit la cumpărătura moșii orașului, care au urmat la anu 815, prin capitanul Gheorghii Alecsandriu, ci au fost atuncea strângătoriu de bani, cu trii zăci lei, numindu-l locul de o du-gheană; avându-să în privirea că, după motivul înființat în în epitropii, locul acesta totdeauna au fostu sub stăpânirea bisăricii, pe care în anul 845 dupăci epitropii s'au grenețuitu în aceste măsuri:

3	1	fața în șosă, spre apus,
3	—	fundul la răsărit
8	—	laturea la amezai noapte, pe lângă un locu numit a lui Eni Gheorghiu.
10	4	laturea la meazi-zi, pe lângă locul numit a lui Pantazi Robul.

24 5 Două zăci și patru stânjâni, cinci palmi, proști, cându se află pe el și o bină numită vechi, numită *căldărăria*; apoi, după stăruința epitropilor bisăricii, s'au publicat vânzarea lui deveci prin forma licitației de bună voe, vânzare ci au rămasu nedesăvârșită, numai că epitropii bisăricii nu s'au mulțămitu cu prețul eșitu atuncea la 845; încât cu așa lucrare de publicație, mai alesu făcându-să obștească deșteptari, nu s'au arătat nici o contestație din partea nimăruia cu drituri de proprietari asupra acestui locu; avându-să în privire că după lucrările desăvârșite de membrii epitropiiei, d-lor Milea Dinovici și Gheorghii Crasnaluțchi, locul și acum s'au găsit tot sub stăpânirea bisăricii. Pe acești considerenti, spre cunoașterea proprietății bisericii vecnicu asupra locului în măsurile prevăzute mai sus, s'au dat actul acesta cu iscăliturile membrilor epitropiiei și punerea peceții ei.

Iancu Epuri. Gheorghe Dudesco. Gheorghe Crasnaluțchi. Mile Dinovici. Gh. Hagi Vasile. S. Ioan. Secretar, F. Bișan.

(L. P. E. O. B.)

No. 4169

1863 Fevruarie 24.

IX

1885 Noembrie 13. *Convențiunea încheată între Directorul general al Epitropiei spitalului Bârlad și Elena Beldiman și între Epitropia bisericii sf. Neculai Ieșanu, în privința dughenei lăsată spitalului și bisericii de defunctul Hagi Panainte Velicovici (boengiu).*

Convențiune

Astăzi anul una mie opt sute opt zeci și cinci, luna Noembrie în treisprezece zile.

Subsemnații D-r. *C. Codrescu*, Director General al Epitropiei spitalului „*Bârlad și Elena Beldiman*“ de o parte, și Economul *Vasile Vântu* preot, *George Paruș* și *Demetrie Teodor*, Epitropi bisericii cu hramul sfântului *Neculai Ieșanu* din Urba Bârlad, de altă parte, cel întâiu în baza autorizațiunii ce-i este dată de Epitropia spitalului prin decisiunea cuprinsă în procesul verbal No. 17 al ședinței din 28 Octomvrie 1885, iar cei al doilea în baza procesului verbal No. 4 din 6 Septemvrie 1885, aprobat de consiliul Comunei Urbei Bârlad prin votul din 23 Septemvrie 1885 și confirmat de comitetul Permanent a județului Tutova în ședința dela 9 Octomvrie 1885, s'au convenit și stipulat următoarele :

I. Conform glăsuirei testamentului defunctului Hagi Panainte Velicovici, Epitropia spitalului și a bisericii intră în deplina stăpânire dughenei defunctului din despărțirea a IV-a a Urbei Bârladului, cu începere din ziua de 9 Decemvrie 1885, când se împlinesc 8 opt ani dela încetarea din viață a testatorului.

II. Se evaluează zisa dugheană, atât ca fond cât și ca venit, cât și ca cheltueli de impozite, de întreținere, sau și de alte sarcini ori venituri, la *trei părți*, dia care : *una parte se cuvine bisericii, iar două părți spitalului.*

III. Epitropia spitalului ca una ce are partea mai mare va avea de administrat acest fond în întregul său, singură și și nemijlocit, ca un bun propriu al spitalului conform statutului acelei instituțiuni.

IV. Epitropia spitalului va îngriji să primiască și să păstreze în arhiva sa toate actele și documentele zisului imobil. Va specula acest imobil, prin închiriere sau în ori-ce alt mod va crede mai nimerit pentru a avea cel mai mare folos posibil; pentru ori-ce dispozițiune va lua Epitropia spitalului în acest senz, vor fi bine luate și consimțite de Epitropia bisericii, cu anticipare acum pentru totdeauna și prin urmare fără să mai ceară trebuința de consimțământul nostru a Epitropiei bisericii, urmând a beneficia biserica totdeauna de o a treia parte din totalul folosului anual.

V. Ori-ce cheltueli s'ar necesită pentru întreținerea be-nalei, atenanselor și ogrăzii, și ori-ce sarcină ar cădea asupra lor, fie directă s'au indirectă, prevăzută s'au neprevăzută, toate aceste sarcini, cheltueli, perderi s'au deficituri vor fi împărțite iarăși în *trei*, privind pe Epitropia bisericii a *treia parte* și pe Epitropia spitalului *două părți* din totalul lor.

VI. Atât pentru cheltueli cât și pentru venituri pro-venite din faptul stăpânirii acestui imobil de Epitropia spi-talului vor fi singurile acte și pentru Epitropia bisericii, fără alt control sau obiecțiuni decât acele stabilite prin statutul spitalului.

VII. În caz când zisul imobil s'ar depreciă așa încât s'ar prevedea, că ar putea să aducă pagubă, și vânzarea s'ar crede o necesitate de Epitropia spitalului, aceasta poate să și vândă de veci imobilul, după regulile prevăzute prin statul spitalului; Epitropia zisului spital putând elibera act de eternă vânzare și îndeplinind ori-ce formalități cerute de aceasta, ca pentru un bun propriu al său în întregimea lui, fără să mai ceară trebuință de autorizațiunea specială a Epitropiei bisericii pentru vânzare, sau consimțământul zisei Epitropii a bisericii asupra prețului cu care s'ar fi ad-judecăt vânzarea de Epitropia spitalului, fiind obligată Epi-tropia spitalului a răspunde Epitropiei bisericii a *treia parte* din produsul net al vânzării, după ce se va scădea mai în-tăi iarăși a *treia parte* din cheltuelile necesitate pentru aceasta.

VIII. Despozițiunile de mai sus convenite între părți din libera lor voință, sunt și rămân obligatorii, atât pentru Epitropia spitalului cât și pentru Epitropia bisericii prin faptul aprobării lor de autoritățile în drept, adică: de o parte de Epitropia spitalului „*Bârlad și Elena Beldiman*“, iară de altă parte Primăria Urbei Bârladului și Comitetul Permanent al Județului.

Pe baza celor cuprinse mai sus s'au încheiat prezenta convențiune în dublu exemplar, între subsemnații reprezentanți ai casselor citate mai sus.

Director General
al
Epitropia Spitalului
«Bârlad și Elena Beldiman»
D-r. C. Codrescu.

Epitropii Bisericii
cu
Hramul Sf. Neculai Iesanu
din
Urba Bârlad
*Vasile Vântu preot. G. Paruș.
D. Teodor.*

(Urmează autentificarea Trib. Tutova cu No. 4605, din 13 Noem. 1885, semnată de Președintele *Sc. Popescu* și judec. *Gh. Dimopol*, grefier *G. Bahria*, și investită cu sigilul respectiv).

Documentele Bisericii Sft. Neculai (Tuchilă).

I

1792 Iulie 2. Carte de judecată dela Divan prin care se dă câştig de cauză lui Gavril Huidul, în chestia unui loc, din târgul Bârladului, ce voiă a i-l luă căminarul Ioniță Sturză.

Innaintea noastră, la Divan, defați s'au giudecat Gavril Huidul din târgul Bârladului cu d-lui caminar Ioniță Sturza, pricina fiind cum în gios să arată. Gavril Huidul prin jaloaba ce au dat cătră Măriia sa Vodă și s'au rânduie la noi, au arătat precum că acolo în târgul Bârladului cu zapisă are doao locuri de casă cumpărate de mulți ani, pe care locuri avându-le îngrădite, d-lui caminar Ioniți Sturza în tăriiia sa, tăindu-i gardul, i-au luat locul de supt stăpânire, și vra ca să-și facă d-lui casă pe dânsul. După care jaloabă a sa au scos el de au arătat la Divan și doao zapisă asupra locurilor, unul fiind din 1780 Iuli 1, dela un Ursan cu fratile lui, Balint, ficiorii lui Andon și a Catrinii Petroaii, cu care îi vându un loc de casă, din târgu Bârlad, cu preț 40 lei; care loc pe din gios se hotărăște cu locul de casă a lui Grigoraș Balbuzan și pe din sus cu Vasile Cocul; și din talpa (casei) lui Vasile Cocul până unde să hotărăști cu locul lui Balbuzan șai-spră-zăci stânjâni, și 18 stânjini lungul; și al doile zapis din 1782 Iulie 13, dela Sanda Balbuzăchiasa cu ficiorul ei, Ion, și fratele ei, Câte și Mafda, cu care iarăși vând jăluitoriului un locu de casă în târgul Bârladului, strămoșesc, drept 50 lei, și arată că locul cuprinde stânjâni din margine pivniții din sus spre ameazi-zi păr în fântâna lui Balbuzan; iar curmezișul locului, spre răsărit, patru-spră-zăci stânjini, din talpa casii, cum arată zapisile, și au cerșut jăluitoriul ca, după zapisile aceste, prin giudecată să-și afle dreptate. De fați fiind și d-lui camin. Ioniți Sturza, la întrebare ce i s'au făcut ce are a răspunde, cât pentru locu că l'au luat însuși n'au tăgăduit, ce numai au arătat că l'au luat după arătarea vornicelului și târgoveșilor de acolo din Bârlad, că adică ar fi locu Domnesc și fără stăpânire, iară nu că au avut vre o știință că iaste drept a jăluitoriului; și că dacă jăluitoriul acum va dovedi cum că vânzătorii lui, ce sânt arătați la

zapis, au avut vre o dată stăpânire asupra locului aceluia, d-lui mai mult nu pricinuește, ce i-l lasă la stăpânire.

La care cerându-i-să jăluitoariului dovada aceasta, el îndată au adus înainte judecării trei oameni târgoveți de acolo din Bârlad, anume Cârste Curilă i Sandul Pârțul și Lupul Codrianu ; căroro la întrebarea ce li s'au făcut ce știintă au de pricina aceasta, ii au mărturisit că nu numai vânzătorii jăluitoariului au avut casă și stăpânire asupra locurilor acestora, dar și părinții vânzătorilor au stăpânit, avându-le baștină de pe neamu lor ; și că acum sânt drepte a jăluitoariului cumpărate dela acei vânzători ci să arată în zapisă.

Deci, după mărturisire acestora, ne mai rămânându-i d-sale cam. Ioniți Sturza alt cuvânt de răspunsu, s'au hotărât dela giudecata Divanului : ca numitu jăluitoar, Gavril Huidul, după tărie și cuprindere zapisilor de cumpăratură, care s'au pomenit mai sus, să aibă a-și stăpâni de acum înainte locurile acele cu bună pace și ne supărați mai mult despre d-lui camin. Ioniți Sturza, dându-i-să dela Divan și această carte de giudecată. Aceasta înștiințăm. 1792 Iuli 2.

(Șease iscălituri de boeri ne descifrabile).

II

1798 Maiu 10. *Vasile Blănaru cu soția, cu feciorii și cu alte rude ale saie, dau un loc din Bârlad lui Ioniță Popa și primesc în schimb două pogoane vie dela Chetriș, din ținutul Tecuciului, cum și 150 lei vechi.*

Adică eu Vasăle Blănaru i Ioana, soție me, Costantin și Ioniți, ficiorii mei, împreună și diaconul Simion Boțescu i Măriuța, soție mie și sor lui Vasăle Blănaru, cu Neculai, ficiorul meu, dat-am adivărat zapisul nostru d-lui giupânului Ioniți Popa din târgul Bârladului, să să știe că având noi un loc di casă aice în vatra târgului, pi loc Domnesc, dila pod în gios, pe malul Bârladului ; care loc, măsurându-să cu stânjânul gospod, s'au găsit din capul podului în gios, fața, pe lângă drum, 29 stânjâni până în drumul ci mergi la apa Bârladului ; cum și capătul din gios s'au găsit 13 stânjâni, din drumul mare și păr în malul Bârladului ; ase-

mine și dosul pe malul Bârladului în sus păr în pod, iarăși 29 stânjâni ; iar capătul din sus trii stânjâni, fiind surpat di apă,—după hotarnica rânduiților noguțitori di d-lor ispravnicii, în care să arată pre larg ; pi cari loc sânt și doă crâșme, una a d-lui giupânului Ionițe Popa și una a lui Costandin Botezatul. Și acest loc îl avem și noi prin giudecată luoat dila Toader și Costandin Chiricuțe pentru 118 stânjâni, din hotarul moșiii Cornii de sus ot ținutul Covurluiului, din bătrânul nostru, a dascalului Neculai, și ni-au vândut, fiind dreaptă parte noastră, d-lui logofăt. Ioniți Canta, după carte di giudecată ci o avem din let 1798 Maiu 9 și după alte scrisori. De bună voia noastră am făcut schimbu cu d-lui giupânul Ioniți Popa, ca să ne dè d-lui doă pogoane vie lucrătoare cu loc cu tot, în una sută cinci zăci lei; care vii ni li-au și dat la Chetriș în ținutul Tecuciului, împreună și zapisile cumpărăturii ce are dela d-lui jâcnicerul Iordachi Movila, dându-ne și banii toți deplin în mâinile noastre. Și d-lui să aibă a stăpâni locul di sus arătat întocma după măsurile arătate dându-i și scrisorile ci am avut asupra acestui loc. și ne supărându-să di nime ; iar născând vre o pricină, noi să fim datori a răspunde. Și pentru credințe am iscălit, și care n'am știut carte ne-am pus degitele. 1798 Mai 10.

● Eu Vasăle Blănariu dila Bălăbănești

● Eu Ioana soție lui Vasăle

● Eu Costandin ficior lor.

● Eu Ioniți tij ficior lor.

Diiacon Simion.

Eu Măriuța soție diaconului și Neculai
ficior lor.

Ioniți Năstasă martur.

Ioan Sava. Pofțit fiind de vânzători am scris acest zapis și sânt martur.

adeverim

III

1800 Decembrie 15. *Gavril Huidul dăruiește un loc bisericii sft. Neculai, pe care aceasta îl avea dejă ca danie dela Balbuzan, primind acum Huidul dela epitropul Vlad Mungiul,*

pentru cheltuelile făcute cu judecata și stângerea cu totul a pricinii și 95 lei.

Adică eu Gavril Huidul, din târgu Bârladului, dat-am acest adivărat zapis al meu la mâna d-lui giupânului Vlad Mungiu, episcop bisăricii sfântului Necolai, precum să să știi că, pentru un loc ce-am avut eu cumpărat cu zapis de la Sanda Balbuzăchiasa, care este din gios de alt loc ce-am cumpărat dela un Balint i frății seu Ursan, ficiorii lui Andon, cari fața amânduror locurilor esti pi dispre apus, pe drumul cel mari, ce vini dela bisărica Domnească, având multă pără și giudecată cu d-mneii, pentru acel loc a lui Balbuzan, și la Divan, zicând că acel loc l'au avut bisărica sfântului Necolai dăniî dela barbatul Sandii Balbuzăchiasa, și eu pricinuid că-l am cumpărătură dela Sanda femeia lui Balbuzan și d-lui zicând că au prăpădit scrisoare de dăniî, și eu stând pricină cu scrisorile ce am, zapisul de cumpărătură și carte de giudecata ce-am avut la Divan cu caminaru Ioniți Sturza, și la ce di pi urmă, după toată pricina ce-au tost între noi, ne-am așăzat și ne-am învoit într'acest chip: adică, temându-mă de păcatu lui Dumnezeu, că cini știi ce vor fi făcut morții, de bună voia me l'am dat dăniî iar sfântului Necolai,—și d-lui, pentru cheltuelile ce am făcut, m'am învoit să-mi dè noă zăci și cinci lei, și au rămas paci de acum între noi. Și locul acesta să începe din magine celuilalt loc al meu, din sus, și mergi în gios, spre amează-zi păn undi să împlinesc șapți stânjâni fața, iar curmezîșul, spre răsărit, patru spre-zăci stânjâni, dupăcum arată zapisul meu.

Deci, după învoiala aceasta, ce de bună voe am făcut, să aibă a stăpâni sfânta bisărică locul acesta în veci. Și, împreună cu zapisul acesta, am dat d-lui și zapisul ce-am avut dela Balbuzăchiasa, cum și o carte de giudecată a Divanului; însă locul în gios spre amiază-zi mergi păn în fântâna lui Balbuzan ce esti fați, iar mai în colo nu treci. Și spre încredințari am iscălit, puindu-mi numile și degetul.

1800 Dech. 15.

● Eu Gavril Huidul adeverez cu bună voia me.

● Eu Ion Balbuzan martor, fecior lui Grigoraș Balbuzan.

(Două semnături de marturi nedescifrabile).

IV

1801 Maiu 11. Șapte orășeni, în urma însărcinării avute, fac cunoscut Isprăvniciei felul în care au regulat cu un loc de danie al bisericii sf. Neculai din Podeni.

Către cinstita Isprăvniciei ținutului Tutovii

Din poruncă, adunându-ni la un loc, am făcut cercetari pricinii unui loc de dugheni a bisăricii sfântului Neculai din Podeni, ce-l ari în ulița veche dănie dela un Sandul Balbuzan, a căruia loc în vreme, când au ars târgul, i s'ar fi ars și zapisăli acelu loc, fiind la un Vlad Mungiu, ci eră epitrop bisăricii; și acum, la cercetare ce am făcut locului prin oameni bătrâni și megieși a locului, n'am putut află întru alt chip adevărul; și iarăși, din poronca cinstitei Isprăvniciei, s'au zis răzășilor di prin prejur ca să-și scoală zapisăli locurilor ce or fi având, și să vedem cât loc au ei cuprins prin zapisă ca să li dè în stăpânire, și cât va rămânè necuprins din scrisorili lor să să dè sfintii bisărici; al căroro locuri, făcând stânjăn de opt palmi gospod și măsurându-să întâi locul lui Arghire Vasiliolu, ce-l ari cumpărat, și s'au găsat în ograda lui cuprins cinci stânjâni domnești la fundul ogrăzii în spre meazi-noapte, cuprins în stăpânire ogrăzii salii, cum și la Stanciul Băcalu încă să găsaște iar asemenea loc cuprins tot cinci stânjâni în dosul ogrăzii lui, cum și la Moscul Dibiri iarăși să găsești mai puțin loc, fiindcă dughena lui vini la fundu, uadi se sfârșește măsořiște locului bisăricii deacurmezișul, adică măsurându-să din fața uliții în spre răsărit 14 stânjâni, dupăcum mergu și alti megieșite locuri. Și așa făcându-să măsurare locului (lui) Arghirii și a Stanciului i a Moscului, li să lasă locu cât îl au în cuprindire zapisălor lor ce-l au cumpărătură, și cât treci mai mult înpresurat cu facire ogrăzilor sale, rămâne ca să să ia în stăpânire sfintii biserici. Dar, fiind-că biserica să află supt datorii din pricina cheltuelii ce s'au făcut la lași cu judecata

tot a acestui loc în anul acesta, pâr s'au văzut scos dila un Gavril Huidul, 100 lei, noi am socotit di s'a socoti și de cătră d-voastre, ca să dè numiții de sus asupritori 150 lei, după analogul stânjânilor ce au fiește carili, și să rămâi acel loc pentru lărgime ogrăzilor lor, ca să nu să mai supere cu tăere ogrăzilor și să rămâi în hodicnă toati părțili, fiindcă să priimesc și epitropii, și să rămâi biserica mulțămită numai cu șapți stânjâni, ce sânt slobози și afară di ogrăzile lor; și dintr'acei bani să să dè una sută lei în datoriia bisericii, ca să scape de supt datorie, și cinci zeci de lei să să dè ajutor în plata cheltuelii târgului, ce ari să să ia de giupânul Ștefănică Duca, și să rămâi toate părțili n hodicnă. Inșă la acești bani au să dè ajutoriu și Arghiri Zlatariul i Ion Coranga lăcătoșu. ce au dugheni la fundul locului și li să lasă și lor drumu tot din trupul locului bisericii; iar când n'or priimi numiții de sus ca să răspundă cu acești bani, să fie poronca cinstiții Isprăvnicii ca să li să tae gardurile dupăcum li scrii zapsăle lor și să rămâi locul bisăricii slobod, stălpindu-l și cu pietri hotară ca să să știe în semni hotărâte. Și așa siguripsindu-să locul îl va putè dà biserica cu bezmen, ca să să scapi din datorie; iar la ce de pre urmă hotărâri va rămânè la bună înțelepciune d-voastre.

1801 Mai 11.

Crăste (nedescifrabil)

(Nedescifrabil) Μονχος Δημητρηου. Sandu Bou. Vasile Popa martur. Costantin Brânză. Ștefan (nedescifrabil)

V

1811 August 23. *Isprăvnicia Tutovii însărcinează pe cinci orășeni ca să aleagă un loc a Mariei, fata mortului Gavrilă Huidul, dându-i, după obicei, și cuvenita mărturie hotarnică.*

Dila Isprăvnicia Tutovii

D-ta Sandul Bou

D-ta Pascal Gane postelnic

D-ta Mantu Dumitriu

D-ta Vișan Bode

D-ta Mihai Rozniță, sănătate.

Maria, fată mortului Gavril Huidul, au făcut arătari că, având un loc aice în vatra târgului pi loc gospod, i s'ar fi înpresurat di cătră alți megieși, vi să scrii să mergeți la stare acelui loc și, după scrisori și dovezi ci veți vidè la mâna jăluitoarii, să-i alegeți locul, scoțându-l de supt inpresurări; căria, după obicei, veți dà și mărturii hoarnică la mână, cu cari viind aice și cercetându-să di va fi cu a ei voință, să va încredințe și de cătră noi.

811 Avgost 23.

Manolachi stolnic.

VI

1817 Iulie 29. *Epitropia moșiei târgului Bârlad, adevărind primirea sumei de 118 lei dela Ganciul Sârbul pentru un loc de 66 stânjini, îi întărește veșnica stăpânire.*

Epitropia târgului Bârladului

(Introducerea obicinuiță, după care urmează :) Deci pentru șasă zăci șasă stânjâni loc ce ari cuprins Ganciul Sârbul cu lăcuință din mahalaoa Podeni, lângă ograda bisăricii sfântului Neculai Tuchilă, au și plătit una sută optspre zăci lei la analoghie banilor ce s'au socotit pentru emăș și cheltuelile urmate. Și pentru că să fie știut și banii ce au dat pentru emăș și locul ce ari cuprins, spre întărire vecinicii stăpâniri asupra acestui loc s'au dat această scrisoari întărită cu pecete târgului și încredințată cu ali noastre iscălituri.

1817 Iuli 29.

(L. P.) agă. *Ioan Gheorghiu*

No. 510, trecut.

VII

1817 Iulie 30. *Ganciul Sârbul vinde prin mezat în Casa*

Obștiei, lui Stroe Steclarul, locul de lângă ograda bisericii sfântului Neculai Tuchilă, în preț de 410 lei.

Adică eu Ganciul Sârbul, cari mai gios îmi voi pune degetul în loc de iscălitură, ne știind carte, încredințez cu acest zapis al meu la mâna d-sali Stroe Steclarul precum să știe că având o casă în mahalaoa Podenii lângă ograda bisericii Tuchiloaii, aice în târgul Bârladului, ce este în cuprindere locul de giur-împregiur șasă zăci și șasă stânjâni gpod, și ne fiindu-mi trebuitoare, prin mezat o am vândut d-sali de istov cu toati celi din prin pregiur acareturi ce să află în ogradă, rămăind la hareci de pe urmă ce s'au făcut la cinstita Casă Opștiei asupra d-sali cu patru sute zăci lei, cu cari preț am rămas și eu mulțămit, priimindu-mi și toți banii aceștie 410 lei deplin în mâinile meli. Și de acum și în veci rămâne vecinic stăpânitoriu, atât d-lui cât și cliromii d-sali, care, spre mai bună întărire stăpânirii d-sale i-am dat și documentul ce am cu pecete târgului pe locul acesta, și alti hârtii vechi ce am mai avut pe această casă i le-am dat toate. Și pentru mai adevarată credință, ne știind carte, me-m pus numele și degetul în loc de iscălitură.

1817 Iuli 30.

⊗ Eu Ganciul Sârbul vâ(n)zător adeverez.

(Urmează încredințarea Epitr. târg. Bârladului prin semnăturile agă și Ioan Gheorghiu, și punerea pecetii respective).

VIII

1825 August 3. *Extract din Condica arătătoare de numele ctitorilor, cari au contribuit la zidirea bisericii sf. Neculai (Tuchilă), și de sumele ce fiecare au dat și care în total se se rădică la 11,683 lei vechi.*

CONDICA

Pentru cei ci au dat ajutoriu, bani, la sfânta besărică a sfântului Ierarh Nicolae Tuchilă, în Podeni, ce, cu ajutoriul milostivului Dumnezeu și Maicii Precuratăi și cu rugăciunile sfântului Ierarh Nicolae, s'au început de iznoavă din temelie a se faci de piatră, cu ajutoriul creștinesc a po-

porenilor sfintei besărici i a tuturor celor ci Duhul Sfânt, prin rugăciunile sfântului Ierarh Nicolae, li-au dat năstav bun in cugetul inimii lor de a da milostenie care cât s'au îndurat și i-au lăsat inima, au dat imprumut sfântului Ierarh de sus numit; pre care împrumutari sfântul voește a li-o da în veacul viitor însutit și mit, pre cari privighiazii de a-i păzi și a apăra ocrotindu-i și ziua și noaptea și in toată vremea, dându-le și la toate celi din viață această trecătoare toate celi de folosire și norocire. După cari agiutor și milostenie fieștecari, după îndurarea inimii sale agiutorii ci au dat spre săvârșire acestui sfânt și Dumnezeesc lăcaș, vor rămâne înveci inscrise numile lor spre a să pomeni de cătră slujitorii cei ci vor urmă a să invrednici a sluji; după care să invrednicească Dumnezău, cu rugăciunile tuturor sfinților, desfătării Raiului in vecii cei netrecuți, Amin.

Rămâind spre pomenire și aducere aminte de când s'au început a să zădi acest sfânt lăcaș, la velet 1825 August 3 zile.

Tablă de numile ctitorilor ci să chiamă izvod cari mai gios arată : cari de câți bani au dat agiutor sfintei besărici.

Au dat d-lui Dimitrachi Macriu 500 lei; Manolachi Zahariu 519 lei; Neculai Mungiu 510 lei; Cucoana Smaranda 500 lei; Gheorghie Chiuciuc 500 lei; Teoader Vasiliu sardar 500 lei; Neculaiu Gheorghiu 300 lei; Gheorghie Costandinciu 600 lei; Gavrilă Alecsă 200 lei; Nicola Arnăutu 250 lei; Lupul Gheorghiu 100 lei; Ioniță Tufă 200 lei; Neculachi Greceanu agă 150 lei; Stere Neculau 100 lei; Ganciul Stoica 100 lei; Hogiica Zanfira 156 lei 30 părăle; Hagi Chiriac (cel tânăr) 100 lei; Vasile Tălpău 204 lei; Gheorghie Brașovanu 100 lei; Dumitru Păun 100 lei; Dumitru Borș 100 lei; Penciu Bogasieriu 100 lei; Cozma Bacalu 100 lei; Vasile Epuri stolnic 96 lei; Stama, giupâneasa răposatului Anghelachi Băcalu, 50 lei; Stirian Manoliu cruceriu 113 lei; Gheorghie Ceaun 62 lei; Chiriac Popazuolo 50 lei; Sofia (Ciolac), soacra giupânului Manolachi Zahariu, 50 lei; Menciu Rosulgiu 76 lei 20 părăle; Dela Iorga Chirmiciu, prin mâna giupânesei Gherghinei, 2500 lei; Gherghina Mocănița 100 lei; Gheorghie Olaru 84 lei; Radul Inariu 50 lei; Drăgan Căldăraru 73 lei; Dumitru Ioan 63 lei; Dascalu Gavrilă 33 lei; Ivanciu zăt Brânzi 24 lei; Tudorachi Chirmiciu 21 lei; Petre Tocineanu și Pendazi Tocineanu 19 lei 20 părăle; Lazăr ot Slobozia

20 lei ; Agora, giupâneasa răposatului Petre Covaciu, 20 lei ; Maria, soacra lui Vasile Hârlacu, 25 lei ; Ecaterina turcoaica 31 lei ; Sava Boingiu 25 lei 10 părale ; Ilie Gradinariu, zăt baba Chiriechie, 20 lei ; Tudorachi a babil Doschinii 46 lei ; Crâstâna Tânculeasă 18 lei ; Ioniță Efrem, *socru părintelui Panaite*, 17 lei ; Petre Popazuolo 32 lei ; Toader Munteanu 25 lei ; Ilie Malce 10 lei ; Nicola Gheorghiu, ci-i zic Tiliciu, 10 lei 20 părale ; Panaite Neașu 60 lei ; Teohar Ciolacu 50 lei ; Haralambie, nepot lui Gavriila Alecsă, 30 lei ; Ioniță Bahu 20 lei 12 părle ; Penu Bogasieru 25 lei ; Manolachi Abăgeriu 30 lei ; Gheorgie Cămăldan 32 lei ; Vasile Vidrașcu medelnicer 36 ; Mihalachi Talpiș 100 lei ; Eni Murgeneanu, zăt Sava Buingiu, 24 lei ; Vasile Costandinciu, zăt Tânculeasa, 18 lei ; Pavăl Bogasieru 11 lei 20 părale ; Toader sân Petre Croitoru 21 lei 20 păr ; Costantin, zăt Anghelachi Băcalu, 22 lei 30 părale ; Tânasă Căldăraru 17 lei 20 părale ; Costantin Cartofă 12 lei ; Tofana, giupâneasa răposatului Manolachi, 12 lei ; Nicolai 12 lei ; Dumitru Boingiu 11 lei 20 părle ; Gheorghie a Vlădoaei 19 lei 30 părale ; Ioan Cojocarul a Stanei ot Margine 13 lei 32 părle ; Dobra, vădana, mama lui Ivanciu, 20 lei ; Dimitrie, Marie, 12 lei ; Radul Mandre tabacariu 10 lei ; Stanciu Bucătaru 4 lei 12 părle ; Sava Antoniu ot teascu ¹⁾, 5 lei 25 părle ; Anton Grecu 5 lei ; Gheorghie Răzmeriță 21 lei 20 părle ; Gheorghie Hărbacu 4 lei 20 părle ; Preotul Panaite Păun 13 lei ; Ioan Tabacaru, zăt Curteza, 10 lei ; Safta, mătușa răposatului Eni a Măriacăi, 12 lei ; Tudorița Parușoae 8 lei 30 părle ; Ioan Mocanu 4 lei 10 părle ; Parascheva 2 lei ; Ioan Cuoatu, ot Șuletea, 2 lei ; Gheorghie Merariu 6 lei 10 părle ; Dimitrachi, ficiorul lui Fitoc chitaru, 4 lei ; Radu Tuță 15 lei 20 părle ; Petre, ficiorul lui Franga, 8 lei 10 părle ; Ivanciu Buingiu 5 lei 35 părle ; David Dobroviciu 6 lei ; Semion, zăt Sava Grădinaru, 2 lei 10 părle ; Pina, vădana, nora lui moș Ianachi 10 lei 20 părle ; Tudurachi a

1) Teascul de ceară ce eră in Podeni. (A se vedé in urmă pag. 150 jos).

Mitului 4 lei 20 pãrale ; Tãnasã Ciobotaru, zãt Rotaru, 2 lei, 6 pãrale; Constantin, zãt Tãlpãu, 2 lei 6 pãrale; Peiu Cojocaru 5 lei ; Marin Ciobotaru 2 lei 6 pãrale ; Nicola, zãt Mihali Acbașã, 4 lei 12 pãrale ; Gheorghie Grosu 8 lei 24 pãrale; Petre Sãrdenuș, zãt Chicã, 2 lei 6 pãrale ; Gheorghie Rațã 10 lei ; Gheorghie, nepot lui Tufã, 5 lei 20 pãrale ; Cole Rachieru 1 leu 3 pãrale ; Mihalachi Ciobotaru 1 leu ; Petre Ciobotaru 5 lei ; Dimitrie 5 lei 10 pãrale; Neculai Berescu 1 leu 36 pãrale; Ionițã, feciorul argintãriții, 12 lei ; Cole, zãt Radu Rachieru, 12 lei ; Mihali Muingiu 6 lei ; Teodor a lui Sava Grãdinaru 10 lei ; Neagul Ciobotaru 6 lei ; Iordachi Cojocaru, zãt Constantin Pãșunã, 6 lei ; Petre 6 lei ; Vasile, zãt Nicola Arnãutu, 6 lei 2 pãrale ; Rãdoi Bogasieru 9 lei 8 pãrale ; Ioan 9 lei ; Ioan 6 lei 36 pãrale ; Gavrilã Botezatu, zãt Dobrița, 6 lei ; Dimitrie 6 lei ; Marina Novãceasã 6 lei ; Zoia, fiica rãposatului Nãstasã prapoșcicu, 50 lei ; Paraschiva preoteasa, a rãposatului pãrintelui Constantin 6 lei ; Ioan 4 lei 24 pãrale ; Constantin, zãt Petre Tucanu, 3 lei ; Criste Ciobotaru, zãt baba Doschina, 6 lei 4 pãrale ; Zamfira, giupãneasa rãposatului Slav Bãcalu, 2 lei 12 pãrale ; Vasili 2 lei 12 pãrale; Ioan cu Rucsanda 2 lei 12 pãrale ; Ganciul 2 lei 12 pãrale ; Manolachi 2 lei 12 pãrale ; Crãste, Ioan, Gheorghie, 2 lei 12 pãrale ; Teodor, Marie, 2 lei 12 pãrale ; Gheorghie, Costanda, 2 lei 12 pãrale ; Pannainte a Nãstoaei 2 lei 12 pãrale ; Nicolae, zãt Grãjdeanu, Mihãlachi, 2 lei 10 pãrale ; Sima Sãidãcaru 2 lei 12 pãrale ; Andrei Bãcalu, zãt baba Doschina, 4 lei 24 pãrale ; Nicolae cu Marie 2 lei 12 pãrale ; Gavriil, Marie, 2 lei 12 pãrale ; Raicu, Dimitra, 2 lei 12 pãrale ; Lazãr, Marie, 2 lei 12 pãrale ; Pãrintele Ioan Iconom ot Slobozia 2 lei 12 pãrale ; Ioan, Dancu, Ioana, 2 lei 12 pãrale ; Neculai, Vasilca, 2 lei 10 pãrale ; Ioan, Smaranda, Stoian, Iancul, Teodor, Stama, Ioan, Ioana, Ioan, Mihalachi, Ioan, Stamati (cumnat pãrintelui Pavãl Rãchitosu), Teodor, Ana, Chiriac, Mihali Buingiu, Mãtachi Cãșlãlau, Gheorghie, Marie,—14 lei 22 pãrale ; Tudora (babã) 2 lei 10 pãrale ; Gheorghiașan Cara 5 lei ; Dumitru Dulgheriu 1 leu 5 pãrale ; Marie 1 leu ; Ioan, Anas-

tasia, 2 lei 10 părăle ; Crâste Doschin 4 lei ; Costantin, fiul lui Calin Sârbul, 4 lei 20 parale ; Zaharia Ciobotaru 4 lei 20 părăte ; Andon, nepot lui căpitan Coste, 3 lei ; Apostol Tăbăcaru, 3 lei ; Stancu ot Dealu-mare 2 lei 2 părăle ; Cole Rachieriu Cernul 1 leu 3 părăle ; Coste sân Tănasă Păcuraru 1 leu 3 părăle ; Gheorghie Novac 2 lei ; Constantin Ciolacu 2 lei ; Petre Tucanu 1 leu 3 părăle ; Gheorghie Malcea, Nicola Ciubotaru, Cociul Sârbul, 4 lei ; Pena crâșmărița 1 leu 35 părăle ; Maria, soția lui Șarban Blănariu, 2 lei ; Constatin, zăt Birigeasa, 2 lei ; soția lui Nicola Arnăutu 50 lei ; Maria 17 lei ; Stanciu, Rada, la agiutor cadeli- nișii, 50 lei ; Gheorghie Tufă, pe o toacă de her, 300 lei ; tij a făcut Răstignirea în sfântul oltariu 60 lei ; tij pe o liturghie dela diaconu Gheorghie 26 lei ; tij pentru facerea prapurilor 200 lei ; tij pe o stântă cruce de chiparos îmbrăcată cu argint, ce au cumpărat dela Ioan Cruceanu, 80 lei ; 36 dramuri argint, o păreche paftale, Mihail ; Ștefan sân Mihălachi 40 lei.

Total : 11,683 lei.

NOTĂ. In această Condică, ce se păstrează în bună stare la biserica sf. Neculai (Tuchilă), în afară de ctitorii arătați mai sus și cari-s trecuți în ea pe primele 4 foi, se mai află trecute pe foile dela urmă și Pomelnice de viii și morții fiecărui ctitor. E bine deci ca epitropia respectivă să introducă în Pomelnicul ctitoricesc toate numele arătate în această condică.

IX.

1839 Iunie 2. *Epitropia moșii târgului Bârlad, adevărind primirea sumei de 24 lei pentru 30 stânjini loc măsurat înpregiur, cuprinși într'o grădină, întărește bisericii sf. Neculai, din Podeni, veșnica stăpânire asupra acelui loc.*

Epitropie moșiei târgului Bârladului.

(Introducerea obișnuită, după care urmează:) Deci pentru 30 stânjini gospod locu măsurat înpregiur ci ari cuprinși cu locul unii grădini bisărica sfântului Ierarh Nicolai în mahalaoa Podenii, au și plătit 24 lei, după sama lui lordachi

Smădu strângător, țidulile n'au înfătoșat fiind perdute, după-cum prin jaloabă arată epitropii svântului lăcaș; și oricând să vor găsi să nu fie țânute în samă. Pentru cari spre întărire veșnicii stăpâniri, pe acest loc, să dă această scrisoari bisăricii, adevărită cu ali noastri iscălituri și punire peceții țargului.

1839 Iunie 2.

Manolachi Zahariu

(L. P.)

Pism. Grigori Hristu

X.

1844 Iulie 3. *Dumitra, soția răposatului Neculai Ciobotaru, făcându-și o chilie în curtea bisericii sf. Necolai, ce să poreclește a Tuchilii, pentru a se odihni în ea cât va trăi, declară că, după moarte, o lasă în deplina stăpânire a bisericii.*

INSCRIS

După urmare vremo-timpurilor prevăzuti di astăzi găsându-mă și eu într'o asemenea singurătate și văduvă, și spre chivirnisire vieții meli având o nădejde numai la ziditorul Dumnezeu, m'am simțit diodată în slăbăciune vârtutii ci pără acum am avut și sânt încredințată că curând imi va împușină și vedere ochilor, ca spre vrăsta bătrâneților ce aștept. De aceia pre toati cugetările meli la un loc adunându-li și însu-mi în minte me sfătuindu-mă, am socotit ca din puținele rămasuri ci am să-mi pot închipui purtare de griji sufletești, mai înainte de a-mi sosi disăvârșit slăbăciune trupului, una, iar al doile ca nu îndeșert să perz aceia ci am (și în urmă să fiu lepădată ca o slugă vicleană, precum cel cu talantul Evangheliei),—am mers la d-lor epitropii bisăricii poporului meu, undi să prăznuești hramul sfântului lărarh Necolai, din acest oraș, cari să poreclești a Tuchilii și după rugăminte ci le-am făcut, m'au primit ca cu alăturari di chiliile ci în ograda acestui sfânt lăcaș să văd, să-mi fac și eu o asemenea chilie cu însăși a me cheltuială, în cari apoi să fiu odihnită

pi toată rămășița vieții ci voi mai avè,—iar după petrecere me din viați, acè chilie va rămânè a sfintii bisărici pentru tot-deauna; pentru care nu va urmà nici un protimisâs asupra ei despre rudeniile meli nici odinioară, urmând aceasta, precum zic mai sus, una, pentru odihna vieții, iar al doile, pentru ne-uitata pomenire a sufletului meu, di cari, după moarte, purure ari trebuinți. Și spre un asemine sfârșit urmeazi iscălitura me și a niamurilor ci li-am adus fați, undi am rugat și pi părinții slujitori la acest sfânt lăcaș, ca să iscăliască cu ali sali iscălituri. 1844 Iulie în 3 zile.

● Eu Dimitra, soția răposatului Neculai Ciobotaru, adiverez. *Eu Vasali Vărgoliciu adiverez, fiind nepot mai di aproape al meu. Manoil Iconom. Gheorghii preot Lazor. Frumuzachi Ioan dascal.*

Poftit fiind și eu de d-lor am scris și am iscălit.

Ierodiacon Aliorac.

XI

1844 Iulie 15. *Maria, soția lui Stroe Steclaru, vinde casa cu locul ei, ce o aveà în mahalaua Podenilor, lângă biserica sf. Necului Tuchilă,—nepotului său Bogdan Stan, în preț de 1100 lei (vechi), sumă ce o dă ca zestre fiicei sale Dumitra.*

INSCRIS

Adecă eu Marie, soție mortului Stroe Steclariu, prin aceasta ci dau nepotului meu Bogdan Stan că barbatu-meu cu zăpis din 1817 Iunie 30, având cumpărată o casă cu locul iai în mahalaoa Podenilor, lângă biserica svântului Neculai Tuchilă, în mărimi de 66 stj. domnești înpregiur, după documentu Epitropiiei moșii târgului Bârladului cu No. 510, această casă, la prileju măritării fiicii meli, Dumitra, împăcându-mă cu ginerile meu a i numărà bani, ne priimind zestri casa, pe care o amu scosu vânzătoare la mezat și în curgire a unui an nu s'au ivit nici un mușteriu; cari, apucată fiind de ginere a-i îndeplini cele ce i-am dat, nici un chip altul n'am avut și am năzuit cătră dumnealui nepotul

Bogdan, căruia o am trecut în vânzări de veci cu preț mulțămitor de 1100 lei,—pe cari bani priimindu-i toți de i-am dat și eu ginerului. De acum și în veci vecinicu stăpân să fie dumnalui și urmașii d-sali din niam de niam, pentru a căruie nestrămutată stăpânire mi s'au scris numile și eu am pus degitu, dând în primire d-sale și documenturile sus arătate.

1844 Iulii 15.

● Eu Marie Steclărița am vândut.

(Urmează încredințarea Epitr. moșiei târg. Bârlad că vânzarea s'a făcut de bună voe, semnând: Bratoiu Stoicăvici, K. Dobrovici și un altul ne descifrabil, punându-se data 1844 Iulii 15, pecetea și No. 1878, secretar fiind Gligori Hristu Clucer).

XII

1852 Maiu 31. *Bogdan Ștefan trece un loc în deveci vânzare bisericii sf. Neculai Tuchilă cu preț de 800 lei.*

Zapis de vânzare

Supt iscălitul Bogdan Ștefan prin acesta fac știut că de cătră mine, cu zapisul din 15 Iulie 1844, întabulat și de Epitropie cu No. 1878, având cumpărat un loc în mahalaoa Podenilor, lângă biserica sv. Necolae Tuchilă, în mărime de șasă zăci și șasă stânjâni gospod înprejur, dela Măriuța Steclărița, pe cari loc și de cătră bărbatul ei, cu documentul No. 510 și zapisul din 30 Iulie 1817, întabulat de Epitropie cu No. 2, avându-l cumpărat dela un Ganciul Sârbul, și, fiindcă trebuință de arătatul loc nu am, prin bună alcătuire l'am trecut în deveci vânzare bisăricii sv. Necolae Tuchilă, prin d-lui Epitropul ei Manolachi Barbul, cu preț mulțămitoriu 800 lei. Dela cari și toți banii după tocmală i-au numărat deplin în mâinele meli, când, odată cu aceasta, i-am teslimarisit și toate actele atingătoare de acest loc la No. 4 bucăți, cu acest zapis; cu a căroră putere de astă-zi și în veci zisa bisărică va avè neclintită stăpânire pe arătatul loc. Și,

spre a să păzi sfințenia acestui Inscris, am iscălit însuși cu mâna me, rugând și pe Epitropie a încredință.

1852 Mai 31.

Bogdan Ștefan.

Epitropia proprietății orașului Bărladului

D-lui Bodan Ștefan, vânzătorul locului prevăzut în acest act, defață în presustdvia Epitropiei viind, au arătat buna sa vrointă și mulțămire, și că prețul după tocmală și l'au priimit deplin. Drept aceia, potrivit cererii ci prin jabolă au făcut, pe temeiul titlurilor ce au înfătoșat, zapisul acesta vremelnic să încredințază cu iscăliturile cuvenite și punerea peceții obșteii; și prin Poliția de oraș s'au slobozit legiuita publicație spre obșteasca știință, ca toți acii ci vor avè vre o pretenție asupra aceștii vânzări să să arăte cu reclamație la această Epitropie în termen de 40 zili, și când atunci ne ivindu-să nimine, apoi și statornic să va încredință. 1852 Maiu 31 zile.

(Ne descifrabil) *Petrache Mircea. Ioan Borș. Petrache Ganciu.*

(L. P.)

Secretar, *Ioan* (nedescifrabil)

No. 640

Trecut la Iulie 29.

Epitropia proprietății orașului Bărladului

De vremi că asupra locului prevăzut în acest act de vânzare, după urmarea publicarisirii în cuprinsu acestui oraș, nu s'au ivit nici o reclamație din partea cuiva în termen legiuit, precum dovedești iscăliturile prin publicația sub No. 179, din anu corent,—apoi, pe niște asemenea temeieri, actul acesta și statornic să încredințază cu iscăliturile cuvenite și punerea peceții orașului. 1852 Săpt. 21.

lord. Gane. Petrachi Mircea. Ioan Borș. Petrache Ganciu.

(L. P.)

Secretar, *Ioan* (nedescifrabil).

No. 685.

XIII

1868 Decembrie 12. *Mateiu Manole, moștenind un loc dela stânsa familiei Ohman, situat lângă biserica sf. Neculai Tuchilă, îl face danie acestei biserici.*

Act de Donațiune

Subscrisul Matbeiu Manole, domiciliat în Comuna Bârlad, Județul Tutova, văzând că de cătră Onorabila Casă a Proprietății orașului Bârlad este lăsată în a mea stăpânire locul familiei Ohman din coastele bisericii sf. Neculae Tuchilă, partea despre răsărit, ca cea mai aproape rudă de acea familie, până când se va ivi vr'un fiu de a numitului Ohman; având în privire, ca acel loc timp acum îndelungat șede fără nici un folos; având în privire că eu sunt în slabe bătrâneță—încât nu se știe sfârșitul meu când va fi și apoi acel loc să rămâie iarăș fără de nici o regulare; de aceea am găsit cu cale a-l donă bis. sf. Neculae Tuchilă, anunțând și pe Epitropie despre această regulă, ca zisa biserică, clădind pe el vre-o locuință, să aibă folosul sfântul locaș al Domnului nostru Iisus Hristos, neputând nime cu jurământ a-l lua din stăpânirea acelu locaș, ca unul ce sunt informat ca acea familie, ce domiciliă în capitala București, s'au stins încă din anul 1848, și nu mai e nici o rudă apropiată de cât eu. Drept care iscălesc cu a me proprie iscălitură, dând acest act de a fi în păstrarea bisericii. Întărindu-se și de alte persoane ce au fost față.

Mateiu Manole. Petrachi Popovici, fost față. Petrachi Dimitriu Robul, față. I. Teohar. Manolachi Barbu.

9.—Documentele Bisericii Sfinților Voevozi.

I

1812 Ianuarie 3. *Diata lui Vasile a Dahinii prin care își lasă averea soției sale, declarând însă că casa, după moartea ei, să fie a bisericii sfinților Voevozi.*

Încredințaz cu această diată a me la mâna soției mele,

Ilenei, că, viind eu la sfârșitul vieții mele, mi-am rânduit cele din casa me și, văzând slăbăciune, am dat mai înainte această diată. Că, trăind eu, în curgere de 15 ani cele ce am făcut cu soție me, i le-am hotărât ca să fie după moarte me e(a) stăpânitoare, și să aibă a mă griji și cu toate cele ci trebuesc la un mort; cum și cele ci vor mai rămânē să-i fie e(a) stăpânitoare, ca și e(a) spre a-și chevernisi viața ei și copilu ce-l avem, am hotărât: vie, ce este la Căbești, și o giubē, și o păreche șalvari, să fie a-i lui; însă ascultându-o și slujindu-o ca un (le)geit fiiu până la vreme însuratului lui, iar ne ascultând vor rămânē tot a soției mele; *casa am dăruit bisăricii sfinților Voevozi, însă după moarte soții mele.* Și nimini din neamurile să n'aibă trebuință a să sculă asupră ca să e ceva. Și la facere aceștii dieți s'au aflat și duhovnicu meu și alți ce sânt iscăliți.

1812 Ghenar 3.

● Vasăli a Dahinii.

Apostul preot și duhovnec. Costantin Preot. Ion Preot.
(Ne descifrabil).

Și eu am scris cu zisa giupânului Vasile și am iscălit.
Alexandru Tenie dascal.

II

1812 Februarie 20. *Toader a Dahinii declară că asupra averei rămasă dela fratele său, Vasile, în mâna cumnatei sale, Ilenii, nu are nici o pretențiune. Protopopul Ioan Damian, în urma cercetării făcute, respinge pretenția Sandei asupra averei rămase dela fratele aceștia Vasile.*

Adecă eu, care mai gios îmi voi puni degetul și numele, adiverez cu această scrisoare (a) me la mâna cumnatei mele, Ilenii, precum să știe că cele ce au făcut pentru sufletul răposatului Vasile, și pân la patru zăci di zile, s'au făcut toate bune prin vedere ochilor miei, cum și de acum cele ce va mai face pentru acel suflet iarăși să fie prin vedere mea. Și eu dau această scrisoare ca pentru toate cele ce au rămas dela fratele meu să fie cumnata me bună stăpânitoare pe toate acele, și să nu fie despre mine

supărată întru nimic. Și pentru ce mai adevărată credință, ne mai prelungind, mi-am pus degetul și numele.

1812 Februar 20.

● Eu Toader a Dahinii adeverez.

Și eu am scris cu zisa d-sale arătatului și am iscălit.

Alexandra Tenie dascal.

Și s'au întâmplat la această scrisoare mulți oameni cari ș-a pus numele și s'au iscălit.

Preotu Costandin. Ioan Preot. Eu Dimofti Croitorul am fost față.

Ștefan Borțu Căpîț(an) am fostu față. Eu Ion Huștiul față. Eu Ioan Lungul față. Eu Costandin Sârbul față.

(Un adaos făcut de Protopopol Damian).

Viind aice Sanda și arătând că fratile său, Vasile, a răposat și rod din trup nu i-au rămas, și cumnata sa Ialena, soția mortului, grijile cuviincioase nu i-ar fi făcut după datorie, și aducând pe Ilena aice față și cercetându-să cu înfătoșare Sandei și cercetându-să de s'au pus la cale mortul fiind în viață și de i-au rămas ceva și de i s'au făcut grijăle cuviincioase, și la cercetare ce s'au făcut au fost și Toader fratile mortului. Și s'au dovedit prin diiață ce au făcut mortul fiind în viață, așa fiind că mortul au fost luat de suflet cu molitve, care și acela să numești ca un drept fecior din sânge, pe care l'au agiutat după putere lui ce au avut, și i-au dat : un pogon de vie, o giube (de) postav și o păreche șalvari ; și soției sale : casa, doi boi și o vacă, să fie tot a soției sale și altă poghejie (a) casă în stăpânire soției, după cuprindire diiații, îndatorindu-o să-l grijască ca pe o soție. Pentru care cercetându-să de l'au grijât cu osârdie căzută, au mărturisât și preoții, cari l'au îngropat, că pre bine l'au grijât, care și însuși fratile mortului, arătat, Toader, prin viu graiu au încredințat că l'au grijât și cele ce au rămas dela mort s'au dat în griji de soția sa, pentru sufletul mortului prin ochii lui. Apoi, eșând arătările Sandei răsuflete și ne având nici o pretenție de a luo clironomie, s'au dat această adevărită, fiindcă mortul, când eră în viață, avè a luo dela Sanda mulți bani pentru parte lui de moșae

ce ar fi vândut Sandei și cu bărbatul ei din satu Călărași și din Jăravățu, și, pripind moarte pe răposat, au rămas parte banilor la dânșii; care și pentru aceasta s'au îndatorit Sanda ca să dei cumnata-sa bani, parte frăține-său să-l gri-jască, și când nu ar vre să-i dei de voe, atunci soția mor-tului prin putere giudecăței ari să-i tragă. (1)812 Fevr. 22.

Ioan Damian protopop).

III

1813 Decembrie 26. *Iani Argintarul, in calitate de Epitrop, semnează un izvod de câte lucruri ale bisericii sfinților Voivozi a primit din mâna ctitorilor.*

Izvod di căti lucruri s'au găsitu la sfânta biserică a sfinților Arhan-ghili și am primit eu din mâna ctitorilor acum 1813, Dech. 26.

Lucruri

10	Candili de argintu.	
2	Capite de argintu în chipuri de obraz.	
2	Ochi tij di argintu.	
2	Picioare di argintu.	
1	Mână di argintu.	
8	Firuri de mărărintar la Maica Precista.	
2	Rubele tij.	
1	Ivanghelie cu argint.	
1	Ivanghelie sadè.	
11	Cărți Minii.	
1	Liturghie.	
1	Ohtoih de celi mari.	
1	Apostol.	
1	Pisaltiri.	
2	Ohtoici mici.	
1	Ceaslov.	
3	Sfeșnici di celi mai mari	di pus pi masă sau
pe sfântul Pristol.
2	Tij mai mici.	
1	Tij de mađem.	
2	Sfeșnici di alamă di celi mari lângă tratapod.	
1	Candilă argint tot la tratapod cu mirelnic tot argint.	

- 2 Sfeșnici di fier înaintea sfinților icoani.
 2 Cadelniți di argintu.
 1 Potir argint cu tot tacâmu lui, adică cu patru
 bucăți argint.
 1 Potir tij di cositoriu cu tot tacâmu lui și cu
 un discu.
 2 Talgiri di tinichè.
 1 Șam alângi dila Zoia Chitaru.
 1 Bucată ghirmisit dila răposata Drăgniae.
 1 Canavați tij.
 2 Lăviceri.
 1 Macăt sârbescu di cânipă cu flori.
 4 Perdeli la sfințele icoane.
 2 Pișchiri la Maica Pr(e)cista
 1 Falon canavați cu flori.
 3 Di aclaz tij.
 1 Di fir.
 1 Di șam alângi.
 1 Tij un falon di cit.
 1 Stihar aclaz.
 2 Stihari șam alângi.
 1 Stihar cit.
 2 Patrafir aclaz.
 1 Patrafiri șam alângi.
 1 Patrafir di fir.
 3 Patrafiri îndoite, unul roș, dou albi.
 4 Văzduhuri.
 3 Procoveți.
 3 Părechi rucaviți.
 2 Cununii.
 1 Poală icoană
 1 Părechi paftale mai mari.
 1 Părechi paftali mai mici.
 1 Părechi scoice paftali.
 1 Zapisu di 400 lei la chirM ihai Gălățanu } ci au să
 1 Zapisu di 100 lei dila Nicolai Tăbăcaru. } dei dobândă.
 Adică eu, cari mai gios mă voi iscăli, dau adevărat

izvod di mai sus, arătat toati ci-am priimit la mâna me, și la vreme cerșută să am a le răspundi la somă, și am iscălit. Și, ne știind carte, am pus numile și degitul.

☉ Eu Iani Argintaru.

Și am scris cu zâsa ctitorilor. *Ioan Ștefănache.*

IV

1815 Iulie 16. *Epitropii târgului Bârladului întăresc stăpânirea spătarului Teodor Adibzadè asupra a 52 stânjini loc slobod în mahalaua din gios de Căcaina, alătore cu Dobre Sarealbă și mitocul sf. M-ri Niamțul.*

Epitropii târgulul Bârlad

(Inceputul obiceiuit, după care urmează :) Deci pentru cinci zăci și doi stânjâni loc slobod din *mahaloa din gios de Căcaina*, alătore cu Dobre Sarealbă și cu mitocul sfintei mănăstiri Niamțu. au plătit la analoghie banilor cumpărăturii moșii ai târgului 68 lei d-lui spat. Teodor Adibzadè. Și pentru ca să fie știut și banii ce au plătit d-lui spataru și locu ce ari cuprins, spre întărire vecinicii stăpâniri asupra acestui loc, s'au dat această scrisoari întărită cu pecetea târgului și încredințată cu a noastre iscălituri. 1815 Iulii 16.

Costachi Cerchez clucer. Ioan Gheorghiu. Vasile Sterian.

(L. P.)

V

1816 Octomvrie 14. *Invoiala dintre spataru Teodor Edibzaidè și Mihai Gălățanu, Petcu Grădinaru, ctitori bisericii sfinților Voivozi, pentru un loc.*

Știut să fii că pentr'un loc ci este cumpărat de d-lui spataru Teodor Edibzaidè dela Ioniți Crânganu cu numeli sfinților Voevozi, acum de iznovă au făcut învoială cu tetrorei sfinților Voevozi și au dat d-lui spataru o raclă den cap în cap, cu din locu Crânganului cu dentr'a hanului, ci ie are cumpărate dela ban Petrachi Negre, și n'au mai rămas pricină nici la o parti nici la alta, care aciastă învoială s'au

făcut la amândoo părți. Și pentru credința am iscălit.
1816 Octomvrie 14.

⊗ Mihai Galațanu, teter.

⊗ Petcu Grădinar.

Cu zisa lor am scres și spre mărt. am iscălit.
Erei Vasilie.

Și la această invoelă am fost față. *Teodor spat.*

VI

1827 Iulie 30. *Carte de Epitrop al bisericii sfinților Voi-vozi dată stolnicului Ioan Angheluță de către Meletie Episcopul Romanului.*

Meletie cu mila lui D-zău Episcop Romanului

Prin această a noastră Carte facem știre că, pentru a să păzi în mai bună stare averile și rânduiala besearicii întru prăznuirea sfinților Mari Voivozi, din orașul Bârladului a Eparhiei noastre, trebuință fiind de fețe cu bună socolintă și râvnitoare cătră datorii creștinești, ca să li să încredințază a aceia purtare de grijă ; și, luând știință pentru d-lui stolnicu Ioan Angheluță, orașan din Bârlad, cum că are voia și râvnă spre aceasta, încredințăm d-sale epitropia aceștiea, îndatorindu-l : a pune dinadins în lucrare toată sălința putincioasă spre folosul și sporirea averilor besearicii ; și spre a să ține întru cuviincioasă podoabă ; și a să face cele câte vremea și întâmplările le vor arată că sânt de trebuință ; și slujbele Dumnezăești spre a să urmă în vreme cu frumoasă rânduială și luare aminte ori în ce. Și pentru ne urmarea întru cele după cuviință datorii a slujitorilor besearicești să facă arătare Protopopului, carele este dator pentru unii ca aceie a ne înștiință fără pregetare, spre a-i aduce întru cunoștință ; și dela sine precât puțința îl va înlesni, dar și pre alții din râvnitorii creștini și mai ales pre poporâni, să-i indemne a da ceea ce le va fi la puțință spre agiutor la cele de trebuință. Și pentru adunarea venitului în bani, făcându-să o cutie să steze pecetluită cu a Protopopului și a numitului Epitrop pecete, și cu amândo-

ror știință în vreme deschizându-să, să va luă soma ce va fi de neapărată trebuință a să cheltui, și cu împreună socotință și voință înțelepțește cumpănind, să va cheltui la cele ce vor găsi cu cale. Și atât veniturile cât și cheltuelile, ce vor urmă pe tot anu, să să treacă *in Condica ce s'au rânduit de către noi, care, cercetându-se de către cucernicul Protopop, să vor închee la împlinirea anului, iscălindu-le amândoi* ¹⁾, de pe care să va triimite și la Episcopie copie întocma. Și orice averi a besearicii, locuri, binale, sau orice alt, nu au voe nici ale da în schimb, nici ale vinde de veci, nici vre o altă prefacere a să urmă fără știrea și poronca noastră; ci mai vărtos să să îndeletnicească totdeauna spre înflorirea stării besearicii. ca, prin această vrednică de landă sânguință ce vor arătă, dela Domnul Dumnezeu să dobândiască înmiită plată, pentru ostenelile lor; iar dela smerenia noastră pururea să aibă Arhierasca blagoslovenie! 1827 Iuli 30.

Meletie Episcop Romanului

(O însemnare). Acest sfânt Document s'au găsit între hârtiile părintelui meu și-l depuu în mânilor sfinții sale părintelui catihet Ion Carp, cu rugăminte a-l depune între Documentele sfinții bisericii sfinților mari Voivozi, pentru vecinica pomnire. 1900 Aprl. 5, Bârlad.

N. Angheluță.

VII

1827 Decembrie 16 până la 1840 Noembrie 12.

Pomelnic de numele a 201 ctitori contributori la facerea de zid a bisericii sfinților Voivozi, prin care s'a înlocuit prima clădire, acea din 1806, ce eră de nuele.

Pomelnic pentru toate numele celor răposați spre pomnire, care a cui este, sau scris de mini în anul 1827 Dech. 16 și stricându-să s'au prefăcut tot de mini pi această condică la anul 1838 Februar 14.

Costache Tenie dascal

Stolnicul Iorga Gâlcă, medelnicer Ioniță Gâlcă, stolnicu

¹ Aluzie la Condica de venituri și cheltuele înființată pentru bisericile din orașele Eparchiei Romanului în 1827 Iulie 1.

Constandin Alecsi, pitaru Costachi Popa, Toader Vasiliu, Costandin Mitiș, Gheorghii Nicolai Gâlcă, Antohi Stan, dascalu Efstafie, Mihaiu Gălățanu, Panaiti Ciupercă, Petre Ciuchitu, Petru Dima, Costachi Dobroviciu, Pavel Ciobotaru, Iacob Dulgheriu (de aice înainte lipsesc 10 nume, dela No. 16—25, ruptă fiind partea de jos a foaei), Mihalachi zăt Goroviasă, Ioan Dulgheriu Cârломănescu, Barbu Pană, Rađu Munteanu Bălan, Ioniță Gălățanu, Petcu Grădinaru, Enachi; preotu Costandin Tanie, Ioan Borș, Timofți Croitoru, Ioan Ursan, Eni Vasiliu, Ioniță Botezatu, Ioan Mutu, Mihai Câte, Hriste Băcalu, Nicolai Cireș și Ifrim a Zinicăi, Mateiu, zăt Mogoș, și Mogoș, Apostu Botezatu, dascalu Marco, dascalu Iordachi ot sf. Ilie (de aice înainte lipsesc 7 nume, dela No. 46—No. 51, tot din pricină că-i ruptă foaia în partea de jos), Gheorghii Mocanu, Dima Argintaru, Toderăș Tabacaru, căpitan Gheorghii Grafă, ~~Donciu~~ Braharu, Ispas Fălcianu, Ștefan Lungeanu, Safta diaconița Vasălachi, Dumitrachi Angheliniu, *călugăru Iov ot sf. Spiridon*, Costandin Vișan, Vasăli Moisăi, Preotu Ștefan Novac, Costandin Bostan, Marie Lunguleasă, Nicolaiu Văcaru, Vasăli Agiudeanu, Grigoraș și Ioana Vrăjitoarea, Dumitru Lăcătușu, Toma Ciobotaru zăt Șarban, Toader sânu Ioan Bălan, Gheorghe Buduiu, Ioan Buduiu, *Sachelar Dinu*, Gheorghii Panica, Gheorghii Bărbieriu, Manoli Cojocarul lângă bar . . . , Preotul Ioan Popoiu (de aice lipsesc 7 nume, dela No. 81—No. 88, din pricina arătată), Preotu Vasile Plesnicute, Toader zăt Petru Băcalu, *Vasile Mocanu giugănar*, Grigori a Dahinii, Costandin Mămili, Stoianu Băcalu, Gheorghii a Sprâncenatii, Dumitru Grecu a Zoiții, Stratia văduva, Toader zăt Petcu, Gheorghii Sava și soacră-sa, Ioana, Andreiu Negru, Ioan Mirce, Ioan Sandu Munteanu și ginerile său Ioniță, Arghire Câte, Gheorghii Cătană ot Bălăsăști, Ioan Leu, Anton Grecu, Gheorghii Sava, Ilie Toe, Marin Toe, Eni Durne (lipsesc 9 nume, dela No. 112—No. 120, tot din aceeași pricină), Pr(eotu) Gheorghii Stegărescu, Grigoraș Cioclu și Sandu Moraru, Toader brat Ștefan zăt Rađu Bălan, dascalu Costachi Tenie, a călugărului Ananie, Căsandra soț Zisu Grecu și sora-sa, Cănciu

Sârbu și baba Țona, vatavu Constandin zăt Stan, das(calu) Ioniță Popa, Sandu Nica a Prohirii, Pr(eotu) Ioan Gașpar și Costandin, Anița lui Toader Ciobotaru, căpitanul Todorii, Radu Mircu ot Bălășești, a lui Tănasă Sârbul, a lui Marin Ungureanu, a lui Ioan Dima Sârbu, a lui Tănasă zăt Budii, a lui Alisandru Munteanu Pentelei, a Catincăi fata lui Roman, a lui Ioan Soari, a Lupului Stan Munteanu, a lui Ion Ghețchireu și Iordachi Eni, a lui Costachi zăt Bucur, a lui Nedelcu Ciobotaru, a lui Stoen Hudrei, a lui Gheorghii Rutaru, a lui Gheorghii Rășcanu, a lui Ștefan sân Ilii Toea, a lui Ioniță Chetraru sau Botez, a lui Gheorghii Butnariu, a lui Ilii Alisandru, a Vasălcăi lui Ștefan Băcalu, a lui Ioan sânt Vasălca Șchioapa, a lui Toader Avram di(n) chilii, a lui Ioan sân Andriiu, a lui Ion sân Pavăl, a babii Catrinii, Ștefănachii Cozmiță, baba Safta, a *părintelui Vasăli Balaban*, a lui Marin Cojocariu, a lui Ioniță Pârvu a lui Dumitrachi, a Măriuții soacra lui Vasăli, a lui Anton Chitariu, a lui Constandin Vidră, a lui Ioniță, a lui Petru, Elena soț lui Nicolaiu sân Surdu, Tomei (?) lui Ioan Ciobotaru sân preotu Filip, a lui Nicolai Mocanu ot Gâlcă, a lui Necolai Petrosu dela Jorăști, Gheorghii Grafu, Teodor Dobri, polco(vnicul) Stoica ot Tâlpigi, Radoi Mirciu și Petcu Mirciu, Ion zăt Argintariu, baba Dina, Vasăli Gurită, Gheorghii Lefter, Iliie Orleolu, Mătei Ștefan a Mărandii, Nicolai Dandalic, Toder căpitan ot Gâlcă, Gheorghie Botnariu, Ion Roman în casa lui Isac, a babei Aniței dela popa Ion Popoiu, a lui Ștefan Tiliman, a lui Gheorghe Bârză dela Eforie, Ion Muntenu dela Burne, Ioana lui Vasăle Malu soț lui Petre și gineri-său Ion, Ivanciu Sârbu brat Donciu, Cole Rușe Sârbu, Toma Rugină, Stoica Tataru Ciobotariu, a lui Ioan Chebac, a lui Ioan Tiliciu, Gheorghii Sârbu ot Steriiian, a lui Velic Sârbu, a părintelui Ioan

În total 20! contribuitori la facerea bisericii sfinșilor Voivozi.

NOTĂ. Din condica No. II, în care sunt trecute pe primele 2 file numele de mai sus; lipsesc însă 33 nume de ctitori de pe fila dela început, din pricină că aceasta îi rupă în partea de jos. De regretat mai este încă

că acest pomelnic n'a fost trecut și în Sinodicul bisericii în care s'ar fi putut poate păstra mai bine până acum. Adaog că în Condica No. II, după numele acestor ctitori, sunt trecuți pe filele următoare și pomelnicile morților fiecărui ctitor, din cari încă lipsesc vre o nouă, din pricină că și aice lipsește o filă. Apoi urmează mai departe pomelnice de morți nenumerate; se vede că aceste sunt de ale acelor oameni, cari au dat câte ceva în ziua sfințirii bisăricii (an. 1840), bani trecuți fiind într'o altă Condică, caria i-am dat No. III, astfel: «354 lei 14 pãrale, ce s'au strãns la sfințitu bisăricii, bez (afară) de condică» (adică de numele celor ce au dat sume mai mărișoare, mai înainte, și au fost trecute în Condica No. II.

VIII

1836 Iulie 12. *Epitropia moșiei târgului Bârladului întărește lui Ioniță Hiliuță stăpânirea asupra unui loc de 52 stânjini, măsurat înprejur, situat în mahalaua Căcaina de gios și între drumuri.*

Epitropie moșii târgului Bârladului

(Introducerea ca de obicei, după care urmează :) Deci pentru cinci zăci și doi stânjâni loc măsurat înprigiur cu stânjânul gpod, ci ari cuprinși cu lăcuința în mahalaoa Căcaina di gios și intri drumuri, au plătit șasă zăci și șapți lei după țadula Ioniți Hiliuță, din 1817 Maiu 16, banii ci s'au socotit pentru emăș și cheltuelili urmate. Și pentru ca să fie știut banii ci au dat și locu ci ari cuprinsu, spre întărire vecinicii, sali stăpâniri s'au dat această scrisoari supt iscăliturili noastre și punire pecețai târgului. 1836 Iuli 12.

Inplinitori îndatoririlor de epitropi, *Vasăli Chiru. Manolachi Zahariu.*

(L. P.)

Pism. Grigore Hristu

(Pe contra pagină să adaoge :)

Epitropie moșăii târgului Bârladului

Fiindcă suma a 52 stânjâni, arătați în fața acestui document, giumătate adecă 26 sânt trecuți în vânzari cătră Dumitrachi Musteață de Grigori, ficeiorul Ilenii, iar giumătate cu casa inpreună sânt afierosâți bisăricii svinților VVozi, după danie din 1812 Ghenar 3, de acee să disființază pu-

tere lui și rămâne temeinic numai pe locul dănuit svântului lăcaș. 1836 Iulii 13.

Precum de aceasta Epitropie au luat pliroporie din însuși mărturie preoților și a Epitropului bisăricii sv. Voevozi din 19 Iuli anul următor, că dănuire o are numai pe 26 stânjâni cu casa.

Inplinitori îndatoririlor de Epitropi, *Vasile Chiru. Manolachii Zahariu.*

(L. P.)

Pism. Grigori Hristu.

No. 398.

IX

1840 Noemvrie 12. *Cheltuelile ce au urmat cu facerea bisericii.*

<u>L e i</u>	<u>părale</u>	
5400	—	Arhitectorului Ioan Sârbeschi
3000	—	Meșterului Iacov teslariul
1060	12	pi 630 ocă heru sâbir drugi subțiri.
570	12	lucru herariului.
2836	26	pi 156 chili var, i 7 dimerlii var de tencuială, bez 70 chili cumpărat de mai înainte.
643	3	pi 3107 ocă var di feță.
50	15	pi 500 ocă ipsos.
1173	6	pi 79300 șindilă pentru coperit besărica.
599	12	pi 178000 cui di șindilă.
496	—	pi 77 ocă chiroani pentru leațuri, șușăli, pardosăli.
297	32	pi 3 cruci deasupra bisăricii.
2682	—	plata pi 162,000 cărămidă, bez 15000 dijmă ¹⁾ .
403	21	plata cărămizii di cărat.
251	4	plata ușii bisăricii cu înbrăcăminte ei.
360	—	pi șasă ferești pentru bisărică și una la pridvor.
705	—	apă, lut, năsip, i salahori.
689	39	s'au dat pi căpriori, leațuri, tălpoe di pardosăli i corzi.

1) Ce i s'a dat desigur de Casa Obștei, ca s'o iee dela cei ce fac cărămidă.

259	13	pi nueli, pari, coveți, lopăți, căușă, ciubere, funii.
183	22	s'au dat pi un coș pol piatră ¹⁾ , bez ci esti cumpărată mai înainte.
641	36	pi dulachi pentru pardoseli, scânduri mărunte, <i>la cafas</i> .
211	4	pi scânduri de teiu i stejar, pentru uși și trăini.
199	—	pi tabli her albu pentru beșici i pe coama bisericii.
93	—	s'au dat pentru zugrăvit cafasu, anoloage, sfeșnice, i altili.
422	35	<i>s'au cheltuit ce sfințire bisăricii.</i>
240	—	ci sânt trecuți în condică, dela unii și alții, și nu s'au priimit.
<hr/>		
23,469	12	fac cheltuelile.

Adunarea somilor

<u>L e i</u>	<u>părale</u>	
22698	33	cuprind veniturile.
23469	12	„ cheltuelile.

770 19 rămâne besărica datoare, după această socoteală, în care am iscălit.

Antohi Stan. Costache Tenie.

Această socoteală cercetându-să cu de amărântul din condeiu în condeiu și, găsându-să adevărată, am încredințat'o

840 Noembrie 12.

Prot. ținut. Tutovii, *Costantin (Vrabie) Iconom.*

1) Un coș pol piatră: un coș, cât incupe într'un coș de car; pol coș, jumătate coș.

Notă. Din condica No. III, în care se văd trecute sumele date de persoanele arătate în condica No. II și publicate în urmă la pag. 264. În dreptul fiecărei sume din condica No. III sunt scrise și pomelnicele de vii și morți a fiecărui cititor contribuitor la facerea bisericii sf. Voivozi. De regretat însă este: 1) Că și la această Condică lipsesc câte-va file dela început;

al 2) fiecare sumă și rând de pomelnice nu-s însemnate cu un număr de ordine, spre a pute găsi în Condica cealaltă, No. II, persoana care a contribuit cu acea sumă. Incasările dela cei ce s'au însemnat ca ctitori în Condica No. II și s'au trecut banii în cond. No. III se rădică la suma de lei 22,698 părale 33, cum se vede arătată în socoteala de mai sus.

X

1899 Iulie 13. *Referatul lui Gh. Cotoranu și a lui Gh. Liga către Casa Obștiei despre măsurorștea făcută ogrăzii bisericii sfinților Voevozi.*

R e f e r a t

Nn. 502

1899 Iulie 13 zile.

Conform însărcinării ce ni s'au pus de colegii noștrii prin încheerea aplicată pe adresa Epitropiei bisericii sfinților Voevozi, pentru a face delimitarea locului ogrăzii bisericii, astăzi procedând la fața locului, și mai întâiu am pretins onor. Epitropii a ne prezentă vre un act de proprietatea acelu loc, și răspunzându-ne că nu posedă nici un act de proprietate, ci numai după stăpânirea vechi și îngrăditura actuală, și dându-i măsură s'au găsit compus din aceste măsuri :

<u>Stij.</u>	<u>palme</u>	
11	—	Fața la mează noapte, spre locu obștesc în piața ocolu de vite.
35	—	Laturea la apus, cam curbă la mijlocul locului în dreptul feței bisericii, și pe lângă proprietatea d-lui Mihălachi Gheorghiu.
29	7	Laturea la răsărit, pe lângă cinci proprietăți a d-lor : Lefter, Anghel Basocescu, A. Pop, Maior Iordan și defunctul Batistă Foca.
14	6	Laturea la miază-zi, pe lângă locul chiliilor bisericii.
7	5	Un cot spre răsărit pe lângă locul chiliilor.
16	—	Laturea la mează-zi, pe lângă locul tot a bisericii, în mărime de 52 stânjâni.
114	2	Adică una sută patru spre zece stânjâni, două palme domnești.

În urma acestei lucrări onor. Epitropie ne-a arătat că locul ce rezultă în parte de mează-zi, în osăbi de locul ogrăzii, este tot a bisericii, adică mai întâi locul chiliilor bisericii și care s'a găsit compus astfeliu :

<u>Stij.</u>	<u>palme</u>	
6	3	Fundul la răsărit, pe lângă proprietatea d-lui Gh. Alexandru (Cojocarul).
13	1	Laturea la mează-zi tot pe lângă proprietatea d-lui Gh. Alexandru.
8	5	Laturea la apus, pe lângă osăbit loc tot a bisericii, și pe lângă antretul lăsat din locul ogrăzii bisericii.
14	6	Laturea la mează-noapte, pe lângă gardul ogrăzii bisericii.
42	7	Adică patru zeci și doi stânjâni, șapte palme împrejur.

În urma acestei lucrări ne-au prezentat onor Epitropie documentul sub No. 152 din 1815, pentru locul de 52 stânjâni împrejur compus din următoarele măsurii :

<u>Stij.</u>	<u>palme</u>	
14	—	Laturea la răsărit, pe lângă locul de mai sus și pe lângă proprietatea d-lui Alexandru.
8	—	Fundul la mează-zi, pe lângă proprietatea d-lui Gh. Ciuhureanu.
14	—	Laturea la apus, pe lângă 5 a d-lui Frumuzachi Lăzărescu, a d-lui Morariu, Zoița Pavel Anica Ursan și Gh. Candilă.
16	—	Laturea la mează-noapte, pe lângă locu liber lăsat tot din locu ogrăzii biserici în largime la partea despre răsărit de 7 stij. 5 palme și la cea despre apus de 7 stij. 4 palme.

52 — Adică cinci zăci și doi stânjâni împrejur, la aceste proprietăți, atât la locul bisericii precum și la acele două trupuri de loc să servesc, în partea despre apus pe lângă proprietatea d-lui Lăzărescu, cu un antret în strada Dragoș în largime de 2 stânjâni 2 palme, și cu lungimea până la aceste locuri de 22 stij. 4 palme, unde vine poarta și porțița

în lungime de 2 stj. 3 palme; iară în partea despre răsărit să sêrvesc cu o huidiță în lungime de 23 stj. și lărgime la poartă de 1 stj. 3 palme, la strada Principală de 1 stj.

Pentru care spre îndeplinire misiunei referim camerei.

Casa propr. moșiei fârgului Bărlad

No. 191

Anul 1899 August 26

Copia prezentă fiind extrasă întacmai dupa referatul d-lor Epitropi G. Cotoranu și Gh. Liga, pentru măsurăștea făcută locului bisericii sf. Voivozi, pentru care să adeverește eliberându-se Epitropiei acei biserici.

Epitropi : Gh. Cotoranu, V. Nacu, Gh. Liga, Gh. Șlicariu.
Secretar, G. Nicorescu.

10.—Documentele bisericii sf. Spiridon

I

1822 Noemvrie 17. *Zapisul dulgheriului Toader Hăulică prin care se arată invoiala ce a făcut cu paharnicul Gheorghie Oprișan pentru lucrutul și așezatul lemnăriei trebuincioase la facerea bisericii sfântului Spiridon.*

Adică eu Toadir Hăulică, calfă de dulgheri, di aice din târgul Bărladului, cari mai gios me-m pus numili și degitul, incredințaz cu zapisul acesta la cinstita mâna dumsali pah. Gheorghii Oprișan, să fii știut că prin bună tocmală m'am alcătuit cu dumnealui pentru *biserica sfântului Spiridon, ci să faci acum, ca să-mi dei hacu*: una mie o sută cinzăci lei, trii chili popășoi, trii vetri brânză di oi, una merță grâu, și trii zăci vedri vinu, și să-mi dei și un postav di douzăci lei; și pentru toate aceste eu sânt îndatorit a lucră precum în gios să arată.

1.—Pentru tot lemnul ce trebuiești până la un cui, eu să mergu în păduri cu oaminii ce-mi va dà și să stau până ce-l voi tăe totu, cum ceri trebuință; și cărat(ul) a toată

cherestea, după ce o voi mântui di tăet, să fii a d-sali.

2. Dupăci va aduci totu lemnul aice la bisărică, am să puiu bărdașii mei să-l lucrezu, după trebuinți, până ci-l voi închee tot, și apoi să mă apuc di lucru.

3. Pardosala pi gios să amu a o faci bună, încheetă bine, di scânduri stejar cu cât să vor putè mai groasă și di lungi să fii din capu in capu cât ține fața bisăricii, și să fac di giur-înprigiur câti doo *caldarămuri*, ci vinu pi supt străni.

4. Toati stranili câte vor trebui în bisărică să am a le faci de lemnu di teiu curat și di buni întocma dnpă proba ci-m va dà, și să fac și dou naloani dupăcum va ceri di buni; ușorii să am a-i faci buni cum și ușa să am o faci din scânduri groasă și bună, precum mi să va porunci, făcuți și așazați lucru sănătos și bun întocma după plăcere.

5. Toati legăturile, ci trebui din nuntru zădiului, eu am să le puiu di lemnu făcuți di plop sau di teiu întocma după măsurili ci-m va da *calfa de petrari*.

6. Tot lemnul ci va trebui la acoperemântu bisăricii să am a-l faci bun, cioplit bini, încheet bini; toate costoroavili să fii de stejar, asemenea și căpriorii, și, după ce voi mântui-o de căpriorit, să mă apuc să o și șindilesc, puindu la acoperemânt di gros dou-spre-zăci șândili, însă șândila și cuile a dumisali au să fii, decât eu să o acopir bini, după plăcere dumisali, pără o voi da gata.

7. *Cafasul din lăuntru bisăricii, unde șad femeile*, am să-l fac bunu și lucrat bini întocma după proba ci-m va dà, și să fac și dou mesă cu picoarele lor.

8. Toată cherestea pentru scheli eu am să o fac și să o așazu după trebuinți, însă la rădicaț ari d-mnialui să-m dei oameni di agiutor.

9. La toati cele di mai sus arătati sânt îndatoritu a urmă întocma, ne făcând cât di puțin smintială, și tot lucru am să-l fac cu oamini mei, decât d-lui la rădicatul lemnului când va ceri trebuința, ari să-mi dei agiutor, iar nu mai mult. Iar dacă din ne silința și ni purtare me di grijă să va

întâmplă vre o smintială, atunce, după tot cuvântu dreptății, ari d-lui a mă apucă să răspundu toată paguba ci să va pricinui; asemenea și din parte dumisali iarăși îi dator a urmă contractului. Și acumu înainti, la facire zapisului, am luat una sută lei arvonă, iar ceelanți bani ari să mi-i dei dumnealui rânduri-rânduri la vremi. Și spre încredințari mi-amu pus numile și în loc de peceti degitul.

1822 Noemvrie 17.

● Eu Toader Hăulică, calfă de dulgheri adiverez.

Și eu amu scris zapisul acesta cu zâsa și buna priimire numitului Toader calfa, iscălit mai sus, sânt martur. Andriiu . . .

Ce am mai priimit :

<u>Lei</u>	<u>parale</u>
26	— Am priimit într'o mahmudie prin mâna lo-făt. Dimitrachi, cari îi ari și el trecuți. 822 Dech.
40	— tij am priimit acum prin mâna d-sali c-lui Rodachi 1823 Oct. 1.
66	Adică șasă zăci și șasă lei.
144	● Eu Toader Hăulică calfă de dulgheri.
144	— i-am dat ¹⁾ când au tocmit săpătoriu să facă stranili 1824 Apr. 29.
100	— i-am dat rânduindu-l la Panaite Andreiu ca să-i dei banii meilor. 824 Maiu 9.
20	— Ci l'am rânduit la Tunsăști di au luat una chilă popășoi în socoteala lui Neculai dulgheriu, ci l'au tocmit să șindilească biserica. Maiu 19.
100	— i-am dat di au dat săpătorului. 19 Maiu 824.
40	— i-am dat di au dat săpătorului Alecsi. 1824 Iunie 8.
20	— i-am dat tij în mâna lui. 824 Iunie 9.

1) De aice incepe a scrie daturile însuși pah. Oprișan cu a sa mână.

- 5 — Tij i-am dat. Iuni 9.
- 20 — Tij i-am dat, Iunie 13, di i-au dat teslarilor pentru acoperemânt.
- 15 — i-am dat în mâna lui Alecsi săpătoriu. 824 Iuni 29
- 10 — i-am dat iarăși în mâna săpătoriuului. 824 Iulie 6.
- 25 — i-am dat rânduindu-l la Avram ȝidovul. 824 Iuli 6.
- 5 — i-am dat lui Pavel la Ciocani când i s'au dat cele 2 merță păpușoi, ci să arătă mai gios, la 824 Fevr. 4.
- 13 — i-am dat în mână lui Alecsi săpătoriu. 824 Iuli 16.
- 4 — i-am dat în mână lui Alecsi săpătoriu. Avg. 31.
- 19 20 i-am dat plătind înpliniala la aprod ci-i cere 130 lei, bez sărd. Pavăl. 824 Avg. 31.
- 6 — i-am dat în mână lui Alecsi săpătoriu. săpt. 30 cu Pavelică.
- 21 — i-am dat astă-zi. 824 Noem. 26
- 12 10 i-am dat în mână lui Alecsi săpătoriu. 824 Dechemvrie 1.
- 130 — i-am dat plătindu-l dela d-lui Sărd. Pavăl Cerchez după sinetu lui pe care l'am luat, din let. 822 Mart. 20 ; osăbit am plătit 822 Noem. 20.
- 2 — i-am dat rânduri păr acum. 825 Ghen. 15,
- 16 — iam dat Ghen. 15.
- 12 5 i-am dat prin Ioniți, rânduri, 825 Ghen. 15. i-am trecut aice.
- 1 20 i-am dat. 825 Ghenar 20.
- 2 — i-am dat astă-zi 825. Ghen. 24.
- 25 — L'am rădicat dila Lupul Ciobotariu. 825. Maiu 2. l Chilă popușoi i-am dat rânduindu-l la Ciocani. Februar 7. l Chilă popușoi i-am dat rânduindu-l la Tunsăști. Maiu 19.

- 40 — i-am dat prin mâna Arnăutului Grigori a d-sali C C Saftai, când me-u triimis d-mneei să chem pe Toader Hăulică di 200 lei ci i-au dat. 1825.
- 21 — i-am dat în mâna lui Toader. 825 Dech. 5.
- 21 — i-am dat astă-zi în mână lui Toader dulgheriu. 826 Ghen. 30.
- 73 — i-am dat acum. 826 Maiu 20.
- 211 — Prin mâna d-mneei C. C. Săfticăi. 825. Oct. 28.
- 6 — Prin Gh. Chelariu. 825 Ghen. 19.
- 15 — Lui Alecsi săpătoriu prin Gh. Chelariu. 824 Iuli 30.
- 100 — Arvona din zăpis
-
- 1201 15 Fac dați, și trec luoăți mai mult 51 lei, pe care i-am ertat și s'au istovit, 826 Maiu 25; i-am istovit și pâne și vinu.

NOTĂ. După originalul aflat între multe hârtii rămasă dela răposat. pah. și la urmă spatar. Gh. Oprișan († 1849 Ian. 18), hârtii ce am găsit în Chilieni la d-l Iancu Popa în anul 1900 și care a binevoit a mi le dăruî (Despre spat. Gh. Oprișanu a se în vede a mea Istoria Com. Bogdana, pag. 291).

Biserica sf. Spiridon, din Bârlad, a fost închinată, de fantazie, M-rei Neamțului la anul 1827 de spătăriasa Safta Sturza (Arhiereul Narcis Crețulescu, în Arhiva, organul Soc. Șt. și Lit. Iași, 1911, pag. 89 și 90)

II

1824 Aprilie 28. *Zăpisul lui Alecsă săpătoriu prin care se învoește cu Toader Hăulică, calfa de dulgheri, spre a face 60 de strane la biserica sf. Spiridon.*

Încredințez cu zăpisul meu la mâna dumisale Toader Hăulică, calfa di dulgheri, precum știut să fii că, fiind d-lui tocmit la d-lui paharnicul Cheorghî Oprișan ca tot lucru ce a trebui a lemnului să-l facă la bisărica sv-lui Spiridon, m'au tocmit pi mini șasă zăci di strani, ci trebuescu eu să le lucrez întocma după plăcere ctitorilor,—începând lucru di acum pâr ce-l voi da gata,—cu preț și tocmală să aibă a-mi da 200 lei și o merță popușoi, i una ocă pol cleiu.

Deci sânt îndatorit a da stranii gata pusă toati la locul lor, iar timilioara de supt strani nu am trebuință, d-lui să o facă. Și pentru că voi urmă întocmă, precum mai sus să arată, ne știind carti, mi-am pus numile și degetul.

824 Apr. 28.

● Eu Alecsa săpătoriul adiverez.

(Urmează pe contra pagină daturile banilor)

<u>L e i</u>	<u>părale</u>
50	— Am primit acum înainti. 824 Apr. 29.
75	— i s'au dat *) rânduri prin Toader dulgheriu, să arată la zăpisul lui Toader. 824.
13	— Tij i-am dat, să arată tij la zăpisul lui Toader dulgheriu. 824 Iuli 16.
4	— i-am dat. Avg. 31.
55	— i-am dat cu Toader Chelariu. 826 Maiu 21.

*) De aici mai departe cu mâna Spat. Opișan.

III

1824 Iunie 13. *Adeverința Saftei Sturza prin care se arată primirea banilor pentru 100 chile var a bisericii, cumpărat de paharnicul Iorgachi (Iordachi sau Gheorghie Opișan).*

L e i

538 Adică cinci sutii trei zăci și opt lei am priimit dila Ștefănachi, ficiorul, într'acestu chip: 234 bani a mână, iar 304 întru un sânet a d-sale spatariului Ioan lapurenu. Și sânetul esti din let 823 Apr. 28.

Acești bani, cari sântu scriși, sântu pentru o sută chili var a bisăricii, și au cumpărat dumniului pah. Iorgachi.

Σάφα·Στούρηα

824 Iunie 13.

IV

1825 Octomvrie 28. *Scrisoarea lui Toader Hăulică, calfa de dulgheri, care adeverești că a primit dela Safta Sturza suma de 205 lei din hacul său.*

Adică eu Toader dulgheriu, cari mai gios îmi voi pun.

numili și degitul, încredințaz cu această scrisoare a me ce dau la cinstită mâna d-sale Saftai Sturza spătareasa, precum știut să fii că din banii călfiei, ci am avut să (i)eu pentru sfântu Spiridon, am luat 205 lei di am plătit și eu pe la meșterii ci au fost tocmiși di mi-au lucrat agiutor la bisărică. Și pentru ca să fie știut, că acești bani i-am luat din hacu mieu, am dat d-sali acest zapis, rugând pi scriitor di mi-au pus numile și eu am pus degitul spre siguranție.

825 Oct. 28.

☉ Eu Toader Hăulică adiverez.

Și eu am scris cu zisa numitului Toader și am iscălit.

C. Hagi Iordachi.

<u>L e i</u>	<u>părale</u>	
205	—	Ci să arată pi zapis.
5	—	Tij i-am dat. 825 Noem. 9.
1	—	Tij i-am datu. 825 Noem. 15.*)
<hr/>		
211	—	

Aceste daturi sunt trecute cu mâna spătăresei Safta Sturza.

11—Documentele Bisericii Sf. Ioan

I

Bărlad, 1852 Martie 22. *Protoereul Constantin Vrabie cere bine cuvântarea Episcopului de Roman pentru începerea clădirii bisericii sf. Ioan.*

Rezoluția : Apr. 7. Să incuviințază, pentru care să scrie Protoiereului că mergând la fața locului să înaintească cuvenita lucrare potrivit regulilor statornicite. † Iustin Edesis.

Prea Sfinfite Stăpâne.

Ctitorii și poporării bisericii cu hramul sfântului Ioan Botezătorul din această politie Bărlad, acè care s'au topit până în pământ de focul urmat în trecutul an 1851 April 17, pregătind tot materialul trebuincioas spre facirea unei alte

din nou biserici de piatră și cărămidă, având și meșteri tocmiți, să roagă Preașfinției voastre să binevoiți a le da blagoslovenie pentru începerea zidirii pomenitei biserici. Pentru care eu după datorie cu adâncă supunire raportuescu Prea Sf. V. și mă rog să am stăpânească dijlegare.

Al Prea Sf. V. plecat și supusă slugă.

Prot. țin. Tutovei, *Const. Iconom.*

(Arhiva sf. Ep. Huși. Dosar. 75, din 1852).

NOTĂ. Cu prilejul arderii bisericii sf. Ioan au ars și multe lăzi cu obiecte de valoare și chiar bani, ce erau depuse în această biserică de către unii boeri și negustori. Se vorbește de mii de galbini. Niște așa lăzi se obișnuiau a se păstra înainte vreme prin toate bisericile din orașul Bârlad, pentru care se luă de epitropii respectivi câte o plată în bani, ori ceară, ori untdelemn. Lăzile se depuneau în biserici nu numai când cineva avea a călători undeva, dar și pentru motivul de a nu i se prăda casa de răi făcători ori de străini la vreme de năvăliri prin părțile aceste.

Intr'o Condică No. II dela biserică sfinților Voivozi se văd trecuți în anul 1848 o mulțime de poporeni cari depun sau își iau lăzile din biserică cu plata ce fiecare au dat. Obiceiul cu lăzile aceste se luase, cred, dela depunerea averilor, în vreme de grea cumpănă în țară, prin mănăstiri.

De pe la anii 1870—1880 nu se mai văd lăzi depuse prin bisericile din orașul Bârlad.

II

1856 Maiu 18. *Safta Avrămoaia, făcându-și o casă pe locul proprietatea bisericii sf. Ioan, declară că, după moartea ei, acaretul va rămâne în stăpânirea acestui sfânt lăcaș pentru totdeauna.*

Gios iscălita prin punire degitului, ni știind carte, prin aceasta ce dau Epitropiilor bisericii cu hramul sfântului Ioan Botezătoriu din târgul Bârladului, fac cunoscut că luând voi a faci o casă pentru locuit pe locul bisericii; mă îndatoresc a face această casă : bună, de lemn sănătos, cari casă să fii cu trii dispărături, păreții de vâlătuci, cu ferești și ușă bună, fereștile cu ochiuri de sticlă și gratii de fer, sobe bune cu ogeagu scos afară, și casa să fii învălită bini cu scânduri biluite ; care casă o voi face în direcția chiliilor ci sânt, și în ea voi locui numai eu pentru vreme (cât) voi ave viață,

iar după moarte me va rămâne a bisăricii pentru totdeauna a se folosi de ea ; în fața casăi nu voi prindi nici cum locu, *afură nu sânt slobodă a faci nicicum foc,—așă dar mă îndatoresc a face eșitoare săpată în pământ, păreții di scânduri și învălită iarăș cu scânduri ; în casă nu sânt volnică a face vre o adunătură care ar scandilă bisărica sau pre megieși,—nici voiu ține în casă nici un fel de spiculă di băutură sau altili, și purtare me va fi cu toată buna rânduială și pace, fără să aduc cât de puțină turburare sau supărare vecinilor megiași ; căci la oricari din protivă a me urmari sau casă nu aș face precum mă îndatoresc, sau nu aș păzi curățenia în toată vreme înpregiurul ei, dreptate va aveă Epitropia a mă depărtă din casă, fără a-mi rămâne vre un cuvânt, și casa va fi a bisăricii, fără a putè ceri eu vre o despăgubire. Cu aceasta mă îndatoresc de bună voia me, rugând și pi cinstita Epitropie di au încredințat al meu înscrisu di îndatorire. 1856 Mai 18.*

● Eu Safta Avrămooi.

(Urmează încredințarea Protopopiei ținutului Tutova, prin semnătura Protop. C. Vrabie, No. 398, data 1856 Avg. 20, și punerea sigilului).

III

1858 Aprilie 3. *Catinca Apostol, luând cu chirie o chilie de a bisericii sf. Ioan pe tot timpul cât va fi în viață declară că orice îmbunătățiri sau adaosuri va face, aceste vor rămâne după moarte-i, în folosul bisericii.*

(Rezoluție). Primit 5 Apr. 1858. Chilia ce d-neii sora-me stolniceasa o ceri, deși să găsești în ograda bisericii sf. Ioan, însă această chilie fiind făcută de monahul Ifrim cu îndatorire ca cât va trăi să șadă într'insa, și după moarte să rămână a bisericii, dar pentru că el, după înprejurări, s'au strămutat cu șederea la schitul Orgoestii, iscălitul Epitrop, din proprie me avere am despăgubit pe numitul monah de cheltuiala acei chilii, în privire că biserica nu are capital, ba încă este și datoare, și pentru că în această chilie până acum au șazut unul din preoții bisericii fără de nici o plată, iscălitul fără pretenție de vre o despăgubire considerează această chilie ca avere a bisericii, și fiindcă propunerea d-neii stolnicesei este pentru folosul bisericii, atât în privire chirii ce fâgăduște a da, întru cât va fi

în viață, câte 148 lei pe an, precum și în privire adaosului ce voește a face și alte îmbunătățiri, care după trecere d-neii din viață să rămâe a bisericii fără a se mai pretinde vre-o despăgubire, socotindu-se aceasta folositoare pentru biserică, incuviințază aceasta cerire și se va da d-neii stolnicesei cu-venitul act din partea Epitropiei, primindu-se și dela d-neii înscris că va urmâ cu plata chirii regulat pe fiecare an; iară aceasta se va alăturâ la Acta Epitropiei bisericii. *Gane.*

Onoratii Epitropii a sf. biserici a sf. Ioan Botezătorul din politia Bârladul.

În ograda acestii sf. biserici găsindu-se de închiriet o chilie alcătuită din o odăiță cu tinda ei, m'am consultat în sine-mi că, în vrăsta în care mă găsesc, trebuind a lăcuî cat se poate mai aproape de biserică, m'am hotărât că, dacă va fi cu priimire și a onoratii Epitropiei, să-mi închirieze zisa chilie pe timp cât va binevoi Dumnezeu a avè viață, ca să plătesc pe fiecare an câte 148 lei și cu condiție obligătoare, adică : fiindcă zisa chilie pentru mine este strâmtă, apoi orice adaos de odăi ci voi mai face sau îmbunătățiri cu a me cheltuială, după săvârșire vieței meli să rămâe în folosul sf. biserici pentru ertarea păcatelor mele. Așa dar, dacă această propoziție ci o fac din buna me voință se va socoti și de cătră onorata Epitropie princioasă sf. biserici, o rog să binevoiască a-mi slobozi cuvenitul act din parte-i spre a-mi sluji de regulă în întreprinderea buneî mele ple-cări, trebuitoare mie pentru cât voi trăi, și princioasă și bisericii după mutare me din această viață.

1858 Aprilie 3 zile.

Catinca Apostol.

IV

1862 Iunie 20. *Monahul Efrem, orătând că și-a făcut o chilie în ograda bisericii sf. Ioan, în care să locuiască cât va trăi sau până ce se va duce la vreo mănăstire, — declară că acaretul după moarte-i să rămână în proprietatea acestei biserici.*

A C T U

Supt scrisul, monahul Efrem, prin acest(a) fac cunoscut, că așa precum Epitropia bisericii cu hramul sfântului Ioan Botezătoru, din orașu Bârlad, după cererea ce amu făcut, în considerații că și ieu mă gălesc ctitor la acest lăcaș, m'am învoit ca să clădesc cu cheltuiala me o chilie în ograda bisericii, în care să lăcuesc în câtă vreme Domnul mă va ține în viață,—sau, trăgându-mă la vre o mănăstire, să fiu slobod a o încherie prin știre Epitropiii; iară după moartea me, această chilie cu toate heurile iei și îmbunătățirile ce pân ațuncea să vor mai face în lăuntru și înprejuru iei, să rămâie a bisericii, fără ca cinevâ din familia sau clironomii mei să aibă dreptul a face vre o pretenție.

1862 Iunii 20

Monahu Efrem.

V

1865 Noemvrie (fără zi). *Elena Ioan, făcându-și o casă în ograda bisericii sf. Ioan, declară că după moarte să rămână acaretul în deplina proprietate a acestui sfânt lăcaș.*

Domnule Epitrop,

Declarație

Subscrisa Elena Ioan, din orașu Bârlad, cu învoire acei Epitropii, clădind din nou o casă cu a me chelutuială pe locu proprietate a bisericii, aflător în lăuntru ogrăzii, cu condițiune ca să am libertate a viețui în eli pe cât Dumnezeu îmi va dărui viață, în urmă această casă și heiurile ei, afară de poșâjje lăuntrală, a(re) să și rămâi pentru totdeauna în interna (sic) proprietate a bisericii, fără cu rudele sau ait cinevâ să aibă a se acolisă de această dispozițiune. Declar prin aceasta că, în condițiunile menționate mai sus, acê

casă cu heiurile ci va avè, afară de pojâjia lăuntrală, să rămâi, după a me trecere din viață, în interna (sic) proprietate a bisericii numite, fără ca să se poată acolisă cinevâ de asemine a me bună-vroință, ca una ce în timpul viețuirii mele în ace casă nu am a plăti vre o dare în profitu bisericii sau aiurea.

1865 Noembri.

Irina Ioan

Primăria Comunei Bârlad

Declarațiunea de față fiind subscrisă cu propria iscălitură a d-nei Elena Ioan, subscrisul o legalizază declarația defață numai întrucât aceasta priivește.

Primar, *Coroiu* (L. P. C. B.) Secretar, *Vosiliu*.

No. 745

1866 Martie 7, Bârlad.

INSCRIPTII ȘI INSEMÑĂRI

Dela Biserica Domneasca

Hramul Adormirea Maicei Domnului

I. Inscriptiuni

1. Pe clopotul mijlociu

In anu dela Hrs. 1776. Petru Popovici (dela turnat). Acest clopot este a Bisericii Domnești din Bârlad, la Adormire Precistii (săpat).

Pe un clopot mic

Bogdanovv (fabricantul).

2. Pe un Potir vechiu de argint.

Gherasim Episcop. Ion Protopopu. Balasa prioteasa. Frosina. Caterina. Constandin. Vasilie. Erei Gheorghii. 1813.

Costandin. Caterina. Mariia.

3. Pe Discul pereche cu Potirul

Mihalachi. Catrina.

4. Pe Icoana Maicei Domnului inbrăcată în argint.

† Aceast. Sft. Icoană s'au înbract. de boeri Bârlad. ați. Vasile pr. Iconom. și s'au sfințit de Preosfinția Sa Chiriu Chir Meletie Episcopu Romanului. 1830 Sept. 27.

† Și s'au lucră di mistr dumnalor : Anton Tatos si Anastasis Ghersiu din Seleic.

Pe strana acestei Icoane.

Această strană pentru M-ca Domnului lis. Hrs. s'au făcut, aurit și zugrăvit, cu spesele d-sale Teodor (Gățulescu profesor), Anastasia, Rucsanda,

Catinca, Grigore, George (Bușilă), Eliza, Elena, spre pomenire, și s'a oferit sfintei Biserici Domneasca, din Bârlad, anul 1885.

5. *Pe un alt Potir de argint.*

Meletie Episcop. Costandin preot Costandin preot. Ioan. Ioan preot. Balașa prezvitera. Ioan preot. Teodor. Maria. Toma. Costandin preot. Maria prezvitera. Ștefan. Maria. Apostul. Ioan. Ecaterina.

Toma. Smaranda. Dimirișc (Dimitrașc?). Gheorghie. Ana. Maria. Teodoru. Casarpiras. Costandin. A. Pransinu. Neculai. Petcu. Gheorghii. Safta. Ioan preot. Anastasia. Ilencu. Costandin. Teodosia. 1837.

6. *Pe o Cruce îmbrăcată cu argint.*

Dm. Zarb. pr. (Dimitrie Zarimba preot), 1856.

II.—Insemnări de prin cărți

1. † Noi Costantin Duca Voevoda să să pomeniască. It 7202—(1694) Martie 20.

(Sfânta și Dumnezăiasca Evanghelie tipărită cu text grecesc și românesc în sf. Mitrop. a Ungro-Vlahiei, 1693 pe pagina 1, jos).

NOTĂ. Insemnarea aceasta îi scrisă foarte frumos și ea ne arată că sfânta Evanghelie îi dăruită bisericii de Constantin Duca Vodă, pe când, în acel an, domniă în Moldova.

2. Această sfântă Evanghilia, fiind fost strâcată, am leagato cu cheltuială mea, 3 lei pol. (Fără veleat; probabil între anii 1795—1800).

Erei Costandin sin Va(s)ile Croitoru Zâmău.

(Aceiași carte, fila 1—2)

3. (Această) carte ce să chemă Penticostar iaste a mea smeritul și mult păcătos(ul) Ierodiacon Ienochinte monah și dascal ot Făt(ă)ciuni, am dat pe dânsa șapte lei însefi cior lui Ivan Blănar(ul) dela Ciorăști, dar m'am călugărit aicea la schit la Făt(ă)ciuni la părintele Ienochinte pocrovan, și m'am călugărit la leat 7255 (1747) Mart 15, iar carte aceasta o am cumpărat la anii 7261 (1752) Oc(tomvrie) 14. *La această vreme (1752) au făcut și schitul la Făt(ă)ciune dumnaului Ion Bogdan Vel Hatman, și eră stareț părintele Enochinte pocrovean, și eu nevrednicul dascal de biserică și învățam și copii.* Dar să spun și pricina mănăstirii în prescurt: cu mulți ani mai înainte de acest velet (1752) au fost mănăstire, dar la velet 7219 (1711), când au venit împăratul moschicescu de s'au bătut cu Turcii în Moldova, s'au făcut răpradă și robie Moldovii și s'au ars și mănăstirea de tătari; atuncea au arsu schitul acesta și au rămas locul pustiu până la acest velet (1752) ce scrie mai sus, (când) au vrut Dumnezeu și s'au făcut acest schit precum se vede. Dar se vinim la vorba dintăi. Această carte o am cumpărat eu, precum am zis, am dat 7 lei, ca se-mi fie pentru citit, după cum zice: cercați Scripturile; nu că doară aș fi eu acela atâta de vrednic, un ticălăs, ci iar aiurea zice: din Scripturi vă învățați; dar, cu vrerea Tatălui, cu agiutoriuul Fiului, cu îndemnarea Duhului Sfânt, m'am socotit și eu, după cum zice Scriptura: că mai de folos iaste a dà decât a luà, am dat și eu această carte numită Penticostar la biserica gsd în târg în Bârlad, văzând (parte șters, parte tăiată jos), să fie și pentru pomenirea moșilor și părinților mei, fiindcă la această sfântă biserică sânt ropoșați pe cari îi voiu scrie și anume precăți oi putè cuprinde, anume părinții tătânemeu lui Ivan: Nedelco, Calina; iar a mumei mele care m'au făcut, Mariia, iar carea m'au crescut, Nast(asia), i s'au zis monahia Evfrosina (tăet mai departe ca un rând), soru-mea

Măriuța, Mihălache, Sanda, Vasilie, Chirenuș, Călina, Zmă-randa, Panainte, Sanda, Ghiorghie, Gavril, monah Nechifor, Ileana, Gahița, Ionițe, Dosca, Nastasiia, Ieromonah Ioanichie, Pracsiiă, cei știuți și cei neștiuți, Domnul Dumnezeu să-i pomenească întru vecinică împărăția sa, totdeauna acum și pururea.

Și la această vreme (1758) eră preuți la biserică anume : popa Andrei Brăescul protopop cu popa Manole proin protopop ; eră și alți doi mai tineri, unul popa Costantin și altul popa Tănasiie, și el eră tânăr. Părinți sfinți, blagosloviți și mă ertați pre mine păcătosul, pre cari v'au înălțat dătătoriuul de tot binele Dumnezeu la aceasta (ruptă mai departe) stepenă a preuții împăratului, neam sfânt (rupt) și v'au orânduit la această sfântă biserică Domnească și cari vor fi după sfințiile voastre să nu fie cu supărare a pomeni aceste nume, fiind cam multe, ce să vă uitați la cuvântul ce zice : cel ce unge pe altul cu mirezme, el singur mabine mirosește; și într'alt loc : plugariul ce să ostenești, în-tăi el să cadă să mânânce din roadă. Părinți sfinți, fără de nici o îndoire să blagoslovească cel mai mic dela cel mai mare, și eu mă rog cu plecăciune să dobândescu ertăciu(ne), ca și sfințiile voastre odihna de veci să aflați, cu dreptii să vă bucurați, în corturile sfinților, în horile precuvioșilor; că și în cer sânt multe hore, ce să fac de prepodobnici, zic proorocii prin lăute, și zic în zicături multe ; trage danțul Petru Apostolul, lângă dânsul și Pavel, unde Precista pre toți îi strigă, de pe pământ să strângă, la cereasca împărăție, la vecinica veselie, unde îngerii dorescu, și să pleacă de privescu.

Iar carte aceasta cine o ar înstreina-o dela biserică, ori cu ce fel de pricină, mai mult nu zic : să fie carte aceasta pârâșă innainte infricoșatului județu.

Și am scris acest tituluș pentru știința, 7266 (1758)

Ap. 10, în zilele (Măriei) Sale lui Scarlat Ghica Voevod.

Ierodiacon Ienochenti dascal, Ivanovici dascal,

ⲐⲓⲐⲘⲚⲐ ⲘⲁⲘⲁⲒⲒⲐⲚ 1). Из смѣреніи и многогрѣшникъ 2).

Să se știe și aceasta : eu păcătosul la velet 7233 (1725) m'am născut (rupt ca jumătate rând) în zilele pre luminatului Domn Mihai Țacoviți Voevod, la a treia Domnie a țării Moldovei ; și când m'am călugărit eram de 20 de ani. Pre tatăl meu l'au chemat Ivanu Blănaru, din târg din Bârlad, și pre mama mea Mariia, precum s'au zis mai sus ; însă au murit mama, care m'au făcut, și s'au căsătorit tatăl meu al doile, și au luat o femeie din casă dela Toader Păladi vel vist, o chemă Nastasia, care m'au crescut, fiindcă am rămas mic de mama Mariia ; apoi această mama Nastasia la urmă s'au călugărit și i s'au zis Evfrosina ; apoi am șazut la Ciorăști, de aceia mi să zice dela Ciorăști.

Părinților, tuturor mă rog, de toată vârâsta mă rog : celor bătrâni, ca părinților ; celor de (o) vârstă, ca fraților ; celor mai tineri, ca fiilor ; precum au priimit împăratul Hristos cei doi fileri ai văduvei cei sărace, mai mult decât toate darurile ce se aruncă acolo, la visterie bisericii, așijderea au priimit, pre doriților mei părinți, împăratul acela puțină apă dela omul cel sărac, în loc de mare dar, atâta cât au poroncit se o pue în cupa ce de aur, din carea bea singur împăratul, socotindu-să lucrul nu din vrednicia darului, ce din căldura celui ce-l aduceă ; așijderea și nevrednicia mea, vrând a aduce acest puțin dar, însă de mare folos sufletului creștinesc, la acea sfântă biserică, să o primiți după acea cătră toți bunătate și duhovnicești blândețe. Amin.

Însă tată-meu până acu trăiaște, de acum innainte, cât a vrea Dumnezeu, nu știu ; însă, când sânt țarinili plăvițe, știm că aproape.

1). (Criptograf) Aceasta să știi. 2). Eu smeritul și mult păcătosul.

Și am scris Ap(riil) 10, z(u)a eră Vineri spre Sâmbata lui Lazar, în postul mare. ЧИПЛАСЧИПЛУ ¹⁾, *Ienochentî dascal ot Făt(ă)ciune*, se zna estesia ²⁾.

(Din Penticostariul tipărit cu o Preadoslovie de Clement Episcopul Râmnicului, unde însemnarea aceasta îi dela fila 1—144, pe marginea de jos. Cartea îi lipsită de poartă).

NOTĂ. Fătăciunii, fost schit de călugări, astăzi îi un sat în comuna Praja din plasa Pereschiv, Jud. Tutova. Însemnarea fiind din 10 Aprilie 1758, nu ne vorbește deci de venirea Tatarilor întâmplată la 14 Sept. 1758. Pe unele locuri nu se poate citi, rândurile fiind atinse prin tăietul filelor la legat. Sânt în această însemnare și câteva abreviațiuni ce nu se pot pricepe.

4. † Această sfântă carte am cumpărat-o eu preutul Gheorghî sin preutulu Gheorghî Brăescul împreună cu soțul meu, Marie, și cu pre iubiți fiii mei, Iinca și cu Ion. Și am dat-o pentru sufletul meu și a răposaiilor (părin)ților mei, Erei Gheorghî, papadia Ileana, și a fratelui meu, Ducăi, și a surorii mele, Safta.

Și am dat-o la beserica gospodu în târgul Bârladului, care este hramu sfintei Adormiri. Și cine s'ar ispiti ca s'o fure dila sfânta beserică (să fie) blestămat di Maica Precista și de toți sfinții a Maicei Precistii.

Eu Erei Gheorghî Brăescul, sin preutul Gheorghî Brăescul răposatul. Să să știe let 7200 (sic, urmează loc alb ca 2 c. m.), iar dila Hristos let 1791 April 23.

Erei Ioniță, papadia Catrina, Manolachi, și tot neamul lor.

Răposaii să să pomeniască : Erei Mihaiu, papadie Marie, și fiii lor, și tot neamul lor.

(Mineiul pe Septemvrie, Râmnic, 1778, fila 57—80).

5. Această sfântă carte s'au luat (di) mini mai micul și smeritul și mult păcătosul, și s'au dat ca să fii pentru slujba sfintei bisărici gospod.

Erei Constandin Zămău, pad(papadia) Căsandra. Maria.
1791 Apr. 23.

(Mineiul pe Maiu, Râmnic, 1780, dela fila 93—95).

1) Criptografi, ce se traduce : ivrodivcon=ivrodiacon.

2) Ca să se știe

6. Această sfântă cartea s'au cumpărat dea părintele Gavril sin popa Andriiu Brăiascul, ca să fiia sprea pomea-nea sufletelor noastra, și s'au aftirosit (sic) la beserica gospod ot târgul Bârladului. Leat 1791 April 23. *Erei Gavril, pa(pa)d(ia) Mariia, Ioniți, Catrina, Brăiascul, Safta, Gheorghie, Vasili, Anița, Paraschiva, Maria, Zmaranda, Mirica, Catrina.*

(Mineiul pe Fevruarie, Râmnic, pe filele 12—19).

7. Această sfântă cartea s'a cumpărat dea părintele Ionița Blănaru, ca să fii spre pomeni(re) noastră la sfânta bisărică Domnească. *Erei Ioniță, Safta.* Leat 1791 Apr. 23
Și am scris eu *Erei Costandin Zmău.*

(Mineiul pe Ianuarie, Râmnic, 1779, filele 77—81).

8. Această sfântă carti iasti cumpărată de noi, ca să fiia spre pomenire sufletilor noastri. Și s'au dat la bisărica cospod(sic) ot târgul Bârladului, din veleatul 1791 Apr. 23.

V I I

Numele noastre sânt aceste : Irimie, Mariia.

MORȚI

Erei Gheorghii, Paraschiva, Anița, *Lupul Eșan*, cu tot neamul lor. Să să pomeniască în veci.

(Mineiul pe Noemvrie, Râmnic, 1778, de la fila 40—47).

NOTĂ. *Lupul Eșanu* este unul dintre fundatorii bisericii sf. Neculai zis Eșanu.

9. Această sfântă carte s'au cumpărat de mine Gheorghie Abăgeru zet Hriza, soțul meu llinca, fiu Toader, ca să fii spre pomenire noastră sfintei bisărici Domnești în veci.

1791 April 23.

Morți

Hriza, Nastasie, Anița, Manolachi, Costandin, Dimitra, Crăstâna.

Morți

Părinții mei : Andriiu, Marie.

Stăpânii mei : Craiul, Ioniți.

(Mineiul pe Iunie, Râmnic, 1780, dela fila 1—9).

10. 1791 Aprilie. Această sfântă carte au cumpărat'o Tudorache pitariul și au dat'o de pomană la biserica gospod de aice din târgul Bălădului, ca să fie de pomenire: Tudorache, Enciul, Mitachi, Stana, Stana, Curteza, Maria.

(Mineiul pe Dechemvrie, Râmnic, 1779, fila 1—5).

Această sfântă carte, ce se numește Mineiitu, luna lui Dechemvre, au cumpărat : Matachi, Isacu, Tănașă, En(c)iu, Gheorghii Chitarul, Calciul, Zanetu, Tudorachi, Enciulul, Gheorghie, Tănașă, Ivan, Dumitrașc (Aceiași carte, filele 28—33).

11. Această sfântă carte ce se che(amă) Miniet, care este luna lui Avgust, care au cumpărat'o dumnului Sandul și Catrina, care este din bătrâni Nacul, care au mult păcătosul și sme pentru su meu și a pre iubit soșului meu, Catrina, fata răposat Erei Gheorghii Brăescul, papadia Elena, care me-u fostu socră miia și am dat'o la biserica gospod, care este în târgul) Bârlad, ci este hramul Adormirii. Iar cini s'ar ispiți se o fure s'or s'o e, să aibă giudecată cu Maica Precista înaintea Fiului ei și a strașnicului giudeț; și pentru răposată maica me, Stanca; Ion, Gheorghii. Și înblă veletul 1791 April 23.

Mnogogreșni (mult păcătosul) Erei Ion Prajei pisat.
(Mineiul pe August, Râmnic, 1780, dela fila 86—92).

12. Această sfântă carte eu Gheorghii Abăgeriu, soșul meu Ilinca, fiul nostru Toader, ca să fii spre pomenire sufletelor noastre la bisărica Domnească în veci. 1791 Apr. 23.

Morfi

Fărinții mei : Andreiu, Marie; Hriza, Nastasie, Anița.
Stăpânii mei : Craiul, Ioniți.

cu tot neamul nostru.

Erei Costandin ot sf. Neculai am scris.

(Mineiul pe Octomvrie, Râmnic, 1786, dela fila 1—8).

13. Ion, Rada, Ana, Șerban, Dobra, Stanciul, Neacșu, Marie, Alecsa, cu tot neamul.

Eu Ioniță, Gheorghie, Marica, Toadir, Mihaiu, Dobra, Safta.

Și această carti iasti cumpărată de giupânul Ion Casapul și de Stan Casapul, și au dat'o de pomană sfintei biserice gpd, din târgu din Bârladul, ce să numești hramul sfintei Adormiri Și înblă veletul atunce let 1791 Iulie. . .

Arsâne, Catrina, Iliana, Măranda, Costandin, cu tot nemu lor.

Neculai cu tot nemul lor.

(Mineiul pe Martie, Râmnic, 1774, dela fila 1—19).

14. Această sfântă carte a lunii lui Aprieli am cumpărat'o eu preutul Manolachi Cocu, nepot preutului Grozav, de aice dia târgul Bârladului, și am dat'o de pomană pentru sufetele noastre la bisărica gospod, de aice din târgul Bârladului, ce să prăznuește Adormire Precistii. *Erei Manolachi, pap(adia) Safta, Costantin, Elena.* 1791 Apr. 23.

(Adaose mai pe urmă :) Vasile, moh(monahia) Casiena.

(Alt adaos de mai pe urmă :) Și s'au legat de mine Costantin preot, ca să fii spre pomenirea noastră și a tot nemul nostru. *Constantiu (Cocu) preot.* 1818 Apr. 23.

(Mineiul pe Aprilie, Râmnic, 1780, pe filele 1—8).

15. Ace(a)stă sfântă carte au cumpărat'o Tudorachi Pitariul și au dat'o de pomană la bisărica gospod de aice din târgul Bârladului, ca să fie de pomenire.

Tudorache, Enciul, Mitachi, Stana, Stana, Curteza, Marie. (Probabil anul 1791).

(Mineiul pe Dec., Râmnic, 1774, fila 1—5).

Alta

Aceasta sfântă carte ce se numește Mineitu, luna Dechemvrie, au cumpărat'o tată-meu.

Ivanu, Tănasă, Gheorghie Chitarul, Calciul, Zanetu, Tudorachi, Enciul, Ghiorghi, Tănasă, Ivan, Dumitrașcu.

(Acelaș Mineiu, fila 28—33).

16. Să să știe că la ducire Moscalilor din Moldova, let 1792, la acest let au luat căpitana Petre di polcuil Faganareschi granadirsii pi Maria, fată mari, fata d-sale giupânului Botianu

și a giupânesei Sandei, și s'au cununat aici în biserica Domnească din târgu Bârlad, după voia sa și cu poronca părintelui prot(opopul), de mine preotu Costantin, ne fiind preoții rușăști, fiindcă să rădicasă împreună cu polcurile și să dusășă și iai și adiverința la mână d-lui căpitanulu Petre, după cerire sa, că (rupt) trecut peste hotar ne cununați.

(Penticostarul cu o Predoslovie de Clement Episcop Râmnicului, unde această însemnare îi trecută dela fila :17—125).

17. Acest Triod este a me (sic) a lui Dumitru Elefteriu, care am dăruit'o sfântului Dumitru din târgul Bârladului, care să-mi fie spre pomenire cu soție me Frosina. 1796 April 19.

18. Să știe de când am venit dascal eu slăvitul (sic) Ioan Pelin (la) *sfânta bisărică tuchiloia ce moartă, in Podeni*, și nu m'au primit părinte(le) Ion și părinte(le) Panainte ca să fiu tovarăș cu slăvitul (sic) Grigoraș. 1800 Noem. 1.

(Триодіонъ Евелітєвъ, 1744, pe ultima pagină, 524).

NOTĂ. «Tuchiloia ce moartă» se raportă la fundătoarea bisericii sf. Neculai din Podeni. Aceasta ni mai arată că biserica cealaltă a sf. Neculai începută a se numi și ea acum «Iașanu» sau a «Eșenilor».

19. Această sfântă carti, slugă bisericească, ci să numești Tâlcul Sfintei Evanghelii și Drumul Duminicilor, esti dreptă a me a Prot(opopului) Ioan Dămeian, din târgul Bârlad, ci slujăsc cu multă nevrednicie la sfânta biserică gospod, din târgu Bârlad, unde să prăznuești hramul sfintei Adormiri a Maicii Precurate. Care sfântă biserică s'au zădit de iznoavă din timelii prin osteneala me și cheltuiala me și a mulți din râvnitorii pravoslavnici creștini, Preosfințați Arhieri, Mitropolitu Veniamin și Episcopul Romanului Gherasim, și milostivului Domnu Alexandru Costandin Moruz Voevod, Doamna Zoița, ci au dat agiutor cuviincios și veșnic ctitor, cum și alți boeri au agiutat, și din negustori anumi Hagi lordachi Eftimiu și Ene Gheorghiu, pentru aceas-ta am însemnat și numile d-sale spat. Catrina Sturzoi ca o vrednică de pomenire ctitoră. Să să pomenească la toate

sfințili slujiri și numile iubitorului de biserică d-lui dascalul Gheorghii, ci mult au silit în faptă și în cuvânt, și pe mine m'au întărit pân și sfânta biserică s'au săvârșit. Pentru aceasta întru sfințili slujiri diapururea și în vec să fii pomenit împreună și cu sfinția sa părintile Meftodie duhovnic, și cu toți cei ce sânt scriși în *Condica Bisericii*.

Și bisărica s'au fostu stricat în groznicul cutremur ce au fostu la anul 1802 Octomvrie 14, și au început a să zidi dela anul 1804 și au luat săvârșire la anul 1807. Și eră preoți împreună cu mini slujitori la această sfântă bisărică: preotul Grigoraș Beșleaga, bătrân și duhovnic, și preotul Costandin Spânul, ficior preotului Ioan amorțâtu, ce eră slujitor și duhovnic la bisărica sfântu Nicolai Tuchilă, unde, săvârșindu-să, s'au și îngropat la acea sfântă biserică, pentru aceasta am însemnat numile preoților ci au fostu slujitori; iar dascal și psalt bisăricii și logofăt mie eră dascalul Damiiian, ficior răposatului Toader Boubătrânu, fiindu-mi și finu din fin di botez.

Mă rog sfinților voastre, sfinți părinți, pi cari sfântul Dumnezeu va învrednici, în urma noastră, a fi slujitori la scaunul lui Dumnezeu, la această sfântă bisărică: cilor mai bătrâni, mă rog ca părințelor; cilor di o vrastă cu mine, ca fraților; și cilor mai tineri, ca fiilor; tuturor mă rog și mă cuceresc, când viți sluji să nu ne uitați, atât pe mine și pi toți noi ctitori, câți să află în carte aceasta. Că știți bine, fraților, că cil ci ungi pi altul cu mirezmi mai frumos mirosești acela Jecât pi cari ungi; și dacă sfințiile voastri pi noi nu ni veți uită, nici Dumnezeu pi sfințiile voastri nu vă va uită; pi mine mă chiamă *Ioan Pro(topop)*, prezvitera Bălașa, pre iubiții mei fii și fici, Frăsina, Ecaterina și Enachi, și pi alți cari sfântul Dumnezeu mie va mai dărui di astăzi innainte. Fără osteneală pentru știință voiu scri și numili părinților mei răposați, ci m'au născut din copsăli lor, Dumnezeu să-i odihnească și cu dreptii să-i sălășluiască. Numile tatălui meu este *Damiiian*, maica me Ilinca, cari să să pomeniască Elisaveta monahia, ci s'au călugărit după răpôsarea părint(e)lui meu; Vasilachi, Vasălca, Coli, Anița,

Ghiorghi, Costandin și Ioana, Antohi, Isac, Magdalena monahie, Manolachi, Marie, Alexandru, Ioan, Săvorovic.

Și pentru cumpăratu aceștie cărți ci am cumpărat'o acum la acest let 1808 Săpt. 22, tot întru această zi am scris și numile arătate, și am dat pi dânsa 27 lei, bani turcești, și tot astăzi am afierosât'o sfintei biserici gospod. Și nimine să nu o mute sau s'o înstrăineză din acest sfânt lăcaș, lasându-să să fie numai spre dișteptarea inimilor și spre învățătura preoților și a dascalilor și acilor ci bini vor voi din fini și niamurile meli.

Și am pus di au scris dascalu Dameian și eu am încredințat'o cu a mi iscălitură.

Ioan Prot(opop) sânt Dămeian 1808 Săpt. 22.

(Kiriacodromion, imprimat în tipogr. sf. Mitropolii București, 1801, unde notele de mai sus sunt scrise cu mâna pe marginea de jos a cărții dela fila i—88).

20. 1815 Oct. în una. Gheorghie Rađu dascal (Mineiul pe Oct., Râmnic, 1776, pe fila a doua a prefeții).

21. Costantin (Cocu) preot, Ecaterina prez(vitera), Eliana, Vasili, Sofia, ca să fie spre pominierea noastră, fiu preotului Manolachi Cocu. 1818 Apr. 23.

(Mineiul pe Aprilie, Râmnic, 1780, pe filele 95—96).

22 (Lipsă dela început) pe limba grecească Anftologhion, iar moldovenești Cuprindere sântelor slujbe de peste întreg an, slugă bisericească ca și dumnezeiască, care s'au cumpărat de mine păcătosul Ioan Dămeian Iconomul și Protopopul ținutului Tutovii, adevărat de mine cumpărată și de soția me, Balasa prezvitera, și amândoi u(ni)ți fiind *am dăruit'o sfintii biserici gospod din orașul Bârladului; undi și părinții noștri din vechime au fost agiutători, cum și noi prin pronia celui Pre Innalt de iznoavă din timilie a doo oră s'au zidit, având agiutor darul lui Dumnezeu și agiutor dela creștini pe cât s'au putut, cu voia lui Dumnezeu am isprăvit și, împreună cu alte odoare, și acest mic lucru s'au dăruit, adevărat la vedere mic și la D-zău primit lucru, ca o slugă vrednică întru slujire, pentru a sfântului Dumnezeu mărire, s'au cum-*

părat și s'au dat pentru pomenirea noastră, cum am zis : Ioan Iconom și Bălașa preuteasa. Unde și eu la această sfântă biserică, atât mai înaintea până a nu căde de cutremuru ce-au fost la 1802 Oct. 14, care, la acest velet mare cutremur au fost, și au picat prin orași zidiri și mănăstiri, atunce de tot au fost picat și această sfântă biserică, și s'au zidit dupăcum la începere am povestit, și scriind și arătând, cât și dupăce s'au zidit, tot la această sfântă biserică cu multă nevrednicie am slujit. Mă rog-roș sfînți părinți, care sfântul Dumnezeu vă va sfînți și, la această sfântă biserică, vă va rânduî de a fi slujitori, pe toți și la toți mă cucerescu și vă rog ca să ne pomeniți și să nu ne uitați. Și iarăși, fraților și părinți or, să ascultați și mai ales că știți mai bine decât mine că: cel ce unge pe altul cu mirezme și cu unsori scumpe, mai mult mirosește cel ce unge pe altul decât cel unso ; unsoare este pomenirea și neuitarea de sfînțirii frați. Ioan (Protopopul Dămiean). 1819 Martie 12.

(Βίβλος ἐνικαίσιος ἡ κοινὴ καλουμένη εὐδομαδάρια etc. Μερὸς πρῶτον, Ἐνετίησιν, 1777, dela fila 3—97).

23. Știut să fii când au intrat Turci în târgul Bârladului, umblă velet (1)821, în luna aceasta Maiu 20, spre sfînții Impărați Constantin și Elena, numai 450 Turci.

(Mineiul pe Maiu, Râmnic, 1780, pe prima pagină a primei foi albe, ce precede poarta acestei cărți).

24. În știință să știi că în let (1)826, Oc. 14, a aceștii luni, au ars ulița ce mari, și s'au aprins la 3 ceasuri și au ars până la al noule ceas ; și au ars și bisărica Vovideniia, și în lăuntru sfintele Icoane toate, și marfă negușitorilor bogasieri, și altele. În zilele Mării sale Ioan Sandul Sturza Vvod.

Și aice în Bârlad eră ispravnic Vasili Coroiu. Și la acest sfânt lăcaș (la bis. Domneasca) era(u) slujitori : sfînția sa părinte(le) Costandin prot(opop), și sfînția sa părintele Vasili Hagi și Dohovnic, și părintele Gheorghii Boțoroga ; și dascalii și psalt eram eu Ioan Damian Boubătrân, și dascalul Pavel Popa ot Puțeni. Și eram (de) 23 ani când am scris aice.

(Mineiul pe Oct., Râmnic, 1776, dela fila 94—109).

25. În știință să fii că la anul 1827 Iulii 24 au sfințit bisărica Domnească. Și s'au sfințit de Preosfinția Sa Meletii Episcop Romanului, întru carili au făcut și pi sfinția sa, părintile protopop Costandin, Iconom, tot întru această lună. Șt am scris spre credință, și am iscălit. *Ioan Damiean pisalt.*
(Mineiul pe Iulie, Râmnic, 1780, pe filele 79—87).

26. În știință să fii pe ce vreme au venit Moscalii în Moldova, în let 1828 April 29, în zilele lui Ioan Sandu Sturza Voevod.

(Mineiul pe Noemvrie, Râmnic, 1778, dela fila 76—77).

27. Pe prima foae a unei cărticele manuscris, în care sunt transcrise mai multe cântări pe psaltichie, în Grecește și Românește, se citește următoarea însemnare :

Rugăciunea mănecării ci cuprinde în sine : Podobiile sedelnilor Grecește i Moldovenește ; un polieleu sinopticos glas 3, a lui Grigoriu protopsaltul ; alt plu(polieleu) glas 5, Petru Pelo(ponesiu) ; altul varis a lui Petru Lamd (Lambadariu) ; altul de Kir Hurmuziu ddl (didascal), glas 8 ; altul Moldovenești, aşăzat pe ifosul lui Kir Petru Pelp. glas 5 ; evloghitarile Gr. i Mold. ; La râul Vavil(onului), epi ton potamon vavilonos, făcut de Kir Hurmuziu i de Kir Grigoriu protopsalt ; catavasiile praznicare de preste tot anul, Moldovenește, mēlos ; doă tacāmuri slavoslovii Grecești, alcătuite de mulți didascali, di pi a căror izvoade am făcut și eu această carte.

Veniamin monah

1829.

Cheorghie Korciovă psalt.

NOTĂ. Tot manuscrisul îi scris foarte frumos de mâna monahului Veniamin, care, dupăcât se vede, a fost dascal la școala de psaltichie de pe lângă biserică Domnească din Bârlad, în al 3-le deceniu a veacului al 19. Cine a fost acel Veniamin nu știu mai mult nimic. Gheorghie Corciovă psalt semnează mai jos cu aceeași cerneală.

28. Pe prima foae a unui al doile manuscris de cântări bisericești, în Grecește și Românește, se citește următoarea însemnare :

Rânduiala rugăciunii de seara, care cuprinde în sine : Gramatica Moldovenește și Grecește ; podobiile vecerniei, cuprinzătoare preste tot anul, Mold. și Grecește ; anixandările G. M. macarios anir, slava 1, făcut de 3 dascali ; Ke-gragariile și dogmaticalile, mēlos, făcute pe câte opt glasurile, cu lumină lină și cu prochimenele ci să cântă la praznicile împărătești, alcătuite de iscusiți didascali, di pi a căror izvode am scris și eu această carte. 1829.

Veniamin monah.

NOTĂ. Manuscrisul acesta, ca și celalalt, îi foarte bine legat și păstrat. Legătura ambelor manuscrise, făcută în piele probabil de un legător bărlădean îi frumoasă și solidă, inpodobită fiind pe deasupra și cu flori aurite.

Culegerile de cântări, din aceste manuscrise, cred că au fost făcute pentru a se întrebuința în bis. Domneasca și poate și în școala de pe lângă ea, pentru elevii înaintați în meșteșugul psaltichiei.

29. Pe prima pagină a unui al treile manuscris, bine legat, dar mai prost păstrat, în care se cuprind un număr de cântări pe psaltichie, în Grecește și Românește, se citește :

„Eu iscălit(ul) Gheorghe Gatin 1845“; mai jos o sematură „Panaite Dobranici.“; pe contra pagină a acestei prime foi se vede ca joc de condeiu aceste : „Eu cari mai gos mă voiu iscăli, încredințez prin acest înscris al meu ce-l dau la mâna sf. sale părintelui Gheorghei diiaconul dila bisărica sft. Gheorghii din orașul Bârladului“.

Pe prima pagină a foii a doua :

„Eu iscălit(ul) sãn Gheorghe Gătin, 1848“ ; iar pe contra pagină a acestei foi : „Să se știe dicând au venit copiii lui giupânul Toader Forțul la școală, 1846 Dechembre 12, am primit 14 lei. „Să să știe di când au venit copiii lui giupânul Gheorghe Manolachi, 1846 Noembri 8, am primit 26 lei“.

NOTĂ. Manuscrisul în 8, nu-i paginat și n'are dată, nici vre o însemnare de cine l'a întocmit; dar, fiindcă pe prima pagină a unei foi de pe la mijlocul cărții, se vede 1838 Febr. 1, deducem că în anul acesta s'a scris. De cine ? de un psalt, dascal la școala de psaltichie dela Domneasca. D-ji D. Rezmeriță, bătrân de aproape 90 ani, îmi spune, azi 7 Iulie 1910, că pe la 1835, de când își aduce aminte,—la Domneasca eră o școală de psaltichie și niște psalți care rivalizau cu cei dela Mitropolia din Iași. Dănsul a

apucat din acei psalți pe Ioan Damian, la care a învățat carte, om deștept și psalt renumit. Poate manuscrisul de el să fie făcut.

30. In anul 1842, în luna aceasta Săpt. 13, s'a sfințit biserica gospod de sf. sa Iconomul Costantin Vrabie, fiind episcop d-lui caminar Ioan Liga ; și preoți slujitori eră : sf. sa Iconomul Constantin Cocul și Preotul Ioan Butunoiu și preotul Vasili Costantin. Cântăreți eră : D. Ioan Damiiian psalt și dascalu Dumitrachi Praja.

1842 Săpt. 16.

NOTĂ. O mână necunoscută a șters iscălitura celui ce a făcut această însemnare.

(Mineiul pe Săptemvrie, căruia îi lipsește poarta, însemnarea fiind pe ultima foaie).

Dela Biserica sf. Dimitrie

I. Inscipții

1. Pe o cruce frumos lucrată.

Această cruce este (a dumn)alui (Ga)vril dascal ot sfântu Dimitrie. Ecaterina soție sa. 1826.

2. Pe Icoana Maicei Domnului îmbrăcată cu argint.

Această sfântă Icoană s'au înpodobit din mile, din orașu Bârladului, ipitrop sf. bis. părintele Costantin Cocu, și prin osârdie d-sale Costandin Ursan. *Neculai Conak* (argintarul) 1830.

3. Pe o cruce îmbrăcată cu argint, ce stă pesfânta Masă.

Ioan Galeri săchilar 1853.

4. Pe un Portir de argint.

Făcutu cu cheltueala sfinții sale Iconomului Costantin Vraghie. 1875 Martie 30 zile.

5. Pe o cruce îmbrăcată în argint.

Mih. Brăescu. 1810 Mai.

Soțul său Sanda.

II. Insemnări de prin cărți

1. Această svântă Ivanghelie am cumpărat'o eu popa Ștefan și cu preautasa mea cu Rucsanda, cându am fostu preotul la biserica unde esti hramul lui sfetii Dimitrie în târgu în Bârlad. Și om (am) cupăratu (cumpărat) dela Gligorie vătavul în Stătiești, ca să-mi fie mie pomană și preautesăi meli și cuconilor noștri și ciia cea ceti de pe dânsa, a m i n.

Vleat 7200 Ghenar 3.

(Cartea de învățătură, Iași, 1643, pe marginile de jos ale foilor 187—191).

NOTĂ O mână posterioară a tăet cu condeiu delu început și până acolo unde se zice «la biserica unde esti».

2. (Să se știe) de când am cetit. Ioan sin preutul Timofti, let 7265 Mart 1 dn.

(Aceiași Carte, pe fila 215, colțul de sus).

3. Să să știe de când am scris și am cetit. Ion Diac, sin popi lui Timofti (fără dată).

(Aceiași Carte, pe prima pagină a filei 218).

4. Să să știe că această Cazanie este a bisericii lui Siti Dimitrie, care este în târg în Bârlad, ci au făcut'o preotul Grozav proi(n) protopop, și au pus preot pe popa Dimoftei și pe popa Manole ficioru Prajii. Și am scris eu Ioan Diac, let 7265 Maiu 1.

1757

(Aceiași Carte, pe pagina a doua a filei 218).

5. De când au venit Antiohi sân Cantimir și au scos pe Dumitrașco sân Duca Voevod, au umblat veleatul 7204.

(Aceiași Carte, pe prima pagină a foii 32).

6. Am însămnat ca să să știe de când am cetit pin această carte în satu Bogeștii. Când am cetit am pus și veletul 1804 Fevr. 4. Gavril Petreman.

(Aceiași Carte, pe prima pagină a filei 268).

7. Această Cazanie ci este a bisericii din satul Lieștii

cu hramu sfânta Adormire Precistii, și am legat eu, iscălitul mai gios, plătindu-mi cari cu cât l'au lăsat inima, spre pomenire lor și a me, cari s'au însemnat intru această carti anumi di aici înainti. 1841 Ian. 16.

Gheorghie Buhuș preot.

Ecaterina prezvitera ot Lieștii.

Gh. Mihai din târg. Bârlad a dat 7 lei ; Gh. Borș au dat 2 lei 20 părăle. (De aice mai departe fila este ruptă).

(Aceiași Carte, dela pag. a doua a filei 384).

8. Această svântă carte au cumpărat'o poporeni dela Gligori vătavul Stăt(iești) și au dat'o bisericii unde este hramul lui sftii Dimitri în târg în Bârlad, ca să le hei pomană pentru sufletele dumnilor sali. Cini o ar vinde sau să o e dela biserică să hie afurisit și triclet ca Iuda și de 318 oteți i care sânt în Nichei (mai departe lipsesc foile din carte, pe a căror margine de jos se continuă).

(Aceiași Carte, dela pagina a doua a filei 198 înainte).

9. Dat-am ciastă Căzanie dat la biserică lui sveti Dimitre, care au găsit'o popa Grozav la popa Dârzu și au scos'o cu gălceav(ă), și au dat'o la biserică. Și cine o va luă (scriitorul a stat din scris aice, ne mai mergând mai departe).

(Aceiași Carte, dela pagina a doua a filei 218).

10. Pi această carti am cetit și eu preotul Toderu din satu Bogeștii. Iet 1800 Dech. 14.

(Aceiași Carte, pe pag. a doua a filii 218).

11. Să se știe de cându s'au cutremurat pământul. 1802 Oct. 14. Ereu Toder ot Bogești.

(Aceiași Carte, pe pagina a doua a filii 225).

12. Acestu Molitfea(Ini)c l'am cumpărat eu Ermonah Isaie în 3 lei pol și l'am dat feciorului meu preotului Mihă-lachi, ca să fie pomană sufletului meu, și cine s'ar ispiti se-i fure sau se i-l e din feciorii miei, să fie afurisit și anaf-tima, și să aibă parte cu Iuda, și de cei 318 oteți, și să-l lovască cutremurul lui Cain, bubile lui Gheze. Let 7279 (1771).

(Molitvenic, Iași, 1764, fără poartă, pag. 63—86).

—Erei Manolachi (Cocul). Safta.

(Molitveanic, Râmnic, 7290, fila 71).

13. Acestu Molitfevnic ci esti strămoșasc și părințasc s'au afierosât părintelui sachilar Dinul di a să pomeni sufletele răposaiilor : Meletie Ieromonah, Casăiana monahia, Ioan preot, Elena prezvitera ; și ori cari din neamuri nu are voe a-l luà, căci s'au dat spre pomenire părinților și a noastră. *Manoil diiacon. Anastasde.* (Aceiași Carte, pag. 702—711).

14. Acest Mofelnic (sic) l'am dat sf. marelui m. Dumitru, ca să fie de pomenire pentru sufletul părintelui meu, Ioan Costache, în veci. 1825 Oct. 26.

(Aceiași Carte, pag. 316—322).

15. Acest Mineaiu s'au dat sfintei bisărici Sivilele, hramul Intrării în biserică a Prea Sf. Născătoarei de Dumnezeu, însă prin mâna d-lui polcovnicul Mărgărint.

1779 Noemvrie 28.

Anatolie Ierod. Episcopiei Râmnicului.

(Mineiul pe Dechemvrie, Râmnic, 1779, pe pagina a doua a porții acestei cărți).

16. Acest Mineaiu s'au dat de Anatolie Ierodiacon din porunca Episcopului Chir Chesarie, ca să fie sfintei biserici ce să zice Sivilele, hramul Intrării în biserică a Prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu, însă prin mâna d-lui polcov. Mărgărint s'au dat la această siântă biserică. 1779 Noem. 28.

Anatolie Ierodiacon.

(Mineiul pe Ianuarie, Râmnic, 1779, la finele paginei foi 4, dela început).

17. Această carte s'au dat di mine la sf. Dimitrie ot târgu Bârladului, să fie spre pomenire păcatelor mele.

Vasile Ponariul. 1784 Dechemvrie 18. (Acelaș Mineiu, fila 124).

18. Acestu sfânt Molifelnicu l'am cumpărat eu, erei Manolachi Cocul, din târgul Bârladului, în 6 lei pol, în zilele Prea Innălțatului Domnu Alisandru Costantin Voevod, și cine s'a tâmplă ca să-l e și să-l tăgăduiască să fie blestămat de Domnul Dumnezeu și de toți sfinții în veci, amin.

Și umblă velet dila Adam 7293 (1784) Noemvrie 10.
(Molit. Râmnic, 7290, fila 1—4).

19. Când s'au cumpărat acești 12 Minei ce umblă pe luni, la bisărica sfântului Marelui Mucenic Dimitrie, ci esti hramul aice în târgul Bârladului, în 56 lei (vechi), iar banii s'au strânsu din mila creștinilor de *preotul Ion Dimofti* i de *preotul Manolachi Cocul* ; iar cine s'a tâmplă ca să e ver o carte să o tăgăduiască, să fie 1785 Dech. 1.

(Mineiul pe Maiu, Râmnic, 1780, la finele Precuvântării Episcop. Filaret).

—Să să știe de când s'au cutremurat pământul în zălele Moscalilor, în luna lui Maiu 5, la 2 ceasuri din ză. La let 1812.

lordachi (Cimbală) am scris.

(Acelaș Mineiu, pe Maiu, fila 152).

20. Să să știe că acestu Ofoic (sic) iaste a meu, a preotului Ioan, fecior pr(e)utului Costantin Stratulul ot Puțeni, și am dat bani drepți a mie 5 lei pol, ca să fie feciorilor și nepoților în veci. Și cine s'ar ispiti să o furi, sau prelejindu-se să se prăprădeacă noștri l'ar găsi și nu ar vre să-l de de acui iaște, să fie afurisit și blăstămat de cei 300 de părinți, oteți, dela Nechei ; ferul și pe(a)tra să putrezască, iar trupul aceluie să stè întreg și viu (sic) nevătămat ; și să(-l) lovască bubele (lui) Gaz (Gheezi) și cutremuru lui Cain, și să-l înghițe pământul de viu, ca pre Aviron și Daftan ; iar dându-l a cui este zidire lumei let 7295 (1787). . . .

(Octoh, Râmnic, 1776, dela fila 1—37).

21. Să să știi dicând au murit tatăl meu, preotul Ioan, fecior preotului Costantin, fecior protopopului Strat din satul Puțeni, în vrâstă de 55 ani, anul 1812 Noemvrie 24 ; *iar mama me au murit anul 1829 Iulie 6, anume Elisaveta monahia ; tot atnnci au murit și sora noastră Marie în vrâstă de 23 ani, de bola ciumei ; și sânt îngropați în satu Puțenii, la coasta unii văi ci să chiamă Găunoasa, coasta dispre satu ; iar Gheorghii și Măriuța s'au îngropat la sf. Neculai din satu Puțenii. Și am scris ca să să pomenească.*

Costantin Stratul preot.

(Din acelaș Octoih, Râmnic, 1776, 152—164).

22. Să să știi când m'am însurat eu dascalu Verga în zilili Pre luminatului Domn Mihai Costantin Suțu Voevod, Sevastia Doamna, și umblă velet 1794 Iulie, Duminică după Sân Chetru.

(Mineiu pe August, Râmnic, 1780, dela fila 121—122).

23. La let 1797 Mart 24, de când au făcut Vlădica o sfiștaniei în casa părintelui Manolachi (Cocul), Preosfinția sa Chiriu Chir Veniamin Episcop sfinței Episcopii Romanschii, și au fost și sfinție sa părintele Gheorghî Exarhu.

(Molitveanic, Râmnic, 7290, fila 140—142).

24. Să să știi de când m'am pus tovarăș eu Costandin dascal cu dascalul Dămian pre zile Preluminatului Domn Alexandru Ion Calimah Voivod, și umblă Velet 1797 Noemvrie 8. (Octoih, București. 7282, pe fila 437).

25. Această sfântă Evanghelie este a sfântii biserice a lui sfteti Dumitre din târgul Bâr (tăete mai departe mai multe rânduri). *Erei Manole sin Lupul Praje.*

(Evanghelia, Iași, 7270, pe fila 3 și 5, dela început).

—Erei Costantin, papadia (mai departe marginea tăetă dela fila 9 până la fila 21 aceiași Evanghelie).

—Erei Angheluță, papadia Anița (fila 23, din aceiași Evanghelie).

—Dumitrachi Bran ce-am fost logoft în Bârlad, puternic asupra lui Toader Bou în . . . (tăet mai departe ca un rând).

(Din aceiași Evanghelie, fila 26).

26. Acest Minii este a bisăricii lui sfteti Dimitri din târgul Bârladului.

Erei Manolache Cocu.

(Mineiul pe Iulie, Râmnic, 1780, la urma Precuvântării Episcop Filaret).

**27. Izvod de câte bisărici am sfințit (ca diacon)
cu Protopop Grig(orie).**

1 La Costești, hramu sfteti Gheorghî.

1 La Brădești.

1 La Vale-lungă.

Câte am sfințit cu Protopopul Ioan Chirul, 1794 Av. 2.

- 1 In târgul Bârladului, Vevidenia.
- 1 La Vârlezu, hramu sfeti Gheorghî.
- 1 La Stâncășeni, hramul sf. Arhangheli.
- 1 La Orgoești, hramu sf.
- 1 La Frunțișani.
- 1 La Ciortolom, hramu Adormire.
- 1 La Sâlceni, hramu Adormire.
- 2 La Deleni.
- 1 La Pârvești.
- 1 La Triponești (Priponești).
- 1 La Cernați, hramu Trii ierași.

NOTĂ. Protopopul I. Chiru murind pe la 1802, bisericile aceste au fost deci sfințite între 1794—1802.

Câte bisărici am sfințit de când sânt în slujba Protopopii, din Iet 1824. Costandin Iconom Cocu.

- 1. La schitu Delenii, hramu Adormire,
- 2. La RUSĂNI, hramu sf. Voivozi.
- 3. La Odae-Bursucanilor, hramu Adormire.
- 4. La Lungești, hramu sf. Ioan Botezătorul.
- 5. La Schitu Cruceanu, hramu sf. Nicolae.
- 6. La Peșa (Pleșa) hramu sf. Ioan Botezătorul.
- 7. La Liești, hramu sf. Nicolai *).
- 8. La Cârломănești, hramu sf. Nicolae.
- 9. La Gura-Similii, hramu sf. Nicolae.
- 10. La Schitu Pârvești, hramu sf. Nicolae.
- 11. La Corlătești, hramu Nașterea Precistii.
- 12. Aice în oraș, hramu sf. Nicolae.
- 13. Tot aice, hramu sf. Haralampie și Mină.
- 14. La Bogdana, sf. Trii ierași.
- 15. La Pârăul-Boului, sf. Ioan Botezătorul.
- 16. La Cursăști, sf. Nicolae.
- 17. La Onțești sf. Gheorghie.
- 18. La Pătrășcani, sf. Voivozi.

*) Biserica aceea ce este între vile deacolo,

19. La Susăni, Adormire.
20. La Popeni, sf. Gheorghii.
21. La Crângul de jos, sf. Nicolae.
22. La Cârjăoani, sf. Nicolae.
23. In orașul Bârlad, sf. Dimitrie.
24. La Rădești, sf. Nicolae.
25. La Rădeni.
26. La Dinga, Buna-Vestire.
27. La Ișcani.

(Molitveanic, Râmnic, 7290, pe ultimele 2 file albe ale cărții, pe care le-a avut la dispoziție protopop. Cocul spre a face aceste însemnări).

28. Să să știi de când au venit Moscalii în Modova la leat 1828 Apr. 25, au trecut în pământul acesta. Și am scris să să știi. Și Domn era Ioan Sturza Voevod și l'au trimes rob în țara rusască. *Iordachi Cimbălă.*

Dimitrie Sachelar ot sfântul Dimitrie.

(Mineiul pe Aprilie, Râmnic 1780, pe pagina a doua a primei foi albe, ce precede poarta cărții).

29. Cinci zăci di drobi de piază au luoat părintele Costandin Protopop la dugheana ce-au făcut în uliță, ca să dei doi pentru unul, pentru că s'au împrumutat dela sfântul Dimitrie. 1827 Iunie 12.

(Mineiul pe Iunie, Râmnic, 1780, pe prima pagină a scoarței dela urmă a aceștei cărți).

30. Să să știi di cându s'au cutremurat pământul la anul 1864 Iunii 21, când eram în bisărică cântându-li evloghitarili, și spre știință am scris.

(Dumnezeestile Liturghii, Iași, 1845, pe prima pagină a scoarței dela urmă).

Dela Biserica Vovidenia

I. Inscipții

1. Pe Icoana sf. Haralampie

Hagi Stoian Ivanovici. Io(a)na. Ștefan. și t. n.
lor. 1829 Iunie 27.

2. *Pe Icoana sf. Neculai.*

Această sf. Icoană s'au zugrăvit prin osârdia a pururea pomenitului Radu și soția sa, Florica.

3. *Pe o Cruce înbrăcată în argint.*

Hagi Drăgan. Hagiica Feodora. 1844.

4. *Pe peretele bisericii sub cafas.*

În (zilele Prea Înălțatului Domnului nostru) Grigorie Alecsandru (Ghica) s'au zugrăvit păreții bisericii prin osârdia epitropilor : Pavel (Filibiliu), Ghețu Mihail, Chiriac Dobrovici, Hagi Chiriac Calciu, Cruceriu Moscu, Hagi Panainte, Hagi Dimitrii.

Anul 1849 (Deche)mvr. 12.

5. *Pe o Cruce înbrăcată cu multă artă în argint.*

Donat de George B. Constantinescu 1).

6. *Pe Clopotul cel mare.*

† Acest clopot s(a)u vărsat pentru biserica sfintii Vovidenii cu hramu Intrarea în biseri(că) a Maicii Domnului. Și materialu s'au adunat prin osârdia ctitorilor răposatu Pavel. Ioan și soția Smaranda. Gheorghie. Mihai și soția Ioana. Hagi Chiriac Calciu. și soția Maria. Chiriac Dobrovici și soția sa Teodosia. Ștefan Dobrovici. și soția sa Marghioala. Lucru este cu agiutoru d-sale Neculai Drăgan și soția sa Elena. Și părinții lor răposați Hagi Drăgan și soția. Și să fie spre pomenirea celor ce au agiutat. La anu 1852. † Ion Lazăr clopotariu (soția) sa Teodora.

7. *Pe Clopotul mijlociu*

Acest clopôt tot de miluitorii aceștia s'o făcut 2). 1852.

1). Crucea fiind de multă vreme a bisericii, d-l Constantinescu giuvaergiu în București a bine-voit a-i face o reparație gratuită.

2). Adecă de cari s'a făcut și clopotul cel mare.

II. Insemnări de prin cărți

1. (Două rânduri lipsă, din pricina tăerii filei la legat) hramu Intrării în bisărică a Pre sfintii Născătoare de (iarăș 4 rânduri lipsă, din aceeași pricină).

(Triodion, Râmnic, 7269).

—Un Octoih, București, 7282.

2. Această sfântă Evanghelie am cumpărato eu preutul Vasile Pascul și am dato de pomană la sfânta bisărică la Vovidenie în Bârlad pentru su(fletul meu) și a preutesei mele, Ecaterina. Și nime să nu fie volnic să o de în laturi în veci; iar vrând cineva să zică că este, nu va găsi ertare în veci. Amin. let 7276 (1768) Maiu (tăetă marginea cărții de legător). Asijderea și un loc ci am cu dugheni, ci am în târgul Bârlad (2 rânduri tăete de legător) parte pre amiazăzi, unde ședi Bețleaga (2 rânduri tăete) părinții mei și ori (1 rând tăet) i va sluji biserică să aibă (2 rânduri tăete) în veci. Erei Vasile și papadiia Ecaterina (2 rânduri tăete) nu va ($\frac{1}{2}$ rând tăet).

(Evanghelie, Iași, 7270, pe primele 23 file, marginea de jos).
1762

3. Această sfântă Evanghelie s'au cumpărat de *preotu Gavril Brăescul ce slujă la biserica gpđ ot târgul Bârladului*, ce să numești hram(ul) Adormirea Precistii, *sin preotul Andrei Brăescul*, și de papadiia sa, *Mariia*, și de fiii săi, *Ioniță, Catrina, Safta Brăescul, Gheorghie, Vasile, Anița, Maria, Paraschiva*.

Și la această cumpărătoare s'au întâmplat *preotul Gheorghie sin preotul Gheorghie Brăescul*, și *preotul Manole sin preotul Ioan Brăescul*,—*acești doi ce slujăscu la bis. Vovidenia*.

Și s'au dat această sfântă Evanghelie la Dealu-mari, la sfânta biserică ce să numește și să prăznuește sfântul Gheorghie; și la acea vreme eră slujitor sfintei biserici, dela Dealu-mari, *preotul Matei sin preotul Ion Brăescul*.

Iar cumpărătura este cumpărată în doi spre zece lei, cum(părată) de preotul Gavril sin preotul Andreiu Brăescul, și este dată danie sfintei biserici de mai sus arătată. Și în-

tâmplându-să de întâmplări la vreme de primejdii și prăpădindu-să și cazând la vre un loc nebăgat de seamă și tăgăduindu-o să fie supt blestemul sîntei biserici : iar arătând adevărul, după cum s'a scris mai sus, să fie ertat și blagoslovit. 1786 Avgost 26.

Iar *morții acestui neam* (Brăescu) sînt aceștia : Erei Miron, papadiia Alicsandra ; Erei Andreiu, papadiia Sanda ; Eromonah Isaiia ¹⁾, papadiia Sanda ; Erei Gheorghie, papadia ego Iliana ; Erei Panainte, Toader, Vasile, Iorga, Ilinca ; Ion, Catrina, Vasile, Ilinca, Chiriic, Zanfira, Todosiia, Safta, Duca, Manolache, Toader, Catrina, Tofana Casandra, Iordachi, Irina, Dima, Maria, Catrina Dragne ²⁾, Catrina, și tot neamul lor. 1786 Avg. 26 d.

(Adaos cu aceiași mână și cerneală:)

Și aceste nume de mai sus numite s'au scris de robul lui Dumnezeu *Toader Bacalu* ³⁾, care slușia la sfînta biserică a Vovidenii Precistii, împreună cu soșia lui, Păuna.

(Evanghelie, dela biserică din Dealu-mari, Râmnic, 7292 (1784), filele 1--30, pe marginea de jos).

Pomenește-ne, Doamne, și pre noi cei ce-am vîndut această sfîntă Evanghelie în noao lei, și un leu l'am lăsat pomană penu (?) să fie : Ioan, Catrina, Ilie, Soltana, Prodana. 1786.

(Pe fața a doua, din lăuntru, a scoarței dela început a cărții).

NOTĂ. Insemnarea aceasta, a doua, este scrisă de o altă mână. Nu știu cine și de unde sînt aceste persoane, și nu ne dumerim de ce declară că au vîndut cartea cu 9 lei, pe cînd, în insemnarea de mai sus, se spune că s'a cumpărat cu 12 lei.

4. Această sfîntă Evanghelie și bisericăscă carte esti a svintii bisărici din Dealul-mari, unde să cinstești și să prăznuiești hramul purtătorului de biruință mucinicul Gheorghie, care este dată afierosită și dată danie aceștii pomenite bi-

1) Inscămnă că mai întăi a fost preot de mir și apoi, după ce îi va fi murit preoteasa, se va fi călugărit.

2) Cătora (fundatoarea) bisericii sînșilor Vo'vozi din Bărlad. 3) Probabil că eră dascal.

sărice din Dealu-mari di preutul Gavril Brăescu sin popă Andriiu. 1794 Apr. 13.

I K C (Ion Codrianu Stolnic).

(Aceași carte filele 31—29).

NOTA. Insemnarea aceasta ii făcută cu mâna lui Ion Codrianu, proprietarul Dialului-mari din acea vreme. Prin ea se confirmă deci dănuirea cărții de preotul Gavril Brăescu

5. Aceste 12 Minii s'au dat sfintii Mănăstiri Vovidenii ce să prăznuști hramu Intrării în biserică a Maicii Domnului nostru Is. Hrs., spre pomenirea robilor lui Dumnezeu : Ion, Maranda, Mihalache, Anica, Soltana, Despa, Penca, Ecaterina, Ilinca. Velet 1817 Maiu 14. (Mineiul pe Iunie, Buda, 1805, pe fila din urmă a prefeții).

6. Este a sfintii biserici Vovidenii.

Pavel Duca Ban

(Triodion, Buda, 1816, fila 1).

7. Această sfântă Evanghelie este cumpărată de mine și am afierosito sfintei bisărici Vovidenii, din târgul Bârladului, pentru sufletele părinților mei, ce sânt răposati și îngropați la această sfântă biserică. 1828 Octomvrie 13.

Gheorghe Duca caminar.

(Evanghelia, îmbrăcată cu argint, Buda, 1813, pe filele 143—146).

8. Să să știe decând m'am însurat eu Gheorghii Bahrin, umbla veletul 1834 Fevruarie 8.

(Molebnic, Chișinău, 1816, pe prima filă a prefeții).

—Știut să fie când m'am (făcut) preot eu Gheorghie Bahrin zet preotu Caranfil, umblă veletul 1834 Iunie 24.

(Aceași Carte, fila 2).

—Să se știe de când s'au săvârșit din viață soțul meu Ecaterina, fiica preotului Caramfil, umblă veletul 1834 Octomvrie 25.

(Molebnic, Chișinău, 1816, fila 1).

—Această carte este a me a preotului Gheorghie Ba-

hrin zăt preotul Caranfil, și cine s'ar ispiti să o înstreineze și c. 1. 1836 Maiu 23 zile.

(Molebnic, Chișinău, 1816, fila 123).

9. Această Filadă ce se cuprinde într'insă Slujba sfintei Prea Cuvioasei Maicei noastre Paraschivii, Elenește și Românește, s'au hărăzit bisericii cu hamul Intrărei în biserică, din orașul Bârladului, di Prea cuvioșia sa Arhimandritul Nicodim și Egumenul sfintei Mănăstiri Treierarhii din orașul Eșii, pentru care adeverez. 1841 Oct. 13.

Prot. ținut. Tutovii, *Costantin (Vrabie) Iconom.*

(Slujba Cuv. Parascheva, Iași, 1841, pe contra pagina porții acestei cărți).

10. Acest Ceaslov esti drept al meu, cumpărat di babaca și cine se va ispiti (amenințarea obișnuită). Și pentru știință am iscălit cu mâna me. Olimpiada. (18)44 Ghenar 23. (Ceasoslov, Brașov, 1835, filele 9—23).

11. Acest Moliftelnic esti a sf. bisărici Vovidenii di aice din târgul Bârlad. Pentru ca să nu să întreineze am scris eu. *Vasali Corodenu săchilar dhvc* (duhovnic), slujitor bisăricii. 1845 Iulii 4.

(Evhologhion, fără poartă, pag. 1—7).

12. 1848 Iunie 5 zile s'au început holeră și au venit Moscalii în zioa di S. Chetru.

13. 1850 au fost iarnă mari cari n'au fost de 30 de ani și Paștile tot într'o zi cu sf. Gheorghii.

14. 1851 April 17 zile, la șasă ceasuri turcești, s'au aprins târgu dila Solomon, ficioru lui Leiba stoleru, și au ars 23 de zile la multi locuri. *Gheorghie Chiriac.*

(Pravile, 1814, Iași, pe fila ultimă).

15. Acest Penticostar s'au hărăzit sf. biserici Vovid. din orașul Bârladul de moș *Ionită Titinaș*, spre pomenirea sa, la an. 1852 Iulie 6 zile. Și, de osârdie ce au avut asupra sf. biserici, am însemnat și am iscălit. *Erodiacôn Panainte Rășcanu.*

(Penticostarion, Niamț, 1848, fila 1—3).

16. Această carte ce să numește Octoih și s'au cumpărat de moșul Ioniță Titinaș la an. 1853, pe care tot la acest an, luna Mart 25 zile, l'au și dăruit tot d-lui svintii bisericii Vovidenii din acest oraș Bârlad, însemnându-să aice spre a sa pomenire. 1853 Mart 26.

Și s'au scris de supt iscălitul epitrop aceștii sfintii biserici. *K. Dobrovici pitar.*

(Octoih, Niamț, 1836, filele 1—2).

17. 1856 Noemvrie 22. Acest Ceaslov l'au dăruit Chir Ivan Băcalu Filibiu svintii biserici Vovidenii pentru sufletul fiicii d-sale călugăriții shimonahiei Olimbiada, ce este înmormântată la sfânta mănăstire Adam. Și s'au însemnat spre pomenire de mâna me. *Kiriac Dobrovici pitar*, din această politie Bârlad.

(Ceasoslov, Brașov, 1835, pe primele foi).

18. Această sf. carte este a bisericii cu hramu Intrarea în biserică sau Vovidenia, din orașul Bârlad. 1866 August. 11.

Grăjdeanul Ioan preot.

(Viața sfântului Haralambie, Iași, 1865, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

19. Această carte numită Apostol s'a donat bisericii Vovidenia, din orașul Bârlad, de cătră Iconomul Vasile Vântu, servitor bisericii sf. Neculai Eșanu, spre pomenirea sa. *V. Vântu Iconom.* 1888 Martie 15.

(Apostol, Iași, 1835, pag. 8).

20. Cu cea mai mare măhnire și cu o profundă su-părare am luat condeiul în mână să arăt că : Știut să fie că colegul meu și de binevoitorul *Iconomul Ioan Grăjdeanu*, după ce au petrecut o viață de 42 ani și după un serviciu de 16 ani la biserica Vovidenia, din acest oraș Bârlad, astăzi Duminică în 26 Iuliu pe la orele 9¹/₂ ante meridiene s'au terminat cursul vieții sale, și s'au mutat cătră Domnul, unde este vecinica fericire,—care dea Domnul cu toți să o dobândim. Pentru care subsemnatul, în respectul, în supunerea și ascultarea ce am dat sf. sale, vroind a îndeplini o datorie

cătră venerația sa, am însemnat în această Liturghie, atât pentru memoria sa cât și a subsemnatului. 1881 Iuliu 26.

Ștefan Negru preot.

N. B. La 27 Iuliu, în ziua de sf. Panteleimon, s'au înmormântat la cimitirul din deal cu o foarte frumoasă paradă.

(D-zeeștile Liturghii, Niamț, 1860, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

Dela Biserica sfântului Ilie

I Inscipții.

1. *Pe rădăcina legăturii în argint a sf. Evanghelii, imprimată la Sibiu 1806.*

Această sfântă Evanghelii s'au îmbrăcat din nou cu cheltuiala dumisale a giupânului Lupu sân Gheorghie Abăgierul, să fie pomană pentru sufletu dumisale și soțului și a fiilor și a tot neamul lor. 10 Mart 1809.

2. *Pe Chivotul de argint ce este pe sfânta Masă.*

Enachi. Dimitrachi. Haralambii. Gheorghie. Colea. Radu. Iani. Vasilie. Manolachi. Chiriac. Vasilie. Ioniță. † 1837.

3. *Pe Clopotul cel mare.*

Anul 1840 Iunie. Toma. Elinca. Anica. Stănuca. Manolachi. Maria. Crisante. Vasili. Parascheva. Dumitrachi. Chiriachia. Safta. Mihalachi. Cristina. Colea. Maria. Moică. Maria. Teodosia. Teodorița. Petre. Gheorghie. Andreiu. Vasile. Petre. Costachi. Vasile. Radu. *Ion Lazăr clopotar.*

4. *Pe Clopotul mijlociu.*

Anul 1840. Teodor. Marghioala. Gheorghie. Pavel. C(u)c(onu)l Alecu Sturza. Dumitru.

5. *Pe o Cruce îmbrăcată în argint ce stă pe sf. Masă.*

† Această Cruce este a sfântului (Ilii).

6. *Pe Crucea cea mare de lemn ce se află în Altar.*

Să să pomeniască sufletele aceste de Mântuitorul: Sava, Petra, Panainte închinător, Stama, și tot neamul lor. 1870.

7. *Pe Icoana Maicei Domnului ce se află lângă Amvon.*

Această sfântă Icoană s'au îmbrăcat în argint prin stăruința d-nei Ecaterina Velea și a d-lor Nistor Ioan și Gavril Mihălcescu, cu ajutorul mai multor creștini, și s'au oferit Bârladului la biserica sf. Ilie. 1876 Martie 21.

8. *Pe Icoana Sf. Vasilie ce se află în partea din jos a Catapetzmii*

Această Icoană s'au montat în argint cu cheltuiala roabei lui Dumnezeu Ecaterina Velea, pentru pomenirea sa și a soțului său, Velea Ioan, precum și a surorii răposatului, Iordana. 1885.

9. *Pe cele 3 clopote mici.*

Anul 1887.

10. *Pe Icoana Sf. Neculai ce stă în partea din sus la Catapeteazmă*

Imbrăcată în argint de doamna Ecaterina Velea Ioan, spre pomenirea cumnatei sale Iordana. 1897 Aprilie 12.

NOTĂ. Bătrâna Iordana, care a murit cu câți-va ani înainte de 1897, eră soră cu Velea Ioan, ctitorul bisericii sf. Ilie. Dânsa, încă din tinereță, au venit cu soțul său și cu frățiorul ei, Velea (Vasile), din părțile Târnovei Bulgariei în Moldova și călătorind pe marea, s'au stărnit atunci o furtună grozavă, și, prin rugăciunile ce s'au făcut de toți călătorii, câți se aflau în corabie, către sf. Neculai, au scăpat de o mare primejdie. Și acum, recunoștința ce nu putuse să și-o arăte în viață, a lăsat cu limbă de moarte ca să se înbrace cu argint Icoana sf. Neculai dela biserica sf. Ilie. Răposata Iordana n'a avut copii; bărbatul îi este înmormântat la biserica sfinților Voivozi.

II. Insemnări de prin Cărți

1. Acest sfânt Pintecostar l'au cumpărat d-lui Ivan Goiului și s'au dat la sfânta bisărică la sftetie Ilie pentru sufletul părinților, la leat 1796 Apr. 14, însă la sftetie Iliia din târgul Bârladului. Și am fost față și

(Penticostarion, București, 7291 (1783), filele 7—10, pe marginea de jos).

2. Să să știe de când am întrat eu dascal la sfântul proroc Ilii în târgul Bârladului, 1805 Iulie 5.

Gheorghie sãn Longhin dascal din târgul Herța.

(Cazanii, Râmnic, 1792, la urma Preadosloviei).

3. Această sfântă carte ce se numește Mineiu iaste a sfântului proroc Ilii. 1807 Oct. 15. *Ștefan Dascal.*

(Mineiul pe Dechemvrie Buda, 1805, pe foaia de sub prima scoartă a cărții).

4. Această sfântă carte ce să numește Mineiu este a sfântului proroc Ilii. 1811 Iulie 1. *Iordachi dascal.*

(Mineiul pe Dechemvrie, Buda, 1805, pe foaia de sub prima scoartă a cărții).

5. Să să știe de când au venit Moscalii în Moldova de au făcut zăboiu cu Turcii, în rândul a triia oară, au venit la veleatul 18(0)6 în luna lui Noemvrie 30 zile, la praznicul sfântului Apostol Andriu cel întâi chemat. Și au fost în Moldova șase ani de zile, întru cari, după trecirea acestor ani, s'au făcut și paci la anul 1812 April 23 de zile, la praznicul sfântului mari mucenic Gheorghie. S'au petrecut Moscalii în sus, întru cari și Pre luminatul Domn Scârlat Alexandru Voevod Kalimah au sosit aice în târgul Bârladului la Noemvrie 4 zile. Și, pentru ca să să știe, s'au scris de robul lui Dumnezău Iordachi dascalu, ci mai mic mă număsc. 1812 April 23.

Prin punire la cale a epitropului sfântului prooroc Ilie, giupânului Vasile Ouleț, pentru ca să să știe.

(Mineiul pe Noemvrie, Buda, 1804, pe foaia de sub prima scoartă a cărții).

6. Să să știe de când au fost cumpănă foarte mare de au fost iarnă la sfântul Gheorghe, fiind a patra săptămână după Paști, la anul dela Hristos 1814 Apr. 20, și au făcut multă păgubire. *Iordachi* (Vasilii?) *dascal*.

(Mineiul pe Aprilie, Buda, 1804, pe fila dela urmă).

7. Să să știe de când am fost dascal la sf. proroc Ilie împreună cu dascalu *Iordachi*, am fost amândoi tovarăși, la veleat 1814 Iulie 20. *Dimitrie dascalu sin Stoian ot Giurcani*.

(Mineiul pe August, Buda, 1804, pe ultima filă a cărții).

8. Acest sfânt Mineiu esti a bisăricii: a răsăritului a sf. proroc Ilie și cini să va ispiți să-l instreinezi să nu fie ertat. 1815 Dech. 22. *Dimitrie Ciohan dascal*.

(Mineiul pe Octomvrie, Buda, 1804, pe foaia de sub prima acoarță a cărții).

9. Să să știe de când au venit Turcii în Moldova de s'au bătut cu Grecii întru aceștaș an și velet 1820 Apr. 20 de zile (?). Au venit și s'au bătut cu Grecii, Turcii în Moldova, și au dat foc Galațului, prin țară au făcut blestămății și pe unde au umblat au străcat, tot acel velet, au fost în vreme a c e i a. *Iordachi dascal in sf. proroc Ilie*.

(Mineiul pe Martie, Buda, 1804, pe foaia de sub prima scoarță a cărții).

10. Să să știe de când am scris și eu aice, 1820 Oct. 13.

Ștefânchi

(Acelaș Mineiu, pe fila dela urmă).

11. Insămănare privitoare la orașul Bârlad găsită pe cartea : *Sf. Simeon a Tesalonicului* și comunicată de Pr. I. C. Beldie din comuna Fărțânești, jud. Covurlui.

Această sfântă carti am cumpărato eu preotu Theodor Murgenenu, din târgu Bârladului, ce stușăscu la bisărica sfântului Proc. Ilei cu preț : 31 : lei, la zio târgu(lu)i din iarmaroc, dila un diacon dila Crețana, frate cu pări(n)tili Vasile Spanache și au fostu di fați și sfinție sa părintele

Ștefan Degeratu și părintele Mihălache dila bisărica Tukiloi și dumnelui jupănu Radu Răchieriu și alții; iar certe(a) eră fō(ar)ti rău stricată și am pus velet ca să se știe.

1823 Martie 23.

12. Să să știe de când am scris această slovă și în ce an, la veleat 1823 Apr. 16 zâle.

Iordachi dascal.

(Acelaș Mineiu, pe fila dela urmă).

13. Să să știe de când au venit apele mari de au făcut stricăciuni fânaților pe șesuri și au fost și lăcuște, și tânțari, și fluturi mulți, la 1825 Iulie 20. *Iordachi dascal.*

(Mineiul pe Iulie, Buda, 1805, pe foaia de sub prima scoarță).

14. Trii lucruri scot pre om afara din casă: fumul, picătura și muere ră. 1825 Oct. 5. *Iordachi dascal.*

(Mineiul pe Octomvrie, Buda, 1804, pe foae de sub prima scoarță a cărții).

15. Acest Penticostariu esti a sf. proroc Ilii și cine să va ispiti să-l fure, să fii anaftimisit și sub canonul sf. proroc Ilii. Și s'au scris la anul 1827 Maiu 26. *Ștefănache dascal.*

(Penticostarion, București, 7291, pe filele 8—10, jos).

16. Această Sfântă și Dumnezăiască carte este a sfin-tei biserici a sf. prooroc Ilii, ce se numește Mineiu, care această sfântă bisărică este zidită și făcută cu toată zestre ei prin agiutorul numitii bresle a blănarilor, care cu purtare de grijă să află până în ziua de astă-zi. Pentru aceasta cini se va ispiti ca să o fure să fie blăstămat de toate rugile ce sânt aice, precum mai gios arată. 1828 Dechemvrie 30.

(Nedescifrabil).

(Mineiul pe Dechemvrie, Buda, 1805, pe fila de sub ultima scoarță).

17. Să să știe de când am venit eu la sf. Ilie de m'am pus dascal la bisărică dela anul 1841 Oct. 14 zâle, și am deschis școală în chiliili bisăricii. *Stan Neculau dascal.*

(Mineiul pe Iulie, Buda, 1805, pe foaia de sub prima scoată a cărții).

18. Acest Mineiu este a lui sfânt proroc Ilii din orașul Bârladului, ținut. Tutovii, și s'au scris de mine *Stan Zaremba dascal*, în Duminica Slăbănogului. 1847 Apr. 13.

(Mineiul pe Săptemvrie, Buda, 1804, pe foaia de sub prima scoată a cărții).

19. Să să știe de când au ars târgul Bârladului foarte tare ca la vro 2500 di casă, și au ars și bisărica sf. proroc Ioan cu totul, la anul dela Hristos 1851 Apr. 17. Și am însemnat aici ca să să știe. *Iordachi Ilie dascalu*.

(Mineiul pe Aprilie, Buda, 1804, pe fila dela urmă).

Dela biserica sfântului Gheorghie

I. Inscripții

1. Pe clopotul cel mare.

1797.

2. Pe sf. Potir (mai mic) de argint.

1799 Februarie 22. Vasile Popa i Dumitra. Vasile Mantul. Toader Hagiu. Caramfil Teodor.

3. Pe o sf. Evanghelie îmbrăcată in argint, imprimată București, 7258 (1750).

Această sfântă Evanghelie s'au cumpărat de Ganciu bogasieru sin Stoica Abăgeru (și soțul d-sale Dumitra), și s'au îmbrăcat de Nicola Abăgeru sin Stoico și sora-sa, și de Stan Abăgeru sin Ispas și de căpitanu Vasile Popa (sin?) Ion Protopopa, cu cheltuiala dumnelor sale, să le fie pomana suflelelor și părinților. 1809 Avgust.

4. Pe Icoana Izvorul Maicii Domnului, din pronaos.

În Tarigrad. Mai 2. Di mâna lui Parfenie. Pavăl Popa abăgeriul ipitrop sf. mar. muc. Gheorghie.

Această Icoană este făcută di *Catrina* lui *Stoian Sârbul*. *Icaterina*. *Gheorghii*. *Sanda*. 1828 Iuli 25.

5 *Pe Icoana sf. Mina din pronaos.*

Aceast Icoană este făcută di *Pavâl Popa* dila *Tetiva*. *Titori sânt*: *Ioan*. *Rucsanda*. *Pavel Raica*.

6. *Pe Icoana sfintei Varvara și sfintei Paraschiva, din pridvor.*

Gheorghii. *Maria*. *Dimitrie*. *Ivanca*. *Pavâl Popa* *Abăgeriul*, *ostenitoriul* *ipitropul* *sfântului mar. mucenic Gheorghie*.

7. *Pe Icoana sfinților Apostoli Petru și Pavel, din pridvor.*

Petre. *Catinca*. *Pavâl*. *Zoița*. *Pavâl Popa* *Abăgeriul*, *ostenitor* *ipitrop sf. mar. muc. Gheorghie*.

8. *Pe un Potir (mai mare) de argint.*

Vasile sulger. *Dumitra*.

9. *Pe piatra din mijlocul bisericii.*

Această piatră este puse de dum. *Hagi Iordachi Iftimiu și Eni Gheorghiu*, în *sfânta biserică* ce să prăznuește *sf. și mar. mucenic Gheorghie*, pentru a lor *pomenire*, la an. 1818 *Martie 6*.

10. *Pe Icoana sf. Gheorghie dela Catapeteazmă.*

1846 Iunie 27.

11. *Pe Icoana Mântuitoriului, îmbrăcată in argint, dela Catapeteazmă.*

La *Biserica din Bârlad* cu *hramu sfântului Gheorghie*. 1847.

12. *Pe Icoana sf. Vasile și sf. Ioan Botezătorul*

Târg. Bârlad. la S. B. sf. Gheorghie. 1848 *Dechemvre 4*.

13. *Pe Icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în argint, dela Catapeteazmă.*

La Mns. sf. Gheorghie din trg. Bârlad. 1849.

14. *Pe o sf. Evanghelie îmbrăcată în argint.*

La sf. Gheorghie din târg. Bârlad. 1849 Oct. 22.

15. *Pe sf. Disc de argint.*

Jertfește-se melul lui Dumnezeu care rădică păcatele lumii. Anul 1875.

16. *Pe Icoana sf. Ștefan dela Catapeteazmă.*

Maria Gâlcă. Lalu Rădoi. Ștefan Gheorghiu. 1875.

17. *Pe Icoana Maicii Domnului, îmbrăcată în argint, din naos.*

Ștefan și Maria Gâlcă. 1883.

18. *Pe un sf. Aer.*

Ioan (Ivanciu Boiu) închinătoriu, Elena închinătoare, Maria, Natalia, Safta, Steliana. 1884
Aprilie 1.

II. Insemnări de prin Cărți.

1. Adecă să să știe de când m'am însurat eu preotul Pavăl în zilele lui Ioan Ion Neculai Voevod, când umblă velet 7252 Iulie 22 zile.

(Adaos mai pe urmă de aceeași mână :) de când au murit Nastasia let 7264 Oct. 6. (Ceasoslov, Rădăuți, 1745, pag. 50).

2. Să să știe de când s'au născut Costantin copilul vâ dâna (în zilele) Ioan Ion Neculai Voevod, când umblă velet 7253 Iulie 16 zile. (Ceasoslov, Rădăuți, 1745. pag 50).

3. Să știe de când s'au născut copila Maria vâ dâna

(în zilele) Ioan Ion Voevod, când umblă velet 7255 Sept. 20 zile. (Ceasoslov, Rădăuți. 1745. pag 50).

4. Să să știe de când s'au născut copilul meu Vasile în zilele lui Ioan Costantin Cehan, când imblă velet 7258 Sept. 20 zile. (Ceasoslov, Rădăuți, 1745, pag. 50).

5. Adecă să să știe de când m'am călugărit eu Ermolah Paisie în zilili lui Scârlat Voevod, când umblă velet 7265 Mart 16 (Ceasoslov, Rădăuți, 1745, pag. 34).

6. Să să știe că această sfântă și Dumnezeiască carte anume Paucenie este a me, a preutului Ion ot Lungești, și o am dat'o besăricii, care să prăznuește Tăere (cinstitului) capu a lui sfeti Ion predece (Inainte-mergător), întru care este și sfânta beserică făcută cu toată cheltuiala me și pe moșie me. Și am mai datu și alte cărți câte sântu trebuitoare anume : 12 Miniuu, Triodu, Octoihu, Penticostariu, Apostol, Evanghelie, Pisaltire, Ciaslovu, Molitvenicu, Leturghie. Și am scrisu în toate cărțile asemenea ca într'această. Și nimene din nepoți de frați sau de soră să n'aibă triabă, numai din copiii mei care să vor alege de vor ține sfânta besărică aice la Lungești. Și aceste cuvinte le-am așezatu cu jurământu până în veci, amin.

Eu smeritul între preuți, *Popa Ioan Dunitroviciu*.

Și s'au dat aceste cărți la velet 7283 (1775) Mai 1.

(Cazanii, București, 7276 (1768), pe marginea de jos, dela fila 35—84).

Notă. Nu știm cum aceasta carte a ajuns dela biserica din Lungești (plasa Corod, jud. Tutova) la bis. sf. Gheorghie din Bârlad.

7. Să să știe de când au fost fortună la 40 de mucenici. 1800.

8. Să să știi de când s'au cutremurat pământul foarte tare, 1802 Oct. 14.

9. Să să știi de când am venit la târgul Bârladului cu toată familie me, 1851 Martie 24.

Costandin Avram Iconom.

10. Să să știi di când au ars târgul Bârladului foarte tare, 1851 Aprilie 17 zile.

11. Să să știi di când s'au născut fiul nostru Scarlat, la an. 1853 Iulii 29.

Costandin Avram Iconom.

12. Să să știi de când s'au măritat sora me Catrina, 1854 Fevr. 14. *Gheorghe Avram.*

13. Să să știi de când m'am căsătorit eu giosul iscălitul, 1858 Noemvrie 7. *G. Avram diacon.*

(Acaftistier, București, 1823, pe fila de sub scoarța dela urmă).

14. Să să știi di când m'am căsătorit gios eu iscălitul, la anul 1831 Iunii 13.

15. Să să știi di când s'au născut fiica noastră Catinca, la anul 1836 Dech. 28.

16. Să să știi di când s'au născut fiul nostru Gheorghie, an. 1839 Aprilie 6.

17. Să să știi di când s'au născut fiica noastră Elena, la an. 1842 Martie 15.

18. Să să știi di când s'au născut fiica noastră Smaranda, 1844 Aprilie 16

—Să să știi di când s'au născut fiica noastră, Magdalina, 1851 Fevr. 1.

Costantin Avram Iconom.

(Acaftistier, București, 1823, pe fila de sub scoarța dela urmă).

19. Acest Mineiu pe luna lui Mai s'a cumpărat di mine Vasăle Necorescu, cu soțul meu, Chirichie, și s'au dat la bisărica sfântul Gheorghie spre pomnire noastră. *V. Necorescu.* (1)836 Apr. 11.

(Mineiul pe Maiu, Niamț, 1831, pe filele 2—6, jos).

20. Această sfântă carte este a bisericii sfântului Gheorghie de aice din târgul Bârlad, cumpărată cu preț de 35 lei de unii miluitori, spre a avè sfânta biserică un

a Diamant așe de prețuitor mari de a să folosâ popo-
rării bisăricii și alții din norod, cari vor ascultă cu bună
luare aminte și de a să folosâ din auzire cuvintelor sale
din sfânta Evanghelie. (1)840 Martie 20. *Anghelache Neculau.*

(Cu aceeași mână :)

Agiutătorii aceștii cărți este întâi moș Ioniță ¹⁾ și cei
lalți pi urmă : „că din dar, zăce, să faci Raiu.“

(Chiriacodromion, Buzău, 1839, pe fila de sub prima
scoarță).

21. Alecsandru, Eleana, cu tot neamu lor, să să po-
menească totdeauna pentru sănătatea și norocirea lor (Evan-
ghelia, Niamț, 1834, pe fila dela început).

22. Să să știi di când au răposat perintile nostru
Teodor, anul 1843 Iuli 16.

(Ceasoslov, Rădăuți, 1745. pag. 356).

23. Să să știi di când s'a săvârșit din viață prezvi-
tera Rucsanda, soția Iconomului Costandin Avram, la anul
1853 Iunii 29, și să gășă e(a) în vrăstă de 42 di ani ; în
căsătorie am trăit 25 ani. *Costandin Avram Iconom.*

(Acaftistier, Buc. 1823, pe fila de sub prima scoarță)

24. Să să știi de când au răposat Ioniță Titinaș adică
părintile Ionichie monah, la anul 1858 Octomvrie 8, și spre
știință am însămnat (Mineiul pe Dechemvrie, Niamț, 1846,
pe fila de sub scoarța dela urmă).

25. Acest Ceasoslov este al bisericii cu hramu sf. M.
Muc. Gheorghie din politia Bârladului, dănuit de Gheorghie a
Strâmbulesâi, veșmântariu. Vii : Gheorghie, Ecaterina. 1864
Mart 7 zile. *Ierod. Gh. Avram.*

(Ceasoslov, Rădăuți, 1745, pe foaia de sub prima scoarță).

1). Credem a fi Titinaș, care adună bani dela creștini pentru fapte
bune : măritări de fete sărace, ajutoare văduvelor, îmbunătăiri și cumpărări
de lucruri bisericesti. Fiind cunoscut tuturor viața lui curată și sufletu-i
caritabil toți îi dădeau și-l încurajau. Ba, gavernu Moldovei, dupăcum imi
spune părintele Econom I. Carp, luase dispozițiuni că ori unde il va in-
tâlni pe drum căruța de poștă să-i iee și pe dânsul numaidecât (A se vede
în urmă Nota dela pag. 199).

De la Biserica sfinților Haralampie și Mina

I. Inscripții

1. Deasupra ușii bisericii.

1856.

2. Pe Icoana Hramului, sfinții Haralampie și Mina, îmbrăcată în argint și suflată cu aur, ce stă la Catapeteazmă.

Această împrăcăminte de Icoană montată în argint s'au făcut cu cheltuiala robului lui Dumnezeu Toma Neculau Beldie, pentru pomenirea sa și a tot niamului său, la anul 1883 Iunie 5, ziua inaugurării statuei lui Ștefan Cel Mare, la care serbare am luat și noi parte de mai sus, precât și preotul Teodor Paladi, care a fost inițiatorul acestui lucru.

3. Pe Aerul cel mare ce-i într'un dulap cu sticlă pe peretele din biserică.

Oferit de d-l Mihail Comănescu, 1899, în onoarea și eterna amintire a familiei Martha și C. N. Gheorghiu, 1900.

4. Pe strana Icoanei Izvorul Maicei Domnului.

Această sfântă Icoană, împreună cu strana ei, s'a făcut cu cheltuiala d-lui Toma Beldie la anul 1884.

II. Insemnări de prin cărți.

1. Această sfântă carte s'au cumpărat de robul lui Dumnezeu Costandin Leondari biv vel sluger, și eu însumi am așerosit-o la biserica din Eși a sfinților Impărați și întocma cu Apostolii, Costandin și Elena, spre ale noastre vecinică pomenire, la an. 1815 April. *Const Leondari sluger.*

(Slujba în Duminica Paștelor și Săpt. luminată. Niamț, 1814, pe filele 1—6).

2. Această sfântă Evanghelie au dat dumnilui Chir Stoian Ivanovici la bisărica sfinților mucenici Haralambie și Mină, spre pomenirea d-sale, 1832 Ghenar 1 (Evanghelie, Buda, 1812, pe pagina a doua a porții).

3. Acest sfânt Apostol l'au cumpărat dumnilui giupănul Stoian Ivanovici și l'au dăruit sfintei bisărici cu hramul sfinților mucenici Haralambie și Mină, de aice din orașul Bârladului, spre pomenire d-sale și a tot niamul d-lui Stoian Ivanovici. 1832 Ghenarie 1. Și eu am scris spre pomenire. *Ioan Ghinea preot.*

(Apostol, Buc. 1802, pe fila de sub prima scoartă a cărții).

4. Părintele Fteodosie (Bumbac) sachelarie au început biserica cu epitropul Andriiu și au murit de boala holerii părintele și n'au apucat ca să slujască în sfânta biserică.

Să să știe ce preoți au slujit întâiu, când s'a făcut biserica sfinților mucenici Haralampie și Mină, și ce epitrop au fost la facerea bisericii, și ce dascali au fost slujitori, spre pomenire. 1832 *Noemvrie 13.*

D-lui Andriiu Gheorghită, epitrop.

Ioan Ghinea preot, slujitor bisericii.

Vasile Bâgul preot, slujitor bisericii.

Vasile/Baciul preot, slujitor bisericii.

Ioan Manoli, dascal.

Gheorghii sânt Timofti Baci, dascal.

Și eu am scris spre pomenire.

(L. P. B.)

Ioan Ghinea Preot.

NOTĂ. Pecetea biserici este mică, în forma monedei de 2 lei, având pe ea: «Hml. sft. Haralam. și Mina, 1834 (la mijloc, pe patru rânduri) Târ-gul Bârladului țânutul Tutovii (înprejur)». Cea mai veche pecete de biserică în Bârlad.

5. Această cârtică știut să fi(i) că am dăruit bisăricii sfântului mariloii mocenicu Arlahmbi (sic) ca să să slozască cu dânsa. 1833 Marti 25. *Radoi Mircio.*

6. Această cârticică au dăruit-o giupânul Rădoiu Mirciu la bis. sf. mucenici Haralampie și Mină, spre pomenirea d-sali și a tot neamul. 1833 Marti 25. *Ioan Ghinea preot.*

(Slujba în Duminica Paștelor și Săpt. luminată, Niamț, 1814,---pe fila dela urmă).

7. Această sfântă carte ce să numește Slujire Sfintii Liturghii o am afierosito eu cel mai gios iscălit bisericii cu hramul sfinților marilor mucenici Haralampie și Mină din orașul Bârladului, spre pomenire me și a tot niamul meu. 1836 Martie 1. *Evanghelachi Hristu.*

(Liturghie, Sibii 1831, pe pagina a doua a porții).

8. Această sfântă Liturghie s'au cumpărat de noi gios iscăliții pentru bisărica sfinților marilor mucenici Haralampie și Mină, din orașul Bârladului, cu preț de 33 lei, pentru pomenirea noastră și a tot niamu. 1837 Iulii 24.

Anghelachi Nicolau. Vasile Ioan.

Vii: Nicola, Ilonora, Vasili, Anghelachi, Elena, Gheorghie, Anastasia, Solomia monahia, Maria, Maranda, Ilinca, Ioan, Nicolai, și t. n. l.

Morții: Anghel, Ivanciu, Marie, Ștefan, Marco, Marie, Nedele, Vasili, și t. n. l.

(Liturghie, Iași, 1834, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

9. Această sfântă Liturghie s'au cumpărat de chir Vasilică și chir Anghel, ci sânt iscăliți la fila dintăiu, prin silirea sfaturilor ce le-am făcut sufletești, pentru bisărica sfinților mucenici Haralampie și Mină. 1837 Iulii 24.

Ioan Ghinea preot.

(Aceiași carte, pe fila de sub prima scoarță a cărții)

10. Hărăzită iubitului meu tată Iconomului Ioan la 1845 Apriil 8. *N. Scriban.*

(Evanghelie, Niamț, 1845 pe marginea de jos a porții sfintii cărți).

11. Această sfântă Evanghelie este a bisăricii cu hramu sfinților marilor mucenici și făcători de minuni Haralambie

și Mină, din orașul Bârladului, ținutul Tutovii, pe care Evanghelie ne argințită s'au afierosit aceștei bisărici de sfinția sa părintele Arhimandritul Scriban, egumen sf. M-ri dela Socola, prin îndemnare și stăruința osârdnicului în fapte bune Ioniță Bardaș, ce ține locul răposatului Lumânărică. Și s'au îmbrăcat cu argint în capitalia Iașii de d-l Ionică argintariul, la anul 1846, cu cheltuiala și agiutoriu al acelor orășeni și altora, însă tot prin strădanie și multele osteneli a numitului Ioniță Bardaș. Și pentru că această sfântă Evanghelie este driaptă a numitei mai sus biserici, adeverez cu pecetea aceștei bisărici și cu iscălitura me, ca un preot ce sânt slujitor la această bisărică. 1846 Dechemvrie 27, Bârlad.

(L. P.) *Ioan Ghinea preot.*

(Evanghelie, Niamț, 1845, pe pag. 6.)

12 Să să știe de când m'am dus la sfântul Nicolai Tuhiloai la anul 1855 April 15. *Ioan Alexă psalt.*

(Carte de cântări bisericești, Iașii, 1846, pe fila de sub prima scoartă a cărții).

13. *Subscrisul Iconomul Ioan Ghinea, slujitoriu bisericii cu hramul sfinților mucenici Haralampie și Mină din această politie Bârlad, am făcut această condică precum să vede numită*

Pomelnic Mare

Și am trecut într'insa pomelnicile fiecăruie ctitor, care au vroit de au miluit și au agiutat atât bănește, precum și de altfelu, la *facerea și zidirea din nou a numitei biserici, începută la anul 1855 luna Maiu în 9 zile, și sfârșându-să la anul 1856 luna Septemvrie în 9 zile*, lucrându-să și pregătindu-să numai cu agiutoriu dela miluitorii hristiani, fiindcă biserica vechi, ce s'au stricat, n'au avut nicidecum capital bănesc, și nici vre un venit anual. Și pentru ca nici odată și în veac să nu să uite de a să pomeni, atât făcătorii de bine ctitori, precum și tot niamul lor, am făcut *legi*: Ca această Condică nici odată să nu să depărteze dela sfântul jervelnic și preoții servitori, atât acești cari sântem acum, precum și

acei cari din timp în timp vor fi la acest sfânt lăcaș, să fie datori la toată servirea sfințelor și Dumnezezeștilor Leturghii, să pomenească în fiecare-zi numele viilor și a morților, din câteva file cât vor pute și, unde vor ajunge, să pue zăloaga, ce am legat'o la rădăcina legăturii Condicii; și a doua zi-când vor săvârși iarăș această sfântă slujbă, asemenea să pomenească numele din câteva file iarăș cât vor pute, delă zăloagă înainte; și prin nrmare în toate zilele să meargă câte puțin cu pomenitul pără să va isprăvi toate pomelnicili; și, isprăvindu-să, să înceapă iarăș întâiu a să pomeni cu mutarea zăloagii până să vor isprăvi iarăș toate pomelnicile. Și tot așa să să urmeze în cursul fiecărui an, din veac în veac, fără să să leneviască vre un preot sau să să îngreueze de această sfântă și datornică *legi*; ne având dreptate nici un preot servitoriu, atât din acești ce sânt acum în ființă, precum și din acei cari vor fi după timpuri, a strică această *legi* făcută de mine iscălitul; și nici a să îngreuiă de a urmă întocmai celor mai sus prescrișă; ci mai vârtos să fie datori a ține cu stricteță această *legi*, și nici unul să nu uite a pomeni pre ctitorii acei cari prin a lor agiutoriu s'au făcut acest Sfânt și Dumnezeesc lăcaș; ca să aibă plată cerească, atât dela Dumnezeuul Ziditoriul a toate, precum și dela acești doi sfinți făcători de minuni.

Și când ar veni această Condică în stricăciune, după trecerea vremilor, Epitropul aceștii biserici, ce să va întâmplă pe atunce, să fie datoriu a face altă Condică noă deopotrivă cu aceasta; și toate numele pomelnicilor prescise în aceasta să să treacă în ace noă, fără să lasă netrecut nici un nume, și să urmeze cu pomenirea precum mai sus s'au legiuit.

Și, spre veșnica știință a celor mai sus prescrișă de însuși mâna me, am iscălit cu punerea și a peceții mele.

1856 Săpt. 9, Bârlad.

Ioan Ghinea Iconom.

(L. P. P. I. G.) ¹⁾.

1) Pecetea-i în mărime cât o monedă de 2 lei, având pe ea în monogram literile I G P (chirilice)—Ioan Ghinea Preot, și o masă pe care stă un vas și o cruce, simbolul oficierei aghezmei.

(Un adaos)

*Mai însemnez spre pomenire, ca să să știe : Că astăzi la 21 Octomvrie, anul 1856, s'a sfințit biserica numită mai sus, intru o zi de Duminică, de însuși Prea-sfințitul Episcop al Eparhiei sfintei Episcopii Hușul, Kirio Kirio **Melelie Istrati**.*

1856 Octomvrie 21. Ioan Ghinea Iconom.

(Pre primele file ale Condicii pentru numele ctitorilor).

14. *Numele ctitorilor, ale căror pomelnice se află în Condica înființată în anul 1856 de părintele I. Ghinea, sunt următoarele : Iconomul Ioan Ghinea, Ilinca Condurachi băneasa, Maica Asineta Curt dela Adam, Maicele Elisaveta și Evdoxia Vrabie dela Adam, Maica Asinefta Miclescu dela Adam, Andreiu Gheorghiu vechiul epitrop al bisericii, Monahul Efrem dela schitul Orgoești, Costachi Chebac clucer, Panaite Vasiliu neguțitor, Ștefan Dobraniș sluger, Iancu Avrămăscu-sardar, Teodosie sachelar (acel care au început a faci biserica vechi și la anul 1831 s'au săvârșit din viață de boala holerii), Vasile Baciú sachelar, Gheorghie Baciú sachelar, Vasilie Bâgul preot (răposat), Nasta (care a dat locul pe care-i zidită biserica), Costantin Bălăban căpitan și cumnata lui, Ileana Șărbăniasă (cari au dat încă 2 părți loc din ograda bisericii), Marga (soția răposat. Sandul Bogan, care au dăruit o bucățică de loc, ce s'a vândut și banii s'au cheltuit la facerea bisericii), Nicolai Alecsă pitar, Costantin Bou căpitan (răposat), Alecu Sturza mare logofăt, Marghioala Crupenschi agoaia, Costachi Emandi spatâr, Iconomu Iorgu Chirul, Costachi Chirul clucer, Petrachi Chirul, Vasili Chirul sardar, Catinca Bogdăneasă (a dăruit Icoana Maicei D-lui îmbrăcată în argint), Neculai Dediul sachelar, Ștefan Scânteii spatâr, Vasile Bâgul dascal, Vasile Buhnea căminar, Ioniță Bardaș ¹⁾, ce-i zic și titinaș sau lumânărică, Ioan Beldie,*

1). Vii : Ioniță, Ioan, Elena ; morții : Antonie, Ioana, Anița, Ana, Maria, Maria, Alexandru, Varvara, Sanda, Catrina, Vasile, Maria, Iosăp, Toader, Ioan și Maria.

Gavrilă Cimbala dascal (răposat), Vasile Gașpar, Ștefănică Gâlcă neguțitor, Iordachi Popa paharnic, Chiriac Dobrovici pitar, Vasilică Mitrea, Ioniță Vrabie sardar, Ioan Vișan comis, Dimitrie Neculau stolnic (sau Zaraful), Gheorghies (secretarul dela Eforie), Costachi Buingiu, Ileana Alecsă sardăriasă, Gheorghie Alecsandrul (tabacariul și cântărețul dela bis. sf. Gheorghie), Panaite Neculau, Maica Elefteria (dela schitul Bogdănița), Părintele Paisie Novac, Ioana soția lui Gh. Mocanu, Mihaiu Popoiu (arhitectul ! care au zidit și făcut biserica din meșteșugul zidirii), Costachi Drosul, Lascar Costachi, Nastasiia Negropontî din Iași, Gheorghie Iamandi postelnic (bătrânul), Rucsanda Dragomir, Sava Alecsiu preot, frații Vasile Neculau și Costachi Neculau (De aice se adaog următorii, mai târziu, adică după anul 1856:) Vasile Gheorghiu, Vasile Ioan, Ioan Dolea, Petrea Ioan, Scarlat Crețu dela Mânzați, Gheorghie Popovici, Anica moașă (1866 Sept. 8 ¹⁾).

1) Aice inceteaza condeiuл pâr. Ghinea și se continuă alte 20 pomelnice, scrise de alții, unele cu cerneală și altele cu plumbul. Ar trebui ca Condica cu pomelnicele ctitorilor, cum zice pâr, Ghinea în regula făcută, acum să se înnoiască; iar cea veche să se dreagă și să se păstreze cu sfințenie într-o anume cutie ca un odor prețios.

15. În ziua de 23 Aprilil 1900, din cauza secetei și a lipsei de ploae, s'au adus sf. Icoana Maica Domnului dela Adam și încă până la 26 nu au plouat.

1900 Aprilie 26. *Diacon I. Dediu.*

(Mineiul pe Aprilie, Niamț, 1831, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

Dela Biserica sfântul Neculai (Iașanu).

I. Inscriptii.

1. *Pe cotorul Evangheliei legate în argint.*

Sfântul Neculai Eșenii. Epitropi bisăricii: Gavriil Alecsi, Vasile Costantinciu, Grigore Ioan ¹⁾.
1840 Mart 14.

1) Aceștia au făcut biserica actuală cu concursul poporânilor și a altor creștini.

2. *Pe sfântul Potir.*К И Я Н Р ¹⁾).3). *Pisania de afară de pe păretele de mează-zi.*

1842 Iunie 17. VII: Mihail Calfa, Soltana; Andriiu, Ioana ²⁾ și care au zidit bisărica.

II. Insemnările de prin cărți

1. † Aceste sînte cărți ce se cheamă Miniae datu-le-au Antiohie Jora Hatmanul cu femeia sa (Catrina) svintei mănăstiri Floreștilor, unde iaste hramul slăvitului și marelui proroc Ilie, ca să fie de pomeneala părinților lor și a tot rodul și neamului lor. Și pentru aceasta le-au dat cu blestăm ca nime să nu le clintiască dela sfânta mănăstire, nici cu fortușagul, nici cu tălhușugu, nici într'un fel; iar cine s'ar ispiți în unile ca aceste să fie blăstămat de Dumnezeu și legat și afurisit de 318 oțeți ij vă Nicheia, și parte lui sa fie cu Iuda. Amin. 7209 (1701) Ghen. 20.

(Din Mineiul pe Maiu-Iunie, legate la un loc, cu numerația însă a parte fie-care volum, Buzău, 7206, dela fila 1—8).

2. Să să știe de când s'au cutremurat pământul de au crăpat mănăstire și clopotnița, în zălele lui Grigorie Vodă, în domnia al doile, întru ani trecuți 7246 Mai 31 în pol dnă.

Ierodiacon Neculaiu am scris.

(Din acelaș Mineiu, pe pagina ultimă a filei 108).

NOTĂ. Pe fața a doua a scoarței Mineiului pe Maiu-Iunie, arătat mai sus, se citește: «dela Orgoestii noi», ceia ce însemnează că cartea s'a dat Orgoestilor dela Florești și dela Orgoesti a ajuns la Sf. Neculai Eșanu.

3. Această carte au cumpărat'o Hristodor Sacaraolu și au dat'o de pomană la *Sfântul Neculaiu in Podeni*, să fie

1) Nu știu ce însemnează.

2) Maiștrii, cari au zidit, cu soțiile lor.

pentru pomenire sufletelor lor: Hristodor, Hrisafa, Gheorghii, și tot neamul lor. 1781 Ghen. 1.

Și la Sf. Teodor Tiron să să cetească Cazanie, iar necetindu-să să fie supt blăstăm.

(Mineiul pe Fevruarie, Râmnic, 1779, pe foaia ce urmează după Precuvântarea Ep. Chesarie).

4.—Erei Costandin, Căsandra.

—Erei Ioniți, Safta.

—Aceste 12 Mineiuri s'au cumpărat di mini popa Ioniți (1785) cu îndemnare Chirului și cu a căpitanului Alecsii, și au dat mulți creștini agiutor, Dumnezeu să-i erte. *Erei Ioniți*. (Mineiul pe Apriil, Râmnic, 1780, pe filele 1 și 6, 7-13).

5. *Vii*: Costandin. Măriuța, Gheorghii, Zmaranda, Eni,

Lupul, Costandin, cu tot neamul.

Această sfântă carte am dărui'to eu Gheorghiiia sin Costandin Abăgeriul la *biserica lui Sfântul Neaculai vechiu ot Podeanea*, ca să fii dea pomen(i)rea în veci. 1785 Deach. 17.

Γεώργιος Κωνσταντίνου Ἀπαύτις

(Mineiul pe Dechemvrie, Râmnic, 1779, la finele Precuvântării Ep. Chesarie).

6. Erei Costandin Zmău, prezvitera Casandra.

(Dintr'un Ceasoslov vechiu, fără poartă, pagina 682).

—Preotul Costantin Degeratu.

(Din acelaș Ceasoslov).

7. Când s'au luat acestu rându de Miniia, let 1785, eram eu preot Castandin (Zmău) slujitoriu la sf. Neculaiu, împreună cu preotul Ioan Blănariu.

(Mineiul pe Ianuari, Râmnic, 1779, fila 1—2).

8. La veleat 1794 Mai 2 zilea au venit aice la Bâr-

lad Măriia Sa Prea strălucitul Mihai Ilarionvici Cutuz ghinral, solul Moschiceascu, și mai făcând doao zile *otorac* au purces Maiu în cinci zile.

(De pe fața a doua a unei scoarțe de carte).

Iar *mitmidari* au fostu Hatmanul Costachi Ghica și dumnalui Coconu Bălăsachi, având toată purtarea de grijă conacului până la hotarul țării Muntenestei.

(De pe prima față a scoarței a doua, a aceeași carti, de care s'a ținut și scoarța de mai sus).

NOTA. Nu știm sigur dacă însemnarea a doua stă în legătură cu cea întâi; de alfel pare a fi aceeași mână care le-a scris.

9. Erei Costandin Zâmău, pap. Căsandra.

La leat 1795 Avgust 11 zile s'au mutat din viața aceea vremelnică preotul Lupul zăt Mihaiu Epuri, și s'au îngropat aice la sfântul Neaculai vechiu. Și am scris eu preotu Costandin Zâmău, ca să fiia spre pomenirea în veci.

(Mineiul pe Avgust, Râmnic, 1780, dela pagina a doua a porții și până la a doua foae a cărții).

10. Să să știia dea când s'au sfințit bisărica sfântului Neaculai, ce *au prifăcut'o din novă* dea dumnalor giupânul Costandin Iașanu i dea dumnalui post(elnicul) Vasile brat, lancul brat, în zilele Domnului Ioan Calimah Voivod.

1796 Săpt. 14.

Erei Constandin (Zmău).

(Din aceeași carte, fila 48).

—Erei Costandin (Zmău) papadei Casandra.

(Din aceeași carte, fila 96).

—Erei Ioniți (Blănariu), Safta.

(Din aceeași carte, fila 97).

11. Să să știe de când au zugrăvit Porfirie monah Patimele la catapeteazmă aice la sf. Neculaiu, la let 1799, și am însemnat; însă împreună cu alt călugăr anume Grigorie.

. . . . dascal am scris.

(Din aceeași carte, fila 161).

12. Au răposat logofăt Panaite Epistat 1814 Ghenar 12. Cine a ceti să zică D-zeu să-l erte.

(Mineiul pe Ianuarie, Râmnic, 1779, pe prima pagină a Precuvântării Ep. Chesarie).

Pe la 1834 Martie 18, eră protopop Teodor Bercea (Kiriadromionul, Mitrop. București, 1801, fila 1—10).

13. La anul 1838 Ghenari în 11, la 4 ceasuri din noapte,

s'au cutremurat pământul foarte tare încât toate bisericile și casele s'au dărâmat păreții, și sobile i hornurile, *mai ales biserica Vovedenia s'au dărâmat turnurile bisericii*, care n'au mai putut sluji preoții întrînsa.

(Mineiul pe Ianuarie, Râmnic, 1779, dela fila 108—110).

14. Știut să fie că la anul 1843 Dechemvrie 5 s'au sfințit biserica Sf. Ierah Neculai Eșanu, și au sfințit'o protopopul Vrabie.

(Sfintele și Dumnezeestele Liturghii, Râmnic, 7276, dela fila 198—200).

—Ioan ereu, Ioan, Ieremie (Din aceeași carte, pe prima pagină a porții ei).

—Catrina, Constandin, Măriuța, Lupul, Maria, Iancu, Anița, Vasile, Catrina, cu tot neamu.

(Din aceeași carte, pe prima pagină a foii a doua).

Dela Biserica Sfântului Neculai (Tuchilă).

I. Inscripții

1. *Pe o Cruce mare îmbrăcată în argint, ce stă pe sfânta Masă.*

Această sfântă Cruci este făcută di Toadlr, Ilinca Tuchiloi și preuteasa Anița, la anul 1773, iar înnoire s'au făcut di Dumitrachi Popa și soția sa Iliana, și Dimitrie, și alți miluitori, la anul 1861. Nicolae.

2 *Pe Chivotul de argint.*

Erei Ioan. Erei Ioan.

Erei Sanduli. 1784. poporu. Tudora.

3. *Pe un Potir de argint.*

Acestu Potiru este făcutu de preotul Ioan Praja în anul 1785, iar înnoirea de Hagi Panainte Anghelachi pren Iconomul Anton Lazăr în anul 1875, Octomvrie.

4. *Pe Clopotul cel mare.*

Acest clopot s'au făcut din mila creștinilor și ctitorilor prin silința preuților ot Bârlad la biserica sfântului Erarhu Nicolai ot Podeni, leat ot Hr. 1785, întru pomenire vecinică.

(O altă inscripție mai jos, între florile impri-mate :) Panaite Ioan, soția Todosie.

5. *Pe un Potir de argint.*

Acest Potir este a lu sveti Nicolae Tuchilă, făcut de narod. 1811.

6. *Pe o Piatră așezată pe pãretele din sfântul Altar.**Viii*

Dumitrache Macriu, Mariia și tot neamul lor. Manolachi Zahariu, Gheorghe, Ecaterina, Teohari, Safta, și tot neamul lor.

Morții

Nicolae, Tãnasie, Soltana, Gheorghie, Soția. Manolache, Gheorghie, Zaharia, Pena, Aoanasie, Dobra, Frumuzache, și tot neamul.

Vii

Nicolae Dimitriu, Maria Aoanasie și tot neamu. Vasilie Chirmiciu, Gheorghina, Gheorghie, Ilinca, și tot neamu. 1825.

Morții

Teodor, Dimitrie Căina, Ioan, Teodor, Chiriachi, Constandin, Frumuzache, Gheorghie, Clonara închinãtoarea, Teodora, Chiriac, și tot neamu.

7. *Pe o Cruce îmbracată în argint.*

Această sfântă Cruce s'au cumpărat di Gheorghie Tufă. 1839 Fevruarie 2.

8. *Pe un Clopot mai mic.*

1868.

II. *Insemnări de prin cărți.*

1. . . . Ce să zice Invățături Căzanie cele mari

tasia), iar la urmă s'au călugărit și i-au zis Evfrosina.

(Cazanii, Râmnic, 1748 fără poartă, partea I, fila 1—45).

2. Iar că aceasta este păucenie, iar am scris colo în Mineiat cu M(i)niatul zic și cu Mărgăritul, și aceasta și Crucea, aice în schit, la Fătăciune, că și eu voi să fiu îngropat aice, de va vre Domnul, ce știu eu!

Ierodiaconu Ienochint Ivanovici dascal.

La anii dela facerea lumii 7269 (1761) Iuli 17 dn.

(Aceiași carte, partea I, fila 47—50).

3. . . . Această carte de învățăături besiricească este a mea a celui iscălit într'nsa, dar am dat'o și am hărăzitoo și am închinatoo și o am afirosit la sfânta besirecă ce-i prăznuiască hramul sfântului Ierarhu Nicolae ce este în în târgu în Bârlad, în Podeni. Și o am dat să fie acolo în veci neclătit, și am iscălit cu mâna mea.

Ienochent Ieromonahul, Exarhul, Ivanovici, dascal

7283 (1775) Ghen. 1 zâle.

(Cazanii, Râmnic, 1748, partea I, fila 54—68).

4. Ienochint Ieromonahul Ivanovici, dascalul, exarhul, al doile stareț după Ienochent Pocroveanu, aice la schitu Fătăciuni, 7286 Mai 24, ziua Gioi, aștept după Învierea Domnului. **GE ΣΗΑΕΙΠΕΑ** ¹⁾.

(Cazanii, Râmnic, 1748, partea II, fila 35).

5. Să să știe de când m'am hirotonisit preut și diiacon la 1772 Dechemvrie 26 ²⁾.

(Cazanii, Râmnic, 1748, p. II, fila 35).

6. Să să știe de când s'au făcut biserica sf. Ierarh Neculai, la anul dela Hristos 1826.

(Cazanii, Râm. 1748, p. II, fila 37).

7. Să să știi de când am fostu dascal eu Ion sân Dămeian Slevnianul din târgu din Bârlad, la sfântul Ierarh

1) Ca să se știe.

2) Nu semnează,—dar eu cred că-i preutul Ioan Praja, feciorul preutului V. Praja. Se va fi făcut diacon în ziua de Crăciun și preot a doua zi, 26 Decembrie.

Nicolae, în Podeni, ce este făcut di (du)mnealui strămoşul nostru Toderaşcu şi (Ilinca) Tuchiloe, fata Colei ¹⁾. Şi preot eră iar nepotul dumilor sale, erei Ion P(ra)ja. Let 1780 Noembrie 8.

(Cazanii, Râmnic, 1748, fără poartă, partea II, fila 9).

8. Ἐγὼ Δημήτριος Παπαζώλος βιστορὸς ἔγραψα ἐδὼ εἰς τὸ χαρτὶ 28 Γεναρῖου 1783. ²⁾.

(Cazanii, Râmnic, 1748, partea II, fila 16).

9. Acestu Meneet, ce este pe luna lui Dechemvrie, l'am cumpărat eu mult smeritul şi păcătosul Erei Ion Praja şi preutesei mele, Mărandă, şi l'am dat pentru pomenirea me şi a părinţilor mei, erei Vasile Praja, şi a răposat soţu sau, papadiia Aniţa, care me-u fost mumă mie, fata Colii din târgu Bârâdului. Iar cine s'ar ispiti să-l fure sau e, să fie blăstămat de Domnu Dumnezeu Iisus Hristos, şi de Maica Precurata sfinţe sa fecioara Marie Domna noastră a tuturor, şi de sfinţii şi purtătorii de Dumnezeu părinţi, şi de sfinţii trii otroci (tineri) Ananie, Azarie şi Misail, care au fostu în cuptiorul cel cu foc, şi să aibă moarte lui Cain, care au ucis pe fratele său, pe Avel, să-i fie şi lui moarte aşă. Şi aceste Mineete ci sântu adecă 12 luni, care au slujba sfinţilor în toate zilele, şi s'au cumpărat la biserica Tuchilă a lui Toderaşcu (su)fle-tului meu (urmează obișnuitul blestăm), let 1784 Maiu 8. Şi s'au cumpărat în cinzeci de lei şi unul, şi sintu 12 Mineete, pe lună un Mineet. Şi aceste le-au adus dela țara Românescă Hagiul Ion Focşăneanul, înzilele lui . . . Voevod, ca să rămăe pomenire ctitorilor, spre pomenire vieţii veci-nice, şi pentru ca să aibă pomenire dela Dumnezeu şi a lui

1) Se vede că preoteasa Aniţa a preotului Vasile Praja a fost soră cu Ilinca Tuchiloaia, deci preotul Vasile Praja, tatăl preotului Ion Praja, eră cumnatu cu Toderaşcu Tuchilă. A se vede şi însemnarea No. 9 de pe această pagină.

2) Eu Dimitrie Papazolos am scris aice pe hârtii, 28 Ianuarie 1783.

Maica Maria, și dela toți sfinții, și cei frați cari or fi la a-ceastă sfântă biserică. *Erei Ion Praja* scârbelnic pisah.

. . . . Și din cinci zeci de lei, am luat pe Meneiul cel vechiu 17 lei. Și Toderășcu Vârlan au dat (loc alb) lei și popa Ioan Croitorul un leu, la care s'au făcut 21 lei,—iar cei lanți bani sintu a mei 30 lei mnogogreșnii. Și câți îți ceti mă rog fraților să mă ertați pe un păcătos.

(Mineiul pe Decemvrie, Râmnic, 1779, dela fila 1—45).

10. † Să să știe de cându au răposat părintele nostru, *Erei Vasile (Praja)*, în zilele Preluminatului Domnului nostru *Alisandru Voevod*, Doamna Zamfira, în luna lui Mart în 3 zile, în zio de sfinți mucenici Eutrapie, Cleonin și Vasileecu, în Marța a doua săptămână din postul cel mare, Marți, când să revărsă zorile, 1785, și l'au îngropat Mercuri îndisară. Cini s'ar întâmplă a ceti să zică: D-zeu să-l erte. 1785 Mart 4. (Triodion, Râmnic, 7290, pag. 116).

11. Să să știe de când au răpoasat preutul Vasile Praja, tată-meu, la let 1785 Mart 3.

(Mineiul pe Fevruarie, fără poartă, tip. desigur tot la Râmnic, fila 156).

12. Alisandru Epsilant Voevod la Mart în 20, la Florii, la let 1786.

(Mineiul pe Iunie, Râmnic, 1780, pe filele Precuvântării Ep. Filaret).

13. Să să știe de când au murit protopopul Manolache Boul la luna lui Septevri în 25 (Vineri sara) și în 26 (Sâmbătă) s'au îngropat, la let 1786. Preot. Ion Praja.

(Triodion, Râmnic, 7290, dela fila 361—363 și 476).

14. Și Vlădica Iacov au răposat la (1786) Oct 24. (Din acelaș Triodion, fila 364).

—Erei Panaite (Praja).

(Din acelaș Triodion, fila 476).

15. Această carte ce este într'insa toate cărțile bisea-ricii au dăruit'o dascalul Ianoli sîntei bisearici a sfântu

lerarh Nicolai Tuchiloe, ca să fiia pentru pomenire sufletului lui; a răposat. părintelui, Erei Iov, pap. Hrisafa.

(Βιβλίος ἐνιάσιμος, ἐν Αὐφίᾳ τῆς Σαζόνας, 1761, pag. 1—15).

16. Aceste Mineete suntu cumpărate din beserică, 20 lei tocma suntu dați, iar eu păcătoșul și multu osirduitoșul, eu erei Ion Praja, am dat și eu din toată neputința me 30 de lei, pentru sufletul meu cel păcătoș, și mă rog tuturor sfinților să mă erte. Amin.

(Mineiul pe Iunie, Râmnic, 1780, dela fila 62—66).

17. Această carte ci este Mineet am cumpărat'o eu, preutul Ioan Praja, și am dat'o pentru sufletul meu și a preutesei mele, Mărândei, și a pre iubiților mei părinți, erei Vasile și a răposatei mele maice, *preutesei Aniții, a Coliai, ce să odihnește la biserica dumilor sale citorilor sfintei biserici ci esti în Bârlad în Podeni, adecă a lui* (ruptă aice într'adins marginea foaei) *Tuchilă și* (ruptă asemenea) *Tuchiloe, fiind a lor biserica,—și a mei fii pre iubiți, fiică Marie, și al mea liu răposat, Ștefan, și al* (ruptă de asemenea) *și să cauți înainte la 14 zi ale aceștie luni că am mai însemnat ce am mai avut, leat :1789.*

(Din Mineiul pe Octomvrie, Râmnic, 1776, fila 1—25).

Și a pre iubitului meu frate, Panainte, ca să fie pomană în veci, ca să pomenească; iar cine s'ar ispiti (șters într'adins) să fie blăstămat de Domnul Dumnezeu și Maica Precista Marie, Maica Domnului nostru Iisus Hristos, și de trii sute și optu spre-zece purtători părinți; și să aibă bubele (sic) lui Cain, cutremu(ru)l lui Cain, și să fie de mine mult păcătoșul, Erei Ion Praja, anaftima. Amin.

Și umblă vletul dela zidire 7292, iar dela Hristos 1784.

Și am scris la luna lui Iulie în 8, la marile mucenic Pricopie. *Erei Ion Praja.*

(Din aceiași carte, fila 94—109).

18. Să să știe de când au murit copilul nostru Dumitru, care l'au botezat Rădul Bercarul mocanul, și copilul eră de un an, și s'au prestăvit în April în 4, într'această zi,

și eră Duminică, la let 1791. *Erei Ion Praja* am scris mnogogreșnii.

(Mineiul pe Maiu, Râmnic, 1780, dela 18—21).

19. Dascalul Grigoraș.

La velet 1793 Iunie 8, m'am apucat dascal aice la Sfântul Neculaiu.

(Mineiu pe Septemvrie, Râmnic, 1776, fără poartă, pe fila 239).

20. (Acest Ceasosl)ov est(e) lui Mihaiu Sofica Bacalu adică de (E)lena Sirboica și l'au cumpărat ea în 22 lei *Neculaiu în Podeni*¹⁾ la pomenire sufletului ei și a celor răposați. 1799 Noemvrie 4.

(Ceasoslov, Iași 1797, pag. 5—17),

21. Precum gonește ogarnl vânatul, așa și pre om păcatul (Mineiul pe Iulie, Râmnic, 1780, fila ultimă).

22. (După ce se amenință cu afurisenia pe acei cari vor fură sau vor înstreină cartea din biserică sf. Neculai Tuchilă, se adaoage că acia să fie ne iertați și de:) noi preoții sîntii bisărici, Ioan P(r)aja pre(ot) duhovnic, Erei Panainte brat, Erei Costantin.

(Teofilact, Tâlc. Evang., fără poartă, pe o fila albă dela început).

23. Să să știi când am fost dascal în târgul Bâriadului eu Dimitrie sân Stoian ot Giurcani, la sfântul Neculaiu Tuchilaoe, a Sârbilor, 1811 Ghenar 8, tovarăș cu dascalul Grigoraș Praja și cu preotul Costandin, ficior a dăscăliții, ottam (Psaltire, Iași, 1802, pe fila dela început).

24. Acest Tesalonic ci este a părintelui Ion Praja.

(Simeon Arhiep. Tesal., București, 7273, pag. 3).

25 Să să știe când au răposat preutesa me, Smaranda, fata popii lui Ștefan ot Petrești, Ghenar 26 *Ioan*

1) Cum vedem și sf. Nec. Tuchilă i să zicea pe la 1799 în Podeni. Poate că nu eră încă stabilită regulat și diinitiv supranumirea de Eșanu și Tuchilă, pentru ambele biserici cu hramu sf. Neculai din acea mahală.

Praja titor bisericii (Ceasoslovul Iași, 1797, pag. 479 și 553).

26. Să să știe de când au venit Barladul mare Iulie 20, la slăvitul Ilie proroc, la velet 1805. *Erei Ioan Praja.*

(*Ceasosl.* Iași, 1797, pag. 339).

27. Să să știi de când au venit Muscalii în Moldova la velet 1806 Noemvrie 20 al doilea rând.

(*Ceasoslovul*, Iași, 1797, pag. 562).

28. † Să să știe de când au venit Muscalii al triile rând, la let la anii 1806 Noemvrie 30. Măria Sa Ipsilantu Dom(n) au venit cu Muscalii.

(*Ceasoslov*, Iași, 1797, pag. 339).

29. Să să știi decând au venit Mitropolitul Gavriil cu tră(sura) dela București la Eși. 1810 Maiu 20.

(*Ceasosl.* Iași, 1797, p. 309).

30. Să să știe de când am fost eu dascal la sfântu Ierarh Necolae Tuchilă în anul 1811 Ghenar 10, și atuncea am început și la școală să învăț copii. *Eu Dumitru dascal.*

(*Mineiul* pe Octomvrie, Râmnic, 1776, fila 255).

31. Să să știe dicând au răposat fratele meu cel mare Erei Ionu în Duminica . . . Grigore Bogoslovu (Ghenari) 25, la velet 1817 *.)

(Sf. și Dz. Liturghii, Râmnic, 7267, pe ultima filă).

32. Să să știe de când au venit apa mare după sf. Gheorghie, Marți. Eu Costantin la velet 1817.

(*Ceasoslov*, Iași, 1797, pag. 333).

33. Să să știi când au nins omăt mari a patra zi după sfântul Dimitrii, Miercuri, la velet 1818 Oct. 30.

Dimitrie dascal am scris.

(*Mineiul* pe Decemvrie, Râmnic, 1779, la finele Precuv. Ep. Chesarie).

34. Să să știe de când au fost omor de ciumă piste

*) Cifra unimelor nu se distinge bine, poate să fie 1, și incazul acesta data ar fi 1811.

Bârlad, dar nu în Podini, și au murit mulțime de suflete (sic). 1819 Iulii 26.

Dumitru dascal, am scris ot Tuchiloe, ce-m fost slujitor. (Cazanii, Râmnic, 1748, p. II, fila 85).

35. August 2 arhidiacon (sic); în trii m'am săvârșit preotu, 1823; August 22 am slujit în Episcopii. *Ion Bercea preot.*

36. Acest Catehisis iaste al meu, al preotului *Ion Berce din satul Sălcenii.*

(Invățătura Creștinească, Iași, 1801 Sept. 29).

37. Lucrurile bisăricii cu hramul sf. Neculai, poporării din mahalaoa Podenii, de lemn durată, vechi, acoperită cu șindilă, cu temelie piatră, cu ogradă zaplaju și spini, cu clopornița lemn, vechi, cu 2 clopoti, unul mari și altu mic. 1827 Iunie 27.

(Din Conдика rânduită de Meletie Episcopul Romanului în Iunie 1827, pentru venituri și cheltueli, pe prima pagină a filei a doua).

38. Să se știe de când s'au săvârșit din viață preotu Ioan Bercea, la veletu 1837 Mart 6 zile.

39. Să să știi di când s'au săvârșit preaoteasa Sanda, soție preotului Ioan Bercea, la veletu 1855 Avgust 1.

(Sfintele și D-zeeștele Liturghii, Sibiiu, 1814, pe fața a doua a filei a doua).

40. 1840 Ghenarie 25 zâle au tunat și au fulgerat și mulți din oameni au scos plugurile di au arat la câmpu. Și să fie spre pomenire, s'au scris di mini, ca, catind cinevă, să să aducă aminti și di mini smerit și plecat la toți, iproci.

Ion Vasăliu.

(Psaltirea, Brașov, 1816, pag. a 2 a primei foi ce precede poarta cărții).

41. Să să știe de când au venit lăcuste multe, la anul 1847 April 29.

(Mineiul pe Noemvrie, Râmnic, 1778, pe foaia a doua a Precuv. Ep. Chesarie).

42. Să să știe de când au fost lăcusti multi, la anul 1847 Iulie 1, și am pus ca să să știe.

(Mineiul pe Iulie, Râmnic, 1780, fila ultimă).

43. Să să știi de când au fost lăcuste și au strâcat pânilor, la anul 1847 Iulie 10. Și am scris ca să să știi.

(Ceasoslovul, Iași, 1797, pag 570).

44. Să să știi di când au fost holeră la anul 1848 Iunie 10, și după holeră au venit Moscalii totodată.

(Mineiul pe Iulie, Râmnic, 1780, fila 178).

45. Această carte ce să numește Penticostar s'au cumpărat de mine gios subscrisul cu prețu patru zăci lei, fiind slujitor la această biserică, ce să prăznuște hram sf. Ierarh Nicolai Tuchilă, la care am dat'o bisericii pentru a me pomenire. Și am iscălit spre știință. *Frumuzachi Ioan dascal.*

(Penticostar, M-rea Niamțului, 1848, fila 177).

46. Să să știi de când au răposat Iconomul Manolachi Chiriac în 20 de zile Săpt. în zâoa sfânt mare Mucenic Eftatii, anul 1849, și s'au însemnat spre științi de mine.

Frumuzache Ioan dascal.

(Tipicon, Iași, 1816, fila 97).

47. Acest Molivenic ci esti dăruit de d-lui Manolachi Bricicu (Barbu) sfântului Neculaiu Tuchilă, la anul 1849 Avgust 20, ca să să știe. *Gheorghe preot Praja.*

(Molitenic, imprimat I. Bart, Sibiiu 1833, pe pagina a doua a porții).

48. Să să știi de când au fost iarnă mari, și s'o început dila lăsatul săcului di Crăciun și o ținut până la Postu-mari. Anul 1850 Apr. 1.

(Sf. și D-z. Liturghii. Râmnic, 7267, pe ultima filă).

49. La 17 April 1851 s'au ars târgu Bârladului și spre știință s'au însemnat de cătră iscălitul. *Igescu Iconom.*

(D-zeeștele Liturghii, Iași, 1834, pe prma față a scoarței din urmă).

50. Să să știe de când s'au întâmplat Sfintele Paști Mart în 30 zili și au picat zapadă ca de o palmă, încât boerii, care au făcut la schitul Cârțibașii Sfintele Paști, fiind

și eu acolo petrecător, în acest schit, și s'au dus boerii cu sanie. Și spre știință am însemnat, cu sângur condeiuul meu, la anul 1852 Mart 30. *Aftanasie Ieromonah.*

(Dintr'un Ceasoslov, fără poartă, dela fila 122—124).

51. Să să știe de când au fost lăc(uste) di au intrat pi în grădini di au mâncat ci s'au găsât, la anul 1859 Iunie 26.

(Mineiul pe Iunie, Râmnic, 1780, pe prima față a scoarței dela urmă).

52. Să să știe de când s'au învălit biserica cu tinichè, la anul 1862 Iulie 10.

(Simion Arhiep. Tesal., Bucur., pe fila 563).

53. Să să știe de când s'au reparat clopotnița, fiind aproape să cadă, în anul 1879, prin mine Iconomul Anton Lazer.

(Molitvenic, Sibiiu, 1833, pag. 435).

54. Să să știe de când au încetat din viață sf. Sa Iconomul Teodor Bercea, servitor la biserica sf. Neculai (Tuchilă), din urbea Bârlad, anul 1886 Apr. 14.

Anton Lazer Iconom.

(Dintr'un Ethologhion, Sibiiu, 1849, pag. 49).

Dela Biserica sfinților Voivozi

I. Inscipții.

1. *De pe rădăcina placelor de argint în care se află legată o Evanghelie de Râmnic, imprimată în 1794 și care stă pe sfânta Masă.*

Această svătă Evanghelie sa a cumpărat de Tanasie Vișan și s'a ferecat 1809 1).

1). Cu prilejul reparațiilor și îmbunătățirilor făcute bisericii sfinților Voivozi în 1896, s'au rădicat placele de pe Evanghelie veche și s'au prefăcut, așezându-se acum pe una cu litere latine, ediția 1895, Buc., tip. Cart. Bis., dar păstrându-se întocma rădăcina cu inscripția cea veche. Pe placa a doua, la urmă, s'a lipit de innoitorul o mică tablă tot de argint cu inscripția: «Spre pomenirea mea și a familiei. Gheorghe Albu diacon. 1898.»

2. *Pe o Cruce îmbrăcată în argint ce stă pe sfânta Masă.*

Această sfântă Cruce la bisărica sfinților Voi-vozi din orașul Bârlad. 1851. Hriste. Teodora. și tot neamu lor.

3. *Pe o altă Cruce îmbrăcată în argint ce stă pe sfânta Masă.*

Această sfântă Cruce s'au dăruit bis. sf. Voi-vozi de d. Dimitrie și soție sa Tasia. 1871.

4. *Pe Strana Arhierească, făcută cu cheltuiala părintelui Gheorghie Albu.*

Spre lauda lui Dumnezeu, imitațiunea celor ce vor urmă după mine, și pomenirea numelui Gheorghie Albu diacon. 1874 Martie 3.

5. *Pe Vasul de Aghiazmă ce este de aramă.*

Spre pomenirea mea, a părinților și a fiiu lor, Dumitrie. Elena Popovici. 1878 Maiu 1.

6. *Pe Icoana Maicei Domnului, îmbrăcată în argint și așezată în Strana din biserică.*

Bis. sf. Voivozi. G. Avram Iconom.

II. Insemnări de prin cărți

1. Acest Molifnec (sic) este al meu, l'am cumpărat cu banii mei, și am iscălit. *Apostul preot* 1808. (Molitveanic, Râmnic, 1793, pe filele 148—149).

2. Acest Molitfenicu este al meu a preotului *Apostu Tenei*, și am scris ca să știe 1089 (1809) Oct. 18. (Molitveanic, Râmnic, 1793, fila 173).

3. Să știe de când au răposat părintele meu, Teodor diacon Huștiul, din satul Călimăneasai, la anul 1811 Maiu 28.

(A lui Teofilact Arhiep. Bulgariei tălcuire, Iași, 1805,

pe marginile de jos ale foilor cu prefața Mitrop. Veniamin).

4. Această carte este a lui Manolachi Barbu de aci din Bârlad, și este dăruită dela Mihalachi Ghica la anul 1837 Noemvrie 13.

Alta

5. Această carte s'au dăruit de mine subsemnatul bisericii sfinților Voivozi din politia Bârladul, spre pomenirea mea și a soției mele, Elenuța, ce zace lângă sfântul lăcaș numit mai sus. Mă rog cine va ceti să zică : D-zeu să ne arăte fii luminii în eternitate. *G. Albu diacon.*

(Slujba . . . prea marilor purtători de chinuri și buni frați : Manoil, Savel și Ismail, Iași, 1836, pe pagina primei file albe dela început).

Alta

6. Aceasta slujbă lipărită a sfinților mucenici să hărăzește *negușitorului Manuil sân Ioan Brișcu din târgul Bârladului* de către răposatul Beizadè Scarlat Ghica prin epitropii Luminării sale, dela anul Mântuitorului 1837, la luna lui luni în 6 zile

(Din aceeași Slujbă, pag. 11).

NOTĂ. Cuvintele subliniate în însemnarea 6 sânt scrise în carte cu mâna pe locul lăsat liber dela tipar; dovadă că cartea aveà a fi trimese pe la toți cei cari purtau numele sfinților, în a căror cinste îi făcută slujba.

7. De când au ars târgu Bârladului. 1851 Apr. 17.
(Ceasoslov, Brașov, 1835, pe foaia dela finele cărții).

8. Acest Tipicon este a bisăricii sfinților Voivozi din politia Bârladului, cumpărat cu banii bisăricii, 40 lei, în anul 1827 Maiu 18, iar acum s'au legat. 1853 Săpt. 13, am scris.
Costachie Tenie.

(Tipicon, Iași, 1816).

9. Această carte ce să numește Pidalion au fost a răposatului părintele Sofronie Vârnav și, după săvârșirea sfinți(i) sale, urmașii o au dăruit'o bisericii Sfinților Voivozi din

politia Bârlad, unde și trupul răposatului zaci. S'au scris de mine. *C. Tenie*. 1870 Ghenarie 12.

(Pidalion, M. Niamțului, 1844, pe fila 4 și 5, jos. In Pedalionul acestă is mai multe semnături *Sofronie Vârnav* cu litere latine).

10. La anul 1806 s'a făcut (în rândul întâi) biserica sfinților mai marilor Voivozi din acest oraș, însă ea a fost făcută de nuele.

—La anul 1806 au venit Moscalii Ruși în țară și la anul 1812 s'au înapoit, și au luat până în apa Prutului Basarabia Română.

—La anul 1819 a fost o mare boală de ciumă în acest oraș Bârlad, când au murit și Stan Chitariu la Iunie 20, care, acesta, a fost ctitor la întâia facere a acestei sînte biserici.

—La anul 1821 s'au sculat Grecii asupra Turcilor.

—La anul 1824 s'au văzut lăcuste întâi prin orașu Bârlad. Și tot în acest an a răposat Protoiereul Ioan Dămian.

—La anul 1826 Ianuarie 26 au venit Morahișii dela Tarigrad ca să facă pace cu Rosia; numele acelora erau așa: Răiza Fundè Chihaia, Viziru Beilicce Fundè; tot în acest an s'au înturnat ei înapoi la Noemvrie 14 și li s'au făcut o mare paradă la venirea lor.

—Tot în acest an au ars și orașu Bârlad la 14 Oct. într'o Joi, pe la 6 ceasuri turcești din zi; au ars multe acarete și au ars și biserica Vovidenia, ce se ziceă *biserica Ducăi*; în această biserică au ars un neguțitor, anume Ilie Fiștoveanu, fiindu-i marfa în biserică; și au ars multe acarete.

—Tot în acest an s'a făcut întâi moară de vânt în orașu Bârlad, a lui Drăgan Căldărariu.

—Tot în acest an s'a făcut o cloporniță de lemn la bis. sf. Voivozi, din acest oraș, și au stat această cloporniță până la anul 1858.

—La anul 1828 Aprilie 24 au venit iarăși Moscalii Ruși în țară, când au luat cetatea Brăila, fiind foarte tare.

—La anul 1829 iarăși a mai fost o mare boală de ciumă în orașu Bârlad, care au murit de această boală pă(nă)

la 750 de oameni, bărbați, femei și copii ; și s'au găsit scris în *condica comitetului*, și la Dechemvrie 10, tot în acest an, s'au tăet această boală.

—La anul 1831 *s'au ivit holera întâi în țara Moldovii*, că pe atuncea nu se pomenea acel fel de boală.

—La anul 1836 s'au tras toți Moscalii Ruși în țara lor.

—La anul 1837 Avgust 22 s'au prădat bis. sf. Voivozi : au luat 22 candelile de argint și 2 cadelnițe tot de argint, și cutiile cu părale, stricând ușa bisericii ; pe acea vreme eră epitrop Antohi Stan.

—La anul 1838 Noemvrie 13 au început o iarnă foarte gre și au ținut până la 1839 Fevr. 15 ; și atunci au mai furtunat o zi și o noapte, și a căzut o mare zăpadă ; și în Mercuria Săptămânii Patimilor a dat o lapoviță, și în ziua Sfințelor Paști, Martie 26, a înghețat de mergeau vitele ca pe uscat, și a ținut până la 1 Aprilie.

—La anul 1839 Iunie 13 a dat o mare furtună în acest oraș, a stricat multe dughene, a rupt morile de vânt, și a rupt pomii de prin grădini.

(Din Sinodicul bisericii sfinților Voivozi, întocmit în anul 1879, de bătrânul psalt și epitrop C. Tenie, pe filele 27—29).

Dela Biserica sfântului Spiridon.

I. Inscipții.

1. Pe o Cadelniță de argint.

Coconu Ștefanachi. 1803.

2. Pe Clopotul cel mare.

Cu cheltuiala ctitorilor. Costandin Sturza. Safta Sturza. s'au făcut acest clopot la biserica sfântului Spiridon. orașu Bârlad. 1810.

3. Pe Icoana Maicei Domnului, îmbrăcată în argint.

Safta Sturza. Alecu. Smaranda. și fii lor. Ioan. Maria. Maria. Safta. Alecu. Maria. Dobri. Ecaterina. Hristu. Sevasti. Gligori. Ioan. Costachi. Ga-

vrilă. Maria. Ioan. Safta. Vasili. Ioan. Ianachi. Gheorghii. Safta. Anu 1840 Oct. 21.

4. *Pe Chivoțelul de pe sf. Masă.*

1846.

5. *Pe o Cruce îmbrăcată cu argint.*

Safta Sturza. Alecu. Smaranda. cu fii lor. 1850.

6. *Pe o Candelă de argint.*

Păuna Manolli. 1852.

7. *Pe Clopotul cel mic*

1865.

8. *Pe o Cruce îmbrăcată cu argint.*

Această sfântă Cruce să dăruiește bisăricii sf. Spiridon. 1874.

9. *Pe Potirul de argint.*

Potir al bisericii sfântu Spiridon din Bârlad.

10. *Pe o Linguriță.*

K T

11. *Pe Crucea cea mare de lemn, ce stă în Altar.*

Această Sfântă și Dumnezeiască Cruce s'au făcut numai cu singura me cheltuială, Neculaiu Șlicariu, spre lauda lui Dumnezeu, imitație celor ce mă vor urma, a pomenii numelui meu și răposaiilor mei părinți, Dimitrie preot și Maria prezvitera.

Și s'au lucrat de Ion Costantin Zugravu, în anul 1886—1887 Fevr. 16. Bârlad.

12. *Pe Icoana hramului Bunei-Vestiri de deasupra ușii din Pridvor.*

Acest tablou este făcut cu cheltuiala d-lui Neculai Budu, soția sa Ruxanda.

13. *De pe Icoana hramului Sf. Spiridon de deasupra ușii din pridvor.*

Acest tablou este făcut cu cheltuiala d-lui Gheorghie Gheorghiu minor, soția sa Eufrosina, spre a lor vecinică pomenire. 1892 Maiu 23.

14. *Pe cele 6 clopote mici.*

Aceste 6 clopoțele sunt dăruite bisericii sf. Spiridon de P. Petrini și fii.

II. Insemnări de prin Cărți.

1. Acest Penticostar este a bisericii sfântului Spiridon cumpărat de mini în anu 1809 Iulie 10.

Safta Sturza.

(Penticostar, Sibii, 1805, fila 1).

2. Acest Mineiu cu soțiile sale este a bisericii sfântului Spiridon din târgu Bârladului, cu soțiile sale, 1816 Apr. 2, dăruite de cumnata Țalu Manu.

(Μηναιον του Οκτωβριου, Ενετήριον, 1790, fila 3).

3. Această cârticică este afierosită sfintei biserici sfântului Ierarh Spiridon, din Bârlad. Cine va îndrăzni să o (i)ei (și c. 1.). 1824 Iunie 6. *Safta Sturza.*

(Slujba sf. părintelui nostru Dimitrie Basarabov, Buc-1801, fila 4).

4. Aceste sfinte cărți (3 tomuri Efrem Sirul) s'au cumpărat cu *banii din discu bisericii sf. Ierarhu Spiridon*, din Bârlad, de mine *Safta Sturzoai.*

(Efrem Sirul, Cartea III, Niamț, 1819, pe fila dela început).

5. Această filadă este dăruită la biserica sfântului Ierarhu Spiridon, din Bârlad, *ce să prăznuește și hramu Bunii-Vestiri.* Deci cine va îndrăzni să o (i)ei dela acestu sfântu lăcaș, să o dei aiurea sau pentru dânsu, să fie niertat de milostivul Dumnezeu și de Preacurata Fecioara Maria, și

de sf. Ierarh Spiridon, și în veacul viitor să nu vadă lumină. Dăruită esti de Kir Hriste Efstatiu. 824 Iunie 14.

(Ακολουθία του εν αγίοις πατρος ημών Σπυριδωνος, En Benetia, 1807, pag. 7—11).

6. Această carti esti a sfântului Ierarhu Spiridon din Bârladu. 835 Sept. 1. Σάτζα Στουρζα.

(Sfântul Ioan Gură de aur, Inpărțirea de grâu, Buzeu, 1835, fața 1).

7. Această carte, Faptele sfinților Apostoli, să fii știut că au rămas dela giupânul Gavril Răchitosu, au rămas d-sali c(ucoanei) Mărioarei, nevasta d-sali, dila anul 1841 Marti 20.

Ștefânachi Popovici, am scris.

—Această carte ce să numește Tâlcuirea Faptelor sfinților Apostoli s'au dăruit sfintii bisăricii cu hramu sfântului Spiridon, din târgul Bârladului, de d-mneii Maria Răchitosul soția răp. Gavril Răchitosu, ca să fie spre pomenire.

Gheorghii Vasili(u).

1849 Ghenar 26.

(Pe fila dela început).

8. Acest Ilii Miniet este a sfintii bisăricii sfântului Ierarhu Spiridon, din târgu Bârladului, dat de Gavril Băcalu pentru pomenire sa. Cine va îndrăzni a-l mută la altă biserică sau să-l iei pentru sine, să fie ne ertat de milostivul Dumnezeu și de Precurata sa Maică pururea Fecioara Maria și de toți sfintii, și de sf. Ierarh Spiridon, și să dei samă la strașnicul județ. 1840. Σάτζα Στουρζα (Didahii a lui Ilie Miniat, Iași, 1837,—fila 15).

9. Aciastă carte cu alte doă, soțiile ei, le-am cumpărat eu Safta Sturzoai cu banii sfintii biserici în șasă zăci lei, trii tomuri, a sfântului Spiridon din Bârlad. 1854 Iulii 10.

(Eîrem Sirul, cartea III, Niamț, 1823, fața 11).

Dela Biserica Sf. Ioan Botezătorul.

I. Inscipții.

1. Pe rădăcina unei Evanghelii îmbrăcată în argint, tip. Sibii, 1806.

Această sfântă Evanghelii s'au ferecat de noi ctitorii bisericii sfântului Ioan Botezătorul din orașul Bârladului: Ioan, Safta, Pavel, Ana. 1829 Aprilie 20.

2. *Pe o Iconiță Maica Domnului îmbrăcată în argint.*

Iacob. Balașa. let 1840 Dechemvr. 25.

NOTĂ. Dăruită de Iacob Chetrariu din Cotu-negru, căruia i-a ars casa și i-a scăpat ne atinsă numai Icoana Maicei Domnului; dânsul, văzând această minune, a îmbrăcat Icoana cu argint și, suflând'o cu aur, a dăruit'o bisericii sf. Ioan.

3. *Pe Icoana Sfinților Voivozi, din Pridvor.*

Aceste sfinte Icoane ¹⁾ s'au plătit de zugrăvit de dumnului cuconul Teodor bev vel căpitanu Negruțu, spre iertarea păcatelor și viața de veci, amin. La anul 1843, în luna lui Aprilie 14 zăle, s'au sfârșit. (Du)mitrachi Zugravul ot Buciumii.

4. *Pe o Cruce îmbrăcată în argint.*

Gheorghie preotu Praje. 1847 Martii 12.

5. *Pe o Cruce mai mică îmbrăcată în argint.*

Ierea Petra dila sfântul Gheorghii. anu 1847 Avgust 26.

6. *Pe o Cruce îmbrăcată în argint.*

La bisărica Sfântului Ioan Botezătorului din Bârlad. 1851.

7. *Pe altă Icoană a Maicei Domnului îmbrăcată în argint.*

Gheorghios Zugrafos. Calinia.

1). Sf. Voivozi, Maica Domnului, Sf. Neculai și sf. Ioan Botezătorul; toate înegrite și atinsă de para focului în 1851, când a ars această biserică.

8. *Pe o Cadelniță de argint*

II M B 1) 1853.

9. *Pe Vasul pentru turnat căldura în Potir.*

II M B 1853.

10. *Pe un Potir de argint.*

Pietru. Vochița. Catrina. ș. t. II M B 1853.

11. *Pe o Linguriță de argint.*

Vas(i)l(e) 1853.

12. *Pe o Cruce îmbrăcată în argint.*

Pomeniște Doamne pre robul tău Dimitrie. La Sf. Ioan din Bârlad. 1854.

13. *Pe altă Cruce îmbrăcată în argint.*

Iconomul Teodor Nacu. 1863 Iulii 4.

14. *Pe o altă Cruce îmbrăcată în argint.*

Această sfântă Cruce făcută de D. Ioan Uliea, soția sa Raluca. 1871.

15. *Pe o Candelă mare.*

Gheorghie Ioan Docan și Profira Costachi Manu. 1872.

16. *Pe un Disc de argint.*

Morți: Zoița, Ioan, Ioan, Rucsanda, Maria, și tot (neamu). Petru, Catrina.

Vii: Costantin, Elena, Ioan, Catinca, Nicolai, Costachi, Nicolai, Dimitrie, Costantin. 1873.

1) Petrache M. Veisa.

17. *Pe o Icoană a Maicei Domnului îmbrăcată în argint.*

Grigorie. Maranda. Profira Istrati. 1873 Mai 1.

18. *Pe Potirul de argint cel mare.*

Costantin. Ioan. Dimitrie. Zoița. Andronachi. și tot neamul lor. 1875.

19. **Crucea Trecerea Dunării 1877.**

Soldatu Sandu Niță. Din Regimentul No. 12 Dorobanți, activ, din județul Tutova, plasa Târgului, comuna Bârlad,—mort la 19 Octomvrie 1877 ¹⁾.

20. *Pe o Cadelniță de argint.*

Nicolai și Zamfira Morărescu. Bârlad. 1896.

21. *Deasupra ușii, în pridvor, la intrarea în biserică.*

Acest sfânt lăcaș s'au reparat cum să vede cu cheltuiala în cea mai mare parte a donațiunii defunctului Iconom Costantin Vrabie, fost Protoieru, eternă fie-i memoria, în anul 1897 Sept. 1, și prin osârdia epitropilor: Iconomul Gh. Barbu, Sterian P. Nicolau și Neculai Uglea.

II. Insemnări de prin cărți

1. Să să știi de când au murit Grigorie Iamandi, 1852 Martie 30.

(Mineiul pe Aprilie, Buda, 1805, pe fila dela urma cărții).

2. Această carti, ce să numește Puțul sf. Ioan Gură de aur, îmi este de dar dela Preosfințitul Mitropolit al Mol-

1) Crucea, cu această adnotare, se păstrează în Altar la Proscomidie. Soldatul erou a fost din mahalaua Cotu-negru; mama lui a murit acum nu de mult.

daviii și Suceavii Kirio Kir Veniamin Costachi, și oricine ar cugeta sau ar îndrăzni a mi-o înstrăina, protivnic să-i fie acest sfânt și mari dascal, a cărui învățături să cuprind într'nsa, intru toate zălele vieții lui, amin. 1835 Iuli 19.

L(ascarachi) Costachi agă.

(Puțul sf. Ioan gură de aur, Buzău, 1833, pe fila de sub prima scoarță.)

3. Această carte este a me, cumpărată dela d-l Gheorghie Cipiscul cu preț 42 lei. Și pintru ca să să știi că esti driaptă a me, am și iscălit. *Iani Vasiliu*, 1842 Fevr. 24.

(Didahii de Mineat, Iași, 1837, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

4. S'au săvârșit din viață, trecând la cele cerești, Gavrilă Răchitosu, 1842 April 9 zăle. S'au scris de mine.

Iani Vasiliu.

(Didahii de Ilii Meniat, Iași, 1837, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

5. S'au săvârșit din viață Dunciul 1845 Iuli 22, și s'au ngropat la 23 Iuli la bisărica sf. Gheorghie, și spre pomenire am scris, aducându-și și alții aminte de mini.

Iani Vasiliu.

(Didahii de Ilii Meniat, Iași, 1837, pe fila de pe prima scoarță a cărții).

6. S'au vāvârșit din viață Pantază Rubul cu așa sfârșit : sfădindu-să au picat din picioari și au murit în dugheana lui Sterian, Lunî, 1845 Iuli 30, la 3 ceasuri din ză ; și s'au scris de mini spre pomenire.

(Didahii de Ilii Meniat, Iași, 1837, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

7. La Satu Avrămești să să de la bisărica răzășască, unde să află slujând preotu Ioniți Clapa, plata aceștia una carboavă. 1847 Apr. 6.

(Slujba Invierii, Iași, 1846, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

8 Această cărticică fiind împărțită de Iconomul Antonii,

pentru ca să strângă bani, preotul bisăricii numit, ne având nici o pără în vreme și în ceasul acela, când cu eczacuție să facă banii, am scos eu doi spre zeci lei și am dat ; pentru care stă la mini carte ca o proprietă a me.

1852 Martii 30.

Ioniță Vrabie sardar ¹⁾).

(Slujba Invierii, Iași, 1846, pe fila dela începutul cărții).

9. Acest Triod este afirosât la bisărica din Bârlad cu hramul sfântului Ioan Botezătoriu, a doa oară zidită, spre pomenirea răposatului robului lui D-zău Gheorghie, și cine ar îndrăzni să o instrăineze dela acea bisărică să fie blestemat.

1852 Mai 5.

(Triodion. Niamț, 1847, fila 1—4, jos).

10. Această Liturghie este a bisăricii sf. Ioan Botezătoriu din politia Bârlad. *Grigori Boțoroga Iconom.* (Liturghie, Iași, 1845, pe fila dela început).

11. Această sfântă carte, ce să numești Meneet, au dat'o d-neii cucoana Elena, soția răposatului Eni Năvodarin, bis. sf. Ioan Botezătoriu, din târgul Bârladului, pentru pomenirea răposaților. 1853. Săpt. 14. *Ioan Gaiu*, prin mine dată. (Didahii de Ilii Mineat, Iași, 1837, pag. 202—216).

12. Aciastă sfântă și Dumnezăiască Leturghie este legată de Costachi Filuță ²⁾ la anul 1854 April 26.

Costache Hum (legător) am legat'o. (Liturghie Iași 1845, la început).

13. S'au săvârșit Chiriac Gociu, ginerile Lupăcesăi, la anul 1861 Maiu 1.

(Didahii de Ilii Meniat, Iași, 1837, pe fila de sub prima scoarță a cărții).

14. S'au săvârșit Ion Alecsandrescu așa moarte : au picat din picioare și pi loc au și murit, scriind în Cassierii la 1861 Noemvrie 13.

(Didahii de Ilii Meniat, Iași. 1837, pe foaia de sub prima scoarță a cărții).

1). Frate cu fostul Protopop C. Vrabie.

2) Frate cu fostul Protopop Iorgu Chiru.

15. Să să știe că la anul 1865, dela începutul lui Februarie, au început a veni Bârladu mari, și au venit așa di mari încât au înecat cea mai multă parti din casă din mahalaoa Podenii, și au rămas cei mai mulți di miluit ; că s'au înecat casăli și s'au pornit, încât și provizie le-au înecat și au rămas muritori de foame. Care așa primejdie di apă, așa spun bătrânii că n'au fost dela 1835, care și atunci n'au fost așa de mari ca acuma; că s'au înapoit apa înapoi pe Căcaina până la casa lui Iordachi Romașcu ; în care asă-minea n'au apucat Bârlădenii.

(Puțul sf. Ioan Gură de aur, Buzău, 1833, pe fila de sub prima scoarță).

16. Această sfântă Evanghelie îmbrăcată cu argint și suflată cu aur este făcută de miluitorii și făcătorii de bine, împreună cu o sfântă Cruce mare de argint cu opt pietre și suflată cu aur, spre vecinica lor pomenire, prin multă osârdie și stăruință a sachelariului Gheorghie Barbu, ca îngrijitor bisericii sf. Ioan Botezătorului, din urbea Bârlad, la anul 1870. În timpul Epitropiei Domnului Iordachi Ganea.

(Evanghelie, Niamț, 1858, fila 1—7, jos).

17. Prin stăruința Iconomului Gheorghie Barbul s'au cumpărat. 1870. (Prolog, Niamț, 1855, pe fila 1).

18. Această sfântă carte este cumpărată de dumnealui Manoil Filipescu și dată bisericii sf. Ioan Botezătoriu din această politie Bârlad, spre pomenirea noastră în veacul acesta și cel viitoriu. La anul 1871 Iulie 9.

Vii: Manoil, Grigorie, Ștefan, Ioan, Ruxanda, Casandra, Marie, și t. n. lor.

Morți: Costandin, Iliana, Stan, Marina, Maria, Maranda, Toader, Neculai, Costandin, Sandu, Tofana, Ioan, și t. n. l.

(Slujba sfinților Manuil, Savel și Ismail, Iași, 1836, dela fața 95—110).

19 Această Psaltire este donată bis. sf. Ioan Botezătoriu, din orașul Bârlad, de mine Safta Gheorghiu, la anul 1875 Martie 17, pentru vecinica pomenire.

Vii: Safta, Vasilie, Ana, Neculai, Maria. cu t. n. lor.

Morți : Ruxanda, Ioan, Catrina, Gheorghie Ecaterina, Darie și Ancuța, Gheorghie, Catrina, Ioan, Aglae, Vasilie, Ioan, Gheorghie, Nicolai, Iliana, Panainte, Ioana, Ioan, Ermond, Tănasă, Catrina, și t. n. (Psaltire, Niamț, 1843, fila 1—4, jos).

Dela Biserica Sfinților Trei-erarhi.

I. Inscripții.

1. *Pe Icoana sfinților Haralampie și Mina din pridvor*

Morți : Raicu închinător. Maria și t. n.

Vii : Iordachi, Acachie monah. 1828. Iordachi (Zugravul).

2. *Pe o Evanghelie (Iași, 7270) legată în argint.*

Anul 1837 Iuni 18.

3. *Pe o Cruce îmbrăcată în argint.*

A(ceastă) S(fântă) C(ruce) S(finții) *Treș* (Treierarhi). 1841.

4. *Deasupra ușii dela intrarea în pridvorul bisericii.*

F. 1843 (Fundată la an. 1843) 1863 R. 1893 (Reparată la 1863 și 1893).

5. *Pe Icoana Maicei Domnului din naosul bisăricii.*

Această sfântă Icoană s'au făcut cu cheltuiala d. Ifrinim (Ifrim) soție Elana (Eleana). 1845.

6. *Pe Clopotul cel mare.*

Acest clopot s'au făcut din îndemnarea a lui Petrachi Ioan cu cheltuiala flăcăilor din Bârlad, bisărica Treierarhi, la anul 1854.

7. *Pe o Cruce înbrac. in argint.*

Ioan Gorsu (Grosu) preut. 1859 Mai 15.

8. *Pe Potirul cel mai mare.*

| Ștefan Dobranici. 1861 Dech. 3.

9. *Pe o Cruce mai mare înbrăc. în argint.*

Această Cruci esti a sfinților Trerarhi din acest orașu Bârladu. 1866 Septemvrie 20.

10. *Pe Policandru de alamă din biserică.*

Panainte. Sava. Petra. Sava. (cam pe la 1870).

11. *Pe Icoana Bunei-Vestiri îmbrăcată în argint.*

În numele Bunei-Vestiri a Maicei Domnului s'au făcut această sfântă Icoană de contribuitorii ctitori ai bisericii Trei-erarhi: N. Gheorghiu, Toader Maftei și Vasile Irimia. 1881 Noemvrie 1.

II. Insemnări de prin cărți.

1. Acest Penticostariu este cumpărat cu milostenie, la cari milostinei au dat Ionică Chicu lei 5, și cumnatu-său, Ștefan Dranga, iar cinci lei, am pus și eu preotul Gheorghii cinci lei părăli, și preotul Badul Părăriții. Și ace(a)stă milosteni meu dato mii cât oi avè zele, ori undi oi fi, să îi(e) pi mâna me carte ace(a)stă, preut Gheorghii. Și când s'au cumpărat carte ace(a)sta iaram preut la *satul Bujărinenilor* ¹⁾. în luna lui April 4. Și cine ar apucă dela mini carte aceasta să caute pomelnicul celor cu milostenia să aibă datorii a-i pomeni, ca să ne iarte și pre noi Dumnezeu, fraților. Și umblă veletul dela Hristos 1790.

(Penticostarion, Râmnic, 7293, dela fila 42—55, pe marginea de jos).

2. Această sfântă carte am cump(arat'o) în opt-spre-ce lei, noi oamenii din Bujorăni, ca să fie pentru pomenire și spăsănie sufletelor noastre. Eară cine ar fura-o ori ar muta-o de aice dela bisărică din satul Bujorăni, să îi(e)

1) Fost în com. Zorleni. Desființat cu forța de G. Konachi pe la 1806, de când locuitorii s'au dus pe unde au putut.

blăstămat de cei șapte zeci și șapte (sic) oțeți și de toți sfinții apostoli și să fie afurisit și ne ertat.

Și când am cumpăratoo înbla veletu (alb). Eu Vasilachi vornicu. Eu Toader Dranga. Eu Gligori Dranga. Eu Ștefan Ignat. Eu Gheorghie Ignat. Eu Ion Roman. Eu Toader Brumaru. Eu Apostol Codreanu. Eu Gligoraș Bălan. Eu Toader Dumitrașcu. Eu Iosup Melinte. Eu Toader Pricoche. Eu Ilie Calapod. Eu Ioniță Agachi. Eu Ștefan Necorescu. Eu Apostol Izgon. Și cu toți oamini din sat am cumpăratoo.

(Triodion, Râmnic, 1777, pe fila dela început).

3. S'au plătit cu 30 lei prin mâna d-sale Paraschev Topală (rupt) ne strămutată dela sfânta bisărică (rupt) am încredințat. 1806 (rupt).

(Teofilact, fără poartă, Niamț, pe marginea de jos a prefeței de Gherontie și Grigorie).

4. Acest testo (sic) Moleftenicu este al meu a preotului Costen Bercei si se ștei. 18(0)9. Gen. 16. *Costen preot.*

(Molitveanic, Buc. 1794. fila 40).

5. Să se ștei di când s'au cutremurat pământul într'o sfân(tă) Sâmbătă 8 zile, și Luni noaptea în doă rânduri iarăși s'au cutremurat, 10 zile aceștei luni, Mart 10. 18013 (1813).

Costen preut.

(Molitveanic, București, 1794, fila 355).

6. Să să știi de când s'au cutremurat pământul la noă ceasuri din noapte în luna lui Mai 6, velet 1814.

7. Să să știe de când învață Ioan ficioru lui Vasăle Eșanu . . . la învățatura în luna lui Fevr. 25 velet 1814.

(Cazania, fără poartă, pe partea din lăuntru a scoarții dela urmă).

8. Această sfântă și Dumnezeiască carte este a nevredniciei mele, care am cumpărat cu bani dret cu 30 lei, anume Ieromonahul Teofan Nemțianul, și să nu îndrăznească (etc. etc.), leat 1818 Avgost 19.

(Chiriadromion, Niamț, 1811, pe marginile de jos ale prefeței).

9. Această Psaltiri fiind driaptă a me, cumpărată de părinții mei, am afierosât'o eu la bisărica sfinților Treierarhi din orașul Bârladului, ca să fii spre pomenire.*

Costache Aftanasău. 1835 Ghenarie 28.

(Psaltirea, Iași, 1802, pagina 29).

10. Să să știi di când m'am făcut preot la anul 1836 Avgost 20 zile. *Ioan Neghină preot.*

(Carte folositoare de suflet, Iași, 1819, la urma prefeții).

11. Să să știe di când au așezat clopotul cel mare la sfinții Treierarhi, la anul 1854 Săptemvrie 22. S'au însămnat spre știință de mai gios iscălitul.

Gheorghii Boingiu dascal.

(Noul Testament, S. Peterburg, 1817, pe fila ultimă).

12. Să să știi di când s'au săvârșit din viață preotul Arsăni Grapă, la anul 1860 Fevr. 17 zile, pe vreme de 6 ceasuri din zi turcești.

(Molitveanic, București, 1794, pe fila dela început).

A D A O S

La Biserica Sf. Neculai (Iașanu).

Inscripții.

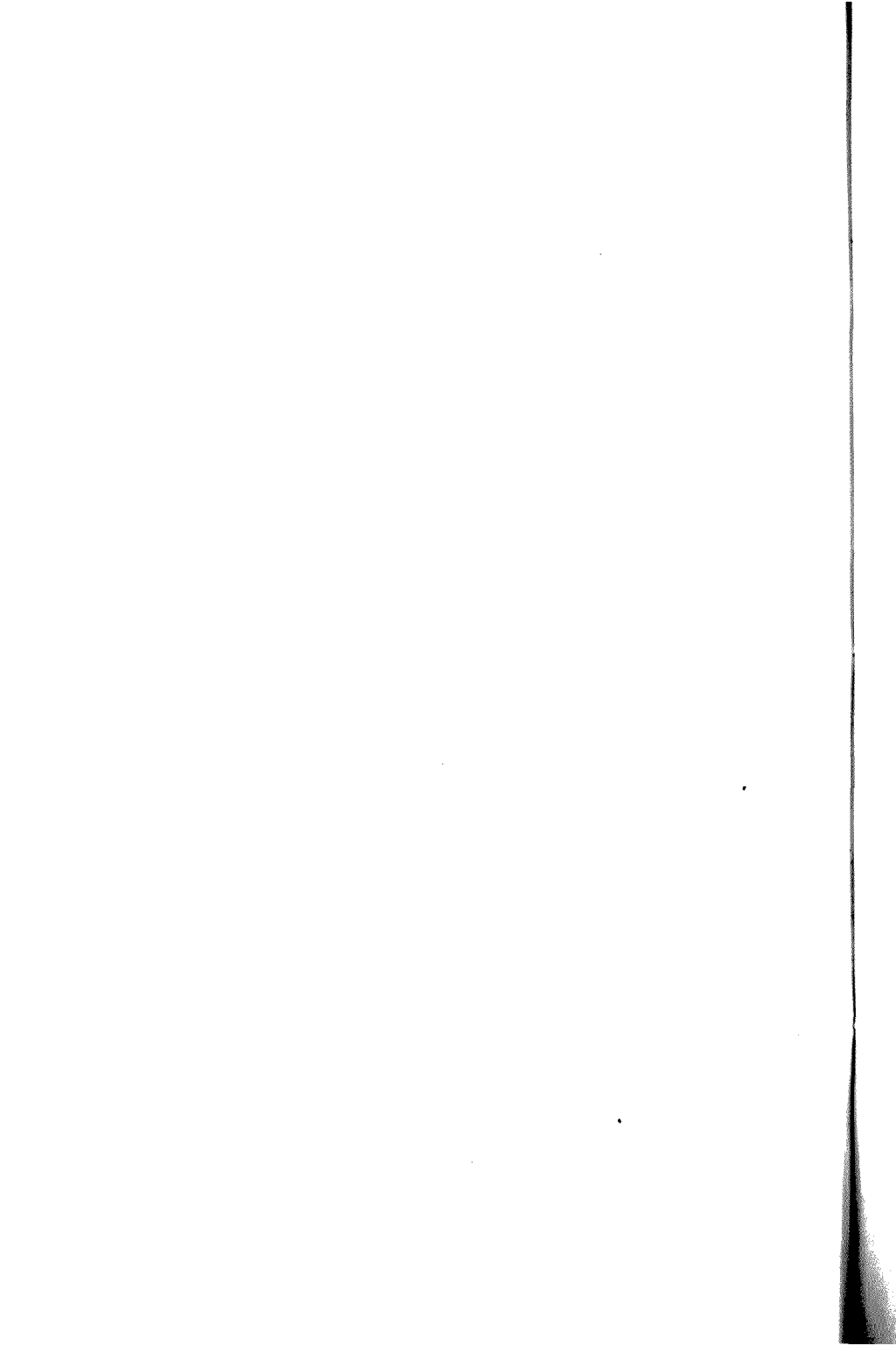
1. *Pe un Clopot dogit, ce se află în biserică, sub cafas.*

Acest clopot s'au făcut di pravoslavnici creștini târgu in Brâlad la sf. Niculaiu cel v(e)chiu. 1779.

2. *Pe un Clopot iarăși dogit, ce se află în cafas.*

Acest sfânt clopot sau făcut în târgu Bârladului unde să preznuște sfântul Neculaiu cel vechi. Anul 1816.

15 Acte
DE
INTERES BISERICESC

I

1794 Martie 13. *Antonie, Episcopul Romanului, răspunzând scrisorii stolnicului Ioan Codreanu, îi face cunoscut ce măsură a luat cu privire la strâmbătățile ce preoții, Gavril, Mateiu și Grigoraș (Brăescu), fac bisericii din Dealu-mare.*

**Cinsf. Dum. arhon vel spafar cu părintească
blagoslovenie.**

Cinst. fiiască scrisoarea dum. cu dragoste am luat și mai întâi de întregimea sănătății dum. m'am bucurat. Cele scrise pentru strâmbătatea ce fac (preoții Gavril și Mateiu, din târgul Bârladului, și Grigoraș, din satul Dealu-Mare), bisericii din Dealu-mare, atât din scrisoarea dum. cât și din scrisoarea dumneii sârdăresii Catrinii, pre largu am înțeles. Și iată am scris această carte cătră Protopopa Ioan Chirul, din ținutul Tutovii, ca să-m trimită pe doi din numiții preoți aicea ; și nădăjduesc că, după întrebările ce le voiu face, vor fi siliți numiții preoți a-mi arătă tot adevărul pricinii aceștia și a încetă cu această strâmbătate asupra bisericii de mai sus arătate, făcându-i eu să înțeleagă pentru niște afierosiri la bisăricile lui Dumnezeu în ce chip voește pravila a să păzi ; iar când înaintea mea nu vor arătă pricina pre largu și întru adevăr, atuncea îi voiu trimite înapoi, rânduindu-i la starea locului în cercetarea a cinstite obraze ce voiu socoti, împreună și cu carte de blăstăm spre cea mai curată alegere a adevărului pricinii ; și tot așa voiu dă sfârșit pricinii cu dreptatea bisăricii din Dealul-mare spre odihna d-sali sârdăresii. Și cu aceasta acum sânt al d-tali părinte sufletesc (1)794 Martie 13.

Antonii Episcop Romanului.

(Documentele Casei Roșca Codreanu din Bârlad, inedite, vol. I, fila 92).

II

1794 Maiu 20. *Scrisoarea² preoților, Gavrilă, Matei și Grigoraș Brăescu, ce o dau sârdăresii Catrina Codreanu, cu privire la ctitoria bisericii din Dealu-mare,*

Voind d-neii sãrdãriasa Catrina, soț rãposatului Dediul Cod(rianu) sãrdar, a avè deplinã științã pentru toate celi cã le ari svãnta bisãricã ci esti pe moșie d-sali Dialul-mari, la care sãntem și noi titori, din porunca Preosfinției sali Episcopul Romanului Chirio Chirio Antonii, fãcãndu-ne cercetari și întrebari cu amãruntul sãntie sa Ioan Chirul, Protopopa din Bãrlad, am fãcut arãtari pentru toate celi ci am știut noi cã sãnt a bisãricii lucru. Adecã toate cãrțile trebuincioase a bisericii, vechi și noaã, ce sãnt unile și de noi date și afierosite svintei bisãrici, pe toate cãte le-au cunoscut bisãrica supt stãpãnirea sa; și un clopot a bisãricii ce s'au tocmnit de noi acum, fiind stricat ; i un felon bun și niște pãftale de argintu ; și una sutã douã zãci lei ; i un loc de dugheni, patru stãnãni, pe care loc sãnt 2 dughene cu bezmãn,—dat și afierosit de noi și de neamul nostru svintii bisãrici. Toate aceste pomenite și alte ce sã cuprindu în deosãbit izvod, adicã odãjdii a bisãricii, sãnt a svintii bisãrici-ne oprind la noi cãt de puțin din lucrurile bisãricii,—ce au fost atãt bisãrica, cãt și toate ale bisãricii pe sama noastrã a tuturorã, le dãm toate svintii bisãrici. Și fiindcã d-mneii sãrdãriasa Catrina, cel mai întâiu titor fiind, a cerut ca, de acum înainte, pe svãnta bisãricã sã o lasã numai în sama unue din niamul nostru, pe care va socoti d-mneii ; incredințãndu-i bisãrica și toate ale bisãricii lucruri, în sama și purtarea lui de grijã, îndatorit despre toți titorii fiind, acel purtãtor de grijã, cu toatã frica lui Dumnezeu și silința a purtã de grijã pentru toate cele trebuincioasã bisãricii, i alte ce trebuința a ceri spre folosul bisãricii (cu osteneala numai) ; și a arãtã d-mneii, pentru orice pricinã a bisãricii, cum și nouã,—și dumneii sau fiul d-sali a puni la cali dupãcum a socoti. Datori rãmãind și noi, ca niște drepti titori ce sãntem, tot agiutoriu, ce va treci prin mãna noastrã și om putè, sã facim svintii bisãrici. Și pentru ca sã numai nascã pricini și vorbi care inpiedicã slujba svintii bisãrici, am dat aceastã scrisoare a noastrã la mãna d-sali sãrdãresãi Catrinii i fiilor d-sali, ca sã sã pãzascã bisãrica de acum înainte cu aceastã rãnduialã. Și pentru credința am iscãlit. 1794 Maiu 20.

Erei Gavrilă Brăescul. Erei Mateiu Brăescul. Erei Grigoraș Brăescul. Și eu Protop(op)ul Ion Chirul am fost față.

(Documentele Casei Roșca-Codreanu din Bârlad, inedite, vol I, fila 94).

III

1820. Februarie 20. *Sfătuirea Episcopului de Roman Gherasim către tot clerul și poporul drept credincios, cu privire la curățenia și îngrijire ce trebuie să se păzască față de boala ciumei ce fusese și care, din neîngrijire, putea din nou să se arâte.*

Smeritui Gherasim cu mila lui Dumnezeu Episcop Romanului.

Tuturor bine credincioșilor hristiani, parte bisericească și politicească, fie voaă haru, pace și milă dela Dumnezeu, iar dela smerenia noastră blagoslovenie și ertare. Dumnezeu, întru adevărul său fiind grabnic întru mila și zăbavnic întru mânie, de au și pedepsit pre noi cu boala ciumii, dar, după fără de legile noastre, nu ne-au dat morții cei de tot pierzătoare. Pentru aceeaia în mijocul besearicii plecând genunchele cu umilit suflet am cântat măririle cerescului Părinte,—din a căruia îndurări toată țara noastră au câștigat alinare, și acum nicăirea nu să află boala cea plină de oțărare a ciumii, carea ca în niște obezi au ținut pre toți cei ce lăcuiesc în pământul acesta, închizând și chivirniseala prin carea să aducea hrana vieții. Ba și alte mai de aproape înpedecări pricinuiă, adecă nu lăsă nici pre iubiții familioți, neam sau priiaten, să petreacă la un loc. Cu adevărat înfricoșată au fost întâmplarea și jalnică privirea, că mulți au rămas dărmați de averi, mulți au rămas săraci de părinți, unii s'au lipsit de soții, iar alții de fiii și de cunoscuții lor. Cu un cuvânt : glasuri în Rama să auziă. plângeri și tânguiri și țipete multe, și nimenea nu putea să se mângâe că nu eră. Deci, din unele ca aceste neplăcute pricini, tocma și acum când fiește carele poartă semnele bucuriei că au scăpat de loviturile aceștei boale, care în tulba sa are grămădite segețile ceale umorătoare, sufletul nostru ca celui cu durere

de inimă părinte cuprins fiind de frică tremură, ca nu cumva iarăși să se înnoiască primeajdia din nebăgarea din seamă a unora ce ușor socotesc că, prin treacere vremii, toate lucrurile ce au de sine sânt curățite, și fără săială poate vor cuteză a umblă la iale fără a le vădi, precum strae, pânzuri, bumbacuri, inuri, arginturi, arămuri, și alte scule de ale casii sau pojâjii; ne judecând că toate acestea, de nu să vor spălă, de nu să vor curăți, și de nu se vor aerisi, cu acea lesnire pot să aducă primejdie, precum și moliile care tocma atuncea să ivesc când au stricat toate blanele, din ne purtarea de grijă a stăpânului; cu chipul acesta stârnind necazul cel de obște, vor pricinui rău Patriei lără să priceapă.

Pentru unile ca acestea neplăcute întâmplări, ce să pot iscă, cugetând și însuși Oblăduitoriul Țării, Prea Înălțatul nostru Domnu Mihail Grigoriu Suțul Voevod, întru iubirea de oameni fiind îngrijat pentru buna starea și fericirea supușilor săi, bine au voit a face noaă cunoscut scoposul cel de adevărat Părinte al Patriei și, prin Luminata țidula Înălțimii sale dela a 25 trecutei luni Ianuarie, au poroncit ca în toată țara Moldaviei să se facă publicație pe la besearici in auzul tuturor, spre a fi de fieștecarele lăcuioriu urmate și plinite poroncile ce să cuprind întru aceasta. Adecă nici unul să nu tăinuiască din zmreduitele lucruri precum sânt felurimea sculelor, și din pojâjia casilor, ci fără cât de puțină pregetare cei de prin sate și târguri să le arăte dregătorilor ținutului său, iar cei din acest oraș, Iașii, la Vornicia Politiei, ca să se facă lucrurilor acestora curățire, aeresire, sau, de va cere trebuința, spalare. Fiind dară că prin această urmare nimăruia nu să face măcar cât de mică păgubire, ci mai vârtos folosul a toată Țara, căci, prin întrebuințarea curățirii pomenitelor lucruri, fără îndoială credem că pe totdeauna vom scăpă de primejduincioasa boala ciumii.

Drept aceia besericeaște în numele lui Hristos Iisus, carele iaste începatura Legii noastre cei drept credincioasă a Răsăritului, în numele sfinților lui Apocstoli și de Dumnezeu purtători Părinții, și în numele celor șapte a lumii Soboare,—Părintește și Arhipăstoreaște pre toți vă sfātuim, iu-

biții noștrii în Domnul fii pravoslavnici hristiani : ca să fiți cu ne fățarnică dragoste următori poruncii ce s'au dat de către Înălțimea sa, a să face în pontul acesta mare privighiare spre stâmpirea primejdiilor, care îndestul au veninat inimile,—și ca nu cumvâ (precum zice Petru Apostolul) să vi să facă ceale din urmă mai răle decât cele dintâi, prin ascunderea, tăgăduirea, și tăinuirea lucrurilor celor zmreduite ori de cari feliu ar fi ; căci de să vor află din unii netemători de Dumnezeu și vor tăgădui din lucrurile ce vor aveà ascunse, și nu vor arătâ de față, ca să se aerească precum s'au zis, atuncea unii ca aceia să vor arătâ ca niște urători de frați, pricinuind osândirea la tot norodul. Pentru unii dar ca aceștia poroncim cucerniciilor voastre duhovnici, ori de care treaptă sânteți, ca să faceți în vremea mărturisirii cele mai puternice sfātuiri fiește căria persoane, parte bărbătească și femeiască, să-și iae seama, și de au undevâ niscaiva lucruri nedate spre aeresire, curățire, s'au spălare, îndată să le arâte de față la rânduiții dregători, spre a să face mai sus arătată lucrare, și așa să rămâe fără îngrijare. Iar cei ce nu vor ascultâ această sfātuire folositoare lor și obștiei, îi avem oprîți de Dumnezeiasca Impărtășire. Iar ceialalți fii ai besearicii noastre aceștii dreapte a Răsăritului, carii să vor supune ascultării și vor face voia stăpânului, să aibă cu sine deapururea Darul Domnului nostru Iisus Hristos și blagoslovenia Arhipăstoriei noastre, Amin. 1820 Fevruarie 20.

Gherasim Episcop Romanului.

NOTĂ. După o foaie volantă imprimată, pe care o posed.

Aici e vorba, de ciuma care a bătuit în Moldova în anul 1819, și care, cu excepție de mahalaua Podeni, a săcerat și mulți Bârlădeni (A se vede, în urmă, însemnarea No. 34, pag. 344).

IV

1820 Mai 27. *Cartea de numire a preotului Ioan Buța, din satul Blăgeștii, ca Protopop preste Ocolul Horincea, din ținutul Covurluiului.*

Gherasim cu mila lui Dumnezeu Episcop Romanului

Facem știre prin această Carte a Episcopiei noastre

pentru Cucernicul între prezviteri Ioan Buța, din satul Blăgeștii, dela ținutul Covurluiului al Eparhiei noastre, că iată, socotind, l'am ales și l'am rânduit Protopop, dându-i în sama și purtarea sa de grijă ocolul Horincii dela acel ținut. Și, pentru toate pricinele și trebuințele bisericesti ce s'ar întâmplă într'acel ocol, să aibă neadormită priveghere și purtare de grijă, atât pentru cuviincioasa podoabă și buna rânduială a sfințelor biserici, cât și pentru cinstită petrecere a Preoților și a Diaconilor dintr'acel ocol, poroncindu-i-se cu dea-dinsul că adesa să facă datornica sa cercetare în tot ocolul acela, și ori-cari biserică va fi negrijită, ne îngădită, sau descoperită, și fără de cele trebuincioasă în nuntru, sau ne sfințită, să o popriască și să o închidă, ne îngăduind a se sluji într'insa, până nu vor face ctitorii sau poporării cele trebuincioasă, și până nu să va sfinți după rânduială. Așij-dere priveghere să aibă și pentru petrecerea Preoților și a Diaconilor dintr'acel ocol, că oricare Preot și Diacon nu-și va păzi rânduiala și cinstea sa, după vrednicia Darului ce poartă, și nu să va feri de faptele acele ce aduc defăimare togamei bisericesti, pe unii ca acia, după învățăturile ce le va da numitul Protopop cu cuvântul, iar mai ales cu pilda urmării sale cei bune, de nu se vor îndreptă, să-i trimită aicea la noi, ca să să canonicască. S'au îndatorit cătră acestea pe Cucernicia sa, că *întru pricinile de giudecăți, ce razămă asupra Protopopiei, să fie foarte cu luare aminte de a nu strâmbătăți pe nimenea, și întru cele ce va aveă știință să dea hotărâri, iar în cele ce va aveă îndoială, sau întru acele ce târnă de însuși a noastră hotărâre, să ne înștiințeze.* Osăbit i s'au dat poroncă să privegheze cu luare aminte, să nu să facă cununii fără de lege și amestecări de sânge trupești sau duhovnicești,—și pentru aceasta niminea din Preoții acelui ocol să nu îndrăznească a cunună pe cinevă fără știrea și cercetarea numitului Protopop, și fără Peciu cu însuși a noastră Pecete.

Drept aceasta toți Preoții și Diaconii, cum și tot clirosul, să-l aveți la dragoste, dându-i datornica cinste, supu-

nere și ascultare, întru toate cele ce va poronci și va învăța. 1820 Maiu 27.

Gherasim Episcop Romanului.

V

1823 Aprilie 4. Ioan Sandu Sturza Voevod răsplătește serviciile aduse țerii de Protopopul Ioan Buța, cu prilejul întâmplărilor de rezmeriți din anul 1821.

Noi Ioan Sandu Sturza VVod cu mila lui Dumnezeu Domn țării Moldaviei.

Se faci știri cu această Carti a Domniei meli pentru Ion Buța Potropop din ținut. Covurluiului, carele, prin jalo-ba ce-au dat cătră Domniia me, au arătat că *in vremea întâmplărilor acestora de rezmeriți au fost neclintit umblând pren satele acelui ținut cu Cărc-sardar de adună pe lăcuitorii pe la locurile lor, și de multe ori au fost să-și piarză și viața, rămânând sărac cu totul.* Au făcut rugăminte ca să ne milostivim Domniia me și, încredințându-ni asupra arătărilor sali, nu i-am trecut cu vederea rugămintea, ci, milostivindu-ni, îi holărâm : ca să aibă a scuti cinci zăci oi de goștină, cinci zăci stupi sau sfini de desătină, și una sută cinci zăci vedri vin de vădrărit; pe aceste, fiind drepte ale sali, să nu să superi cu nici o cerire de plată; așijdere să aibă a scuti și zeci ludi, oameni străini, aduși de acum innainte de piste hotar, fără bir și fără nici un amestic cu lăcuitorii țării, care, adeveriți fiind prin mărturia dregătorilor marginii că sânt streini, precum să hătărăști să fie scutiți de birul Visteriei și de toate orice alte dări și havaleti a țării.

Poruncim dar , Domniia me, de cătră toți să să urmeză întocma și desăvârșit, după hotărârea Cărții aceștia a Domniei mele. 1823 Apr. 4

(L. P. D.)

S'au trecut la condică, *Vasile Veisa sard(ar)*. (Pe contra pagină, jos:) Din poruncă s'au cercetat, 1831 Săpt. 22. *K. Cerne*.

NOTĂ. Cu prilejul celor întâmplate între Greci și Turci, în anul 1821, groază mare intrase nu numai în boerii țării, dar și in bieții locuitori

de prin sate, cari incepuse a fugi pe unde puteau. Din actul de față se constată că autoritățile luaseră măsuri spre liniștirea locuitorilor pentru care treabă și Protopopul Ioan Buța și-au dat mare osteneală, pricinuindu-și multe pagube materiale și punându-și chiar viața în primejdie.

Protopopul Ioan Buța este bunicul, după tată, a d-lui judecător I. Buța și a d-nei Matilda I. Vârgolici, din Bârlad. Dânsul, dupăcum s'a văzut din Cartea de Protopop, a trăit în satul Blăgeștii, unde și-a avut și reședința Protopopiei sale preste ocolul Horincea, din ținutul Covurluiului.

Cârc—*Serdarul*, căpitan care comandă 40 de călăreți.

VI

1827 Iunie 17. *Indatoririle puse asupra Protopopilor de către Meletie Episcopul Romanului.*

Ponturile ce au a să urmă de cătră Protopopii din Eparhia aceștii Episcopii, spre a noastră nesupărare și a lor nevinovăție.

1. *Protopopul să-și aliagă câte un Vechil la un ocol, asupra căruia să poată încredința și carele să fie cu bune purtări și ferit de nedreptele și lacome apucături ; căci, pentru cele din protivă a Vechililor urmare, Protopopul are să fie răspunzătoriu și învinovățit.*

2. *Pentru sf(intele) lui Dumnezeu lăcașuri, Protopopul să fie cu privighere, făcând dese cercetări, ca în sf. Altar să fie toate sf. Vase și Veșmintele îndeplinite și păzite intru cuviincioasă curățenie. Precum și Cărțile trebuincioase să aștefle la fieștecare besearică ; iar unde nu vor fi deplin, făcând izvod de cele ce vor fi de lipsă, să aștefle triimită la Episcopie. Și besearicile să fie bine lipite și acoperite, și țintirimurile îngrădite, ca să nu între vite și să aștefle facă stricăciune ; și când poporenii nu vor sili a face întocmirea ce va trebui, Vechilii ocoalelor să aștefle arătare Protopopului și Protopopul să ne înștiințază ca să i aștefle scrie cum are să urmeză, fără a urmă Protopopul dela sine nimica.*

3. *Pentru besearicile acele din nou zidite, sau acum sau de mai înainte, care încă nu vor fi sfințite, Protopopul este dator a ne înștiinț de să aștefle într'acele toate cele trebuincioase, precum: sf. Vase, Veșminte, Cărți, și celelalte, atât în nunttru cât și afară. Și apoi i aștefle scrie în ce chip are a*

urmă, ne îndrăznind Protopopul, osăbit avaelul Scaonului, a cere dela careva vre o plată, sau pentru înștiințarea ace ce ne va triumite, sau când se va rândui, prin Cartea noastră, a să săvârși sfințirea besearicii,—rămâind mulțămît ca cât din bună voință îi vor dà ctitorii besearicii. Și când să va cere a să zidi besearică din nou iarăși să ne înștiințază : la ce loc are a să zidi, și de nu să află besearică acolo, și cât număr de gospodari sânt, și de este adunată materiia trebuincioasă, și de lemn are a să face, sau de piatră a să zidi ?

4. Dela acei din clericii ce sânt aleși a să hirotonist preoți, fiindcă s'au socotit de cuvînță a avè și Protopopul un măsurat avael, pentru adeverința ce îi dà, cu care vine la Episcopie spre hirotonie, să nu îndrăznească Protopopul a luà mai mult de șapte lei dela acel ce va aveà a să hirotonist ; iar pe clericul acela să-l îndatoriască Protopopul a să sâli de a învăța mai înainte, acolo unde îi va fi șaderea, pentru a-și puteà căută și de trebile gospodării sale ; și când va veni la Episcopie să nu mai zăbovască învățându-le aceste, ce ne apărat cere trebuința a le ști, adecă : Psaltirea, Octoihul, Mineiul, Triodul, Pendicostariul, Apostolul, Evanghelia, Liturghia, Molitfelnicul și Catihișâs ; —și să le cetească curat, fără să încâlcească sau de doă ori să zică cuvântul, spre a luà întru înțelegire cuprinderea cetirii și el și ascultătorii ; să învețe asămine și scrisul. Și până ce aceste nu le va învăța așa precum să cuvine, să nu-i de Protopopul adeverința sa, nici să îndrăznească clericul a veni la Episcopie fără a le învăța și a le ști aceste, și fără adeverința Cucer(nicie) sale Protopopului.

5. In vremea rânduită, la care au a să adunà banii poclonului Episcopii, Protopopul să cerceteze cu dinadinsul dacã Vechilii ocoalelor fac adevărată scriere de toți cei besearicești, însămnând și pe acei ce să vor adăogi din nou la darea poclonului, ca să nu să afile în urmă la cercetarea ce să va face nume tănuite, căci va fi invinovățit Protopopul a plăti îndoit. Și mai mult de șapte lei și două zeci parale, la o dare, ce este la șase luni,—adecă cinci lei, banii poclonului Episcopii, și doi lei doă-zeci pãrale, banii shoalelor, cu

care bani are să-și închee Sama la Episcopie,—să nu îndrăzniască nici Protopopul, nici Vechilii săi, cu nici un cuvânt a luă un ban macar piste aceștii, căci, devedindu-să, vor fi în supărătoare răspundere.

6. *Dela clericii acei cari vor voi a avè a noastră Carte de dăscălie, pentru că, după rânduială, are a veni la Episcopie cu mărturie dela săteni și cu adeverința Protopopului, ca să i să deae Cartea, osăbit de avaeiul Scaonului, va avè a luă Protopopul cinci lei; iară mai mult să nu îndrăznească a luă, căci, vădindu-se, va fi invinovăjit și îndatorit a dà înapoi îndată; iar acel cleric să fie îndatorit a învăța a ceti curat și a scrie, căci, dacă aceste nu le va învăța, nu i se va da Carte de dăscălie.*

7. *Dela preoții acei ce vor voi a se mută dela o biserică la alta, fiindcă, după rânduială, au a luă a noastră Carte de mutare și Protopopul are a ne înștiința cererea lor de mutare și de rămân alți preoți în locul lor, precum și unde vor voi a se mută de este trebuință și de alții, — osăbit de avaeiul ce are a dà la logofătul Episcopiei, va oveà a luă și Protopopul câte un leu.*

8. *Dela acei ce vor avè a se însoți, osăbit de avaeiul Scaonului câte doisprezeci lei de Pecetluit, cu care bani are să-și închee Protopopul Sama la Episcopie, va avè a luă și avaeiul său câte doi lei; iar mai mult un ban piste aceștii să nu îndrăznească a luă, pentrucă, de se va vādì, va fi îndatorit a da înapoi. Și să îndatorească pre toți preoții ca acele mărturii, ce să dau celor ce să au a se însoți, să scrie după copii ce să triimite acum dela Episcopie, pe hârtie curată; iar pentru scrisul mărturii să nu cee vre o plată, ce cât va voi cinevã a-i da să rămâe mulțămît preotul. Și nici Protopopul, nici Vechilii săi, să nu de răvaș în loc de Pecetluit, nici Pecetluit fără Mărturie, a căriie cuprindere, cu veletul, luna, și ziua, să o treacă Protopopul în Condică, precum asemenea și în Pecetluit. Și să fie Protopopul cu luare aminte, ca să cerceteze pe acei ce vin de cer Pecetluit, măcar deși vor aduce Mărturia preotului, de nu cumva au vre-o rudenie din sânge sau din sf. Botez, ca să nu să facă vre-o amestecare; sau între văduvi și văduve de va fi vre o pricină ce le pro-*

prește însoțirea, precum unii sau unele ce își lasă soțul sau soția aiurea și voesc a să însoți cu alte fețe prin chipuri viclene sau dări de bani,—dându-să poroncă tuturor preoților să nu să amăgiască cumva a da mărturie la unii ca aceștia fără a-i cercetă cu dinadinsul și a să adeveri prin vrednice de credință dovezi, că nu urmează vre-o asemenea pricină, pentru care să-și tragă asupra-le arghită și canonicare; și Protopopul, aflând odinioară vreo o Mărturie neadevărată, îndată să ne o trimită, înștiințându-ne pre larg de urmarea pricinii.

9. *Pentru orice pricini ce au a să cercetă și a să hotărâ, dacă Protopopul nu le va putè pune la cale, la fața locului, cu înștiințarea sa cuprinzătoare de urmarea pricinii, pre acei cu pricina să-i triimită la Episcopie, ne îndrăznind a le cere plată de osteneala sa pentru înștiințarea ce le va da cătră noi; iar dacă pentru vre o pricină va cere trebuința ca prin Cartea noastră să să rânduiască Protopopul de a merge la fața locului ca să o cerceteză, sau și fără Cartea noastră va fi poftit de acei cu pricina, atuncea, având a merge Protopopul cu trăsura sa, rămâne a să învoi cu aceie ca să-i de după pricină plata cuviincioasă.*

10. *La pricinele ce vor urmâ între fete cu ficii, când să întâmplă adevă a aveà întâlnire, și fata va trage pe ficior în giudecată la Protopop, dacă cu vrednice de credință dovezi să va vâdi el vinovat cumcă i-au răpit fecioria și nu se va plecà a o luà întru însoțire, Protopopul să-l îndatoriască a o înzăstră după starea și putința sa, făcând driaptă cumpănire a nu să asupri nici o parte, nici alta ; și la asăminea pricină, pentru că și Pravilele hotărăsc să să globască pe răpitoriul fecioriii, dela cel mai cu stare fecior va luà Protopopul până la doă zeci lei, nu mai mult.*

11. *Dela preoții ce au a li se da Paucenii sau Cărți de Duhovnicie, osăbit de hotărâtul avaeț a Scaonului, să nu îndrăznească Protopopul a ceri nimică; căci, de ne vom înștiința că au luat cât de puțin dela carivă, va fi îndatorit a dà înapoi.*

12. *Pentru urâta ace de cinste defăimătoare și de suflet vătămătoare patima bețuii, de care sunt biruiți mulți din pre-*

oți, pentru ca să înceteze cât va fi la puțință, este datoriu Protopopul atât însuși, cât și Vichilii săi, acei aleși de vrednici, să umble adesa să-i privigheză, făcându-le știut : că acel carele nu se va feri sau nu se va părăsi de beție, să va supune supt o gre canonisire și arghită ; și la zăle însemnate sau la iarmaroace, să fie cu luare aminte a nu îngădui pe nici un preot să între în cărciume și îmbătându-să să tăvălească. Și, pentru acei ce nicidecum nu vor voi a să îndreptă, îndată Protopopul să ne înștiințeză, ca să hotărască pentru aceie cele de cuviință. Asămine și pentru oricare vădite greșale a celorlalți bisearicești, fără pregetare să ne înștiințeze, ne îndrăznind Protopopul a hotărî ceva dela sine, sau a arghisi pre cinevă din preoți, sau supt vre o altă canonisire a-i supune fără știrea și porunca noastră.

Pentru toate aceste hotărâte ponturi se cuvine ca Protopopul să fie pildă bună cătră toți, purtându-să cu cuviincioasă rânduială și ferit de cele defăimătoare urmări, arătând cătră toți chipul blandetălor și dând cuviincioasă cinste preoților ca la niște frați ai săi în Hristos, și la toate câte prin ponturile arătate să îndatorește pe Cucernicia Sa, să fie întocma următoriu fără a părtini sau a asupra în vre o pricină cât de puțin. Și să ferească de jafuri și lacome apucări, căci, dovedindu-să că au pășit peste aceste hotărâte ponturi, să știe cu hotărâre : că nu numai ceia ce va lua va da înzăcit înapoi, ci, îndată scoțându-să și din slujbă, va fi supus și în gre canonisire, spre vegherea și altora de asămenea cutezători. Aceste le poroncim cu dinadinsul hotărîre.

1827 Iunie 17.

Meletie Episcop Romanului.

VII

1820 August. *Carte de învățătură ce se da de Meletie Episcopul Romanului la noii hirotonisiți.*

Meletie cu mila lui Dumnezeu Episcop Romanului.

Dupăce Dumnezeiasca Pronie au bine voit a ne încredința ocârmuirea besearicească și păstoria duhovnicească, cea mai întâia datorie, care am socotit că să cuvine de a

avè neîncetată lucrare, este aceasta: ca sfințele besearici din Eparhia noastră să păzască în bună stare și rugăciunile către Dumnezeu să urmeze după rânduială; preoții, ce sânt lucrători celor sfințe, să aibă purtări precum să cuvine chemării lor; cum și toți ceilalți pravoslavnici creștini să povățuiască către calea sufleteștii mântuirii lor.

Pentru aceea dar molitfei tale preote (loc alb ca 8 centimetri lungime), carele acum cu Darul și puterea Prea sfântului Duh, prin smerenia noastră te-ai hirotonisit, învrednicindu-te a priimi Darul acest înalt și sfânt al Preoții, și să pune înaintea îndatoririle mai jos însemnate, care fără sminteală în toată vremea ai să le urmezi.

1. Petrecerea ta să o păzești de a nu o asămăna ca acelor deobște și ferită de oricare prihană îți poate aduce sufletească vătămare și Preoții defăinare, adecă: de beție, ce este începutul tuturor răutăților, de gălcevi, de zavistie, de răsplătirea răului, de pizmuire, de dreaptă sau nedreaptă pâră sau mărturisire la vre o giudecată asupra cuiva în vre o pricină, ori prin cuvânt ar fi ori înscris, de deșartă mândrie, de grăirea neadevărului, de a nu te face înșălătoriu, de jurământuri ori în ce chip ar fi, de sudălmii și de voroavele cele deșarte, de giudecăți a te feri cât să poate de a nu avè pricină cu nimenea, bine să-ți ocârmuești casa ta, având pre copiii tăi și pre toți casnicii supt și întru curăție, să-i înveți frica lui Dumnezeu și buna credință, cum și năravurile cele bune, ca toți ceilalți să iae pildă bună dela tine și dela casnicii tăi.

2. Când va fi să săvârșești sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, să te îngrijăști de toate cele câte învrednicesc pe preot spre această sfântă slujbă, adecă: o zi mai înainte să postești și să lepezi toate grijile lumești, să te gătești ca să fii foarte curat, atât întru cele din lăuntru ale tale, înaintea Ochiului Aceluia ce vede toate cele dintru ascuns, cât și întru cele din afară; să nu aibi cu nimeni mânie, sau de te-au scârbit, sau de ai scârbit pe carevă, să mergi să te înpaci din toată inima ta; hainele să ți le ai curate, și să fii spălat, și cu mâinile foarte curate; și așa să intri în sfân-

tul Altar cu mare sfiială și frică, având să săvârșești jărtfa cea fără de sânge, ca să fie bine priimită în prea sfântul Jărtfelnic cel mai presus de ceriuri.

3. Sfântul Agneț, uscându-l bine și cu rânduială, să-l cerci la vreme ca să nu umezască sau să mucezască, cum și *potrivirea* sfințelor Taine cu luare aminte, iar nu *fiecum* să o săvârșești, fără să rămâe cât de mică *părticică* în sf. Vas, sau pe sfântul Disc, sau pe Burete. Sfintele Vase să le păstrezi totdeauna curate și bine să le ștergi, ca să nu rămâe udială. Veșmintele să le ai strânse cum să cade și să le ai puse la un loc și, când să vor rupe sau să vor *ponosi*, să porți de grijă a le meremetisi.

4. Besearica, atât în nuntru peste tot, să pui pe Ponomarul a o curăți și a o mătură, cum și în sfântul Altar a nu să pune Prinoasele ce să aduc în besearică, nici vre un alt lucru de prisos, ci numai cele ce sânt de trebuință acolo; și pe din afară să fie bine acoperită și înpregiur îngrădită. Și pentru ori ce va fi lipsă să îndemni pe ctitori sau poporâni a le împlini; iar când după întâia și pân la a treia dată nu te vor ascultă, îndată să arăți Protopopului să ne înștiințează, ca, după poronca ce i să va trimete, să să urmeze.

5. Să te silești intru cetirea sfintei Liturghii, sfintei Evanghelii, și celor lalte Cărți besearicești, ca să le cetesti cu lămurire, fără să încâlcești sau să îngiumătățești cuvintele,-- și nu întru altfel să le înțelegi, ci numai dupăcum sînții Părinți le-au așăzat.

6. Sfântul Botez să-l urmezi întocma după rânduiala așăzată în Molitfelnic, în vas încăpătoriu, ca cu lesnire să să facă cele trei rânduite afundări, iar nu cumva turnări sau într'alt chip.

7. Să nu îndrăznești a ceti cununia la nici o față de orice stare sau orice persoană va fi, ne privind la orice îndemnări ț-ar pune înaintea, fără Pecetluitul cu însuși a noastră pecete, cum și Mărturiia ce să va cere de cătră acei ce au a să însoți, să nu o dai până să nu cercetezi cu luare aminte, ca să nu fie vre o pricină de rudenie de sânge sau din sfântul Botez de care să fie poprită însoțirea; nici la

oameni streini pe carii nu-i vei cunoaște și nu vor fi din poporul molitfei tale, să nu cutezi nici mărturie a le da, nici cununia a le ceti ; căci pentru o așa urmare și îndrăz-nială neapărat ai să fii supus în aspră canonisire.

8. Să nu îndrăznești a te mută dela besearica unde ești rânduie la altă besearică, fără știrea și înscris voia noastră ; căci și pentru aceasta vei fi în canonisire.

9. Pre popărâni să-i înveți cele zăci poronci a lui Dumnezeu ; să i îndemni să meargă la besearică Duminicile și Sărbătorile și să-i sfătuești ca, la aceste zile, nimică să lucreză ; să să ispovăduiască la tuspătru posturi, sau, dacă unii nu vor putè la toate, măcar la cel mare post,—și carii vor fi vrednici să să și împărtășască cu sfințele Taine ; la această însă creștinească datorie mai cu dinadinsul să cuvine cu răvnă să o urmeze întâi casnicii tăi, spre a da pildă celorlalți ; osăbit să te silești ca să depărtezi în tot chipul prin sfătuiri duhovnicești dela acei poporâni ce urmează păgâneasca obicinuință, adegă : vrăjile, farmacile, descântecele, baerile, și alte multe de asemenea fapte, ce sânt gonite de besearică, arătându-le că, de ne vom înștiință, greu îi vom canonisî pre unii ca aceie ; ci, de va fi carevâ din poporâni bolnav, să chieime pe preot să să roage pentru dânsul, după învățătura Apostolului „Că prin rugăciuni și credință să va vindecă cel bolnav“.

10. De se va întâmplă să ai supărare despre carevâ în vre o pricină, să nu te biruiască cumva mâniia a te porni asupra-i cu ocări sau cuvinte de gâlceavă, sau să rădici mâna să-l lovești,—că, pentru o așa urmare ieșită din măsuri în potriiva Preoții, ai să fii greu canonisit ; ci să mergi să arăți Protopopului, că, după datoriia slujbii sale, să pue la cale a să aduce pre supărătorul întru înfrânare ; cum și de vei aveâ vre o pricină a te înfățișă la giudecata politiciască, nu ești slobod să mieri singur, nici dregătorul te poate ridică, ci iarăși prin Protopopul a-i să-ți arăți îndreptările și prin Cucernicia sa să-ți cei îndestularea dreptului ; iar când Protopopul nu te va putè odihni, să vii să năzuești la Scaonul Episcopiii, supt apărarea căruia te-ai supus ; să te fe-rești însă de a nu fi însuți începătoriu pricinii.

Toate aceste îndatoriri, privindu-le cu multă luare a-minte, să le citești des spre a le tipări în minte, și de le vei păzi întocma, să știi că de asupra ta nu va lipsi Darul și Mila lui Dumnezeu; și dela oameni vei ave evlavie și dragoste, cinste și tot ajutoriul; cum și Arhiereul tău se va bucură de tine și te va iubi ca pre un slujitoriu al Tainilor lui Dumnezeu; al căuia nemărginită iubire de oameni și atot puternicie să te întărească a le urmă cu deplinătate, ca să te poți învrednici răsplătirei vecinice. Amin.

(L. P. E.)

1829 Av(gust).

NOTĂ. Găsită între hârțile, ce se află în cancelaria Protoieriei de Tutova, rămase dela răposatul Protopop Ioan Ghinea. Din acest act deducem că răposatul, Ghinea, a fost hirotonisit preot în 1829 și deci lui trebuie să i să fi dat această Carte de Invățătură,—Carte ce să da desigur în felul acesta, de Episcopul Meletie, la toți cei ce se preoțiau.

Pecetea-i în formă ovală și-i întipărită cu fum de lumânare, având pe ea: Crucea, Cârja, la mijloc M E R și jos data, **1826 Iunie 2**,—dată, cred, a suirei pe scaunul Episcopal.

VIII

1844 Septembrie 1. *Program întocmit pentru primirea Episcopului de Roman în orașul Bârlad.*

P r o g r a m

Intrarea și primirea Episcopului în oraș.

La intrarea Episcopului în oraș vor sună toate clopotele de pe la toate besăricile până la sosirea sa la ușa pridvorului besăricii celii mai de căpitenie. Acolo îl va întâmpina un preot înbrăcat în felon și epitrahil, ținând Evanghelia în mână, cu un diacon sau doi cu cadelniță, și doi anagnoști înbrăcați, și cu sfeșnicele aprinse. Tot clirosul din oraș, preoții și diaconii, vor fi față. De acolo, dela ușa besăricii, înbrăcând Episcopul mantia și sărutând Evanghelia, va intra în besărică, cântând psalții Axion estin, rar, până ce se va închină Episcopul în Oltariu și la Icoane, și se va sui în Strană. Apoi eșind diaconul afară din Oltariu în mijlocul besăricii va zice Ectenia ace scurtă de litanii, și preotul răspunde: Auzi-ne pre noi Dumnezeule, și celelalte,

și otpustul. După a căruia sfârșit vor începe a veni la blagoslovenie, întâi preoții, diaconii, apoi boerii, neguțitorii, și tot norodul adunat.

În sfârșit, după aceasta, Episcopul să va închină în mijlocul bisăricii și psalții vor cânta : Ton despotin . . . ; și desbrăcând Mantia va merge la gazda pregătită, și vor trage clopotele numai la ace bisărică, unde are a se întimpină.

Ioan Ghinea blagocin.

Anul 1844 Săptemvrie 1.

NOTĂ. Programul e desigur o copie și e scris de însăși mâna părintelui Ghinea. După data ce poartă îl cred întocmit cu prilejul primei vizite ce va fi făcut Bârladului Veniamin Roset, Episcopul Romanului, în luna Septemvrie 1844, ales fiind ca Episcop în primăvara aceluia an.

IX

(Fără dată, prababil 1840—1850). *Insemnare pentru câte lucruri trebuiesc la sfințirea bisericilor, cum și plata ce este a se lua.*

(Lucruri :) 1 Cumaș ; 1 brâu de încins ; 6 testemele bune ; 12 basmale ; 4 calâpuri sopen ; 4 păpuși șfară ; 4 chiroane, câte 25 dramuri unul ; 50 dramuri apă de trandafir ; 50 dramuri tămâe ; 25 dramuri smirnă ; 200 dram. unt-de-lemn ; 1 lumânare de o litră ; 4 lumânări câte de 50 dram. ; 10 lumânări câte 25 dram. ; 2 oale noă ; 1 teste bolduri ; 20 coți pânză de îmbrăcat Pristolul ; 20 coți cit de pus deasupra Pristolului ; 2 bureți ; 2 tiploti.

(Plata :) 35 lei 20 parale *havaetul sfințirii bisericii a Prea sfințitului Stăpân* ; 164 lei 20 parale osteneala Protoiereului și a celorlalți, adecă a unui preot și un psalt, i un diacon ; deosebit paralele dela naforă și un disc,—aceste toate au să fie pentru acești patru slujitori.

NOTĂ. După o însemnare, scrisă frumos cu mâna părintelui Iconom I. Ghinea, găsită ca foaie volantă în cancelaria Protoierei de Tutova. Lista de mai sus trebuie să se fi întocmit cam între anii 1840 și 1850.

X

Bârlad, 1852 Martie 6. *Protopopul C. Vrabie cere*

deslegare dela Episcopul Romanului dacă poate să dea voie de a cânta lăutari la înmormântări, ceea ce nu se întâmplase până acum la Bârlad.

Prea sfinjite Stăpâne,

Mulți din localnicii viețuitori în această politie Bârlad, când li se întâmplă de să săvârșesc din viață familii de a lor, vin la mine și cu stăruință cer de a li se da voie ca, în vremea când își duc morții lor la biserici spre înmormântare, pe lângă preoții și slujitorii bisericești, să fie și *lăutari cu muzică*, ca să cânte în urmă,—puind înaintea că această orânduială s'ar fi obicinuind atât în capitalie precum și în alte orașă : Galați, Focșani, Tecuciul, și aiurea ; și fiindcă *pără acum, în această politie, acest feliu de obicei nu s'au urmat până acum*, eu nici unuia nu i-am încuviințat cerirea *pără mai întâi nu voi raportui Preosv.* Pentru care cu adâncă supunire raportuescu și mă rog să am stăpâneasca dezlegare: să încuviințaz asemenea ceriri, ci o fac localnicii Bârlădeni, ca să le dau voie să-și petreacă morții cu lăutari și cu muzică până la biserici, sau să nu le încuviințaz; căci, *pără când voi primi stăpâneasca Preosfințieivoastre dizlegare, nicidecum voi putè scăpa de cerirea și supărarea ce-mi fac.*

Al Prea Sf. V. plecat și supusă slugă.

Prot. ținut. Tutovei, *Constantin (Vrabie) Iconom.*

No. 52

1852 Martie 6, Bârlad.

(Arhiva Sf. Episcopii de Huși, Dosar 75, din 1852).

XI

Roman, 1852 Martie 17. *Răspunsul Prea sfințitului Arhiereu Iustin Edesis, locotenent de Episcop al Romanului, prin care face cunoscut Protopopului de Tutova că, intrucât n'a fost obiceiul în Bârlad până acum de a se înmormânta morții cu lăutari, să nu se încuviințeze nici pe viitor.*

La Protopopul de Tutova Icon. Constandin

La raportul P. C. Tale cu No. 52, prin care încunoștințazi că unii din lăcuitorii acei politii au dorință ca în-

mormântările să să facă cu muzică sau lăutari, și se răspunde: că, de vreme ce în acea politie n'au fost obiceiul de a să săvârși înmormântări cu lăutari, apoi în așa privire nu să poate nicidecum încuviința mijlocire ce-mi faci P. C. Ta; și dar și se scrie ca să ai cea mai de aproape privighere de a nu îngădui înmormântări cu muzică sau lăutari, care nu ar fi altă decât un scandal și lovire în canoanele sfinții biserici.

No. 293 17 Mart. 1852.

(Arh. sf. Ep. Huși, No. 75, din 1852).

XII

1852 Octomvrie 2. *Scoala publică ia parte în ziua de 3 Octomvrie 1852, la sărbătorirea venirii în orașul Bârlad a noului Episcop de Huși, Meletie Istrati.*

Țirculară.

În urmarea încheerii făcută de către Comitetul de Inspecție, astăzi în 2 a curgătoarei, având a se considera ca sărbătoare și de către corpul școlariu, ziua de mâni, Vineri, în care Prea sfințitul Episcop, Domnia Sa Meletie Istrati, noul Diecesan, are a celebra sfânta Liturghie în biserica Vovidenia, spre a împărți binecuvântările Sale, subscrisul, în temeiul mai sus țitatei încheeri, invită pe d-lor profesorul Ioan Popescu și suplentul Gh. Giorgescul ca mâne dimineață, la 6 $\frac{1}{2}$ oare, să asistează împreună cu subscrisul, și cu elevii școlii la sfânta Liturghie în biserica Vovidenia, și de urmare sănt poțitiți a iscăli în aceasta. 2 Octomvrie 1852, Bârlad. (Director) **C. Nanu.**

(Semnați de vedere și urmare :) *Ioan Popescu, Gheorghie Giorgescul.*

(Din Arhiva școlii N^o. de băeți, Dosar pe 1852).

XIII

(Fără dată, probabil 1850—1868). *Listă amănunțită de obiectele trebuitoare la o sfințire de biserică ce se puneă în vedere din timp preoților și ctitorilor de către Protopopii de Tutova.*

L i s t ă

Pentru toate ce trebuiesc la o sfințire de bisărică, precum în gios să arată.

Mai întâi să să pregătiască și să să înfrumusețaze sfântul Pristol și sfânta Masă, precum și Procomidie, precum trebuiește. Sfântul Pristol, adecă stâlpul sfintei Mesă, să fie făcut cu iscusință și nu mai mare decât trebuiește; fața sfintei Mesă să fie mai lată decât grosimea stâlpului, să treacă de giur-împregiur, dacă nu mai mult, măcar de un lat de mână, și să nu fie grosimea stâlpului asemenea cu Masa; Masa să fie încheiată bine, de lemn uscat, ca să nu se *corogiască*, cu două chingi, și alte două chingi să fie zidite în stâlp,—așzate foarte bine și potrivite cu chingile Mesăi, ca cuile ce au a să bate în Masă să meargă prin amândouă chingile,—adecă prin acele a Mesăi și prin acele a stâlpului; fiind pregătit în timpul sfințirii un sfredel, potrivit în grosime cu cuile, precum și o teslă bună, ca să să bată cuile.

După aceste să fie pregătite următoarele :

1 Sfânt Potir ; 1 Disc ; 1 svezdă (ste) ; toate aceste să fie sau de argint sau de costor bun ; 1 Linguriță ; 1 Copie de oțel, ascuțită bine ; 1 Tabla mică de pus Prescura pe ea ; 1 Tabla mare de ținut sfânta anaforă ; 2 Garafe albe, pentru vin și apă ; 1 Tiplotă mică (ibricel) de încălzit apa pentru Căldură ; 1 Vas de adus foc în Oltariu ; 1 Clește pentru foc ; 1 Cadelniță ; 2 rânduri Procovețe, cu mari și mici ; 3 Sfeșnice noă mici, două de pus pe Procomidie ; 1 Candilă noă, așzată în dreptul sfântului Pristol, în Oltariu ; 1 Dveră de materie, pusă în verigi, la Ușile Impărătești ; 1 rând Veșminte, ce trebuiesc pntu servit unui preot ; 1 Evanghelie pe sfântul Pristol ; 1 sfântă Cruce ; O Carte numită Liturghie, noă, idem, și toate celelalte cărți trebuitoare pentru servit la bisărică, nelipsind nimica din ele ; 1 Ocă untdelemn ; 1 rând de Liti (ce trebuiesc seara la Vecernie) ; 1 Miruitor de uns oamenii cu untdelemn sfințit, ce are a fi pus untul de lemn, într'un pahar ca de 50 dramuri ; 1 alt Miruitor de lemn, înfășurat la un capăt cu bumbac și legat

cu ață, ca să fie de miruit păreții bisăricii ; la sfințiri, și 1 Vas (Castron mari de Aghiazmă).

După aceste să să pregătească și următoarele : 1 Ocă Ceară galbănă, curată ; 30 dramuri Sacăz ; 100 dramuri Smirnă ; 20 dramuri Aloii ; 200 dramuri tămâe ; 20 dramuri Rășină curată ; 20 dramuri Ladin mirositor ; 400 dramuri marmoră pisată și cernută bine ; 1 Cutioară mică de argint sau costor pentru pus sfintele moaște în ea ; 2 Oale mari noă câte de 4 ocă una ; 36 coale Hârtie albă curată ; 1 Ghem cu ață subțire și 4 ace de cusut hârtie ; legături Șfară (tare și bună) ; Sfintele Moaște de ale Mucenicilor ; Sfântul Mir-Mare ; 2 litre Apă trandafir ; 1 Sfințit Antimis nou ; 4 calupuri Sapon bun ; 2 Bureți de mare, noi și curați pentru șters Masa, și 2 Bureți pentru Antinis și Proscomidie ; 4 Covățele noă și curate ; 4 bucăți Pânză curate câte de un cot bucata, pentru șters sfânta Masă ; 4 Evangheliști zugrăviți pe pânză ; 1 Imbrăcăminte noă pe Masă, de pânză de in, care să ajungă colțurile ei până gios, la pământ, având la câte 4 colțuri găitane (ca benturi la antereu) să să poată legă ; 1 Imbrăcăminte de materie noă, pe deasupra îmbrăcămintii de Pânză să agiungă iarăș până în pământ și iarășii cu benturi ; 1 Imbrăcăminte, pe deasupra celor două, iarășii materie noă, însă aceasta să fie atât de mare încât să poată acoperi sfânta Masă peste tot ; 1 Camașă de hasă făcută în adins, spre a să înbracă Procotosul peste sfintele veșminte în timpul sfințirii ; 2 basmali de legat la mâni ; 3 panglici (cordeli lati), lungimea să fie încât să să poată a să încinge Proestosul cu eli, și a să legă basmalele ; 1 hârtie de Bolduri ; 4 Chiroane, câte de o șchioapă de lungi, potrivite ca să treacă prin amândoă chinghile, adecă a Mesăi și a Pristolului ; 4 Lopățeli de lemn, late cât palma, și cu cozile lungi de 2 palme.

Pe lângă aceste mai urmează :

Lumănări trebuitoare de impodobit bisărica ; 4 Preoți (deosăbit de Proestos), pentrucă fără 4 Preoți nu se poate îndeplini serviciul sfințirii,—fiind trebuinți a fi la fiecare colț de Pristol câte un Preot (însă Preoți cari știu rânduiala

sfințirii) și pe cari îi va denumi Proestosul ; 2 diaconi ; 2 psalți ; 1 Clisiarh învățat, (în pregătirea Aromatilor 4) ce neapărat este trebuitor.

La umblarea împrejurul bisăricii negreșit că au să fie îmbrăcați în Veșminte și alți Preoți ce s'ar mai întâmplă. Preoților, Diaconilor, Psalților și Clisiarhului, ce au a fi servitori la sfințirea bisăricii, să li să de lumănări aprinse, legate la dânsule ce se va socoti ; Asemenea și acelor cari nu vor servi la sfințire, decât numai se vor îmbracă, când se va încungiură bisărică, să li se de și lor lumănări. Și—

La finit,—să să pregătiască mai întâi de toate o masă de lemn mari și puindu-se în vremea Vecerniei, sara, în biserică, în dreptul Icoanii Maicei Domnului, să să pue pe ea toate obiectele ȳrescise în această listă, fără să lipsască un cât de mic lucru de cele însemnate (căci lipsind să fac mare sminteală și impedecare în sfințirea după tipic) ; și apoi acele obiecte puse pe masă, să fie învălitate cu o prostire curată, ca să ste până a doua zi. Masa ace(asta) de lemn să să potrivească ca să poată începe pe ușile cele mari a Catapetezmii, fiindcă la timpul cuvenit are a să duce în Oltar cu lucrurile împreună.

Pe lângă aceste să nu se uite a să faci și o Cristelniță de aramă sau de tablă pentru botezuri, precum și Cutie de ținut în ea tacâmul sfânt. Botez ¹⁾.

NOTĂ. După o Listă scrisă cu probalitate între anii 1850—1868, de mâna fostului Blagocin și apoi Protoiereu, Iconomul Ioan Ghinea, pe care am găsit-o în Arhiva Protoierii locale, printre niște foi volante.

1) Buretele, forficelele și c. l.

XIV

1856 Martie 26. *Apelul Iconomului Ioan Ghinea către noblesa Iașului spre a veni în ajutorul gățirei bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină din politia Bârladului.*

O biserică cu hramul întru prăznuirea sfinților mucenici Haralampie și Mină, ce să faci din nou de peatră și cărămidă în politia Bârlad, neputându-să săvârși cu deplinatati din pricina lipsirei cheltuelilor ce urmează, fiind bise-

rica saracă, lipsită de bani, și fără nici un venit anual, și nemai rămâind altă nădejde de unde să să poată adună capitalul trebuitoriu pentru niște asemenea cheltueli neapărat trebuitoare,—iscălitu!, fiind însărcinat din parte bisericii și totodată învoit, atât de Părintele Mitropolitul, precum și de Părintele Episcop al Eparhiei Hușului, precum adeverează Condica ce o am, cu adânc respect și smerenie vine a rugă pe înalta noblesă din această capitalie, ca să să milostivească și să să îndure a agiutâ un așa sfânt lăcaș sarac și lipsit de tot agiutoriu trebuitoriu. Ca prin asemenea să să poată pregăti, atât pe din lăuntru, cât și pe din afară, adecă: a să face un turn deasupra pridvorului, unde să să pue clopotele; a să tencui păreții ce sânt zidiți; a să faci catape-teazma sapată de lemn și zugrăvită; a să cumpără un poli-candru, sfintele Vase, cadelniță, candelu, sfeșnice, veșminte pentru preoții servitori, și toate cele care vor trebui în lă-untru, precum și ograda bisericii a să faci din nou.

Și pre toți îndurătorii ce vor avè milă să agiute la cheltuelile ci trebuesc, să vor prescrii în condica celor în-tăiu ctitori, spre veșnică și neștearză pomenire. 1856 Mart 26.

Ioan Ghinea Iconom, din politie Bârlad.

XV

(Fără data). *Jurământul cel mare ce să întrebunța în-nainte vreme de către Protopopi din județul Tutova.*

Foaia Jurământului celui mare.

Mă făgăduesc și giur cu Prea-Atot puternicul Dumnezeu, înaintea sfintei Lui Evanghelii și a Cinstitei Cruci, că, la ce sânt chemat și voi fi întreat, voi arăt adevărul, ne fiind parte nici pentru prieteșug, sau vrajbă, sau rudenie, sau pentru vre o frică, sau pentru alte interesuri, ce să am a arăt adevărul așa precum știu și am auzit; iar dacă eu n'aș vre să arăt adevărul, la ce voi fi întreat, pentru oareș-care interes, și voi arăt altele neadevărate și care nu le voi ști, zic: de viața me, de ostenelele mele, de chi-virnisala me, și de tot ce am eu mai dulce înaintea ochilor

mei, parte să nu am : ce ca praful ce-l spulberă vântul de pre fața pământului, așa să-mi fie mie toate spre pierzare și peire ; îimeia me să rămâe văduvă, copiii mei săraci cerșitori, și îngrabă urgia lui Dumnezeu să mă așingă cuprinzându-mă bubele lui Gheezi și tremurul lui Cain,—oftând, tremurând și târându-mă pre pământ ca Cain în toată viața me, ca și ne vrând să mărturisesc adevărul.

Iară dacă voi arată drept și în frica lui Dumnezeu ce voi fi întreat, rog pre milostivul Dumnezeu să fiu er-tat și de Dumnezeu blagoslovit, Amin.

Și spre încheerea acestui jurământ sărută sf. Evanghe'ie și Sânta Cruce a Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

NOTĂ. Scrisă de mâna pâr. Iconom I. Ghinea. Găsită ca foae vo-lantă în Arhiva Protoieriei de Tutova.

TABLA NUMELOR

A.

- Abăgerul Iordachi, 178.
Abăgerul Dumitru, 219.
Abăgeriu Manolachi, 250.
Abăgeru Gh., 292.
Abăgeru Stoica, 320.
Abăgeru Stan, 320.
Adam (mănăstire, sat), 123,
331, 332.
Adibzadè (Edibzadè) Teodor,
262.
Aftanasie ieromonah, 347.
Aftanasău Cost., 364.
Agachi Vasile serdar, 111.
Agachi Ioniță, 363.
Agarici Angheluță vornic, 48.
Agăriciu Costachi, 92, 98.
Agbașă Alex. 102, 107, 117.
Agiudeanu V., 265.
Albu Gh. diacon, 180, 348.
Alexandru C. Moruz Vv., 17,
23, 25, 28, 295, 304.
Alexandru Ioan Calimah Vv,
18, 306.
Alexă căpitanul, 19, 20.
Alexă N. pitar, 43, 331.
Alexandru I. Mavrocordat
Vv, 47.
Alexandriu Gh., 58, 106,
162, 197, 237.
Alexandru Costachi, 130.
Alexandru N. Suțu Vv., 229.
Alexă Gavrilă, 349, 332.
Alexi Const., 265.
Alexă Ioan, 329.
Alexandru Ipsilant Vv, 341.
Alexandrescu Ion, 359.
Aliorescul (Aliorac) ierodia-
con, 163, 254.
Ananie călugăr (v. Apostu
Tenie preot), 265.
Anastasă sânn Grigoraș Ca-
săpu, 135.
Anatolie ierodiacon dela E-
piscopia Râmnicului, 304.
Andrei condicar, 48.
Anghelache Panainte, 336.
Anghelachi bacalu, 107.
Angheluță Ioan erei, 70.
Angheluță Gh. pitar, 169.
Angheluță Panainte, 235.
Angheluță Ioan stolnic, 263.
Angheluță N., 264.
Antohie Ioan, 91.
Antohe Dimitrie, 122.
Antohie sânn diacon Apostol,
124.
Anton pitar, 121.
Antonovici Ioan econom, 190,
191.
Antiohi sânn Cantimir Vv, 302.
Antiohie Jora hatman, 333.
Antonescu Ioan pitar, 115.

Antonii episcop Romanului,
129, 367, 368.
Apostol Catinca, 281.
Apostol Izgon, 363.
Arghir Dumitrachi, 43, 156,
160.
Arghiri postelnic, 75.
Arghir Ioan clucer, 156.
Argintarul Iani, 262.
Arnăutu N, 249.

Arsăni Grapă preot, 364.
Artene Ioniță, 164.
Avram Const. iconom, 323,
324, 325.
Avram Gh., diacon, 324, 325,
iconom, 348.
Avrămoaia Safta, 280.
Avrămescu Iancu 331.
Avrămești (sat), 358.

B.

Băcalu Toader, 311.
Băcalu Gavrilă, 354.
Baciu Gh., 178, 180, 226,
331.
Baciu Vasile preot, 180, 226,
327, 331.
Băgul Ioan preot, 195.
Băgul Vasile preot, 327, 331.
Bahrimu Toader (Teodor)
preot, 110, 114.
Bahrin Gh., 312.
Balaban Crăste, 119.
Balan Ioan, 178.
Balaban V. preot, 266.
Balaban Alecu, 209.
Bălăban Const. preot, 85,
194.
Bălăban C. căpitan, 210,
211, 331.
Bălăban Șarban, 210, 211.
Bălăban No., 212.
Bălan Gligoraș, 363.
Balbuțanu (Balbuzanu) Gri-
goraș, 231, 241.
Balbuzan Ion, 245.
Balbuzan Sandu, 245.
Baș spătar, 39, 40.
Baș Lupul biv vel serdar, 47.
Baș A. logofăt, 75.
Baș Iordachi vornic, 207.
Barbălată Lupu, 21.

Barbălată Dumitru, 22.
Barbălată Ioniță, 22, 26.
Barbu Gh. iconom, 357, 360.
Barbu(l) Manolachi, 144,
255, 257, 349.
Bărcan V., 50 (și fii Iftimi,
Ion și Iancu, 50).
Bardaș Ioniță (Titinaș), 329,
331.
Basarabia, 250.
Basocescu Anghel, 270.
Batistă Foca, 270.
Beldie C. Ioan preot, 180,
182, 318.
Bercea N. Grefier, 69.
Berce(a) Teodor sachelar,
110, 235.
Bercea Ioan preot, 345.
Bercei Costen preot, 363.
Berescu Neculai, 251.
Beșliagăi (gârla) 143, 151.
Beșleaga Grigoraș preot, 296
Biserica Domneasca (Ador-
mirea Maicii Domnului), 1, 28,
199, 286-301.
Biserica Sf. Dimitrie, 45-69,
301-308.
Biserica Vovidenia (Ducăi),
69-73, 308-315, 336.
Biserica Sf. Ilie, 119-191,
315-320.

- Biserica Sf. Gheorghie, 191,
201, 320-326.
- Biserica Sf. Haralambie și
Mina, 201-227, 326-332.
- Biserica Sf. Neculai (Iașanu)
227-240, 332-336
- Biserica Sf. Neculai (Tuchilă)
241-257, 336-347, 364.
- Biserica Sf. Voivozi, 257-
272, 347-351.
- Biserica Sf. Spiridon, 272-
278, 351-354.
- Biserica Sf. Ioan, 278-283,
354-361.
- Biserica Sf. Treierarhi, 361-
364.
- Birisu Dumitru, 164.
- Blănariu Ioniță preot, 86.
- Blănariu Dumitrachi, 175.
- Blănaru Vasăle, 242.
- Blănaru Ivan, 288, 290.
- Bogdan Ștefan, 225, 256.
- Bogdan Ion vel hatman, 288,
338.
- Bogdana (sat), 307.
- Bogdănița (schitul), 175.
- Bogeștii (sat), 302.
- Boingiu Gh., 364.
- Bole Toader căpitan, 11, 71.
- Bonda Gh., 122.
- Bontăș Simion, 196.
- Borș Dumitru, 249.
- Bârș Ioan, 256.
- Borș Gh., 303.
- Borțu Șt. căpitan, 259.
- Bostaca Manoli diacon, 60.
- Bostaca Ion preot, 60.
- Bostan Const. erei, 71.
- Botezatu Costantin, 243.
- Boțescu Simion diacon, 242.
- Botianu Tarsița stolniceasă,
104.
- Boțoroga Gh. preot, 298,
359.
- Bou Antohi medelnicer, 61,
63, 64.
- Boul Manolachi preot, 48,
49, 71, 78, 103, 105.
- Bou Toader, 124, 306.
- Bou Sandu, 133, 140, 144,
149, 231.
- Bou Costantin, 195, 331.
- Brădești (sat), 306.
- Brăescu Andrei protopop,
11, 289.
- Brăescu Gavril preot, 292,
310, 369.
- Brăescu Gh. erei, 70, pro-
topop 49.
- (Brăescu) Grigore protopop,
121, 306, proin protopop,
15, 76, 85, 131, 194, 291.
- Brăescu Grigoraș erei, 369.
- Brăescu Manole, 51.
- Brăescu Matei preot, 80, 81,
369.
- Brăescu Mihai, 301.
- Brăescu Neculai, 81.
- Bran D., 306.
- Brânză C., 20, 133, 246.
- Brânză Dumitrachi, 153.
- Brânză Manolachi (Mile), 71,
94, 107, 164.
- Brânză Velică, 90, 97, 101.
- Brașovanu, Ion, 15.
- Brașovanul Toma, 36.
- Bratoiu Stoica, 96, 162, 197,
200.
- Bratoiu Stoicăviciu, 255.
- Braun Scarlat, 178.
- Brișcu I. Manuil, 349.
- Bruhnăr (Brukner) Emil, 180.
- Brumaru Toader, 363.
- Buciumaș Tănasă preot,
10, 69.
- București, 320.
- Budu N., 69, 352.
- Buhnea V., 223, 331.

Buhnilă medelnicer, 43, 211.
 Buhuș Gh. 303.
 Buidacu Ioniță, 72.
 Bujărinenilor (Bujorănilor),
 sat, 362.
 Bujoranul Lupul medel-
 nicer, 5.
 Bujoranu Neculai sluger, 115.
 Buliga Gh., 162, 166.
 Buliga Ioan, 150.
 (Bumbac) Teodosie săchilar,
 209.
 Bunda I. Neculai, 86.

Bungean Const., 69.
 Bungean Ion, 69.
 Bungean Păvălașco, 69.
 Burcă Const. pitar, 18 clu-
 cer, 19.
 Burgheale Simion, 14.
 Burne Const. pitar, 18, clu-
 cer, 19.
 Bușilă Ion, 116.
 Buța Ioan 372, 373.
 Buvnilă Costantin, 9.
 Buzănschie Vasile 10.
 Buzescu Hristodor iconom, 44.

c.

Calapod Ilie, 363.
 Călărăși, 269.
 Calciu Kiriac, 58.
 Căldărariu Tănasă, 103, 104,
 105.
 Căldărariu Drăgan 103, 105.
 Cănciu Sârbu, 266.
 Candilă Gh., 270.
 Canta Ioniță, 243.
 Cântacuzen Iancu vornic, 207.
 Căpitan Iordachi comisaru,
 161.
 Caranfil preot, 312.
 Caranfil Teodor, 320.
 Carage Antohi postelnic,
 70, 71.
 Caracaș director, 206.
 Cârji Ioan diiac, 50.
 Cârjeu Cost. mazel, 22.
 Cârjoani (sat), 308.
 Cârломănești (sat), 307.
 Cârțibași (schitul), 346.
 Casa Obștiei (Proprietății),
 248, 257, 271.
 Casapul Ioan, 294.
 Casapul Stan, 294.
 Catrina sărdăriasa, 368.

Căzacu chitar, 59.
 Cetățuia (moșia vornicului
 Const. Paladi), 31.
 Cerchez Gh., 205.
 Cerchez Costachi căminar.
 93, 98, 155, clucer 262.
 Cerchez Mihalache spătar,
 25, 30, 41, 46.
 Cerchez Pavăl, 275.
 Cerne K., 373.
 Cernați (sat) 307.
 Chelariu Toader, 277.
 Chelariu Gh., 276.
 Chenciu Vasile, 94, 95.
 Chiciuc Gh., 163, 249.
 Chicoș V. clucer, 208, 209,
 Chiper V., 120, 121.
 Chiper T., 46.
 Chiperiū Lupu 124.
 Ciriac Gh., 313, Tănasă, 42.
 Chiricuțe C., 243.
 Chiricuțe Toader, 243.
 Chirmiciu Iorga, 249.
 Chirmiciu Tudorache, 249.
 Chiru Ioan protopop, 127,
 128, 129, 191, 196, 367, 369.

- Chiru Manole blănar, 141,
144, 154, 156.
Chiru Ștefan sân Manole,
156.
Chiru Petrachi, 200, 331.
Chiru Vasăli, 37, 155, 210,
267, 268, 331.
Chiru Iorgu iconom, 331.
Chiru Const., 331.
Cimbală Gh., 87.
Cimbală Iordachi, 305, 308.
Cimbala Niculiță, 46, 72, 73,
75, 119, 122, 230.
Cimbală Gavrilă, 332.
Cimbala Vasăli, 46.
Ciobotariu Vasăli, 163.
Ciobotariu N. Dumitra, 254.
Ciocani (sat), 275.
Ciolan Toader, 186.
Ciortolom (sat), 307.
Ciohan Dumitru, dascal, 318.
Ciorăști (sat), 338.
Cipiscul Gh., 358.
Cireș Nicolai, 225.
Cihureanu Gh., 270.
Clapa Ioniță preot, 358.
Coatu Ioan, 250.
Cocu (Const.) protopop, 38,
55-59, 294, 301, 307.
Cocu Manolachi diacon, 47,
121, preot, 294, 303, 304,
305.
Cocu Vasile, 46, 122.
Codreanu Apostol, 363.
Codreanu Dediul, 368.
Codreanu Ioan stolnic, 31.
Codreanu Toader stolnic, 36,
vameș, 95.
Codreanu Scarlat iconom,
166, 175, 182, 186.
Codrescu C. doctor 238,
240.
Cojocariu Ioniță preot, 80.
Cole Antohi, 124.
Colescu V., 111, 182.
Coman Crăste, 131.
Comănescu Mihail, 326.
Conak Neculai 301.
Conachi Manolachi, 121, 144.
Conduragiul Gavril, 119.
Constantin Dimitrie Moruz
Vv., 16.
Constandinciu Gh., 249.
Constandinciu V., 111, 332.
Constantin erei ot bis. gospod
11, 70.
Constantin Nicolae Mavro-
cordat Vv., 3.
Constantin Roset vel vor-
nic, 6.
Constantin logofăt, 72, 120.
Constantin Căpitanul, 74,
82, 119.
Constantin Alex. Ipsilant Vv.
84, 134, 139.
Constantinescu Gh. Râmni-
ceanu, 190, 191.
Costantin Suțu Vv., 306.
Costandin Duca Vv, 287.
Costantinescu Br. Gh., 309.
Constantin Mihai Racoviță,
Vv., 338.
Coranga Grigore, 124.
Corbu Manolache, 169.
Corlătești (sat), 307.
Cornii de sus (moșie în Co-
vurlui), 243.
Coroiu Vasili, 298.
Corodeanu I. stolnic, 152.
Corodeanu T. vameș, 92, 98,
stolnic, 104, 201.
Corodeanu V. sachelar, 114,
313.
Corodeanu Vasili, 161, 163,
165.
Corciovă Gh. psalt, 299.
Coronga Ion, 246.

- Coste Mihalachi poroșnic,
21, 22, 26, 27.
Costachi Gh. biv vel stolnic,
9, 47.
Costandin Prapucicu, 106,
169.
Costin Chiper, 119.
Costandin iconom, 158, 258.
Costești (sat), 306.
Costandin Vodă, 233.
Cotoranu Gh. 272.
Covurlui (ținut), 6, 117,
118, 372.
Cozma Băcalu, 249.
- Cozma Const., 9.
Crângu de jos, 168, 308.
Crânganu Ioniță, 262.
Crâsnaluțchi Gh., 237.
Crâstea Balaban, 119.
Crâste Bulichi, 49.
Crâstei (Crâstea) Tîfârdan, 9.
Crețu Scarlat, 332.
Crucianu (schit) 307.
Crupenschi Leitinant, 108.
Cucu Ștefan, 125.
Curilă Cârste, 242.
Cursăști (sat), 307.
Cuza Gheorghie spatar, 98.

D.

- Damian Ioan psalt, 298,
301.
Dămian Ioan protopop, 25,
30, 35, 98, 148, 193, 234,
260, 295, 298, 350.
Dămian Blănar, 11.
Dămian nepot zet popii lui
Hrițcu, 9.
Danu Vasile, 170.
Dănuleț sardar, 167.
Darie Ciobotar, 46.
Dealu-mare (moșie, sat), 31,
312, 367-8.
Dediu I. diacon, 332.
Dediu Codreanu sardar, 20.
Dediul N. sachelar, 331.
Deleni (sat,) 307.
Delurenii (locuitorii satului
Dealu-mare), 31.
Diiacu Gh., 136.
Diaconu N., 69.
Dibiri Moscul, 245.
Die Costache ban, 40.
Dima bacalu, 30, 152.
Dima neguștor, 121, 129,
131, 152.
- Dima nepot lui Hagi Chi-
riac, 97.
Dima Petru, 265.
Dima argintaru, 265.
Dimachi N. spatar, 94.
Dimitriu Manthos, 20.
Dimitriu Ioan, 43.
Dimitriu Neculai, 110.
Dimitriu Toader, 164.
Dimitriu Ianachi, 156, 157,
160.
Dimitriul Costandin, 176,
185-6, 211.
Dimofti Ioan priutul, 9, 15,
72, 302.
Dimofti Ioan, 53.
Dimofti croitorul, 259, 265.
Dinga (sat), 308.
Dinga Gavrilă, 72.
Dinovici Milea, 116, 237.
Dinu preot, 153, 265.
Dinu Blanariu, 153, 161,
163-4.
Dinul Focșeneanul, 157.
Dobranici Ștefan, 225, 362.
Dobranici Panaite, 58.

Dobroviciu David, 250.
 Dobrovici Ștefan, 309.
 Dobroviciu C., 265.
 Dobroviciu Gh. stolnic, 169.
 Dobrovici K(iriac), 144, 160,
 181, 186, 309, 314, 332.
 Dobrovici Ivan, 95.
 Dovrovici Petre, 96, 106,
 169, 182.
 Docan I. Gh., 356.
 Doiboi (Ion), 9, 10, 11.
 Doiboi Const. 69.
 Dole(a) Toader, 180.
 Dolea Ioan, 332.
 Donciu căpitan, 52.
 Donici C. spatar, 115, stol-
 nic, 162.
 Donici V. stolnic, 159.
 Doschin Crăste, 252.
 Dragomir Gh. 106, 114,
 115, 116.
 Drăgan N. 309.
 Drăgănescu Ioniță și fii Ma-
 nolachi și Ioan, 43, 60.
 Drăgănescu N. 116.
 Drăghici V. serdar, 39.

Efrem (Ifrim) monah, 175,
 280, 281, 282.
 Eftimie Hagî, 58.
 Eftimiu Hagî lordachi 295,
 321.
 Elisei eromonah, 87—90,
 107.
 Emandi Costachi, 331.
 Enachi Gh. 76, 79, 120.
 136, 144, 152.
 Enachi Nica căpitan, 119.
 Enachi Angheluță, 141-2.
 Engellețar Samuel, 150.
 Eni Hagî Dima, 58.

Dranga Gligori, 363.
 Dranga Ștefan, 362.
 Dranga Toader, 363.
 Duca Dumitrachi, 107-8.
 Duca Gh., 312.
 Duca Pavel paharnic, 97, 98.
 Duca Pavăl, 30, sluger, 94,
 Duca Pavăl ban, 100, 101,
 108, 117, 312.
 Duca Ștef. căpitan, 71-77,
 80, 82.
 Duca Ștefănică, 246.
 Duca Toader, 72.
 Duca Vasile, 77, 85.
 Dudescu Gh., 116, 237.
 Dumitriu S. N. grefier, 170.
 Dumitrașco sânu Duca Vv.
 302.
 Dumitrașco Cantimir Vodă,
 1, 5.
 Dumitrașcu logofăt, 12.
 Dumitrașcu Toader, 363.
 Dumitroviciu Ioan preot,
 323.
 Dușcă Ioniță, 137, 143.

E.

Eni Hagî Hristu, 102.
 Epure Nicolai, 90.
 Epuri Iancu, 116, 237.
 Epuri Vasile stolnic, 156,
 249.
 Epuri director, 167.
 Eșanu Iancu, 87.
 Eșanu C., 133.
 Eșanu Irimie, 227.
 Eșanu Vasile, 231, 363.
 Eși (Iași), 14, 18, 19, 30,
 35, 63, 74, 207.
 Evdoxia Vrabie monahie,
 331.

F.

- Fâlcu (ținut), 6.
 Fătăciune (sat, fost schit),
 338-9.
 Fâică Gh. preot, 21, 22.
 Fâică Ion diacon, 27.
 Fântâneți, 47.
 Filaret episcop, 305. x
 Filip preot, 266.
 Filiuță C., 359.
 Filipescu Manoil, 360.
 Filibiliu N., 118.
 Filibiliu Pavel, 309.
 Fiștovanu Ilie, 350.
 Focșani, 384.
 Florești (M-tirea) 333.
 Forțu(l) Toader, 177, 300.
 Frumuzachi Ioan 254, 346.
 Frunțișani (sat, moșia) 31,
 307.
 Fteodosie (Bumbac) preot,
 327.
 Fteodosiu Const. 52.
 Fulger Ștef., 177.

G.

- Gațiș D. 21, 22.
 Gâfu Patrașcu, 51.
 Gaiu Ioan, 359.
 Galați, 50, 384.
 Galațanu Mihai, 261, 263-5.
 Gălățanu Giurge, 153, 163.
 Galbini (moșie), 21, 26.
 Gâlcă N. Gh., 265.
 Gâlcă Ioniță medelnicer, 264.
 Gâlcă Iorga, 140, 149, 264.
 Gâlcă Ștefan, 116, 322, 332.
 Gâlcă Vasile, 11.
 Galeri Ioan săchilar, 301.
 Ganciu Petrache, 168.
 Ganciul Sârbu(l) 247, 255.
 Ganciul Stoica, 249, 320.
 Gane Ianacachi ot vist, 26.
 Gane(a) Iordache spatar, 167
 256, 360.
 Gașpar Cost., 122.
 Gașpar Ioan preot, 204,
 266.
 Cașpar Manolachi, 122.
 Gașpar N., 119, 125, 135,
 136, 142.
 Gașpar Ștefan, 122.
 Gașpar V., 332.
 Gătin G., 300.
 Gățulescu Th. 44, 286.
 Gavrilaş Ioan, 23.
 Ghene Const. preot, 143,
 146, 160.
 Gheorghiu (Gheorghită) An-
 drei, 205, 209, 327, 331.
 Gheorghisan Cara, 251.
 Gheorghiu Eni, 161, 295,
 321.
 Gheorghiu Hriste, 166, 167,
 Gheorghiu Ioan, 30, 167,
 201, 247, 262.
 Gheorghiu N., 249, 262.
 Gherasim Episcopul Roma-
 nului, 271, 273, 295.
 Gheuca Ioan, 41.
 Ghețu Mihail, 309.
 Ghica Costachi hatman, 335.
 Ghica Mihalachi, 349.
 Ghica Scarlăt beizadă, 349.
 Ghinea Ioan preot, 43, 155,
 160, protoereu, econom, 175,
 179, 108-6, 213, 226-9, 383.

Ghine Vasile, 155.
 Giurcani (sat), 343.
 Giușcă T(oma), 155, 196.
 Gociu Chiriac, 359.
 Goiul Gheorghe, 173.
 Goroveiu Ioan, 177.
 Grădeanu(l) Ioan preot, 314.
 Grăjdeni (sat), 31.
 Greceanu Neculachi, 249.
 Greceanu C. logofăt, 14.
 Grigoraș Andrei, 79.
 Grigoraș Costachi clucer,
 77-8.
 Grigore Alex. Ghica Vv. 46,
 309.
 Grigore Ghica Vv. 5, 6.

Grigorie Ioan Vv. 13.
 Grigore sânn Lupul căpitan,
 107.
 Grigoriu Gh sardar, 115.
 Grigoriu T., 45.
 Grosu Const. preot, 141,
 143.
 Grosu Const. 126, 129, 132,
 133.
 Grosu Gh. 76, 251.
 Groza Dumitru, 81.
 Grozav preot, 48, proin pro-
 topop, 302, 303.
 Gura-Similii, 307.
 Guriță V. 266.

H.

Hagi Chiriac Petre, 108,
 110.
 Hagi Chiriac (Calciul), 96,
 97, 107-8, 113.
 Hagi Hristu, 102.
 Hagi lordachi Eftimiu, 149.
 Hagiica Teodora, 114.
 Haralambie Hagi Anghel,
 160.
 Hărbacu Gh., 250.
 Hăulică Toader, 272, 274,
 276, 277.
 Hiliuță Ioniță, 267.
 Horgeștii (moșie), 81.
 Horincii (plasă în jud. Covur-
 lui), 272.

Hristu Grigori clucer, 111,
 115, 197, 210, 253, 267,
 255, 268.
 Hristachi Ioan, 44.
 Hriste Dumitrachi, 180.
 Hrițcu (Hrișcu) Ion preot,
 10, 122.
 Hriza zet lui Ion Doiboi,
 10, 11.
 Hudreș Vasăle, 21, 26.
 Huidul Gavril, 241, 244.
 Hum Costachi, 359.
 Huși (Episcopia de). 182.
 Hușanu Neculai, 125.
 Huștiul Ion, 259.

I.

Iacov (Stamati) Mitrop. 20.
 Iamandi Costachi, 83.
 Iamandi Gh. 332.
 Iamandi Grigore, 357.
 Iamandi Spatar, 150, 159.

Iamandi Mihai postelnic, 100.
 Iamandi Ioan spatar, 100.
 Iani Hagi Hristea, 117.
 Iapuri Mihaiu, 124.
 Iași, 245, 370.

Iașanu Const. căpitan, 124,
 335.
 Iașanu V. postelnic, 25, 87,
 123, 124, 142.
 Iftimiu Iordachi, 25.
 Ignat Ștefan, 363.
 Igiescu N. iconom, 113, 114.
 Ilarionovici Cutuz Mihai,
 334.
 Inochentie (Ivanovici) iero-
 diacon dascal, 288, 290,
 338, 339.
 Inochentie Procrovan iero-
 monah, 288, 338, 339.
 Ioanichie Bardaș (Titin aș)
 monah, (v. Bardaș Ioniță),
 198, 199, 313, 325.
 Ioan preot, 47, 100.
 Ioan Hristache, 44.
 Ioan Sandu Sturza Vv. 33,
 194, 298-9, 308, 373.
 Ioan I. Neculai Vv., 322.
 Ioan iconom (din Botoșani)
 63, 65.
 Ioan Neculai condicar, 17.
 Ion Teodor Voevod, 12, 13.
 Ion zet Zabanonschii, 9.
 Ion sănt Toader Moisi, 59.

Ionescu Gh. 218, 223, 226.
 Ioniță Popa, 50, 90, 95, 133,
 144.
 Ioniță Blănar, 123.
 Ioniță Săhăidacariu, 184.
 Ioniță a Cojocăritei preot,
 73, 81, 85, 86, 87.
 Ioneță zet Magdei, 70.
 Iordachi Hagi C., 278.
 Iordachi vtori logofăt, 53,
 66, 75.
 Iordachi preot, 102.
 Iordachi (Ilie) dascal, 137,
 155, 319, 320.
 Iordachi (Giurgea), 145.
 Iordan maior, 270.
 Iordana (Velea), 316.
 Iov călugăru ot sf. Spiridon.
 265.
 Irimia V. 362.
 Isaie ieromonah, 303.
 Ițcani (sat), 308.
 Iustin Edesis arhiereu, 278.
 Ivanciu Boiul, 42.
 Ivanovici Manolachi, 41, 43.
 Ivanovici Hagi Ioan, 308.
 Ivanovici Stoian, 327.

J.

Jăravățu (pârău), 260.
 Jomir Toader biv vel stolnic,
 11, 85-6.

Jora Ioan spatar, 31, 98,
 205.
 Jora Iancu paharnic, 90.
 Jorojna (moșie), 107.

L.

Lalu Rădoiu, 322.
 Lambrino Gh., 210.
 Lambrino Ianacachi spatar,
 102.

Lambrino Iordachi ispravnic,
 73, 82.
 Lambru Gheorghiu, 156.
 Langa Ioniță neguțitor, 96,
 106, 152, 194, 197.

L(ascarachi) Costachi agă,
358.
Lazăr Anton iconom, 336-47.
Lazăr Ion clopotar, 309-15.
Lăzărescu Frumuzachi, 271.
Lazor Gh. preot, 163, 254.
Leon Episcop Romanului, 5.
Leondari Const., 326.
Lieștii (sat), 302.
Liga Gh., 272.
Liga Ioan căminar, ban, 42,
53, 64-6.

Luca preot, 146.
Lungu Ion, 259.
Lungești (sat), 307-23.
Lupul Bode, 46, 119.
Lupu Barbălată, 21.
Lupu Codrianu, 242.
Lupu sânn Gh. Abăgeriul,
315.
Lupu Ghiorghiu, 249.
Lupu Costache, 49.
Lupu preot, 9, 69.

M.

Macarie Const. bacal, 65.
Macriu D., 249, 337.
Macsân (Rusul), 26.
Maței Toader, 362.
Mahalaua Căcaina de gios,
165, 267.
Mahalaua de gios, 115.
Mahalaua Podeni, 82, 168,
247.
Mahalaua Silitrui, 69.
Mandre Arsenie, 72.
Mandre Ioniță, 72.
Mandre Radu, 163, 250.
Mandre Vasilache, 126.
Mangu Dimitriu, 144, 246.
Manoil erei ot sŃeti Dumitri,
84, 110.
Manolachi Conachi, 121, 144.
Manolachi Stolnic, 247.
Manole Ioan erei, 70, 72.
Manole Ioan dascal, 209.
Manole protopop, 9, proin
protopop, 11, 70.
Manole Mateiu, 257.
Manole D., 232.
Manoliu N., 67, 68.
Manoliu Sterian, 249.
Mantul Vasile, 320.
Mânzați (sat), 178.

Măria Rosetoae băneasa, 74.
Mărat Măteiu, 133.
Maria, fiica Zoiții Săcăroaiei,
41-3.
Mașcă D., 211 212.
Măscurei (sat), 5.
Mateiu Ghica Vv., 7.
Meletie Episcop Romanului,
57-8, 263-64, 286-99, 378.
Meletie monah, 89.
Meletie Istrati Episcop, 385.
Melhisedec (Episcop), 7.
Melhisedec Arhiereu, 182-83.
Melinte Iosup, 363.
Menciu C., 115.
Merăuță Lupu, 21-2, 26.
Merariul Gh., 185, 250.
Merememovici E., 39, 40.
Micleasca Profirița, 94.
Mihail Sturza principe, 183,
203, 206-7.
Mihalachi Ion, 51.
Mihail Răcoviți Vv., 290,
338.
Mihalachi ispravnic, 77.
Mihail Costache, 109, 211.
Mihaiu Gr. Suțul Vv., 370.
Miftodi Ieromonah, 88.
Mihălcescu Gavril, 44.

Milciu V., 129.
 Mircea Petrache, 256.
 Miticiu Const., 94.
 Mitiș Const., 265.
 Mitu Profir, 98.
 Mituleasă Stănuca, 176.
 Mocanu N., 52, 266.
 Mocanu Gh., 265.
 Mocanu Ioan, 250.
 Moga Ioan căminar, 151.
 Mogâldea Gh., 200.
 Mogâlde V., 21-6.
 Mogâlde Ștef. și N., 21-6.
 Mogâlde Ion răzăș, 23-7.
 Morărescu N., 357.

Moreru (Moraru) Ianache,
 122.
 Moscu Gh., 188.
 Moscu bacalu, 150, 162.
 Moscu Frumuzachi, 172-6,
 179.
 Mungiu Neculi, 96, 249.
 Mungiu Vlad, 244, 245.
 Munteanu T., 250.
 Munteanu Radu, 265.
 Murgeneanu Eni., 250.
 Murgeneanu Teodor preot,
 318.
 Musteață D., 267.

N.

Nacu I. iconom, 221.
 Nacu Teodor iconom, 356.
 Nanu C., 116, 385.
 Nacu V., 272.
 Nastasiu, 40.
 Năstasă Ioniță, 243.
 Năvodariu Eni, 359.
 Nechita Ion, 126.
 Neamțu (M-tirea) 262, 325-8.
 Necoară Gavril, 145.
 Necorescu Șt., 363.
 Neculau T., 116.
 Neculau Lioni, 109.
 Neculau Haralambie 200.
 Neculau D., 332-4.
 Neculau Kostachi, 332.
 Neculau Stan, 319.
 Neculau Anghelache, 325-8.
 Necula sânt Cătin, 124.
 Neculce I., 159.
 Neghină Ion preot, 364.

Negre Petrachi agă, 103-4,
 262.
 Negroponti Nastasiia, 332.
 Negruțu T. biv vel căpitan,
 355.
 Negru Ștefan preot, 315.
 Nichita ierodiacon, 9, 107.
 Nica Sandu căpitan, 126,
 131, 132-3.
 Nica Enachi căpitan, 16.
 Nicolae Alex. Vv (Mavro-
 cardat), 1.
 Nicorescu Gh., 272.
 Nicolau P. Sterian, 357.
 Nistor Ioan, 316.
 Niță Sandu soldat, 357.
 Novac Gh., 252.
 Novac Paisie ieromonah, 332.
 Novac Șt. preot, 265.
 Novăceasă Marina, 251.
 Neagu Ioniță 260.
 Neam 293.

O.

Oancea (comuna), 118.
 Ocneanu Petre, 191.

Odae-Bursucanilor (sat), 307.
 Olarul Cristian, 10.

Olaru Gh., 249.
 Oltenescu Gh., 62.
 Onțești (Unțăști) sat, 307.
 Oprișan Ioniță ban, 98.
 Oprișan Gh., 102-51, 194,
 272-7.
 Oprișan N., 186.
 Orgoeștii (fost schit), 280.
 307.

Orleolu Ilie, 266.
 Otmache Dumitru 74.
 Ouatul Ioan ban, 56, 61.
 Oul (Ouleț) Vasile, 127-35,
 140, 317.
 Ovidenja, 175.

P.

Păcurariul N. sân Tănasă,
 98, 110.
 Paladi Ioan vornic, 207.
 Palade Const. paharnic, 46.
 Paladi Teodor preot, 326.
 Pamfile preot, 70-1.
 Pană Barbu, 265.
 Panaite Anton, 152.
 Panaite Cost., 39.
 Panait zăt Bunda preot, 119.
 Panaite preot, 70-1-5, 121-6.
 Pandazi Ilieș, 15, 46.
 Panfile Const., 70 1.
 Panica Gh., 265.
 Pantazi Stavăr 70.
 Paraschivu Malahii (polcov-
 nic), 161.
 Pârâul Boului (sat), 307.
 Parlapan Costache, 40.
 Pârlog Sachelarie V., 157.
 Parfenie monah, 227.
 Pârțul Andrei, 119.
 Pârțul Const. logofăt, 80.
 Pârțul Ioniță, 120.
 Pârțul Sandul, 125, 242.
 Paruș D., 186.
 Paruș Gh., 238, 240.
 Pârvu Ioniță, 266.
 Pârvești (sat), 307.
 Pascal Gane(vorn. depoartă),
 140, 143-44-45, 232-46.
 Pașcanu P., 116.

Pașcanu V., 130-1.
 Pascul V., 310.
 Pătrășcani (sat), 307,
 Pătrașcu Gh., 52.
 Păun Hriste, 132-33, 135.
 Păun P. preot, 250.
 Peiu Cojocariu, 251.
 Peiu Radu, 177.
 Pelin Const. dascal, 76.
 Pelin Vasile diac, 80.
 Pentelei Ion, 130.
 Penu Mihail, 109.
 Periețianu Cost. căpitan, 84,
 121, 144.
 Perju Sandul, 124.
 Peternelli Șt., 188.
 Petrachi Ioan, 361.
 Petreman Gavril, 302.
 Pintelei Leon, 84, 122-5, 132.
 Pleșa (sat), 307,
 Plesnilă Gh., 88.
 Plesnicuțe V. preot, 265.
 Pleșu Ioniță, 121.
 Podu Cananăului, 30.
 Pohrib Gh. iconom, 67-8.
 Ponariul V., 304.
 Popa Nistor, 97.
 Popa Iordachi paharnic, 43.
 Popa Vasile pitar, 87, 133-44.
 Popa Vasile, 193, 246, 320.
 Popa Ioan Vornic, 207.
 Popa Ioniță, 242, 266.

Popa Dumitrachi, 336.
 Popa Pavel, 298.
 Popăscul Iordan, 98.
 Popeni (sat), 31, 308.
 Popescu Ioan, prof., 385.
 Popescu C. Docan, 188.
 Popeștii (sat), 185.
 Popoiu Ioan preot, 265.
 Popoiu Cost. vornic porții, 41.
 Popoviciu Costachi, 169.
 Popovici Costandachi, 169,
 236.
 Popoviciu Petrachi, 257-86.
 Popovici Ștefănachi., 354.
 Praja Gh. preot, 346, 355.
 Praja Grigoraș, 343.
 Praja Ioan erei, 25, 84.

Praja Ioniță, 14.
 Praja Lupul, 306.
 Praja Manole, 306.
 Praja Toader staroste, 69.
 Praja Vasile preot, 9, 11, 15,
 69, 79, 340.
 Preoți domnești, 2, 13.
 Pricoche T., 363.
 Priponești (sat), 50, 51, 57,
 307.
 Proca Gh., 73, 84, 120, 122,
 124.
 Profir Mitu, 98.
 Putnii (ținut), 6.
 Puțul Nacului, 24.
 Psaltichie, 36.

R.

Rachierul Radu, 319.
 Răchitosul Gavril, 155, 354.
 Rădeni (sat), 308.
 Rădești (sat), 308.
 - Racoviță Ioan, 217-22, 226.
 - Racoviță Marghioala, 32.
 Raiza Funde Chihaia, 350.
 Ranete Alex., 71.
 Râpă Const., 51.
 Râpă Toader diacon, 21, 12.
 Rașcanu D. A., 180.
 Rașcanu Gh., 266.
 Rașcanu Panaite erodiacon, 313.
 Rașcanu Sandu, 107.
 Rață Const., cizmar, 59.

Rațe Gavril, 46.
 Rați Once, 124.
 Rența Gh., 180.
 Rezmeriță Gh., 250.
 Robu iconom, 168.
 Roman Ion, 363.
 Romașcu Iordachi, 360.
 Roseti Maria băniasa, 74.
 Rotaru Gh., 266.
 Rozniță Mihaiu, 247.
 Rubul Pantază, 358.
 Rugină Toma, 266.
 Rusăni (sat), 307.
 Rusu Macsân, 21, 26.

S.

Sacraolu Hristodor, 333.
 Săcară Costachi, 196.
 Sălcianu Const., 162.
 Sălceeni (sat), 307, 345.
 Sandu Bărghierul, 176.
 Sandu(l) Bou, 30, 51-2, 246.

Șarban Eșan irodiacon, 72.
 Sârbeschi Ioan, 268.
 Sârbul Const., 259.
 Sârbu Gh., 266.
 Sârbu Iordachi, 192-6.
 Sârbu Petre, 153.

- Sârdenuş Petre, 251.
 Sarealbă Dobre, 262.
 Sava Dumitrachi, 145.
 Sava Gh., 265.
 Sava Ion, 243.
 Sava Ştefan, 122.
 Sava Savin, 67-8.
 Savin (Sâghi) monah, 22-7.
 Scandalolu Gheorghii, 99.
 Scânteii Iancu paharnic, 115.
 Scânteii Ştefan, 331.
 Scânteii Ştefănachii păharnic,
 61.
 Scarlat iconom, 169.
 Scarlat Alex. Calimah Vv.,
 28, 33, 138, 317.
 Scarlat Calimah Vv., 104.
 Şcoalei elineşti, 29.
 Scriban N. Arhimandrit, 328-9.
 Silvestru Arhimandrit, 146.
 Sima Săidăcaru, 251.
 Simionov V. prof., 45.
 Sion banul, 39.
 Sirian Panainte, 196.
 Siva Ioan preot sîn Toader
 Siva preot domnesc, 9, 10,
 69.
 Siva Ştefan vornic, 46, 75,
 119, 120.
 Siva Toader preot domnesc,
 9, 10, 69.
 Şlicariu Const., 127.
 Şlicariu Gh., 272.
 Şlicariu Grigoraş, 96.
 Şlicariu N., 352.
 Şlicariu Popica C., 132.
 Slobozia (sat), 31.
 Smădu Iordachi, 253,
 Soari Ioan, 266.
 Socola (M-tirea) 329.
 Sofronie ieromonah, naceal-
 nic ot Lipova, 89.
 Soponaru Crăste, 192.
 Spanache Vasile, 318.
 Spânul Const., preot, 296.
 Spânul Const., zăt Anghe-
 luţi Tăbăcaru, 30.
 Stahie Iliecel, 69.
 Staicu Sârbul, 77.
 Stămătescu Gr., 170.
 Stan Antohi, 265, 269.
 Stâncăşeni (sat), 307.
 Stancu comerciant, 52.
 Stancul Vraghie, 119.
 Stanciul negustor, 121.
 Stănuca Mituleasă, 176.
 Stati Ioan sachelar, 167-69,
 175.
 Steclaru Marie, 254.
 Ştefan-cel-Mare, 326.
 Ştefan Dascal, 317-19.
 Ştefan brat Bunda, 119.
 Ştefanovici Gh., 59, 60.
 Ştefănachii Ioan, 195, 262.
 Ştefănescu M., 115-67, 170.
 Ştefănescu I., 160.
 Stegărescu Gh., 265.
 Sterian Vasile, 262.
 Stoian Neculaiu, 159.
 Stoian Blănariul, 32.
 Stoica Abăgeriu, 20.
 Stoica Toader, 106.
 Stoiciu Ilie (băcal) 59, 65-6.
 Strat (Vasile) preot, 153-64.
 Strătulu' Const., preot, 305.
 Strianga Crăste, 49.
 Stroe Steclaru, 248.
 Sturza Alecu spătar, 39,
 100, 315-51.
 Sturza vt. logofăt, 36, 138.
 Sturza Const., spătar, 30,
 229, 351.
 Sturza Ecaterina, 191.
 Sturza Gh., postelnic, 207.
 Sturza Ioniţă căminar, 241-4.
 Sturza Petrachi vel vister-
 nic, 35.

Șturză Ștefan, 229.
 Sturza Safta, 277-8, 351-3.
 Sturza Teodor hatman, 207.

Sturzoaia Catrina spătăreasa,
 85.

Susăni (sat), 308.
 Șușnea I., 180.

Tabacaru Apostol, 252.
 Tăbăcaru N., 261.
 Tăbăcaru Toderăș, 265.
 Tacu lordachi sluger, 116.
 Tacu Ioan, 114, 116.
 Țăfârdan Barbul, 69.
 Țăfârdan (Crâstei), 9, 12.
 Țăfârdan Ion, 73.
 Țăfârdăneasa Alixan. 72-5.
 Talpiș Mihai, 250.
 Tanasă Gavril, 153.
 Tanasă Grecu, 122.
 Tanie Const., preot, 265-9.
 Tântirim, 96.
 Târgoveții de Bârlad, 45.
 Târgului vechi, 115.
 Tașcă Toader, 210.
 Tătaru Ștefan staroste de
 sorunari (sopunari ?), 9.
 Teasc, 162.
 Tecuciu (ținut), 16, 384.
 Telemac Vasiliadi, 117.
 Tenie Apostu preot, 384 (vezi
 Ananie Călugăr).
 Tenie Alex. 258-59.
 Tenie C., 349, 350-1.
 Teodor Demetrie, 238-40.
 Teodor N. Blanariu, 132.
 Teodor Mihalachi, 106.

T.

Teodor Vasili sachilar 166-9.
 Teodor preot, 102, 137.
 Teofan Ieromonah Nemțianul
 363.
 Teofilact Arhiep. Bulgariei,
 348.
 Teohari Ioan, 257.
 Teohar Ciolacu, 250.
 Theohari Tudorachi, 165.
 Tiliman Ștef., 266.
 Tinica, 22.
 Toader (ot Nătești) preot, 26.
 Tocineanu Petre, 249.
 Tocineanu Pendazi, 249.
 Todosă Ioniță 120 4.
 Toma Grigore bacal, 52-5.
 Toma Neculau Beldie, 326.
 Topală Paraschev, 363.
 Țopa Vasile preot, 153,
 Țoțolică Neculai, 124.
 Trandafir D., 124.
 Triacovici Sămion. 147-9.
 Trifan Toderășcu, 21-2.
 Tudorache Pitariul, 293-4.
 Tudori Gavril, 11.
 Tunsăști (sat), 275.
 Tutolici Ilie, 203.
 Țuțcăneanu N., 177.

U.

Ulița Armenească, 231.
 „ Cojocărească, 237.
 „ Mare, 30, 131, 152, 197,
 298.
 „ Muntenimei (lași), 74.

Ulița Nouă, 230.
 „ din gios, 129.
 „ dela pod în gios, 131.
 „ vechi, 46, 90-6, 101-3,
 105, 245.

Uliea Ioan, 356.
 Ursan Constantin, 301.
 Ursan Ion, 132.
 Ursache V., 122.

Uric, 69.
 Ursul, staroste de cizmar, 69
 Uță Vasilie, 182.

V.

Vale-Jungă (sat), 306.
 Vâlcul Sârbul bacal, 52.
 Vameșu Petrachi ispravnic,
 119, 144.
 Vântu Vasile iconom, 238,
 240, 314.
 Vârgolici Ilie pitar, 37-8,
 98, 108.
 Vârgolici Vasâle, 254.
 Vârlan Ioniță, 87.
 Vârlezu, 307.
 Vârlezenii (sat), 31.
 Vârnav Sofronie ieromonah,
 349-50.
 Vasile clucer, 106.
 Vasile Vodă (Lupu), 1, 4.
 Vasile pârcălabul, 73, 82.
 Vasile sân Ursachi, 107.
 Vasâle a Dahinii, 258.
 Vasilache stolnic 11.
 Vasiliade T., 119.
 Vasiliolu Arghire, 245.
 Vasiliu D., 44.
 Vasiliu Toma, 156, 157.
 Vasiliu N., 189-91.
 Vasiliu Ene, 265, 358.
 Vasiliu Panaite, 331.
 Vasiliu Ioan, 345.
 Vasiliu Gh., 115, 354.
 Vasiliul Cole, 173-4, 132.
 Vatra vechi a târgului, 41,
 95, 103-15, 153.

Veisa Cost. medelnicer, 24,
 30-5, 134, 140, 194.
 Veisa Vasile, 373.
 Velea Ioan, 187, 316.
 Velea I. Ecat., 187-8, 316.
 Velicovici HagiPanainte, 238.
 Veniamin Episcop Romanului
 306, mitropolit, 28, 31-8,
 295, 349-58.
 Veniamin monah, 299.
 Veniamin (Roset) Episcop al
 Romanului, 61, 83.
 Verga Dascalu, 145.
 Vicoleni (moșie), 21.
 Vidră Const., 266.
 Vidră Lazăr, 75.
 Vidră Toader, 72-3, 76, 85.
 Vidră Vasile, 72, 120-22.
 Vidrașe(u) V. medelnicer,
 195, 250.
 Visarion monah, 89.
 Vișan Iode, 145, 232-47.
 Vișan Const., 265.
 Vișan Ioan, 332.
 Vișan Tanasie, 347.
 Viziru Bellicce Fundè, 350.
 Vlad Blănar, 131-2.
 Vrabie Const. iconom, pro-
 toereu, 43, 62-4 103, 201-25,
 269, 301, 384.
 Vrabie Ioniță sardar, 332-56.
 Vulpe Const., 59, 66.
 Vulpe Gh., 66-7.

Z.

Zabanoschioaei, 46.
 Zahariul Manolachi, 154-6,
 253, 267-8, 337.

Zăhărescu E., 180.

Zanet (Zarafoul biv vel
pitar), 81, 92, 107.
Zânica Gh., 121-6, 130.
Zânica N., 126.
Zaremba Stan, 320.
Zarimba D., preot, 287.
Zgaroi Alexandru, 115.

Zlatariul Arghire, 246.
Zmău Const. erei, 123, 287
291, 334.
Zoița Săcăroaia, 41-3, 58.
Zeletin (pârău în jud. Te-
cuci), 22.

A D A O S

Nume de lucruri și de slujbe.

A.

Acaftisier, 324, 325.
Anftologhion, 297.
Antimis, 387.
Apostol (carte), 323, 327.

Arghită, a arghisi, 378.
Aromate, 388.
Aspri (monetă), 5.

B.

Bagdadie, 171.
Benă, benali, 30, 53, 66, 102,
110, 129, 137.
Benturi, 387.

Bezman, bezmen, 42, 52, 53,
56, 98, 100, 137, 368.
Blangi (galbeni), 115.

C.

Cazanie, 323.
Ceasoslov, 314, 322, 323, 325.
Chiriadromion, 297, 325,
338.
Chivniță, pivniță, 88.
Ciobote (taxă sau plată), 6.
Cochii-vechi, 17.

Conac, conacari, 2, 4, 8.
Cristelniță, 388.
Copie (lance), 386.
Cumaș, 383.
Curături, 22.
Cusur, 53.

D.

Dajdie Domnească, 1, 5, 7,
Dajdie Impărătească, 1.
Dajdie Vlădicească, 7, 12,
13, 16, 18, 19, 23, 34.
Deseatină de stupi, 2, 4, 7,
12, 13, 16, 18, 19, 23, 29.
Desătnici, 19, 24.

Diată, 24, 32, 108, 114, 156,
193, 234, 260, 295, 298, 350.
Dijmă, 22.
Disc, 386.
Dohot, 29, 33, 36.
Dveră, 386.

E.

Embatic, 117.
Eși (Iași), 14, 18, 19, 30,
35, 63, 74, 207.

Evanghelie, 323.
Evhologhion, 313.
Evloghitare, 308.

F.

Filadă, 216.

Falon=felon, 217.

G.

Gheometru, 199.
Goștină de oi și de mascuri,

2, 4, 7, 12, 13, 16, 18, 19,
23, 29.
Goștinari, 18, 19, 24.

H.

Hacu, 278.
Havaet, avaet 149, 375, 376,
377, 383.
Havaleli, havaeli, 24, 26,
29, 34, 134, 193, 194.
Heiurile, 115, 118, 203, 282.

Hiler, (suprafață de vie, $\frac{1}{4}$
din hirtă), 50, 52, 57.
Hirtă (supraf. de vie $\frac{1}{4}$ po-
gon), 52.
Hudiță, 101, 104.

I.

Idicu, 88.

Irat, 35, 37, 55.

J.

Jărfelnic, 57, 124.

Jăravăț (pârâu), 260.

L.

Ladin, 387.
Liudi, 23, 25, 29, 34, 134,
194.
Lift, 41.

Litii, 386.
Liturghie (carte) 323, 328. și
în alte locuri.

M.

Mahmudie (monetă), 247.
Mezil (menzil), mezilgiu, 2,
4, 8.

Mineiu, Mineete, 292, 305,
317, 318, 319, 320, 342,
375, etc.

Mir-mare, 387.
 Miruitor, 386.
 Mitmidari, 335.
 Molebnic, 312, 313.

Molitveanic, 303, 348.
 Morahișii (dela Țarigrad), 350.
 Mortasipi, 9.

N.

Nacealnic, 89.

Naloani, 273.

O.

Octoih, 260, 305, 375.
 Olacari, 2, 4, 8.

Orândă, 34, 35, 36.
 Orilcă, 7.

P.

Paucenii, 377.
 Papadia, 291.
 Pârgarii, 2, 4, 8, 12, 14.
 Pendicostariul, 375.
 Podul-gospod, podul-mari, 10,
 82, 110, 213.
 Poclonul Vlădicescu, 5.
 Poghejie, pojąjie, 259, 282,
 370.
 Pont, 128.
 Poslușnici, 2, 4, 5, 8, 12, 13.
 Potir, 386, și în alte locuri.

Pogon (suprafață de vie—36
 prăjini), 4, 8, 12, 17, 18, 19.
 Potronic, 2, 4, 7, 8, 14.
 Pothodarii, 2, 4, 8.
 Puțul Nacului, 24.
 Pravilele, 377.
 Prescură, 386.
 Prinoasele, 380.
 Pristolul, 383.
 Procovăț, 261.
 Proscömedie, 387.
 Psaltire, 323.

R.

Rășină, 387.

Rubeluți, 41.

S.

Sacâz, 387.
 Smirnă, 387.
 Stepenă, 289.

Stihar, 261.
 Soltan-mezat, 104.
 Soroc, 84.

S.

Șoltuz, 2, 4, 8, 12, 14.
 Șchioapă (măsură de lungi-
 me), 387.

Șugubine, 6.

T.

Teslem, 195.
 Teslimarisi, 43.
 Tiplotă, 386.

Tratapod (tetrapod), 260.
 Triodion, Triod, 310, 312,
 375.

Ț.

Țântirim, 97.

Țiduli, 99, 102, 145, 159.

V.

Vădrari, vădrărit, 18, 29.
 Vameși, 9.
 Visterie, 36.

Vornici de Bârlad, 2, 4, 6,
 7, 8, 9.

Z.

Zapcii, 18, 24, 134.
 Zăloaga, 330.

Zimți (galbeni), 115.

M
M

TABELA MATERIEI

DOCUMENTE.

1. Documentele Bisericii Domneasca, Hramul Adormirea Maicii Domnului.

P A G I N A

Prefața.

1712 (7220) *Januarie 18.* Nicolae Vodă Mavrodat, motivat fiind de pierderea cărților de milă, întâmplată în vara anului 1711, cu prilejul arderii târgului Bârlad de către Tătari, scutește pe 2 preoți și 2 diaconi de dajde împărătească, dajde domnească, deseatină de stupi, goștină de oi și de mascuri, pogonăritul de vii, și de alte dări și angării; asemine și 2 țarcovnici și 2 poslușnici—de toate dările și angăriile; și întărește preoților să aibă a-și lua venitul, după obicei, la ziua târgului: 4 bani de vită, 2 potronici de cal, 2 bani de toată dugheana, și câte 2 oacă de fiecare car de pește 1

1733 (7241) *Mai 25.* Constantin Vodă Mavrodat scrie tuturor celor ce umblă cu ori-ce fel de slujbă a domniei la ținutul Tutovii, ca să dea pace la 2 preoți și 2 diaconi de dajde domnească, deseatină de stupi, goștină de mascuri și de oi, și de alte dări și angării, cum și la 2 țarcovnici și 2 poslușnici de toate dările și angăriile, și târgoveții la nimic cu dânsii să nu-i amestice. Le mai întărește preoților ca să aibă venitul la ziua târgului dela vitele ce s'ar vinde, și câte 2 bani de toată dugheana dela neguțitori, și de carul de pește câte 2 oacă, scutindu-i și de pogonărit. 3

1737 (7245) *Februarie 4*. Grigori Ghica Voevod dă preoților bisericii Domneasca o carte de apărare de dajdea gospod și de pocolonul vlădicescu. 5

1741 (7294) *Maiu 15*. Grigorie Ghica Voevod imputernicește pe Constantin Roset vel vornic (al Țării de jos) și pe cine va pune acesta vornic la târgul Bârladului, a căută și a cercă gloabe, șugubine, morți de om,—venitul vorniciei, în ținuturile : Tutova, Tecuciu, Putna, Covurlui și Fălciu,—rânduind dela cine și în ce chip să se iee unele gloabe de vornici, iar altele de protopopii respectivi. 5

1754 (7262) *Maiu 15*. Mateiu Ghica Voevod scutește pe 2 preoți și 2 diaconi de dări și le întărește foloasele avute la ziua târgului, scutindu-i și de pogonărit pentru câte pogoane de vie dânsii ar avea; în acelaș timp scutește și 2 țarcovnici și 2 poslușnici de toate dăjdiile și angăriile. 7

1755 (7263) *Februarie 4*. Ion zet (ginere) lui Zabanoschi cu soția sa, Maranda, și cu fiica lor, Ioana, vând preotului domnesc, Ion sân Toader Sivii, și preotesei sale, Mariei, trei case și o pivniță între case, în târgul Bârladului, drept 200 lei; în acelaș timp cumpărătorii lasă ca, după moarte, să fie aceste acarete a bisericii domnești, spre a lor pomenire, cum și a acelora dela cari le-au cumpărat. 8

1758 (7267) *Decembrie 26*. Constantin Băcalu, ginerile lui Cristian Olarul, împreună cu soția sa, Tofana, și cu copiii lor, vând preotului Ion Hrițcu, preotesii și copiilor acestora, o dugheană, în Bârlad, pe ulița cea mare, ce vine dela podu gospod și merge spre biserica gospod, în preț de 120 lei 10

1759 (7267) *Ianuarie 25*. Ioan Teodor Voevod scrie slujitorilor împlinitori ai poruncilor domnești dela Ținutul Tutovii și târgul Bârladului, ca să dea pace la 2 preoți și 2 diaconi de dajde domnească și vlădicească, și să le scutească câte 50 stupi de deseatină și câte 50 oi de goștină, cum și la 2 țarcovnici și 2 poslușnici să le dea pace de toate dările și angăriile. Așijderea întărește preoților și foloase la ziua târgului și dintr'altele de toate după obicei, scutindu-i și de pogonărit. 11

1762 (7270), *fără lună și zi*. Grigorie Ioan Voevod scutește pe 2 preoți și 2 diaconi de dajdea domnească și vlădicească. 50 stupi de deseatină, 50 oi de goștină,—iar de vor ave mai mulți stupi să plătească boerește; asemenea 2 țarcovnici și 2 poslușnici,—dându-se acestor de al doilea de vel visternici și pecetluituri roșii, să fie în pace de toate dările și angăriile; întărește apoi preoților și venitul dela ziua târgului, scutindu-i și de pogonărit. 13

1775 *Iulie 29*. Ioniță Praja, fecior Lupului Praja, fiind om holteiu (neinsurat), dăruiește bisericii domnești un loc de dugheană, în Bârlad, care loc s'a numit mai înainte Crășma Pascului. 14

1779 *Februarie 20*. Constantin Dimitrie Moruz Voevod întărește ca 2 preoți și 1 diacon să fie scutiți de dajde domnească și vlădicească și de alte dări și angării ce ar fi pe alți preoți; apoi la vremea deseatinii să li se scutească câte 50 stupi, la a goștinii câte 51 de oi, și la a vădrăritului câte 600 vedre vin peste tot. . . . 16

1792 *Septemvrie 1*. Alexandru C. Moruz Voevod scutește biserica pentru una sută stupi i sîni de deseatină, una sută oi de goștină și șease sute vedre vin de vădrărit, pe 2 preoți și 1 diacon de dajde domnească și vlădicească și de alte dări și angării, ce ar fi pe alți preoți și diaconi. . . . 17

1795 *Iulie 3*. Alexandru Ioan Calimah Voevod hotărăște ca 2 preoți și un diacon să fie în pace de dajde vlădicească, cum și de toate alte dări și angării, ce ar fi asupra altor preoți, scutind de tot omul și câte 50 stupi i sîni de deseatină, 50 oi de goștină, și peste tot 600 vedre vin, din drepte vile lor, ce vor ave la finutul Tutovii. . . . 19

1795 *Septemvrie 4*. Căpitanul Alexă vinde lui Iordachi sîn Eitenii «o casă cu chimnița și cu locul ei, ce este la cășăpii», drept 110 lei. Pe acest loc, îl aveă cumpărat dela Ioniță Rezmeriță,—dând acum vânzătorul în mîna cumpărătorului și toate zapisele cele vechi. . . .

1796 *Septemvrie 15*. Iacov (Stamatii), Mitropolitul Moldovei sloboade o carte de blestem, cu care să se serviască Maria, fiica sardariului Dediul Codrianu, la alegerea și dezbaterea din inpresurare a moșiei Frunțișenii din jud. Tutova. . . . 20

1801 *Aprilie 6*. Ștefan postelnicul hotarnic și Constantin Cărjeu mazil, fiind însărcinați de boerii ispravnici, hotărăsc moșia lui Barbălată din hôtarul Galbenii, județul Tecuciu. . . . 21

1803 *Iulie 25*. Alexandru Moruz Voevod scutește biserica pentru drepte bucatele sale, 200 stupi i sîni de deseatină, 200 oi de goștină și 800 vedre vin de vădrărit; pe 2 preoți și 1 diacon—de dajde domnească și vlădicească, cum și de alte dări și angării ce ar fi pe alți preoți și diaconi; așijderea și 5 liudi, oamenii streini, ce și-ar aduce biserica de peste hotar, să fie scutiți și aparaiți de tot birul și de alte dări și angării. . . . 23

1804 *Iunie 10*. Șerban Blănarul, având un loc de casă lângă puțul Nacului, la marginea drumului ce trece pe lângă biserica gospod, îl dăruiește acestei bisărici, spre a fi pomenit împreună cu tot neamul. . . . 24

1806 *Februarie 1.* Alexandru Constantin Moruz Voevod invoeste bisericii Domneasca ca, pentru lucrutul viilor și alte trebuinți ale ei, să-și aducă 8 oameni streini de peste hotar, cari să nu fi avut vreodată amestic la bir cu locuitorii țării, și cari oameni, aducându-se prin spatarul Mihalache Cerchez, să fie supt povățuirea protopopu lui Ioan (Dămian). 25

1807 *Noemvrie 19.* Șapte răzăși de pe moșia Gelbenii, ținutul Tecuciului, hărăzesc bisericii Domneasca 75 stânjini de moșie, răscumpărați dela căpitanul Coste Mihălachi cu dreptul de protimisis, in 68 lei. 26

1813 *Iunie 26.* Scarlat Alexandru Calimah voevod, amintind de cutremurul din 1802, care a stricat biserica Domneasca, precum și de privilegiul dat acestei biserici de Alexandru Moruz Voevod in a doua sa Domnie (1802—1806), adecă că numai această bisărică să aibă a ținē a și vinde dohot și păcură in târgul Bărladului pe timp de 5 ani, și ca folosul ce va eși să se întrebuinteze atât in lucrul zidirii bisericii, cât și in cheltuiala Școalei elinești ce să află la această bisărică, —reinoeste acel privilegiu hotărând a-l avē in veci, și adaoge a scuti biserica de dajde pentru 200 stupi și sfini de deseatină, 200 o; de goștină, 800 vedre vin de vădrărit, cum și 2 preoți și 1 diacon de dajde domnească și vlădicească; osebit biserica să-și mai poată aduce încă 5 oameni streini. 28

1817 *Februarie 4.* Epitropia târgului Bărladului adeverește că pentru 400 stânjini ce are biserica gospod, loc cuprins cu binale și stărp, au plătit păr. Iconom Ioan Damian 765 lei. 30

1819 *Iunie 20.* Carte de blăstăm scoasă de stolnicul Ioan Codreanu dela Veniamin Mitropolitul Moldovei, asupra satelor: Slobozia, Vârlezenii, Grăjdenii, Frunțișenii și Delurenii, —pentru ca locuitorii acestora să mărturisiască adevărul, când vor fi întrebați despre hotarele moșilor Frunțișenii și Dealu-mare, sau despre alte semne despărțitoare de moșiile de prin prejur. 31

1819 *Noemvrie 16.* Marghioala Racoviță dărueste trei dughene bisericii Domneasca, pentru pomenirea părinților săi, a spatarului Gheorghie Constandachi și a spătăresei Zmarandei Costandachi. 32

1823 *Iunie 9.* Ioan Sandu Sturza Voevod întărește privilegiile bisericii Domneasca și slujitorilor ei, intocmai cum fusăse date de Alexandru Calimah Voevod. 33

1827 *Febr. 1.* Epitropii bisericii Domneasca, jăluindu-se Domnului că neamul Duculesc ar fi scos hrisov pentru ca orânda dohotului și a păcurii să fie a bisericii Vovidenia până se va găti și-și va plăti datorile, il roagă ca acest privilegiu, dat de veci bisăricii gospod, să nu se strice, și aceasta încă și pentru cuvintele că biserica are nevoie de a fi învălită de iznoavă și ține școală de învăț psaltichie copii de pomană, fără nici o plată de bani. 35

1827 *Martie 18.* Visteria însărcinează pe Isprăvnicia Tutovii să cerceteze jalba dată la Vodă de către epitropii bis. Domneasca și se vadă cuprinsul cărților ce biserica Vovdenia ar avea pentru orânda dohotului și a păcurii, cum și sub ce felu de împrejurări s'au slobozit. 36

1830 *Iunie 5.* Iconomul Costandin (Cocul), Protopopul Bârladului, aducând la cunoștința Mitropolitului Veniamin că slugerul Vasile Chirul și pitariul Ilie Vărgolici voesc a lua iratul dohotului și al păcurii dela biserica gospod și a-l da bisericii Vovdenia, îl roagă de a mijloci să nu se știrbiască drepturile bisericii gospod. 37

Iași 1830 Iunie 9. Mitropolitul Veniamin poștește pe Divanul împlinitor al Cnejeii Moldaviei, ca să iee în băgare de seamă cele ce se arată prin raportul Protopopului Constantin, din Bârlad, cu privire la aspirirea ce se face bisericii gospod și deci să se facă dreptate bisericii. 38

Iași, 1830 Iunie 14. Divanul împlinitor al Cnejeii Moldovii scrie către Comisia 3-a reveduitoare ca, luând în băgare de seamă decumenturile, să pună la cale cele jăluite de Protopopul Bârladului la Mitropolitul în privința asuprerei bisericii gospod din partea slugerului Vasile Chirul și pitarului Ilie Vărgolici. 38

1831 *Martie 31.* Comisia 3-a reveduitoare aduce la cunoștința Divanului că biserica gospod are dreptate, și că a făcut cunoscut Isprăvnicii de Tutova ca să nu îngăduie înstrăinarea venitului păcurii dela sânta biserică. 39

1832 *Septembrie 18.* Costachi Die ban ațierosește bisericii gospod o icoană, Maica Domnului, ferecată cu argint și poleită cu aur, dinpreună și cu alte câteva lucruri de valoare, și care icoană o avea numitul dela cumnatul său, Aga Costachi Parlapan. 40

1833 *Maiu 15.* Maria, fiica Zoiții Săcăroaei, vinde un loc stârp ce-l are pe vatra vechi a târgului, lui Manolachi Ivanovici, în mărime de 26 stj. proști și cu preț de 575 lei. 41

1842 *August 28.* Neguțitorii : Tanasă Chiriac (căldărarul), Ivaniciu Boiul, și Haim jidovul, și Izdrail jidovul, iau cu bezmăn pe 40 ani, un loc al bisericii gospod, pe care aceasta îl avea dăruit de spatarul Mihalachi Cerchez, cu obligație ca numiții neguțitori să plătească câte 400 lei (vechi) pe an. 42

1843 *Noembrie 23.* Parascheva, văduva răposatului Eni, din târgul Bârladului, primind dela epitropul Ion Liga 180 lei, trece în stăpânirea bisericii Domneasca căsuța ce o avea făcută pe locul din ograda numitei biserici. 43

1845 *Maiu 6.* Șatraru Manolachi Ivanovici trece în de veci vânzare către Manolachi și Ioan Drăgănescu, în preț de 925 lei, locul cumpărat dela Zoița Săcăroae, în mărime de 26 stj. proști, pe vatra veche a târgului. 43

1898 *Julie 3.* Epitropia bisericii Domneasca cumpără o dugheană cu locul ei dela Hristache Ioan, în strada Ștefan cel Mare, cu preț de 11,000 lei. 44

Documentele bisericii Sfântului Dimitrie.

1777 *Martie 16.* Mai mulți neguțitori bătrâni și tineri, din târgul Bârladului, urmând poruncii Domnului Grigorie Alexandru Ghica spre a cercetă de se află în Bârlad niște loc domnesc fără de pricină cu stăpânirea cuivă, găsesec 5 jum. stj. pe ulița veche, ce merge spre ocolul făcut nou la movilă, pe care îi dau bisăricii sf. Dimitrie. 45

1786 *Martie 24.* Alexandru Ioan Mavrocordat, motivat de cetererea preoților Ioan și Manolachi, scrie ispravnicilor de Tutova ca să aleagă locurile de dugheni și partea de moșie dela Fântâneli, proprietatea bisericii sf. Dimitrie. 46

1799 *August 22.* Listă de scrisorile pentru locurile ce biserică sf. Dimitrie le are în târgul Bârladului, cum și pentru părțile de moșie ce le are pe aiară. 48

1800 *Aprilie 14.* Vasile Bărcan cu soția și copiii săi își vinde toată via din podgoria Prăponeștilor lui Sandu Bou, din Bârlad, cu suma de 122 lei 90 bani. 50

1812 *Ianuarie 21.* Casandra cu soțul ei, Ion Mihălachi, și Maria cu soțul ei, Constantin Răpă, vând un pogon de vie cu loc cu tot, din Prăponești, lui Sandu Bou, cu tocmală 50 lei. 51

1812 *Februarie 16.* Gheorghie Pătrașcu vinde lui Sandu Bou o jumătate pogon și un hiler de vie paragină și o hirtă de loc stărp în preț de 50 lei pogonul

1823 *Julie 15.* Vâlcu Sârbul bacal ia cu bezmăn un loc a sf. Dimitrie, situat «în gios de biserică între Constandin Teodosiu și între căpitan Donciu», cu câte 30 lei pe an, pe care loc să-și facă o bină. 52

1823 *Septemvrie 27.* Grigore Toma bacal ia cu bezmăn un loc a bis. sf. Dimitrie «între dughiana Stancului și între Neculai Mocanu», cu câte 30 lei pe an, pe care loc să-și facă o bină. 52

1823 *Septemvrie 27.* Epitropii bisericii sf. Dimitrie vând bacalului Grigore Toma o dugheană, iar locul de sub ea îi dă cu bezmăn câte 30 lei pe fiecare an. 53

1826 *Julie 18.* Cătorii, Epitropii și Slujitorii bisericii sf. Dimitrie, din Bârlad, aducând la cunoștința Domnului țării începerea zidirii din temelie a acestei biserici, năzuesc la mila Mării Sale ca să dăruiască sfântului lăcaș spre ajutor venitul giugăritului și a coltului, cum dăduse un asemenea ajutor și pentru zidirea bisericii sf. Spiridon, tot din acest târg. 53

1826 *Julie 24.* Vel visternicul scrie către Ispravnicii Țantului

Tutovii că Epitropii bisericii sf. Dimitrie, din Bârlad, în scopul de a face meremetul acestei biserici au cerut la Măria Sa Vodă să li se dea venitul giugăretului și a cotului târgului Bârlad precum mai fusese dat și pentru zidirea bisericii sf. Spiridon, și deci dumnealor Ispravnicii, cercetând în chip și de către cine s'au dat acest irat, și de este cu miltă nîrea obștiei de a se mai da, să pînă la cale înlesnirea cerută până va lua sfârșit meremetul. 54

1830 Octomvrie 26. Grigorie Toma ia cu bezmăn un loc a bis. sf. Dimitrie «din gios de ograda bisăricii dispre mează-zi», cu tocmală câte 50 lei pe tot anul. 55

1831 Martie 18. Adevărînța Iconomului Costantin (Cocu) pentru trei documente a moșiei Hușii ot gura Tutovii, proprietatea bisericii sf. Dimitrie. 56

1831 Aprilie 23. Ivan Sârbul ciobotar încredințază prin al său zăpis ce-l dă Iconomului Constantin Cocul epitropul bis. sf. Dimitrie, că a luat cu bezmăn un loc «din gios de bisărică din trupul ogrăzii bisăricii,» cu tocmală câte 20 lei pe an, pe care să-și țină o bină. 56

1831 Aprilie 23. Manole ciobotar încredințază prin zăpisul ce-l dă părintelui Iconom C. Cocu, epitropul bis. sf. Dimitrie, că a luat cu bezmăn un loc «din gios de bisărică, din trupul ogrăzii bisăricii,» cu tocmală 25 lei pe an, pe care să-și aibă o bină. 56

1831 Decemvrie 2. Gheorghie Bou. fecior răposatului Sandu Bou, dăruște bisăricii sf. Dimitrie 5 pogoane vie și jumătate hiler loc în podgoria Priponeștilor. 56

Roman, 1832 Iulie 27. Meletie Episcopul Romanului, luând cunoștință despre învoirea bisăricii sf. Dimitrie, trimite poporanilor arhierescă blagoslovenie și părintesc îndemn ca într'o unire să ajute fie-care spre a se aduce întru ispravă acest plăcut lui Dumnezeu lucru. 57

1833 Aprilie 16. Epitropia moșiei târgului Bârladului, adevărind că, pentru 26 stânjăni proști, a primit suma de 16 lei, întărește veșnica stăpânire asupra locului pe care se află un bordeiu și pe care l'a avut Zoița Săcăroaea. 58

1835 Oct. 26. Constantin Vulpe cizmarul încredințază prin zăpis că a luat cu bezmăn un loc de două dugheți «despre răsărit din trupul ogrăzii bisăricii,» cu tocmeală câte 60 lei pe an. 59

1835 Oct. 26. Costandin Rață cizmar și Ion Cazacu chitar încredințază prin zăpisul ce-l dau la mâna epitropilor bis. sf. Dimitrie, că au luat bezman un loc «despre răsărit, în colțul de miază-zi din trupul ogrăzii bisericii,» câte 50 lei pe an,—pe care să-și țină o bină. 59

1836 Oct. 26. Gheorghie sîn Ștefan cizmarul ia cu bezmăn un loc «din gios de bis. din trupul ogrăzii bisericii,» câte 40 lei pe an. 59

1838 Februarie 19. Ioan sîn Toader Moisi dă un zăpis la mâna cititorilor bis. sf. Dimitrie, prin care adeverează că ia cu bezmăn

un loc «lângă poarta bisericii dispre apus, unde au mai fost un șopron a tatălui meu.» cu câte 20 lei pe an. 59

1838 *Maiu 29.* Gheorghie Ștefanovici dăruiește bisericii sf. Dimitrie o dugheană ce o făcuse pe locul acestei biserici, ca să fie pomenit în veci. 59

1841 *Martie 22.* Epitropia bis. sf. Dimitrie aduce la cunoștința Isprăvniceii Tutovii că săvârșitul din viață Diaconul Manoli Bostaca au rămas datori bisăricii cu 600 lei (vechi). 60

1845 *Septemvrie 12.* Invoiala de schimb dintre frații Manolachi și Ioan, fii răposatului Căpitan Ioniță Drăgănescu din Bârlad, și dintre Epitropii bisericii sf. Dimitrie, prin care cei dintâi, în locul unei dughene ce maica lor Ancuța cu diata din 1839 Martie 13, dăruisă sf. Dimitrie,—dăruiesc acum în schimb un loc stârp, tot în Bârlad, în mărime de 26 stânjani proști. 60

1845 *Noemvrie 17.* Scrisoarea Iconomului C. Vrabie către Iconomul Ioan, din Botoșani, prin care îl roagă să-i răspundă de unde și în ce chip se pot lua cei 200 galbeni, lăsați prin testament de Antohi Bou, deacolo, parte ca donație, parte pentru suma cu care părintele său, Sandu Bou, a rămas dator bisericii sf. Dimitrie, din Bârlad. 61

Iași 1845 Noemvrie 29. Iconomul Ioan din Botoșani, aflându-se în Iași, făgăduiește că, întorcându-se acasă, se va interesa să observe diata răposatului Antohi Bou și să se înțeleagă cu cucoana acestuia celor 200 galbeni, de care îi vorbește Iconomul Vrabie. 62

Botoșani, 1845 Decemvrie 20. Iconomul Ioan înștiințază pe Iconomul C. Vrabie că în adevăr răposatul Antohi Bou a lăsat bisericii sf. Dimitrie 200 galbeni și că cucoana Mărioara va veni la Bârlad, în vara viitoare, spre a plăti această sumă. 63

1847 *Aprilie 9.* Căminarul Ioan Liga, informându-să că Antohi Bou feciorul lui Sandu Bou, prin diata lăsată în mâna soției sale, Mărioara, a hărăzit bisericii sf. Dimitrie 200 galbeni pentru datoria părintelui său, scrie Iconomului Ioan, din Botoșani, ca să vorbească cu soția răposatului și să iee înțelegere de chipul cum s'ar putea mai nimerit a se primi acei bani. 64

Botoșani, 1847 Iunie 4. Iconomul Ion răspunde căminarului Ioan Liga că, în toamna viitoare, însăși cucoana Mărioara Bouaia, venind la Bârlad, pe lângă dezgroparea morților va face și împlinirea datorii către biserică. 65

1849 *Septemvrie 11.* Stoici Ilie băcalu vinde trei dughene lui Costantin Macarie băcalu, în 2000 lei, nu însă și locul de sub ele care este a bisericii sf. Dimitrie, și pentru care trebuie a plăti bezmăn câte 108 lei pe an. 65

1874 *Februarie 5.* Gheorghie Vulpe vinde două dughene bisericii sf. Dimitrie, ce erau construite pe locul acestei biserici, în preț de 440 galbeni. 66

1885 Decembrie 20. Sava Savin vinde Epitropiei bisericii sf. Dimitrie un loc cu dugheană și atenansele de pe el, situat în strada Principală, cu preț de 8100 lei noi. 67

Documentele bisericii Vovidenia.

1754 (7262) Maiu 9. Ursul, fostul staroste de cizmari, împreună cu fiii săi, vinde o casă la mahalaua Silitrîi lui popa Ion feciorul lui Toader Siva. 69

1767 Iunie 1. Constantin, feciorul preotului Panfile, vinde hatmanului Vasile Razu două dughene cu o pivniță și un loc stârp, din târgul Bârladului, cu 150 lei. 70

1867 Iulie 1. Costantin, feciorul preotului Pamfilie, vinde lui Manolache Brânză două dughene cu pivniță și un loc stârp cât se află în dosul lor, în târgul Bârladului, cu 150 lei. 71

1770 Aprilie 25. Alexandra Țăfărdăneasa dă ca danie nepotului său Toader Vidră patru stânjini de loc ce îi avea moștenire dela părinți, în orașul Bârladului. 72

(Fără dată, către 1770). Mai mulți târgoveți dăruesc bisericii Vovidenia un loc, 3 și jum. stânjini fața, 6 și jum. stânjini înapoi, spre apa Bârladului, spre a-și face pe el orice va voi. 73

1772 Iunie 7. Alegerea și hotărîrea a două locuri de peste podul gospod, dăruite bisericii de Ștefănică Duca și Vasile Părcălabul ispravnic. 73

1774 Iunie 28. Zapis de vânzare și de schimb între Maria Rosetoaea băneasa, din Iași, și Dumitru Otmache, neguțitor din Bârlad. 74

1775 Februarie 16. Alisandra Țăfărdăneasa donează bisericii Vovidenia un loc de casă, în târgul Bârladului, în întindere de 3 stânjini liniari în față și 6 stânjini liniari în dos. 75

1777 Martie 1. Toader Vidră se împrumută cu 60 lei dela fostul potropop Gheorghie Brăescu, pe timp de un an și cu dobândă din zece doisprezece (20 la sută). 76

1777 August 1. Prețeluirea în 125 lei a lemnului întrebuințat de Staicu Sârbul, la facerea a trei dughene și a unei pitării pe locul de proprietate a răposatului Vasile Duca. 77

1779 Noembrie 5. Vasile, feciorul lui Ursache, vinde un loc de casă situat din sus de podul gospod, în dreptul altarului bisericii Vovidenia, lui preotul Ioniță, în 10 lei. 78

1781 Martie 1. Andrei Grigoraș vinde lui Vasile Vidră un loc în 30 lei. 79

1783 Iunie 18. Isac, feciorul Leibeii jidovul, vinde lui Nistor un loc de pivniță. 80

1790 Octombrie 26. Preoții: Matei Brăescu și Ioniță (Cojocarul), adevăresc că Gheorghie Scandaluolu și cu Eni fratele său, au

- luat cu bezmăn 2 locuri ale bisericii Vovidenia,—pentru care să plătească câte 40 lei pe an. 70
- 1791 *Noemvrie 1.* Ilie, ginerile lui Chiricuță, vinde jupânului Zanet un loc de dugheană, în târgul Bârladului, drept 20 lei. 81
- 1792 *Iunie 10.* Măsurarea și hotărîrea a două locuri de peste pod, date danie bisericii Vovidenia de frații Ștefănică și Vasile Duca. 81
- 1798 *Ianuarie 1.* Ivan Chitarul și Tănăsă Grecul iau cu bezmăn locurile din păscărie obligându-se a plăti câte 18 lei pe an. 82
- 1799 *Februarie 16.* Paraschiva, soția răposatului Vasile Vidră dăruiește bisericii Vovidenia un loc de dugheană. 83
- 1800 *Ianuarie 18.* Constantin Alexandru Ipsilant Voevod scrie ispravnicilor de Tutova ca, având în vedere jalba dată de preotul Manoli, să hotărască niște locuri ale bisericii Vovidenia. 84
- 1800 *Dechemvrie 9.* Ilinca, preuteasa preotului Constantin Balaban, vinde preotului Manole dela biserica Ducăi 4 stânjini de loc cu 35 lei; apoi, acest preot, îi vinde bisericii Vovidenia. 85
- 1801 *Iunie 16.* Preotul Ioniță Cojocariul vinde două case lui Toader Jomirul cu 250 lei; iar la 1805, rudele sculându-se cu judecată, cumpărătorul a mai dat și acestora 140 lei. 85
- (*Probabil 1806*) Preotul Ioniță (Cojocarul), din călugărie Ieromonahul Elisei, dăruiește bisericii Vovidenia două case ale sale de pe malul Bârladului. 87
- 1809 *Martie 5.* Preotul Ioniță (Cojocariul), iar din călugărie Ieromonahul Elisei, dăruiește bisericii Vovidenia 2 case ale sale din malul Bârladului, spre pomenirea sa și a familiei sale. 88
- 1809 *Iunie 10.* Ieromonahul Elisei dăruiește bisericii Vovideniei 2 case făcute pe locul acestei biserici, ca să-i fie pomană. 89
- 1810 *Septemvrie 19.* Velică Brânză se împrumută la Costin Pangrate cu 300 lei, pușându-i amanet o dugheană de lângă mungerie și un loc de dugheană din ulița cea veche. 90
- 1815 *Ianuarie 22.* Alegerea și hotărîrea a 2 stânjini de loc cuveniți Catrinei, sororii lui Velică Brânză, de alți 2 stânjini de loc cuveniți acestui din urmă. 91
- 1815 *Martie 12.* Zanet Zarafoul dăruiește bisericii Vovidenia un loc de pivniță ce-l avea pe vatra târgului, pe loc gospod, ca să-i fie pomană. 92
- 1817 *Maiu 2.* Casandra, soția răposatului Velică Brânză, vinde epitropilor bisericii Vovidenia doi stânjini de loc cu 400 lei pentru a se plăti de o datorie a bărbatului său la cluceriu Constantin Pangrate. 93
- 1817 *Iunie 22.* Actul prin care se constată că biserica Vovidenia a plătit la epitropia moșiei târgului Bârlad suma de 31 lei, analoghia ce s'au socotit pentru 34 stânjini loc în ulița veche, alături cu foasta cafine a lui Ioniță Popa, și deci i se întărește vecinica stăpânire asupra acestui loc. 94

- 1817 *Septembrie* 7. Costantin Anăstasiei vinde giupănului Gheorghie un loc în mahalaua din gios, pe vatra târgului, cu 1950 lei pe care și dănsul îl cumpărase dela Donciu, ficiorul lui Ivan Dobrovici. 95
- 1819 *Ianuarie* 20. Hagi Chiriac, în schimbul unei huidițe, ce era a bisericii Vovidenia de eșit în uliță, dă acestei biserici 1400 lei cu care în puterea dreptului de protimis răscumpără dela Neculi Mungiul un loc de dugheană, ce era lângă țintirimul bisericii. 96
- 1821 *Martie* 29. Costantin, ficiorul Mitului, vinde bisericii Vovidenia doi stâjini cu 250 lei (vechi). 97
- 1823 *Aprilie* 1. Invoiala făcută între Pavel Duca, episcopul bisericii Vovidenia, și între Neculiță sâni Tănasă Păcurariul, ca acesta și frații lui cât vor trăi să stăpânească locul bisericii de peste Bârlad la capul podului, pe care erau 3 dughene, plătind bezmân pe fie-care an numai câte 60 lei (vechi). 99
- 1824 *Martie* 25. Alexandru Agbașă se obligă ca pe 3 și jumătate stâjini, pe care bisărica Vovidenia îi avea la ulița veche, să facă o bină și s'o stăpâniească 20 de ani, dând și bezmân câte 60 lei (vechi) pe an. 101
- 1825 *Septembrie* 2. Epitropia moșiei târgului Bârlad, adevărind că negușitorul Tănasă Căldărariu a cumpărat un loc prin soltan mezat dela casa răposatului boer aga Petrache Negre, ce plătise partea cuvenită la analoghia pentru emăș și cheltuețele urmate, îi întărește dreptul de stăpânire asupra acelu loc. 103
- 1825 *Septembrie* 4. Act prin care se întărește cumpărătura a 1 și jumătate stâjini gospod, loc fără stăpân, cumpărat dela Casa Obștiei de cătră Tănasă Căldărariu cu preț de 140 lei (vechi). 104
- 1827 *Noembrie* 1. Adevărirea epitropiei moșiei târgului Bârlad că, Ioan ficiorul lui Ștefan bacalu, săponariu, pentru 20 stâjini loc măsurat înprejur, a plătit 50 lei banii analoghiei cumpărătorei moșiei. 105
- 1828 *Iunie* 26. Epitropia moșiei târgului Bârladului întărește lui Gheorghie Dragomir stăpânirea pe 83 stj. și 1 palmă gospod, loc măsurat înpregiur, situat în mahalaua din gios. 106
- 1838 *Decembrie* 14. Opis de hârtiile atingătoare de locurile aforosite sfintei biserici Vovidenia din târgul Bârladului. 107
- 1840 *Iulie* 20. Diata lui Hagi Chiriac Petre. 108
- 1843 *Martie* 16. Vasile Teodor, pentru locul a trei dughene de peste podul mari, făcute pe locul bisericii Vovidenia, se învoește cu epitropia acestei biserici ca se plătească bezmân câte 90 lei pe an, pe timpul cât va trăi soția sa, Stama, care moștenise dela frați acele clădiri; cu condițiune însă ca bezmânul să se plătească regulat, altfel dughenele vor rămâne a bisericii. 110
- 1846 *Decembrie* 5. Testamentul Hagiciăi Teodora Drăgan. 111
- 1855 *Decembrie* 16. Șatrarul Gheorghie Dragomir vinde un loc cu niște case generiului său Ioan Tacu. 114

- 1858 *Octombrie 21*. Ioan Tacu și cu soția sa, Soltana, vând casele cu tot locul lor, ce le aveau în târgu Bârladului, lui Neculaiu Drăgănescu sătrariu, în preț de 450 galbeni zimți. 115
- 1868 *Maiu 2*. Epitropul bisericii, Neculaiu Filibiliu, intrând în înțelegere cu curgătorii din Alexandru Achașă, cumpără în preț de 260 galbeni binăua ce eră făcută de acesta pe locul bisericii, în partea de apus, încă din anul 1824. 117

Documentele Bisericii Sf. Ilie.

- 1775 *Iunie 3*. Măsurarea și hotărîrea unui loc de casă a lui Costantin, ginerile lui Ioniță Grosul. 119
- 1781 *Martie 9*. Mai mulți târgoveți, din Bârlad, dau o mărturie la mâna lui Costantin, ginerile lui Ioniță Grosu, pentru o casă cu locul ei,—pe care acest din urmă o aveă de baștină. 120
- 1781 *Decembrie 27*. Vasile Chiper dăruște un loc pentru sufletul său lui Costantin, ginerile lui Costantin Grosu. 120
- 1784 *Iunie 5*. Alegerea și hotărîrea unui loc a lui Gheorghie Zinica. 121
- 1790 *Septembrie 8*. Neculai Gașpar vinde un loc de casă, la mahala, lui Dimitrie Antohe, în 25 lei. 122
- 1791 *Ianuarie 1*. Preoții bisericii sfântului Necolae, din Podeni, dau un loc cu 15 lei pe an bezmân lui Tanasă Crecu, pe tot timpul cât va trăi acesta. 122
- 1791 *Iulie 27*. Mai mulți târgoveți dăruesc poroșnicului Vasile Iașanu un loc în târgul Bârladului, din locu gospod, pentru oarișcare facere de bine ce le-au făcut. 123
- 1794 *Maiu 8*. Antohi, feciorul diaconului Apostol, împreună cu soția sa, Ilinca, dăruesc bisericii sf. Ilie un loc, în mahalaua despre malu Bârladului, pentru lărgirea ogrăzii ei. 124
- 1794 *Septembrie 3*. Gheorghie Zinica și fiul său, Neculaiu, vând lui Constantin Grosu 4 stânjâni de loc în preț de 13 lei. 126
- 1795 *Decembrie 8*. Cartea de judecată prin care Antonie, Episcopului Romanului, arată în ce chip s'a curmat pricina cu protopopul Ioan Chirul, în privința neîncrederii ivite asupra acestui din urmă, care fusăse însărcinat de breasla blănarilor și de alți negustori cu toată treaba facerii si. Ilie. 127
- 1795 *Decembrie 23*. Adevărînța protopopului Ioan Chirul prin care arată că, în urma judecăței avute, potrivit poruncii Episcopului de Roman, a primit dela breasla blănarilor 235 lei. 129
- 1796 *Aprilie 23*. Constantin Grosul cu soția sa, Păuna, și cu feciorul său, Alistar, dau un loc pe ulița din gios lui Gheorghie sân Vasile Morariu cu 25 lei pe an și cu invoire de a-și face pe el o dugheană. 129

1797 *Octombrie 26*. Constantin Grosul cu soția și copiii săi dau un loc cu bezmân, 32 lei pe an, lui Iancul sîn Morarul, pe care să-și facă dughene și să le stăpânească cât a trăi el și copiii lui și cu dreptul de a le vinde și la alt cineva, nu însă și locul de sub ele. 130

1798 *Martie 2*. Alestar, feciorul lui Costantin Grosul, vinde un loc de dughene pe ulița ce merge dela podul mare în gios, lui Gheorghie Gălățanul, fecior lui Vasile Morariul, și lui Iancu, fratele lui Gheorghie, drept 450 lei. 131

1798 *Martie 2*. Gheorghie Gălățanul și cu fratele său, Iancu, se împrumută cu 100 lei dela Alestar, feciorul lui Costantin Grosul. 132

1798 *Martie 17*. Un răvaș al Isprăvniciei de Tutova prin care invită pe 4 târgoveți spre a îi întrebați pentru pricina locului ce a cumpărat Iancul Gălățanu dela Costantin Grosu. 133

1800 *Iunie 9*. Constantin Alexandru Ipsilant Voevod, la stăruința breslei blănarilor, învoește bisericii sf. Ilie ca aducându-și 4 oameni streini de peste hotar fără de bir în visterie, să fie aceștia ertați și scutiți de orice dări și havalele. 134

1801 *Iunie 27*. Iancu Gălățanu dă 3 lei la cheltuiala târgului pentru judecățile avute cu stăpânitorii moșiei încungiurătoare. 135

1807 *Martie 31*. Anăstasă, feciorul lui Grigoraș Casapu, vinde un loc de casă părintelui Constantin în preț de 24 lei. 135

1810 *Ianuarie 1*. Catrina, fata lui Neculai Gașpar, dăruiește un loc bisericii sf. Ilie spre a fi pomenită la sfântul jertfelnic. 135

1810 *Maiu 15*. Paraschiva Vidroaea, prin actul ce dă la mâna epitropului Vasile (Ouleț), dăruiește un loc bisericii sf. Ilie, pentru pomenirea sa și a bărbatului său. 136

1812 *Noemvrie 27*. Epitropii bisericii sf. Ilie roagă pe Măria Sa Vodă să nu incuviințeze cererea femeii lui Ioniță Dușcă de a-și întoarce binaoa, în care numitul, învoit fiind de a-și face acea bină pe locul și în apropiere de biserică, îndrăznise a deschide crăsmă spre sminteala lumii care venia la sfintele slujbe 137

1813 *Martie 10*. Scarlat Alexandru Calimah Voevod înnoește scutirea de dări, dată bisericii sf. Ilie, pentru 4 oameni streini ce și-ar aduce de peste hotar în trebuințele sale. 139

1813 *Octombrie 11*. Isprăvnicia Tutovii, la stăruința epitropului Vasile Ouleț, însărcinează o comisiune care să măsoare și să stălească locurile de danie ce le are biserica sf. Ilie. 140

1813 *Octombrie 25*. Mărturia hotarnică pentru locurile bisericii sf. Ilie, dată de rânduitui Isprăvniciei Pascal Gane vornicul de poartă. 141

(Probabil 1813). Isvod de 4 scrisori (documente) pentru dugheni amanetate la Pascal Gane vornicul de poartă. 144

1813 *Decemvrie 10*. Angheluță bărghierul, fecior lui Gheor-

ghie Enachi, dinpreună cu soția sa, Safta, vinde un loc drept poarta bisericii sf. Ilie, lui Manole Chire blănariu cu 250 lei. 144

1817 *Februarie 15*. Silvestru, Arhimandritul și Starițul mănăstirii Neamțului și Secului, scrie protopopului de Bârlad că scrisoarea de afierosire, trimisă acolo de ctitorii bisericii sf. Ilie, s'a perdut, și deci, prin aceasta, o declară răsuflată, mai ales și pentru cuvântul că acea afierosire, ne fiind cu voia tuturor ctitorilor, nu fusese admisă de sfânta mănăstire. 146

1818 *Aprilie 20*. Ana, fiica răposatului preot Constantin Ghinea și a preotesei Saftei, împreună cu soțul ei potparucic Sămion Triacovici, declară că, față de zestrea și ajutoarele repetate ce i s'au dat de familie, nu va mai avea alte pretenții nici-odotă. 146

1823 *Septembrie 25*. Epitropia târgului Bârladului întărește lui Ioniță, feciorul lui Ioan Petcul, stăpânirea a trei zeci stânjini loc măsurat inprejur, în mahalaua Podenii, între teasc și între Moscu bacalu. 150

1825 *August 31*. Epitropia moșii târgului Bârladului întărește stăpânirea bisericii sf. Ilie pe 110 stânjini și 6 palme gospod loc măsurat inprejur, ce sânt cuprinși cu ograda, împreună cu odăile și benaua din colțul dela vale, despre gârta Beșleagăi, pentru care s'au plătit 150 lei la banii analoghiei pentru emăș și cheltuelile urmate. 151

1829 *Iunie 12*. Zoia, soră cu Gîrge Gălățanu și soție de al doilea a lui Dinu Blanariu, face danie nepotului său, Vasile Corodeanu, toată averea sa câtă are, din casă și locul de trei dughene în ulița mare, cu condițiune ca să fie îngrijită cât va trăi și pomenită după a ei moarte. 152

1830 *Noembrie 26*. Epitropia moșii târgului Bârladului întărește stăpânirea preotului Vasile, fecior preotului Costantin Grosul, asupra a 52 stânjini gospod, loc măsurat inprejur, cuprinși cu locuința sa, alături cu zaplajii sfântului Ilie, pentru care a plătit 94 lei la banii analoghiei cumpărării moșii târgului. 153

1831 *Octombrie 14*. Manolache Zahariul adeverește că a închiriat o crăsmă a bisericii sf. Ilie lui Coste Sârbul pe 4 ani, care crăsmă îi era bisăricii danie dela Manole Chire și se află așezată din sus de ea. 154

1831 *Noembrie 10*. Preotul Ioan Ghinea și cu bunica sa, Safta preoteasa, vând o casă cu locul ei bisericii sf. Ilie în preț de 1400 lei, care casă se află în vatra târgului, alături cu zaplajii bisericii. 154

1832 *Februarie 19*. Ștefan, feciorul lui Manole Chirul, dăruiește bisericii sf. Ilie un loc de 18 stânjini, ce este alăturat cu ograda ei. 155

1838 *Aprilie 15*. Zoia Galațanca cu soțul său, Dinul, dăruiește bisericii sf. Ilie niște locuri de dughene cu condițiune ca epitropii să

- cheltuiască cu a lor îngropare și la biserică să fie pomeniți după moarte. 156
- 1839 Octomvrie 21. Judecătoria ținutului Tutovii, făcând cunoscut telalului târgului Bârlad că epitropii bisericii sf. Ilie au căpătat invoirea Episcopului de Roman pentru a vinde prin mezat o casă cu locul ei, îi scrie ca neconținut în termen de 40 zile să publice aceea pe toate ulițele și prin mahalalele târgului în zilele de iarmaroc și în celelalte, spre știința tuturor celor ce vor voi să fii mușterii 158
- 1839 Noemvrie 23. Epitropii bisericii sf. Ilie, în urma mezatului ținut, trec în deveci vânzare o casă cu locul ei către Neculai Stoian în preț de 2600 lei. 159
- 1841 Martie 15. Raportul comisiei însărcinate de Ispravnicie prin care se constată că în adevăr Zoița Călățanu făcuse o danie lui Vasile Cordeanu și că acesta, după izvodul de cheltuieli prezentat, îngrijise de dansa dela 1829 și până la 1840 Septemvrie 25. 160
- 1841 Decemvrie 13. Scrisoarea prin care Epitropia Casei Obștiei adeverește că Zoița Galațanca încă din 1816 Maiu 1 a plătit suma de 150 lei pentru locul a trei dughene din ulița mare, în mărime de 39 stj. 7 palme, măsurat împrejur, și deci i se întărește veșnica stăpânire asupra acestui loc. 161
- 1843 Fevruarie 10. Gheorghie Chiciuc vinde lui Gheorghie Buliga un loc de 30 stânjini, măsuțați împrejur, situat între teasc și între Moscu băcalul, în preț de 370 lei. 162
- 1845 Aprilie 25. Mărturia a 6 persoane dată la mâna lui Vasile Corodeanu prin care se constată că în adevăr Zoița Găiățanu îi dănuise niște locuri de dughene cu îndatorire să o îngrijască cât va trăi și, după moarte, să-i facă toate pomenirile. 163
- 1851 Ianuarie 18. Vasile Corodeanu, în schimbul primirii a 370 lei dela Epitropia bisericii sf. Ilie, renunță la orice pretenții de clironomie asupra a 3 locuri de dughene din ulița mare, ce erau făcute danie acestei biserici de răposata mătușa sa, Zoița Călățanca. 164
- 1851 August 12. Epitropia moșii târgului Bârladului adeverește că a primit 110 lei dela Neculai Chetraru, pentru 62 stânjini ce-i are cuprinși cu locuința sa în mahalaua Cacaina de jos, și deci îi întărește veșnica stăpânire. 165
- 1852 Noemvrie 3. Preoții bisericii sfântului Ilie roagă pe Protoiurie ca dispoziția luată cu împărțirea venitului anual dela biserică să se aplice numai cu un cântăreț, iar celuilalt să i se plătească o leață cât se va socoti de cuviință. 166
- 1854 Iunie 28. Hriste Gheorghiu vinde lui Ioan Gheorghiu în 2500 lei casele cu locul lor, foarte a răposatului G. Buliga. 166
- 1858 Iulie 5. Testamentul lui Ioan Gheorghiu, în care pe lângă cele ce hărăzește soției sale, ospitalului, școlii publice și la diferite persoane, lasă și bisericii sf. Ilie un hambar cu patru ochiuri, (pe malul Pârladului) în Podeni. 167

1861 Iulie 12. Contractul maistrului de chetrari Mihaiu Popoiu, prin care se arată condițiile în care s'au alcătuit cu episcopul bisericii sf. Ilie pentru a prăgăti și a face din nou această biserică—din zidire și tencuire. 170

1862 Septembrie 7. Samă de toate veniturile și cheltuelile pentru construcția bisericii sf. Ilie, pe timpul dela 1859—1862, Sept. 7. 173

1863 Aprilie 24. Listă făcută de Iconomul Ioan Ghinea pentru ofrandele în petre de Galați. 180

1863 Decembrie 1. Procesul-Verbal incheet de 54 poporeni ai bisericii sf. Ilie, prin care se constată alegerea ce au făcut în persoana părintelui Protopop Ioan Ghenea, ca episcop, cu profire a îngrijii de clădirea acestei biserici. 181

1863 Decembrie 21. Arhiereul Melhisedec, Locotenentul de Episcop al Hușilor, confirmă alegerea Iconomului Ioan Ghinea de episcop a bisericii sfântului Ilie, până la finirea în totul a lucrului acestei biserici. 182

1864 Ianuarie 20. Apelul făcut de Iconomul Ioan Ghinea către Principele Mihail Sturza, spre a veni în ajutorul clădirei bisericii sf. Ilie. 183

1864 Noembrie 15. Preoții și poporeni bisericii sf. Ilie înputernicesc pe Iconomul Ioan Ghinea ca, în interesul clădirii bisericii, să vândă un loc dela soșă din treacățul mare, lui Constantin Dimitriul. 185

1895 Noembrie 4. Ecaterina Velea Ioan donează bisericii sf. Ilie casa sa în condițiunile arătate prin actul autenticat. 187

1901 Iulie 25. Șeful portăreilor de pe lângă Tribunalul Tutova predă în proprietatea și posesiunea episcopiei bisericii sf. Ilie terenul (piața mică) în suprafață de 659 m. p. 95 c. m. p. dobândit în urma procesului ce a avut cu Primăria orașului Bârlad, înaintea Trib. Tutova la 10 Februarie 1899 și înaintea Curței de Apel Galați, la 24 Noembrie 1899. 189

Documentele bisericii sfântului Gheorghie.

1797 Martie 10. Iftinca, femeia lui Petre Ocneanu, vinde protopopului Ioan Chirul, pentru biserica sf. Gheorghie, casa ce avea lângă locul unde se proiectase a se face din nou această biserică, în preț de 30 lei și cu condiție ca protopopul s'o și pomenească cât va trăi, la sfânta biserică. 191

1810 Martie 26. Ctitorii primei biserici a sf. Gheorghie declară că, ne dându-le mâna a o face acum din nou, învoesc breslele abagerilor ca s'o facă cum vor voi, primindu-i pentru totdeauna pe aceștia și pe toți urmașii lor de ctitori și purtători de grijă a sfântului lăcaș. 192

1817 Octombrie 16. Visteria țării scrie Isprăvniceii de Tutova ca să se dea bisericii sf. Gheorghie, ce se zidește din nou, 6 oameni străni, cari să fie ciocli la acea biserică, apărați de toate dările și havalile. 193

- 1823 *Februarie 17.* Ioan Sandu Sturza Voevod invoeste ctitorilor bisericii sf. Gheorghie ca să aducă, pentru trebile bisericii, 15 oameni streini de peste hotar, ne amestecați la bir cu locuitorii țării și cari să fie scutiți de orice dări și havalele. 193
- 1823 *Decembrie 12.* Ilinca, soția răposatului preot Constantin Bălăban și fiică răposatului protopop Gheorghie Brăescu, dăruiește bisericii sf. Gheorghie o dugheană în ulița mare 194
- 1843 *Iunie 4.* Judecătoria ținutului Tutovii, la jăluirea și stăruița Epitropilor bisericii sf. Gheorghie, Lupu Pavăl și Radu Mircea, în potriwa Anicăi Petrovici, soția lui Ioan Petrovici, fiul lui Petre Croitoriu, reprezentată prin fratele ei, Marinciu Drăghiciu (din Fălciu) ca vechil, au luat în tratație pretenția celor întâi asupra aceștii de pe urmă pentru un loc cu binale pe el, din târgu Bârladului,—pretindirișiți de bisărică. 196
- 1845 *Iunie 8.* Epitropia Casei Obștiei, adevărind primirea sumei de 50 lei, banii analoghiei cumpărăturii moșiei, întărește vecinica stăpânire a bisericii sf. Gheorghie asupra locului de 29 stânjini 1 palmă, din ulița mare, dănuți bisericii de preoteasa Ilinca Bălăbăneasa. 197
- 1856 *August 1.* Maistrul Mihaiu Popoiu se invoeste cu Ioniță Titinaș că să zidească clopotnița bisericii sf. Gheorghie, în preț de 13,000 lei (vechi). 197
- 1857 *Octombrie 28.* În scopul de a se pute înființa piața sf. Ilie, Casa Obștiei, în schimbul unui loc pe care biserica sf. Gheorghie îl avea aici, îi dă un altul din strada Principală. 199
- 1858 *Maiu 25.* Haralamb Neculau declară că suma de 244 lei 10 parale, ce are a luă dela Pefraci Chiru, o hărăzește bisericii sf. Gheorghie. 200
- 1859 *Ianuarie 1.* Listă de câte locuri (imobile) are biserica sf. Gheorghie. 200

Documentele Bisericii sf. Haralampie și Mina.

- 1825 *Maiu 16.* Epitropii moșiei târgului Bârladului, adevărind că Nasta, soția lui Sotir grecul, au plătit 210 lei la banii analoghiei pentru locul ce are cuprins, 116 stânjini, îi întărește veșnica stăpânire. 201
- 1829 *Iulie 20.* Ion Manoli și soția sa, Anastasia, afierosesc un loc cu o bină pentru a se face pe el o biserică intru cinstea sfinților mucenici Haralampie și Mină, spre pomenirea lor și a neamului lor. 202
- 1835 *Maiu 23.* Judecătoria ținutului Tutovii, având în vedere cererea ne întemeiată a Nastasiei, soția dascalului Ioan Manoli, de a-și întoarce dania făcută în folosul bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină, hotărăște ca danie să rămâie în ființa ei și ca dânsa să-și stăpânească cât va trăi casa ce este pe acel loc împreună cu toți copacii aguzi. 203
- 1836 *Noembrie 14.* Văduva Nastasia neputând obține dela ju-

decătoriea ținutului Tutovii anerisirea daniei și perzând dre ptul de apelație, Mihai Sturza Voevod întărește hotărârea judecătoriei cum și încheerea Divanului Domnesc, rămânând închisă pentru totdeauna această pricină. 206

1839 Aprilie 10. Judecătoria ținutului Tutovii, amintind de judecata urmată între epitropul bisericii sfinților mucenici Haralampie Mină și între văduva Nastasia, soția dascalului Ion Manoli, la stăruința epitropului câștigător de cauză însărcinează pe clucerul Vasile Chicoș cu aducerea intru împlinire a Hrisovului Gospod. 208

1839 Aprilie 20. Clucerul Vasile Chicoș scrie judecătoriei ținutului Tutova că, următor însărcinării ce i s'a dat, a pus în stăpânire pe biserica sfinților mucenici asupra locului de casă și a grădinei, potrivit rostirii Domnescului Hrisov No. 164. 209

1844 Aprilie 4. Alecu Balaban face cunoscut epitropului bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină, că răposata maica-sa, Elena, având dănuită o bucată de loc, unde se află clădită această biserică, întărește hărăzirea maicii sale. 209

1845 Iunie 17. Clironomii răposatului căpitan Constantin Bălăban, din satul Pălăbăneștii, dăruesc un loc stărp bisericii sfinților mucenici Hara'ampie și Mină, situat lângă această biserică. 211

1856 Martie 26. Iconomul Ioan Ghinea roagă pe boerii din Iași să se milostivească a agiută la terminarea bisericii sfinților mucenici Hara'ampie și Mină din Bârlad. 213

1867 Ianuarie 25. Testamentul Protoiereului Ioan Ghinea în care, între altele, arată și ce dăruiește bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină. 213

Documentele Bisericii sf. Neculai (Iașanu).

1780 Iunie 24. Parfenie monah, fost ginere, în mirenie, lui Constantin Dima, arată că biserica făcută fiind la început de Dima cel bătrân, tatăl soacrului său, și din întâmplarea vremilor arzând de Tatați, în puterea dreptului său de ctitorie a învoit giupânului Ieremia Eșanu, soției acestuia Catrinii, și fiilor lor, Costantin, Lupul, Ian- cul și Vasili, ca să o facă din nou, ajutând și dânsul pe cât i-a fost cu puțință. 227

1801 Decembrie 30. Alexandru Neculai Suțu voevod scrie boerilor Ștefan Sturza biv vel spatar și Constantin Sturza biv vel comis, cum și ispravnicilor de Tutova, ca să cerceteze jalba dată de Ioan, feciorul starostilui Constandin, pentru un loc de dugheană. 228

1802 Iulie 1. Cinci târgoveți, rânduiți fiind prin țidulă de către boerii și ispravnicii însărcinați de Domnie, hotărâsc lui Ion sârn starostelui Constantin un loc de dughiană pe ulița nouă. 229

1811 Noemvrie 25. Pascal Gane și Vișan Bode hotărâsc un loc al Mariei, fata mortului Gavril Huidiul, ce-l avea în vatra târgu- lui Bârladului pe ulița Armenească. 231

1812 *Iulie 5.* Dumitrachi Manoli și cu soția sa, Maria, fata mortului Gavrilă Huidul, dau zapisul lor epitropilor bisericii sf. Neculai ce este în mahalaoa Podenii despre apus; prin care arată că, având, un loc de casă pe locul gospod, vând 4 stânjini în preț de 680 lei iar pe 2 stânjini îi dăruiesc bisericii. 232

1856 *Iulie 20.* Sărdăreasa Elena Alecsă declară că casele ce are a-și face în ograda bisericii sf. Neculai, pronumită Eșani, va rămâne după moartea ei în proprietatea acestei biserici, cu îndatoriri de a i se lumină cu o candilă mormântul și a i se face ecteniile obișnuite pentru morți la zilele statornicite pentru asămîne prin tipicurile bisericești. 234

1857 *Maiu 9.* Suplica sărdăresei Elena Alecsă către Protopopia ținutului Tutovii, prin care, arătând că și-a făcut o locuință pe locul bisericii, cere desființarea unei căsuțe foarte vechi învilită cu stuh, în care șede prescornița, obligându-se a face pentru locuința aceștia, alte încăperi, însă în cealaltă parte a ogrăzii bisericii. 235

1863 *Februarie 24.* Documentul slobozit bisericii sf. Neculai Eșanu de către Epitropia proprietății orașului Bârlad, pentru locul de 24 stânjini, cinci palme, ce-l are la șosă, din jos de ulița Cojocărească. 236

1885 *Noemvrie 13.* Convențiunea încheată între Directorul general al Epitropiei spitalului Bârlad și Elena Beldiman și între Epitropia sf. Neculai Ieșanu, în privința dughenei lăsată spitalului și bisericii de defunctul Hagi Panainte Velicovici (boengiu). 238

Documentele Bisericii sft. Neculai (Tuchilă).

1792 *Iulie 2.* Carte de judecată dela Divan prin care se dă câștig de cauză lui Gavril Huidul, în chestia unui loc, din târgul Bârladului, ce voiă a i-l lua căminarul Ioniță Sturza. 241

1898 *Maiu 10.* Vasile Blănaru cu soția, cu feciorii și cu alte rude ale sale, dau un loc din Bârlad lui Ioniță Popa și primesc în schimb două pogoane vie dela Chetriș, din ținutul Tecuciului, cum și 150 lei vechi. 242

1800 *Decemvrie 15.* Gavril Huidul dăruiește un loc bisericii sft. Neculai, pe care aceasta îl avea deja ca danie dela Balbuzan, primind acum Huidul dela epitropul Vlad Munguiul, pentru cheltuelile făcute cu judecata și stângerea cu totul a pricinii și 95 lei. 244

1801 *Maiu 11.* Șapte orășeni, în urma însărcinării avute, fac cunoscut Isprăvniceii felul în care au regulat cu un loc de danie al bisericii sf. Neculai din Podeni. 245

1811 *August 23.* Isprăvnicia Tutovii însărcinează pe cinci orășeni ca să aleagă un loc a Mariei, fata mortului Gavrilă Huidul, dându-i, după obicei, și cuvenita mărturie hotarnică. 246

1817 *Iulie 29.* Epitropia moșiei târgului Bârlad, așeverind pri-

- mirea sumei de 118 lei dela Ganciul Sârbul pentru un loc de 66 stânjini, îi întărește veșnica stăpânire 247
- 1817 Iulie 30. Ganciul Sârbul vinde prin mezat in Casa Obștiei lui Stroe Steclarul, locul de lângă ograda bisericii sfântului Neculai Tuchilă in preț de 410 lei. 248
- 1825 August 3. Extract din Condicta arătătoare de numile ctitorilor, cari au contribuit la zidirea bisericii sf. Neculai (Tuchilă), și de sumele ce fiecare au dat și care in total se ridică la 11,683 lei vechi. 247
- 1839 Iunie 2. Epitropia moșii târgului Bârlad, adeverind primirea sumei de 24 lei pentru 30 stânjini loc măsurat inpregiur, cuprinși într'o grădină, întărește bisericii sf. Neculai din Podeni veșnica stăpânire asupra acelu loc. 252
- 1844 Iulie 3. Dumitra, soția răposatului Neculai Ciobotaru, făcându-și o chilie in curtea bisericii sf. Neculai, ce să poreclește a Tuchilii, pentru a se odihni in ea cât va trăi, declară ca după moarte o lasă in deplina stăpânire a bisericii. 253
- 1844 Iulie 15. Maria, soția lui Stroe Steclaru, vinde casa cu locul ei, ce aveă in mahalaua Podenilor, lângă biserica sf. Neculai Tuchilă,—nepotului său Bogdan Stan, in preț de 1100 lei (vechi), sumă ce o dă ca zestre fiicei sale Dumitra. 254
- 1852 Maiu 31. Bogdan Ștefan trece un loc in deveci vânzare bisericii sf. Neculai Tuchilă cu preț de 800 lei 255
- 1868 Decembrie 12. Mateiu Manole, moștenind un loc dela stânsa familie Ohman, situat lângă biserica sf. Neculai Tuchilă, îl face de la această biserici. 257

Documentele Bisericii Sf. Voevozi.

- 1812 Ianuarie 3. Diata lui Vasile a Dăhînii prin care își ia averea soție sale, declarând însă că casa, după moartea ei, să fie a bisericii sfinților Voevozi. 257
- 1812 Februarie 20. Toader a Dăhînii declară că asupra averii rămase dela fratele său, Vasile, in mâna cumnatei sale, Ilenii, nu are nici o pretențiune. Protopopul Ioan Damian, in urma cercetării făcute, respinge pretenția Sandei asupra averii rămase dela fratele ei soția Vasile. 258
- 1813 Decembrie 26. Iani argintarul, in calitate de Epitrop, semnează un izvod de câte lucruri ale bisericii sfinților Voivozi a primit din mâna ctitorilor. 261.
- 1815 Iulie 16. Epitropii târgului Bârladului întăresc stăpânirea spătarului Teodor Adibzadé asupra a 52 stânjini loc slobod in mahalaua din gios de Căcaina, alături cu Dobre Sarealbă și mitocul sft. M-ri Niamțul 262.
- 1816 Octombrie 14. Invoiala dintre spataru Toader Edibzaidé și Mihai Gălbățanu, Petcu Grădinaru, ctitori bisericii sfinților Voevozi, pentru un loc. 262

- 1827 *Iulie 30*. Carte de Epitrop al bisericii sfinților Voevozi dată stolnicului Ioan Angheluță de către Meletie Episcopul Romanului, 263
- 1827 *Decembrie 16 până la 1840 Noembrie 12*. Pomelnic de numele a 201 ctitori contributory la facerea de zid a bisericii sfinților Voivozi, prin care s'a înlocuit prima clădire, acea din 1806, ce eră de nuele, 264
- 1836 *Iulie 12*. Epitropia moșiei târgului Bârladului întărește lui Ioniță Hiliuță stăpânirea asupra unui loc de 52 stânjini, măsurat împrejur, situat în mahalaua Cacaia de gios și între drumuri, 267
- 1840 *Noembrie 12*. Cheltuelile ce au urmat cu facerea bisericii, 268
- 1849 *Iulie 13*. Referatul lui Gh Cotoranu și a lui Gh. Liga către Casa Obștei despre măsoaretea făcută ogrăzii bisericii sfinților Voevozi, 270

Documentele Bisericii Sf. Spiridon.

- 1822 *Noembrie 17*. Zapisul dulgheriului Toader Hăulică prin care se arată invoiala ce a făcut cu paharnicul Gheorghie Oprișan pentru lucratul și așezatul lemnăriei trebuincioase la facerea bisericii sfințului Spiridon, 272
- 1824 *Aprilie 28*. Zapisul lui Alecsă săpătoriul prin care se învoește cu Toader Hăulică, calfa de dulgheri, spre a face 60 de strane la biserica sf. Spiridon, 276
- 1824 *Iunie 13*. Adeverința Saftei Sturza prin care se arată primirea banilor pentru 100 chile var a bisericii, cumpărat de paharnicul Iorgachi (Iordachi sau Gheorghie Oprișan), 277
- 1825 *Octombrie 28*. Scrisoarea lui Toader Hăulică, calfă de dulgheri, care adeverești că a primit dela Safta Sturza suma de 205 lei din hacul său, 277

Documentele Bisericii Sf. Ioan

- Bârlad, 1852 *Martie 22*. Protoereul Constantin Vrabie cere bine cuvântarea Episcopului de Roman pentru începerea clădirii bisericii sf. Ioan, 278
- 1856 *Maiu 18*. Safta Avrămoaia, făcându-și o casă pe locul proprietatea bisericii sf. Ioan, declară că, după moartea ei, acaretul va rămâne în stăpânirea acestui sfânt lăcaș pentru totdeauna, 279
- 1858 *Aprilie 3*. Catinca Apostol, luând cu chirie o chilie de a bisericii sf. Ioan pe tot timpul cât va fi în viață, declară că orice îmbunătățiri sau adaosuri va face, aceste vor rămâne după moartea-i în folosul bisericii, 280
- 1862 *Iunie 20*. Monahul Efirem, arătând că și-a făcut o chilie în ograda bisericii sf. Ioan, în care să locuiască cât va trăi sau până ce se va duce la vreo mănăstire,—declară că acaretul după moartea-i să rămână în proprietatea acestei biserici, 281

1865 Noembrie (fără zi). Elena Ioan, făcându-și o casă în ograda bisericii sf. Ioan declară că după moarte să rămână scaretul în deplina proprietate a acestui sfânt lăcaș. 282

INSCRIȚII ȘI INSEMĂNĂRI.

Dela Biserica Domneasca.

<i>Inscripții.</i>	286
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	287

Dela Biserica sf. Dimitrie.

<i>Inscripții.</i>	301
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	302

Dela Biserica Vovidenia.

<i>Inscripții.</i>	308
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	310

Dela Biserica Sfântului Ilie.

<i>Inscripții.</i>	315
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	317

Dela Biserica Sfântului Gheorghie.

<i>Inscripții.</i>	320
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	322

Dela Biserica Sfinților Haralampie și Mina.

<i>Inscripții.</i>	326
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	326

Dela Biserica Sf. Neculai (Iașanu).

<i>Inscripții.</i>	332
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	333

Dela Biserica Sf. Neculai (Tuchilă).

<i>Inscripții.</i>	336
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	337

Dela Biserica Sfinților Voevozi.

<i>Inscripții.</i>	347
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	348

Dela Biserica Sfântului Spiridon.

<i>Inscripții.</i>	351
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	353

Dela Biserica Sf. Ioan Botezătorul.

<i>Inscripții.</i>	354
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	357

Dela Biserica Sfinților Trei-erarhi.

<i>Inscripții.</i>	361
<i>Insemnări de prin cărți.</i>	362

A D A O Ș**La biserica Sf. Neculai (Iașanu).**

<i>Inscripții.</i>	364
--------------------	-----

15 ACTE de INTERES BISERICESC.

1794 Martie 13. Antonie, Episcopul Romanului, respunzând scrisorii stolnicului Ioan Codreanu, îi face cunoscut ce măsuri a luat cu privire la strămbătățile ce preoții, Gavril, Mateiu și Grigoraș (Brăescu), fac bisericii din Dealu-mare. 367

1794 Maiu 20. Scrisoarea preoților, Gavrilă, Matei și Grigoraș Brăescu, ce o dau sărdăresii Catrina Codreanu, cu privire la ctitoria bisericii din Dealu-mare. 367

1820 Februarie 20. Sfătuirea Episcopului de Roman Gherasim către tot clerul și poporul drept credincios, cu privire la curățenia și îngrijire ce trebuie să se păzască față de boala ciumei ce fusese și care, din neîngrijire, putea din nou să se arăte. 369

1820 Mai 27. Cartea de numire a preotului Ioan Buța din satul Blăgeștii, ca Protopop peste Ocolul Horincea, din ținutul Covelului. 371

1823 Aprilie 4, Ioan Sandu Sturza Voevod răsplătește serviciile aduse terii de Protopopul Ioan Buța, cu prilejul întâmplărilor de rezmeriți din anul 1821. 373

1827 Iunie 17. Indatoririle puse asupra Protopopilor de către Meletie Episcopul Romanului. 374

1820 August. Carte de învățătură ce se da de Melatie Episcopului Romanului la noii hirotonisiți. 378

1844 Septembrie 1. Program întocmit pentru primirea Episcopului de Roman în orașul Bârlad. 382

(Fără dată, probabil 1840—1850). Insemnare pentru câte lucruri trebuiesc la sfințirea bisericilor, cum și plata ce este a se lua. 383

* Bârlad, 1852 Martie 6. Protopopul C. Vrabie cere deslegare dela Episcopul Romanului dacă poate să dea voe de a cântă lăutari la înmormântări, ceia ce nu se întâmplase până acum la Bârlad. 383

* Roman, 1852 Martie 17. Răspunsul Prea sfințitului Arhiereu Iustin Edesis, locotenent de Episcop al Romanului. prin care face cunoscut Protopopului de Tutova că intrucât n'a fost obiceiul în Bârlad până acum de a se înmormântă morții cu lăutari, să nu se incuviințeze nici pe viitor. 384

1852 Octombrie 2. Scoala publică ia parte în ziua de 3 Octombrie 1852, la sărbătorirea venirii în orașul Bârlad a noului Episcop de Huși, Meletie Istrati. 385

* (Fără dată, probabil 1850—1868). Listă amănunțită de obiectele trebuitoare la o sfințire de biserică ce se puneă în vedere din timp preoților și cititorilor de către Protopopii de Tutova. 385

1856 Martie 26. Apelul Iconomului Ioan Ghinea către noblesa Iașului spre a veni în agiutorul gătirii bisericii sfinților mucenici Haralampie și Mină din politia Bârladului. 388

(Fără dată). Jurământul cel mare ce să întrebuiță înainte vreme de către Protopopii din județul Tutova. 389

Tabla Numelor 391

A D A O S

Nome de lucruri și slujbe 408

INDREPTARI

<u>Pag.</u>	<u>Rândul</u>	<u>In loc de :</u>	<u>Să se cetească :</u>
6	36	ctobotele	ciobotele
7	27	aceaș	acelaș
14	28	dughaenă	dugheană
30	15	starp	stărp
34	14	dredte	drepte
42	2	vâznari	vânzari
45	26	găsește	găsesc
46	34	Manolalachi	Manolachi
74	15	1764	1774
84	13	1880	1800
145	6	răspntiili	răspintiile
149	35	Vusili	Vasili
153	11	Dima	Dinu
154	26	mama	bunica
168	19	Bu	Un
168	24	Gheroghie	Gheorghie
195	20	Bunbar	Bumbac
198	21	șăzat	șăzut
202	19	numai ; cât	numai : cât
244	2	pricinii	pricinii
276	20	a se in vede	a se vede in
288	22	ticălās	ticălos
307	2	Vevidenia	Vovidenia
351	21	de bătrānul	după notele ră- mase dela bătrānul răposat
386	6 și 27	Procomidie	Proscomidie
387	25	Procotosul	Proestosul
388	2	(să se șteargă 4)	
388	19	începe	încăpē
389	20	ne ștearză	neștearsă
390	4	ajngă	ajungă
393	33	Bărs	Bors